SKUPŠČINA SRS
DOKUMENTACIJA
št. s: 21/1

skupščina
socialistične
republike
slovenije

sejni zapiski

seje

7. maja 1982
19. maja 1982
16. junija 1982

1

ljubljana 1982

SKUPŠČINA
SOCIALISTIČNE
REPUBLIKE
SLOVENIJE

S E J N I Z A P I S K I

SEJE

7. maja 1982
19. maja 1982
16. junija 1982

LJUBLJANA 1982

St.S : 21/1
Sekretarijat Skupštine SRS
DOKUMENTACIJA
Sv.št. 41/83

Sekretarijat Skupštine SRS
DOKUMENTACIJA

ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

1. SEJA

(7. MAJA 1982)

Predsedoval: Slavko R a j h , najstarejši delegat Zbora združenega dela in

Martin M l i n a r , predsednik Zbora združenega dela

Začetek seje ob 9. uri.

Predsedujoči S l a v k o R a j h : Tovarišice in tovariši delegati! Kot najstarejši delegat v zboru imam dolžnost, da v smislu prvega odstavka lo. člena poslovnika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije pričnem 1. sejo Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije, ki jo je na podlagi drugega odstavka lo. člena poslovnika zbora sklical predsednik, ki je dosedaj opravljal to funkcijo. Sejo zbora bom vodil do izvolitve predsednika in podpredsednika zbora. Pri vodenju mi pomaga tovarišica Erika Vrhunec, dosedanja sekretarka Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

V smislu 11. člena poslovnika Zbora združenega dela moramo pred prehodom na dnevni red izmed delegatov v zboru izvoliti predsednika in člane Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja, ki bo pregledala pooblastila delegatov in sestavila poročilo za zbor.

Predlagam, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja izvolimo naslednje delegate: za predsednika Bojana Šefmana, za člana pa Stanislava Zlatkovskega in Vladimirja Ščeglovskega. Ali so predlagani delegati navzoči? (Da.)

Želi morda o tem predlogu kdo razpravljati? (Nihče.) Če ne, prosim, da o predlogu glasujete! Kdor je za predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja izvoljeni za predsednika Bojan Šefman, za člana pa Stanislav Zlatkovski in Vladimir Ščeglovski. Prosim predsednika in člane komisije, da se sestanejo v avli pred dvorano, da pregledajo pooblastila, sestavijo poročilo in o tem seznanijo zbor.

Ker bo komisija hitro opravila svoje delo prosim delegate, da ostanejo na svojih mestih. Obveščam zbor, da so na današnjo sejo zbora bili povabljeni tudi predstavniki Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije. Hkrati obveščam, da ste dobili na klop tudi nekaj dodatnega gradiva, ki ga boste lahko pregledali v času, dokler bo verifikacijska komisija pripravljala poročilo. (Krajši odmor.)

Komisija je opravila svoje delo. Prosim predsednika komisije, da zboru poroča.

B o j a n Š e f m a n : Podajam poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za 1. sejo, 7. maja 1982.

Zbor združenega dela šteje 15o delegatov. Za današnjo sejo je predložilo delegatska pooblastila 141 delegatov, in sicer iz gospodarskega področja 92 delegatov, iz prosvetno-kulturnega področja 12 delegatov, iz socialno-zdravstvenega področja 11 delegatov, iz kmetijskega področja 15 delegatov, iz obrtnega področja 5 delegatov, iz področja državnih organov, družbenopolitičnih

organizacij in društev 5 delegatov in iz področja oboroženih sil en delegat.

Na današnji seji pa niso navzoči delegati iz naslednjih področij oziroma okolišev: iz gospodarskega področja po en delegat iz 12., 15. in 33. okoliša, skupaj trije delegati; iz prosvetno-kulturnega področja en delegat, in sicer delegat iz 2. okoliša; iz socialno-zdravstvenega področja nista navzoča dva delegata, in sicer en delegat iz 1. okoliša in en delegat iz lo. okoliša; s področja kmetijstva niso navzoči trije delegati, in sicer en delegat iz 1. okoliša, en delegat iz 6. okoliša in en delegat iz 8. okoliša. Skupaj torej ni navzočih devet delegatov.

Komisija je pregledala vsa predložena pooblastila in ugotovila, da so vsa pooblastila v skladu z zakoni in ustavo SR Slovenije, zato predlaga, da Zbor združenega dela vsa predložena pooblastila verificira. Hvala lepa!

Predsedujoči S l a v k o R a j h : Hvala lepa! Prehajamo na razpravo o poročilu, ki smo ga pravkar slišali. Želi kdo besedo? (Nihče.)

Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. O poročilu bomo glasovali v celoti, ker ni nobeno pooblastilo sporno. Kdor je za poročilo, naj prosim glasuje z dvigom roke! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 1. sejo Zbora združenega dela.

S tem ugotavljam, da je zbor sklepčen in da lahko pravno veljavno razpravlja in sklepa.

Prehajamo na določitev dnevnega reda 1. seje Zbora združenega dela. V smislu 24. člena poslovnika našega zbora predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. izvolitev predsednika in podpredsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije,

2. imenovanje sekretarja Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije,

3. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve,

4. izvolitev predsednika in podpredsednikov Skupščine SR Slovenije,

5. imenovanje generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije in namestnika generalnega sekretarja,

6. izvolitev predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije,

7. izvolitev podpredsednikov in članov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ter imenovanje republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev,

8. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije,

9. izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana Socialistične republike Slovenije,

lo. izvolitev skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta za II. in III. trimesečje 1982,

11. predlogi in vprašanja delegatov.

Želi morda kdo o predlaganem dnevnem redu razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče, potem prosim,da o predlaganem dnevnem redu glasujemo. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani dnevni red za današnjo sejo soglasno sprejet.

Po dogovoru s predsedujočima Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora pred-

lagam, da današnjo sejo vodimo tako, da se najprej konstituiramo, to se pravi, da sklepamo o izvolitvi predsednika in podpredsednika našega zbora, imenujemo sekretarja zbora in izvolimo predsednika, podpredsednika in člane Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Na skupnem zasedanju z Zborom občin in Družbenopolitičnim zborom bomo volili predsednika in podpredsednika Skupščine SR Slovenije ter imenovali generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije in njegovega namestnika. Nato bi se vsi trije zbori zbrali na skupni seji zborov, na kateri bi obravnavali dnevni red, ki ste ga prejeli s sklicem skupne seje vseh zborov Skupščine SR Slovenije. Po končani skupni seji se bodo zbori ponovno zbrali na skupnem zasedanju, kjer bodo izvolili predsednika Izvršnega sveta, podpredsednike in člane Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in imenovali republiške sekretarje in predsednike republiških komitejev.

Po končanem skupnem zasedanju bo zbor na ločeni seji izvolil predsednika, podpredsednika in člane Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije, skupino delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije in skupino delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta za II. in III. trimesečje 1982 ter obravnaval predloge in vprašanja delegatov.

Prehajamo na 1. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika in podpredsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

Pismeni predlog Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva, s katerim predlaga, da se za predsednika zbora izvoli tovariš Martin Mlinar, za podpredsednico zbora pa tovarišico Terezija Štefančič, ste prejeli.

Prejeli ste tudi predlog odloka. Predstavnik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je tovariš Vinko Kovačič. Želi predstavnik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva dati še ustno obrazložitev? (Da.) Prosim!

V i n k o K o v a č i č : Tovariš predsedujoči, tovarišice in tovariši delegati! Široka in demokratična razprava v okviru temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih v občinah in posebnih družbenopolitičnih skupnostih v republiki je bila podlaga za oblikovanje predloga kandidata za predsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

Prva republiška kandidacijska konferenca je, ob upoštevanju te razprave, oblikovala predlog za kandidata, ki je nastal ob upoštevanju specifičnih pristojnosti Zbora združenega dela oziroma njegovih nalog. Upoštevana so bila dodatna merila, ki jih mora izpolnjevati kandidat za to dolžnost. Tudi predlog kandidata za podpredsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije je rezultat upoštevanja meril za to dolžnost, pri čemer moramo poudariti še dejstvo, da smo pri oblikovanju obeh predlogov iskali predvsem odgovornost kolektivnega vodenja tega zbora.

Predlog za podpredsednika zbora je bil oblikovan v nadaljnjih postopkih usklajevanja, v okviru Republiške konference Socialistične zveze in ob sodelovanju medobčinskih svetov Socialistične zveze.

Za predsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije predlagam v imenu 1. seje Republiške kandidacijske konference in s tem tudi v imenu širokega kroga delovnih ljudi in občanov, tovariša Martina Mlinarja, ki je s svojim dosedanjim delom na področju družbenopolitičnega in samoupravnega življenja dokazal, da je zavzet in odločen borec za uveljavljanje interesov združenega dela in znanja, za uresničevanje načel in smotrov srednjeročnega plana razvoja v okviru uresničevanja ciljev ekonomske stabilizacije, kot podlage za uresničevanje dolgoročnih ciljev nadaljnjega družbenega razvoja.

Tovariš Mlinar je dolgoletni aktivist Sindikata, Socialistične zveze in Zveze komunistov. Odlikuje ga dejstvo, da je veliko praktičnih izkušenj za svoje delo pridobil tako v neposrednem delu v delovnih organizacijah, kot v sode-

lovanju z njimi, še zlasti tudi na dolžnosti podpredsednika Republiškega sveta Zveze sindikatov.

V preteklem mandatnem obdobju je bil član slovenske delegacije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. S svojim delom izpričuje tiste kvalitete človeka in funkcionarja, ki so jamstvo, da bo zaupano dolžnost predsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije lahko odgovorno opravljal.

Za podpredsednika zbora predlagam tovarišico Terezijo Štefančič, ki je že vrsto let aktivna družbenopolitična delavka. Svoje delo usmerja zlasti na vprašanja družbenoekonomskega razvoja in ekonomske politike. V preteklosti je prav na tem področju opravljala vrsto odgovornih dolžnosti, tako v Zvezi komunistov v republiki, Republiški konferenci Socialistične zveze, kot tudi v Skupščini SR Slovenije in Zveznem zboru Skupščine SFR Jugoslavije.

Svoje izkušnje za delo na vseh teh dolžnostih pridobiva neposredno v organizacijah združenega dela, v katerih je bila oziroma je zaposlena, kar je še dodatni porok za to, da bo pri opravljanju dolžnosti podpredsednice Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije lahko tvorno prispevala k uspešnemu delu zbora.

Delegatom predlagam, da posredovane predloge upoštevajo. Hvala lepa!

Predsedujoči S l a v k o R a j h : Hvala lepa! Želi morda kdo o predlogu razpravljati? (Ne.) Ugotavljam,da ne želi, zato zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Predlagam, da volitve izvedemo javno z dviganjem rok. Morda kdo temu predlogu nasprotuje? (Ne.) Ugotavljam, da ne. Prosim, da o predlogu glasujete! Kdor je za predlog, da se za predsednika zbora izvoli tovariš Marin Mlinar, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je za predsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije soglasno izvoljen tovariš Martin Mlinar. (Ploskanje.)

Na glasovanje dajem predlog, da se za podpredsednico Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije izvoli tovarišica Terezija Štefančič. Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je za podpredsednico Zbora združenega dela soglasno izvoljena tovarišica Terezija Štefančič. (Ploskanje.)

Tovarišu Martinu Mlinarju in tovarišici Tereziji Štefančič v imenu vseh delegatov in v svojem imenu čestitam k izvolitvi in jima želim veliko uspeha pri opravljanju njune odgovorne in pomembne funkcije in dolžnosti.

V smislu 434. člena ustave SR Slovenije in 366. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije, prosim tovariša Martina Mlinarja in tovarišico Terezijo Štefančič, da podasta svečano izjavo in sicer tako, da besedilo slovesne izjave ki jo bom prebral, podpišeta.

Besedilo slovesne izjave se glasi: "Izjavljam, da bom svojo dolžnost opravljal vestno in odgovorno, da bom delal po ustavi in zakonih ter da bom varoval družbeni red Socialistične federativne republike Jugoslavije. Z vsemi svojimi močmi se bom boril za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za oblast delavskega razreda in uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov ter za napredek in razvoj Socialistične republike Slovenije in Socialistične federativne republike Jugoslavije".

Prosim tovariša Martina Mlinarja in tovarišico Terezijo Štefančič, da besedilo slovesne izjave podpišeta in prevzameta vodstvo seje. (Predsednik Martin Mlinar in podpredsednica Terezija Štefančič pristopita in podpišeta slovesno izjavo.)

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Tovarišice in tovariši delegati! Rad bi se zahvalil za zaupanje, ki ste ga z današnjo izvolitvijo izrazili meni in tovarišici podpredsednici. Prepričan sem, da bova v mejah najinih sposobnosti zaupane naloge opravljala odgovorno in vestno. Teh pa ne bo malo, niti ne bodo enostavne. Rdeča nit v našem delu bo ekonomska stabilizacija v vsej svoji kompleksnosti in dolgoročnosti. Dolgoročnost in kompleksnost ji dajeta razredni, socialni in socialistično samoupravni značaj. Te osnove našega političnega sistema morajo postati prevladujoč in celovit odnos v našem delu, gospodarjenju in upravljanju. Delavski razred bo naloge in tudi bremena take razvojne orientacije, za katero nimamo alternative, lahko premagal, če mu bomo ustvarili prostor in pogoje, v katerih bo lahko uveljavil svoje pravice in odgovornosti odločanja o vseh tokovih družbene reprodukcije in družbenega življenja nasploh.

Ekonomska stabilizacija zahteva program akcije uresničevanja samoupravnega družbenoekonomskega sistema na osnovi ustave in zakona o združenem delu. Brez tega ali po drugi poti, ki vodi mimo tega, ni realno pričakovati potrebnih dolgoročnih sprememb v strukturi gospodarstva, delitvi dela in izvozne usmerjenosti. K temu pa mora prispevati tudi delo našega zbora. Prispevalo pa bo, če bomo razumeli ne le sebe in svojo sredino, temveč tudi druge in skupne družbene cilje. Tako bomo lažje usklajevali in odločali, posebno še, če bomo povezani s svojo temeljno bazo.

Posredno ali neposredno bomo sprejemali mnoge pomembne odločitve na področju ekonomske politike. Uspešni bomo in opravičili zaupanje, če bomo v njih sledili dolgoročne cilje ekonomske stabilizacije, ne pa zapadali interventnim, kratkoročnim ukrepom.

Prepričan sem, da bomo vse to zmogli. Lažje pa bo, ko bomo okrepili vlogo združenega dela v procesu družbene reprodukcije. Ustvarjena je politična klima, v kateri se ta zbor lahko še bolj uveljavi kot mesto usklajevanja interesov združenega dela in na njem slonečega odločanja o pomembnih vprašanjih našega gospodarskega in družbenega razvoja. To moramo izkoristiti, da naša izvolitev za delegate ne bo ostala le družbeno priznanje za preteklo delo. Hvala lepa! (Ploskanje!)

Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na imenovanje sekretarja Zbora združenega dela.

Predlog za imenovanje sekretarja zbora je dala Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Ta predlog ste dobili na klop. Za sekretarja zbora je predlagana tovarišica Erika Vrhunec, ki je že doslej opravljala funkcijo sekretarke tega zbora.

Želi o predlogu kdo razpravljati? (Nihče.)

Prehajamo na glasovanje. Kdor je za to, da se tovarišico Eriko Vrhunec imenuje za sekretarko Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno imenoval za sekretarko Zbora združenega dela tovarišico Eriko Vrhunec.

Prehajamo na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Predlog odloka, ki ga je pripravila dosedanja Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve ste prejeli. Želi morda predstavnik komisije predlog odloka še ustno obrazložiti? (Ne želi.) Pričenjam razpravo o predlogu odloka. Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka o izvolitvi predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, na glasovanje. Kdor

je za ta odlok, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka soglasno sprejet in da smo v Komisijo za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije izvolili za predsednika tovariša Jožeta Marolta, za podpredsednika tovariša Ivana Godca in za člane: Helgo Brodnik, Lovra Gajgarja, Vinka Kovačiča, Antona Mikelna, Jožeta Pintariča, Miloša Prosenca, Danico Smrdu, Edvarda Špilerja, Ivanko Šulgaj in Maksa Večka.

V tem času ko poteka naše zasedanje sta se nam pridružila še dva delegata, in sicer iz področja gospodarstva, to je iz 15. in 33. okoliša.

S tem prekinjam sejo Zbora združenega dela. Kot ste bili že uvodoma obveščeni bomo v dogovoru z Zborom občin in Družbenopolitičnim zborom na skupnem zasedanju volili predsednika in podpredsednika Skupščine SR Slovenije in imenovali generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije ter namestnika generalnega sekretarja. Do prihoda delegatov Družbenopolitičnega zbora in Zbora občin prosim delegate, da ostanete v dvorani, ker bomo takoj potem nadaljevali skupno zasedanje.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.3o in se je nadaljevala ob 13.1o.)

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Nadaljujemo sejo Zbora združenega dela.

Prehajamo na 8. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika,podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka, ki vam je bil razdeljen, je pripravila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Želi morda predstavnik komisije besedo? (Ne želi.)

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče besedo, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka o izvolitvi predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka soglasno sprejet in da so v Zakonodajno-pravno komisijo Skupščine SR Slovenije izvoljeni: za predsednika Miha Ribarič, za podpredsednika Marija Fajt, za člane pa Franc Cvelbar, Alojz Lindner, Peter Marinkovič, Bogomir Sajovic, Valerija Škerbec, Vili Vindiš in Štefanija Žagmeister. Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev s področja pravnih znanosti pa Franc Arhar, Marko Ilešič, Nada Klemenčič in Janez Šinkovec.

Prehajamo na 9. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana Socialistične republike Slovenije.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je pripravila predlog sklepa o izvolitvi skupine delegatov, ki ste ga prejeli na klop.

Želi predstavnik komisije morda besedo? (Ne želi.) Želi o predlogu sklepa kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega plana Socialistične republike Slovenije. Kdor je za predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa o izvolitvi skupine delegatov soglasno sprejet.

S tem so v skupino delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije izvoljeni: za predsednika Martin Mlinar, za člane Natan Bernot, Francka Herga, Livio Jakomin, Janez Kocjančič, Bernard Krivec,Igor Križman, Miran Mejak, Miran Potrč, Dino Pucer, Rafael Razpet, Boris Šnuderl in Terezija Štefančič.

Prehajamo na lo. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta za II. in III. trimesečje leta 1982.

Za izvajanje programa dela zbora, ki so ga zbori sprejeli v januarju letos, je potrebno za vsako trimesečje sprejeti periodični delovni načrt zbora.

Po poslovniku Skupščine pripravijo periodični delovni načrt predsedniki zborov skupaj s predsedniki delovnih teles ter v sodelovanju z Izvršnim svetom, z družbenopolitičnimi organizacijami, skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti za območje republike in z drugimi nosilci nalog in ga predložijo zboru v sprejem.

Ker delovna telesa še niso oblikovana, periodični delovni načrt pa bo potrebno sprejeti na prihodnji seji zbora, predlagam, da na današnji seji izvolimo izmed delegatov, skupino delegatov,ki naj pripravi predlog periodičnega delovnega načrta zbora za II. in III. trimesečje 1982. leta.

Dovolite mi, da v skupino predlagam naslednje delegate: Martina Mlinarja, Terezijo Štefančič, Natana Bernota, Bernarda Krivca in Jožeta Gabrovška.

Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Ne želi.) Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog za skupino delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta za II. in III. trimesečje 1982. leta. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je skupina delegatov soglasno izvoljena.

S tem so v skupino delegatov za pripravo tega načrta izvoljeni Martin Mlinar, Terezija Štefančič, Natan Bernot, Bernard Krivec in Jože Gabrovšek.

Prehajamo na ll. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predloge in vprašanja delegatov.

Po poslovniku Skupščine SR Slovenije ima delegat v zboru pravico postaviti Izvršnemu svetu ali republiškim upravnim organom vprašanja, ki se nanašajo na njihovo delo ali na zadeve iz njihove pristojnosti. Delegat v zboru ima pravico zahtevati obvestila in pojasnila od predsednika Skupščine, predsednikov zborov in predsednikov delovnih teles. Želi kdo od delegatov zastaviti kakšno vprašanje? (Ne.) Če ne želi nihče, potem zaključujem ll. točko dnevnega reda.

Pred zaključkom seje vas obveščam, da bomo morali sklicati prve vsebinske seje zborov že 19. maja. Poslovnik Skupščine SR Slovenije predpisuje za sklic seje praviloma 3o dnevni rok, izjemoma pa se lahko skliče seje tudi v krajšem roku, iz razlogov, ki so navedeni v 98. členu poslovnika Skupščine SR Slovenije. Med temi razlogi so tudi navedeni postopki usklajevanja aktov, ki jih sprejema Skupščina SFR Jugoslavije v Zboru republik in pokrajin.

Prav ta razlog narekuje potrebo po sklicanju sej v krajšem roku, saj bodo na dnevnem redu teh sej nekateri zvezni akti, h katerim mora dati skupščina soglasje še v tem mesecu, poleg tega pa tudi poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja osnutka zakona o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih do tujine ter o zadolževanju v tujini v letu 1982 in osnutka zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije o

plačilih s tujino ter predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke. Vse te zakone je namreč Skupščina SR Slovenije obravnavala na svojih zadnjih sejah 31. marca in k njim dala soglasje s pripombami.

Glede na poročilo delegacije v Zboru republik in pokrajin o poteku usklajevanja bo potrebno zavzeti stališča o nadaljnjem postopku usklajevanja v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije.

Na teh sejah bomo izvolili tudi sodnike Ustavnega sodišča in Vrhovnega sodišča SR Slovenije.

Da bi zbori lahko takoj začeli z delom bomo na teh sejah izvolili tudi delovna telesa Skupščine in zborov ter sprejeli periodični delovni načrt za II. in III. trimesečje 1982.

Ima kdo od delegatov k tem obvestilom za sklic prihodnje seje kakšno vprašanje? (Ne.) Če nima nihče, potem smo izčrpali dnevni red današnje seje.

Zahvaljujem se vam za udeležbo in zaključujem 1. sejo Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

(Seja zbora je bila končana ob 13.2o.)

Z B O R Z D R U Ž E N E G A D E L A

2. SEJA

(19. MAJA 1982)

Predsedoval: Martin M l i n a r , predsednik Zbora združenega dela

Začetek seje ob 9. uri.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam 2. sejo Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 93. člena in 98. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije.

Na podlagi 18. člena poslovnika Zbora združenega dela bomo najprej izvolili Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za današnjo sejo zbora ter verificirali pooblastila.

Predlagam, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja izvolimo naslednje delegate: za predsednico Olgo Kojek, za člana pa Tomaža Petrička in Ludvika Genca.

Želi kdo o tem predlogu razpravljati? (Nihče.) Potem lahko preidemo na glasovanje. Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 2. sejo zbora izvoljeni delegati v predlaganem sestavu.

Prosim verifikacijsko komisijo, da se sestane, pregleda pooblastila delegatov in sestavi poročilo za zbor.

Medtem ko bomo čakali na poročilo verifikacijske komisije, mi dovolite, da posredujem nekaj obvestil.

Na sejo zbora so k posameznim točkam dnevnega reda bili vabljeni predstavniki Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije in Samoupravne interesne skupnosti SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino. Na sejo zbora so bili vabljeni tudi člani delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije in poročevalci komisij, in sicer: Ivanka Šulgaj, poročevalka Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve in Marija Fajt, poročevalka Zakonodajno-pravne komisije.

V zvezi z delegatskimi vprašanji vas seznanjam, da ima po poslovniku Skupščine SR Slovenije delegat v zboru pravico postaviti Izvršnemu svetu ali republiškim upravnim organom vprašanja, ki se nanašajo na njihovo delo ali na zadeve iz njihove pristojnosti. Delegat v zboru ima pravico zahtevati obvestila in pojasnila tudi od predsednika Skupščine, predsednikov zborov in predsednikov delovnih teles.

Glede na to prosim delegate, ki nameravajo zastaviti delegatska vprašanja, da posredujejo ta vprašanja v pisni obliki že na začetku seje, da bi o tem lahko takoj obvestili Izvršni svet Skupščine SR Slovenije oziroma ustrezne republiške funkcionarje. S tem bi omogočili Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije oziroma posameznim funkcionarjem, da se na odgovore pripravijo in na vprašanja odgovore, če je le mogoče, že na današnji seji.

Za današnjo sejo ste na klop prejeli seznam gradiv k posameznim aktom, zato teh gradiv ne bom posebej navajal. Prav tako ste za današnjo sejo prejeli na klop listo predstavnikov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k posameznim točkam dnevnega reda, zato tudi teh pri obravnavi posameznih zadev ne bom posebej navajal.

Na klop ste prejeli tudi nekaj gradiv. Kolikor se še niste uspeli z njimi seznaniti, prosim, da jih pred obravnavo pregledate.

Ugotavljam, da je verifikacijska komisija končala delo. Prosim predsednika komisije, da da poročilo.

O l g a K o j e k : Poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za 2. sejo, dne 19.5.1982 je naslednje.

Zbor združenega dela šteje 15o delegatov. Za današnjo sejo je predložilo delegatska pooblastila 148 delegatov, in sicer: z gospodarskega področje 93 delegatov, s prosvetno-kulturnega področja 13 delegatov, s socialno-zdravstvenega področja 13 delegatov, iz kmetijske dejavnosti 18 delegatov, iz obrtne in podobnih dejavnosti 5 delegatov, s področja državnih organov in družbenopolitičnih organizacij in društev 5 delegatov, s področja oboroženih sil SFRJ 1 delegat.

Na današnji seji niso navzoči delegati z naslednjih področij: gospodarsko področje, 47. okoliš 1 delegat in 45. okoliš 1 delegat, skupaj dva delegata.

Komisija je pregledala vsa predložena pooblastila in ugotovila, da so vsa pooblastila v skladu z zakoni in ustavo SR Slovenije, zato predlaga, da Zbor združenega dela vsa predložena pooblastila verificira.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Želi kdo o poročilu verifikacijske komisije razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. O poročilu bomo glasovali v celoti, ker nobeno pooblastilo ni sporno. Kdor je za poročilo, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 2. sejo Zbora združenega dela.

Ugotavljam, da zbor lahko veljavno odloča, ker je na seji navzoča večina delegatov.

Prehajamo na 1. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na določitev dnevnega reda 2. seje Zbora združenega dela.

Pred določitvijo dnevnega reda vas obveščam, da je današnja seja zbora sklicana v krajšem roku, kot je določen v poslovniku za reden sklic. O sklicu današnje seje sem obvestil delegate, ki so se udeležili 1. seje zbora, dne 7. maja 1982. Sejo je bilo potrebno sklicati zaradi postoka usklajevanja aktov, ki jih sprejema Skupščina SFR Jugoslavije v Zboru republik in pokrajin. Na dnevnem redu so namreč akti, h katerim mora dati Skupščina SR Slovenije soglasje še v tem mesecu. Poleg tega bo delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije prejšnjega sklica na današnji seji poročala o poteku usklajevanja zakona o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih do tujine in o zadolževanju v tujini v letu 1982, zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino, zakona o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o spremembi pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke z dne 15. septembra 1977, zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa izgradnje jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skadar v letih 1982 in 1983 in zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu.

Upam, da so se kljub kratkemu roku lahko sestale skupine delegatov in oblikovale svoja stališča. Seznaniti vas želim, da bomo poročilo delegacije o poteku

usklajevanja zakonov, ki sem jih navedel, poslušali na skupnem zasedanju z Zborom občin in Družbenopolitičnim zborom. Na skupnem zasedanju bo dano tudi poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o aktivnostih v Socialistični republiki Sloveniji v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije je poleg volitev in imenovanj, ki jih obravnavamo kot posebne točke, predlagala še druge predloge za razrešitve oziroma izvolitve, zato predlagam, da razširimo dnevni red današnje seje še s posebno točko o volitvah in imenovanjih.

Morda kdo temu predlogu nasprotuje? (Nihče.) Ker nihče ne nasprotuje predlogu, ugotavljam, da je sprejet.

Glede na navedeno predlagam zboru, da sprejme za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. določitev dnevnega reda 2. seje Zbora združenega dela,

2. odobritev zapisnika 1. seje Zbora združenega dela,

3. poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije in poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti,

4. osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985,

5. osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do leta 1985,

6. predlog zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 1980,

7. predlog zakona o prenehanju veljavnosti zakona o ratifikaciji pogodbe o skupnem financiranju severnoatlanstkih oceanskih postaj,

8. predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Ljudsko republiko Mongolijo o pravni pomoči v civilnih, družinskih in kazenskih zadevah,

9. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Skupščine SR Slovenije, in sicer: Komisije za mednarodne odnose, Komisije za vprašanja borcev NOV in Komisije za informiranje,

10. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov odborov Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije, in sicer Odbora za družbenoekonomske odnose, Odbora za družbenopolitični sistem, Odbora za družbenoekonomski razvoj, Odbora za finance, Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja in Odbora za agrarno politiko,

11. izvolitev sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije,

12. izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije,

13. razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev,

14. volitve in imenovanja,

15. predlog periodičnega delovnega načrta Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982,

16. predlogi in vprašanja delegatov.

Predlaga kdo kakšno spremembo ali dopolnitev predlaganega dnevnega reda današnje seje zbora? (Ne.) Če ni sprememb, prehajamo na glasovanje. Kdor je za

predlagani dnevni red, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 2. seje Zbora združenega dela soglasno sprejet.

Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na odobritev zapisnika 1. seje Zbora združenega dela.

Zapisnik ste prejeli. Ima kdo kakšne pripombe ali predloge za dopolnitev zapisnika 1. seje zbora? (Nihče.)

Ker nima nihče pripomb oziroma predlogov za dopolnitev zapisnika, ugotavljam, da je zapisnik 1. seje Zbora združenega dela soglasno sprejet.

Prekinjam sejo, ki jo bomo nadaljevali po skupnem zasedanju Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.15 uri in se je nadaljevala ob 10.35)

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Prehajamo na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na razpravo o poročilu delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije, in sicer: zakon o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih do tujine in o zadolževanju v tujini v letu 1982, zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino, zakona o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o spremembi pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke z dne 15. septembra 1977. leta, zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa izgradnje jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skadar v letih 1982 in 1983 in zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu.

V okviru te točke smo poslušali tudi poročilo Izvršnega sveta o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti Jugoslavije, ki ga je podal podpredsednik Izvršnega sveta Vlado Klemenčič in bomo v nadaljevanju razpravljali tudi o tem poročilu.

Skupina delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije, ki se je sestala včeraj, je zborom predložila v zvezi s poročilom Izvršnega sveta tudi svoja mnenja kot osnovo za razpravo na današnjem zboru in usmeritev za nadaljnje delo Izvršnega sveta v postopku usklajevanja dogovora o ukrepih za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino v letu 1982 in odloka o določanju kriterijev za ukrepe, ki jih je pristojni organ republike oziroma avtonomne pokrajine dolžan sprejeti za zagotavljanje likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino v letu 1982.

Predlagam, da najprej razpravljamo o poročilu delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja zakonov, ki sem jih prej navedel.

Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati o poročilu, ki ga je v imenu delegacije prejšnjega sklica Zbora republik in pokrajin podal tovariš Marko Bulc, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije ugotavlja, da je delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije uspela uveljaviti večino pripomb, predlogov in stališč Skupščine SR Slovenije v postopku usklajevanja zakonov o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih do tujine ter o zadolževanju v tujini v letu 1982, o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino, o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o spremembi pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko

Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke z dne 15. septembra 1977, o zagotovitvi sredstev za financiranje programa izgradnje jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skadar v letih 1982 in 1983 in o spremembah in dopolnitvah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, zato zbor sprejema poročilo delegacije.

Želi o sklepu kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na razpravo o poročilu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti Jugoslavije.

O teh vprašanjih je v svojem uvodu obsežno govoril tovariš Vladimir Klemenčič, podpredsednik Izvršnega sveta. Poleg ostalih vprašanj je obrazložil osnovne opredelitve odloka in družbenega dogovora, ki ga republiški Izvršni svet usklajuje v okviru Zveznega izvršnega sveta z ostalimi izvršnimi sveti republik in avtonomnih pokrajin in ga po uskladitvi tudi podpiše.

Kot sem že uvodoma omenil, je skupina delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije predložila svoje mnenje o smereh nadaljnje aktivnosti našega Izvršnega sveta pri razreševanju problemov zunanje likvidnosti Jugoslavije. Ker ste mnenje dobili šele danes, mi dovolite, da ga preberem.

Skupina delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije je na svoji seji dne 28. maja 1982 obravnavala informacijo o aktivnostih v Socialistični republiki Sloveniji v zvezi z zagotavljanjem likvidnosti. Po daljši uvodni obrazložitvi je bila skupina seznanjena z likvidnostnim položajem Jugoslavije. Pri tem je bil dan poseben poudarek likvidnostnemu položaju SR Slovenije.

Skupina je bila seznanjena tudi z mnenjem delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije in s stališči Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k odloku o določanju kriterijev za ukrepe, ki jih je pristojni organ republike oziroma avtonomne pokrajine dolžan sprejeti za zagotavljanje likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino v letu 1982 in k dogovoru o ukrepih za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino v letu 1982. Skupina je mnenja in stališča v celoti podprla.

V razpravi je bil dan poudarek zlasti naslednjim vprašanjem:

- mnenja in stališča, ki jih je SR Slovenija oblikovala ob dosedanjih obravnavah likvidnostnega položaja države, so še vedno aktualna, zlasti tisti del, ki se nanaša na dolžnosti in obveznosti posojilojemalcev za odplačilo najetih kreditov;

- ukrepe in aktivnosti za zagotovitev izboljšanja likvidnostnega položaja Jugoslavije je treba pripraviti in sprejeti čimprej, pri tem pa zagotoviti vsestransko angažiranost organizacij združenega dela, poslovnih bank in samoupravnih interesnih skupnosti za ekonomske odnose s tujino;

- skupina je menila, naj bi vsaka organizacija združenega dela pripravila svojo devizno bilanco, pri čemer pa bi morali zagotoviti, da vsaka organizacija združenega dela najprej pokrije svoje fiksne in garantirane obveznosti;

- zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja, ki bodo posledica sprejetih ukrepov in aktivnosti, je skupina menila, da je treba proučiti vpliv ukrepov na posamezne panoge, pri tem pa se je treba zavzemati za njihovo čim hitrejšo in čim večjo praktično konkretizacijo;

- skupina se zavzema, da je treba predvidene ukrepe graditi izključno na načelih vzajemnosti, da se zagotovi likvidnost v plačilih s tujino;

- glede na velik obseg sredstev, ki jih bo treba v letu 1983 zagotoviti za odplačilo zapadlih obveznosti, je skupina menila, da je treba pripraviti realni

program vračanja posojil, hkrati pa pristopiti k pripravi pogojev gospodarjenja za leto 1983;

- skupina je posebej poudarila, da je treba pri novem zadolževanju dosledno upoštevati stopnjo zadolženosti države in sposobnost vračanja najetih posojil.

Na osnovi vseh teh mnenj in ugotovitev ter uvodnega poročila tovariša Vladimirja Klemenčiča skupina predlaga zboru,da podpre prizadevanja Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije pri pripravi ukrepov za odpravljanje nastalih likvidnostnih težav, ki jih je v uvodu obrazložil tovariš Klemenčič, pri tem pa upošteva tudi usmeritve, ki jih skupina za spremljanje uresničevanja plana predlaga zboru kot osnovo z drugimi dokumenti za razpravo.

Želi o poročilu Izvršnega sveta in teh stališčih kdo razpravljati? (Nihče.) Očitno je težko, ker vseh teh stvari niste dobili že prej. Vendar menim, da je problematika vsem, ki se ukvarjamo s problemi gospodarjenja, poznana, da bi morda le razpravljali o njej.

Ima kdo kakšno sugestijo, ki bi koristila Izvršnemu svetu v nadaljnjih postopkih usklajevanja družbenega dogovora in odloka in pri koncipiranju ukrepov ter predlogov, ki jih pripravlja, da bi probleme zunanje likvidnosti Jugoslavije in probleme odplačevanja kreditov v Sloveniji razreševali na čim manj boleč način? (Ne javi se nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

Zbor združenega dela jemlje na znanje poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti Jugoslavije in podpira prizadevanja in ukrepe Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino.

Želi o sklepu kdo razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče, prehajamo na glasovanje! Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Obveščam zbor, da je med tem prišel na sejo zbora še Janez Potočnik, delegat iz Gornje Radgone.

Odrejam pol ure odmora.

(Seja je bila prekinjena ob 1o.45 in se je nadaljevala ob 11.2o)

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Obveščam vas, da se nam je med tem časom pridružila še tovarišica Marija Varga, delegatka iz Lendave. Tako je udeležba na seji zbora polnoštevilna, saj je na seji vseh 15o delegatov.

Prehajamo na 4. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985.

Osnutek zakona je predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. K osnutku zakona ste prejeli mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, poročilo skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije, poročilo Zakonodajno-pravne komisije in predlog sklepa, o katerem bomo glasovali.

Želi morda predstavnik delegacije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ dati še dodatna pojasnila ali obrazložitve? (Ne želi.)

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima Boris Prešern, delegat s področja gospodarstva, 1. okoliš Ljubljana-Bežigrad.

B o r i s P r e š e r n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina delegatov ima naslednjo pripombo k osnutku zakona. Od republiškega Izvršnega sveta želimo informacijo o tem, kako se v praksi realizira 5o odstotni del sredstev, ki jih organizacije združenega dela s samoupravnim sporazumevanjem združujejo za konkretne programe?

Glede na to, da je bila prav naša republiška Skupščina tista, ki je v času usklajevanja zahtevala loo odstotno združevanje sredstev za kreditiranje hitrejšega razvoja manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju 1981-1985 na osnovi interesnega, to je dohodkovnega združevanja, je potrebno najprej pripraviti analizo, kako se je v obdobju do sprejetja zakona sprejeto načelo o 5o odstotnem združevanju sredstev na tej osnovi uresničevalo. Potrebno je ugotoviti, koliko sredstev se je v letu 1981 združilo in dejansko namenilo za skupne projekte. Zanima nas tudi, kje so razlogi za eventualna odstopanja od sprejetega? Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala! Besedo ima tovarišica Marija Drofenik, delegatka s področja gospodarstva, 4. okoliš, Ljubljana-Šiška.

M a r i j a D r o f e n i k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije s področja gospodarstva občine Ljubljana-Šiška je na svoji seji dne 18. maja 1982 obravnavala osnutek zakona o dopolnitvah zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije in sprejela naslednje pripombe.

Sprememba zakona v 5. členu določa, da mora republika v 3o-dneh od dneva zapadlosti izpolniti obveznosti do Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin, če sredstva niso bila združena do konca leta na podlagi samoupravnih sporazumov. Tak način poravnave obveznosti s strani republike naj bi veljal le za tisti del obveznosti, za katere niso bili sklenjeni samoupravni sporazumi, ne pa za znesek, ki na podlagi sklenjenih sporazumov ni bil do konca leta vplačan. V nasprotnem primeru bi zaradi poteka izgradnje investicijskih objektov, ki se financirajo iz združenih sredstev, nastopila obveznost na eni strani gospodarstva in na drugi strani s strani republike. Sprememba zakona mora zagotoviti, da ne bi prišlo do dvakratnega plačila obveznosti s strani gospodarstva in s strani republike.

Predlagamo tudi, da se v drugem odstavku 5. člena namesto 3o dni od dneva zapadlosti, določi 6o dni, ker je to rok, v katerem temeljne organizacije združenega dela ugotavljajo letno obveznost posojila in v tem roku vplačajo tudi razliko . Na tej podlagi bi bila republika obremenjena za dejanski delež obveznosti iz preteklega leta, ki ni bil vplačan niti po 1. niti po 2. točki 1. člena zakona. Hvala!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : K razpravi se je prijavil tovariš Stane Divjak, delegat s področja gospodarstva, 32. okoliš, Titovo Velenje.

S t a n e D i v j a k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov je 17.5.1982 sprejela k osnutku zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981-1985 naslednji predlog, s katerim naj bi se dopolnil omenjeni zakon.

Iz dosedanje prakse nam je znano, da 5o % iz obveznega posojila za nerazvita področja, ki ga združujejo temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne morejo koristiti organizacije združenega dela s področja energetike, to je elektrogospodarstvo in premogovništvo za vlaganja v pridobitev energije. Zaradi pomanjkanja sredstev za razvoj elektroenergetskega gospodarstva Slovenije in premogovništva predlagamo, da se 5. člen dopolni s tem, da se neizkoriščena sredstva, namenjena za združevanje, dajo na razpolago za vlaganje na področju energetike na podlagi dohodkovnih in drugih skupnih interesov.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Janez Tajč, delegat Zbora združenega dela, gospodarsko področje, 7. okoliš, Kamnik.

J a n e z T a j č : Spoštovani tovariš predsednik, spoštovani delegati! Skupina delegatov za Zbor združenega dela, gospodarsko področje,7. okoliš, Kamnik in skupina delegatov za Zbor občin sta na skupni seji dne 18.5.1982 obravnavala osnutek zakona o dopolnitvi stalnih sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981-1985 in k osnutku nimata pripomb. Menita pa, da pomeni dopolnitev 5. člena z drugim odstavkom destimulacijo za hitrejše dohodkovno povezovanje.

Skupini vprašujeta, koliko sredstev je bilo združenih na dohodkovnem povezovanju združenega dela, koliko znašajo eventualne obveznosti Slovenije iz naslova nezdruženih sredstev za leto 1981 in kolikšna so predvidena združena sredstva za leto 1982? Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Prosim predstavnika Izvršnega sveta tovariša Rudija Šepiča, da se o nekaterih vprašanjih in predlogih, ki so bili izraženi v razpravi, izreče. Pri tem naj tudi ugotovi, če je potrebno predlog sklepa dopolniti oziroma spremeniti.

R u d i Š e p i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Prvo vprašanje, ki je bilo postavljeno in je isto kot del četrtega vprašanja, je, kako smo v lanskem letu realizirali 5o odstotkov samoupravno združenih sredstev za manj razvite republike in avtonomno pokrajino Kosovo.

V današnji razpravi bi vas seznanil z nekaterimi podatki. Pri tem vas moram najprej obvestiti, da je v pripravi kompleksno poročilo, ki ga pripravljamo skupaj z Gospodarsko zbornico Slovenije, ki je nosilec združevanja dela sredstev Sklada federacije. To poročilo bo predloženo tudi republiški Skupščini.

Glede lanskega leta vas obveščam, da smo s SR Bosno in Hercegovino samoupravno združili večji delež, kot je bil predviden, pri Črni gori pa smo se zelo približali temu deležu. Gre za malenkostne razlike pod 5o odstotkov. Pri Makedoniji smo zelo blizu 5o odstotkom. Največji razkorak je pri Kosovu, kjer smo precej pod 5o odstotkov. Kljub temu menimo, da je bilo lansko leto uspešno zaključeno. Pri tem moramo upoštevati, da je bil zakon sprejet decembra 198o, da je bilo zelo malo časa na voljo in da smo intenzivne priprave glede programov začeli šele lani spomladi. Tako je bilo na voljo premalo časa, da bi lahko vse združili. Kljub temu pa glede na podatke o združevanju, ki sem jih navedel, lahko ocenimo, da smo se zelo približali predvidenemu znesku 5o odstotkov združevanja po samoupravni poti in da je bilo opravljeno uspešno delo na tem področju.

Drugo vprašanje je bilo, ali ne bo prišlo do dvakratnega plačila, in sicer enkrat s strani gospodarstva - mišljen je bil verjetno Sklad federacije - drugič pa s strani republike. Menim, da je to nemogoče, kajti mi najprej naredimo obračun, koliko smo samoupravno združili iz gospodarstva. Po zakonu smo potem razliko dolžni kanalizirati iz sredstev prek Sklada federacije. Če sem prav razumel to vprašanje, ni možnosti, da bi prišlo do dvakratnega plačila.

Dan je bil nadalje predlog, da bi v 2.členu rok 15 dni nadomestili ne s 3o dnevi, kot predlaga Izvršni svet, ampak s 6o dnevi. Menim, da bi to težko sprejeli, čeprav bi Sloveniji to ustrezalo. Realno pa moramo ocenjevati, da sredstva, ki so bila v prejšnjem srednjeročnem obdobju praktično skoraj loo odstotno kanalizirana prek Sklada federacije in da smo imeli možnost v prejšnjem srednjeročnem obdobju do 2o odstotkov teh sredstev tudi samoupravno združevati, ki pa jih žal nismo. Ne bi navajal razloge, zakaj ne. V tem srednjeročnem obdobju smo se dogovorili in kot ste slišali v odgovoru na prvo vprašanje, uspešno realiziramo 5o odstotno samoupravno združevanje. Menim, da ne bi bilo pošteno do manj razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo, da zavlačujemo še s 6o-dnevnim rokom.

Kot ste videli, imamo pripombo tudi k 5. členu in predlagamo, da se besedilo "do konca leta" nadomesti z besedilom "januar naslednjega leta". To pomeni, da smo s tem rok že podaljšali za 3o dni. To hkrati pomeni, da lahko Zvezni sekretariat za finance ta sredstva zahteva iz našega proračuna šele po 6o dneh. Menim, da bi bila pretirana zahteva, da sprejmemo rok, da se 15 dni nadomesti s 6o dni, ker bi to v praksi pomenilo ponovno zavlačevanje. V kakšni situaciji so manj razviti, posebno Avtonomna pokrajina Kosovo glede teh sredstev in kako jih rabijo, vsi vemo in menim, da tega ni treba posebej pojasnjevati.

Tretje vprašanje je bilo, da naj se eventualno neizkoriščena sredstva,namenjena za združevanje, dajo za energetiko. V zvezi s tem moram odgovoriti, da smo v Izvršnem svetu vlagali v lanskem letu izredno velike napore pri vseh razgovorih, ki smo jih imeli na ravni delegacij, izvršnega sveta in izvršnih svetov drugih republik in avtonomnih pokrajin, da bi del teh sredstev vlagali tudi v energetske objekte. Toda žal, s tem predlogom nismo uspeli. Njihovo stališče je kategorično, da v energetiko teh sredstev ne moremo vlagati. Nadaljevali bomo te razgovore, če bi v naslednjih letih eventualno s tem uspeli, menim pa, da imamo za to zelo majhne možnosti.

Zadnje vprašanje je bilo, koliko je bilo teh sredstev lansko leto in kolikšna je letos obveznost Slovenije. Lansko leto je bilo predvideno teh sredstev - govorimo v zaokroženih številkah in v starih milijardah - 258 milijard po samoupravni poti in 258 milijard prek Sklada federacije. Za letošnje leto je plan teh sredstev 319 starih milijard po samoupravni poti in 319 milijard prek Sklada federacije, to se pravi 638 milijard. Upam, da sem s tem odgovoril na vsa vprašanja. Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. So delegati, ki so v svoji razpravi načeli nekatera vprašanja oziroma dajali predloge, z obrazložitvijo predstavnika Izvršnega sveta zadovoljni? Besedo ima tovarišica Marija Drofenik.

M a r i j a D r o f e n i k : Vprašujem ali se moramo dokončno uskladiti, ali pa naj bi predlagatelj dopolnitve zakona proučil pripombe glede roka 6o dni. Ta predlog je dan zaradi praktičnega obračuna. Temeljne organizacije imamo bilanco in šele po bilanci se dokončno ugotovijo naše obveznosti glede plačila. Tako v bistvu najprej damo akontacijo, potem pa se to obračuna. Zato predlagamo 6o dni, ne pa zaradi zavlačevanja.

Drugo vprašanje je glede dvojnega plačila. Ta način poravnave obveznosti s strani republike bi veljal le za tisti del obveznosti, za katerega niso bili sklenjeni samoupravni sporazumi, ne pa za ves znesek.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Očitno je, da delegatka vztraja pri tem, da se to vprašanje temeljito prouči. Zaradi tega bi morali dopolniti predlog sklepa.

Tovariš Rudi Šepič, predstavnik Izvršnega sveta, ima besedo.

R u d i Š e p i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Opravičujem se, ker še enkrat posredujem. Menim, da organizacij združenega dela to ne zadeva. Organizacije združenega dela tako ali tako med letom plačujejo akontacije in jih bodo tudi v prihodnje plačevale vnaprej do 31.12. Kar zadeva obveznosti po tem zakonu pomeni to odnos med našo republiko in med skladom oziroma med manj razvitimi republikami in Avtonomno pokrajino Kosovo. Menim, da ni razlogov, da bi v organizacijah združenega dela prihajalo do kakršnihkoli sprememb ali težav. Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Tovariš Prešern ima besedo.

B o r i s P r e š e r n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Pogrešal sem del odgovora predstavnika Izvršnega sveta, ki se nanaša na eventualna odstopanja oziroma kaj so razlogi za ta odstopanja v Avtonomni pokrajini Kosovo. Postavljam pa dodatno vprašanje, ali je upanje, da se približamo 5o odstotkom tudi v Avtonomni pokrajini Kosovo? Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Besedo ima tovariš Rudi Šepič.

R u d i Š e p i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da odgovorim še na to vprašanje! Kaj so razlogi, da s Kosovom nismo dosegli 5o odstotkov združevanja?

Kar zadeva Slovenijo moram povedati, da smo ponudili dovolj programov, iz katerih je izhajalo, da bi izpolnili svojo obveznost. Toda problemi so nastali pri dogovarjanju in pri razčiščevanju teh programov. Moram pojasniti, da pokrajina Kosovo nekatere naše programe ni bila pripravljena sprejeti na osnovi tega, da se za te programe koristijo sredstva iz naslova 5o odstotkov samoupravno združenih sredstev Sklada federacije. To so razlogi, da nismo uspeli.

Ob tem pa moram dodati, da smo dosegli dogovor z Avtonomno pokrajino Kosovo, se pravi z njenim Izvršnim svetom, da tisti del sredstev, ki jih samoupravno nismo uspeli združiti v letu 1981, lahko kompenziramo v naslednjih letih, in sicer v 1982.,1983.,1984.in 1985.letu. S tem bi v srednjeročnem obdobju absolutno zagotovili 5o odstotkov samoupravno združenih sredstev. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Želi še kdo razpravljati? (Da.) Besedo ima dr. Martin Rakuša, delegat socialno-zdravstvenega področja, lo. okoliš, Celje.

D r . M a r t i n R a k u š a : Ko smo v našem Zboru združenega dela razpravljali o tem, nas je zanimalo prav to, kolikšna so absolutna sredstva, ki jih naša republika daje za nerazvita področja. Tako smo danes slišali, da bo v letošnjem letu to še večja številka, kot je bila v preteklem letu. Ker to ni bilo nikjer pojasnjeno, vprašujem, kakšne koristi bo imela naša republika v bodoče z razvijanjem nerazvitih republik? Znano je namreč, da v svetu razviti svet pomaga nerazvitemu tudi z namenom, da ima potem od tega določene koristi.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Ugotoviti moram, da kljub obrazložitvi predstavnika Izvršnega sveta tovarišica Drofenikova vztraja, da se v sklep vnese sprememba od predlaganih 3o dni na 6o dni. V tem primeru predlagam, da imenujemo skupino delegatov, ki naj bi skupaj s predstavnikom Izvršnega sveta in predstavnikom delegacije v Zboru republik in pokrajin proučila ta predlog. V to skupino delegatov predlagam Marijo Drofenik, Staneta Divjaka in Borisa Prešerna, ki so razpravljali o tem osnutku zakona.

Se delegati strinjate s predlagano skupino delegatov in načinom reševanja tega vprašanja? (Delegati se strinjajo.)

Predlagam, da se skupina sestane takoj po naslednji točki, ker je predstavnik Izvršnega sveta k tej točki tovariš Rudi Šepič, k razpravi o naslednji točki pa so se prijavili tudi nekateri delegati, ki so v prej imenovani skupini.

Prehajamo na 5 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do 1985.

Osnutek zakona je predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. K osnutku zakona ste danes prejeli mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, poročilo skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije, poročilo Zakonodajno-pravne komisije in predlog sklepa, o katerem bomo kasneje glasovali.

Želi predstavnik delegacije Zbora republik in pokrajin besedo? (Ne želi.) Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima **Boris** Prešern, delegat s področja gospodarstva, 1. okoliš,Ljubljana-Bežigrad.

B o r i s P r e š e r n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov, ki delegira delegate v Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije, gospodarsko področje,1. okoliš, je na seji dne 18. maja 1982 k obravnavanemu gradivu za 2. sejo Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije sklenila dati naslednje pripombe in predloge k osnutku zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do leta 1985:

Iz predloženega gradiva ni razvidno, ali je omenjeni osnutek zakona v skladu s sprejetim zakonom o omejevanju negospodarskih investicij. Prav tako iz gradiva ni razvidno, ali so v proračunu federacije za leto 1982 že zagotovljena sredstva, navedena v 1. točki 3. člena osnutka zakona, ali pa gre za novo obveznost v proračunu federacije.

Potrebno je zagotoviti nakup takega računalnika, ki ga bo mogoče povezati z drugimi računalniki služb v sistemu družbenega informiranja na ravni federacije. V obrazložitvi zakona pogrešamo navedbo o tem, kakšne vrste oziroma tip računalnika namerava Zvezni zavod za statistiko kupiti, kajti če je že znana finančna konstrukcija in to celo v deviznih sredstvih, bi nam lahko obrazložili tudi to, za kakšen računalnik se je Zvezni zavod za statistiko odločil.

Sprašujemo se, ali ne bi bilo mogoče na podlagi zahtev, ki jih je izpostavil elaborat o računalniški opremi, upoštevati tudi domače proizvajalce, še posebno v času, ko tovrstno panogo tudi zakonsko združujemo?

Ob naporih celotnega gospodarstva, da bi se porabilo čim manj deviznih sredstev za nakupe v tujini, pa bi se enako morala obnašati tudi institucija na zvezni ravni. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Besedo ima tovariš Stane Divjak, gospodarsko področje, 32. okoliš, Titovo Velenje.

S t a n e D i v j a k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina delegatov je na seji dne 17.5.1982 oblikovala k osnutku zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju 1982-1985 naslednje stališče.

V Jugoslaviji se je v preteklem obdobju gradilo in opremilo več računalniških centrov. Osnovna oprema je bila iz uvoza, pomožna oprema, to so klimatske naprave, motogenerator in hladilne naprave pa so bili izdelani doma. Skupina delegatov prosi za pojasnilo, ali je uporabnik z zakonom zagotovljenih sredstev, to je Zvezni zavod za statistiko, predvidel ali vsaj poiskal proizvajalca tovrstne opreme na domačem trgu.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? (Da.) Besedo ima tovariš Rudi Šepič, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za finance.

R u d i Š e p i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skušal bom odgovoriti na zastavljena vprašanja, in sicer na tista, za katera so mi znani podatki iz razpoložljive dokumentacije, ki smo jo dobili.

Prvo vprašanje je bilo, da iz obrazložitve ni razvidno, ali je to v skladu s programom negospodarskih investicij federacije. Moram poudariti, da program negospodarskih investicij federacije še ni sprejet, se pravi, da ne morem dati odgovora, ali je to v skladu ali ni v skladu. Šele ko bo program sprejet, bomo lahko rekli, ali je v skladu ali ni.

Drugo vprašanje je bilo, ali so v proračunu za leto 1982 zagotovljena sredstva? Pod tem sem razumel tako dinarska kot devizna sredstva. Tu moram odgovoriti pritrdilno. Po preverjanju smo ugotovili, da so v proračunu federacije za leto 1982 predvidena tako dinarska kot devizna sredstva.

Tretje vprašanje se je nanašalo na tip računalnika in na možnost zagotovitve domače opreme. Tip računalnika nam ni znan, niti nam ni znano, ali se predvideva domača proizvodnja ali vsaj delno domača proizvodnja. Prav zato zahtevamo, da razpravljamo o programu modernizacije Zveznega zavoda za statistiko kompletno, iz programa pa bi morali biti vsi ti podatki razvidni, še posebej kar zadeva tip računalnika, njegovo kapaciteto, nujnost nakupa, in tako dalje. Na osnovi kratke obrazložitve, ki je podana k temu predlogu zakona, se nikakor ne moremo odločiti za pozitivno mnenje k osnutku tega zakona.

Zadnje vprašanje je bilo v bistvu opozorilo na stabilizacijsko obnašanje tudi

na zvezni ravni. Takega mnenja je tudi Izvršni svet, ko predlaga, da v teh zaostrenih pogojih gospodarjenja, predvsem pa gospodarjenja na deviznem področju, nikakor ne moremo letos kupiti računalnika, tudi glede na to ne, da so zagotovljena sredstva v proračunu federacije za letošnje leto, ampak da prenesemo nakup vsaj na leto 1983.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Tovariš Šepič,delegat tovariš Divjak je še vprašal, če omenjena investicija ni v nasprotju z zakonom o prepovedi uporabe družbenih sredstev za negospodarske investicije. Ti pa si odgovoril v zvezi s programom negospodarskih investicij v federaciji.Lahko še to obrazložiš?

R u d i Š e p i č : Mislim, da predlagana investicija ni v nasprotju z omenjenim zakonom, saj je Zvezni zavod za statistiko pri tem izvzet. Ko smo o tem zakonu razpravljali v Zveznem zboru, smo se zavzemali, da bi podobno veljalo za republiške zavode, eventualno tudi za Službo družbenega knjigovodstva. Ta zahteva je bila odbita. Zvezni zavod za statistiko pa je ostal kot izjema.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! So delegati, ki so razpravljali pri tej točki dnevnega reda z obrazložitvami, ki jih je dal tovariš Šepič, zadovoljni? (Da.) Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Če ne želi nihče več razpravljati, predlagam, da sprejmemo sklep, ki ste ga dobili na klop.

Želi kdo o vsebini tega sklepa razpravljati? (Nihče.)

Prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (145 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog sklepa sprejet z večino glasov.

Sedaj predlagam, da se skupina delegatov, ki je bila prej imenovana, sestane in razčisti odprta vprašanja k 4. točki dnevnega reda. V delo te skupine se bo vključila tudi strokovna služba zbora kot pomoč delegatom pri delu.

Prehajamo na 6. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 198o.

Predlog zakona je predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije in ste ga prejeli. Danes ste k predlogu zakona prejeli tudi mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, poročilo skupine delegatov, poročilo Zakonodajno-pravne komisije in predlog odloka o soglasju k predlogu zakona, o katerem bomo glasovali.

Želi besedo predstavnik delegacije v Zboru republik in pokrajin? (Ne želi.) Predstavnik Izvršnega sveta? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? (Nihče.)

Če ne želi nihče, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje o predlogu odloka o soglasju k predlogu zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 198o. Kdor je za, naj prosim glasuje! (114 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel odlok o soglasju k predlogu zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 198o.

Prehajamo na 7 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o prenehanju veljavnosti zakona o ratifikaciji pogodbe o skupnem financiranju severnoatlantskih oceanskih postaj.

Predlog zakona je predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine

SFR Jugoslavije in ste ga prejeli. K predlogu zakona ste danes prejeli mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, poročilo skupine delegatov, poročilo Zakonodajno-pravne komisije in predlog odloka o soglasju k predlogu zakona, o katerem bomo glasovali.

Želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? (Ne želi.) Želi besedo predstavnik delegacije v Zboru republik in pokrajin? (Ne želi.)

Za razpravo ni prijavljenih delegatov, vendar pa je delegat iz Tolmina pred pričetkom seje oddal delegatsko vprašanje v zvezi s to tematiko. Zato bi bilo morda dobro, da to delegatsko vprašanje v obliki razprave ponovi in da morda lahko od predstavnika Izvršnega sveta že danes dobimo odgovor na to vprašanje.

Besedo ima tovariš Uroš Markič, republiški svetovalec v Republiškem komiteju za mednarodno sodelovanje.

U r o š M a r k i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za Zbor občin in Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije iz Tolmina je postavila vprašanje, koliko nas je stalo financiranje teh postaj in kakšne koristi je imela Jugoslavija od tega.

V tem trenutku lahko odgovorim samo v okviru obrazložitve, ki je dana k predlogu tega zakona. Tudi iz te obrazložitve izhaja nekaj dejstev.

Jugoslavija je podpisala pogodbo o skupnem financiranju severnoatlanskih oceanskih postaj v letu 1974 in jo ratificirala konec leta 1976, torej je od leta 1977 naprej, se pravi pet let, morala plačevati prispevke in del operativnih stroškov, ki nanjo odpadejo. Točnih podatkov, koliko sredstev je bilo porabljenih v posameznih letih, iz te obrazložitve ni mogoče ugotoviti, vendar je znano, da moramo za leto 1982 za prispevek in za svoj del operativnih stroškov plačati 6o.ooo angleških funtov. Analogno bi lahko iz tega sklepali, da so bile podobne številke za naš prispevek in del operativnih stroškov tudi v prejšnjih letih, vendar lahko točne podatke o tem šele naknadno dobimo od ustreznih zveznih organov.

Kakšne koristi je imela Jugoslavija od tega? Očitno ne takšne kot takrat, ko smo pogodbo podpisali oziroma jo ratificirali, kajti iz obrazložitve je jasno, da so podatki - gre predvsem za meteorološke podatke, ki jih dajejo te severnoatlantske oceanske postaje - interesantni predvsem za zahodnoevropske obalne države, ne pa toliko za ostale, med njimi tudi za Jugoslavijo in da Jugoslavija take podatke dobiva predvsem od naših ladij, ki plujejo na tem območju.

Zaenkrat bi lahko odgovoril samo toliko, predlagal pa bi, da to ne bi bila ovira za to, da damo soglasje k predlogu zakona, ki pravzaprav izhaja prav iz tega, da ni bilo dovolj koristi. Morda bi bilo potrebno, da ob obrazložitvi v Skupščini SFRJ predlagatelj da podrobnejši odgovor na to vprašanje, prav tako pa lahko mi prek ustreznih organov Zveznega izvršnega sveta dobimo natančnejše odgovore.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa, tovariš Markič za obrazložitev.

Želi še kdo razpravljati? (Ne javi se nihče.) Preden preidemo na glasovanje, bi predlagal, da to vprašanje in odgovor, ki ga je dal tovariš Uroš Markič, posredujemo delegaciji Zbora republik in pokrajin in delegaciji Zveznega zbora za njihovo nadaljnje delo.

Prehajamo na glasovanje o predlogu odloka o soglasju k predlogu zakona o prenehanju veljavnosti zakona o ratifikaciji pogodbe o skupnem financiranju severnoatlantskih oceanskih postaj.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je predlog odloka sprejet z večino glasov.

Sekretariat Skupščine SRS
DOKUMENTACIJA

Prehajamo na 8. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Ljudsko republiko Mongolijo o pravni pomoči v civilnih, družinskih in kazenskih zadevah.

Predlog zakona je predložila v obravnavo Skupščina SFR Jugoslavije in ste ga prejeli. Danes ste k predlogu zakona prejeli še mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, poročilo Zakonodajno-pravne komisije in predlog odloka o soglasju k predlogu zakona, o katerem bomo glasovali.

Želi morda predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje o predlogu odloka o soglasju k predlogu zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Ljudsko republiko Mongolijo o pravni pomoči v civilnih, družinskih in kazenskih zadevah.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajamo na 9 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Skupščine SR Slovenije.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli v smislu 353. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije kandidatne liste za predsednike, podpredsednike in člane Komisije za mednarodne odnose, Komisije za vprašanja borcev NOV in Komisije za informiranje.

Predlagatelj vseh predloženih kandidatnih list je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, ki je predložila tudi predlog odloka o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Skupščine SR Slovenije.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je za svojo predstavnico določila tovarišico Ivanko Šulgaj, članico komisije. Želi predstavnica komisije predloge še ustno obrazložiti? (Ne želi.)

Ker moramo o vsaki kandidatni listi glasovati posebej, bomo tudi razpravo opravili ločeno.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za mednarodne odnose.

Želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista soglasno sprejeta.

S tem so bili v Komisijo za mednarodne odnose izvoljeni: za predsednika Rudi Čačinovič, za podpredsednika Vlado Uršič, za člane pa Ivan Cvar, Simon Duretič, Tibor Füle, Francka Herga, Stevan Janevski, Dušanka Janša, Boris Kompare, Štefan Korošec, Jože Marolt in Ivan Vušnik.

Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcec so bili v to komisijo imenovani: dr. Borut Bohte, Dušan Dolinar, dr. Vladimir Klemenčič, Slavko Štante in dr. Iztok Winkler.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vprašanja borcev NOV.

Želi kdo o tej kandidatni listi razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za, naj

prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.)Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vprašanja borcev NOV soglasno sprejeta.

S tem so bili v to komisijo izvoljeni: za predsednika Franc Mrcina, za podpredsednico Angelca-Vlasta Vidic in za člane: Marija Aljančič, Mira Čuček, Janez Jerman, Rade Kordič, Boris Pavlin, Slavko Rajh in Ignac Voljč.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za informiranje.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je danes predložila spremembo kandidatne liste. To spremembo ste dobili na klop. Želi predstavnik komisije ustno obrazložiti spremembo? (Ne želi.)

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje o kandidatni listi. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za informiranje s predloženo spremembo soglasno sprejeta.

S tem so bili v to komisijo izvoljeni: za predsednika Vlado Beznik, za podpredsednika Drago Sotler, za člane pa: Ervin Eržen, Sonja Kerec, dr. Tone Krašovec, Aljoša Drobnič, Zdenka Mazi, Ana-Marija Melanšek, Stanislav Smolej, Majda Struc, Milenko Šetinc in Ivanka Vrhovčak.

Ker so bili v Zboru združenega dela za predsednike, podpredsednike in člane komisij Skupščine SR Slovenije izvoljeni po kandidatnih listah predlagani kandidati, ugotavljam, da se odlok o njihovi izvolitvi lahko objavi.

Prehajamo na 10. točko dnevnega reda, to je na izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov odborov Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste v smislu 66. člena poslovnika našega zbora prejeli kandidatne liste za izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov Odbora za družbenoekonomske odnose, Odbora za družbenopolitični sistem, Odbora za družbenoekonomski razvoj, Odbora za finance, Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja in Odbora za agrarno politiko.

Predlagatelj vseh predloženih kandidatnih list je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, ki je predložila tudi predlog odloka o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov odborov Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

Želi predstavnik predlagatelja besedo? (Ne želi.)

Tudi v tem primeru bomo o predlaganih kandidatnih listah razpravljali in glasovali ločeno. Zato bomo razpravljali o predlogih za vsak odbor posebej.

Pričenjam razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za družbenoekonomske odnose.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje o kandidatni listi. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za družbenoekonomske odnose soglasno sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Natan Bernot, za podpredsednika Vitomir Dekleva, za člane: Vlastimir Boh, Mira Bračko, Anton Ciglarič,

Franc Dolenc, Slava Glavan, Šime Ivanjko, Herman Kunej, Jože Mrzljak, Andrej Naraločnik, Imre Varju in Majda Žehelj.

Pričenjam razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednico in člane Odbora za družbenopolitični sistem.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog kandidatne liste, naj prosim glasuje! (145 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika,podpredsednico in člane Odbora za družbenopolitični sistem soglasno sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Danilo Bašin, za podpredsednico Marija Masnec, za člane: Bojan Boštjančič, Ilija Bregar, Jože Gerkšič, Ranko Krašič, Erika Likar, Branko Merhar, Danijel Nardin, Franjo Pokos, Vihorka Potrč, Dora Rihar in Staša Trebežnik.

Prehajamo na razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za družbenoekonomski razvoj.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (145 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za družbenoekonomski razvoj soglasno sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Jurij Dernovšek, za podpredsednika Marjan Grabnar, za člane pa: Andrej Boldirev, Vlado Borovinšek, Vinko Keržan, Aleksandra Kokelj, Stojan Kokošar, Vladimir Lavrač, Miran Martinčič, Lovro Onuk, Mirko Pavšič, Franc Vičar in Ivo Vuk.

Prehajamo na razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za finance.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je danes predložila spremembo kandidatne liste, ki ste jo prejeli na klop. Želi o teh spremembah predlagatelj podati ustno obrazložitev? (Ne želi.) Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predloženo kandidatno listo s spremembo, naj prosim glasuje! (144 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za finance soglasno sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Bernard Krivec, za podpredsednika Janez Štojz, za člane pa: Branka Car, Edvin Devetak, Vivina Klanjšček, Ervin Kerčmar, Boris Lieber, Romana Logar, Jože Majcen, Davorin Marušič, Peter Mihelič, Franc Pirc in Tomaž Rodman.

Prehajamo na razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednico, podpredsednika in člane Odbora za stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja.

Tudi k tej kandidatni listi je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlagala dopolnitev, in sicer za predsednico odbora.

Želi predlagatelj besedo? (Ne želi.) Želi kdo razpravljati o kandidatni listi in predlagani spremembi? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam,da je kandidatna lista za predsednico, podpredsednika in člane Odbora za stanovanjsko komunalna vprašanja in várstvo okolja soglasno sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednico Vida Jeler, za podpredsednika Fedja Klavora, za člane pa: Marinka Božič, Igor Bratina, Stane Divjak, Ludvik Jerman, Drago Klobučar, Nada Konrad, Brane Kozamernik, Miro Kret, Tomaž Petriček, Anton Šepec in Melita Trontelj.

Prehajamo na razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za agrarno politiko.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za agrarno politiko soglasno sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Franc Krabonja, za podpredsednika Bojan Turk, za člane pa: Janez Bedrač, Janez Bratkovič, Božidar Colarič, Tone Kranjc, Martin Kržan, Alojz Matjan, Ervin Pitz, Nevio Pucer, Zlata Ravnikar, Jože Strnad in Terezija Štefančič.

Ker so bili za predsednike, podpredsednike in člane odborov našega zbora izvoljeni v kandidatnih listah predlagani kandidati, ugotavljam, da se lahko objavi odlok o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov ter članov odborov Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

Vsem izvoljenim iskreno čestitam. Želimo jim čim boljše delovne pogoje in čim več delovnih uspehov.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, to je na izvolitev sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča Socialistične republike Slovenije.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli predlog Predsedstva SR Slovenije za sodnike Ustavnega sodišča SR Slovenije.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je predložila predlog odloka o izvolitvi sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije, ki ste ga prav tako prejeli.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče besede, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog Predsedstva SR Slovenije, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog Predsedstva SR Slovenije za izvolitev sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije soglasno sprejet.

S tem so bili za sodnike Ustavnega sodišča SR Slovenije izvoljeni: Mara Bešter, Tone Bole, Bogdan Osolnik, Jože Pavličič, Jože Pernuš in Bojan Škrk.

Za predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije pa je bil izvoljen Jože Pavličič.

Prehajamo na 12. točko dnevnega reda, to je na izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča Socialistične republike Slovenije.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je predložila predlog odloka o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije, ki ste ga prejeli. Želi predstavnica komisije dati obrazložitev? (Ne želi.) Želi kdo razpravljati o predlogu? (Nihče.)

Dajem na glasovanje predlog odloka o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije. Kdor je za, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije soglasno sprejet.

S tem so bili za sodnike Vrhovnega sodišča SR Slovenije izvoljeni: Milan Gaspari, Tomislav Grgič, Nada Klemenčič, Borut-Marko Kobi, Milan Kosterca, Marija Ude-Marinček, Franc Mastnak, Jolanka Kuhar-Mevželj, Alenka Jelenc-Puklavec, Boris Strohsack, Janez Šinkovec in Živko Zobec.

Prehajamo na 13. točko dnevnega reda, to je na razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev.

Predlog predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ste prejeli. Prav tako ste prejeli mnenje Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve k temu predlogu. Priložen je tudi predlog odloka kot oblika, v kateri bo razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev objavljena v Uradnem listu SR Slovenije.

Komisija je danes predložila spremembo predloga odloka, ki ste jo med sejo prejeli. Želi predstavnik Izvršnega sveta ustno obrazložiti spremembo? (Da.)

Besedo ima tovariš Martin Košir, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za ljudsko obrambo.

Martin Košir: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite, da na kratko pojasnim predlog odloka, ki ga je predložil Izvršni svet Skupščini SR Slovenije glede razrešitve nekaterih namestnikov republiških sekretarjev oziroma predsednikov republiških komitejev in hkrati predlaga izvolitev namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev.

Na kratko bi se skliceval na to, da je predsednik Izvršnega sveta ob izvolitvi novega Izvršnega sveta 7. maja letos v svojem ekspozeju podal osnovne usmeritve, za katere se bo v tem mandatnem obdobju zavzemal Izvršni svet. V tem smislu je tudi obrazložil, zakaj se je odločil za tako kadrovsko sestavo Izvršnega sveta in seveda hkrati najavil, da bo na današnji seji, v kolikor bo mogoče izpeljati nekatere kadrovske priprave, predložil tudi nekatere spremembe v namestniških dolžnostih in ob tem predložil predlog novih kandidatov za namestnike republiških sekretarjev in namestnike predsednikov republiških komitejev.

V tem smislu je potekala tudi konkretna razprava v vseh družbenopolitičnih organizacijah, zlasti v okviru Koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri Predsedstvu Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva, v okviru medobčinskih svetov in v nekaterih občinah. Kot je bilo glede namestnikov rečeno, bo mandatar upošteval tudi določeno regionalno zastopanost, kolikor bo to kadrovsko mogoče. Hkrati si bo prizadeval, da predloži kar se da najbolj sposobne, preverjene kadre iz združenega dela in drugih upravnih organov ter organizacij z namenom, da se zagotovi kar najučinkovitejše delo v upravnih organih in seveda tudi njihova odgovornost v Skupščini SR Slovenije.

Iz tega razloga je danes dan prvi predlog za novo imenovane, medtem ko za nekatere kadrovski postopek še ni končan in jih bo mandatar predložil na naslednji seji republiške Skupščine. Zato prosim, da zbor to upošteva.

V času, ko je potekala razprava o namestnikih, je prišlo še do ene spremembe. Na današnji seji naj bi odložili razpravo in imenovanje Jerneja Vrhunca za namestnika republiške sekretarke za pravosodje in upravo, ker je v tem času prišlo do hkratne možne kandidature tovariša Vrhunca za sekretarja Ustavnega sodišča Jugoslavije. Ker pa kadrovski postopek še ni končan in glede na to, da je več predlogov tudi iz drugih republik in pokrajin za to funkcijo v federaciji, predsednik Izvršnega sveta predlaga, da se ne odloča danes, ampak da počakamo glede odločitve, kako se bo mandatar oziroma predsednik Ustavnega sodišča odločil glede imenovanja sekretarja Ustavnega sodišča Jugoslavije. Zato predlagam, da odložimo razpravo o imenovanju namestnika republiške sekretarke za pravosodje in upravo, vsa ostala imenovanja pa ostanejo v nespremenjeni sestavi.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala. Želi o obrazložitvi in predlogu predsednika Izvršnega sveta kdo razpravljati? (Ne želi.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o razrešitvi in imenovanju namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev s spremembo, ki jo je obrazložil tovariš Košir in ki ste jo dobili na klop.

Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

S tem se razrešujejo: Stanko Debeljak, dolžnosti namestnika republiškega sekretarja za finance, Dore Dovečar, dolžnosti namestnika republiškega sekretarja za ljudsko obrambo, Vladimir Fatur, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo, Jože Humer, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za kulturo in znanost, Andrej Miklavčič, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo, Drago Mirošič, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje, Marjan Premik, dolžnosti namestnika predsednice Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo, Aleksander Škraban, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve, Vinko Trinkaus, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za informiranje.

Za namestnike so bili imenovani: Ciril Baškovič, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo, Jože Humer, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za kulturo, Dinko Leskovšek, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo, Cveto Majdič, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za energetiko, Andrej Miklavčič, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, Marjan Oblak, za namestnika republiškega sekretarja za finance, Metka Oderlap, za namestnico predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve, Anton Plut, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za borce in vojaške invalide, Bruno Podreka, za namestnika predsednice Republiškega komiteja za turizem in gostinstvo, Slobodan Rakočević, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za informiranje, Ivan Samec, za namestnika republiškega sekretarja za ljudsko obrambo, Ivan Seničar, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje, Saša Skulj, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, Viktor Žakelj, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za družbeno planiranje in Jelka Žekar, za namestnico predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve.

Z delom nadaljuje Peter Bekeš kot namestnik republiške sekretarke za pravosodje in upravo.

Prehajamo na 1 4 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na volitve in imenovanja.

Predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Predlog odloka ste prejeli. Pričenjam razpravo. Želi predlagatelj dati ustno obrazložitev? (Ne želi.) Želi kdo razpravljati o predlogu odloka? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Na glasovanje dajem predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije. Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije soglasno sprejet.

S tem je Franci Polak imenovan za namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

Predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije je prav tako predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Predlog odloka ste prejeli. Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne javi se nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije. Kdor je za, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.)Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije soglasno sprejet.

S tem je Boris Šetina razrešen dolžnosti namestnika javnega tožilca SR Slovenije, Stane Iglič pa je imenovan za namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije je predložila predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani.

Predlog odloka ste prejeli danes na klop. Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani soglasno sprejet.

S tem sta Alenka Jelenc-Puklavec in Franc Mastnak z 31.5.1982 razrešena dolžnosti sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani.

Prehajamo na 15. točko dnevnega reda, to je na predlog periodičnega delovnega načrta Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli tudi program dela Zbora združenega dela za leto 1982.

Dovolite mi, da v imenu skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta dam kratko obrazložitev predloženega periodičnega delovnega načrta.

Po 241. členu poslovnika Skupščine SR Slovenije morajo zbori Skupščine SR Slovenije na podlagi letnega delovnega programa določiti periodični delovni načrt svojega dela.

Periodični delovni načrt se pripravlja praviloma za vsako trimesečje posebej. Predlog periodičnega delovnega načrta, ki je pred vami, vsebuje zasnove dnevnih redov sej zborov in druge ustrezne opredelitve za delo zborov za dve trimesečji skupaj, to je za II. in III. trimesečje. Če bi danes sprejemali periodični delovni načrt samo za II. trimesečje, bi to praktično pomenilo samo delo zborov za seje v juniju. Periodični delovni načrt za II. in III. trimesečje tako omogoča delegatom in njihovim skupinam vpogled v vprašanja, o katerih bodo morali razpravljati in odločati v začetnem obdobju njihovega mandata.

Po predloženem periodičnem delovnem načrtu bo imel zbor v II. trimesečju seje 16. junija, v III. trimesečju pa 14. in 28. julija ter zaradi letnega odmora v avgustu še 29. septembra.

Na sejah 16. junija bo zbor obravnaval nekatera vprašanja, katerih obravnava pomeni preverjanje, kako se uresničuje v Skupščini SR Slovenije določena politika na posameznih področjih, kot na primer varnostne razmere v SR Sloveniji v preteklem obdobju in uresničevanje enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Poleg teh vprašanj bo zbor na teh sejah obravnaval nekatere akte, ki spadajo v redno tekoče zakonodajno delo Skupščine. Ti akti so bili predloženi Skupščini v obravnavo v aprilu oziroma v maju, in sicer potem, ko je skupščina prejšnjega sklica že končala s svojim delom. Gre za osnutek zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za preteklo leto, za zaključna računa in finančna načrta Narodne banke Slovenije in Jugoslavije, spremembe in dopolnitve zakona o upravnih taksah, ustanovitev družbenih svetov za republiško upravo za družbene prihodke in za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Tudi seje 14. julija 1982 vsebujejo nekatera pomembna vprašanja uresničevanja politike Skupščine SR Slovenije v naši republiki. Presodili bomo, kako se uresničuje zdravstveno varstvo v SR Sloveniji, kar je v prvi fazi obravnavala že skupščina prejšnjega sklica in kako se uresničujejo sklepi in stališča Skupščine SR Slovenije o izvajanju in dograjevanju sistema socialne varnosti borcev narodnoosvobodilne vojne.

Na dnevnem redu teh sej pa so tudi nekateri pomembni zakonski akti, s katerimi se spreminja oziroma dopolnjuje sistemska ureditev določenih področij, kot so delovna razmerja, zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti, knjižničarstvo, prekrški ter delo uprav za družbene prihodke.

Seje zborov 28. julija so zasnovane tako, da bomo na njih obravnavali en sam tematski sklop, in sicer uresničevanje srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije za preteklo obdobje s prvo oceno možnosti razvoja v letu 1983 ter osnutek sprememb in dopolnitev srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije. Vsa ostala vprašanja, ki so na dnevnem redu teh sej - skladnejši regionalni razvoj, poročilo bank, poročilo samoupravnih interesnih skupnosti, izgube v gospodarstvu - samo določneje osvetljujejo temeljno vprašanje te seje, kako na različnih področjih uresničujemo srednjeročni družbeni plan SR Slovenije in kakšne ukrepe je treba sprejeti zaradi njegovega doslednejšega uresničevanja.

Vsebine sej zborov 29. septembra ne bom podrobneje razčlenjeval. Ta vsebuje vrsto poročil, ki naj bi pokazala, kako se uresničuje politika Skupščine na posameznih področjih in vrsto pomembnih zakonskih aktov.

Ob predložitvi periodičnega delovnega načrta za II. in III. trimesečje je potrebno še posebej opozoriti, da periodični delovni načrt ne vsebuje vseh vprašanj, ki bi jih po sprejetem letnem programu dela zborov Skupščine SR Slovenije za leto 1982 moral vsebovati. V letnem programu dela, ki so ga vsi delegati prejeli, je predvideno, da bi morali v tem času obravnavati še nekatere zakonske akte, med katerimi navajamo samo pomembnejše: osnutek zakona o družbenem sistemu informiranja, predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem obveščanju, osnutek zakona o urejanju prostora, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih, predlog zakona o stavbnih zemljiščih, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o stanovanjskih razmerjih, osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o republiških blagovnih rezervah ter osnutek zakona o umetniških dejavnostih in posredovanju kulturnih prireditev. Ti akti niso uvrščeni na dnevne rede sej zborov v II. in III. trimesečju, ker je bilo ob pripravi periodičnega delovnega načrta v neposrednem sodelovanju z Izvršnim svetom ugotovljeno, da ti akti ne bodo pravočasno predloženi Skupščini. Izvršni svet kot predlagatelj teh aktov bo moral v smislu določb 247. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije o tem posebej obvestiti Skupščino in navesti razloge, zaradi katerih ni mogel izvesti programiranih nalog v predvidenih rokih. Obvestilo Izvršnega sveta bomo posredovali delegatom v zborih.

Na podlagi predlogov Izvršnega sveta, vodstev družbenopolitičnih organizacij v republiki in mnenja Predsedstva Skupščine SR Slovenije predlagamo naslednje spremembe glede obravnav posameznih zadev:

1. S sej zborov 16. junija se črta 1o. točka, to je analiza o uresničevanju akcijskega programa boja proti alkoholizmu. To analizo naj bi obravnavali v mesecu novembru, ki je posvečen boju proti alkoholizmu, kar bi hkrati omogočilo tudi široko razpravo v vseh temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v družbenopolitičnih organizacijah. Na isti seji bi dodali še volitve nekaterih delovnih teles Skupščine.

2. S sej zborov 16. julija se 6., 9. in 1o. točka, to je uresničevanje družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, poročilo o skladnosti samoupravnih sporazumov, ki urejajo cene, s kriteriji za oblikovanje cen in z dogovori o izvajanju politike cen in poročilo o oskrbi z lesom in lesnimi proizvodi, prenesejo na sejo 28. julija, saj gre za zadeve, ki sodijo v sklop vprašanj o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije. Na tej seji bi obravnavali še predlog za izdajo zakona o umetniških dejavnostih in posredovanju kulturnih prireditev in predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o republiških blagovnih rezervah. Oba akta sta v gradivu predlagana za obravnavo na seji 29. septembra - točki 8. in 12.pa sta v taki fazi priprav, da ju je mogoče uvrstiti na sejo 14. julija.

Informacijo o sistemu socialne varnosti borcev narodnoosvobodilne vojne - točka 8, naj bi kot enakopraven zbor obravnavala tudi skupščina Skupnosti socialnega varstva Slovenije.

3. S sej zborov 28. julija se 6. točka, to je predlog sprememb dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-1985, prenese na seje zborov v septembru.

4. S sej zborov 29. septembra se 3., 5., 6., 18. in 19. točka, to je predlog zakona o davkih občanov, osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah obrtnega zakona, problematika domače in umetne obrti, poročilo o izvajanju zakona o usmerjenem izobraževanju in statuti visokošolskih delovnih organizacij prenesejo v IV. trimesečje. Gre namreč za pomembne zadeve, katerih priprava zahteva več časa in jih ni mogoče pripraviti za obravnavo v III. trimesečju.

S teh sej se črta tudi 1o. točka, to je predlog za izdajo zakona o letališčih. Obravnava te točke bo predložena kasneje.

Po dogovoru na seji Predsedstva Skupščine SR Slovenije naj bi bila večina zadev, katerih obravnava se prelaga v IV. trimesečje, uvrščena na seje zborov 13. oktobra. Periodični delovni načrt za IV. trimesečje bi bilo treba čimprej pripraviti, da bi lahko tako natančneje planirali naše delo do konca leta.

Ob tem naj opozorim še na dve tiskovni napaki. Na 6. strani je v prvi točki koordinator Silva Jereb in ne dr. Ciril Ribičič, na 21. strani je v drugi vrsti naslova namesto "NISO" pravilno "SO".

Tovarišice in tovariši delegati, predlagam, da sprejmemo predloženi periodični delovni načrt zbora za II. in III. trimesečje 1982, skupaj s predlaganimi spremembami in dopolnitvami.

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Ivan Kalčič, delegat s področja gospodarstva, 4. okoliš, Ljubljana-Šiška.

I v a n K a l č i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina delegatov je na svoji seji dne 18. maja 1982 obravnavala predlog periodičnega delovnega načrta Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982 in ima naslednje pripombe.

1. Kolikor se predvideva, da bi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pričel veljati 1.1.1983, predlagamo, da se predlog za izdajo omenjenega zakona uvrsti na dnevni red sej Skupščine v mesecu juniju, saj bi bilo le tako mogoče izpeljati vse faze obravnave in zakon sprejeti.

2. Delegati menimo, da bi bilo informacijo o uresničevanju zdravstvenega varstva v SR Sloveniji, ki je uvrščena na dnevni red za sejo 14. julija, bolj smotrno uvrstiti na dnevni red sej ob koncu leta, če gre le za ugotavljanje

stanja na tem področju, ne pa za razreševanje tekočih problemov.

3. Analiza izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-1985 v letih 1981 in 1982, ki je vnešena v periodični delovni načrt kot alinea prve točke za sejo 28. julija 1982, bi bilo smotrno obravnavati kot samostojno točko v mesecu juliju. Prav tako pa bi bilo smotrno obravnavati podobne teme tudi ob koncu leta.

Zanima nas tudi, zakaj je osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidenci in nastanitvi občanov in o registru prebivalstva izpadel iz periodičnega programa dela zborov za III. trimesečje?

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o predloženem periodičnem načrtu dela za II. in III. trimesečje s spremembami, ki sem jih v uvodu navedel?

Besedo ima tovariš Boris Prešern, delegat s področja gospodarstva,1. okoliš, Ljubljana-Bežigrad.

B o r i s P r e š e r n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina delegatov je na seji dne 18.5.1982 oblikovala naslednje pripombe in predloge k predlogu periodičnega delovnega načrta Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje leta 1982.

Pri pregledu programa dela Zbora združenega dela je skupina delegatov ob upoštevanju pripombe skupine delegatov za Zbor občin sklenila predlagati dopolnitev programov dela vseh treh zborov. III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije in republiški kongresi Zveze komunistov so pokazali, da so korenine naših težav v tem, da proizvodni delavci ustvarjajo dohodek, s katerim pa v največji meri razpolagajo neproizvodne strukture, to pomeni družbenopolitične skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, banke in poslovodne strukture.

Kljub resoluciji o zmanjšanju skupne, splošne in ostale porabe, po kateri naj bi ta poraba zaostajala za rastjo dohodka, lahko vidimo, da niso uspeli, saj ta poraba raste še hitreje od rasti dohodka.

Prav tako ugotavljamo, da je padla akumulativnost, rentabilnost in ekonomičnost poslovanja, na kar nas opozarjajo podatki o odlivu realiziranih sredstev za namene, ki ne sodijo v kategorijo razširjene reprodukcije in o tem, da je učinkovitost naložb premajhna in da na enoto porabljenih sredstev realiziramo čedalje manj celotnega prihodka, namesto da bi bil položaj obraten.

Ker v programu dela za leto 1982 nismo zasledili teh tem, predlagamo, da se v omenjeni program dela vključi naslednje:

1. Spremembe in dopolnitve zakona, ki bodo regulirale splošno, skupno in ostalo porabo tako, da bo le-ta v skladu s sprejeto resolucijo.

2. Spremembe in dopolnitve zakona, ki bodo regulirale monetarno-kreditni in bančni sistem v skladu z zakonom o združenem delu, da bo ta v največji možni meri omogočal, da delavci v združenem delu odločajo in gospodarijo z ustvarjenim dohodkom, kakor tudi z njegovo delitvijo.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Upoštevajoč razpravo, predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Predlog periodičnega delovnega načrta Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982 skupaj s spremembami in dopolnitvami se sprejme.

2. Zbor pooblašča medzborovsko skupino delegatov, da prouči predloge delegatov in pripravi prečiščeno besedilo periodičnega delovnega načrta zbora, ki se objavi v Poročevalcu.

Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Nihče.)

Zaključujem razpravo. Kdor je za predlog sklepa, naj prosim glasuje! (148 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Kot me je tovarišica sekretarka obvestila, se je medtem vrnila skupina, ki smo jo imenovali za uskladitev nekaterih nejasnosti pri današnji 4. točki dnevnega reda.

Zboru predlagam, da se vrnemo na 4. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985.

O delu te skupine bo poročala tovarišica Marija Drofenik.

Marija Drofenik: Skupina delegatov, ki je bila danes imenovana, da prouči odprta vprašanja pri 4. točki dnevnega reda, je ugotovila, da je z metodo poravnavanja in spremljanja transakcij zagotovljeno, da dvojno plačevanje obveznosti za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin ni mogoče. S tem tudi pri plačevanju obveznosti rok 6o dni namesto 3o dni ni potreben, ker se akontacije in končni obračuni poračunajo.

V imenu skupine predlagam sprejem osnutka zakona v predloženem besedilu.

Predsednik Martin Mlinar: Hvala lepa! Slišali ste obrazložitev tovarišice Drofenikove, predstavnice te delovne skupine.

Želi še kdo razpravljati o tem zakonu? (Ne javi se nihče.) Ker ne želi nihče, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog sklepa k osnutku zakona, ki ste ga prejeli na klop. Kdor je za, naj prosim glasuje! (149 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog sklepa k osnutku zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985.

Prehajamo na 16. točko dnevnega reda, to je na predloge in vprašanja delegatov.

Skupina delegatov za gospodarsko področje, 11. okoliš, Kranj in skupina delegatov za gospodarsko in socialno-zdravstveno področje občine Tolmin prejšnjega mandata so postavili delegatski vprašanji, ki ste jih prejeli z dopisom z dne 1o.5.1982.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je predložil pisna odgovora na vprašanja, ki ste ju prejeli danes na klop. Zato menim, da jih ni potrebno še ustno posredovati. Se delegati s tem strinjate? (Da.)

Odgovore na delegatski vprašanji bomo posredovali še vodjem skupin delegatov, ki so postavili ta vprašanja.

Želi kdo postaviti novo delegatsko vprašanje? (Ne želi.) Na delegatsko vprašanje, ki smo ga danes dobili pisno, je bil dan odgovor že v razpravi pri 7. točki dnevnega reda. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Ker je s tem dnevni red današnje seje zbora izčrpan, se vam zahvaljujem za polno udeležbo in za razpravo na seji zbora ter zaključujem 2. sejo Zbora združenega dela. Hvala lepa!

(Seja zbora je bila končana ob 13. uri.)

Z B O R Z D R U Ž E N E G A D E L A

3. SEJA

(16. JUNIJA 1982)

Predsedoval: Martin M l i n a r , predsednik Zbora združenega dela

Začetek seje ob 9. uri.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam 3. sejo Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 93. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije.

Na podlagi 18. člena poslovnika Zbora združenega dela bomo najprej izvolili Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za današnjo sejo zbora in verificirali pooblastila.

Predlagam, da v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja izvolimo delegate: za predsednika Marjano Bizjak, za člane pa Jožeta Strmoleta in Srečka Beričiča.

Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje! Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti?(Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 3. sejo Zbora združenega dela izvoljeni delegati v predlaganem sestavu.

Prosim verifikacijsko komisijo, da se sestane, pregleda pooblastila delegatov ter sestavi poročilo za zbor.

Medtem ko bomo čakali na poročilo verifikacijske komisije, mi dovolite, da vam posredujem nekaj obvestil.

Na sejo zbora so k posameznim točkam dnevnega reda vabljeni predstavniki Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Kulturne skupnosti Slovenije, Samoupravne interesne skupnosti SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino, Narodne banke Slovenije, Zveze samoupravnih interesnih skupnosti SR Slovenije za varstvo pred požarom in Zavarovalne skupnosti Triglav.

Na sejo zbora so vabljeni še člani delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije, delegati iz SR Slovenije v Zveznem zboru Skupščine SFR Jugoslavije in poročevalci komisij ter odborov, in sicer: Bernard Krivec, poročevalec Odbora za finance, Danilo Bašin in Marija Masnec, poročevalca Odbora za družbenopolitični sistem, Peter Marinkovič, poročevalec Zakonodajno-pravne komisije, Ivanka Šulgaj, poročevalka Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve in Drago Sotler, poročevalec Komisije za informiranje.

V zvezi z delegatskimi vprašanji vas seznanjam, da ima po poslovniku Skupščine SR Slovenije delegat v zboru pravico postaviti Izvršnemu svetu ali republiškim upravnim organom vprašanja, ki se nanašajo na njihovo delo ali zadeve iz njihove pristojnosti. Delegat v zboru ima pravico zahtevati obvestila in pojasnila tudi od predsednika Skupščine, predsednikov zborov in predsednikov delovnih teles.

Glede na to prosim delegate, ki nameravajo zastaviti delegatska vprašanja, da jih posredujejo v pisni obliki že na začetku seje, da bi lahko o tem takoj obvestili Izvršni svet Skupščine SR Slovenije oziroma ustrezne republiške funkcionarje. S tem bi omogočili Izvršnemu svetu Skupščine oziroma posameznim funkcio-

narjem, da se na odgovor pripravijo in na vprašanja odgovore, če je le mogoče, že na današnji seji.

Za današnjo sejo ste na klop prejeli seznam gradiv k posameznim aktom, zato teh gradiv ne bi posebej navajal. Prav tako ste za današnjo sejo prejeli na klop listo predstavnikov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k posameznim točkam dnevnega reda, zato tudi teh pri obravnavi posameznih zadev ne bom posebej navajal.

Obveščam vas tudi, da bomo po dogovoru s predsednikoma Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora na skupnem zasedanju poslušali uvodni besedi k poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve, ki jo bo podal Tomaž Ertl, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za notranje zadeve in k poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji, ki jo bo podal Martin Košir, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za ljudsko obrambo.

Obveščen sem, da je Komisija za verifikacijo končala s svojim delom in prosim predsednico komisije, da da poročilo.

M a r j a n a B i z j a k : Poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za 3. sejo dne 16.6.1982 je naslednje:

Zbor združenega dela šteje 15o delegatov. Za današnjo sejo je predložilo delegatska pooblastila 146 delegatov, in sicer: z gospodarskega področja 92 delegatov, s prosvetno-kulturnega področja 13 delegatov, s socialno-zdravstvenega področja 12 delegatov, s kmetijskega področja 18 delegatov, z obrtnega področja 5 delegatov, s področja državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev 5 delegatov in s področja oboroženih sil en delegat.

Na današnji seji niso navzoči delegati z naslednjih področij oziroma okolišev: gospodarsko področje, 27. okoliš, en delegat; 46. okoliš, dva delegata, skupno trije delegati in s socialno-zdravstvenega področja, 7. okoliš en delegat, skupno štirje delegati.

Komisija je pregledala vsa predložena pooblastila in ugotovila, da so vsa pooblastila v skladu z zakoni in ustavo SR Slovenije, zato predlaga, da Zbor združenega dela vsa predložena pooblastila verificira.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Ker je iz poročila komisije razvidno, da ni nobeno pooblastilo sporno, bomo o poročilu glasovali v celoti.

Kdor je za poročilo, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter s tem verificiral pooblastila delegatov za 3. sejo Zbora združenega dela. Ugotavljam, da zbor lahko veljavno odloča, ker je na seji navzoča večina delegatov.

Prehajamo na 1. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na določitev dnevnega reda 3. seje Zbora združenega dela.

Dnevni red današnje seje sem razširil: z osnutkom zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v letu 1982 za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino; z osnutkom zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja Socialistične avtonomne pokrajine Kosovo iz sredstev sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin in z osnutkom zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzemajo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane Socialistični avtonomni pokrajini Kosovo iz sklada federacije

za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 1980.

Predsednik Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije je Skupščino SR Slovenije zaprosil, da omenjene akte obravnava še v mesecu juniju, zato smo jih uvrstili na dnevni red današnje seje zbora.

Glede osnutka zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kredita, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v letu 1982 za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino, vas obveščam, da je predlagatelj tega zakona delegacija Skupščine SR Slovenije.

Predlagam, da se na podlagi 99. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije zbor opredeli do predlaganih rešitev. Ker gre za enake razloge za razširitev, predlagam, da se opredeli zbor hkrati o vseh treh razširitvah.

Želi kdo o tem predlogu razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, dajem predlog na glasovanje. Kdor je za razširitve, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da zbor soglaša s predlaganimi razširitvami dnevnega reda današnje seje zbora.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je pismeno predlagal, da zbor obravnava osnutek zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna Socialistične republike Slovenije za leto 1981, osnutek zakona o ustanovitvi družbenega sveta za republiško upravo za družbene prihodke in osnutek zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij v smislu 307. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije tako, da hkrati obravnava in sprejema zakonske osnutke in zakonske predloge. O tem predlogu so bila seznanjena tudi pristojna delovna telesa in so z njim soglašala.

Predlagam, da pred določitvijo dnevnega reda zbor o tem odloči. Želi o predlogu Izvršnega sveta kdo razpravljati? (Nihče.) Na glasovanje dajem predlog Izvršnega sveta, da se navedeni osnutki zakonov obravnavajo kot zakonski predlogi. Kdor je za, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog Izvršnega sveta soglasno sprejet. Tako bomo omenjene zakone obravnavali kot zakonske predloge.

Glede na navedeno predlagam zboru, da sprejme za današnjo sejo ta-le dnevni red:

1. določitev dnevnega reda 3. seje Zbora združenega dela,

2. odobritev zapisnika 2. seje Zbora združenega dela,

3. poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve,

4. poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji,

5. predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981,

6. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah,

7. predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za republiško upravo za družbene prihodke s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za republiško upravo za družbene prihodke,

8. predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij,

9. predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona,

lo. predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj v SR Sloveniji v letu 1982,

11. zaključni račun Narodne banke Slovenije za leto 1981 in finančni načrt Narodne banke Slovenije za leto 1982,

12. zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1981 in finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1982,

13. osnutek zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v letu 1982 za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino,

14. osnutek zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja Socialistične avtonomne pokrajine Kosovo iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin,

15. osnutek zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzamejo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane Socialistični avtonomni pokrajini Kosovo iz Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o,

16. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije,

17. volitve in imenovanja,

18. predlogi in vprašanja delegatov.

Predlaga kdo kakšno spremembo ali dopolnitev tako predlaganega dnevnega reda? (Nihče.) Kdor je za predlagani dnevni red, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red seje soglasno sprejet.

Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na odobritev zapisnika 2. seje Zbora združenega dela.

Zapisnik ste prejeli. Ima kdo kakšne pripombe ali predloge za dopolnitev zapisnika 2. seje zbora? (Nihče.) Ker nima nihče pripomb oziroma predlogov za dopolnitev zapisnika, ugotavljam, da je zapisnik 2. seje Zbora združenega dela odobren.

Delo bomo nadaljevali na skupnem zasedanju z Zborom občin in Družbenopolitičnim zborom in prosim delegate, da ostanejo v dvorani.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.25 in se je nadaljevala ob lo.35 uri.)

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Prehajamo na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve.

Poročilo so prejeli vodje skupin delegatov za delegate, ki se udeležujejo današnje seje. K poročilu so vodje skupin prejeli tudi poročilo Odbora za družbenopolitični sistem in stališče Predsedstva Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije.

Poročilo je obravnaval Odbor za družbenopolitični sistem, ki je imenoval Danila Bašina, predsednika odbora in Marijo Masnec, podpredsednico odbora v medzborovsko skupino delegatov.

Skupina delegatov je pripravila predlog ugotovitev, sklepov in priporočil, ki ste jih danes prejeli na klop.

Tako je predmet obravnave poročilo in predlog ugotovitev, sklepov in priporočil. Prosim oba člana medzborovske skupine delegatov, da spremljata razpravo in predlagata morebitne spremembe in dopolnitve predloženega predloga ugotovitev, sklepov in priporočil.

Uvodno besedo smo poslušali na skupnem zasedanju. Želijo poročevalci delovnih teles besedo? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. K razpravi se je prijavila tovarišica Marija Masnec, gospodarsko področje, 31. okoliš, Žalec.

M a r i j a M a s n e c : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije za področje gospodarstva občine Žalec, 31. okoliš, je na svoji seji 1o. junija 1982 obravnavala poročilo o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve ter ugotovila, da so varnostne razmere kljub zaostrenim mednarodnim dogajanjem ter težki gospodarski situaciji in pojačanem delovanju zunanjega in notranjega sovražnika,še vedno zadovoljive.

Pri varovanju temeljev samoupravne socialistične ureditve, preprečevanju splošne kriminalitete ter javnega reda in miru so bili doseženi dobri rezultati, slabše rezultate pa dosegamo na področju prometne in požarne varnosti ter pri preprečevanju nesreč pri delu.

Prav tako so bili doseženi spodbudni uspehi pri uresničevanju družbene samozaščite. Izboljšuje se varnostna kultura delovnih ljudi in občanov. Družbena samozaščita postaja vedno bolj sestavni del samoupravnega in političnega delovanja. Prevladuje spoznanje, da niso samo organi za notranje zadeve odgovorni za varnost in zaščito družbe, temveč predvsem delovni ljudje in občani, organizirani v frontni Socialistični zvezi pod vodstvom Zveze komunistov.

Kljub doseženim uspehom pa v celoti ne moremo biti zadovoljni z rezultati družbeno-samozaščitnega obnašanja. Še vedno je preveč družbeno škodljivih pojavov. Zavarovanju družbenega premoženja, prometni varnosti in delu narodne zaščite posvečamo premalo pozornosti.

Iz poročila varnostnih razmer v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve je razvidno, da imajo organi za notranje zadeve pomembno vlogo pri varovanju ustavnosti in zakonitosti ter ohranitvi samoupravnega socialističnega sistema. Vendar pa naša skupina meni, da bi moralo poročilo vsebovati stališča in sklepe ter nakazati usmeritve še za uspešnejše delo pri uresničevanju varnosti in družbene samozaščite. Tako menimo, da bi za uspešno delo delegatske baze morali v prvi vrsti usposobiti naše delegate tudi s področja varnosti in družbene samozaščite. Pri pregledu programa družbenopolitičnega usposabljanja članov delegacij za leto 1982-1986 smo ugotovili, da ni zajeto področje splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Predlagamo, da se v program usposabljanja vključi tudi usposabljanje delegatov za delo na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Pri obravnavanju problematike na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite smo ugotovili, da se prepočasi rešujejo nekatera sistemska vprašanja, ki jih bo urejal novi zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti. Da bi bilo delo na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite uspešnejše, predlagamo, da se omenjeni zakon sprejme čimprej oziroma po periodičnem delovnem načrtu zborov Skupščine SR Slovenije.

Pri varovanju družbenega premoženja nismo po našem mnenju dovolj učinkoviti, med drugim tudi zato, ker preveč uveljavljamo sistem čuvanja premoženja po poklicnih čuvajih, vratarjih in organizaciji združenega dela "Varnost". Menimo, da bi bilo primerneje in v skladu s podružbljanjem varnostnih zadev, da varujejo premoženje čuvaji in vratarji lastnih organizacij združenega dela. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Tovarišica Masnec je tudi v medzborovski skupini delegatov. V razpravi ni predlagala kakih konkretnih dopolnil, tako da verjetno ni potrebno aktivirati skupino za dopolnitev predloga ugotovitev, sklepov in priporočil.

Obveščam vas, da sta medtem prišli na sejo še dve delegatki, in sicer iz 46. okoliša, gospodarsko področje, Murska Sobota, tovarišica Rada Kolar in tovarišica Berta Kološa.

Prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog ugotovitev, sklepov in priporočil, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so ugotovitve, sklepi in priporočila k tej točki dnevnega reda soglasno sprejeti.

Prehajamo na 4. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v Socialistični republiki Sloveniji.

Poročilo je bilo objavljeno v Poročevalcu št. IX., kjer je bila objavljena tudi delovna zasnova stališč, priporočil in sklepov. Odbor za družbenopolitični sistem je imenoval Danila Bašina, predsednika odbora in Marijo Masnec, podpredsednico odbora v medzborovsko skupino delegatov, ki je pripravila nov predlog ugotovitev, priporočil in sklepov.

Prosim člana medzborovske skupine delegatov, da spremljata razpravo.

Uvodno besedo k tej točki dnevnega reda smo poslušali na skupnem zasedanju. Želijo morda poročevalci delovnih teles besedo? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo! Besedo ima tovariš Srečko Tušar, delegat skupine delegatov za gospodarsko področje, 19. okoliš, Idrija.

S r e č k o T u š a r : Štab za civilno zaščito, Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito in izvršni svet so obravnavali stališča in sklepe Skupščine SR Slovenije o delovanju enotnega sistema organizacije, obveznosti in odgovornosti za primer naravnih in drugih hudih nesreč. V analizi razvojnih možnosti in smernicah za pripravo družbenega plana razvoja občine Idrija za obdobje 1981-1985 so bile opredeljene naloge občine, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela, predvsem kot preventivni ukrepi za odpravljanje oziroma preprečevanje izrednih razmer. Vse te naloge so zajete tudi v družbenem dogovoru o uresničevanju družbenega plana razvoja občine.

Ob naravnih in drugih nesrečah deluje civilna zaščita v svoji formacijski sestavi v skladu z obsegom in posledicami naravne nesreče v primerih, ko redne dejavnosti oziroma organi, organizacije in skupnosti s sedanjo organizacijo ne morejo opraviti nalog zaščite in reševanja ljudi ter materialnih dobrin.

Naloge in ukrepe za odpravljanje posledic naravnih nesreč prevzemajo v organizacijah združenega dela samoupravni organi, v krajevni skupnosti svet skupnosti, v družbenopolitičnih organizacijah pa njihovi organi. Le-ti so dolžni medsebojno usklajevati ukrepe na posameznih področjih in te akcije maksimalno koordinirati. Tak način delitve dela in koordinacije akcij smo uvajali že ob potresu v Posočju. Koordinirana akcija vseh odgovornih nosilcev za odpravo posledic se je v teh letih pokazala še ob poplavah konec januarja 1979 in se utrjevala ob prvem večjem sneženju v mesecu novembru 1980. Ponovno se je potrdil enoten sistem organizacije, odgovornosti in obveznosti v primerih naravnih in drugih nesreč, ob hudih neurjih in poplavah na območju občine Idrija, dne 12. in 13. junija 1982. Obilno deževje v teh dneh je povzročilo v več naseljih občine, zlasti pa v mestu Idrija veliko škodo. Poplavila je reka Idrijca s pritoki Nikava in Zalca. Poplavljene so bile glavne komunikacije, številni stanovanjski prostori in drugi družbeni objekti ter prekinjene telefonske in telegraf-

ske zveze. Porušeni so trije mostovi, od tega leseni most z betonskimi temelji na reki Idrijci ter dva betonska mostova na pritoku Zalca. Zaradi močnega deževja in sicer plazovitega terena je bila vrsta večjih in manjših zemeljskih plazov, ki so ogrožali varnost stanovanjskih objektov ter predvsem cestne komunikacije. Veliko škodo so povzročili plazovi, udori in naplavine na kmetijskih površinah.

V tej naravni nesreči so se samoiniciativno aktivirale organizacije združenega dela in krajevne skupnosti, ki so izvajale reševalne ukrepe ne samo z organizirano ter usposobljeno civilno zaščito, pač pa so mobilizirale tudi druge zaposlene in občane, da so se vključevali v reševanje premoženja.

Idrijca s pritoki je narasla v zelo kratkem času - v dveh urah, tako da preventivnih ukrepov ni bilo mogoče izvajati. Prav tako hitro pa se je voda umaknila v svoj tok, tako da je bilo možno prečrpavanje vode in mulja iz objektov ter drugi ukrepi že v jutranjih urah 13. junija 1982.

Akcijo reševanja je uspešno vodil občinski štab civilne zaščite ter štab civilne zaščite v krajevni skupnosti Idrija s pomočjo občinske gasilske zveze, gasilskih in enot civilne zaščite ter radioamaterji. Tako kot v drugih izrednih razmerah v preteklih letih smo tudi v tej situaciji ugotavljali pomanjkljivosti predvsem pri PTT zvezah, ki odpovedo ob vsaki večji poplavi na reki Idrijci ter pritoku Nikavi.

Delavci delovne organizacije Varnost, ki v naši občini izvajajo storitve varovanja v glavnem na vseh družbenih objektih, še niso dovolj usposobljeni za ukrepanje ob kakršnihkoli nevarnostih. Škoda, ki je nastala v proizvodnji in drugih družbenih ter stanovanjskih objektih, na cestah, na kmetijskih obdelovalnih površinah ter komunalnih objektih se še vedno popisuje in je zelo velika.

Pri Izvršnem svetu Skupščine občine Idrija je že imenovana strokovna komisija, ki bo v naslednjih dneh organizirala oceno škode po navodilih za enotno metodologijo za ocenitev škode pri elementarnih nesrečah. Ne glede na postopke pri ugotavljanju in ocenjevanju posledic poplave pa so vse prizadete organizacije združenega dela in druge organizacije ter prizadeti občani že pristopili k vzpostavitvi normalnih pogojev za delo in življenje.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Besedo ima tovariš Miran Fakin, delegat socialno-zdravstvenega področja, 6. okoliš, Koper.

M i r a n F a k i n : Skupini delegatov 6. okoliša prosvetno-kulturnega in socialno-zdravstvenega področja za Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije, sta na svoji seji dne 11.6.1982 sklenili, da ob obravnavi poročila o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji opozorita na pomanjkljivo preventivno dejavnost na področju varstva pred požarom prav na območju obalno-kraških gozdov, kjer so požari posebno pogosti in povzročajo veliko družbeno škodo. Četudi je učinkovitost gašenja gozdnih požarov na kraško-obalnem področju napredovala, število in obsežnost požarov narašča, čemur verjetno botrujejo neučinkoviti preventivni ukrepi. Pri tem je najbolj kritično pomanjkljivo ali napačno vzdrževanje borovih gozdov, kjer sta nekontrolirana podrast in suha trava glavna motiva požarov, odkar je prepovedana oziroma opuščena gojitev drobnice. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Besedo ima tovariš Jože Bešvir, delegat za kmetijsko področje, 6. okoliš, Ptuj.

J o ž e B e š v i r : V občini Ptuj smo delegati 6. skupine, ki zajema občine Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica ter Izvršni svet Skupščine občine Ptuj, temeljito razpravljali o poročilu. V pisni obliki dajemo pobudo za urejevanje nekaterih zadev ob naravnih in drugih nesrečah, ki so prizadele in prizadevajo tudi naše občine.

Ob izdaji osnutka zakona o spremembi zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, št. 3/75) v letu 1980 je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj predlagal, da občine razpo-

lagajo z 2o % oblikovanih sredstev za solidarnost v svojih občinah. Ta sredstva bi občine uporabljale za odpravo posledic elementarnih in drugih nesreč, ki se vsakoletno pojavljajo, a ne presegajo 3 % družbenega proizvoda posamezne občine, kolikor je pogoj za uveljavitev širše solidarnosti na nivoju republike.

Prek naših delegatov v zborih republiške Skupščine smo sestavljalcu osnutka predložili konkretno formulacijo novega člena, vendar ta ni podprl predloga z obrazložitvijo, da zakon ureja le način oblikovanja sredstev za solidarnost ob elementarnih nesrečah, medtem ko način uporabe in upravljanja s temi sredstvi ureja poseben družbeni dogovor (Uradni list SRS, št. 29/75), sklenjen med skupščinami občin, Izvršnim svetom Skupščine SR Slovenije,Republiško konferenco Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, Zvezo sindikatov Slovenije in Gospodarsko zbornico Slovenije. Zato bi naš predlog o uporabi teh sredstev terjal dopolnitev navedenega družbenega dogovora.

Ker se na območju severnovzhodne Slovenije pa tudi na drugih območjih vsako leto srečujemo z vrsto naravnih nesreč, kot npr. pozeba, toča, povodenj in tako dalje, ki povzročajo veliko škodo, vendar navadno ne tolikšno, da bi bili upravičeni do solidarnostnih sredstev v smislu 3. člena navedenega družbenega dogovora, daje Izvršni svet Skupščine občine Ptuj in skupina delegatov pobudo za spremembo tega člena dogovora.

Predlagamo, da se na koncu 3. člena uvrsti nov odstavek, ki bi se glasil: "Skupščine občin oziroma njihovi izvršni sveti razpolagajo z 2o odstotki oblikovanih sredstev za solidarnost v posamezni občini za odpravljanje posledic naravnih nesreč, katerih škoda ne presega višine, določene v prvem in drugem odstavku tega člena. Ta del solidarnosti ostaja na računih oblikovalcev do sklepa izvršnega sveta občine o njihovem aktiviranju oziroma toliko časa, dokler ne doseže o,5 odstotka družbenega proizvoda gospodarstva posamezne občine v preteklem letu". S takšno dopolnitvijo družbenega dogovora bi občine pridobile najnujnejša sredstva za hitro pomoč ob vse številnejših naravnih nesrečah. Zato pričakujemo, da boste podprli predlagano dopolnitev družbenega dogovora.

Takšno stališče smo posredovali Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije, izvršnim svetom skupščin občin Maribor, Lenart, Ormož, Slovenska Bistrica, Lendava, Murska Sobota, Gornja Radgona, Šmarje pri Jelšah, Šentjur in Celje ter medobčinski gospodarski zbornici za Podravje. Zaradi navedenega Izvršni svet Skupščine občine Ptuj in delegati predlagamo Skupščini, da na našo pobudo začne aktivnosti za ureditev tega problema, s tem pa omogoča lažje, hitrejše in učinkovitejše ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah.

Opozoril bi Skupščino še na en problem. V letu 198o in 1981 je zimska in spomladanska pozeba v vinogradništvu in sadjarstvu povzročila veliko škodo, saj je v naši občini predstavljala 7,8 odstotkov izpada družbenega proizvoda. Odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji je sprejel sklep, da se za delno kritje stroškov odprave posledic naravnih nesreč v občinah Šentjur pri Celju, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož in Ptuj dovoli uporaba sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, ki se združujejo na računu sredstev solidarnosti SR Slovenije v višini 131.144.84o dinarjev, kar predstavlja 21 % vseh sredstev solidarnosti ali za občino Ptuj le 37.232.ooo dinarjev, kljub oceni škode s strani Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v višini 454.98o.ooo dinarjev.

Višina dodeljenih sredstev ne zadošča za sanacijo našega vinogradništva niti v družbenem, kaj šele v zasebnem sektorju. Kot posledica pozebe se pojavlja izguba tozd Vinogradništvo na Haloškem območju in postavlja delavce v izredno težak položaj. Izgubo je KK Ptuj sicer pokril z lastnimi sredstvi, ker so dodeljena sredstva solidarnosti dana namensko za del lastne udeležbe pri najemanju investicijskih kreditov za sanacijo po pozebi prizadetih vinogradov. V programih, ki jih izvajamo na področju kmetijstva, obstoje zagotovila, da bo prizadeto vinogradništvo pri zagotavljanju sredstev v prioriteti. Ugotavljamo, da kreditna politika za te usmeritve ni dogovorjena in je reševanje sanacije vinogradov preveč prepuščeno možnim rešitvam v delovnih organizacijah. Znesek solidarnostnih sredstev v višini 3o % le na osnovi vrednosti 54o.ooo dinarjev za hektar vinograda je morda še ustrezal kreditnim pogojem v letu 1981, v letu 1982 pa ne več. Dejstvo je, da vinogradništvo, ki mora reševati svojo izgubo in prevzemati obveznosti od plačil kreditov za obnovo ne more zagotavljati večje lastne udeležbe

kot so sredstva solidarnosti ali pa se mora odpovedati sanaciji in obnovi vinogradov in razvoju na manj razvitih območjih, kar velja tudi za zasebni sektor.

Na osnovi takšnih ugotovitev predlagamo odboru podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji ter Republiškemu komiteju za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da ponovno proučita realnost sklepa o dodelitvi sredstev solidarnosti za odpravo posledic po pozebi 1980-1981. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Besedo ima tovariš Ivan Možina, delegat za gospodarsko področje, 5. okoliš, Ljubljana Vič-Rudnik.

I v a n M o ž i n a : Spoštovani tovariš predsednik, spoštovane tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov z gospodarskega področja 5. okoliš s sedežem v občini Ljubljana Vič-Rudnik je na seji 11. junija tega leta, ko je obravnavala poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v Socialistični republiki Sloveniji sklenila, da da naslednjo pobudo.

Poročilo ugotavlja, da bi bilo potrebno izpopolniti družbeni dogovor o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Prav zaradi tega obveščamo, da se v delu občinskih skupščin srečujemo z odločanjem in sklepanjem o uporabi sredstev solidarnosti v smislu navedenega družbenega dogovora, ko so sredstva po sklepu odbora podpisnikov v smislu 6. člena družbenega dogovora pravzaprav že v uporabi.

V cilju, da bi delegatske skupščine razbremenili odločanja o formalnih oziroma že dorečenih zadevah, (take so bile pobude delegatov v razpravah o oceni delegatskega sistema v preteklem mandatnem obdobju), predlagamo, da se proučí utemeljenost pobude za dopolnitev 6. in 10. člena družbenega dogovora v tem smislu.

Prvič, da se v odbor podpisnikov delegira večje število članov, predstavnikov udeležencev dogovora (morda dvakratno povečanje sedanjega števila članov).

Drugič, da odbor podpisnikov v povečanem sestavu dokončno odloča o načinu uporabe in upravljanju s sredstvi solidarnosti.

Tretjič, da odbor udeležence dogovora občasno oziroma vsaj enkrat letno obvesti o svojem delu in odločitvah.

Menimo namreč, da bodo odločitve odbora enako kot doslej v skladu z dogovorjenimi kriteriji ter družbeno usmeritvijo in da torej ni potrebe, da sklep odbora vsakokrat sprejema in verificira 60 občinskih skupščin na sejah svojih zborov. Na ta način dajemo ustrezno družbeno veljavo odločitvam odbora, hkrati pa omogočamo, da občinska skupščina usmerja svoje delo in aktivnost v zadeve, ki so ključnega pomena za občine. Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Ker so k tej točki prijavljeni še trije delegati, zbor pa ima običajno ob tej uri odmor, prekinjam sejo in odrejam pol ure odmora. Sejo bomo nadaljevali ob 11.30 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 11. uri in se je nadaljevala ob 11.30)

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Nadaljujemo sejo zbora in razpravo k 4. točki dnevnega reda.

Besedo ima tovariš Anton Rosa, delegat za gospodarsko področje, 4. okoliš, Ljubljana Šiška.

A n t o n R o s a : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov 4. okoliša iz občine Ljubljana Šiška sprejema poročilo, vendar pa ob tem postavlja naslednja vprašanja.

1. Kakšne so garancije, da bodo letala za gašenje požarov pričela tudi uporabno delovati? Znani so namreč primeri neučinkovite uporabe teh letal.

2. Kje so predvidena sredstva za nakup teh letal in ali so ta sredstva sploh predvidena?

3. Kdaj naj bi potekel rok za realizacijo teh priprav za uporabo letal?

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Besedo ima tovariš Herman Kunej, delegat 27. okoliša, področje gospodarstva, Krško.

H e r m a n K u n e j : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegacija s področja gospodarstva, Posavje, za Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije v celoti podpira predloženo poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih hudih nesrečah v SR Sloveniji, ki celovito obravnava stanje na tem pomembnem področju.

Ob načelni podpori pa želim v imenu naše delegacije vendarle opozoriti na nekatera vprašanja, ki so v poročilu nekoliko preskromno obravnavana oziroma bi jim morali spričo njihovega izjemnega pomena v republiški Skupščini posvetiti večjo pozornost.

Predvsem bi želel opozoriti na vsebino poglavja 1.1.7., ki obravnava onesnaževanje zraka, voda in zemljišča. Leta 1979 so vse občine, ki so v porečju reke Save, na pobudo Skupnosti mest in občin Jugoslavije podpisale družbeni dogovor o skupnih akcijah za preprečevanje onesnaževanja voda porečja reke Save. Bojim se, da smo ta dogovor podpisali zato, da ga imamo, ker se je doslej za njegovo uresničevanje storilo v Sloveniji bore malo ali skoraj nič. Kako si lahko drugače razlagamo tako pogoste pogine rib in ne nazadnje ugotovitev zagrebškega inštituta "Rudjer Bošković" o katastrofalnem biološkem stanju in kvaliteti vode v reki Savi.

Ali bomo kljub nenehnemu tehničnemu in tehnološkemu napredku, ki ga dosegamo v Sloveniji, postali uničevalci lastnega naroda, saj s skrajno neodgovornim ravnanjem z reko Savo, nekoč biserom Slovenije, uničujemo temeljni vir življenja našega naroda. Ne samo to, ali se vse občine v porečju Save zavedajo, da je Sava v Krškem z izgradnjo jezu pri jedrski elektrarni postala zbiralnik vseh odpadnih snovi za pretežni del Slovenije? Kemično tako močno onesnažena Sava, ki napaja podtalnico na Krškem polju, hkrati resno ogroža ta, za Slovenijo pomemben bazen pitne vode.

Kdo bo prevzel odgovornost, če se bo stanje še nadalje slabšalo in bo lahko prišlo do katastrofe širših dimenzij?

Zato naša skupina delegatov ponavlja in posreduje večkrat izraženo zahtevo posavskih občin, da se do skrajnosti zaostri neposredna odgovornost, skupna in posamična, za vsak primer onesnaževanja in zastrupljanja voda v porečju reke Save in da se odločneje kot doslej začne z uresničevanjem družbenega dogovora za preprečevanje onesnaževanja reke Save, ki sem ga omenil uvodoma.

V podkrepitev te odločne zahteve moram na tem mestu povedati, da se v občini Krško gradijo čistilne naprave, ki predstavljajo za delovni kolektiv Tovarne celuloze in papirja "Djuro Salaj" izjemno težko breme, katerega posledice bodo delavci občutili še vrsto let. Zato bi bilo prav, da se tudi odnos drugih do Save začne odločneje spreminjati, sicer tudi ta naprava v Krškem ne bo dala željenega učinka.

S splošno varnostjo prebivalcev posavskega območja pa je povezano tudi vprašanje varnega obratovanja Nuklearne elektrarne Krško. Lahko rečem, da so prebivalci tega predela Slovenije v primerjavi z znanimi primeri doma in v svetu pokazali visoko stopnjo zaupanja v tehnologijo tega nuklearnega prvenca. Zato tudi upravičeno pričakujemo in hkrati odločno zahtevamo dosledno in trajno izvajanje predpisanih in potrebnih varnostno-zaščitnih ukrepov. Upoštevati namreč moramo, da posamezni novinarski članki o nuklearni elektrarni, ki jih zasledimo zlasti v zadnjem času, lahko kaj hitro povzročijo povsem drugačno razpoloženje in odnos občanov do nuklearne elektrarne.

Ob koncu želim opozoriti še na eno vprašanje. Iz poročila ugotavljamo, da večina velikih požarov nastaja v industrijskih objektih z visoko tehnologijo, kar zahteva tudi profesionalni pristop h gašenju. Mnogokrat pa bi lahko razsežnost teh požarov občutno omejili ali celo odpravili, če bi povsod posvetili večjo skrb požarni preventivi in večji usposobljenosti delavcev, zlasti na požarno najbolj izpostavljenih mestih za pravočasno lokalizacijo požarov.

Zato bi morali na področju požarnega varstva delovati v dveh smereh. Prvič, na nadaljnjem izgrajevanju sistema požarnega varstva in nenehnem dvigu strokovnosti in tehnične opremljenosti, in drugič, na sistematičnem in trajnem usposabljanju najširših množic za preventivno delovanje in samozaščitno ukrepanje, s čimer bomo zanesljivo preprečili ali omejili mnoge, tudi vseuničujoče požare, ki nam požirajo dragocene milijarde, včasih tudi zaradi malomarnosti. Hvala!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Besedo ima tovariš Stanislav Kristan, delegat za področje gospodarstva, 22. okoliš, Sežana.

S t a n i s l a v K r i s t a n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegati 22. okoliša s sedežem v Sežani želimo dati naslednje poročilo k tematiki 4. točke dnevnega reda.

V mesecu novembru leta 1980 je manj razvito območje Brkinov prizadela huda naravna nesreča. Naravna ujma - žled je povzročila po oceni v naši občini škodo v višini 382.752.000 dinarjev, kar predstavlja 15,9 odstotka družbenega proizvoda občine Sežana v letu 1979. Odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč je v skladu s sklepi občinske skupščine nakazal za prvo fazo sanacije 62.489.600 dinarjev. Ta sredstva so bila porabljena za regresiranje izgradnje živinorejskih objektov, čredinskih pašnikov, nakupa semen, umetnih gnojil in zaščitnih sredstev za kmetijstvo. Nadalje so bila ta sredstva uporabljena za gradnjo gozdnih cest in vlek ter za nastanitev gozdarskih delavcev.

V drugi fazi sanacije manj razvitega obmejnega območja Brkinov je bilo občini nakazanih še 71,605.000 dinarjev, ki se bodo namensko uporabila za nadaljnjo ureditev gozdnih cest in vlek, za gozdno-gojitvena dela, za ureditev nastanitev, za sanacijo vodnih zajetij in za sanacijo brkinske slovenske ceste.

Na tem mestu se v imenu občanov občine Sežana zahvaljujemo slovenski javnosti, republiškim upravnim organom in odboru podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč za vso izkazano pomoč pri odpravljanju posledic naravne katastrofe v Brkinih. Obenem izrekamo priznanje Elektrogospodarstvu Slovenije, ki je v izredno kratkem času in težkih delovnih pogojih saniralo električno omrežje na prizadetem območju. Prav tako se zahvaljujemo tudi pripadnikom JLA, mladinskim delovnim brigadam in gozdnim gospodarstvom Slovenije, ki v tem trenutku še vedno aktivno sodelujejo pri saniranju stanja v Brkinih.

V zvezi s poglavjem 1.1.7. glede onesnaževanja zraka, voda in zemljišča pa želimo ponovno nasloviti apel in opozoriti delegatsko skupščino na problem saniranja reke Reke. Stopnja onesnaženosti te reke je prava katastrofa, ki je niso povzročile naravne sile, ampak človekovo nepremišljeno ravnanje. Ta najbolj onesnažena in mrtva reka v Sloveniji je popolna ovira za nadaljnji obstoj kmetijske dejavnosti v dolini Reke, ki predstavlja med drugim najrodovitnejši kmetijski del občine Sežana. Onesnažena reka je ovira za razvoj turistične dejavnosti v okviru Škocjanskih jam, obenem pa povzroča nemogoče pogoje življenja ljudi ob njej. Pri tem pa vsa dosedanja vlaganja v sanacijo reke do danes še niso dosegla željenega cilja. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Miha Lesar, delegat za področje gospodarstva, 1. okoliš, Ljubljana Bežigrad.

M i h a L e s a r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov, ki delegira delegate v Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije, gospodarsko področje, 1. okoliš, je na svoji seji dne 10.6.1982 k obravnavanemu gradivu za 3. sejo Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije imela

naslednje pripombe in predloge k poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

V poročilu so navedeni številni ukrepi, ki so bili storjeni predvsem na zakonodajnem področju v smislu regulative potresno varne gradnje novih objektov. Omenjeno pa je tudi težišče nalog v tem srednjeročnem razdobju. Zadnja dva katastrofalna potresa na območju Socialistične republike Slovenije sta bila maja in septembra 1976, oba na Tolminskem. Oba sta pokazala, kakšne hude posledice trpe objekti, ki niso grajeni potresno varno. Že takoj po prvem potresu se je poleg rušenj povsem neuporabnih objektov in izgradnje novih objektov pristopilo tudi k sanaciji poškodovanih objektov. Vse te sanacije so bile izvršene tudi v smislu zagotovitve potresne varnosti. Med takimi ukrepi je omeniti predvsem horizontalno vezavo nosilnih zidov, iniciranje, izdelavo betonskih plošč in vencev, sanacijo temeljev in podobno. Poudariti je tudi treba, da je zagotovitev potresne varnosti na malo poškodovanem objektu izredno cenen poseg v primerjavi s ceno objekta, ki je porušen, ker ni bila zagotovljena potresna varnost.

Upravičenost zagotovitve potresne varnosti in pravilnost izbranih konstrukcijskih posegov je v celoti podprl drugi potres na Tolminskem septembra 1976, ki je bil še močnejši od prvega. Vsi objekti, ki so bili po prvem potresu sanirani, čeprav nekateri stari tudi blizu loo let, so prestali potres nepoškodovani. Pri tem je sistem sanacije, ki jo je predlagal Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij požel precej boljše rezultate kot italijanski sistem. Ravno zaradi tega je minil drugi potres na jugoslovanski strani s precej manjšimi posledicami, v Italiji pa je bilo praktično vse zravnano z zemljo. Ponovno poudarjamo izredno cenenost te protipotresne zaščite.

V poročilu, kot že omenjeno, je vsa preventivna dejavnost posvečena novim objektom, nikakršna - tudi v praksi ne - pa starim, potresno nezaščitenim objektom. Posamezna območja Socialistične republike Slovenije še vedno razpolagajo s precejšnjim fondom potresno nezaščitenih objektov. Večinoma gre za starejše objekte, ki pa so še vedno primerni za bivanje. Dajemo pobudo, da se del sredstev, ki se odvajajo iz bruto osebnih dohodkov in dohodka temeljnih organizacij združenega dela, namensko uporablja za saniranje potresno nezaščitenih objektov, saj bi v primeru potresov prihranili ogromna materialna sredstva, pa tudi človeška življenja. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Želi še kdo razpravljati? (Ne javi se nihče.) Zaključujem razpravo.

Pobude, ki so bile dane v razpravah treh razpravljalcev glede dopolnitev in sprememb družbenega dogovora, bomo posredovali Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije kot enemu od podpisnikov tega dogovora.

Prosim predstavnika Izvršnega sveta, da na vprašanja, ki jih je v svoji razpravi postavil tovariš Anton Rosa, da po možnosti odgovor pri točki dnevnega reda delegatske pobude in delegatska vprašanja. V kolikor ne bo mogel, naj pove, kdaj bo lahko Izvršni svet posredoval odgovor.

Medzborovska skupina za pripravo osnutka ugotovitev, priporočil in sklepov je na današnji seji ugotovila, da bodo potrebne nekatere dopolnitve, ki jih bo treba na osnovi razprave v vseh treh zborih vnesti v ta dokument. Tudi v našem zboru je bilo danih nekaj konkretnih pobud za dograditev vsebine tega dokumenta.

Prekinjam to točko dnevnega reda. Delegatom, ki sodelujejo v medzborovski skupini, predlagam, da se sestanejo z delegati drugih dveh zborov. Z razpravo o tej točki dnevnega reda bomo nadaljevali, ko bo medzborovska skupina dopolnila ugotovitve, priporočila in sklepe in jih dala zboru v sprejem.

Prehajamo na 5. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981.

Predlog zakona je predložil v obravnavo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Želi morda predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Simon Černe, gospodarsko področje, 17. okoliš, Nova Gorica.

S i m o n Č e r n e : Spoštovani tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati!

Iz gradiva je videti, to pa je ugotovila tudi Služba družbenega knjigovodstva, da je bilo zaradi neugodnega priliva temeljnega davka od prometa proizvodov onemogočeno pravočasno plačilo celotne obveznosti do proračuna federacije za leto 1981 in je zato morala SR Slovenija za zagotovitev plačila obveznosti iz naslova temeljnega davka od prometa proizvodov po stanju 31.12.1981 zagotoviti premostitvena sredstva.

Pri tem ugotavljamo, da bi morali za vso splošno porabo zagotoviti, da se le-ta med letom usklajuje z realnim stanjem in ne da se obnaša avtonomno ne glede na to, kaj se v družbeno-gospodarskem življenju dogaja. Zato tudi prihaja do tega, da se iz priliva tekočega leta poravnavajo zaostale obveznosti do proračuna federacije, zato pa v republiškem proračunu zmanjka sredstev za pokrivanje obveznosti v tekočem letu.

Tak način zagotavljanja sredstev nam bo povzročil težave tudi letos, saj se je od 1.1.1982 do 22.1.1982 priliv od temeljnega davka na promet proizvodov uporabil za kritje obveznosti lanskega leta.

Drugo pomembno dejstvo je, da je bilo za pokritje obveznosti izposojeno 9lo milijonov dinarjev iz sredstev za pospeševanje izvoza v letu 1981. Čeprav bodo ta sredstva povrnjena v letu 1982, je očitno, da kljub izrednemu poudarjanju pomembnosti izvoza, ta sredstva niso bila uporabljena namensko za stimulacijo izvoza. Pri tem se pojavlja tudi vprašanje dinamike in pogojev vračila tega posojila.

Zato menimo, da je nujno treba zagotoviti tako proračunsko porabo, ki bo med letom ustrezala dejanskim dogajanjem v družbi, v zvezi s tem pa da ne podpiramo take namenske porabe ali izposojevanje sredstev, ki bi jih morali uporabiti za prioritetno nalogo naše družbe in gospodarstva, to pa je za pospeševanje izvoza.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Vlado Borovinšek, gospodarsko področje, 41. okoliš, Maribor-Tabor.

V l a d o B o r o v i n š e k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina delegatov je oblikovala pripombo k osnutku zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981, in sicer, da obrazložitev omenjenega zakona sloni na primerjanju realizacije za leto 1981 s planom po proračunu in poznejših spremembah, kar pa kvantitativno in kvalitativno ne zadovoljuje. Manjka namreč primerjava z realizacijo iz leta 198o in ustrezna obrazložitev, kot je to deloma podano s tabelo 1 na strani 27 za prihodke proračuna SR Slovenije za leto 1981.

Menimo, da je primerjava realizacije dveh obdobij neprimerno boljša kot pa primerjava realizacije s planom, čeprav tudi ta ni zanemarljiva. V našem primeru tudi nismo razpolagali s planskimi izhodišči.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Besedo ima tovariš Franjo Kočila, gospodarsko področje, 16. okoliš, Jesenice.

F r a n j o K o č i l a : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina delegatov je pri obravnavi osnutka zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981 na strani 31 izrazila dilemo, ki se nanaša na postavko "osebni dohodek predstojnika in njegovega namestnika".

Delegacija meni, da bi morali v gradivu to postavko širše oziroma bolj konkretno specifirati, saj sedanji prikaz, prav tako pa tudi druge tovrstne postavke, zamegljujejo realnost glede višine osebnih dohodkov pa tudi glede števila funkcionarjev.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala! Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Zaključujem razpravo in vprašujem predstavnika Izvršnega sveta, če želi odgovoriti na postavljena vprašanja in razčistiti nekatere dileme? (Da.)

Besedo ima tovariš Rudi Šepič, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za finance.

R u d i Š e p i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skušal bom odgovoriti na vprašanje delegata Simona Černeta v zvezi s plačilom kotizacije federaciji v lanskem letu in s prenosom teh plačil v letošnjem letu, na račun kotizacije za lansko leto. Drugi dve vprašanji oziroma ugotovitve sprejemamo, saj jih bomo upoštevali in uporabili pri našem nadaljnjem delu.

Kar zadeva prvo vprašanje moram reči, da sem na hitro pogledal podatke ter ugotovil, da smo si iz sredstev za stimulacijo izvoza izposodili 543 milijonov din in ne 91o milijonov din. To je navedeno tudi v obrazložitvi. Ta sredstva smo si izposodili, ker smo bili primorani, saj nam je Zvezni izvršni svet nekajkrat s teleksom zapretil, da v kolikor ne plačamo dogovorjenih sredstev za kotizacijo iz lanskega leta, da nam blokira proračun republike. Ker drugih sredstev takrat nismo imeli na razpolago, smo si ta sredstva izposodili. Moram reči, da je že več kot polovico teh sredstev vrnjenih. Preostanek bomo vrnili takoj, ko bo v Sloveniji sprejet nov predlog za izvozne stimulacije in bodo sredstva absolutno uporabljena za to, za kar so bila namenjena.

O tem, kako je s temi sredstvi, pa ne bi sedaj govoril, kajti danes smo dobili tudi delegatsko vprašanje na to temo, zato bo Izvršni svet dal odgovor na naslednji seji.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Mislim, da je tovariš Rudi Šepič delno odgovoril na postavljena vprašanja, delno pa je prevzel obveznost, da bodo to naredili. Želi morda v zvezi s to obrazložitvijo kdo od delegatov še postaviti kakšno vprašanje? (Nihče.)

Na glasovanje dajem predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981. Kdor je za, naj prosim glasuje! (14o delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Dva delegata.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981 sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 6. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah.

Predlog zakona je predložil v obravnavo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je danes predložil amandmaje k 2. in 8. členu in k tarifni številki 8 predloga zakona.

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Franc Škufca, namestnik direktorja Republiške uprave za družbene prihodke.

F r a n c Š k u f c a : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupščina SR Slovenije je obravnavala in sprejela predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah z osnutkom zakona na svojem zasedanju dne lo. marca letos. Predlagatelja zakona je zadolžila, da pri pripravi predloga zakona prouči in ustrezno upošteva pripombe in stališča delovnih teles zborov Skupščine ter pripombe in predloge, dane v razpravi na sejah zborov.

Uvodoma želim poudariti namen, zaradi katerega so predložene spremembe in dopolnitve zakona o upravnih taksah. Temeljni razlogi so:

1. Povečanje taksnih zneskov v skladu s povečanjem stroškov dela upravnih

organov oziroma s povečanjem osebnih dohodkov glede na to, da se taksni zneski niso povečali od leta 1977.

2. Potrebne so nekatere dopolnitve oziroma spremembe v zvezi s taksnimi oprostitvami, kakor tudi z ureditvijo prisilne izterjave.

3. Potrebne so spremembe oziroma dopolnitve zakona zaradi sprememb drugih predpisov, zaradi česar je treba nujno uskladiti s temi spremembami tudi zakon o upravnih taksah.

V predlogu zakona je predlagatelj upošteval večino pripomb, ki so bile dane v dosedanjih razpravah, kar je razvidno tudi iz obrazložitve predloga zakona.

Upoštevana ni le pripomba Odbora za finance Zbora združenega dela, da naj bi v zakon vgradili določbo, na podlagi katere bi se valorizacija taksnih zneskov opravljala letno. Predloga ni bilo mogoče upoštevati zato, ker se takse do višine 8oo dinarjev plačujejo v taksnih vrednotnicah, ki so izdane v zaokroženih zneskih. Pogoste spremembe oziroma letne spremembe pa bi zahtevale vsakoletno tiskanje taksnih vrednotnic, s čemer bi bili povezani tudi razmeroma zelo veliki stroški.

K predlogu zakona pa Izvršni svet predlaga amandmaje k 2. in 8. členu ter k tarifnima številkama 5. in 8. Z amandmajem k 2. in 8. členu, ki ste ju dobili tudi na klop, predlagamo poenotenje besedila ter zaradi jasnosti konkretno določitev pristojnega organa, to je upravo za družbene prihodke.

Z amandmajem k tarifni številki 5. v 2. točki pod b), to je pri turističnih prepustnicah za tujce pa predlagamo, da se taksni znesek 24 din nadomesti z zneskom 4o dinarjev. S tem naj bi višino takse v večji meri uskladili z dejanskimi stroški in poenostavili denarno poslovanje na mejnih prehodih.

Z dopolnitvijo besedila 3. točke, v opombi tarifne številke 8, se med organizacije, ki ne plačujejo takse, vključuje tudi organizacije Zveze rezervnih vojaških starešin za orožje, ki je namenjeno za strelske vaje in tekmovanje. V nadaljnjem besedilu te točke pa je predlagana tudi taksna oprostitev za eno orožje za občane, ki poklicno opravljajo delo lovskega, ribiškega ali naravovarstvenega čuvaja. S tem je natančno opredeljeno, kateri občani ne plačujejo takse. Dopolnjeno besedilo pa je tudi v skladu s predlogom delegatov na seji zborov, ko so obravnavali predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah.

Izvršni svet se strinja z amandmajem Odbora za finance, in sicer k 1. točki opombe tarifne številke 12, da se za dvojnik vozniškega dovoljenja plača 12o dinarjev namesto dosedanjega besedila, po katerem se za dvojnik vozniškega dovoljenja plača petkratna taksa.

Izvršni svet se strinja tudi z amandmajem delegatov iz občine Radlje ob Dravi, ki predlagajo črtanje 2. člena predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah, vendar v toliko, da se črta samo drugi odstavek tega člena, kar je razvidno tudi iz obrazložitve delegatov.

Drugi odstavek tega člena predvideva, da se taksa izterja po predpisih, ki veljajo za izterjavo davčnih obveznosti družbenih pravnih oseb in občanov. Če črtamo to besedilo, je potem nujno, da ostane v veljavi dosedanji 25. člen. V novem 7. členu je predlagano, da se 25. člen črta. Dosedanji 25. člen pa določa, da se takse izterjujejo po predpisih o davkih občanov. V kolikor ne bi imeli te določbe, potem bi bila stvar še bolj zapletena, postopek izterjave taksnih zneskov pa manj učinkovit. S tem bi torej ostala v celoti dosedanja ureditev.

Drugo, na kar vas moram še opozoriti, pa je prepisna napaka v tarifnih številkah 35 in 37, kjer so navedeni odstotki, pravilno pa so tisočinke.

Izvršni svet predlaga, da predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona s predlaganimi amandmaji sprejmete.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Želijo besedo poročevalci delovnih teles? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. Želi morda kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

Najprej bomo glasovali o amandmaju Odbora za finance k tarifni številki 12, ki je razviden iz poročila odbora. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in Zakonodajno-pravna komisija se z amandmajem strinjata.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (142 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma, ki ga je predložil Odbor za finance k tarifni številki 12, soglasno sprejet.

Izvršni svet je med sejo predložil še amandma k tarifni številki 5. Sprašujem, ali se Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija strinjata s tem amandmajem? (Da.)

Prehajamo na glasovanje o predloženem amandmaju. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta k tarifni številki 5 soglasno sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije k 2. in 8. členu in k tarifni številki 8 predloga zakona, ki ste jih prejeli.

Iz poročila Odbora za finance je razvidno, da je bil odbor seznanjen z amandmaji k 2. in 8. členu in k tarifni številki 8 in da z njimi soglaša.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so amandmaji Izvršnega sveta k 2. in 8. členu in k tarifni številki 8 soglasno sprejeti.

Sedaj sprašujem delegate iz Radelj ob Dravi, ki so predložili svoj amandma, ali se strinjajo s spremenjeno verzijo svojega amandmaja? (Da.) Sprašujem poročevalca Zakonodajno-pravne komisije in Odbora za finance, če se strinjata s tako spremenjenim amandmajem? (Da.)

Dajem na glasovanje amandma skupine delegatov iz Radelj ob Dravi v spremenjeni obliki, in sicer, da se črta določba 2. odstavka 2. člena predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah.

Kdor je za takšen amandma, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma skupine delegatov iz Radelj ob Dravi v spremenjeni obliki soglasno sprejet.

Na glasovanje dajem predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah sprejet z večino glasov.

Ker smo dobili informacijo, da je predstavnik predlagatelja v svoji razpravi predložil črtanje še ene določbe, ga prosim, da to ponovno obrazloži. Ker ni bilo pismenega predloga, smo to preslišali. Prosil pa bi, da nam drugič za take primere predložite pisni predlog, ker je sicer težko slediti vsem spremembam. Besedo ima tovariš Franc Škufca.

F r a n c Š k u f c a : V drugem odstavku 2. člena je določeno, da se za izterjavo teh taks uporabljajo predpisi o davkih občanov. Do sedaj je bila ta določba v 25. členu veljavnega zakona. S črtanjem 25. člena, kar je napisano v novem 7. členu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah, smo predvideli, da se za izterjavo uporabljajo predpisi o davkih občanov. Ker pa smo sedaj na predlog delegatov iz Radelj črtali drugi odstavek 2. člena, moramo potem črtati tudi novi 7. člen predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah. S tem torej ostane v veljavi dosedanji 25. člen, po katerem je določeno, da se za izterjavo teh taks uporabljajo predpisi o davkih občanov.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Ker gre očitno za amandma Izvršnega sveta, naj predstavnik Izvršnega sveta ta amandma pisno oblikuje. Do takrat pa prekinjam razpravo k tej točki dnevnega reda.

Prehajamo na 7. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Predlog zakona in predlog dogovora je predložil v obravnavo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Razpravljali in sklepali bomo posebej o predlogu dogovora in predlogu zakona.

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Peter Bekeš, namestnik republiške sekretarke za pravosodje in upravo.

P e t e r B e k e š : Tovariš predsednik podal bom kratko uvodno besedo k tej in k naslednji točki dnevnega reda.

Družbeni sveti predstavljajo v našem družbenopolitičnem sistemu novo obliko organizirane demokratične izmenjave in usklajevanja mnenj, medsebojnega sodelovanja in posvetovanja o načelnih vprašanjih določanja in izvajanja politike in razvoja socialističnih samoupravnih odnosov, pa tudi pomoč pri pripravljanju, sprejemanju in izvrševanju družbenih in samoupravnih odločitev.

Danes sta pred vami dogovora in zakonska osnutka o ustanovitvi dveh upravnih družbenih svetov, in sicer o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij in o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Obema dejavnostima, za kateri predlagamo ustanovitev družbenih svetov, je skupen poseben pomen za republiko, kar je temeljni pogoj za ustanovitev družbenega sveta te vrste, še posebej zato, ker družbeni vpliv na izvrševanje upravnih funkcij na teh dveh področjih ni v ustrezni meri zagotovljen prek republiških družbenih svetov, niti v kakšnih drugih organiziranih oblikah uresničevanja družbenega vpliva.

Naloge Republiške uprave za družbene prihodke nedvomno terjajo stalen in organiziran družbeni vpliv in pomoč pri izvrševanju upravnih funkcij tega republiškega upravnega organa, predvsem kadar gre za temeljne naloge na tem področju, kot so proučevanje in analiziranje izvajanja davčnega sistema in davčne politike ter izvrševanja davčnih predpisov in drugih splošnih aktov, ki so s tem v zvezi.

Ti in drugi razlogi, ki so razvidni tako iz besedila dogovora in osnutka zakona kot tudi iz obrazložitev, so vodili udeležence pri delu družbenega sveta, da so sklenili dogovor o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Udeleženec pri delu tega sveta je tudi Skupščina SR Slovenije, zaradi česar vam je danes predložen tudi predlog dogovora o oblikovanju tega družbenega sveta. Sklenjeni dogovor je namreč pogoj in podlaga za sprejem posebnega zakona, katerega osnutek je sedaj na dnevnem redu.

Drugi dogovor in zakonski osnutek predvideva ustanovitev družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Poseben družbeni pomen te dejavnosti je bil ugotovljen že pred tremi leti ob pripravljanju in sprejemanju zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Prav zaradi tega je bila že v omenjeni zakon vgrajena določba, ki je pooblaščala republiškega sekretarja za pravosodje, upravo in proračun, kot se je takrat imenoval vodja tega sekretariata, da ustanovi svet za izvrševanje kazenskih sankcij. Drugega pravnega temelja za takšno družbeno telo namreč takrat še ni bilo, čeprav ni dvoma, da je imel zakonodajalec že takrat v mislih družbeno telo, ki po svoji vsebini in namenu delovanja ustreza družbenemu svetu za posamezno upravno področje v smislu zveznega in republiškega zakona o družbenih svetih, kot sta bila kasneje sprejeta.

Tudi pri delu tega upravnega družbenega sveta nastopa kot udeleženec Skupščina SR Slovenije, zaradi česar vam je danes predložen tudi predlog ustreznega dogovora. Vsi ostali udeleženci pri delu obeh družbenih svetov so k dogovoroma doslej že pristopili. V dosedanjih razpravah k predlaganima dogovoroma in zakonskima osnutkoma ni bilo vsebinskih pripomb.

Zato Izvršni svet v skladu s pobudami delovnih teles Skupščine in zborov na podlagi 3o7. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije predlaga, da se oba predlagana zakonska osnutka na zborih obravnavata in sprejmeta kot zakonska predloga.

V zvezi s tem pa Izvršni svet predlaga k zakonoma tudi amandmaje redakcijske narave, k predlogu zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij pa tudi amandma, po katerem bi z uveljavitvijo tega zakona prenehala veljati določba 3. in 4. odstavka 5. člena zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki je predvidevala ustanovitev posebnega sveta.

Na tej podlagi Izvršni svet predlaga, da sprejmete oba dogovora o ustanovitvi predlaganih upravnih družbenih svetov po skrajšanem postopku, v smislu 3o7. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije pa tudi predloga obeh zakonov s predlaganimi amandmaji.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Ali je to amandma k 3. členu predloga zakona? (Da.)

Želijo poročevalci delovnih teles besedo? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo o predlogu dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke. Želi kdo besedo? (Ne želi.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije sprejema predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

2. Zbor pooblašča tovarišico Silvo Jereb, podpredsednico Skupščine SR Slovenije, da v imenu Skupščine SR Slovenije podpiše dogovor o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Želi kdo o tem predlogu razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (148 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na obravnavo predloga zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je k predlogu zakona predložil amandma k 3. členu, ki ste ga prejeli danes na klop.

Sprašujem poročevalca Odbora za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravne komisije, če se strinjata z amandmajem? (Se strinjata.)

Na glasovanje dajem amandma Izvršnega sveta k 3. členu predloga zakona. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta k 3. členu predloga zakona soglasno sprejet.

Na glasovanje dajem predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke v celoti. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke soglasno sprejet.

Prehajamo na 8. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Predlog zakona in predlog dogovora je predložil v obravnavo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Razpravljali in sklepali bomo posebej o predlogu dogovora in posebej o predlogu zakona.

Želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? (Ne želi.) Želijo poročevalci delovnih teles besedo? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo o predlogu dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij. Želi kdo razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije sprejema predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

2. Zbor pooblašča tovarišico Silvo Jereb, podpredsednico Skupščine SR Slovenije, da v imenu Skupščine SR Slovenije podpiše dogovor o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Želi o tem sklepu kdo razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče, prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na obravnavo predloga zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je k predlogu zakona predložil redakcijska amandmaja k 3. in 7. členu predloga zakona in amandma, da se za 7. členom doda nov 8. člen.

Sprašujem poročevalca Odbora za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravne komisije, če se strinjata z amandmaji? (Se strinjata.)

Ker se oba strinjata s predloženimi amandmaji, dajem na glasovanje redakcijska amandmaja k 3. in 7. členu predloga zakona in amandma, da se za 7. členom doda nov 8. člen.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da sta redakcijska amandmaja k 3. in 7. členu in amandma, da se za 7. členom doda nov 8. člen, soglasno sprejeti.

Na glasovanje dajem predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij v celoti.

Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij soglasno sprejet.

Prehajamo na 9. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona z osnutkom je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, ki je predlagal, da Skupščina SR Slovenije obravnava zakon v smislu drugega odstavka 26o. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije, in sicer, da se združita prva in druga faza, tako da se hkrati obravnava in sprejema predlog za izdajo zakona in osnutek.

Želi o predlogu Izvršnega sveta kdo razpravljati? (Nihče.)

Kdor je za predlog Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o združitvi faz, naj prosim glasuje! (142 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je predlog Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije sprejet z večino glasov.

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Jože Humer, namestnik predsednika Republiškega komiteja za kulturo.

J o ž e H u m e r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Predloženi zakon posega v restavratorstvo kot pomemben del dejavnosti varstva naravne in kulturne dediščine. Spominja nas, da je v veliki meri od strokovne usposobljenosti, vestnosti, znanja in organiziranosti restavratorjev odvisno, ali bo stavba, plastika ali slika ohranila ali vnovič dobila tisto podobo, zaradi katere ji priznavamo lastnost spomenika in posebno družbeno vrednost.

V Sloveniji imamo približno 3o aktivno delujočih strokovno usposobljenih restavratorjev, ki delajo v muzejih, galerijah in v Arhivu SR Slovenije, največja delovna skupina pa je zbrana v Restavratorskem ateljeju pri Zavodu SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kot je znano, je ta zavod republiška organizacija in deluje v okviru in po načelih, ki veljajo za republiško upravo. Restavratorski atelje svoj prihodek v resnici že sedaj pridobiva pretežno s pogodbami in svobodno menjavo dela.

Od tod tudi izvirajo prizadevanja za ustanovitev delovne organizacije Restavratorski center, ali z drugimi besedami za osamosvojitev in za izdvojitev sedanjega Restavratorskega ateljeja iz republiške uprave, ker ta okvir ne ustreza naravi restavratorskega dela, pa tudi ne omogoča ustreči vse večjim potrebam po restavratorskih delih, po nabavi nove opreme, aparatur in po nastavitvi novih delavcev.

Pravna iztočnica za predlagani zakonski akt je 85. člen zakona o naravni in kulturni dediščini, ki določa, da družbenopolitična skupnost lahko ustanovi posebno organizacijo za restavratorska dela.

Iz priloženih gradiv, ki ste jih prejeli, pa tudi iz razgovorov, ki smo jih opravili v Kulturni skupnosti Slovenije, je razvidno, da tako delavnico potrebujemo, če želimo ohranjati našo naravno in kulturno dediščino v takem obsegu in na taki strokovni ravni, kot je to tudi namen zakona o naravni in kulturni dediščini. Nova delovna organizacija bo po našem pomenila novo strokovno

in organizacijsko kvaliteto tudi zaradi združevanja kadrov in zaradi možnosti razvijanja restavratorske stroke v osrednji restavratorski delavnici. Ta že sedaj izpolnjuje pogoje za ustanovitev delovne organizacije tako po številu delavcev in poslovnih prostorih, delovni opremi, zalogah materialov, kot po obsegu dela in denarnih sredstvih zanj.

Gre torej za pravno izpeljavo nekega procesa, ki se je v zadnjih letih odvijal po naravi stvari same in ki bo omogočil tudi ustrezno samoupravno organiziranost delavcev v združenem delu in nenazadnje ustrezno zmanjšanje republiške uprave.

Predlagani zakonski osnutek tudi zagotavlja, da bo Restavratorski center na razpolago predvsem za tiste spomenike, za katere je družba še posebej zainteresirana. Uresničevanje posebnega družbenega pomena je tudi sicer zagotovljeno s soodločanjem delegatov širše družbene skupnosti in z ustrezno sestavo organa upravljanja te organizacije. Predloge in pripombe, ki so jih pripravili skupščinski odbori, bomo pri oblikovanju predloga zakona lahko v celoti upoštevali.

Predlagam, da se izrečete za predlog za izdajo zakona in za osnutek zakona.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Želijo poročevalci delovnih teles besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Leopold Prevorčič, gospodarsko področje, 41. okoliš, Maribor-Tabor.

L e o p o l d P r e v o r č i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša delegacija meni, da je Restavratorski center utemeljen v skladu z določili zakona o združenem delu.

Nadalje menimo, da naj bi bila to predvsem slovenska ustanova. Iz gradiva je namreč razvidno, da dela v delovni organizaciji posebnega družbenega pomena iz Slovenije le 19 delavcev od 62, kolikor se jih ukvarja s to dejavnostjo. To pa pomeni le eno tretjino delavcev.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Jože Bešvir, kmetijsko področje, 6. okoliš, Ptuj.

J o ž e B e š v i r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V celoti podpiramo predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona. Menimo pa, da bi v svet Restavratorskega centra delegirala Kulturna skupnost Slovenije enega delegata, namesto Skupščine mesta Ljubljana pa naj delegira delegata Skupnost slovenskih občin.

Poleg tega pa postavljamo še naslednja vprašanja. Kaj o ustanovitvi meni Kulturna skupnost Slovenije? Katera oblika pridobivanja dohodka bo v novi delovni organizaciji prevladujoča? Kakšen bo vpliv uporabnikov na ceno storitev te delovne organizacije? Za kolikšen odstotni delež in v absolutnih zneskih se zmanjšuje finančna obveznost republiškega proračuna? Prosimo za odgovor na ta vprašanja.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Branko Vavpotič, prosvetno-kulturno področje, 7. okoliš, Maribor-Rotovž.

B r a n k o V a v p o t i č : Spoštovani tovariš predsednik, spoštovani delegati! Naša skupina delegatov soglaša s stališči Odbora za družbenopolitični sistem, vendar opozarjamo na način sprejemanja zakona. Ne strinjamo se s skrajševanjem rokov in postopkov. Predlagamo namreč, da naj bi se zakoni v bodoče sprejemali po rednem postopku, saj bi bila na ta način omogočena kvalitetnejša razprava.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Simon Černe, gospodarsko področje, 17. okoliš, Nova Gorica.

S i m o n Č e r n e : Naša skupina delegatov podpira stališče, ki ga je zavzel Odbor za družbenopolitični sistem, hkrati pa predlagamo, da se ta center imenuje Restavratorski center Slovenije.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Želi še kdo razpravljati?(Nihče.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

Pri pripravi predloga zakona naj predlagatelj prouči in ustrezno upošteva pripombe, predloge in mnenja delovnih teles Skupščine in zbora ter pripombe delegatov, izražene v razpravi na seji zbora.

Želi o tako predlaganem sklepu kdo razpravljati? (Nihče.) Želi predstavnik Izvršnega sveta odgovoriti na vprašanja, ki jih je v razpravi postavil tovariš Bešvir? (Da.) Besedo ima tovariš Jože Humer.

J o ž e H u m e r : Tovariš predsednik! Predvsem bi rad spoštoval ponujeni sklep, pri tem pa menim, da je na vse, kar je ostalo neodgovorjenega, mogoče kvalitetneje odgovoriti v naslednji fazi zakonodajnega postopka, kot pa bi mogel sedaj. Obljubim, da bomo na tisto, o čemer sedaj ni bilo besede in odgovora, ustrezno odgovorili pri zadnji fazi, to je pri predlogu zakona in obrazložitvi tega predloga.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Ker ne želi o predlaganem sklepu nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje.

Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na l o . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982.

Predlog odloka je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. V zvezi s tem odlokom so delovna telesa predlagala predlagatelju, da posebej obrazloži nekatera vprašanja v zvezi s statističnimi raziskovanji. Izvršni svet je danes predložil pisna pojasnila glede načelnih in konkretnih pripomb oziroma vprašanj.

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.) Želijo besedo poročevalci delovnih teles? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovarišica Anemarie Šprah, gospodarsko področje, 41. okoliš, Maribor-Tabor.

A n e m a r i e Š p r a h : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina v celoti podpira pripombe iz poročila Odbora za družbenopolitični sistem, Komisije za informiranje in Odbora za finance, vendar ob tem postavljamo vprašanje: ali je pregled finančnih sredstev za republiška raziskovanja 1982 sestavni del odloka ali ne? Če je, kako se bo financirala raziskava spremembe v stanju obrtnih organizacij ter kako se bo potrošil presežek zagotovljenih sredstev nad potrebnimi sredstvi?

Poudarjamo, da ne zahtevamo amandmaja, ampak menimo, da se je potrebno pri statističnih raziskovanjih obnašati stabilizacijsko, omogočiti je treba poenotenje metodologije in primerljivost podatkov ter uporabnost rezultatov raziskav. Ob tem je potrebno preprečiti nadaljnje obremenjevanje delovnih organizacij

in družbenih služb.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Marko Mikuž, gospodarsko področje, 2o. okoliš, Ajdovščina.

M a r k o M i k u ž : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša skupina delegatov je na seji dne 14.6.1982 obravnavala odlok o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije za leto 1982 in daje k njemu naslednje pripombe.

Soglašamo s pripombami, ki so jih dali v svojih poročilih odbori zbora in komisije Skupščine, predvsem s tistimi pripombami, ki se nanašajo na nacionalnost in poenotenje zbiranja podatkov ter na financiranje. Predlagamo, da se statistična raziskovanja oziroma iskanje raznovrstnih podatkov usklajuje tudi med organi in organizacijami na ravni republike, saj ugotavljamo, da se v približno enakih terminih iščejo enaki podatki od različnih organov v republiki. Tak način brez potrebe obremenjuje organizacije in organe v občini. Menimo tudi, da se akt sprejema prepozno, saj bo pred sprejetjem pretekla skoraj polovica leta.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Svojo razpravo je oddala tovarišica Marija Masnec, ker sodeluje v medzborovski skupini.

Želi morda še kdo besedo? (Ne.) Želi morda besedo predstavnik Izvršnega sveta, ker je bilo v razpravi postavljeno nekaj vprašanj? (Da.) Besedo ima tovariš Tomaž Banovec, direktor Zavoda SR Slovenije za statistiko.

T o m a ž B a n o v e c : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Če sem prav razumel, gre v bistvu za potrebna pojasnila in ne za amandmaje. Mislim, da bi bilo dobro, če še enkrat pojasnim nekatere zadeve.

Finančni načrt, ki je priloga, ni sestavni del odloka. Ta finančni načrt je bil že sprejet ob proračunski razpravi lansko leto v drugačni sestavi Skupščine. Žal pa je prišlo do pomembnega časovnega zamika,da o tem odloku govorimo v mesecu juniju, čeprav program že teče.

Razlogi za to so pravzaprav zelo preprosti. Prizadevali smo si, da bi hkrati obravnavali tudi program statističnih raziskovanj, ki so pomembna za vso državo, ter ga na ta način uskladiti tudi z republiškim. V pojasnilu lahko vidite, da je približno 6o % v stroškovnem smislu in v vsebinskem 5o do 6o % skupnega programa Zavoda SR Slovenije za statistiko in drugih informacijskih služb v SR Sloveniji določeno v programu raziskovanj pomembnem za vso državo. Žal pa je prišlo pri odločanju o zveznem programu do zelo hitrega postopka, ker so bile pred nami volitve in bi bila statistika volitev lahko ogrožena, če ne bi imeli pravne osnove. Zato je Skupščina SFRJ po hitrem postopku v marcu sprejela omenjeni program, sprejem republiškega programa pa zato kasni.

Finančne osnove so bile sprejete v Skupščini SR Slovenije v prejšnji sestavi. Trošenje finančnih sredstev sproti kontrolira Republiški sekretariat za finance. In še nekaj moram povedati. To je samo en del sredstev, ki jih trošijo Zavod SR Slovenije za statistiko oziroma druge informacijske ustanove.

Naslednje pojasnilo je namenjeno raziskavi obrti. Mislim, da v odloku piše, da se bo ta raziskava pogojno financirala, če se bo kak uporabnik izven proračuna odločil, da bo dal sredstva za to raziskavo. Vendar se zaenkrat še nihče ni odločil, da bi finančno sodeloval pri tej raziskavi. Ker pa je področje obrti in raziskava o obrti pomembna tudi za republiko, zlasti za SLO, saj gre za nekatere posebne tehnične zadeve, je očitno, da bo tudi v primeru republiški proračun moral finančno sodelovati.

Naslednje pojasnilo se nanaša na vprašanje metodologije ter cene teh raziskav. Zakaj nismo bolj stabilizacijski? V celoti gledano je sredstev, predvidenih za statistična raziskovanja, letos manj kot lansko leto, vendar je hkrati res, da smo imeli lani popis prebivalstva v večjem obsegu, letos pa v manjšem.O stabilizacijskih prizadevanjih smo razpravljali že ob proračunski razpravi za letos,

ob pomoči delegatske skupščine pa si bomo prizadevali, da bi program statističnih raziskovanj, ki so pomembna za vso državo, za obdobje 1983-1985, ki je že pripravljen za javno in strokovno razpravo, kar najbolj racionalno in stabilizacijsko pripravili. To se pravi takrat, ko določamo program, ki je pomemben za vso državo. Hkrati pa moram seveda pojasniti, da je to tisti program, ki se sicer določa za vso državo, izvaja pa se s proračunskimi sredstvi republik in pokrajin v glavnem v zavodih za statistiko, vendar ne v celoti.

Marsikdo pozna statistiko zaposlenih, statistika družbenega proizvoda, vsi SDK predpisi so praktično zvezna raziskovanja, nadalje statistika družbenega bogastva in podobno. Vse to je določeno z zveznim programom, v republiškem načrtu je pravzaprav zelo malo dodanega.

Naj ponovim, da bo Izvršni svet predlagal posebno obliko sodelovanja, saj se vedno pojavi težava in to je najbolj pomemben očitek, ki smo ga skušali tudi pojasniti, da imamo vsako leto približno enak način sprejemanja tega našega načrta oziroma programa pomembnega za vso državo, v katerem se zelo težko znajdejo tako delegati kot strokovnjaki, kajti kar naenkrat se znajdemo pred 23o naslovi statističnih ali drugačnih raziskovanj. Vsak zase je zelo pomemben, kompleksnega uporabnika za to ni. Zato smo tudi oblikovali nekatere sosveta in delovna telesa, pričakujemo pa tudi, da bo zlasti ta izbor ki je najbolj obremenjen del združenega dela, z našimi obrazci, pa ne samo z našimi, saj je naših samo 6o %, drugo pa so zahteve ostalih služb, imel priložnost o tem razpravljati in upam, da bomo prišli tudi do zelo konkretnih rezultatov.

Pojasnil sem že, zakaj smo tako pozni. To je potreba, da bi se usklajevali z zveznim programom, ki je bil v zaostanku, potem pa je pohitel.

Še eno stvar moram povedati. Zakon o družbenem sistemu informiranja in informacijskem sistemu je v zadnji fazi priprave. Upam, da bo še pred poletjem predložen. Mislim pa, da bo s tem zakonom Izvršni svet predlagal tudi take rešitve, da naj ne bi vsak družbeni subjekt ali informacijska služba pošiljala preveč obrazcev, metodološko neskladnih in včasih tudi neprimerljivih.

Razlogi za to niso samo obremenitev naših skupnih služb, zelo pomemben razlog je v pojasnilu tudi napisan. Za isto stvar imamo dva ali tri podatke, dve do tri metodologije, včasih pa nastanejo težave, ko nekdo za svojo tezo vzame tisti podatek, ki mu najbolj ustreza, ne pa uradnega.

Upam, da so stvari s tem dodatnim pojasnilom sedaj nekoliko bolj jasne. Še enkrat poudarjam, da finančni del ni sestavni del odloka, odlok je predvsem namenjen temu, da pravno zaveže družbene subjekte, da dajo podatke. Obljubljam tudi, da bo zakon o družbenem sistemu informiranja in informacijskem sistemu pripravljen še pred razpravo o republiškem proračunu za leto 1983.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Želi morda kdo od delegatov razpravljati o pojasnilih, ki jih je dal predstavnik Izvršnega sveta? (Ne želi.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982. Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (143 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Trije delegati.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982 sprejet z večino glasov.

Glede na predloge, pripombe in stališča delovnih teles Skupščine in zbora ter glede na stališča delegatov, izražena v razpravi, predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj prouči sistem statističnih raziskav zlasti z vidika večjega uveljavljanja načela samofinanciranja statističnih raziskovanj s strani uporabnikov podatkov in razbremenitve proračunskih sredstev, pri čemer naj se v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji na vseh ravneh zavzema za

še večjo racionalizacijo na tem področju. Pri tem naj v skladu z ustavno pristojnostjo Skupščine SR Slovenije na področju zbiranja, obdelave in objavljanja statističnih in drugih podatkov opredeli ustrezen postopek za sprejemanje statističnih raziskovanj v SR Sloveniji v okviru republiškega zakona o družbenem sistemu informiranja in o informacijskem sistemu.

Želi o predlogu sklepa kdo razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče, potem prosim, da o predloženem sklepu glasujemo!

Kdor je za, naj prosim glasuje! (148 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, to je na zaključni račun Narodne banke Slovenije za leto 1981 in finančni načrt Narodne banke Slovenije za leto 1982.

Zaključni račun in finančni načrt je Skupščini SR Slovenije predložila v obravnavo Narodna banka Slovenije.

Prehajamo na obravnavo zaključnega računa Narodne banke Slovenije za leto 1981.

K zaključnemu računu ste prejeli predlog odloka o potrditvi zaključnega računa prihodkov in odhodkov Narodne banke Slovenije za leto 1981 in o vrnitvi ugotovljenih presežkov dohodkov.

Želi predstavnik Narodne banke besedo? (Ne želi.) Želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? (Ne želi.) Želi morda besedo poročevalec odbora? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Anton Rosa, gospodarsko področje, 4. okoliš, Ljubljana-Šiška.

Anton Rosa: Naša skupina delegatov je zavzela stališče, da se presežki Narodne banke Slovenije vrnejo združenemu delu po veljavnih predpisih. Poleg tega pa predlagamo, da se uskladijo odhodki Narodne banke Slovenije in s tem tudi prihodki Narodne banke Jugoslavije, ki predstavljajo prispevek Slovenije.

Dajemo še eno pripombo, in sicer, kako je mogoče, da prihaja do tako velikih planiranih presežkov Narodne banke Slovenije? Podražili so se selektivni krediti, ki se na drugi strani prikazujejo kot presežek Narodne banke. Vse to kaže na neurejenost politike obrestnih mer, tako na aktivni kot na pasivni strani. Kredite smo zvišali, obrestnih mer pa ne.

Predsednik Martin Mlinar: Hvala lepa. Želi še kdo besedo? (Nihče.) Želi morda besedo predstavnik Narodne banke ali predstavnik Izvršnega sveta, saj je bilo hkrati postavljeno tudi vprašanje, kako je mogoče, da prihaja do takih presežkov.

Besedo ima tovariš Slavko Štante, viceguverner Narodne banke Slovenije.

Slavko Štante: Postavljeni sta bili dve vprašanji. Prvo vprašanje je bilo glede delitve presežka. Narodna banka Slovenije je predlagala delitev presežka v skladu z zakonom, vendar je Svet Narodne banke dal pobudo, da bi se glede na sedanje stanje ta presežek iz preteklega leta, ki se obračunava iz bilance v letošnjem letu, delil za stimuliranje deviznega priliva kot izjemen ukrep v tem letu. Zaradi tega imate tak predlog v svojih gradivih.

Drugo je bilo vprašanje naraščanja obrestnih mer. Mislim, da je ta pojav viden predvsem v letošnjem letu glede na to, da so se vse obrestne mere v Jugoslaviji dvignile za ustrezen odstotek, hkrati tudi obrestne mere primarnih kreditov. Mislim, da to ni rezultat odločitev v Narodni banki Slovenije, ampak je to rezultat enotne kreditno-monetarne politike.

Posledica tega je zvišanje celotnega zneska obresti v prihodkih Narodne banke Slovenije. Vzroki pa so povezani s kreditno-monetarno politiko in z našimi odnosi do Mednarodnega monetarnega sklada, kjer smo postopoma začeli uvajati realnejšo obrestno stopnjo. Mislim pa, da to ni predmet današnje razprave.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Želita morda poročevalec Odbora za finance ali predstavnik Izvršnega sveta, glede na to, da sta oba podprla odlok o načinu združevanja in o uporabi presežkov sredstev, dati širšo obrazložitev delegatu, ki je predlagal drugačen način uporabe presežkov Narodne banke?

Besedo ima tovariš Bernard Krivec, poročevalec Odbora za finance.

B e r n a r d K r i v e c : Odbor za finance je na predlog Sveta Narodne banke in tudi na predlog Izvršnega sveta predlagal, da se presežek za leto 1981, ki se sicer vrača temeljnim organizacijam združenega dela, nameni za stimuliranje izvoza. Ta presežek je sedaj Narodna banka neposredno vračala številnim temeljnim organizacijam, zato so dejansko ta sredstva zelo razdrobljena. Po drugi strani pa vemo, da je treba na vse možne načine pospeševati izvoz tudi z izvoznimi stimulacijami ter na ta način finančno podpreti izvoznike. Zaradi tega odbor predlaga, da se v ta namen uporabijo tudi sredstva, ki sicer pripadajo temeljnim organizacijam združenega dela, vendar se na nekoliko drugačen način vrnejo združenemu delu.

To naj ne bi vplivalo na to, o čemer smo prej razpravljali, in sicer glede proračuna SR Slovenije, ko pravzaprav sredstva za izvoz iz lanskega leta še niso bila uporabljena. Kot vam je znano, bodo v kratkem sprejeti predpisi o dodatnem stimuliranju izvoza, ta sredstva pa bodo v celoti uporabljena v ta namen. Druge možnosti praktično ni, kot da se sredstva vrnejo združenemu delu neposredno ali pa posredno. Odbor meni, da je tak predlog v letošnjem letu utemeljen, vendar naj to ne bi postalo pravilo za v bodoče.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. Glede na to, da sta Odbor za finance in Izvršni svet odlok s predloženo vsebino v celoti podprla in da je tovariš Bernard Krivec, poročevalec Odbora, z dodatnim pojasnilom še obrazložil razloge za takšen način razreševanja, prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o potrditvi zaključnega računa prihodkov in odhodkov Narodne banke Slovenije za leto 1981 in o vrnitvi ugotovljenih presežkov dohodkov. Kdor je za, naj prosim glasuje! (137 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (8 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o potrditvi zaključnega računa prihodkov in odhodkov Narodne banke Slovenije za leto 1981 in o vrnitvi ugotovljenih presežkov dohodkov sprejet z večino glasov.

Prehajamo na obravnavo finančnega načrta Narodne banke Slovenije za leto 1982.

Odbor za finance je danes predložil dodatno poročilo k finančnemu načrtu Narodne banke Slovenije za leto 1982 in predlog odloka o potrditvi finančnega načrta prihodkov in odhodkov Narodne banke Slovenije za leto 1982, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije pa je predložil mnenje k finančnemu načrtu Narodne banke Slovenije za leto 1982.

Želi predstavnik Narodne banke Slovenije besedo? (Ne želi.) Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.) Želi poročevalec odbora besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Bernard Krivec, predsednik Odbora za finance našega zbora.

B e r n a r d K r i v e c : Danes ste prejeli na klop predlog odloka o potrditvi finančnega načrta prihodkov in odhodkov Narodne banke Slovenije za leto 1982 in tudi obrazložitev. Odbor je na današnji seji ponovno razpravljal o

finančnem načrtu Narodne banke Slovenije za leto 1982, ker na prejšnji seji odbora dne 3.6.1982 ni mogel zavzeti dokončnega stališča zaradi postavke - del obresti za Narodno banko Jugoslavije, ki jih mora Narodna banka Slovenije zagotoviti Narodni banki Jugoslavije. Odstotek obresti se je zvišal od 6o na 8o odstotkov, kar je imelo za posledico, da se je povečala tudi masa obresti za selektivne in ostale kredite. Ker odbor ni dal soglasja k finančnemu načrtu Narodne banke Jugoslavije za leto 1982, je nastalo vprašanje, ali naj se potrdi finančni načrt Narodne banke Slovenije za leto 1982. Če ne bi potrdili finančnega načrta Narodne banke Slovenije, bi nastale težave pri poslovanju Narodne banke Slovenije, saj bi za svoje poslovanje lahko uporabila le eno dvanajstino lanskoletnih sredstev. Dejstvo pa je, da sklep Sveta guvernerjev zavezuje Narodno banko Slovenije, da mora odvajati sredstva Narodni banki Jugoslavije, ki se uporabljajo za plačilo stroškov in obresti iz naslova zadolžitve Narodne banke Jugoslavije v tujini. Dokončen znesek obveznosti pa v tem trenutku še ni znan, zato naj Narodna banka Slovenije poroča Zboru združenega dela, ko bo znan celoten znesek obveznosti. Finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1982 pa se ne potrdi toliko časa, dokler ne bo rešeno vprašanje plačila obveznosti do tujine za najete kredite. Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Pričenjam razpravo. Ker ni pismenih prijav za razpravo k tej točki dnevnega reda, vprašujem delegate, če želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

Na glasovanje dajem predlog odloka o potrditvi finančnega načrta prihodkov in odhodkov Narodne banke Slovenije za leto 1982. Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (144 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o potrditvi finančnega načrta prihodkov in odhodkov Narodne banke Slovenije za leto 1982 sprejet z večino glasov.

Iz poročil delovnih teles in mnenja Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije lahko ugotovimo, da del odhodkov Narodne banke Slovenije v postavki "del obresti za Narodno banko Jugoslavije", ki je prikazan v finančnem načrtu Narodne banke Slovenije za leto 1982, še ni dokončen, ker je potrebno najprej v Skupščini SFR Jugoslavije sprejeti zakon, s katerim bo določen in urejen način pokrivanja stroškov in obresti iz naslova zadolžitve Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino. Glede na to ugotovitev predlagam, da zbor sprejme še naslednji sklep:

Zbor združenega dela zavezuje Narodno banko Slovenije, da poroča takoj, ko bo sprejet zakon, s katerim bo določen in urejen način pokrivanja stroškov in obresti iz naslova zadolžitve Narodne banke Jugoslavije v tujini, o tem, koliko bo znašala dokončna obveznost, ki jo mora Narodna banka Slovenije zagotoviti Narodni banki Jugoslavije za kritje obresti in drugih stroškov, ki so nastali na podlagi zadolžitve Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino in o ukrepih, s katerimi bo Narodna banka Slovenije zagotovila uskladitev dela obresti za Narodno banko Jugoslavije.

Želi o tem sklepu kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, prosim, da o sklepu glasujemo. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na 1 2 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1981 in finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1982.

Zaključni račun in finančni načrt je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. Danes ste k aktom prejeli mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in predloga sklepov.

Najprej prehajamo na obravnavo zaključnega računa Narodne banke Jugoslavije za leto 1981.

Želi morda predstavnik delegacije v Zboru republik in pokrajin besedo? (Ne želi.) Želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? (Ne želi.) Želi besedo poročevalec odbora? (Ne želi.)

Ker pisnih prijav za razpravo k tej točki dnevnega reda ni, vprašujem delegate, če želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Glasovali bomo o predlogu sklepa, ki ste ga prejeli danes na klop. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep soglasno sprejet.

Prehajamo na obravnavo finančnega načrta Narodne banke Jugoslavije za leto 1982.

Želi predstavnik delegacije besedo? (Ne želi.) Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.) Želi poročevalec delovnega telesa besedo? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Ker ni pisnih prijav za razpravo, vprašujem delegate, če želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Glasovali bomo o predlogu sklepa, ki ste ga prejeli danes na klop. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (143 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (4 delegati.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 13. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v letu 1982 za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino.

Osnutek zakona je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. K osnutku zakona ste prejeli mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. Danes ste prejeli na klop novo obrazložitev k osnutku zakona in predlog sklepa, o katerem bomo glasovali.

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne želi.) Želi predstavnik delegacije v Zboru republik in pokrajin besedo? (Ne želi.) Želijo besedo poročevalci delovnih teles? (Ne želijo.)

Pričenjam razpravo. Ker k tej točki ni pisnih prijav za razpravo, vprašujem delegate, če želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog sklepa k osnutku zakona, ki ste ga prejeli. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 14. točko dnevnega reda, to je na osnutek zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja Socialistične avtonomne pokrajine Kosovo iz sredstev sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin.

Osnutek zakona je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. K osnutku zakona ste danes prejeli na klop mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in predlog sklepa, o katerem bomo glasovali.

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Rudi Šepič, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za finance.

R u d i Š e p i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je pri oblikovanju stališč k osnutku zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzamejo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane SAP Kosovo iz sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 1980 in k osnutku zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja SAP Kosovo iz sredstev sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin, upošteval ugotovitve in ocene o doseženih rezultatih gospodarskega razvoja SAP Kosovo in nekatere ključne težave pri izvajanju razvojne politike v sedanjem obdobju.

S temi ugotovitvami vas želimo danes nekoliko podrobneje seznaniti, predvsem zato, da bi lahko ob zavzemanju stališč k osnutkoma obeh zakonov upoštevali temeljne razloge, ki so privedli do predlagane posebne zakonske ureditve.

Skupni interesi in cilji ukrepov za pospeševanje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo je v doseganju višjih stopenj rasti na teh območjih v primerjavi s povprečjem države. V planskih dokumentih tega srednjeročnega obdobja je dan poseben poudarek bolj smotrni uporabi in produktivnejšemu aktiviranju proizvodnih in drugih dejavnikov kot sredstev za dosegane teh razvojnih ciljev.

Na osnovi te opredelitve je prišlo tudi do bistvene vsebinske spremembe v ureditvi, saj polovica vseh sredstev, ki so namenjena hitrejšemu gospodarskemu razvoju, temelji na načelih skupnih vlaganj. S tem so bili podani že v ureditvi pogoji za realnost predvidevanj, da bo družbeni proizvod v manj razvitih republikah realno rastel od 15 do 20 % hitreje, v SAP Kosovo pa kar za 60 % hitreje od povprečne rasti družbenega proizvoda Jugoslavije.

Specifičnost razvojnih težav SAP Kosovo pa je terjalo sprejem dodatnih ukrepov za doseganje najhitrejšega razvoja gospodarstva te pokrajine. Predvsem je bilo potrebno zaradi naraščajočega števila kvalificiranih delavcev zagotoviti nova produktivna delovna mesta. Zato je značilno, da je trenutno v teku izgradnja velikih industrijskih objektov, ki jih je potrebno čimprej dokončati in usposobiti za proizvodnjo.

Podražitve, ki so nastale med izgradnjo teh objektov, so angažirale pretežni del sredstev pomoči, ki se zagotavlja prek sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja te avtonomne pokrajine.

V prejšnjem letu ni predvsem iz tega razloga prišlo do pomembnejšega deleža pri združevanju sredstev za skupne naložbe organizacij združenega dela z območja naše republike in SAP Kosovo. Tako so bili na območju SAP Kosovo začeti le 4 objekti, od skupno 36 objektov na območju vseh manj razvitih republik in SAP Kosovo.

Zamude pri izgradnji investicijskih objektov, kakor tudi znatne prekoračitve predračunske vrednosti investicij so povzročile počasnejšo rast družbenega proizvoda te avtonomne pokrajine od predvidene. Prav tako so izgube dosežene v prvem obdobju uvajanja novih proizvodenj bremenile rezultate tekočega poslovanja in vplivale na znaten porast celotnih izgub gospodarstva te avtonomne pokrajine.

Družbeni proizvod se je v letu 1981 povečal realno le za 5,2 %, izvoz pa je, merjen v realni vrednosti, celo padel. Zaradi obsežnih sanacijskih ukrepov, dospelih kreditnih obveznosti iz preteklih let in povečanih izvajanj za dokončanje pomembnejših infrastrukturnih objektov se je v letu 1981 le 10,4 % razporejenega čistega dohodka namenilo za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela.

Celotna razpoložljiva sredstva za reprodukcijo so porastla za 27,8 %, vendar predstavlja dve tretjini tega deleža amortizacija, obračunana po minimalnih stopnjah.

Celotne izgube v gospodarstvu so v primerjavi z letom 1980 porastle za 72,9 %, skoraj ves znesek izgub pa je potrebno pokrivati v sanacijskih postopkih.

Tako je že v prvih ocenah rezultatov gospodarjenja za leto 1981 postalo očitno, da gospodarstvo te pokrajine iz ustvarjenih sredstev v preteklem letu ne bo sposobno poravnati vseh dospelih kreditnih obveznosti, predvsem odplačila anuitet za kredite, dane iz sredstev sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin.

Navedene anuitete so dolžne poravnati predvsem novo ustanovljene organizacije združenega dela, ki so pričele s proizvodnjo šele pred kratkim in zaradi nezadostnih sredstev za pokrivanje stroškov uvajanja nove proizvodnje izkazujejo tekočo izgubo v poslovanju.

Na osnovi podrobnejše proučitve gospodarskega položaja predvsem teh organizacij združenega dela je bilo ocenjeno, da bodo lahko pričele z izpolnjevanjem svojih obveznosti ob začetku naslednjega srednjeročnega obdobja.

Zvezni izvršni svet je na osnovi te proučitve predlagal republikam in pokrajinama sklenitev posebnega dogovora o ukrepih za pospeševanje najhitrejšega razvoja SAP Kosovo, v katerem je med drugim predvidena trajna oprostitev vračila kreditnih obveznosti, ki so zapadle v plačilo 1. januarja 1980 oziroma 1. januarja 1981. leta ter so bile na osnovi posebne zakonske ureditve, sprejete v letu 1979, prenešene na republike in avtonomne pokrajine.

Prav tako je v dogovoru predvidena tudi preložitev začetka odplačevanja dospelih kreditnih obveznosti iz leta 1982 in 1983 v letu 1986 oziroma v letu 1987. Ob tem je bilo ocenjeno, da bo časovna preložitev dospelih kreditnih obveznosti omogočila gospodarstvu SAP Kosova učinkovito in hitro uvajanje novih proizvodnih zmogljivosti ter doseganje dohodkovnih rezultatov v prihodnjih letih, ob katerih bo sposobno poravnati svoje dospele obveznosti.

Izhajajoč iz ocene trenutne gospodarske, socialne in politične problematike SAP Kosova je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije zavzel stališče, da je nujno potrebno sprejeti zakonsko ureditev, s katero se gospodarstvu SAP Kosova odlagajo dospele kreditne obveznosti, del dospelih kreditnih obveznosti pa naj se v celoti oprosti vračila. Ob tem je bilo ocenjeno, da v SR Sloveniji ni mogoče v sredini letošnjega leta zagotoviti sredstev, s katerimi bi bilo skladu federacije omogočeno, da izplača imetnikom obveznic z območja Slovenije dospele anuitetne kupone v letu 1982 oziroma v letu 1983.

Izvršni svet zato predlaga uvedbo alternativne ureditve v zakonu, po kateri bi bilo mogoče, da v republikah oziroma avtonomni pokrajini, kjer ni mogoče zagotoviti potrebnih sredstev, pride v obeh letih le do delnega vnovčenja anuitetnih kuponov, preostali del zneska pa bi bil vnovčen tedaj, ko bi organizacije z območja SAP Kosovo v celoti poravnale svoje obveznosti.

Takšen predlog je bil oblikovan v prepričanju, da se z njim ne spreminjajo temeljna načela, na katerih je predlagana zakonska ureditev zasnovana, ob upoštevanju vseh utemeljenih razlogov za odložitev dospelih obveznosti ter hkrati v pričakovanju, da bo sprejeta zakonska ureditev omogočila in prispevala k uresničevanju skupnih ciljev hitrejšega razvoja Socialistične avtonomne pokrajine Kosovo. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Želi morda predstavnik delegacije v Zboru republik in pokrajin besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Emil Tomažič, član delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije.

E m i l T o m a ž i č : Tovarišice in tovariši delegati! Ne bom preveč podrobno ponavljal kronoloških dejstev in vsebinskih razlogov, ki so vodili Zvezni izvršni svet, to se pravi predlagatelja obeh zakonov pri tej in naslednji točki, da ju je predlagal v obravnavo Skupščini SFR Jugoslavije.

Dovolite mi, da pa kljub temu usmerim vašo pozornost na nekatera dejstva, ki jih je po mojem mnenju treba imeti pred očmi, ko zbor s polno odgovornostjo

v okviru svojih pravic in pristojnosti oblikuje stališča do predloženega zakonskega osnutka pri tej in pri naslednji točki dnevnega reda.

Nesporno je dejstvo, da je Socialistična avtonomna pokrajina Kosovo izrazito manj razvito, lahko rečemo daleč najbolj nerazvito območje v Jugoslaviji in to ne glede na dejstvo, da je z lastnimi napori, ob pomembni pomoči celotne jugoslovanske družbe dosegalo v povojnem obdobju razmeroma dobre razvojne rezultate. Materialna osnova te pokrajine je bila v začetnem razvoju zelo skromna, pa tudi drugi družbeni razlogi so vplivali na to, da je Kosovo kljub razmeroma hitremu skupnemu razvoju danes še vedno v velikem razvojnem zaostanku, s težkimi ekonomskimi in socialnimi problemi, s katerimi se srečujemo v tem trenutku tudi drugod po Jugoslaviji in tudi v naši republiki, toda na Kosovu so ti problemi prav gotovo najhujši. To je dejstvo in Kosovo samo z lastnimi močmi teh težav nikakor ne more rešiti, rešujejo se lahko le v okviru odgovornosti vsakega za svoj lasten razvoj in vseh za skupen razvoj.

Tega težkega položaja na Kosovu ne bom osvetljeval s številkami in konkretnimi podatki, ker mislim, da je to zelo dobro opravil pred menoj tovariš Šepič, želim le opozoriti, da so bili razvojni problemi in težave Kosova z vso svojo težo in realnostjo prisotni že pri sprejemanju dogovora o temeljih družbenega plana Jugoslavije za obdobje 1981-1985, ker je na primer v 4. členu dogovora o politiki hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo zapisano, da se udeleženci dogovora strinjajo - to pa pomeni, da se strinja tudi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije - da se "pri določanju spodbujevalnih ukrepov, ki se bodo sprejemali za njihov hitrejši razvoj, izhaja iz domneve, da bi moral rasti družbeni proizvod celotnega gospodarstva teh območij, to se pravi manj razvitih območij skupaj, v obdobju 1981-1985 za približno 15 do 2o % hitreje od povprečne rasti v državi, v Socialistični avtonomni pokrajini Kosovo pa za približno 6o % hitreje."

Ta podatek, ne da bi ga posebej razčlenjeval in komentiral gotovo ilustrira razmerja glede razvitosti posameznih republik in pokrajin in seveda položaj Kosova v teh razmerjih.

Predlagani zakon ima svoj izvor že v dogovoru o temeljih družbenega plana Jugoslavije o politiki hitrejšega razvoja, še posebej pa nas za sprejetje tega zakona zavezuje dogovor o posebnih ukrepih za uresničevanje politike najhitrejšega razvoja SAP Kosovo v obdobju 1981-1985, ki je bil sprejet marca letos na osnovi obveznosti iz 35. točke tretjega dela družbenega plana Jugoslavije za obdobje 1981-1985. Ta dogovor je podpisal tudi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, pred tem pa je bil v razpravi vzet na znanje tudi v republiški Skupščini. Ker gre torej za obveznost, sprejeto s tem dogovorom, ki naj bi jo predloženi zakon v bistvu le konkretiziral, bi kazalo današnjo razpravo usmeriti predvsem na primernost predlaganih rešitev.

Problem hitrejšega razvoja SAP Kosovo pa ima poleg ekonomske in socialne tudi svojo politično dimenzijo, ki jo moramo imeti pred očmi zaradi našega skupnega interesa. Dogodki in stanje na Kosovu imajo svojo notranje politično težo, pa tudi ekonomske posledice. Imeli so in imajo tudi odmev v svetu in znano vam je, da so te dogodke skušali povsod po svetu uporabiti za svoje namene naši zunanji sovražniki, še posebej pa številne emigrantske organizacije in skupinice, ki so izrabljale te naše težave in probleme za blatenje ugleda Socialistične samoupravne Jugoslavije v svetu. Zato moramo, ob reševanju problemov in hitrejšega razvoja Kosova kot skupne odgovornosti računati tudi s tem dejstvom.

Nam vsem je znano, kolikšen je bil vpliv zunanjih, nam sovražnih sil na dogodke in na razmere na Kosovu, toda prav tako nam je znano, da so za takšno sovražno aktivnost ustvarjale ugodna tla tudi nekatere napake v razvojni politiki Kosova in še zlasti dejstvo, da je Kosovo daleč najmanj razvito področje Jugoslavije z vsemi negativnimi posledicami za tamkajšnje kraje in ljudi. To dejstvo so kontrarevolucionarji na Kosovu pri svojih aktivnostih tudi spretno izkoriščali, da bi na teh pozicijah mobilizirali in se borili za svoje temeljne cilje. Zato je po mojem mnenju in mnenju naše delegacije sanacija politične situacije na Kosovu tesno povezana tudi z izboljšanjem materialnega stanja in sploh hitrejšega gospodarskega razvoja te pokrajine, kar je seveda predvsem njihova, vendar tudi naša skupna dolžnost in obenem skupni interes celotne Jugoslavije.

Ob tem pa bi želel opozoriti še na nekaj. Mnogo kritičnih razprav v naši družbi - in tudi v tej dvorani jih je že bilo veliko - je bilo posvečenih in usmerjenih v to, da predstavlja velik problem naših družbenoekonomskih in političnih odnosov, kakor tudi materialnega razvoja dejstvo, da se ne spoštujejo samoupravno sprejete in družbeno dogovorjene medsebojne obveznosti. Takšne kritike so bile popolnoma upravičene,kajti v procesu odmiranja države se lahko pomembne in družbene zadeve urejajo le na samoupraven način, to se pravi s sporazumevanjem in dogovarjanjem, kar pa je treba, če ne želimo neurejenih družbenih razmer, spoštovati in tudi izvajati.

Predloženi zakon predstavlja konkretizacijo takšnih dogovorov, še zlasti dogovora, sprejetega v mesecu marcu in če hočemo ostati dosledni v spoštovanju takšnih dokumentov in iz njih izhajajočih obveznosti, potem je treba današnjo razpravo usmeriti in jo izpeljati v smeri predlaganih rešitev v predloženem zakonu.

Kot je razvidno iz mnenja Izvršnega sveta in iz predloga sklepa, ki ste ga prejeli danes na klop, je treba dati soglasje, da se z zakonom uredi preložitev vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z območja Socialistične avtonomne pokrajine Kosovo iz sredstev sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in pokrajin in da se skladu zagotovijo za ta namen potrebna sredstva.

Hkrati Izvršni svet predlaga, da Skupščina SR Slovenije pooblasti delegacijo v Zboru republik in pokrajin, da v procesu usklajevanja uveljavlja tudi zakonsko možnost zagotovitve potrebnih sredstev skladu s pomočjo odložitve plačila ustreznega dela nominalnega zneska anuitetnih kuponov, ki dospevajo v plačilo v letih 1982 in 1983. Razlogi za takšen predlog so obrazloženi v mnenju Izvršnega sveta in ste jih lahko prebrali.

V imenu naše delegacije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije vas seznanjam, da delegacija soglaša z mnenjem in predlogom Izvršnega sveta in s predlogom sklepa, ki ga imate pred seboj in se pridružuje predlogu, da zbor sprejme predlagani sklep. Hvala lepa!

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Želi razpravljati poročevalec delovnega telesa? (Da.) Besedo ima tovariš Bernard Krivec.

B e r n a r d K r i v e c : Glede zagotovitve sredstev za anuitete, ki zapadejo v letu 1982 in 1983, je bilo v Odboru za finance postavljeno vprašanje iz katerih virov bo SR Slovenija zagotovila sredstva, v kolikor ne bo sprejet predlog, ki izhaja iz predloženega sklepa. Tu namreč manjka dodatno pojasnilo. V kolikor delegaciji ne bo uspelo uveljaviti predloga SR Slovenije, potem je treba zagotoviti sredstva za vračilo. Zato bi prosil za pojasnilo predstavnika Izvršnega sveta, kako bo Slovenija zagotovila potrebna sredstva in iz katerih virov, ker gradivo, ki je bilo predloženo v razpravo delegatom ni vsebovalo od kod se bodo zagotovila sredstva. Namreč, iz obveznosti, ki smo jo sprejeli v srednjeročnem planu 1981-1985 je izhajalo, da je treba ta sredstva zagotoviti. Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Ker je tovariš Krivec postavil vprašanje o zagotovitvi sredstev, bi prosil tovariša Rudija Šepiča, da da ustrezno pojasnilo. Prosim!

R u d i Š e p i č : Glede zagotovitve sredstev bi povedal tole. V kolikor ne bo sprejet v končni fazi naš alternativni predlog, ki pomeni praktično reprogramiranje obveznic, temveč predlog, ki je sedaj naveden v osnutku zakona, bi to pomenilo, da bi morali v SR Sloveniji dodatno v letošnjem letu zagotoviti 3o milijard starih dinarjev in v 1983. letu 4o milijard.

Na vprašanje, kakšno bo to zagotavljanje, pa naj poudarim, da bi bilo potrebno z zakonom predpisati obvezno posojilo. Druge možnosti tu ni.

Kar pa zadeva drugi osnutek zakona, o katerem bomo razpravljali pri naslednji točki, pa moram reči, da sredstva niso zagotovljena. V kolikor bo sprejet predloženi osnutek zakona v nespremenjenem besedilu, kar mi podpiramo, bomo mo-

rali v SR Sloveniji do 1.1.1983 zbrati 17 starih milijard in do 1.1.1984 23 starih milijard. Sredstva bo treba zbrati v republiškem proračunu, ker so to nepovratna sredstva. Mislim, da sem bil dovolj jasen.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! Ker pisnih prijav za razpravo k tej točki dnevnega reda ni, sprašujem delegate, če želi kdo razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog sklepa k osnutku zakona, ki ste ga prejeli na klop. Kdor je za, naj prosim glasuje! (114 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (14 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (15 delegatov.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 1 5 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzamejo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane Socialistični avtonomni pokrajini Kosovo iz sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o.

Osnutek zakona je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. K osnutku zakona ste prejeli mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in danes na klop predlog sklepa, o katerem bomo glasovali.

Ker se je predstavnik Izvršnega sveta že v prejšnjem uvodu dotaknil vsebine tudi tega osnutka zakona, vprašujem, če želi še kaj dodati?(Ne želi.) Želi besedo predstavnik delegacije? (Ne želi.) Želi besedo poročevalec Odbora za finance tovariš Krivec? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Ker ni pismenih prijav za razpravo k tej točki dnevnega reda, vprašujem delegate, ali želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog sklepa k osnutku zakona, ki ste ga prejeli. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (128 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (9 delegatov.) Se je kdo vzdržal? (9 delegatov.)

Ugotavljam, da je predlagani sklep sprejet z večino glasov.

Prehajamo na 1 6 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli v smislu 353. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije kandidatne liste za predsednike, podpredsednike in člane Komisije za narodnosti, Komisije za pravosodje, Komisije za družbeno nadzorstvo, Komisije za vloge in pritožbe in Komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu.

Predlagatelj vseh predloženih kandidatnih list je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije, ki je predložila predloge odloka o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Skupščine SR Slovenije.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je za svojega predstavnika določila Ivanko Šulgaj, članico te komisije. Želi predstavnica komisije predlog še ustno obrazložiti? (Ne želi.)

Ker moramo o vsaki kandidatni listi glasovati posebej, bomo tudi razpravo opravili ločeno.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za narodnosti. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (142 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za narodnosti soglasno sprejeta. S tem so bili v Komisijo za narodnosti izvoljeni: za predsednika Livij Jakomin, za podpredsednika Silvano Sau in Tibor Füle ter za člane Milena Bradač, Bruno Giacchin, Ladislav Ivanec, Elio Musizza, Viljem Pahor, Marija Todorovič-Gönc, Nadia Vidovich, Ernest Vörös in Ciril Zlobec.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za pravosodje.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (142 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za pravosodje soglasno sprejeta. S tem so bili v Komisijo za pravosodje izvoljeni: za predsednika Franjo Turk, za podpredsednika Ludvik Zajc ter za člane Ferid Comič, Ernest Eöry, Marjan Kotar, Slobodan Sibinčič, Boris Šetina, Darjo Valentič in Vanja Vizjak.

Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev so bili v to komisijo izvoljeni: Miro Gošnik, dr. Ivan Kristan, Marjan Pavčnik in Anka Tominšek.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za družbeno nadzorstvo.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve nas je obvestila, da je v kandidatni listi III pod zaporedno številko 8 napačno navedeno ime Drago Škvarč, ki se pravilno glasi Janez Škvarč.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (14o delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za družbeno nadzorstvo s spremembo soglasno sprejeta. S tem so bili v Komisijo za družbeno nadzorstvo izvoljeni: za predsednika Aleksander Škraban, za podpredsednico Tilka Blaha ter za člane: Martina Kores, Ivan Kramer, Geza Ouček, Jože Rakun, Drago Simčič, Janez Škvarč in Marija Zupančič-Vičar.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vloge in pritožbe.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve nas je obvestila, da je v kandidatni listi IV pod zaporedno številko 9 napačno naveden priimek članice Nevenke Muren, ki se pravilno glasi Nevenka Murn. Danes ste prejeli na klop spremembo kandidatne liste.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo s spremembo, na katero sem opozoril, naj prosim glasuje! (139 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vloge in pritožbe sprejeta z večino glasov. S tem so bili v Komisijo za vloge in pritožbe izvoljeni za predsednika: Janko Ževart, za podpredsednika Viktor Lešnjak ter za člane Marica Brazda, Marija Drofenik, Martina Horžen, Darko Kastelic, Janko Kavalar, Nevenka Murn, Danica Smrdu, Bernard Zver, Tone Žibert in Mihael Žilavec.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je predložila spremembo kandidatne liste, ki ste jo že prejeli z dopisom z dne 10.6.1982. Danes pa ste prejeli na klop še dopolnitev za člana iz Gospodarske zbornice Slovenije.

Želi o tej kandidatni listi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo s spremembo, naj prosim glasuje! (148 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu s predlagano spremembo soglasno sprejeta. S tem so bili v Komisijo za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu izvoljeni: za predsednika Jože Šušmelj, za podpredsednika Venčeslav Zalezina ter za člane Jože Gabrovšek, Nevenka Lesar, Martin Mlinar, Marija Pukl, Ciril Ribičič in Ivan Žagar.

Na predlog organov družbenopolitičnih organizacij v republiki, Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije pa so bili v to komisijo izvoljeni: Ivo Marenk, Jože Knez, Brane Mišič, Boris Pavlina, Robert Černe, Peter Toš in Gregor Miklič.

Ker so bili v Zboru združenega dela za predsednika, podpredsednika in člane komisij Skupščine SR Slovenije izvoljeni po kandidatnih listah predlagani kandidati,ugotavljam, da se lahko objavi odlok o njihovi izvolitvi.

Ker se je sedaj vrnil predstavnik naše skupine v medzborovski skupini, se vračamo na 4 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Prosim tovariša Bašina, da poda ugotovitve medzborovske skupine.

D a n i l o B a š i n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Medzborovska skupina delegatov se je danes sestala že dvakrat, in sicer uro pred sejami zborov ter po razpravi na sejah zborov.

Skupina predlaga zborom, da osnutek ugotovitev, priporočil in sklepov, ki ste jih dobili danes na klop, prekvalificirate v predlog, ki naj bi ga danes sprejeli skupaj z naslednjimi dopolnitvami.

Na koncu 4. točke drugega dela na 2. strani naj se besedilo spremeni tako, da bi se v celoti glasilo: "Zlasti je treba ustrezno kadrovsko okrepiti in usposobiti štabe in enote za civilno zaščito krajevnih skupnosti, pospešiti je treba tudi vse oblike sodelovanja med krajevnimi skupnostmi, organizacijami združenega dela in drugimi organizacijami in skupnostmi na področju varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami".

V 5. točki na 3. strani naj se v tretji vrsti za besedo "skupnosti" doda še besedilo "in ustrezne organizacije". Na začetku prve alinee pa naj se črta besedilo "ter ustrezne strokovne organizacije" in nadomesti z besedico "naj".

V zadnji alinei 5. točke se doda še naslednji stavek: "posebno pozornost naj namenijo opremljanju stanovanjskih hiš z zaščitno in reševalno opremo".

Za 5. točko naj se doda nova 5.a točka, ki se glasi: "Pri nadaljnjem razvijanju solidarnosti je treba uveljavljati načelo, da mora celoten sistem solidarnosti, vključno z zavarovalništvom, bolj spodbujati delovne ljudi in občane ter samoupravne organe in skupnosti k preventivnemu delovanju".

Začetek 6. točke naj se glasi: "Organizacije združenega dela, ki tvorijo velike sisteme, zlasti s področja elektrogospodarstva, prometa in zvez in druge

morajo" ostalo besedilo te točke ostane nespremenjeno.

V drugem odstavku 7. točke se za prvim odstavkom doda nov stavek, ki se glasi: "Posebno je treba zaostriti neposredno odgovornost za vse primere onesnaževanja rek, glede reke Save pa je potrebno začeti dosledno uresničevati sprejeti družbeni dogovor".

Za drugim odstavkom 7. točke se doda nov odstavek, ki se v celoti glasi: "S stalnim izpopolnjevanjem in vzdrževanjem najstrožjih varnostnih ukrepov in razmer pri pridobivanju in uporabi jedrske energije je potrebno okrepiti preventivne in druge zaščitne ukrepe in aktivnosti tudi v širšem okolju nuklearke Krško in rudnika urana Žirovski vrh".

Za 8. točko se doda nova 8.a točka, ki se glasi: "8.a Potrebno je nadaljevati z dograjevanjem sistema obrambe pred točo tako, da bo v čim večji meri zaščitil kmetijska območja v SR Sloveniji, z boljšim delovanjem skupnosti za obrambo pred točo ter s pospešenim opremljanjem centrov za obrambo pred točo.Razviti je treba tudi sodelovanje na področju s SR Hrvatsko in Republiko Avstrijo."

Zadnji odstavek 7. točke na strani 7. se oblikuje kot nova 7.a točka.

Na začetku tretje alinee tretjega dela na strani 5. se besedilo "izdelavi in sprejemanju" nadomesti z besedo "pripravi".

Peta alinea tretjega dela naj se v celoti glasi: "-prouči dosedanje izkušnje pri uveljavljanju medrepubliške solidarnosti, zlasti z vidika finančnih možnosti združenega dela ob upoštevanju načela, da republika oziroma pokrajina ob nesrečah uporabi lastna sredstva za odpravo škode in nato ob izpolnitvi drugih pogojev tudi sredstva drugih republik".

Začetek zadnje alinee te točke na 6. strani naj se glasi: "v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije" ostalo besedilo ostane nespremenjeno.

V četrtem delu se v četrti vrsti črta beseda "podobno".

Medzborovska skupina delegatov predlaga tudi številne redakcijske in druge izboljšave besedila, ki pa se bodo vključile v predlog ugotovitev, priporočil in sklepov ob končni redakciji besedila za objavo v Poročevalcu Skupščine SR Slovenije.

Glede konkretnih predlogov skupin delegatov, danih v razpravi,na primer delegatov prvega okoliša, gospodarsko področje Ljubljana-Bežigrad v zvezi s pobudo, da se oddvoji del sredstev iz bruto osebnih dohodkov in dohodka temeljnih organizacij za namensko uporabo za saniranje potresno zaščitnih objektov, kot tudi glede sprememb oziroma dopolnitev družbenega dogovora, ki ureja način in upravljanje s sredstvi solidarnosti ob elementarnih nesrečah, kot tudi druge pobude, dane v tej zvezi, skupina delegatov predlaga, da se vse te pobude posredujejo Izvršnemu svetu, da jih upošteva pri nadaljnjih aktivnostih v zvezi z urejanjem te problematike.

Glede vprašanja skupine delegatov 4. okoliša Skupščine občine Ljubljana-Šiška v zvezi z letali za gašenje požarov bo dal obrazložitev tovariš Ušeničnik, namestnik sekretarja za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. Želi o poročilu skupine delegatov kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. Besedo ima tovariš Ušeničnik.

B o j a n U š e n i č n i k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V zvezi z vprašanjem o nabavi in uporabi letal za gašenje požarov, zlasti gozdnih in večjih požarov v industriji, dajem naslednji odgovor.

Znano je, da je bil leta 198o podpisan medrepubliški dogovor o nabavi in uporabi tovrstnih letal. Dogovor je predvideval nabavo štirih letal. Dve od teh letal sta že prišli, za dve pa je predvideno, da jih bo dobavitelj dobavil v prvi polovici letošnjega leta. Prvo leto po nabavi teh letal skrbi za uporabo in vzdr-

ževanje letal Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo in pravkar teče intenzivno urjenje posadk in to za vsa štiri letala, verjetno pa ste tudi v časopisju lahko zasledili, da je bilo opravljenih že nekaj demonstracij.

Od aprila letošnjega leta pa do konca junija je predvidena uporaba teh letal samo v primerih izjemno obsežnih, torej katastrofalnih požarov in to predvsem zaradi tega, ker posadke še niso izurjene in so praktično bile pripravljene za takšne akcije samo še kanadske posadke.

Posebna komisija, ki jo sestavljajo predvsem predstavniki upravnih organov za kmetijstvo iz vseh socialističnih republik in avtonomnih pokrajin ter predstavniki organov za notranje zadeve in za ljudsko obrambo, pripravlja konkretna navodila za uporabo in vzdrževanje teh letal. Zaenkrat je predvideno, da lahko zahtevek za uporabo teh letal dajo občinski štabi za civilno zaščito po predhodni temeljiti oceni potrebe oziroma ogroženosti prizadetega območja. Ob tem naj še poudarim, da je letala mogoče uporabljati, torej ne samo za gašenje večjih gozdnih požarov, ampak tudi za gašenje večjih industrijskih požarov in pa seveda tudi v kmetijske namene.

Še nekaj glede financiranja uporabe letal. Financiranje se ureja z dogovorom, ki so ga sklenile socialistične republike in avtonomni pokrajini. Anuitete pa se odplačujejo iz zveznega proračuna. To je vse, kolikor pa bi bila potrebna še dodatna pojasila, jih lahko dodam.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa! To je v bistvu odgovor na vprašanje, ki ga je v svoji razpravi načel tovariš Anton Rosa. Je delegat z odgovorom zadovoljen? (Da.)

S tem zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje o predlogu ugotovitev, priporočil in sklepov z dopolnitvami, ki jih je podal predstavnik medzborovske skupine. Kdor je za, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog ugotovitev, priporočil in sklepov z dopolnitvami soglasno sprejet.

Ker smo v tem času dobili na klop stališča oziroma amandma Izvršnega sveta, prehajamo na 6 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah.

Želi predstavnik Izvršnega sveta besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati o predlogu, ki ste ga dobili na klop? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje v zvezi z amandmajem skupine delegatov za gospodarsko področje 37. okoliša Radlje ob Dravi, ki ga je v spremenjeni obliki predlagal predstavnik Izvršnega sveta, in sicer, da se črta določba drugega odstavka 2. člena predloga zakona, s čimer sta se strinjala tudi Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija.

Kdor je za amandma, naj prosim glasuje! (145 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma k 2. členu soglasno sprejet.

Na glasovanje dajem amandma Izvršnega sveta k 7. členu, da je potrebno črtati 7. člen predloga zakona. Kdor je za, naj prosim glasuje! (149 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je amandma Izvršnega sveta k 7. členu soglasno sprejet.

Sedaj dajem na glasovanje celoten zakon. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah soglasno sprejet.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

1. Predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije je Skupščini SR Slovenije predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka ste prejeli. Prejeli ste tudi predlog Izvršnega odbora Predsedstva Republiške konference SZDL Slovenije za imenovanje kandidata za družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije. Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (148 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije soglasno sprejet. S tem je Vinko Kastelic razrešen dolžnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije, Ludvik Golob pa imenovan za družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

2. Predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka ste prejeli. Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče). Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije. Kdor je za, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije soglasno sprejet. S tem je Bojan Škrk razrešen dolžnosti javnega tožilca SR Slovenije, Pavle Car pa imenovan za javnega tožilca SR Slovenije.

3. Predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije je prav tako predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka ste prejeli. Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije. Kdor je za, naj prosim glasuje! (146 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije soglasno sprejet. S tem je Jože Pernuš razrešen dolžnosti predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije.

4. Predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani je prav tako predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka ste prejeli. Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani. Kdor je za, naj prosim glasuje! (149 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani soglasno sprejet. S tem se Franc Skodlar s 3o. junijem 1982 razreši dolžnosti sodnika Višjega sodišča v Ljubljani.

5. Predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka ste prejeli. Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani. Kdor je za, naj prosim glasuje! (149 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani soglasno sprejet. S tem je Stane Iglič razrešen dolžnosti namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani.

6. Predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je prav tako predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Predlog odloka ste prejeli. Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Na glasovanje dajem predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji. Kdor je za, naj prosim glasuje! (147 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji sprejet z večino glasov. S tem je Janez Prijatelj imenovan za vodjo strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Prehajamo na 18. točko dnevnega reda, to je na predloge in vprašanja delegatov.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je poslal seznam zadev, ki jih glede na letni program dela zborov Skupščine SR Slovenije ne more predložiti pravočasno in ste ga prejeli danes na klop. Želi morda o tem kdo razpravljati? (Nihče.)

S tem ugotavljam, da Zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije sprejema razloge, zaradi katerih Izvršni svet Skupščine SR Slovenije ni mogel predložiti nekaterih v programu navedenih nalog v II. in III. trimesečju 1982. leta.

Na dosedaj prejete pobude in vprašanja delegatov, bom na eno odgovoril sam.

Na drugi seji skupine delegatov občine Nova Gorica so bili k točki dnevnega reda "predlogi in vprašanja delegatov" sprejeti naslednji predlogi:

1. Predlagamo, da bi prejemali vsi člani skupin delegatov Skupščine SR Slovenije zaupno oziroma strogo zaupno gradivo, katerega so doslej prejeli le vodje skupin, v tolikih izvodih, kolikor je delegatskih mest.

2. Vsi člani skupin delegatov naj bi prejeli poslovnik o ravnanju z zaupnimi in strogo zaupnimi zadevami.

3. Gradivo za seje Skupščine SR Slovenije naj bi prejemali v roku, kot je določen s poslovnikom Skupščine SR Slovenije.

K 1. in 2. točki dajem naslednji odgovor: Ta vprašanja bo uredil poseben pravilnik, ki v tem trenutku še ni sprejet. Ta akt se že pripravlja in bo predvidoma sprejet do konca tega leta. Ta pravilnik bo tudi določil, kdo bo prejemal stro-

go zaupna gradiva.

K 3. točki: 96. člen poslovnika Skupščine SR Slovenije določa roke za pošiljanje gradiv. Teh rokov - 45 dni in 6o dni za pomembnejša gradiva - se skušamo čimbolj držati, saj je bilo na primer gradivo za seje zborov, ki so sklicane za 14. julij 1982, delegatom poslano v poslovniško določenem roku.

Se skupina delegatov oziroma vodja skupine strinja z obrazložitvijo? (Da.) Potem lahko zaključim, da je na to pobudo dan ustrezen odgovor.

Pobudo za spremembo 26. člena zakona o rednih sodiščih, ki jo je dala skupina delegatov s področja državnih organov in pa vse tiste pobude, ki so bile dane v razpravi po posameznih točkah dnevnega reda, bomo posredovali Izvršnemu svetu, ki bo na te pobude dal tudi določen odgovor. Na vsa delegatska vprašanja, ki so bila danes zastavljena, pa nam Izvršni svet sporoča, da bo posredoval odgovore na prihodnji seji.

Želi morda še kdo od delegatov postaviti kakšno delegatsko vprašanje? (Da.) Besedo ima tovariš Anton Rosa.

A n t o n R o s a: Tovariš predsednik, tovariši delegati! Preskrbljenost industrije s surovinami in reprodukcijskim materialom je letos slabša, kot je bila lani. To ugotavlja večina delovnih organizacij. Podatke o kritični založenosti gospodarstva s surovinami je zaslediti tako v periodičnih poročilih o gospodarjenju v posameznih občinah kakor tudi v vsakodnevnih sredstvih javnega obveščanja.

Še zlasti je zaskrbljujoče dejstvo, da mnoge surovine izvažamo. Te surovine pa delovne organizacije potrebujejo za realizacijo svojih izvoznih načrtov in obveznosti.

Zaradi tega posredujemo zakonodajnim organom v proučitev naslednjo pobudo: surovine, ki jih delovna organizacija na ozemlju SFRJ potrebuje za proizvodnjo izdelka, namenjenega izvozu, bi se ne smele izvažati, ker teh surovin na jugoslovanskem trgu primanjkuje oziroma jih ni mogoče dobiti. Hvala lepa.

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Hvala lepa. To pobudo bomo prav tako posredovali Izvršnemu svetu. Ima morda še kdo kakšno delegatsko vprašanje ali pobudo? (Nihče.)

Ker nima nihče, zaključujem to točko dnevnega reda.

Obveščen sem, da Zbor občin še ni končal razprave o upravnih taksah in ker enakopravno razpravljamo in sklepamo o tej tematiki v obeh zborih, predlagam 15 minut odmora.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 14.15 in se je nadaljevala ob 14.3o)

Predsednik M a r t i n M l i n a r : Ker sem obveščen, da smo pri točkah dnevnega reda, kjer smo sprejemali končne odločitve, usklajeni z Zborom občin in Družbenopolitičnim zborom, vas obveščam, da smo dnevni red v celoti izčrpali. S tem zaključujem 3. sejo Zbora združenega dela. Hvala lepa!

(Seja zbora je bila končana ob 14.35)

Z B O R O B Č I N

1. SEJA

(7. MAJA 1982)

Predsedovala: Milena B o r o v a c , najstarejša delegatka Zbora občin in

Mitja H o r v a t , predsednik Zbora občin

Začetek seje ob 9.1o.

Predsedujoča M i l e n a B o r o v a c : Tovarišice in tovariši delegati! Kot najstarejši delegat na današnji seji zbora imam po 2. odstavku 7. člena poslovnika Zbora občin Skupščine SR Slovenije dolžnost, da predsedujem in vodim prvo sejo Zbora občin Skupščine SR Slovenije do izvolitve predsednika in podpredsednika tega zbora.

Pri vodenju seje mi bo pomagal tovariš Tone Jerovšek, dosedanji sekretar Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

V smislu 8. člena poslovnika Zbora občin moramo pred prehodom na dnevni red izvoliti izmed delegatov v zboru predsednika in člane Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja, ki bo pregledala pooblastila delegatov in sestavila poročilo za zbor.

Dovolite mi, da v smislu 2. odstavka 15. člena poslovnika našega zbora kar sama predlagam, da v to komisijo izvolimo po abecednem redu občin naslednje delegate: Bojana Turka, delegata iz občine Ajdovščina za predsednika ter Josipo Šalamun, delegatko iz občine Brežic in Eda Stepišnika, delegata iz občine Celje za člana.

Želi morda o tem predlogu kdo razpravljati ali pa ima kdo kakšen drug predlog? (Ne.) Ker vidim, da nihče, prosim, da o predlogu glasujete. Glasovali bomo javno z dviganjem rok. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da smo v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja izvolili Bojana Turka za predsednika, Josipo Šalamun in Eda Stepišnika za člana.

Prosim člane komisije, da se sestanejo in da pregledajo pooblastila delegatov ter sestavijo poročilo za zbor. Ostale delegate pa prosim, da ostanejo na svojih mestih, ker bo komisija hitro opravila svoje delo. (Seja zbora je bila za nekaj minut prekinjena.)

Je komisija opravila svoje delo? (Da.) Nadaljujemo sejo in prosim predsednika komisije, da poda poročilo zboru.

B o j a n T u r k : Tovarišice in tovariši delegati! Poročilo o pregledu pooblastil za prvo sejo Zbora občin, ki je bila sklicana za 7. maj 1982 v mali dvorani poslopja Skupščine SR Slovenije.

Zbor občin Skupščine SR Slovenije ima 68 delegatskih mest. Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora občin je na podlagi 117. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije pregledala pooblastila delegatov na seji zbora in iz teh pooblastil in napravljenega seznama delegatov ugotovila, da se udeležujejo današnjega zasedanja delegati vseh občin v SR Sloveniji in delegati mesta Ljubljana, mesta Maribor in Obalne skupnosti občin Koper.

Ob pregledu dokumentacije je komisija ugotovila, da so vsa pooblastila,

ki so jih delegati predložili, neoporečna, zato predlaga, da zbor poročilo sprejme in s tem verificira pooblastila delegatov na današnji prvi seji. Hvala lepa.

Predsedujoča M i l e n a B o r o v a c : Hvala lepa. Prehajamo na razpravo o poročilu, ki smo ga pravkar poslušali. Želi kdo besedo? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje.

O poročilu bomo glasovali v celoti, ker ni primera, da bi bilo pooblastilo kakega delegata sporno. Kdor je za poročilo, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da je zbor poročilo Komisije soglasno sprejel. S tem ugotavljam, da je zbor sklepčen in da lahko pravno veljavno razpravlja in sklepa.

Prehajamo na določitev dnevnega reda današnje seje. V smislu 21. člena poslovnika našega zbora predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. izvolitev predsednika in podpredsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije,

2. imenovanje sekretarja Zbora občin Skupščine SR Slovenije,

3. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve,

4. izvolitev predsednika in podpredsednikov Skupščine SR Slovenije,

5. imenovanje generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije in namestnika generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije,

6. izvolitev predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije,

7. izvolitev podpredsednikov in članov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ter imenovanje republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev,

8. izvolitev skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta Zbora občin Skupščine SR Slovenije za drugo trimesečje 1982,

9. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije,

lo. izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije.

Želi morda o predlaganem dnevnem redu kdo razpravljati? (Nihče.) Če ne, prosim, da o njem glasujete. Kdor je za, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red za današnjo sejo določen tako, kot sem ga predlagala.

Po predhodnem dogovoru s predsedujočima Zbora združenega dela in Družbenopolitičnega zbora predlagam, da današnjo sejo vodimo tako, da se najprej konstituiramo, to se pravi, da sklepamo o izvolitvi predsednika in podpredsednika našega zbora, o imenovanju sekretarja zbora ter da izvolimo predsednika in člane Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije, nato pa na skupnem zasedanju z Zborom združenega dela in Družbenopolitičnim zborom izvolimo predsednika in podpredsednika Skupščine SR Slovenije ter imenujemo generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije in njegovega namestnika.

Nato bi vsi trije zbori nadaljevali delo na skupni seji vseh zborov, na kateri bi razglasili izvolitev Predsedstva SR Slovenije in objavili njegovo sestavo, poslušali slovesno izjavo predsednika in članov Predsedstva SR Slovenije ter izvolili delegate za Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije.

Po končani skupni seji bodo zbori nadaljevali delo na skupnem zasedanju in izvolili predsednika Izvršnega sveta, podpredsednike in člane Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ter imenovali republiške sekretarje in predsed-

nike republiških komitejev.

Skupno zasedanje in skupna seja bosta v veliki dvorani v prvem nadstropju. Po končanem skupnem zasedanju pa se bomo ponovno zbrali v tej dvorani, kjer bomo nadaljevali sejo našega zbora in izvolili skupino delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta Zbora občin Skupščine SR Slovenije za drugo trimesečje 1982, predsednika in podpredsednika ter člane Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije in skupino delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije.

Po teh pojasnilih prehajam na 1. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika in podpredsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

Pisni predlog Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva, s katerim predlaga, da za predsednika zbora izvolimo tovariša Mitjo Horvata, za podpredsednika zbora pa tovarišico Silvo Bauman-Čenčič ste prejeli danes na klop. Prejeli ste tudi predlog odloka.

Prosim predstavnika Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, da poda še obrazložitev. Tovariš Roman Ogrin ima besedo.

R o m a n O g r i n : Tovarišice in tovariši delegati! Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je v skladu s svojimi pristojnostmi vodila široke predvolilne aktivnosti v zvezi z letošnjimi skupščinskimi volitvami. Podlaga vseh kadrovskih predlogov so bili evidentirani možni kandidati, kar velja tudi za nosilce individualnih dolžnosti. Na podlagi mnenja delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela in skupnostih v občinah in posebnih družbenopolitičnih skupnostih ter vodstev družbenopolitičnih organizacij na vseh ravneh je prva republiška kandidacijska konferenca oblikovala tudi predlog kandidata za predsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

V nadaljnjih postopkih pa je bil v okviru Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in ob sodelovanju medobčinskih svetov Socialistične zveze usklajen tudi predlog kandidata za podpredsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

Za predsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije predlagam v imenu prve seje republiške kandidacijske konference tovariša Mitjo Horvata. Poznamo ga kot dolgoletnega družbenopolitičnega delavca, ki je s svojim delom od krajevne skupnosti in občine do republike s svojo neposrednostjo vidno in povsem potrjeval svojo zavzetost za uresničevanje zgodovinskih interesov delavskega razreda in razvijanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Je dober poznavalec družbenopolitičnega sistema in vloge družbenopolitičnih organizacij v njem. Še posebej ga odlikuje poznavanje odnosov v krajevnih skupnostih in krepitev družbenopolitičnega in samoupravnega življenja in dela v njem. S temi vprašanji se je praktično srečeval na vseh družbenopolitičnih dolžnostih, ki jih je doslej opravljal.

Njegove sposobnosti za kolektivno delo ob poznavanju vsebine delegatskega sistema in utrjevanja samoupravnega položaja delovnega človeka v družbi, še posebej pa pri uveljavljanju vloge organiziranih socialističnih sil,mu bodo ob sodelovanju delegatov v zboru omogočale uspešno uresničevanje zaupane naloge.

Za podpredsednico zbora predlagam tovarišico Silvo Bauman-Čenčič, ki se je pri svojem dosedanjem družbenopolitičnem delu uveljavila kot odgovorni uresničevalec nalog pri uveljavljanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Njene bogate izkušnje, pridobljene zlasti v delu Zveze sindikatov na različnih dolžnostih v združenem delu in ne nazadnje tudi v okviru opravljanja nalog pomočnice družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije, bodo zagotovo povečale njen prispevek k uspešnemu uveljavljanju in uresničevanju nalog Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

Delegatom predlagam, da posredovana predloga upoštevajo. Hvala!

Predsedujoča M i l e n a B o r o v a c : Želi morda o predlogu kdo razpravljati? (Nihče.) Ker vidim, da nihče, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Predlagam, da izvedemo volitve javno z dvigom rok. Ali kdo temu predlogu nasprotuje? (Nihče.) Ker vidim, da nihče, prosim, da glasujete. Najprej bomo glasovali o predlogu za predsednika zbora.

Prosim delegate, ki so za to, da se za predsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije izvoli tovariš Mitja Horvat, da dvignejo roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je za predsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije soglasno izvoljen tovariš Mitja Horvat. (Ploskanje.)

Dajem na glasovanje predlog, da se za podpredsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije izvoli tovarišica Silva Bauman-Čenčič.

Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je za podpredsednico Zbora občin Skupščine SR Slovenije soglasno izvoljena tovarišica Silva Bauman-Čenčič. (Ploskanje.)

Tovarišu Mitji Horvatu in Silvi Baumanovi k izvolitvi v imenu vseh delegatov v zboru in v svojem imenu iskreno čestitam in jima želim veliko uspeha pri opravljanju njune odgovorne funkcije in dolžnosti. (Ploskanje.)

V smislu 434. člena ustave SR Slovenije in 366. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije pozivam tovariša Mitjo Horvata in tovarišico Silvo Baumanovo, da podata slovesno izjavo, in sicer tako, da besedilo slovesne izjave, ki ga bom prebrala, podpišeta:

"Izjavljam, da bom svojo dolžnost opravljal vestno in odgovorno, da bom delal po ustavi in zakonih ter da bom varoval družbeni red Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Z vsemi svojimi močmi se bom boril za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za oblast delavskega razreda in uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov ter za napredek in razvoj Socialistične republike Slovenije in Socialistične federativne republike Jugoslavije."

(Predsednik Mitja Horvat in podpredsednica Silva Bauman-Čenčič pristopita in podpišeta slovesno izjavo. - Ploskanje.)

Ker smo s tem izvolili naše predsedstvo, prosim oba izvoljena, da dalje vodita sejo zbora.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da se vam, predno nadaljujemo sejo, v imenu obeh zahvalim za zaupanje, ki ste ga nama izkazali s tem, da ste naju izvolili za predsednika oziroma podpredsednika tega zbora.

To delo sprejemava predvsem kot večjo odgovornost za uresničevanje naše skupne naloge, večjo odgovornost za uveljavljanje učinkovitih delegatskih odnosov pri delu zbora, za ustrezno vsebino njegovega dela in tudi za sprejete odločitve.

Čas, v katerem je množica novih članov delegacij in delegatov letos prevzela svoj delegatski mandat je prav gotovo zelo zapleten in zahteven. Premagovanje teh razmer nedvomno terja še odgovornejšo in strokovno še bolj poglobljeno delo povsod in tudi v vseh institucijah našega političnega sistema. Terja nadaljnje poglabljanje samoupravnih odnosov in še neposrednejšo naslonitev na ljudi.

Vse to pa tudi pred ta zbor, v okviru celovite vloge republiške skupščine, postavlja zelo konkretne in zahtevne naloge.

Prepričan sem, da bomo z dobrim medsebojnim sodelovanjem in tudi s skupnimi napori vseh, uspeli zagotoviti v zboru takšno delo, ki bo na eni strani v skladu s potrebami tega družbenega trenutka in ki bo hkrati predstavljalo tudi ustrezno nadaljevanje vseh tistih, nedvomno velikih rezultatov, ki so jih ta zbor in celotna skupščina pri svojem delu dosegli v preteklem mandatnem obdobju.

Zavedam se, da ne prvemu in ne drugemu cilju ne bo enostavno in lahko zadostiti. Zato vas vse pozivam k čim prizadevnejšemu in hkrati strpnemu in konstruktivnemu delegatskemu delu, k temu, da bi se pri delu našega zbora ob vseh obravnavanih vprašanjih izrazili resnični interesi naših občin in s tem naših delovnih ljudi in občanov, v naših odločitvah pa rešitve, ki jih bo karakterizirala sposobnost podrejanja ozkih, posameznih interesov, v prid skupnih. Hvala! (Ploskanje.)

Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na imenovanje sekretarja Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

Predlog za imenovanje sekretarja našega zbora je podala Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Ta predlog ste dobili danes na klop.

Za sekretarja zbora je predlagan tovariš Tone Jerovšek, dosedanji sekretar tega zbora.

Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Nihče.) Ker vidim, da nihče, prehajamo na glasovanje.

Kdor je za to, da se tovariš Tone Jerovšek imenuje za sekretarja Zbora občin Skupščine SR Slovenije, naj prosim glasuje. Glasujemo javno z dvigom rok.

Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno imenoval za sekretarja Zbora občin tovariša Toneta Jerovška. (Ploskanje.)

Prehajamo na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika in članov Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije.

Predlog, ki ga je pripravila dosedanja Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve ste prejeli. Predstavnik te komisije je tovariš Franjo Turk, dosedanji predsednik te komisije.

Želi predstavnik predlagatelja predlog odloka še ustno obrazložiti? (Ne želi.) Hvala!

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Ne javi se nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Komisija predlaga, da za predsednika komisije izvolimo Jožeta Marolta, za podpredsednika Ivana Godca ter za člane komisije Helgo Brodnik, Lovra Gajgarja, Vinka Kovačiča, Antona Mikelna, Jožeta Pintariča, Miloša Prosenca, Danico Smrdu, Edvarda Špilerja, Ivanko Šulgaj in Maksa Večka.

Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil Komisijo za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, in sicer za predsednika Jožeta Marolta, za podpredsednika Ivana Godca ter za člane Helgo Brodnik, Lovra Gajgarja, Vinka Kovačiča, Antona Mikelna, Jožeta Pintariča, Miloša Prosenca, Danico Smrdu, Edvarda Špilerja, Ivanko Šulgaj in Maksa Večka.

S tem prekinjam sejo Zbora občin in vas prosim, da odidemo skupaj v veliko dvorano Skupščine v I. nadstropju,kjer bomo v smislu dogovora skupaj z Zborom združenega dela in Družbenopolitičnim zborom na skupnem zasedanju, ki ga bo vodil predsednik Zbora združenega dela Martin Mlinar, izvolili predsed-

nika in podpredsednika Skupščine SR Slovenije, imenovali generalnega sekretarja Skupščine in njegovega namestnika. Po končani skupni seji pa izvolili še predsednika Izvršnega sveta ter podpredsednike in člane Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ter imenovali predsednike republiških komitejev.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.3o in se je nadaljevala ob 13.1o.)

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovarišice in tovariši delegati! Predlagam, da nadaljujemo sejo našega zbora. Ker smo 4., 5., 6. in 7. točko dnevnega reda že opravili na skupnem zasedanju, prehajamo na 8. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta Zbora občin za II. trimesečje tega leta.

Po določbi 241. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije pripravi periodični delovni načrt predsednik zbora skupaj s predsedniki delovnih teles Skupščine in zborov ter v sodelovanju z Izvršnim svetom Skupščine SR Slovenije, z družbenopolitičnimi organizacijami, skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti za območje republike in z drugimi nosilci nalog.

Ker delovnih teles še nismo izvolili, predlagam, da v skupino poleg mene imenujemo še podpredsednico našega zbora, tovarišico Silvo Bauman-Čenčičevo ter Bogomirja Barago, Gorazda Mazeja in Angelco Vrbnjak. Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Nihče.)

Če ne, dajem predlog na glasovanje. Kdor je za tak predlog, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil skupino delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta Zbora občin za II. trimesečje tega leta.

Prehajamo na 9. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije.

Predlog, ki ga je pripravila dosedanja Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve ste prejeli. Predstavnik te komisije je tovariš Franjo Turk, dosedanji predsednik te komisije. Želi predstavnik predlagatelja predlog odloka še ustno obrazložiti? (Ne želi.) Hvala!

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlaga, da za predsednika Zakonodajno-pravne komisije izvolimo dr. Miho Ribariča, za podpredsednika komisije Marijo Fajt ter za člane komisije: Franca Cvelbarja, Alojza Lindnerja, Petra Marinkoviča, Bogomirja Sajovica, Valerijo Škerbec, Vilija Vindiša in Štefanijo Žagmeister.

Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev s področja pravnih znanosti pa Franca Arharja, Marka Ilešiča, Nado Klemenčič in Janeza Šinkovca.

Kdor je za tak predlog, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil v Zakonodajno-pravno komisijo za predsednika dr. Miho Ribariča, za podpredsednika Marijo Fajt ter za člane: Franca Cvelbarja, Alojza Lindnerja, Petra Marinkoviča, Bogomirja Sajovica, Valerijo Škerbec, Vilija Vindiša in Štefanijo Žagmeister. Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev s področja pravnih znanosti pa so bili v komisijo imenovani: Franc Arhar, Marko Ilešič, Nada Klemenčič in Janez Šinkovec.

Prehajamo na 1o. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbe-

nega plana Socialistične republike Slovenije.

Predlog sklepa o izvolitvi skupine delegatov ste prejeli na klop. Želi predstavnik Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlog tudi ustno obrazložiti? (Ne želi.) Želi morda o predlogu sklepa kdo razpravljati? (Ne.)

Če ne, dajem predlog sklepa na glasovanje. Kdor je za predlog, naj prosim glasuje! (Vsi delegati glasujejo za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog sklepa. S tem so bili v skupino delegatov izvoljeni za predsednika Martin Mlinar, za člane pa: Natan Bernot, Francka Herga, Livio Jakomin, Janez Kocjančič, Bernard Krivec, Igor Križman, Miran Mejak, Miran Potrč, Dino Pucer, Rafael Razpet, Borut Šnuderl in Terezija Štefančič.

Tako smo prišli do konca našega dnevnega reda. Preden zaključim današnjo sejo zbora bi vas obvestil, da bomo morali sklicati prve vsebinske seje zborov že za 19. maj. Poslovnik Skupščine SR Slovenije predpisuje za sklic seje praviloma 3o-dnevni rok, izjemoma pa se lahko skliče sejo tudi v krajšem roku iz razlogov, ki so navedeni v 98. členu poslovnika Skupščine SR Slovenije.

Med temi razlogi so tudi navedeni postopki usklajevanja aktov, ki jih sprejema Skupščina Socialistične federativne republike Jugoslavije v Zboru republik in pokrajin. Prav ta razlog narekuje potrebo po sklicanju sej v krajšem roku, saj bodo na dnevnem redu teh sej nekateri zvezni akti, h katerim mora dati Skupščina SR Slovenije soglasje še v tem mesecu, poleg tega pa tudi poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja predloga zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke. Ta zakon je namreč Skupščina SR Slovenije obravnavala na svojih zadnjih sejah 31. marca in nanj dala soglasje s pripombami.

Glede na poročilo delegacije o poteku usklajevanja bo potrebno zavzeti stališče glede nadaljnjega postopka usklajevanja v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije.

To so argumenti, ki utemeljujejo hitrejši sklic naslednje seje našega zbora. Na tej seji bomo izvolili tudi sodnike Ustavnega in Vrhovnega sodišča SR Slovenije. Da bi zbori lahko takoj začeli z delom, bomo na teh sejah izvolili tudi delovna telesa skupščine in zbora ter sprejeli periodični delovni načrt za II. in III. trimesečje tega leta.

Ker je s tem dnevni red današnje seje izčrpan, se vam vsem zahvaljujem za udeležbo in zaključujem 1. sejo Zbora občin. Hvala lepa!

(Seja zbora je bila končana ob 13.2o.)

Z B O R O B Č I N

2. SEJA

(19. MAJA 1982)

Predsedoval: Mitja H o r v a t, predsednik Zbora občin

Začetek seje ob 9.oo uri.

Predsednik M i t j a H o r v a t: Pričenjam 2. sejo Zbora občin.

V smislu 117. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije moramo na začetku vsake seje izvoliti Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja, ki mora pregledati pooblastila delegatov in sestaviti poročilo za zbor. V komisijo predlagam po abecednem redu občin naslednje delegate: Janeza Pakiža, delegata iz občine Cerknica za predsednika in Viktorja Zupaniča,delegata iz občine Črnomelj ter Vinka Kurzweila, delegata iz občine Domžale za člana.

Ali kdo temu predlogu nasprotuje? (Ne.) Kdor je za ta predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 2. sejo Zbora občin izvoljeni: Janez Pakiž, Viktor Zupanič ter Vinko Kurzweil.

Prosim, da se verifikacijska komisija takoj sestane, pregleda pooblastila delegatov in sestavi poročilo za zbor. Vas delegate pa prosim, da ostanete na svojih mestih, ker bo komisija hitro opravila svoje delo.

Prosim delegate, ki imajo morda pripravljena delegatska vprašanja, da jih oddajo sekretarju zbora. Ta vprašanja bomo takoj posredovali Izvršnemu svetu oziroma drugim naslovnikom z željo, da bi bil odgovor dan že na tej seji pri točki predlogi in vprašanja delegatov.

Verifikacijska komisija je med tem opravila svoje delo, zato nadaljujemo s sejo in prosim predsednika komisije, da da poročilo!

J a n e z P a k i ž : Poročilo o pregledu pooblastil za 2. sejo Zbora občin, ki je bila sklicana za sredo 19. maja 1982 v mali dvorani poslopja Skupščine SR Slovenije.

Zbor občin Skupščine SR Slovenije ima 68 delegatskih mest. Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora občin je na podlagi 117. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije pregledala pooblastila delegatov na seji zbora in iz teh pooblastil in napravljenega seznama ugotovila, da se udeležujejo današnjega zasedanja delegati vseh občin SR Slovenije in delegati mesta Ljubljana, mesta Maribor in Obalne skupnosti občin Koper, razen delegatov občin Lenart in Maribor-Pobrežje.

Ob pregledu dokumentacije je komisija ugotovila, da so vsa pooblastila, ki so jih delegati predložili, neoporečna, zato predlaga, da zbor poročilo sprejme in s tem verificira pooblastila delegatov za današnjo 2. sejo Zbora občin.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Prehajamo na razpravo o poročilu, ki ste ga pravkar slišali. Želi kdo besedo? (Nihče.) Če ne, prehajamo na glasovanje o poročilu. O poročilu bomo glasovali v celoti, ker ni primera, da bi bilo pooblastilo kakšnega delagata sporno.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti?

(Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja in s tem verificiral pooblastila delegatov za 2. sejo Zbora občin.

Hkrati ugotavljam, da je zbor sklepčen in da lahko pravno-veljavno razpravlja in sklepa.

Na sejo zbora so bili poleg predstavnikov Izvršnega sveta povabljeni še predstavniki Republiške konference Socialistične zveze, Republiškega sveta Zveze sindikatov in Skupnosti slovenskih občin.

Seje se udeležujejo predstavniki Izvršnega sveta pri posameznih točkah dnevnega reda, tovarišica Mara Žlebnik za Republiško konferenco Socialistične zveze, Miro Gošnik za Republiški svet Zveze sindikatov in Marjan Grampovčan, namestnik sekretarja Skupnosti slovenskih občin.

Zbor hkrati obveščam, da so kot poročevalci delovnih teles Skupščine in skupine delegatov na seji navzoči dr. Miha Ribarič, predsednik Zakonodajno-pravne komisije, Jože Marolt, predsednik Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve ter Janez Kocijančič, član skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije.

Prehajamo na 1. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na določitev dnevnega reda 2. seje Zbora občin.

Ker je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predložila zboru v obravnavo predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije, predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije in predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani, predlagam zboru, da dnevni red razširimo še s točko dnevnega reda volitve in imenovanja. Kdor je za tak predlog, naj prosim glasuje! (64 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog soglasno sprejet.

Tako predlagam za današnjo sejo zbora naslednji dnevni red:

1. določitev dnevnega reda 2. seje Zbora občin,

2. odobritev zapisnika 1. seje Zbora občin,

3. poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije,

4. osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985,

5. osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do leta 1985,

6. predlog zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 198o,

7. predlog zakona o prenehanju veljavnosti zakona o ratifikaciji pogodbe o skupnem financiranju severnoatlantskih oceanskih postaj,

8. predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med SFRJ in Ljudsko republiko Mongolijo o pravni pomoči v civilnih, družinskih in kazenskih zadevah,

9. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije,

lo. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov odborov Zbora občin Skupščine SR Slovenije,

11. izvolitev sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije,

12. izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije,

13. imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev,

14. predlog periodičnega delovnega načrta Zbora občin Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982,

15. volitve in imenovanja,

16. predlogi in vprašanja delegatov.

Želi o predlogu dnevnega reda kdo razpravljati? (Nihče.) Kdor je za tak dnevni red, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red soglasno sprejet, tako kot smo ga danes predlagali.

Preden preidemo na obravnavo posameznih točk dnevnega reda, vas obveščam, da bomo z delegati Zbora združenega dela in Družbenopolitičnega zbora na skupnem zasedanju poslušali poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije in ki ga bo podal tovariš Marko Bulc, dosedanji vodja delegacije ter poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti, ki ga bo podal podpredsednik Izvršnega sveta SR Slovenije tovariš Vladimir Klemenčič.

Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na odobritev zapisnika 1. seje Zbora občin.

Osnutek zapisnika 1. seje Zbora občin ste prejeli. Ima morda kdo k zapisniku kakšno pripombo oziroma kakšen popravek? (Nihče.) Če ne, dajem zapisnik 1. seje Zbora občin na glasovanje! Kdor je za to, da se zapisnik odobri, naj prosim glasuje! (63 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno odobril zapisnik 1. seje Zbora občin.

Sedaj vas prosim, da odidete v veliko dvorano, kjer bomo opravili skupno zasedanje vseh treh zborov.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.2o in se je nadaljevala ob lo.35.)

Predsednik M i t j a H o r v a t : Nadaljujemo sejo.

Prehajamo na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije.

Poročilo smo pravkar poslušali na skupnem zasedanju vseh treh zborov. Ker smo na skupnem zasedanju v okviru te točke poslušali tudi poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti, ki ste ga prejeli danes na klop, predlagam, da razpravo vodimo tako, da najprej razpravljamo o poročilu delegacije v Zboru republik in pokrajin, nato pa še o poročilu Izvršnega sveta.

Predstavnik naše delegacije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ na današnjem zasedanju je tovariš Mirko Žlender, predstavnik Izvršnega sveta pa Slavko Polanič, namestnik republiškega sekretarja za finance in Alenka Markič, pomočnica predsednika Republiškega komiteja za družbeno planiranje. Navzoč je tudi tovariš Jernej Jan, predsednik Komiteja za mednarodne odnose.

Kot gradivo ste prejeli besedilo sklepa, ki sta ga sprejela Zbor združenega dela in naš zbor na sejah 27. januarja tega leta ob obravnavi osnutka zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino.

Pričenjam razpravo! Kdo želi besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

Zbor občin Skupščine SR Slovenije sprejema poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja vseh tistih zakonov, o katerih smo poslušali poročilo na skupnem zasedanju vseh treh zborov in ugotavlja, da je pri svojem delu delegacija upoštevala vsa stališča in ugotovitve naše skupščine do teh zakonov.

Kdor je za tak sklep, naj prosim glasuje! (67 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Obveščam vas, da je naknadno prišel na sejo še delegat iz Lenarta.

Prehajamo na drugi del te točke, to je na razpravo o poročilu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o aktivnostih v Socialistični republiki Sloveniji v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije in v zvezi z vsemi posledicami, ki jih bo zagotavljanje te likvidnosti imelo na družbenoekonomskem področju pa tudi na vse druge razmere v naših organizacijah združenega dela in v družbenopolitičnih skupnostih. Prosim, kdo želi razpravljati o tem poročilu? Besedo ima tovarišica Silva Bauman-Čenčič, delegatka iz občine Ljubljana-Bežigrad.

S i l v a B a u m a n - Č e n č i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Verjetno nam je vsem težko začeti razpravo o obeh poročilih, iz katerih smo pravzaprav zvedeli sicer ne povsem nove stvari, pa vendar, ko jih slišimo tako sistemizirane, povedane tako naravnost, smo dovolj zaskrbljeni in seveda na nek način tudi razpoloženi tako, da še vedno ne vidimo izhoda iz situacije.

Kljub nezadovoljstvu, ki ga kot delegati in hkrati kot delavci v združenem delu občutimo zaradi izredno težkega gospodarskega položaja, zaradi negotovosti, ko še ne poznamo vseh ukrepov in njihovih posledic, kljub pogostemu razpoloženju, da bi kritizirali in terjali odgovornost za stanje na posameznih področjih, sem prepričana, da med nami in med delavci, ki jih zastopamo, prevladuje razpoloženje in pripravljenost, da s trdim, zavzetim delom in varčevanjem težave obvladamo in gospodarstvo postopno tudi stabiliziramo. Zato mislim, da lahko podpremo vsa prizadevanja Izvršnega sveta za to, da se ohrani likvidnost države in zagotovi čimbolj nemotena proizvodnja. Takšno pripravljenost delavcev v združenem delu in vseh nas in rezultate, seveda, pa bo mogoče ohranjati le, če bo proizvodnja tekla, če bodo ljudje imeli delo, čeprav seveda čisto brez težav oziroma zastojev očitno ne bo šlo.

Drastičen padec proizvodnje in obširnejši zastoji v proizvodnji, po mojem mnenju, niso vzdržni niti gospodarsko in tudi politično ne. Zato je vsa ravnanja in ukrepanja treba pripravljati s ciljem, da vzdržimo, kar se da nemoteno proizvodnjo, zlasti seveda tisto, ki je namenjena za izvoz. Največ dela in odgovornosti, da bi do večjih zastojev ne prišlo, gotovo ostaja organizacijam združenega dela in njihovim poslovodnim strokovnim službam. Pri tem bo seveda potrebna velika družbenopolitična in samoupravna aktivnost, popolno in kvalitetno informiranje delavcev o položaju, v katerem smo se znašli, o predvidenem

poslovanju v zaostrenih, poslabšanih pogojih in zlasti seveda o načinih premagovanja težav.

Kljub temu pa nekateri preliminarni izračuni kažejo, da nekatere organizacije združenega dela, grupacije in reprodukcijske celote s predvideno udeležbo - danes smo slišali okvirni izračun 42 % oziroma še manjšo, če odbijemo določene obveznosti v republiki, v konvertibilnem izvozu - ne bodo mogle zagotoviti kolikor toliko nemotene proizvodnje. Verižne posledice so seveda usodne. Zato bo znotraj organizacij to gotovo zahtevalo zelo zahtevne in težavne posege, od preusmeritve proizvodnje, nadomeščanja uvoza, predvsem pa seveda pospeševanja izvoza, varčevanje itd. Hkrati pa je seveda treba zagotoviti selektivnost pri razpolaganju z devizami in si še naprej prizadevati, da se s prolongacijo kreditov in z najemanjem novih kreditov kumulirana bremena razporedijo na nekoliko daljše razdobje. V tem smislu mislim, da moramo podpreti naš in Zvezni izvršni svet in seveda s tem izražam tudi nesoglasje s tistimi, ki se v tem trenutku bojijo vsakršnega dodatnega najemanja kreditov. Predvsem pa mislim, da je treba enako dosledno, kot smo to zahtevali na zveznem nivoju, zagotoviti, da anuitete tujih kreditov tudi v Sloveniji poravnavajo tisti, ki so jih najeli. Tam pa, kjer to zares ni mogoče, pa je treba pojasniti, zakaj to ni mogoče, za kolikšne obveznosti gre, kakšne so možnosti usposobitve in v kakšnem roku, da obveznosti plačujejo posamezne organizacije združenega dela, ki so kredite najele oziroma zainteresirane organizacije v reprodukcijskih verigah.

S takšnim doslednim ravnanjem bomo vendarle manj obremenjevali tiste organizacije, ki bi sicer še bile sposobne normalno poslovati in hkrati ustvarjati vzdušje in razpoloženje. To mislim, da nam je v tem trenutku za bolj odgovorno delo in ravnanje vnaprej zagotovo potrebno.

Z istim ciljem je treba omejiti z ukrepi znotraj organizacij združenega dela in na nivoju družbenopolitičnih skupnosti tudi vse vrste porabe na vseh nivojih. Takoj je treba sprejeti ukrepe, da samoupravne interesne skupnosti presežke, ki se že izkazujejo, vrnejo gospodarstvu oziroma poračunajo. Mislim, da nas izkušnje iz preteklih let učijo, da priporočila samoupravnim interesnim skupnostim in občinskim skupščinam niso bila učinkovita, saj so se ti presežki v več primerih praviloma ponovno "združevali" za neke skupne namene in potrebe v občinah.

Zlasti mislim, da bi se morali dogovoriti glede skupne politike osebnih dohodkov v primerih, ko organizacije združenega dela že ali še bodo poslovale z izgubo, na primer z izgubo iz objektivnih razlogov. Ravnanje oziroma presoja v posameznih družbenopolitičnih skupnostih je bila že doslej zelo različna. Kriteriji za presojo, kdo je upravičen in kdo ni upravičen do več kot zajamčenih osebnih dohodkov, je bila različna. Še več, priča smo bili zelo različnim ravnanjem in ukrepanjem posameznih družbenopolitičnih skupnosti v primerih, ko so organizacije združenega dela kršile dogovor o usmerjanju delitve dohodka. Nekatere družbenopolitične skupnosti so bile širokogrudne in pravzaprav iz kršiteljev napravile samo prekoračitelje in če se tu ne bomo dogovorili za kolikor toliko usklajeno politiko oziroma za usklajen odnos do tega vprašanja, bomo seveda tudi po tej poti organizacije združenega dela, zlasti pa delavce v njih, postavljali v neenak položaj, ob sicer enakih prizadevanjih in enakem delu. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Kdo še želi besedo? Prosim, besedo ima tovariš Ivan Knez, delegat iz občine Radlje ob Dravi.

I v a n K n e z : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegatu je težko dati neko prepričljivo mnenje o stvari, ki smo jo poslušali na skupnem zasedanju. Kljub temu pa bi povedal, da lahko dam svoje mnenje - pa tudi delegacija bi se s tem strinjala - če bi rekel, da je povsem gotovo, da se glede na poročilo in delo Izvršnega sveta, kar smo slišali na skupnem zasedanju vseh zborov, lahko zanesemo in računamo, da se bodo predlagani ukrepi izvajali, da se bo klicalo na odgovornost tiste, ki se ne držijo dogovorjenega, da ne bomo čez čas zopet ugotavljali, kako slabo smo gospodarili, da ne bomo ponovno govorili o nekih novih ukrepih, kako jih je treba zopet sprejemati, o njih govoriti in ponovno izvajati. Glede na zanesljivost izpolnjevanja predlaganega torej v teh poročilih menim, da lahko sprejmemo analizo o stanju in predlagane ukrepe.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Knez, hvala lepa! Besedo ima tovariš Tomaž Kšela, delegat iz občine Maribor-Rotovž!

T o m a ž K š e l a : Tovarišice in tovariši! Nadaljeval bi pravzaprav tam, kjer je končal govornik pred menoj.

Nadaljnje zaostrovanje gospodarskih razmer bo nedvomno pripeljalo tudi do nadaljnjega zaostrovanja socialnih razmer, ki bodo prišle še posebej do izraza v takšnih središčih, ki imajo izrazito proletarski značaj, kjer je majhno število polproletarcev in kjer je večina, ali pa dobršen del prebivalstva odvisen od golega, da tako rečem, osebnega dohodka. Menim in tako menimo tudi v naši občini, da bo te zaostrene socialne razmere mogoče premagovati samo ob pogojih doslednega spoštovanja samoupravnih sporazumov, resolucij in tudi družbenih norm na vseh področjih in na vseh nivojih. Še vedno obstajajo namreč okolja, posamezniki in organizacije združenega dela, ki špekulirajo in ki bi rade zaostrene socialne razmere in zaostrene pogoje prenesle na hrbet drugega, same pa se razbremenile tega bremena oziroma če bi rekel poenostavljeno, želijo breme stabilizacije in breme trenutnih družbenih prizadevanj preložiti na druga ramena. Mislim, da se brez doslednega spoštovanja samoupravnih sporazumov in brez zelo doslednega spoštovanja tudi vseh drugih družbenih norm in norm obnašanja, ki jih imamo v tej družbi, lahko znajdemo pred resnimi socialnimi problemi. Delovni ljudje, to nam kaže tudi praksa v Mariboru, razumejo, da tu pa tam kakšna investicija ali pa kakšna druga stvar ne da točno tistega učinka, ki je bil predviden, kar velja tudi za odnose na zunanjem trgu, da pride kdaj do delno napačne odločitve, ko vsaka odločitev pač vedno in v vseh okoliščinah ne more biti obsolutno točna in pravilna. Nikakor pa ne razumejo in ne morejo razumeti, kadar gre za, da tako rečem, osebna okoriščanja, kadar gre za to, da imajo posamezniki tako močno obrnjene roke k sebi, da zaradi lastnih ozkih interesov ali grupno lastniških interesov pozabijo na splošne družbene cilje. Takšni pojavi, kadar so in kadar z njimi odločno ne obračunavamo, zelo demoralizirajo delovne ljudi.

V občini Maribor-Rotovž smo v zadnjih letih nekajkrat poskušali - takrat je bila še enotna občina Maribor - zaostriti odgovornost na posameznih področjih, zlasti pa na področju samoupravnega sporazumevanja. Moram reči, da so pred dvema letoma v posameznih kolektivih morali delovni ljudje - zlasti so bili to vodilni delavci - vračati tudi osebne dohodke, če so jih prekoračili. Uporabljene so bile tudi sankcije in je bil izrečen ukrep družbenega varstva tistim, ki so izplačali preveč osebnih dohodkov. Zamenjanih je bilo tudi nekaj direktorjev. Moram pa tudi reči, da glede na to, da v teh stvareh nismo vedno enotni, takšne posamezne akcije razvodenijo, če se vodijo samo v določenih okoljih. Včasih je dovolj, da take akcije ni v enem ali v dveh okoljih in razvodeni celotna akcija.

Zato mislim, da je potrebno mobilizirati tudi vse tiste organe v naši družbi, ki jih imamo, da zagotavljajo in skrbijo za spoštovanje norm, vrednot in dogovorov, ki jih imamo.

Še to bi rekel, da mislim, da se moramo v teh prizadevanjih opreti na subjektivne sile, na samoupravne organe in podobno. Seveda pa to v marsikaterem okolju ne gre. Ne gre tudi zaradi tega, ker odločanje v ožjih krogih ustvarja določene monopole, privilegije in mislim, da je prav bitka za krepitev samoupravljanja eden od najuspešnejših zagotovil za vključevanje delovnih ljudi v stabilizacijska prizadevanja, s tem pa tudi eno od najuspešnejših jamstev, da bomo to bitko za stabilizacijo dobili. V tem smislu bi posebej podprl poročilo, ki smo ga danes slišali, zlasti v tistem delu, kjer se zahteva spoštovanje družbenih norm in samoupravnih dogovorov. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Besedo ima Milena Borovac, delegatka iz občine Ribnica.

M i l e n a B o r o v a c : Delim mnenje tistih delegatov, ki so prav tako kot jaz v zadregi ob poročilu, ki smo ga pravkar poslušali, ker o omenjenem poročilu v delegatski bazi nismo razpravljali. Vseeno pa mislim, da moramo podpreti navedene smernice in ukrepe. Le v zadnjem delu tega poročila, na strani 3, kjer se predvideva hitrejša rast osebnih dohodkov in s tem v zvezi tudi prekoračevanje sredstev pri interesnih skupnostih, predlagam, da bi v sklopu skup-

ne porabe analitično pogledali stvari, kakšen je družbenoekonomski položaj delavcev na različnih področjih družbenega življenja in dela in da bi vendarle enkrat dosegli vsaj približno enak družbeni in ekonomski položaj teh delavcev. Apeliram torej, da se na stvari gleda diferencirano! Hvala lepa.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Prosim, kdo še želi razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep.

Zbor občin Skupščine SR Slovenije jemlje na znanje poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in podpira program ukrepov in aktivnosti v SR Sloveniji v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije. Pri pripravi programa ukrepov naj Izvršni svet upošteva mnenje skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije z dne 18.5.1982 ter predloge iz razprave delegatov na seji zbora.

Kdor je torej za tak sklep, naj prosim glasuje! (67 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 4. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. Predstavnik naše delegacije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije je Mirko Žlender, predstavnika Izvršnega sveta pa sta Slavko Polanič, namestnik republiškega sekretarja za finance in Alenka Markič, pomočnica predsednika Republiškega komiteja za družbeno planiranje. Želita morda predstavnik delegacije oziroma Izvršnega sveta besedo? (Ne želita.)

Osnutek zakona ste prejeli. Danes ste prejeli na klop tudi mnenje Izvršnega sveta ter predlog sklepa, ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor.

Osnutek zakona sta obravnavali skupina delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije, kjer ima tudi naš zbor svoje delegate in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pismeno poročali. Poročili ste prejeli danes na klop. Vprašujem, ali želita poročevalca besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo! Kdo želi razpravljati? Besedo ima Slava Repše, delegatka iz občine Kamnik. Prosim!

S l a v a R e p š e : Skupini delegatov za Zbor združenega dela, gospodarsko področje, 7. okoliš Kamnik in za Zbor občin sta na skupni seji dne 16.5.1982 obravnavali osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985 in k njem ne dajeta pripomb. Menita pa, da pomeni dopolnitev 5. člena z drugim odstavkom destimulacijo za hitrejše dohodkovno povezovanje.

Skupini vprašujeta, koliko sredstev je bilo združenih z dohodkovnim povezovanjem združenega dela, koliko znašajo delne obveznosti Slovenije iz naslova nezdruženih sredstev za leto 1981 in kolikšna so predvidena združena sredstva za leto 1982.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Andrej Briški, predstavnik Izvršnega sveta. Prosim!

A n d r e j B r i š k i : Tovarišice in tovariši delegati! Kot veste, je v zakonu o stalnih sredstvih Sklada federacije obveznost vseh republik in pokrajin oziroma njihovega združenega dela, da vplačujejo kot obveznost do manj razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo 1,83 % družbenega proizvoda. Ta

obveznost je za SR Slovenijo v lanskem letu znašala kot akontacija okoli 516 milijonov dinarjev. 5o % te obveznosti vplačuje vsaka republika tekoče mesečno kot obvezno posojilo, drugih 5o % pa lahko organizacije združenega dela investirajo na podlagi združevanja dela in sredstev za skupna vlaganja v konkretne projekte v manj razvitih republikah in SAP Kosovo. Naša republika oziroma bolje rečeno organizacije združenega dela iz naše republike so v letu 1981 zelo aktivno začele pripravljati programe in na tej osnovi je bilo že sklenjenih in podpisanih 36 samoupravnih sporazumov s tem, da je ta razpored po posameznih manj razvitih republikah in Avtonomni pokrajini Kosovo različen. Ne bi se spuščal v podrobnosti za vsako republiko, povedal bi le to, da se ta sredstva delijo na posamezne republike po posebnem ključu, ki je predviden s posebnim zveznim zakonom.Največji delež ima Kosovo, okoli 42 %, na drugem mestu je Bosna, nato pa sta Makedonija in Črna gora.

S samoupravnimi sporazumi, ki so jih organizacije združenega dela iz Slovenije že sklenile, je za SR Bosno in Hercegovino in za SR Makedonijo teh 5o % že v celoti izkoriščenih, in ne samo to, ta znesek je bil celo presežen.

Tudi pri SR Črni gori se ta znesek približno ujema z obveznostjo Slovenije do SR Črne gore. Najmanj je pravzaprav bilo sredstev združenih za projekte na območju SAP Kosovo. Po sedaj znanih podatkih smo angažirali le 6o % možnih sredstev, se pravi, da bomo v zvezi z Avtonomno pokrajino Kosovo del teh obveznosti morali poravnati kot obvezno posojilo - mislim na razliko do konkretne obveznosti 1,83 % družbenega proizvoda družbenega gospodarstva.

To je torej pregled stanja za leto 1981. Za tako stanje ima velike zasluge povezovanje naših organizacij združenega dela z organizacijami združenega dela v drugih republikah in SAP Kosovo, pri tem pa so seveda zelo aktivno sodelovali tudi Gospodarska zbornica Slovenije in pa splošna združenja. Pri tem je bil aktiven tudi republiški izvršni svet v sodelovanju z izvršnimi sveti manj razvitih republik in SAP Kosovo.

Ta proces pa ni prekinjen. Omenil bi samo še to, da je večje število projektov že pripravljenih tudi za leto 1982, tako da ocenjujemo, da bo večji del te možnosti, ali pa celo vsa možnost 5o % obveznosti tudi v letu 1982 izkoriščena na samoupravni podlagi, to se pravi z dohodkovnim povezovanjem organizacij združenega dela. To pomeni, da se bo ta proces nadaljeval tako pri investicijah v Bosni in Hercegovini, v Makedoniji in v Črni gori, predvidevamo pa, da se bo povečal tudi interes našega gospodarstva za vlaganja v Socialistično avtonomno pokrajino Kosovo, kjer je v letu 1981 rezultat najšibkejši. Moram pa reči, da je Slovenija tista republika, ki je pravzaprav na tem področju, vsaj v letu 1981 in v prvih mesecih leta 1982, največ storila, torej veliko bolj izkoristila to možnost kot pa druge republike in avtonomne pokrajine. Hvala lepa.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Briški, hvala lepa! Ste zadovoljni z odgovorom? (Da.)

Želi še kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog sklepa, ki ste ga prejeli danes na klop. V sklepu dajemo soglasje k osnutku zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin in soglašamo, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku.

Kdor je za ta sklep, naj prosim glasuje! (67 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 5. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do 1985.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavnik naše delegacije v Zboru republik in pokrajin

je Mirko Žlender, predstavnik Izvršnega sveta pa Slavko Polanič, namestnik republiškega sekretarja za finance. Želita morda predstavnik delegacije ali Izvršnega sveta besedo? Tovariš Polanič, prosim!

S l a v k o P o l a n i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Pred nami je osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko, in sicer v obdobju od leta 1982 do 1985. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je o tem osnutku zakona razpravljal. Predhodno so bila opravljena usklajevanja med resornimi upravnimi organi, to se pravi Republiškim sekretariatom za finance in Republiškim komitejem za informiranje in tudi med Republiškim zavodom za statistiko.

Pri tem smo prišli do enotnih ugotovitev, da predlagamo Skupščini, da sicer da soglasje k temu osnutku zakona, vendar naj to soglasje pogojuje z nekaterimi spremembami v predloženem osnutku. Te spremembe se nanašajo predvsem na rok trajanja te investicije oziroma izgradnje tega računalnika v Zveznem zavodu za statistiko. Predlagamo, da se ta rok pomakne iz leta 1985 na leto 1983 in naj traja do zaključno leta 1986. Razlog je prav v današnji situaciji, o kateri smo razpravljali v eni izmed predhodnih točk, ker ne samo to, da nabava oziroma zamenjava računalnika zahteva angažiranje 35o milijonov dinarjev, pač pa zahteva poleg tega še angažiranje tudi ogromnih deviznih sredstev. Prav glede na problem zunanje likvidnosti, s katerim se trenutno Jugoslavija sooča, je predlog Izvršnega sveta, da se začetek izgradnje tega računalnika premakne od leta 1982 na 1983, utemeljen.

Druga pripomba, s katero Izvršni svet pogojuje, da Skupščina da soglasje k temu osnutku zakona, pa je predvsem v tem, da ni razloga, da bi moral biti ta osnutek zakona sprejet po hitrem postopku, saj se delegati šele danes tako rekoč prvič srečujete s predloženimi gradivi Zvezne skupščine, pa bi se morali že takoj na prvi seji odločati, da se določena zadeva oziroma konkretno ta osnutek zakona sprejema po hitrem postopku. Ne gre skratka za zadevo, ki bi narekovala hiter postopek in zato Izvršni svet predlaga Skupščini oziroma delegatom, da ne sprejmejo tega zakona po hitrem postopku, ampak v dvofaznem postopku, to se pravi, da bodo najprej uveljavljali te pripombe, potem pa naj bi delegati Zbora republik in pokrajin poročali o tem na eni izmed naslednjih sej, ko bi šele Skupščina oziroma delegati Zbora občin, pa tudi delegati Zbora združenega dela dali pristanek za sprejem predloga zakona.

Tretja pripomba,ki jo Izvršni svet daje k temu osnutku zakona, pa je, da ni bil hkrati predložen tudi program zamenjave tega računalnika. Dobili smo sicer obvestilo, da je ta program že v fazi usklajevanja, vendar Izvršni svet meni, da bi to usklajevanje moralo potekati ne samo na nivoju Zveznega zavoda za statistiko, temveč ob tesnem sodelovanju vseh republiških in pa tudi obeh pokrajinskih zavodov za statistiko, da bi na ta način našli najoptimalnejše in najracionalnejše rešitve za sestavo tega programa oziroma sploh za delovanje tega računalnika. Konkretna strokovna dela ali pa obdelave podatkov med Zveznim zavodom za statistiko in med republiškimi oziroma pokrajinskima zavodoma za statistiko bi morale biti določene ali s posebnim družbenim dogovorom, ali pa bi morale biti načelne rešitve podane v tem programu, o katerem bo razpravljal Zvezni zbor.

To je ena izmed dodatnih utemeljitev za stališča Izvršnega sveta, ki predlaga, da naj delegacija v Zboru republik in pokrajin te pripombe uveljavlja in o uveljavljenih pripombah poroča Skupščini SR Slovenije, ki bi šele potem razpravljala o predlogu zakona.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Polanič, hvala lepa! Osnutek zakona ste prejeli, prejeli ste tudi mnenje Izvršnega sveta in predlog sklepa, ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor. Mnenja in predlog sklepa ste prejeli danes na klop.

Osnutek zakona sta obravnavali tudi skupina delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pismeno poročali. Poročili ste prejeli na klop. Poročevalca, želita besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Za razpravo se je prijavil tovariš Jože Muc, delegat iz občine Dravograd.

J o ž e M u c : Delegati ne vidimo ekonomičnosti in upravičenosti za to, da v obdobju ekonomske stiske in prizadevanja za devize dajemo le-te za nakup računalnika. V obrazložitvi ni niti besedice o tem, kakšna je usoda dosedanjega IBM računalnika, ki je vsekakor še v uporabi, ker vemo, da je pred tolikimi leti Beograd uvozil za vrsto institucij določene tipe računalnikov, da bi takrat, ko bodo zastareli, služili drug drugemu za rezervne dele. To pomeni, da je vrednost še ostala, toda o tem ni niti besedice v obrazložitvi. Premalo pa tudi vemo, koliko je teh institucij v Beogradu in kakšna so področja njihovega delovanja. Veliko jih je, delajo vsaka za sebe ni pa nobene kontinuitete. Konkretno je pred tremi leti Zvezna carinska uprava na novo zgradila palačo za računsko-ekonomski center z novimi aparaturami, seveda z večjo kapaciteto zato, da bo določena dela opravljala tudi za zvezne organe. In ker je tako, menim, da sedaj ni trenutek, da po hitrem postopku dajemo kakršnokoli soglasje k predlaganemu osnutku. Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa, tovariš Muc! Besedo ima Adrian Kotnik, delegat občine Ljubljana-Center.

A d r i a n K o t n i k : Naša skupina je pregledala ta predlog zakona in se strinja s tem, da mora imeti zvezni organ, kot je Zvezni zavod za statistiko, sodobno napravo, ki bi morala dajati točne podatke. Brez tega je težko normalno delati. Menili pa smo, da niso dovolj razmišljali o povezavi raznih sistemov. Ljudje, ki se spoznajo na to področje, vedo, da imamo v Ljubljani nekaj sistemom računalnikov, prav tako tudi v Jugoslaviji in se zato naša delegacija boji, da bo to v današnji situaciji ponovno na nek način razsipanje sredstev. Ali je sploh kdo razmišljal o tem, da bi v relativno majhni državi, kot smo mi, kazalo bolj povezati te sisteme, tako da bi bili ne samo bolje, temveč tudi bolj pravilno izkoriščeni?

V časopisju sem večkrat bral, da navaja Slovenija, na primer, ob razpravah v Zvezni skupščini določene podatke, izvršni svet pa posreduje povsem druge podatke. To je bil tudi razlog, da smo menili, da bi morali to zadevo sprejemati po rednem postopku. To bi pomenilo, da je treba stvar dobro premisliti in se pri zamenjavi teh računalnikov odločiti za res sodoben in moderen poseg. To je tudi bistvo naših pripomb. Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Besedo ima tovariš Ivan Stopar, delegat iz občine Ravne na Koroškem.

I v a n S t o p a r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov, ki delegira delegate za Zbor občin Skupščine SR Slovenije, iz občine Ravne na Koroškem je med drugim obravnavala tudi osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do 1985 in ima naslednje pripombe oziroma predloge.

Delegati nimajo pomislekov,da bi razvoj računalništva ne bil potreben. Opozarjajo pa na to, da imamo v Sloveniji več organizacij s sodobno programsko opremo, ki pa zaradi neurejene organizacije služb ni racionalno izkoriščena. Zato je potrebno storiti vse, da se realizira reorganizacija vseh institucij, ki se ukvarjajo s takimi informacijami in imajo sodobno opremo ter tako izboljša to področje dela.

Delegati opozarjajo na težave, s katerimi se srečuje naše gospodarstvo in predlagajo, da se razmisli o racionalni organiziranosti takih in drugih služb ter trošenju sredstev. Mnenja so, da je potrebno devizna sredstva v prvi vrsti usmeriti na tista področja, kjer so nujno potrebna, predvsem za surovine in reprodukcijski material. Delegati tudi predlagajo, da se zakon obravnava v dvofaznem postopku.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Želi še kdo razpravljati? (Da.) Tovarišica Silva Bauman-Čenčič, delegatka iz občine Ljubljana-Bežigrad.

S i l v a B a u m a n - Č e n č i č : Skupina delegatov občine Ljubljana Bežigrad meni, da v predloženem gradivu nimamo dovolj podatkov in elementov, da bi se lahko odločali za sprejem osnutka zakona, še manj pa za sprejem tega zakona po hitrem postopku.

Premisleki skupine izhajajo predvsem iz naslednjih ugotovitev. Iz gradiva ni razvidno, ali je predloženi osnutek zakona v skladu z intencijo sprejetega zakona o omejevanju negospodarskih investicij in novimi ukrepi in ki jih bo očitno treba sprejeti na področju vseh vrst porabe, zlasti deviz, ob spremenjenih in zaostrenih pogojih gospodarjenja. Iz predloženega gradiva prav tako ni razvidno, ali so v proračunu federacije za leto 1982 že zagotovljena sredstva in če so, ali investicija za računalnik še ustreza kriterijem prioritete ob novo nastalih pogojih.

In tretje, če bo zakon sprejet, je treba zagotoviti nakup takšnega računalnika, ki ga bo mogoče povezati z drugimi računalniki služb v sistemu družbenega informiranja tako na ravni federacije kot na ravni republik. Mislim, da se stališča delegacij in izvršnega sveta v precejšnji meri ujemajo in da bodo ustrezno napotilo za delo v Zboru republik in pokrajin.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Želi še kdo besedo? Prosim, besedo ima Milena Rakčevič, delegatka mesta Ljubljane.

M i l e n a R a k č e v i č : Skupina delegatov Skupščine mesta Ljubljane je na svoji seji prav tako obravnavala ta zakon. Menila je, da je zamenjava tega računalnika verjetno potrebna. Imela pa je prav tako vrsto pomislekov, kot so jih že izražali delegati in kot jih je imel predstavnik Izvršnega sveta, zato jih ne bi na dolgo in široko ponavljala, ampak bi jih strnila samo v tri osnovna vprašanja, za katera menimo, da je treba, da jih naša delegacija v postopku usklajevanja razčisti, preden da soglasje k temu zakonu. Vprašanja so naslednja:

1. Ali je bila pri izbiri vrste računalnika upoštevana najracionalnejša rešitev?

2. Ali je navedena investicija zajeta v program negospodarskih investicij federacije za navedeno srednjeročno obdobje in če je to tudi prioriteta v sedanjih zaostrenih pogojih?

3. Ali so zagotovljena ustrezna dinarska in devizna sredstva že v letošnjem proračunu za plačilo tega računalnika?

Prav tako menimo, da je treba vsa ta vprašanja razčistiti in zato podpiram sklep, ki nam je bil dan na klop, da je treba zakon obravnavati v dvofaznem postopku in da se vsa ta vprašanja predhodno razčistijo. Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Prosim, želi še kdo besedo? Besedo ima tovariš Slavko Polanič, predstavnik Izvršnega sveta.

S l a v k o P o l a n i č : Najprej moram ugotoviti, da gredo vse razprave delegatov v smer, za katero se je odločil Izvršni svet. Vendar, ker so bila postavljena nekatera konkretna vprašanja, mi dovolite, da nanje odgovorim.

Za leto 1982 so res v zveznem proračunu zagotovljena sredstva v višini 62 milijonov dinarjev, toliko kot je predvideno v 3. členu osnutka zakona, vendar to ni razlog, da bi se morali zaradi tega kar odločiti za sprejem tega zakona po hitrem postopku.

Glede zagotavljanja deviznih sredstev, za katera je planirano za letošnje leto, da se bodo koristila, je stanje naslednje. V odloku o razporeditvi deviznih sredstev, ki ga sprejema Zvezni izvršni svet in je že bil objavljen in sprejet hkrati s proračunom za leto 1982, je bilo predvideno za nabavo računalnika vsega skupaj 6 milijonov dinarjev. To seveda še zdaleč ne zadostuje za pokritje tistega deviznega dela, o katerem govori 3. člen, v katerem je navedeno, da so devizna sredstva potrebna v letošnjem letu v višini 39 ali 32 milijonov dinarjev. Prav iz tega razloga je Zvezni izvršni svet že pripravil spremembo

tega odloka, ki ga še ni dokončno sprejel, tako da je to spet dodaten argument za takšno odločanje, ki smo ga predlagali.

Moram še opozoriti na to, da morajo biti negospodarske investicije, ki se financirajo iz zveznega proračuna, sprejete za to srednjeročno obdobje v projekciji negospodarskih investicij. Projekcija negospodarskih investicij za obdobje 1981-1985 je bila sicer že enkrat predmet razprave na odborih Zveznega zbora, vendar je bila potem iz razprave na Zveznem zboru ta projekcija umaknjena, ker je bilo k njeni sestavi ogromno pripomb s strani republiških izvršnih svetov. Da pa bi bila sredstva, ki so v letošnjem proračunu planirana za negospodarske investicije v višini 1.7oo milijonov dinarjev, lahko izkoriščena že v letošnjem letu brez sprejema te projekcije, se je potem Skupščina oziroma Zvezni zbor odločil, da je v aprilu sprejel spremembo zakona o izvrševanju proračuna federacije za leto 1982 in k tej spremembi zakona sprejel tudi odlok, ki je taksativno naštevал vse investicije, ki se v letu 1982 lahko začnejo izvajati, ne da bi bila sprejeta srednjeročna projekcija negospodarskih investicij za obdobje 1981-1985. V tem odloku so bila navedena ta sredstva, se pravi teh 62 milijonov, kolikor naj bi se za letos namenjalo za nabavo računalnika oziroma zamenjavo računalnika.

Namesto programa zamenjave uporabljamo pri nas v gospodarstvu izraz "investicijski elaborat", za katerega vemo, da ga moramo v organizacijah združenega dela sestaviti po vseh tistih poglavjih, ki jih predvideva zakon o gradnji investicijskih objektov. V tem investicijskem elaboratu moramo seveda tudi predvideti vse rešitve, ki so bile danes omenjene kot vprašanja. Takšen program je bil sicer predložen, vendar, kot sem že uvodoma rekel, se o tem programu ni dovolj razpravljalo z republiškimi zavodi za statistiko oziroma pokrajinskima zavodoma za statistiko, prav v smislu obdelave določenih področij oziroma razmejitve obdelav določenih področij ali aplikacij med Zveznim zavodom za statistiko in republiškimi zavodi za statistiko. Zato je dal tudi Republiški zavod za statistiko k temu osnutku zakona pripombe prav v tem smislu, da bi moral ta program vsebovati seveda tudi rešitve in šele potem bi se lahko odločili za najracionalnejšo rešitev.

V celoti pa se strinjamo s pripombami, ki so bile dane s strani delegatov glede razčiščevanja oziroma razreševanja problematike te zamenjave računalnika, vendar ne toliko s stališča ugotavljanja sredstev, ampak predvsem s stališča racionalne sestave programa nabave oziroma zamenjave računalnika. V tem programu naj se predvidijo vse rešitve, potem pa lahko pristopimo k drugi fazi, to je k zagotavljanju sredstev.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Želi še kdo besedo? (Nihče.) Torej lahko razpravo zaključimo. Ugotavljam, da smo bili v razpravi usklajeni tudi z razmišljanji in opredelitvami Izvršnega sveta.

Na glasovanje dajem predlog sklepa,ki ste ga prejeli danes na klop. V tem sklepu je poudarjeno, da Skupščina daje soglasje k osnutku, ne pa k predlogu tega zakona ter da je treba zakon sprejeti po rednem postopku. Naša delegacija pa naj skuša uveljavljati ob tem stališča,ki so bila poudarjena tudi v razpravi ter je dolžna o svojem delu in usklajevanju osnutka zakona ponovno poročati našim zborom.

Kdor je za takšen sklep, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 6. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 198o.

Predlog zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavnik naše delegacije je pri tej, kot tudi pri ostalih točkah dnevnega reda tovariš Mirko Žlender, predstavnik Izvršnega sveta pa tovariš Uroš Markič, republiški svetovalec v Republiškem komiteju za mednarodno sodelovanje. Želita predstavnika delegacije oziroma Izvršnega sveta besedo? (Ne.)

Predlog zakona ste prejeli. Danes na klop ste prejeli tudi mnenje Izvršnega sveta in predlog odloka o soglasju k predlogu zakona.

Predlog zakona sta obravnavali skupina delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročali. Poročili ste prejeli na klop. Želita poročevalca besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog odloka o soglasju k predlogu zakona.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka o soglasju k predlogu zakona.

Prehajamo na 7. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o prenehanju veljavnosti zakona o ratifikaciji pogodbe o skupnem financiranju severnoatlantskih oceanskih postaj.

Predlog zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavnik naše delegacije v Zboru republik in pokrajin je tovariš Mirko Žlender, predstavnik Izvršnega sveta pa tovariš Uroš Markič, republiški svetovalec v Republiškem komiteju za mednarodno sodelovanje. Želita predstavnika delegacije oziroma Izvršnega sveta besedo k tej točki dnevnega reda? (Ne.)

Predlog zakona ste prejeli. Danes ste prejeli na klop tudi mnenje Izvršnega sveta in predlog odloka o soglasju k predlogu zakona, ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor.

Predlog zakona sta obravnavali skupina delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročali. Poročili ste prejeli danes na klop. Želita poročevalca obeh teles besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo.Želi kdo besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Marjan Klavora, delegat iz občine Tolmin!

M a r j a n K l a v o r a : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša delegacija je ob obravnavi tega predloga zakona postavila vprašanje, in sicer, kakšno korist je imela Jugoslavija od tega zakona glede na kratko trajanje tega zakona in koliko nas je stalo financiranje teh postaj do danes?

Predsednik M i t j a H o r v a t : Prosim predstavnika Izvršnega sveta tovariša Uroša Markiča, da skuša odgovoriti na to vprašanje.

U r o š M a r k i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V tem trenutku seveda ne morem na to vprašanje obširneje odgovoriti izven tega, kar je navedeno v obrazložitvi samega predloga zakona. Iz te obrazložitve pa vendar izhaja naslednje:

Prvič, da je Jugoslavija podpisala to pogodbo konec leta 1974 in jo ratificirala leta 1976, da je torej vplačevala od začetka leta 1977 naprej svoj prispevek in del operativnih stroškov. Koliko pa nas je konkretno stalo financiranje teh postaj, danes ne bi mogel povedati. Seveda pa lahko še zahtevamo ta podatek kot pojasnilo. Vendar pa je indikativen podatek iz obrazložitve, da bi v letu 1982 iz naslova operativnih stroškov in prispevka morali plačati 60.000 funtov šterlingov. Po analogiji lahko sklepam, da so bili podobni zneski tudi v prejšnjih petih ali šestih letih, kolikor je ta pogodba v veljavi.

Kar zadeva koristi pa je očitno, da so bile manjše, kot smo jih pričako-

vali. Gre predvsem za zbiranje raznih meteoroloških podatkov, ki pa, po obrazložitvi sodeč, niso takšni, da bi opravičevali naše nadaljnje sodelovanje pri tej pogodbi. Predlagatelji namreč menijo, da te meteorološke podatke v veliki meri zadovoljivo dobivamo od naših ladij, ki so na področju severnega Atlantika in da so te severnoatlantske oceanske postaje zanimive predvsem za zahodnoevropske države. To je pravzaprav tudi razlog, zaradi katerega odpovedujemo nadaljnje članstvo v pogodbi.

Predlagal bi, da zaradi tega ne bi odložili našega soglasja k predlogu zakona, temveč da bi zahtevali, ko bo zakon obravnavan v Skupščini SFRJ, od predlagateljev dodatno obrazložitev k tem vprašanjem.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Želi še kdo besedo? (Nihče.) Se tovariš iz Tolmina zadovoljuje s to obrazložitvijo? (Da.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, predlagam, da zaključimo razpravo k tej točki dnevnega reda in dajem na glasovanje predlog odloka o soglasju k predlogu zakona.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

Predlagam krajši odmor. Sejo bomo nadaljevali ob 12.15 uri.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 11.5o in se je nadaljevala ob 12.2o.)

Predsednik M i t j a H o r v a t : Predlagam, da nadaljujemo sejo.

Prehajamo na 8. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Ljudsko republiko Mongolijo o pravni pomoči v civilnih, družinskih in kazenskih zadevah.

Predlog zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavnik naše delegacije v tem zboru je tovariš Mirko Žlender, predstavnik Izvršnega sveta pa tovariš Peter Bekeš, namestnik republiške sekretarke za pravosodje in upravo. Želita predstavnika delegacije oziroma Izvršnega sveta besedo? (Ne.)

Predlog zakona ste prejeli. Danes ste prejeli na klop še mnenje Izvršnega sveta in predlog odloka o soglasju k predlogu zakona, ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor.

Predlog zakona je obravnavala Zakonodajno-pravna komisija, katere poročilo ste prejeli danes na klop. Želi poročevalec komisije besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog odloka o soglasju k predlogu zakona.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (6o delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog odloka soglasno sprejel.

Prehajamo na 9. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli v skladu s 353. členom poslovnika Skupščine SR Slovenije kandidatne liste za predsednike, podpredsednike in člane Komisije za mednarodne odnose, Komisije za vprašanja borcev NOV in Komisije za informiranje. Pri kandidatni listi zadnje komisije pa smo dobili da-

nes na klop še predlog spremembe kandidatne liste, ki jo predlaga Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Predlagatelj vseh predloženih kandidatnih list za delovna telesa Skupščine je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, ki je za svojega predstavnika na današnji seji zbora določila tovariša Jožeta Marolta, predsednika komisije. Želi morda predstavnik predlagatelja predloge še ustno obrazložiti? (Ne želi.)

Pred razpravo naj vas seznanim z nekaterimi določbami poslovnika Skupščine SR Slovenije, na podlagi katerih se opravlja izvolitev skupnih delovnih teles Skupščine.

Že na podlagi prejetega gradiva ste lahko ugotovili, da se volijo komisije v celoti po kandidatnih listah. Na vsaki kandidatni listi je navedeno poleg kandidata za predsednika in podpredsednika še toliko kandidatov, kolikor članov posamezne komisije se voli. Kandidatno listo predlaga Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, lahko pa jo predlaga tudi najmanj deset delegatov iz vseh treh zborov. Predlogi kandidatnih list se morajo v skladu s poslovnikom vložiti pisno najmanj 24 ur pred začetkom seje zbora, na kateri se volitve opravljajo.

Glede na to poslovniško proceduro moramo ugotoviti, da do začetka seje nismo prejeli nobenega spreminjevalnega pisnega predloga.

Ker moramo o vsaki kandidatni listi glasovati posebej, bomo tudi razpravo vodili ločeno. V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli tudi predlog odloka, ki ga je pripravila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Prehajamo torej na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za mednarodne odnose. Želi kdo besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za mednarodne odnose soglasno sprejeta.

S tem so bili v to Komisijo izvoljeni: za predsednika Rudi Čačinovič, za podpredsednika Vlado Uršič, za člane pa: Ivan Cvar, Simon Duretič, Tibor Füle, Francka Herga, Stevan Janevski, Dušanka Janša, Boris Kompare, Štefan Korošec, Jože Marolt in Ivan Vušnik. Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev s področja zunanje politike in mednarodnih odnosov pa so bili v komisijo imenovani: dr. Borut Bohte, Dušan Dolinar, dr. Vladimir Klemenčič, Slavko Štante in dr. Iztok Winkler.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vprašanja borcev NOV.

Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vprašanja borcev NOV soglasno sprejeta.

S tem so bili v to Komisijo izvoljeni: za predsednika Franc Mrcina, za podpredsednika Angelca-Vlasta Vidic, za člane pa: Marija Aljančič, Mira Čuček, Janez Jerman, Rade Kordič, Boris Pavlin, Slavko Rajh in Ignac Voljč.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za informiranje, skupaj s spremembo, ki ste jo dobili danes na klop. Gre za spremembo pri kandidatu za člana Komisije Zdravku Krvini, ki ga na tej kandidatni listi nadomesti Aljoša Drobnič.

Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Potem zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za informiranje z večino glasov sprejeta.

S tem so bili v to Komisijo izvoljeni: za predsednika Vlado Beznik, za podpredsednika Drago Sotler, za člane pa: Ervin Eržen, Sonja Kerec, dr. Tone Krašovec, Aljoša Drobnič, Zdenka Mazi, Ana-Marija Melanšek, Stanislav Smolej, Majda Struc, Milenko Šetinc in Ivanka Vrhovčak.

Ker so bili v Zboru občin za predsednike, podpredsednike in člane Komisij Skupščine SR Slovenije izvoljeni v kandidatnih listah predlagani delegati, ugotavljam, da se lahko objavi odlok o njihovi izvolitvi. Vsem seveda velja tudi naša čestitka.

Prehajamo na lo. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov odborov Zbora občin.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste v smislu 66. člena poslovnika Zbora občin prejeli kandidatne liste za izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj, Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem, Odbora za finance in Odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja.

Predlagatelj vseh predloženih kandidatnih list je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Želi morda predstavnik predlagatelja predloge še ustno obrazložiti? (Ne želi.)

Določbe poslovnika našega zbora o izvolitvi delovnih teles se v bistvu ne razlikujejo od tistih, ki sem vam jih posredoval pri prejšnji točki dnevnega reda, s to razliko, da poleg komisije lahko predlaga kandidatno listo najmanj deset delegatov v našem zboru. Tudi v tem primeru ugotavljam, da do začetka seje nisem prejel nobenega spreminjevalnega oziroma dopolnilnega pisnega predloga.

Poleg kandidatnih list ste prejeli tudi predlog odloka. Ker moramo tudi v tem primeru o kandidatnih listah za posamezna delovna telesa glasovati ločeno, bomo tudi razpravo vodili tako, da bomo razpravljali o predlogih za vsak odbor posebej.

Pričenjam razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj.

Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj soglasno sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Božo Kuharič, za podpredsednika Janez Kocijančič, za člane pa: Stane Gavez, Silvo Gorenc, Darinka Jereb, Adolf Klokočovnik, Janez Komelj, Božo Kovačič, Tihomir Kovačič, Zvonko Perlič in Hrabro Sterdin.

Prehajamo na razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem.

Želi kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče besedo, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (63 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Dva delegata.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista z večino glasov sprejeta.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Gorazd Mazej, za podpredsednika Uroš Dular, za člane pa: Zorko Debeljak,Mirko Hajdinjak, Tone Luskovič, Janez Pakiž, Jure Perko, Vesna Slokar, Franc Tetitkovič, Miro Ukmar in Stane Vlaj.

Prehajamo na razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za finance.

Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel kandidatno listo Odbora za finance.

S tem so bili v ta odbor izvoljeni: za predsednika Angelca Vrbnjak, za podpredsednika Stojan Petrič, za člane pa: Bojan Gorjup, Avgust Gregorčič, Peter Habjan, Vlado Marčinko, Janez Merhar, Jure Mlinar, Viljem Petek, Janko Simčič in Cecilija Šamu.

Prehajamo na razpravo o predlogu kandidatne liste še našega četrtega odbora, Odbora za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja.

Želi kdo o predlagani kandidatni listi razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagano kandidatno listo, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel kandidatno listo za omenjeni odbor.

S tem so bili v Odbor za urbanizem, stanovanjsko-komunalna vprašanja in varstvo okolja izvoljeni: za predsednika Bogomir Baraga, za podpredsednika Marjan Ašič, za člane pa: Franc Filipčič, Jože Furlan, Nada Golob, Franc Gornjak, Marjan Gostinčar, Ivo Miklavčič, Stanislav Petek, Zlatko Šafarič in Rafael Usenik.

Ker so bili za predsednike, podpredsednike in člane odborov našega zbora izvoljeni v kandidatnih listah predlagani kandidati, ugotavljam, da se lahko objavi odlok o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Zbora občin Skupščine SR Slovenije.

Vsem naša čestitka z željo, da bi se čimprej vključili v delo našega zbora.

Prehajamo na 11. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na izvolitev sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije.

Predlog za izvolitev sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika tega sodišča, ki ga je predložilo Predsedstvo SR Slovenije, ste prejeli. Prav tako ste prejeli predlog odloka o izvolitvi sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije, ki ga je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Želi morda predstavnik predlagatelja besedo? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog odloka o izvolitvi sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije.

Kdor je za predlagani odlok, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem so bili za sodnike Ustavnega sodišča SR Slovenije izvoljeni: Mara Bešter, Tone Bole, Bogdan Osolnik, Jože Pavličič, Jože Pernuš in Bojan Škrk; za predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije pa je bil izvoljen Jože Pavličič.

Prehajamo na 12. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije.

Kot gradivo k tej točki dnevnega reda ste prejeli predlog odloka o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije, ki ga je pripravila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Želi predstavnik predlagatelja besedo? (Ne želi.)

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Želi prosim kdo razpravljati? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem so bili za sodnike Vrhovnega sodišča SR Slovenije izvoljeni: Milan Gaspari, Tomislav Grgič, Nada Klemenčič, Borut-Marko Kobi, Milan Kosterca, Marija Ude-Marinček, Franc Mastnak, Jolanka Kuhar-Mevželj, Alenka Jelenc-Puklavec, Boris Strohsack, Janez Šinkovec in Živko Zobec.

Prehajamo na 13. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev.

Predlog predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije za razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev ste prejeli.

Prav tako ste prejeli predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev, ki ga je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, spremembo predloga tega odloka pa danes na klop.

Želi predstavnik predlagatelja besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Martin Košir!

M a r t i n K o š i r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dobili ste predlog odloka o razrešitvi nekaterih namestnikov republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev ter predlog za nova imenovanja nekaterih namestnikov republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev.

Poudaril bi, da je predsednik Izvršnega sveta že 7. maja letos v svojem ekspozeju jasno obrazložil vlogo in naloge Izvršnega sveta v tem mandatnem obdobju ter na tej podlagi tudi predlagal kadrovsko sestavo samega Izvršnega sveta. Razumljivo je, da sam Izvršni svet ni mogel upoštevati vseh predlogov, ki so prihajali iz občin in regij. V tem smislu se je obvezal, da bo tudi, ko bo pripravljal predlog kandidatov za namestnike republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev, poizkušal, kolikor bo to seveda mogoče, upoštevati te želje ali zahteve. Vendar je pri tem seveda upošteval predvsem odgovornosti in naloge, ki jih imajo upravni organi in Izvršni svet ter strokovno-politično zrelost, zahtevnost dela in tako dalje. Na ta način je bil oblikovan predlog, o katerem danes teče razprava. Ta predlog je bil posredovan tudi Koordinacijskemu odboru za kadrovska vprašanja pri Predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije in medobčinskim svetom. Opravljeni so bili tudi določeni razgovori v samih občinah, ki so tak predlog podprle in k njemu ni bilo pripomb.

Glede predlagane spremembe pa predlagam, da se danes ne bi opredeljevali oziroma imenovali namestnika republiške sekretarke za pravosodje in upravo, kajti v času izbora kandidatov za namestniške dolžnosti,je bila SR Slovenija zaprošena, da da tudi predlog za kandidata za sekretarja Ustavnega sodišča Jugoslavije. Za to dolžnost smo kandidirali tovariša Jerneja Vrhunca. V kolikor bi se Ustavno sodišče Jugoslavije in njegov predsednik odločil za mandat sekretarja iz Slovenije, bi predlagatelj oziroma mandatar predlagal drugega kandidata za namestnika sekretarke za pravosodje in upravo.Če pa s to kandidaturo ne bi uspeli, potem bi na naslednji seji mandatar ponovno predlagal tovariša Vrhunca za namestnika.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa. Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati,zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem so bili razrešeni: Stanko Debeljak, dolžnosti namestnika republiškega sekretarja za finance; Dore Dovečar, dolžnosti namestnika republiškega sekretarja za ljudsko obrambo; Vladimir Fatur, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo; Jože Humer, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za kulturo in znanost; Andrej Miklavčič, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo; Drago Mirošič, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje; Marjan Premik, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo; Aleksander Škraban, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve ter Vinko Trinkaus, dolžnosti namestnika predsednika Republiškega komiteja za informiranje.

Hkrati pa so bili za namestnike republiških sekretarjev in namestnike predsednikov republiških komitejev imenovani: Ciril Baškovič, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo; Jože Humer, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za kulturo; Dinko Leskovšek, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo; Cveto Majdič, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za energetiko; Andrej Miklavčič, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo; Marjan Oblak, za namestnika republiškega sekretarja za finance; Metka Oderlap, za namestnico predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve; Anton Plut, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za borce in vojaške invalide; Bruno Podreka, za namestnika predsednice Republiškega komiteja za turizem in gostinstvo; Slobodan Rakočević, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za informiranje; Ivan Samec, za namestnika republiškega sekretarja za ljudsko obrambo; Ivan Seničar, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje; Saša Skulj, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo; Viktor Žakelj, za namestnika predsednika Republiškega komiteja za družbeno planiranje in Jelka Žekar, za namestnico predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve. Z delom pa nadaljuje Peter Bekeš kot namestnik republiške sekretarke za pravosodje in upravo.

Prehajamo na 14. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na predlog periodičnega delovnega načrta Zbora občin za II. in III. trimesečje 1982.

Po 241. členu poslovnika Skupščine SR Slovenije morajo zbori Skupščine na podlagi letnega delovnega programa določiti periodični delovni načrt svojega dela. Predlog periodičnega programa pripravijo predsednik zbora in predsedniki delovnih teles. Ker smo delovna telesa zbori izvolili šele na današnji seji,smo na 1. seji zbora, dne 7. maja imenovali skupino delegatov izmed kandidatov za predsednike delovnih teles. Omenjena skupina je pripravila predlog periodičnega

delovnega načrta, ki ste ga prejeli z vabilom za današnjo sejo. Dovolite, da predlagani predlog periodičnega delovnega načrta našega zbora na kratko obrazložim.

Periodični delovni načrt se pripravlja praviloma za vsako trimesečje posebej. Takšno je poslovniško določilo. Predlog periodičnega delovnega načrta, ki je pred vami, pa vsebuje tokrat zasnove dnevnih redov sej zborov in druge ustrezne opredelitve za delo zborov za dve trimesečji skupaj, to je za II. in III. trimesečje iz povsem praktičnih razlogov. Če bi namreč danes sprejemali periodični delovni načrt samo za II. trimesečje, bi predvideli delo zboru samo še za seje v mesecu juniju. Menili smo, da je bolj koristno in praktično, če periodični delovni načrt sestavimo za II. in III. trimesečje in na ta način omogočimo pregled delovnih obveznosti tudi za meseca julij in september, avgusta pa so skupščinske počitnice. Po predloženem periodičnem delovnem načrtu bodo imeli zbori Skupščine SR Slovenije v II. trimesečju sejo 16. junija, v III. trimesečju pa 14. in 28. julija ter zaradi letnega odmora v avgustu, še 29. septembra.

Posebej pa vas moram opozoriti, da so v predlogu periodičnega delovnega načrta nastale nekatere spremembe na podlagi predlogov Izvršnega sveta, republiških vodstev družbenopolitičnih organizacij in mnenj Predsedstva Skupščine SR Slovenije.

Tako predlagam, da pri sejah zborov 16. junija črtamo lo. točko, to je analizo o uresničevanju akcijskega programa boja proti alkoholizmu. Predlog Republiške konference SZDL Slovenije je bil, da bi to analizo obravnavali v mesecu novembru, ki je posvečen boju proti alkoholizmu. Ta premik bi namreč omogočil organizacijo široke razprave o tej analizi v vseh temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v družbenopolitičnih organizacijah. Na isti seji pa bi k dnevnemu redu dodali še volitve nekaterih delovnih teles Skupščine, ker na današnji seji še nismo imenovali vseh delovnih teles Skupščine.

S seje zborov 14. julija bi črtali 6., 9. in lo. točko dnevnega reda, to je: uresničevanje družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, poročilo o skladnosti samoupravnih sporazumov, ki urejajo cene, s kriteriji za oblikovanje cen in z dogovori o izvajanju politike cen ter poročilo o oskrbi z lesom in lesnimi proizvodi. Prenesli bi jih na seje dne 28. julija, ker gre za zadeve, ki sodijo v sklop vprašanj o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije, tako da bi bila seja zbora dne 28. julija vsebinsko čim bolj zaokrožena.

Na tej seji bi obravnavali še predlog za izdajo zakona o umetniških dejavnostih in o posredovanju kulturnih prireditev ter predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o republiških blagovnih rezervah. Oba akta sta v gradivu predlagana za obravnavo na seji dne 29. septembra, vendar sta pripravljena v taki fazi, da jih je mogoče uvrstiti na sejo 14. julija. Takšen je tudi naš predlog.

Predlagamo še, da bi informacijo o sistemu socialne varnosti borcev NOV, to je 8. točka, obravnavala kot enakopraven zbor tudi skupščina Skupnosti socialnega varstva Slovenije.

Nadalje se 6. točka s seje zbora dne 28. julija, to je predlog sprememb dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-1985, prenese na sejo zbora v mesecu septembru.

S seje zbora 29. septembra se 3., 5., 6., 18. in 19. točka dnevnega reda, to so: predlog zakona o davkih občanov, osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah obrtnega zakona, problematika domače in umetne obrti, poročilo o izvajanju zakona o usmerjenem izobraževanju in statuti visokošolskih delovnih organizacij, prenesejo na IV. trimesečje.

Gre namreč za zelo pomembne zadeve, katerih priprava zahteva več časa in jih ni mogoče pripraviti za razpravo v našem zboru v tem trimesečju. S te seje se črta tudi lo. točka dnevnega reda, to je predlog za izdajo zakona o letališčih. Obravnava te točke bo prav tako uvrščena v program dela kasneje.

Po dogovoru na seji Predsedstva Skupščine naj bi bila večina zadev, kate-

rih obravnava se prelaga v IV. trimesečje, uvrščena na seje zborov 13. oktobra. Periodični delovni načrt za IV. trimesečje bi radi prav tako pripravili čimprej, da bi tako natančneje določili program našega dela vse do konca tega leta.

Ob predložitvi periodičnega delovnega načrta za II. in III. trimesečje je potrebno še posebej opozoriti, da periodični delovni načrt ne vsebuje vseh vprašanj, ki bi jih po sprejetem letnem programu dela zborov Skupščine za leto 1982 moral vsebovati. V letnem programu dela, ki ste ga prejeli, je predvideno, da bi morali v tem času obravnavati še nekatere zakonske akte, med katerimi navajam samo pomembnejše: osnutek zakona o družbenem sistemu informiranja, predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnem obveščanju, osnutek zakona o urejanju prostora, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih, predlog zakona o stavbnih zemljiščih, predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o stanovanjskih razmerjih, osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o republiških blagovnih rezervah ter osnutek zakona o umetniških dejavnostih in posredovanju kulturnih prireditev.

Ti akti so uvrščeni na dnevne rede sej zborov v II. in III. trimesečju, ker je bilo ob pripravi periodičnega delovnega načrta v neposrednem sodelovanju z Izvršnim svetom ugotovljeno, da ti akti ne bodo pravočasno predloženi Skupščini. Izvršni svet bo kot predlagatelj teh aktov v smislu 247. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije o tem posebej obvestil Skupščino in navedel razloge, zaradi katerih ni mogel izvesti programiranih nalog v predvidenem roku. Obvestilo Izvršnega sveta bomo posredovali delegatom v zborih.

Opozorim naj še na dve tiskovni napaki, ki sta v gradivu našega periodičnega načrta, ki ste ga prejeli z vabilom. Na 6. strani je v 1. točki koordinator Silva Jereb in ne Ciril Ribičič. Na 21. strani pa je v drugi vrsti naslova namesto "niso", pravilno "so". Prosim, da te tiskovne napake v tem programu popravite.

Tovarišice in tovariši delegati! Predlagam, da predloženi periodični delovni načrt Zbora občin za II. in III. trimesečje 1982 sprejmete skupaj s spremembami in dopolnitvami, ki sem jih pravkar navedel.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? Besedo ima tovarišica Silva Bauman-Čenčič, delegatka iz občine Ljubljana-Bežigrad.

S i l v a B a u m a n - Č e n č i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov občine Ljubljana-Bežigrad predlaga, da se v periodični program dela zborov vključi, na sejo zborov dne 28. julija oziroma po tej spremembi na septembrsko sejo, ko bo tekla tudi razprava o poročilu Izvršnega sveta o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije, razprava o programu ukrepov in aktivnosti za zagotavljanje odplačevanja obveznosti po najetih kreditih in ohranjanje ter razvijanje proizvodnje. To je potrebno tudi glede na program, ki ga je danes napovedal Izvršni svet, vključno s potrebnimi ukrepi, ki naj bi jih Skupščina po potrebi sprejela zato, da bi lahko zagotovila izvajanje tega programa. Če bi se namreč pokazalo, da so taki ukrepi Skupščine potrebni, vključno z eventualnimi spremembami zakonodaje, moramo to možnost v programu predvideti. Razmere so se po poročilu, ki smo ga danes slišali, tako bistveno spremenile, da bodo zelo verjetno terjale ne samo program ukrepov Izvršnega sveta, ampak tudi ukrepe Skupščine, da bi ta program na določenih področjih lahko izvajali. Mislim, da so podatki, da nam vse vrste porabe naraščajo, akumulativna sposobnost gospodarstva in ekonomičnost poslovanja pa izrazito padata, takšne narave, da terjajo ustrezno razpravo in odločanje v Skupščini. Če pa bi bilo primerneje, glede na vsebino same problematike, te zadeve uvrstiti že na sejo zbora dne 14. junija, ko bo tekla razprava o osebnih dohodkih in izvajanju politike cen, pa bi soglašali tudi s tem predlogom.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Želi še kdo besedo? Besedo ima tovariš Uroš Dular, delegat iz občine Novo mesto.

U r o š D u l a r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Nimam sicer namena karkoli dodajati k predlaganemu periodičnemu delovnemu načrtu, bi pa rad izrazil neko stališče naše delegacije, ki je v tem, da bi se

morali prizadevati za to, da periodični program oziroma program dela zborov čim bolj spoštujemo. Že danes namreč vidimo, da je od predloga do današnje seje nastala vrsta sprememb.

Sestava takšnega programa zahteva verjetno izredno veliko naporov in težav, dejstvo pa je, da smo v občinah želeli, da nekatere vsebinske razprave o zadevah iz programa dela republiške Skupščine opravimo tudi na sejah občinskih skupščin, če želimo doseči,da bodo razprave v republiški Skupščini čim manj akademske in čim bolj odraz stališč v občini. Še več, nekaterim razpravam smo hoteli dati poudarek tudi v krajevnih skupnostih in v združenem delu, to se pravi doseči neko širšo politično akcijo v občini.

Vse te hitre spremembe programov pa takšno kontinuirano delo otežujejo, zato bi se morali prizadevati, da bi se spoštovali roki vsaj za pomembnejše vsebinske točke iz programa dela zbora, da bi jih lahko obravnavali tudi v občinskih skupščinah. V tem smislu bi morali tudi od vseh, ki pripravljajo gradiva, zahtevati, da jih pravočasno pripravijo. To pa pomeni, da jih ne dobimo šele takrat, ko pride vabilo za sklic ustreznega zbora, ampak, če gre za vsebinsko temo, da je to prej. Le na ta način bi lahko tudi v občinah ustrezno organizirali razpravo. Ta predlog dajem bolj kot priporočilo za naše nadaljnje delo, kolikor ga bo pač moč ob taki dinamiki dela upoštevati.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Želi še kdo razpravljati? (Da.) Besedo ima tovariš Alojz Horvat, delegat iz občine Maribor-Tezno.

A l o j z H o r v a t : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Zdi se mi prav, da našo razpravo v občini Maribor-Tezno navežem na razpravo tovariša Dularja.

Vabila za današnjo sejo zbora so v občino Maribor-Tezno prišla v četrtek. Sejo delegacije smo sklicali včeraj, danes pa ugotavljamo, da nimamo niti gradiva za obravnavo. Mislim, da je tu prišlo do nekega spodrsljaja. Morda ustrezne službe Skupščine še ne vedo, komu pošiljati gradiva, ker smo v Mariboru prešli iz ene občine v šest občin; morda pa gre tudi za nesporazum v naslovih.

Upam pa, da bo do naslednje seje ta problem rešen. Namreč, baza mora imeti gradiva, saj je danes težko odločati, ne da bi imeli vsaj stališče skupine delegatov na nivoju občine, če že ne v nekaterih primerih tudi na nivoju krajevnih skupnosti.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Besedo ima tovariš Anton Mikeln, delegat iz občine Piran.

A n t o n M i k e l n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Na sestanku naše skupine delegatov je bila izražena zaskrbljenost, ker v periodičnem načrtu niso vključene nekatere zadeve iz letnega programa dela zborov Skupščine. Nismo bili ravno zaskrbljeni, če bo v Sloveniji kmalu sprejet zakon o himni, vendar pa smo ugotavljali, da je nekaj zakonov, ki vendarle nastajajo že dolgo časa in ki terjajo temeljito zakonsko ureditev, ker je določene stvari praksa že prehitela in kjer že sama pričakovanja med nosilci posameznih dejavnosti ovirajo ali pa vsaj ne delujejo prav posebej stimulativno na njihovo delo. Gre predvsem za osnutek zakona o urejanju prostora, za predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih, za predlog zakona o stavbnih zemljiščih in za zakon o stanovanjskih razmerjih. Zato predlagamo, da v Izvršnem svetu temeljito proučijo razloge, zakaj se urejanje določenih vprašanj s teh področij tako zapleta; zlasti poudarjam problematiko zakona o urejanju prostora.

Skupina delegatov je že pri razpravi o predlogu dnevnega reda opozorila na spoštovanje določil poslovnika, vendar pa smo se ob upoštevanju začetnih problemov in težav ob konstituiranju Skupščine dogovorili, da ne bi protestirali ob samem sprejemanju dnevnega reda. Vendar bi bilo treba vztrajati, da se takšen način sklicevanja, kot je bil za to sejo zbora, ne bi več ponovil.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Ob tem je treba reči, da smo na prvi seji zbora pojasnili, kje so vzroki za tako hiter sklic 2. seje. Ne vsak

način pa je treba te pripombe sprejeti in si prizadevati, da se v bodoče to ne bo dogajalo. Očitno pa je tudi, da vsi delegati, ki so bili navzoči na 1. seji, argumentov, ki smo jih takrat navedli za tako nujen sklic seje zbora, niso posredovali vsem skupinam delegatov. Ni se namreč točno vedelo, kako bo potekalo usklajevanje deviznega zakona v Beogradu, bilo pa je še nekaj drugih argumentov, tako da je zato bila ta seja tako hitro tudi sklicana.

Želi še kdo razpravljati? Besedo ima tovariš Mirko Kambič, delegat iz občine Brežice.

M i r k o K a m b i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Izhajam iz misli, ki je bila izrečena na eni izmed sej Centralnega komiteja ZK Slovenije v preteklem letu in iz izvajanj tovariša Janeza Vipotnika, namreč, da naj bi se v občinah oblikovali sveti občin.

V občinah imamo vrsto starejših, rekel bi revolucionarjev, ki v nekem smislu niso več vključeni v tekoče politično delo. Zato menim, da naj bi vključili v program dela sprejem zakona o oblikovanju svetov pri občinskih skupščinah oziroma v občinah. Zdi se mi, da je to nujno, zato predlagam, da bi ta zakon dali v prvo obdobje in ga sprejeli po hitrem postopku.

V nekaterih občinah potekajo razprave v tem smislu, da bi to uredile občine same v svojih statutih, vendar menim, da gre za zadevo, ki naj bi se enotno uredila v republiki.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Potem zaključujem razpravo in predlagam, da preidemo na glasovanje. Predlagam, da bi sprejeli naslednji sklep:

1. Predlog periodičnega delovnega načrta Zbora občin Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982 se sprejme.

2. Zbor pooblašča skupino delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta Zbora občin Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982, da pripravi prečiščeno besedilo periodičnega delovnega načrta zbora, v katerem naj upošteva pripombe delegatov iz razprave na seji zbora.

3. Periodični delovni načrt se objavi v Poročevalcu.

Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 15. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na volitve in imenovanja.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je predložila zboru v obravnavo predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije, predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije in predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani. Slednjega ste prejeli danes na klop. Predstavnik komisije je njen predsednik, tovariš Jože Marolt. Želiš besedo? (Ne.)

Prehajamo na predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije.

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor občin soglasno sprejel predlog odloka. S tem je bil tovariš Boris Šetina razrešen dolžnosti namestnika javnega tožilca SR Slovenije, na to dolžnost pa imenovan tovariš Stane Iglič.

Prehajamo na predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka, s katerim je bil za namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije imenovan tovariš Franci Polak.

Prehajamo na predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani.

Predlog odloka ste prejeli danes na klop. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (64 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.S tem sta bila razrešena dolžnosti sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani tovarišica Alenka Jelenc-Puklavec in Franc Mastnak - z 31.5.1982.

Prehajamo na 16. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na predloge in vprašanja delegatov.

V skladu s prvim odstavkom 41. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije ima delegat v zboru pravico postaviti Izvršnemu svetu in republiškim funkcionarjem, ki vodijo delo republiških upravnih organov, vprašanja, ki se nanašajo na njihovo delo ali na zadeve iz njihove pristojnosti. Vprašanje lahko postavi delegat v zboru tudi predsedniku Skupščine, predsedniku zbora, predsedniku delovnega telesa ali predsedniku skupščine samoupravne interesne skupnosti za območje republike, kadar ta enakopravno odloča s pristojnim zborom.

K tej točki dnevnega reda ste prejeli delegatsko vprašanje skupine delegatov iz občine Kranj z dne 29.3.1982, delegatsko vprašanje skupine delegatov iz občine Izola z dne 29.3.1982 in delegatsko vprašanje skupine delegatov iz občine Tolmin z dne 5.4.1982.

Na omenjena delegatska vprašanja je Izvršni svet pripravil pisne odgovore, ki ste jih prejeli danes na klop.

Skupina delegatov iz občine Litija je pisno zastavila dve delegatski vprašanji, in sicer v zvezi s problematiko občinskega javnega pravobranilca in v zvezi z združevanjem sredstev za nekatere samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje. Na omenjeni delegatski vprašanji bo odgovorjeno na prihodnji seji zbora.

Želi kdo od delegatov zastaviti kakšno delegatsko vprašanje? (Nihče.) Potem lahko ugotovim, da smo izčrpali dnevni red današnje seje.

Hkrati vas obveščam, da je zbor pri vseh točkah dnevnega reda, kjer smo sprejemali končne odločitve, usklajen z Zborom združenega dela in Družbenopolitičnim zborom.

Vsem se zahvaljujem za udeležbo na seji in za razpravo ter zaključujem 2. sejo Zbora občin.

(Seja zbora je bila končana ob 13.2o).

Z B O R O B Č I N

3. SEJA

(16. JUNIJA 1982)

Predsedoval: Mitja H o r v a t , predsednik Zbora občin

Začetek seje ob 9. uri.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam 3. sejo Zbora občin.

Na podlagi 117. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije moramo na začetku vsake seje izvoliti Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja, ki pregleda pooblastila delegatov in sestavi poročilo za zbor. V komisijo predlagam po abecednem redu občin naslednje delegate: Jožeta Grilca, delegata iz občine Dravograd, za predsednika, za člana pa Alojza Majcna, delegata iz občine Gornja Radgona in Martina Butkoviča, delegata iz občine Grosuplje.

Se s tem predlogom strinjate? (Da.) Kdor je za ta predlog, naj to potrdi z dvigom roke! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti?(Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so bili v Komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja za 3. sejo Zbora občin izvoljeni: Jože Grilc za predsednika, za člana pa Alojz Majcen in Martin Butkovič.

Prosim verifikacijsko komisijo, da se takoj sestane, pregleda pooblastila delegatov in sestavi poročilo za zbor. Vas delegate pa prosim, da ostanete na svojih mestih, ker bo komisija hitro opravila svoje delo.

Obveščam vas, da ste danes prejeli na klop obvestilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o izvrševanju programa dela Zbora občin za leto 1982 ter razloge, zaradi katerih nekaterih zadev iz letnega programa nismo uvrstili v periodični delovni načrt za II. in III. trimesečje. Na naši 2. seji je bilo namreč precej razprave o tem, zakaj se nekatere aktualne stvari, ki so bile zastavljene z letnim programom, odlagajo in smo zato zahtevali od Izvršnega sveta, da poroča zboru, kje so vzroki za to. Tako ste danes dobili o tem pisno informacijo Izvršnega sveta. V tej informaciji so dani tudi odgovori na predloge delegatov glede vključitve posameznih zadev v periodični delovni program ob njegovi obravnavi na 2. seji dne 19.5.1982. Kolikor boste uspeli pregledati to informacijo, lahko pri točki predlogi in vprašanja delegatov zastavite v zvezi s tem kakšno vprašanje.

Vse tiste delegate, ki ste pripravljeni za razpravo o posameznih točkah dnevnega reda, prosim, da se za razpravo prijavite.

Komisija je opravila svoje delo in prosim predsednika verifikacijske komisije,da zboru poroča.

J o ž e G r i l c : Poročilo o pregledu pooblastil za 3. sejo Zbora občin, ki je bila sklicana za 16. junij 1982 v mali dvorani poslopja Skupščine SR Slovenije, je naslednje.

Zbor občin Skupščine SR Slovenije ima 68 delegatskih mest. Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Zbora občin je na podlagi 117. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije pregledala pooblastila delegatov na seji zbora in iz teh pooblastil ter napravljenega seznama delegatov ugotovila, da se udeležujejo današnjega zasedanja delegatih vseh občin v Sloveniji in delegati mest Ljubljane, Maribora in Obalne skupnosti občine Koper.

Ob pregledu dokumentacije je komisija ugotovila, da so vsa pooblastila, ki so jih delegati predložili, neoporečna, zato predlaga, da zbor poročilo sprejme in s tem verificira pooblastila delegatov za današnjo 3. sejo Zbora občin.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Grilc, hvala lepa. Prehajamo na razpravo o poročilu, ki ste ga pravkar poslušali. Želi kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče, potem prehajamo na glasovanje o poročilu. O poročilu bomo glasovali v celoti, ker ni primera, da bi bilo pooblastilo kakšnega delegata sporno.

Kdor je za poročilo, naj prosim glasuje! (61 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno potrdil poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja in s tem verificiral pooblastila delegatov za 3. sejo Zbora občin. Hkrati ugotavljam, da je zbor sklepčen in da lahko pravnoveljavno razpravlja in sklepa.

Na sejo zbora so bili poleg predstavnikov Izvršnega sveta povabljeni še predstavniki Republiške konference SZDL Slovenije, Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in Skupnosti slovenskih občin k vsem točkam dnevnega reda ter Koordinacijski odbor za razvijanje in uveljavljanje socialistične solidarnosti pri Predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije k 4. točki dnevnega reda.

Seje zbora se udeležujejo predstavniki Izvršnega sveta pri posameznih točkah dnevnega reda, Drago Benčina za Republiško konferenco Socialistične zveze, Marjan Grampovčan za Skupnost slovenskih občin in Jelka Bratec za Koordinacijski odbor za razvijanje in uveljavljanje socialistične solidarnosti pri Predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije.

Zbor hkrati obveščam, da so kot poročevalci delovnih teles Skupščine in zbora na seji navzoči: Angelca Vrbnjak, predsednica Odbora za finance, Stojan Petrič, podpredsednik Odbora za finance, Miro Ukmar, član Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem, Stane Vlaj, član Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem, dr. Miha Ribarič, predsednik Zakonodajno-pravne komisije, Jože Marolt, predsednik Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve in Sonja Kerec, poročevalka Komisije za informiranje.

Prehajamo na 1 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na določitev dnevnega reda 3. seje Zbora občin.

Z dopisom z dne 24.5.1982 ste bili obveščeni, da je dnevni red današnje seje razširjen še z naslednjimi točkami dnevnega reda, in sicer: z osnutkom zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzemajo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane SAP Kosovo iz Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o; z osnutkom zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja SAP Kosovo iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin in z osnutkom zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v 1982. letu za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino.

V skladu z določbo 99. člena poslovnika Skupščine glasuje zbor o vsaki predlagani razširitvi dnevnega reda posebej, zato vprašujem, ali želi kdo od delegatov razpravljati o posamezni točki, s katero naj bi bil dnevni red razširjen, da bi o tisti točki dnevnega reda zbor posebej glasoval, sicer pa bi predlagal, da zbor skupaj glasuje o vseh predlaganih točkah, s katerimi se dnevni red današnje seje razširja. Želi kdo besedo o tej razširitvi dnevnega reda? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, dajem na glasovanje predlog, da se dnevni red današnje seje razširi z omenjenimi osnutki zakonov. Kdor je za ta predlog, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za razširitev dnevnega reda soglasno sprejet.

V skladu z zakonom o družbenih svetih se na podlagi dogovora med udeleženci pri delu družbenega sveta ustanovi družbeni svet. Glede na to vas obveščam, da bomo pri 7. in 8. točki dnevnega reda najprej obravnavali predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke in predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij, nato pa še zakon o ustanovitvi obeh družbenih svetov.

Izvršni svet pa je z dopisom, ki ste ga prejeli danes na klop, predlagal, da omenjena zakona o ustanovitvi družbenih svetov obravnavamo v smislu 3o7. člena poslovnika Skupščine po skrajšanem postopku. Zato predlagam, da zbor najprej razpravlja o predlogu Izvršnega sveta, da obravnavamo osnutka zakonov po določbah 3o7. člena poslovnika Skupščine kot zakonska predloga.

Moram reči, da so se naša delovna telesa s tem predlogom strinjala oziroma da so to celo predlagala, ker so ocenila, da bi bilo nepotrebno, da nadaljnje seje zborov obremenjujemo tudi s to točko dnevnega reda.

Vprašujem, ali želi kdo o tem predlogu razpravljati? (Ne.) Če ne, dajem predlog Izvršnega sveta na glasovanje. Kdor je za, naj prosim glasuje! (67 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da je predlog Izvršnega sveta soglasno sprejet.

Izvršni svet prav tako predlaga, da zbor obravnava zakon o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981 v smislu 3o7. in 3o8. člena poslovnika Skupščine kot predlog zakona, to je po skrajšanem postopku. Dopis Izvršnega sveta ste prejeli na klop. Tudi k temu predlogu so naša delovna telesa dala pozitivno mnenje. Želi o tem predlogu Izvršnega sveta kdo razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče, potem prosim, da glasujete. Kdor je za, naj prosim glasuje! (67 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da je predlog Izvršnega sveta soglasno sprejet.

Nadalje Izvršni svet predlaga, da zbor obravnava predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona. To je v skladu z 2. odstavkom 26o. člena poslovnika Skupščine, to je, da se prva in druga faza zakonodajnega postopka združita in se hkrati obravnava predlog za izdajo zakona in zakonski osnutek. Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Ne.) Če ne, dajem predlog Izvršnega sveta na glasovanje. Kdor je za tak predlog Izvršnega sveta, naj prosim glasuje! (66 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel tudi ta predlog Izvršnega sveta.

Tako predlagam za današnjo sejo zbora naslednji dnevni red:

1. določitev dnevnega reda 3. seje Zbora občin,

2. odobritev zapisnika 2. seje Zbora občin,

3. poročilo o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve,

4. poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji,

5. predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981,

6. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah,

7. predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke s predlogom zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke,

8. predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom zakona o ustanovitvi družbenega sveta za

upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij,

9. predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona,

1o. predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva,

11. predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982,

12. osnutek zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzemajo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane SAP Kosovo iz Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o,

13. osnutek zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja SAP Kosovo iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin,

14. osnutek zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v 1982.letu za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino,

15. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije,

16. volitve in imenovanja,

17. predlogi in vprašanja delegatov.

Želi o tako predlaganem dnevnem redu kdo razpravljati? (Ne.) Če ne, dajem predlog dnevnega reda na glasovanje. Kdor je za takšen predlog današnjega dnevnega reda, naj prosim glasuje! (64 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red soglasno določen, tako kot sem ga danes predlagal. Tak dnevni red ste prejeli tudi na klop in ga imate pred seboj.

Preden preidemo na obravnavo posameznih točk dnevnega reda, vas obveščam, da bomo z delegati Zbora združenega dela in Družbenopolitičnega zbora na skupnem zasedanju poslušali poročilo o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve, ki ga bo dal tovariš Tomaž Ertl, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za notranje zadeve, in poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji, ki ga bo dal tovariš Martin Košir, član Izvršnega sveta in republiški sekretar za ljudsko obrambo.

Skupno zasedanje bo po dogovoru med predsedniki zborov vodil tovariš dr. Ciril Ribičič, predsednik Družbenopolitičnega zbora.

Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na odobritev zapisnika 2. seje Zbora občin.

Osnutek zapisnika 2. seje zbora ste prejeli z vabilom za današnjo sejo in skupaj z ostalimi gradivi. Ima morda kdo k zapisniku 2. seje kakšno pripombo oziroma popravek? (Nihče.) Če ne, dajem zapisnik 2. seje Zbora občin na glasovanje. Kdor je za to, da se zapisnik odobri, naj prosim glasuje! (64 delegatov glasuje za.) Je kdo proti?(Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Tudi nihče.)

Ugotavljam, da je zapisnik 2. seje Zbora občin soglasno odobren.

Prekinjam sejo in vas prosim, da odidete v veliko dvorano, kjer bomo opravili skupno zasedanje vseh treh zborov.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.25 in se je nadaljevala ob 10.35.)

Predsednik M i t j a H o r v a t : Predlagam, da nadaljujemo sejo našega zbora.

Prehajamo na 3 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na poročilo o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve.

Poročilo je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Branka Bračka, republiškega podsekretarja v Republiškem sekretariatu za notranje zadeve. Poročilo ste poslušali na skupnem zasedanju. Ker je poročilo zaupne narave, so ga prejeli samo vodje skupin za delegate, ki se udeležujejo današnje seje zbora.

Prav tako ste prejeli z vabilom za sklic današnje seje še stališča Predsedstva Republiške konference SZDL do varnostno-političnih razmer.

Poročilo je obravnaval Odbor našega zbora za družbenopolitični in komunalni sistem in o tem zboru tudi pisno poročal. Želi poročevalec odbora besedo? (Ne želi.)

Danes ste na klop prejeli predlog ugotovitev, sklepov in priporočil, ki je bil pripravljen na podlagi dosedanje razprave o poročilu v delovnih telesih zborov in ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor. Zato zboru predlagam, da v skladu s 154. členom poslovnika Skupščine na predlog našega Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem imenuje skupino delegatov, ki bo spremljala razpravo in po njej zboru predlagala morebitne spremembe oziroma dopolnitve predloga sklepa.

Dovolite mi, da v to skupino predlagam Staneta Vlaja, člana Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem, Mira Ukmarja, člana tega odbora in Milko Pogačar, delegatko iz občine Ravne na Koroškem. Zboru hkrati predlagam,da predlagana skupina delegatov pozorno spremlja razpravo tudi pri naslednji točki dnevnega reda, to je pri poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Kdor je za takšen predlog, naj prosim glasuje! (63 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov imenoval to skupino delegatov.

Pričenjam razpravo. K razpravi se je prijavil tovariš Janez Železnik, delegat iz občine Ljubljana Bežigrad.

J a n e z Ž e l e z n i k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegacija bežigrajske občine je pozorno obravnavala poročilo o varnostnih razmerah v preteklem letu in aktivnosti organov za notranje zadeve v Sloveniji. Poročilo je pozitivno ocenila, kakor tudi, da je bilo na tem področju vloženo veliko dela in prizadevanj in da kaže dati vse priznanje organom in delavcem notranjih zadev. Vendar pa menimo, da bi bilo potrebno, da poleg ocene, ki jo imamo na razpolago, sprejmemo nekatere konkretne usmeritve in ukrepe za to, da bi se stanje izboljšalo in da bi bili kos situacijam, s katerimi se organi in celotna naša družbena skupnost sooča.

Naša delegacija me je pooblastila, da posebej poudarim, da kaže vložiti dodatne napore v preventivo na področju varnostnih razmer, kriminalitete in prestopništva. Predvsem pa menimo, da je potrebno z družbenimi sredstvi, predvsem s političnimi sredstvi družbenopolitičnih organizacij, še naprej razvijati samozaščitno kulturo občanov in delavcev v osnovnih celicah našega družbenega življenja, to je v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Imamo več primerov zelo samozaščitnega obnašanja občanov, tako da so na primer sredstva javnega obveščanja o nekaterih takih primerih celo posebej obveščala, za kar so jim organi notranjih zadev dajali posebno priznanje.

Vendar pa moramo opozoriti in se soočiti tudi z dejstvom, da so bili primeri, ko so se občani obnašali zelo nesolidarno in egoistično. Namesto da bi pomagali, so stali ob strani in opazovali določena dogajanja ali pa so zanje vedeli, vendar so bili tiho, meneč, naj to urejajo drugi. Mnenja smo, da je to vprašanje moralne zavesti in vprašanje odgovornosti in da je potrebno razvijati občutek soodgovornosti vsakega občana ali čim večjega števila občanov in delovnih ljudi tudi s prispevki, ki jih v tej smeri morajo dati družbenopolitične organizacije, predvsem Socialistična zveza, Zveza socialistične mladine in sindikati v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

Primeri, ki smo jih zasledili v tem poročilu, pa tudi primeri, ki jih je danes navedel republiški sekretar za notranje zadeve tovariš Ertl, kažejo na to, da moramo začeti zlasti v sindikatih krepiti organe samoupravne delavske kontrole, da bi tudi z njihovo pomočjo in z njihovo večjo aktivnostjo pravočasno preprečevali ali pa, če so se stvari že dogajale, tudi začeli postopke za prekinjanje takšnih dejanj, na katere se nanaša to poročilo.

Če upoštevamo nekatere podatke, navedene na 25 strani na primer o zlorabi pooblastil, o gospodarskem kriminalu in tako dalje, potem menimo, da lahko poleg organov, ki so za to zadolženi in ki jim je to profesionalno delo, tudi sami bistveno več prispevamo k učinkoviti odpravi takih razmer na tem področju.

Nadalje menimo,da bodo zaostreni ekonomski pogoji, s katerimi se soočamo, povzročili vrsto socialnih problemov, ki bodo imeli za posledico tudi nekatere, rekel bi, težje varnostne razmere. Zato naša delegacija predlaga, da bi morali v naši nadaljnji usmeritvi upoštevati tudi potrebo po nadaljnji krepitvi materialne osnove organov notranjih zadev. Čeprav so na tem področju doseženi bistveni premiki, saj je bila vrsta objektov, torej postaj milice v občinah in v nekaterih pomembnih naseljih urejenih, gre tu predvsem za tehnično opremljenost, hkrati pa tudi za kadrovsko krepitev organov notranjih zadev. Podatki, da je zaposlenih 18 % manj delavcev milice, kot pa je predvideno po sistemizaciji, sistemizacija pa je racionalna, opozarja predvsem na dve stvari, prvič,da so delavci na področju teh služb prekomerno obremenjeni, zaradi preobremenjenosti pa se jim slabša zdravstveno stanje in da bi zato morali vložiti nadaljnje napore za kadrovsko in strokovno usposabljanje delavcev tako v kadetni šoli kakor tudi v šoli za strokovno usposabljanje delavcev, da bi tako v najkrajšem času nadomestili pomanjkanje teh kadrov.

Naša delegacija tudi meni, da bi bilo prav, če bi hkrati s predloženim poročilom o varnostnih razmerah dobili tudi stališče Izvršnega sveta, iz katerega bi bila vidna tudi že nadaljnja usmeritev na tem področju.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa. Besedo ima Stanko Vraničar, delegat iz občine Črnomelj.

S t a n k o V r a n i č a r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov iz občine Črnomelj podpira predloženo poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve, mnenja pa smo, da je v poročilu dan poudarek predvsem statističnemu prikazu problematike.

Za izboljšanje varnostnih razmer na področjih, kjer se ugotavljajo negativna gibanja, bi bilo koristno in potrebno vzroke za takšna gibanja globlje analizirati. Glede področij, ki jih poročilo obravnava, pa menimo, da bi kazalo dati več poudarka varovanju družbenega premoženja in v tej zvezi službi varnosti. Z zaostrovanjem gospodarskih razmer je realno pričakovati povečanje ogroženosti družbenega premoženja, predvsem objektov, ki so v takih razmerah še posebej izpostavljeni kot so banke in druge denarne organizacije.

Ugotavljamo tudi, da je varnostna služba uspešnejša v tistih organizacijah združenega dela, kjer jo opravlja specializirana organizacija združenega dela, ker stalno skrbi za strokovno izobrazbo svojih delavcev.

Veliko manj pa je učinkovita čuvajska služba v organizacijah združenega dela, kjer jo organizirajo sami s svojimi delavci. Ti običajno niso strokovno usposobljeni za to delo, poleg tega pa so to največkrat težje zaposljivi delavci, ki niso v stanju opravljati drugih del in nalog. Naloge varnostnika pa zah-

tevajo vestnega in strokovno dobro usposobljenega delavca. Predlagamo, da se vsem organizacijam združenega dela priporoči, da v bodoče posvetijo več pozornosti varovanju družbenega premoženja in v ta namen strokovno usposabljajo svojo službo oziroma zaupajo varovanje specializiranim organizacijam.

Naša skupina delegatov ima pripombo tudi k 4. točki dnevnega reda, to je k poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji, ki je naslednja. Skupina ugotavlja, da je gradivo k tej točki kvalitetno pripravljeno, pripombo pa imamo glede obravnave rek, ob katerih poteka medrepubliška meja. Menimo, da bi jih bilo treba obravnavati posebej, saj vprašanje njihove zaščite presega občinske meje in zahteva neposredno usklajevanje razvojnih načrtov kot tudi usklajeno delovanje organov obeh republik in prizadetih občin z obeh strani meje. Predlagamo, da se pristojni republiški upravni organi povežejo z ustreznimi organi republike Hrvaške in skupno s prizadetimi občinami uskladijo interese v zvezi z gospodarskim izkoriščanjem oziroma varovanjem mejnih rek.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa. Besedo ima tovariš Livij Jakomin, delegat Obalne skupnosti Koper.

L i v i j J a k o m i n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije pri Obalni skupnosti je skupaj s skupino delegatov občine Koper proučila poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve in hkrati tudi razmere, ki so bile v letu 1981 na območju obalnih občin. Svoja stališča smo usklajevali z delegacijo v Izoli in Piranu. Pozitivno ocenjujemo poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve, ki nas na celovit način seznanja z aktivnostjo teh organov.

K poročilu pa imamo tudi nekaj pripomb.

V poročilu pogrešamo predvsem to, da ni ustrezno obravnavana meja na morju. Ta meja, v zadnjem času daje velike možnosti za razvoj vseh vrst kršitev, obenem pa predstavlja potencialno nevarnost za splošno varnost. Večkrat se uporablja morje tudi za tihotapljenje. V zadnjem času so prav na našem območju bile uspešne akcije, ki so prekinile nekatere tihotapske kanale. S tem se je aktivnost prenesla na tisti del državne meje, ki je s svojega vidika najmanj varovana ali pa najbolj odprt. Zaskrbljeni smo namreč zaradi tega, ker je oprema pomorske milice že dokaj stara in neustrezna, kar kaže, da je temu treba posvetiti posebno skrb. Za ilustracijo naj navedem, da je pred kratkim prišlo na morju tudi do uporabe orožja, kar kaže, da je potrebno v teh razmerah pristopiti tudi k takim ukrepom, če želimo zaščititi predvsem mejo in naše interese ter preprečiti, da bi sovražnik tihotapil po morju propagandni material in tudi orožje. Zato predlagamo, da se pri obravnavi teh vprašanj v bodoče posveti ustrezna pozornost tudi varnosti na morski meji in da se v zvezi z morsko mejo sprejmejo ustrezni ukrepi.

Naša skupina tudi ugotavlja, da nam je v zadnjem času tako mejnim prebivalcem kot tudi vsem Jugoslovanom okrnjen ugled prav zaradi ravnanja naših občanov v zvezi z množičnim prehodom prek meje in nakupom kave v Trstu. Sprašujemo se namreč, ali nam je to potrebno in ali res ni bilo mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti zadostne količine kave, predvsem z vidika varnosti in tudi preprečevanja tako množičnega odhoda v Trst, kar obenem tudi obremenjuje delo organov za notranje zadeve.

Obalno območje postaja v zadnjem času še posebej zanimivo za uživalce mamil. Lansko leto so bili na našem območju odkriti nasadi z indijsko konopljo. Teh je bilo kar 25 s 5.o3o sadikami. To, da je območje primerno za gojitev rastlin za pridobivanje mamil, naraščanje števila uživalcev, predvsem odprta meja, pa tudi možnosti, ki jih daje pomorski tranzit, so vprašanja, ki nas dejansko zaskrbljujejo. Na našem območju imamo evidentiranih 233 uživalcev mamil, kar ni majhno število. Naš predlog je, naj se prouči možnost, da bi se uživalci mamil prisilno zdravili, s tem bi gotovo rešili marsikaterega mladega človeka pred to zasvojenostjo. Za reševanje te problematike pa bo potrebno angažirati vse službe, ki so pristojne za ukrepanje. S temi problemi se še vedno preveč ukvarja samo služba za notranje zadeve, kar po našem mnenju ni dobro. Predlagamo tudi, da pristojni

organi v sodelovanju z mladino in njihovimi starši izdelajo celovit program preventivnega delovanja na tem področju.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Besedo ima tovariš Rade Živanović, delegat iz občine Žalec.

R a d e Ž i v a n o v i ć : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši! Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz Žalca je na seji 10. junija 1982 obravnavala poročilo o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve.

Ugotavljamo, da so varnostne razmere kljub zaostrenim mednarodnim dogajanjem in težki gospodarski situaciji ter okrepljenem delovanju zunanjega in notranjega sovražnika še vedno zadovoljive. Pri varovanju temeljev samoupravne socialistične ureditve, preprečevanju splošne kriminalitete ter zagotavljanju javnega reda in miru so bili doseženi dobri uspehi, slabše rezultate pa dosegamo na področju prometa in požarne varnosti ter pri preprečevanju nesreč pri delu.

Prav tako so bili doseženi spodbudni uspehi pri uresničevanju družbene samozaščite. Izboljšanje varnostne kulture delovnih ljudi in občanov ter družbena samozaščita vedno bolj postajata sestavni del samoupravnega in političnega delovanja. Prevladuje spoznanje, da niso samo organi za notranje zadeve odgovorni za varnost in zaščito družbe, temveč predvsem delovni ljudje in občani, organizirani v Socialistični zvezi pod vodstvom Zveze komunistov.

Kljub doseženim uspehom pa ne moremo biti v celoti zadovoljni z rezultati družbeno samozaščitnega obnašanja. Še vedno je preveč družbeno škodljivih pojavov. Zavarovanju družbenega premoženja, prometni varnosti in delu narodne zaščite posvečamo premalo pozornosti.

Iz poročila o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve je razvidno, da imajo organi za notranje zadeve pomembno vlogo pri varovanju ustavnosti in zakonitosti ter ohranitvi samoupravnega socialističnega sistema. Naša skupina meni, da bi moralo poročilo vsebovati stališča in sklepe ter nakazati usmeritve za uspešnejše delo pri uresničevanju varnosti in družbene samozaščite, in sicer:

- za uspešno delo delegatske baze menimo,da bi morali v prvi vrsti usposobiti naše delegate tudi s področja varnosti in družbene samozaščite,

- pri pregledu programa družbenopolitičnega usposabljanja članov delegacije za obdobje 1982 do 1986 smo ugotovili, da ni zajeto področje splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Predlagamo, da se v program usposabljanja vključi tudi usposabljanje delegatov za delo na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Pri obravnavanju problematike na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite smo ugotovili, da se prepočasi rešujejo nekatera sistemska vprašanja, ki bi jih moral rešiti novi zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti. Da bi bilo delo na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite uspešnejše, predlagamo, da se omenjeni zakon čimprej sprejme oziroma vsaj po periodičnem delovnem načrtu zborov Skupščine SR Slovenije.

Glede varovanja družbenega premoženja menimo, da nismo dovolj učinkoviti, med drugim tudi zato, ker preveč uveljavljamo sistem varovanja premoženja po poklicnih čuvajih in vratarjih OZD Varnost. Menimo, da bi bilo primerneje in v skladu s podružbljanjem varnostnih zadev, da varujejo premoženje čuvaji in vratarji lastnih delovnih organizacij združenega dela. Hvala.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Živanović, hvala lepa. S tem je seznam prijavljenih razpravljalcev izčrpan. Želi še kdo besedo k tej točki dnevnega reda? (Ne.) Če ne, predlagam, da prekinemo to točko dnevnega reda, da bi se sestala skupina delegatov in predlagala morebitne spremembe in dopolnitve predloga sklepa. Se s tem predlogom strinjate? (Da.)

Prehajamo na 4 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Poročilo je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svojega predstavnika določil Bojana Ušeničnika, pomočnika republiškega sekretarja za ljudsko obrambo.

Uvodno poročilo smo poslušali na skupnem zasedanju, objavljeno pa je bilo tudi v Poročevalcu številka 9.

Kot gradivo ste prejeli tudi stališča Koordinacijskega odbora za razvijanje in uveljavljanje socialistične solidarnosti in Sveta za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri Predsedstvu Republiške konference Socialistične zveze.

Poročilo so obravnavali Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem, Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija. Vsi so zboru tudi pisno poročali. Želijo poročevalci besedo? (Ne.)

Danes ste prejeli na klop predlog ugotovitev, priporočil in sklepov, ki naj bi jih po razpravi sprejel naš zbor. Omenjeni akt je bil pripravljen na podlagi dosedanjih razprav o poročilu v delovnih telesih zborov in Skupščine.

Tudi pri tej točki dnevnega reda bo razpravo spremljala prej imenovana skupina delegatov in po razpravi v zboru predlagala morebitne spremembe oziroma dopolnitve predlogov, ugotovitev in priporočil sklepov, ki smo jih prejeli danes na klop.

Pričenjam razpravo. Prijavljenih je več delegatov. Besedo ima Franc Čuček, delegat iz občine Krško.

F r a n c Č u č e k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Delegacija Skupščine občine Krško za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije v celoti podpira predloženo poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji, ki celovito obravnava stanje na tem pomembnem področju.

Ob načelni podpori pa želim v imenu naše delegacije vendarle opozoriti na nekatera vprašanja, ki so v poročilu nekoliko preskromno obravnavana oziroma ki bi jim morali spričo njihovega izjemnega pomena v republiški skupščini posvetiti večjo pozornost.

Predvsem bi želel opozoriti na vsebino poglavja 1.1.7., ki obravnava onesnaževanje zraka, voda in zemljišča. Leta 1979 so vse občine, ki so v porečju reke Save, na pobudo skupnosti mest in občin Jugoslavije podpisale družbeni dogovor o skupnih akcijah za preprečevanje onesnaževanja voda porečja reke Save. Bojim se, da smo ta dogovor podpisali le zato, da ga imamo, kajti doslej se je za njegovo uresničevanje v Sloveniji storilo bore malo, ali skoraj nič. Kako si lahko drugače razlagamo tako pogoste pogine rib in ne nazadnje ugotovitev zagrebškega inštituta "Rudjer Bošković" o katastrofalnem biološkem stanju in kvaliteti vode reke Save. Ali bomo kljub nenehnemu tehničnemu in tehnološkemu napredku, ki ga dosegamo v Sloveniji, postali morilci lastnega naroda, saj s skrajno neodgovornim ravnanjem z reko Savo, nekoč biserom Slovenije, uničujemo temeljni vir življenja našega naroda? Ne samo to, ali se občine v porečju Save zavedajo, da je Sava v Krškem z izgradnjo jezu k jedrski elektrarni postala zbiralnik vseh odpadnih snovi za pretežni del Slovenije? Kemično tako močno onesnažena Sava, ki napaja podtalnico na krškem polju, hkrati resno ogroža ta,za Slovenijo pomemben bazen pitne vode. Kdo bo prevzel odgovornost, če se bo stanje še nadalje poslabševalo in če bo prišlo do katastrofe širših razsežnosti?

Zato naša skupina delegatov za Zbor občin ponavlja in posreduje večkrat izraženo zahtevo vseh treh zborov Skupščine občine Krško, da se do skrajnosti zaostri neposredna odgovornost, skupna in posamična za vsak primer onesnaževanja in zastrupljanja voda v porečju reke Save, da se odločneje kot doslej začne z uresničevanjem družbenega dogovora za preprečevanje onesnaževanja reke Save.

V podkrepitev te odločne zahteve delegatov naše skupščine moramo povedati, da se v občini Krško gradijo čistilne naprave, ki predstavljajo za delovni kolektiv Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj izjemno težko breme, katerega posledice bodo delavci občutili še vrsto let. Zato bi bilo prav, da se tudi odnos drugih do Save začne odločneje spreminjati, ker sicer tudi ta naprava v Krškem ne bo dala željenega učinka.

S splošno varnostjo prebivalcev posavskega območja pa je povezano tudi vprašanje varnega obratovanja Nuklearne elektrarne Krško. Lahko rečem, da so prebivalci tega predela Slovenije, v primerjavi z znanimi primeri doma in v svetu, pokazali visoko stopnjo zaupanja v tehnologijo tega nuklearnega prvenca. Zato tudi upravičeno pričakujemo in hkrati odločno zahtevamo dosledno in trajno izvajanje predpisanih in potrebnih varnostnih zaščitnih ukrepov. Upoštevati namreč moramo, da posamezni novinarski članki o nuklearni elektrarni, ki jih zasledimo zlasti v zadnjem času, lahko kaj hitro vzplamtijo povsem drugačno razpoloženje in odnos občanov do nuklearne elektrarne.

Ob koncu želim opozoriti še na eno vprašanje. Poročilo ugotavlja, da večina velikih požarov nastaja v industrijskih objektih z visoko tehnologijo, kar zahteva tudi profesionalni pristop h gašenju. Mnogokrat pa bi lahko razsežnost teh požarov občutno omejili ali celo odpravili, če bi povsod posvetili večjo skrb požarni preventivi in večji usposobljenosti delavcev, zlasti na požarno najbolj izpostavljenih mestih, za pravočasno lokalizacijo požarov. Zato bi morali na področju požarnega varstva delovati v dveh smereh: prvič, na nadaljnjem izgrajevanju sistema požarnega varstva in nenehnem povečevanju strokovnosti in tehnične opremljenosti in drugič, na sistematičnem in trajnem usposabljanju najširših množic za preventivno delovanje in samozaščitno ukrepanje, s čimer bomo zanesljivo preprečili ali omejili mnoge, tudi vseuničujoče požare, ki nam požirajo dragocene milijarde, včasih tudi zaradi malomarnosti. Hvala.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Besedo ima Matevž Dagarin, delegat iz občine Škofja Loka.

M a t e v ž D a g a r i n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da dam kratko oceno škode po poplavah v Poljanski dolini v občini Škofja Loka.

V noči od sobote na nedeljo 12. in 13.6.1982 je neurje z močnim dežjem zajelo območje Poljanske doline, predvsem na območju krajevne skupnosti Žiri in Poljane. Močno narasla reka Sora s svojimi pritoki je na številnih krajih prestopila bregove in poplavila ceste in kmetijske površine, zalila več stanovanjskih in drugih objektov v Žireh, Trebiji, Gorenji vasi in Poljanah, odnesla več lesenih mostov, izpodkopala in odnesla oporne zidove ob mostovih in drugih objektih ter pretrgala cevovoda v Žireh. Narasli vodotoki in močno deževje pa so uničili ali poškodovali tudi številne lokalne ceste ob poti. Akcijo reševanja in preprečevanja posledic elementarne nesreče je vodil občinski štab za civilno zaščito. Sodelovali so štabi in enote civilne zaščite v vseh krajevnih skupnostih v Poljanski dolini, Žireh, Škofji Loki, Godešiču in Ratečah, enote gasilcev v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, delavci milice, cestnega in komunalnega podjetja, ribiške družine in občani.

Na podlagi podrobnejših poročil osmih prizadetih krajevnih skupnosti sta neurje in deževje povzročila naslednjo škodo: voda je odnesla 6 lesenih mostov, od tega 5 na reki Sori in enega na potoku Račeva, zalila je kletne prostore 57 stanovanjskih hiš in drugih zgradb, odnesla je del cestišča ali ga poškodovala v dolžini 32 km, odnesla, podrla ali poškodovala je oporno zidovje ob mostovih in cestah v dolžini 1,3 km, poplavila je 181 ha kmetijskih zemljišč, od tega 19 ha njiv in s tem uničila ali poškodovala pridelke krompir, koruzo in krmo, odnesla je različen gradbeni material, les in drva. Ocenjujemo, da znaša škoda na kmetijskih pridelkih, komunalnih in drugih objektih okoli 5o milijonov novih dinarjev.

Občani neposredno ali pa organizirano v krajevni skupnosti že odpravljajo posledice nastale škode. Gradnja provizoričnih prehodov čez reko Soro pravkar poteka. Izvršni svet Skupščine občine Škofja Loka je na izredni seji 14.6.1982 obravnaval nastalo situacijo in sprejel ukrepe za ugotovitev nastale škode in

odpravo nekaterih posledic, prav tako delujejo tudi že komisije za ugotavljanje in ocenitev škode. Hvala lepa.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Dagarin, hvala lepa. Besedo ima Franc Dežman, delegat iz občine Maribor-Tabor.

F r a n c D e ž m a n : Tovarišice in tovariši delegati! Glede na boleč nauk z dne 12. avgusta 1980, ko je v dveh urah huda meteorološka ujma povzročila škodo v mariborski in severovzhodni Sloveniji na področju družbenega in zasebnega premoženja, ki po ugotovljenih podatkih znaša 250 mio dinarjev samo v kmetijstvu in 560 milijonov dinarjev na področju družbenega in zasebnega premoženja, je povsem razumljivo, da je naša skupina delegatov v sodelovanju s skupinami delegatov ostalih občin in mesta Maribor skrbno ocenila stanje in analizo še posebej pa podpoglavje "Neurja s točo in sistem obrambe pred točo".

Ob razpravi smo kritično ugotavljali predvsem to, da je izvajanje zakona o sistemu obrambe pred točo iz leta 1979 še vedno prepočasno in celo soočeno s preložitvami konkretnih akcijskih programov. Ocenjujemo, da v sedanjem gospodarskem položaju in ob velikih pričakovanjih prednostno usmerjene kmetijske proizvodnje v tem srednjeročnem obdobju in upoštevajoč zastavljen cilj, da v letu 1985 pridelamo 85 odstotkov hrane doma, pomeni vsak večji izpad zaradi morebitne podobne vremenske ujme hudo naravno katastrofo s hudimi posledičnimi odvisnostmi glede ekonomske, cenovne in druge politike.

V izogib temu bi morali napeti vse moči in sile, da se dokončno uredi kompleksnost obrambe in postavi zaščitni klobuk za celotni slovenski branjeni prostor, v katerem imamo, kot vemo, sedaj še velike bele lise. Ker sta severovzhodna Slovenija in Primorska vključeni v sistem, bi morali oba konca Slovenije čim prej povezati tudi prek sistema v osrednji Sloveniji v zaokrožen, organizacijsko dobro izpeljan sistem obrambe pred točo, ki edini lahko jamči za preprečitev škode na družbenem in zasebnem premoženju.

Zato predlagamo, da se ponovno preveri in tudi oceni naslednje:

- da pristojni organi, organizacije in skupnosti v SR Sloveniji in posamezne občine z nebranjenih območij dajo ureditvi obrambe pred točo prednostno vlogo in pomen, tako kot je to dano kmetijski proizvodnji in predelavi hrane v planskih in v resolucijskih dokumentih o izvajanju srednjeročnega plana;

- da se sistem obrambe pred točo ažurira in da se ga uredi, kolikor je to seveda mogoče, ponekod so glede tega že zelo daleč, že v letu 1983, najkasneje pa v letu 1984;

- da je potrebno pospešiti nadaljnjo koordinacijo in skupno urejanje sistemske obrambe na mejnih območjih s sosednjo republiko Hrvatsko;

- naj se podobno, kot je to že urejeno z Republiko Italijo, nadaljujejo aktivnosti tudi s sosednjo Republiko Avstrijo, s čimer bo dejansko sistem obrambe pred točo na strateškem in geografskem območju Slovenije v tem predalpskem občutljivem svetu dobil pravo učinkovitost in bo tudi pravi porok za zaščito družbenega premoženja in dobrin. Hvala.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Dežman, hvala lepa. Besedo ima Boris Jurakovič, delegat iz občine Murska Sobota.

B o r i s J u r a k o v i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša delegacija je obravnavala poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah s posebno pozornostjo. To ni slučajno, saj je bila v minulih letih pokrajina večkrat težko prizadeta, predvsem zaradi dveh povzročiteljev, to je poplav in neurja s točo. Oboje je povzročilo škodo predvsem kmetijstvu, ki je osnovni vir dohodkov, in tudi objekti so pretrpeli večje ali manjše škode.

Ugotovili smo, da so se razmere v zadnjih letih bistveno izboljšale. Mura je sicer še vedno tista reka, ki lahko ogrozi urbana naselja in kmetijske povr-

šine, vendar so bili obrambni nasipi zgrajeni po katastrofalnih poplavah, sedaj pa varujejo območje pred nevarnostmi, ki smo jih prej bili izpostavljeni skoraj vsako leto. Tudi zgrajeni zadrževalniki in opravljene regulacije nekaterih vodotokov so bistveno pripomogli k boljšemu stanju. Prav tako je bilo območje tako rekoč vsako leto izpostavljeno raznim ujmam, ki so jih povzročala neurja in toče. Še posebno je bilo območje prizadeto v letih 1978 in 198o, ko je toča povzročila veliko škodo poljščinam, saj je pobrala tako rekoč celotni pridelek na izredno velikih površinah. Kmetijski proizvajalci so zato z zadovoljstvom sprejeli uresničevanje določil zakona o obrambi pred točo, zavedajoč se, da so v sistem bila vložena res velika sredstva, ki pa predstavljajo le majhen del tiste škode, ki jo lahko naredijo ujme, ki smo jim bili priče.

Menili smo, da bi bilo potrebno sistem dograditi in ga vzpostaviti na območju cele republike. Organom, ki skrbijo za odnose s sosednjo Republiko Avstrijo, priporočamo, da poizkušajo čim bolj povezati oba obrambna sistema, tako kot to uspešno deluje na goriškem območju. Tako bo zaščita pred točo na obmejnih, praviloma manj razvitih območjih, popolnejša oziroma uspešnejša.

V delegaciji smo sklenili, da želimo na tem mestu posebej poudariti predvsem to, da je mogoče doseči pomembnejše uspehe v zavarovanju pred velikimi naravnimi nesrečami le s skupnimi močmi in z združevanjem sredstev tako glede naložbe v obrambne sisteme kakor glede pomoči oziroma solidarnosti v odpravljanju posledic.

Občina Murska Sobota je bila zaradi škode po toči deležna solidarnostne pomoči, ker so jo delovni ljudje, predvsem kmetijski proizvajalci, ocenili kot izreden prispevek k ohranitvi reprodukcijske sposobnosti in h krepitvi soodvisnosti. Pri tem ni izostala tudi oblika samopomoči, ki so jo izkazali tisti, ki niso prizadeti in delavci v OZD z dodatnimi prispevki za odpravo posledic.

Zaradi teh razlogov in tudi sicer naša delegacija sprejema predlagana stališča ter poročila in sklepe, ki so bili predloženi skupaj s poročilom.

Civilna zaščita v občini Murska Sobota je organizirana v vseh krajevnih skupnostih, kjer imamo formirane štabe in enote civilne zaščite, tako specializirane kot splošne. V šestih krajevnih skupnostih mesta Murska Sobota imamo organizirane štabe civilne zaščite in po en vod splošne enote civilne zaščite, kar je daleč premalo in je potrebno te enote povečati. V OZD imamo povsod formirane štabe in enote civilne zaščite, v večjih specializirane, v manjših pa splošne enote. Za potrebe celotne občine je formiran odred civilne zaščite,ki lahko deluje samostojno tudi pri vseh zahtevnih tehnično-reševalnih akcijah. Skupno imamo v enote in štabe civilne zaščite vključenih nad lo.ooo občanov, ki so usposobljeni za osebno zaščito, samopomoč in vzajemno pomoč, delno pa tudi za organiziran nastop ob začasni zaščiti in reševanju ljudi, materialnih in drugih dobrin ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah ter drugih izrednih razmerah.

Opremljenost enot civilne zaščite z materialno-tehničnimi sredstvi in osebno zaščitno opremo ni zadovoljiva. Razmeroma dobro so opremljene in usposobljene le gasilske-tehnične enote civilne zaščite in to predvsem po zaslugi gasilskih organizacij, ki izredno dobro delujejo.

Vzrok nezadostne opremljenosti enot in štabov civilne zaščite je iskati predvsem v pomanjkanju sredstev, ki se namenjajo za to področje.Sredstva za potrebe ljudske obrambe se procentualno izdvajajo iz ustvarjenega dohodka OZD in ker industrijsko nismo močno razvito območje, je tudi delež za potrebe ljudske obrambe majhen, medtem ko nekatera območja z razvito industrijo zlahka pokrivajo potrebe za ljudsko obrambo.

Potrebno bi bilo združevati del sredstev, ki se stekajo za potrebe ljudske obrambe v celotni republiki in ga namenjati tistemu območju, ki ne zmore pokrivati niti najosnovnejših potreb po zaščitni in reševalni opremi za štabe in enote civilne zaščite. Na ta način bi lahko razmeroma zadovoljivo opremili s potrebno opremo tudi tista območja, ki so sedaj še kritično opremljena, z najnujnejšo opremo. Hvala lepa.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Jurakovič, hvala lepa. Besedo ima Franc Travnikar, delegat iz občine Ptuj.

F r a n c T r a v n i k a r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V občini Ptuj smo delegati in Izvršni svet Skupščine Ptuj temeljito razpravljali o predloženem poročilu, zato dajemo v pisni obliki pobudo za urejanje nekaterih zadev ob naravnih in drugih nesrečah, ki so prizadele in prizadevajo tudi našo občino.

Ob izdaji osnutka zakona o spremembi zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč (Uradni list SRS, št. 3/75) v letu 1980 je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj predlagal, da občine razpolagajo z 20 % oblikovanih sredstev za solidarnost v svojih občinah. Ta sredstva bi občine uporabljale za odpravo posledic elementarnih in drugih nesreč, ki se vsakoletno pojavljajo, a ne presegajo 3 % družbenega proizvoda posamezne občine, kar je pogoj za uveljavitev širše solidarnosti na nivoju republike. Prek naših delegatov v zborih republiške skupščine smo sestavljalcem osnutka predložili konkretno formulacijo novega člena, vendar le-ta predloga ni podprl, z obrazložitvijo, da zakon ureja le način oblikovanja sredstev za solidarnost ob elementarnih nesrečah, medtem ko način uporabe in upravljanja s temi sredstvi ureja poseben družbeni dogovor (Uradni list SRS št. 29/75), sklenjen med skupščinami občin, Izvršnim svetom Skupščine SR Slovenije, Republiško konferenco SZDL, Zvezo sindikatov Slovenije in Gospodarsko zbornico, zato bi naš predlog o uporabi teh sredstev terjal dopolnitev navedenega družbenega dogovora.

Ker se na območju severovzhodne Slovenije pa tudi na drugih območjih vsako leto srečujemo z vrsto naravnih nesreč (pozeba, toča, povodnji in tako dalje), ki povzročajo veliko škodo, vendar navadno ne tolikšno, da bi bile upravičene do solidarnostnih sredstev v smislu 3. člena navedenega družbenega dogovora, daje Izvršni svet Skupščine občine Ptuj pobudo za spremembo tega člena dogovora. Predlagamo, da se na koncu 3. člena doda nov odstavek, ki bi se glasil: "Skupščine občin oziroma njihovi izvršni sveti predlagajo 20 % oblikovanje sredstev za solidarnost v posamezni občini za odpravljanje posledic naravnih nesreč, katerih škoda ne presega višine, določene v prvi in drugi točki v drugem odstavku tega člena". Ta del sredstev solidarnosti ostaja na računih oblikovalcev do sklepa izvršnega sveta občine o njihovem aktiviranju oziroma toliko časa, dokler ne doseže 0,5 % družbenega proizvoda gospodarstva posamezne občine v preteklem letu. S takšno dopolnitvijo družbenega dogovora bi občine pridobile najnujnejša sredstva za hitro pomoč ob vseh naravnih nesrečah, zato pričakujemo, da boste podprli predlagano dopolnitev družbenega dogovora. Takšno stališče smo posredovali Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije in Izvršnim svetom Skupščin občin Maribor, Lenart, Ormož, Slovenska Bistrica, Lendava, Murska Sobota, Gornja Radgona, Šmarje pri Jelšah, Šentjur pri Celju ter mariborski gospodarski zbornici za Podravje. Zaradi navedenega Izvršni svet Skupščine občine Ptuj in delegati predlagamo Skupščini, da na našo pobudo začne z aktivnostjo za ureditev tega problema, s čimer bi omogočili laže, hitrejše in učinkovitejše ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah.

Opozoril bi še na en problem. V letu 1980/1981 so zimske in spomladanske pozebe povzročile v vinogradništvu in sadjarstvu veliko škodo, saj v naši občini predstavlja 7,8 % izpad družbenega proizvoda. Odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanju s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji je sprejel sklep, da se za delno kritje stroškov odprave posledic naravnih nesreč v občinah Šentjur pri Celju, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož in Ptuj dovoli uporaba sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, ki se združujejo na računu sredstev solidarnosti SR Slovenije, v višini 131,144.840 din, kar predstavlja 21 % vseh sredstev solidarnosti oziroma za občino Ptuj le 37,232.000 din, kljub temu da je Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ocenil škodo v višini 454,980.000 din. Višina dodeljenih sredstev pa ne zadošča za sanacijo našega vinogradništva, niti v družbenem, kaj šele v zasebnem sektorju. Kot posledica pozebe se pojavljajo izgube v TOZD Vinogradništvo na haloškem območju in postavlja delavce v izredno težak položaj. Izgubo je KK Ptuj sicer pokril z lastnimi sredstvi, ker so dodeljena sredstva solidarnosti dana namensko za del lastne udeležbe pri najemanju investicijskih kreditov za sanacijo po pozebi prizadetih vinogradov.

V programih, ki jih izvajamo na področju kmetijstva, obstajajo zagotovila, da bo imelo prizadeto vinogradništvo pri zagotavljanju sredstev prioriteto. Ugotavljamo, da kreditna politika za te usmeritve ni dogovorjena in je reševanje sanacije v vinogradništvu preveč prepuščeno možnim rešitvam v delovnih organizacijah. Znesek solidarnostnih sredstev bi v višini 3o % le na osnovno vrednost 54o.ooo din za en ha mogoče še ustrezal pri kreditnem pogoju v letu 198o/1981, v letu 1982 pa ne več. Dejstvo je, da vinogradništvo, ki mora reševati svojo izgubo in prevzemati obveznosti odplačil kreditov za obnovo, ne more zagotavljati večje lastne udeležbe kot so sredstva solidarnosti, ali pa se mora odpovedati sanaciji in obnovi vinogradov in razvoju na manj razvitih območjih, kar velja tudi za zasebni sektor.

Na osnovi takšnih ugotovitev predlagamo Odboru podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji ter Republiškemu komiteju za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da ponovno prouči realnost sklepa o dodelitvi sredstev solidarnosti za odpravo posledic pozebe 198o/1981. Hvala lepa.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Travnikar, hvala lepa! Besedo ima tovariš Jože Uršej, delegat iz občine Slovenj Gradec.

J o ž e U r š e j : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Poročila o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji sta poleg delegacije občine obravnavala tudi svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter občinski štab za civilno zaščito.V našem poročilu omenjamo predvsem stanje v naši občini.

Enote civilne zaščite in enote gasilskih društev so zadovoljivo opremljene s sredstvi za reševanje, primanjkuje pa predvsem osebne zaščitne opreme, ki je po eni strani zelo draga, po drugi strani pa se dogaja, da opreme niti ni mogoče dobiti na tržišču. S proizvajalci zaščitne opreme bi se bilo potrebno dogovoriti, da bi proizvajali zadostne količine sredstev za osebno zaščito in to seveda po primernih cenah, kajti nesprejemljivo je, da na primer komplet osebne zaščitne opreme znamke MC-1 stane skoraj 1.5oo dinarjev, kar onemogoča nabavo zadostnih količin osebne zaščitne opreme.

Glede kadrovske zasedenosti enot civilne zaščite, predvsem v krajevnih skupnostih, ugotavljamo, da so v enote civilne zaščite vključeni pretežno tisti občani, ki niso več sposobni za druga opravila. Vemo pa, da zahtevajo razne reševalne akcije predvsem močne, zdrave in dobro usposobljene ljudi.

Pomemben delež ob nastanku in preprečevanju naravnih in drugih nesreč ima tudi učinkovit alarmni sistem. V naši občini je ta sistem zastarel in zato neučinkovit. Prizadevamo si, da bi v tem srednjeročnem obdobju zgradili enoten alarmni sistem, ki bi pokrival celotno območje občine.

V zvezi z zaklanjanjem velja omeniti, da bi bilo treba razmisliti, ali so normativi za izgradnjo zaklonišč ustrezni. Verjetno bo treba razmišljati o poenostavitvi gradnje zaklonišč, saj bomo le na tak način prišli do zadostnega števila zaklonišč mest.

Glede financiranja civilne zaščite ugotavljamo, da se je stanje v zadnjem času nekoliko izboljšalo, čeprav so finančna sredstva, ki so namenjena za opremljanje in usposabljanje pripadnikov civilne zaščite, še vedno premajhna glede na predvidene potrebe. Hvala lepa.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Besedo ima Stanko Zlobko, delegat iz občine Brežice!

S t a n k o Z l o b k o : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje v Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz občine Brežice je na svoji seji dne 14.6.1982 obravnavala tudi poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji in v zvezi s tem ugotovila:

Poročilo daje izčrpno in realno oceno stanja ter tudi ponuja rešitve za izboljšanje razmer na posameznih področjih. Vendar menimo, da v zaključnih stališčih ni dovolj konkretnosti, predvsem glede materialne odgovornosti posameznih nosilcev nalog s tega področja. To še posebej velja za tiste nosilce nalog in obveznosti, ki morajo s svojim preventivnim delovanjem preprečevati nastopanje ob večjih naravnih in drugih nesrečah.

Nadalje podpiramo mnenje Odbora za finance v tistem delu, ki govori o nujnosti zagotavljanja sredstev za optimalno zaščito okolja in življenja ob Rudniku urana Žirovski vrh, z dopolnitvijo, da je potrebno takšno stanje zagotoviti tudi za potencialno ogroženo območje Nuklearne elektrarne Krško v primeru, da v tem objektu pride do nepredvidenega dogodka. Po sedaj veljavnih merilih za zaščito prebivalstva pred potencialno nevarnostjo ter v okviru finančnih možnosti občine Brežice bi to zahtevo uspeli izpolniti šele v letih 1985 do 1987, vemo pa, da objekt že danes opravlja svojo funkcijo.

Glede onesnaževanja reke Save ima naša delegacija podobno mnenje, kot ga je že podal delegat iz občine Krško, zato ga ne bi ponavljal.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa, tovariš Zlobko! S tem je seznam prijavljenih razpravljalcev k tej točki izčrpan. Želi še kdo besedo? Besedo ima tovariš Branimir Bračko, predstavnik Republiškega sekretariata za notranje zadeve!

B r a n i m i r B r a č k o : Tovarišice in tovariši delegati! Najprej lahko ugotovim, da je bilo poročilo o delu Republiškega sekretariata za notranje zadeve oziroma sploh organov za notranje zadeve v naši republiki, sorazmerno ugodno ocenjeno, zato so bile tudi pripombe redkejše. Če mi dovolite, bi dal nekaj dodatnih pojasnil k nekaterim pripombam in problemom, ki so prišli do izraza v dosedanji razpravi, preden bo zbor o njih sklepal.

Najprej so bile dane pripombe v tem smislu, da bi bilo treba posvetiti več pozornosti preventivnemu delu na področju zagotavljanja varnosti, predvsem v smislu nadaljnje krepitve in skrbi za boljše delovanje celotnega sistema družbene samozaščite.

Glede Republiškega sekretariata za notranje zadeve lahko navedem, da temu vprašanju posvečamo veliko pozornosti, saj smo pri našem delu razvili vrsto oblik, prek katerih naj bi dajali družbenim dejavnostim čimveč elementov, da bi lahko v tem smislu še bolj uspešno delovali. Tu mislim na številne informacije o aktualnih varnostnih razmerah in dogajanjih, ki jih naš sekretariat posreduje odgovornim družbenopolitičnim dejavnikom, zlasti družbenopolitičnim vodstvom v republiki. Na enak način obveščamo tudi pristojne organe na regionalnem in občinskem nivoju. Skratka, informacij o aktualnem dogajanju na varnostnem področju je kar precej. S tem je danih tudi precej elementov za ustrezno preventivno družbeno akcijo pri zagotavljanju varnosti in za krepitev delovanja v smeri družbene samozaščite.

Informacije, ki jih dajemo, so dnevne in periodične. Že samo ime dnevne informacije pove, da dnevno informiramo o vsem aktualnem varnostnem dogajanju, periodične informacije pa so v lanskem letu dosegle precej večje število izvodov kot v letu 1980, kar je podrobneje razvidno iz našega poročila. Vrsto podatkov o aktualnih varnostnih razmerah dajemo tudi komitejem za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito, kar je tudi ena od zelo intenzivnih oblik obveščanja odgovornih družbenih dejavnikov, ki po našem mnenju tudi daje v praksi zelo dobre rezultate. Poleg tega smo uporabljali te metode tudi, ko smo imeli razgovore o aktualnih varnostnih razmerah, pri katerih so sodelovali odgovorni delavci republiškega sekretariata ali uprav za notranje zadeve, ko smo obiskovali pomembnejše delovne organizacije oziroma ko smo imeli razgovore o tej problematiki s posameznimi vodstvi družbenopolitičnih organizacij.

Skratka, preventivna aktivnost v smeri nadaljnjega razvoja družbene samozaščite je bila, to lahko ugotovim, v delu našega sekretariata močno prisotna. Lahko pa tudi ugotovim, kot je že uvodoma dejal tudi naš sekretar tovariš Ertl, da je včasih žal le malo odziva na naše informacije, pojasnila in podatke o aktualnem dogajanju na varnostnem področju.

V zvezi s preventivnim delom je bilo omenjeno tudi konkretno vprašanje glede našega prispevka k nadaljnji krepitvi samoupravne delavske kontrole. Morda smo v preteklosti razumeli to vlogo res nekoliko preozko, predvsem v tem smislu, da smo organom samoupravne delavske kontrole posredovali podatke o konkretnih nepravilnostih, o raznih kršitvah, zlorabah in drugih problemih, ki se dogajajo v posameznih organizacijah združenega dela. Prek teh informacij smo jih skušali pridobiti za bolj angažirano delo pri utrjevanju samozaščitnega reagiranja kot tudi pri skrbi za družbeno premoženje. Morda smo bili tu nekoliko preveč zadržani v tem smislu, da smo se usmerili predvsem na informiranje, manj pa na nudenje tudi obsežnejše pomoči v smislu usposabljanja, kar bi prav gotovo bilo zelo koristno. Takšno naše vedenje pa je imelo svoje razloge v tem, da smo morda bili preveč pod vtisom bojazni, da bi z intenzivnejšimi stiki z organi samoupravne delavske kontrole le-te lahko delno spremenili v nekakšno podaljšano roko organov odkrivanja in pregona. Če pa bodo šla v tej smeri skupščinska priporočila in sklepi, bomo lahko v bodoče storili več tudi za strokovno usposabljanje organov samoupravne delavske kontrole. Moram reči, da je praksa glede tega v drugih republikah nekoliko širša in intenzivnejša ter da se dela v tej smeri več kot v Sloveniji.

Glede skrbi za kadre lahko rečem, da je ta skrb pri delu Sekretariata za notranje zadeve nenehno prisotna. Vsi aktivni delavci organov za notranje zadeve, zlasti pa delavci postaj milice, so trajno zadolženi za pridobivanje novih kadrov za delo v organih za notranje zadeve, zato tudi rezultati niso izostali. V zadnjih letih smo imeli veliko uspeha pri pridobivanju kadrov, saj je 65 % celotnega sestava milice že mlajšega od 3o let, kar dokazuje, da smo prav s to akcijo uspeli pridobiti toliko ljudi, da lahko sedaj v glavnem z mladimi na novo pridobljenimi ljudmi pokrivamo potrebe po kadrih.

Moram pa ugotoviti, da se zanimanje za delo v milici oziroma nasploh za delo v organih za notranje zadeve zmanjšuje. Osnovni razlog, vsaj kolikor ga lahko ugotovimo na podlagi anketiranja, je v glavnem v tem, da ljudje ne želijo delati v takih razmerah, v kakršnih delajo naši operativni delavci, predvsem delavci milice in kriminalistične službe, to pomeni z neurejenim delovnim časom, brez rednih odmorov, počitkov in podobno, saj se je treba angažirati tudi v popoldanskem in nočnem času, ob sobotah, nedeljah, praznikih in tako dalje. To je eden od zelo pomembnih razlogov, zaradi katerega so naši napori za pridobivanje kadra v zadnjem času manj uspešni.

Poleg tega moram reči, da tudi z našimi osebnimi dohodki nismo več tako zanimivi, kot smo bili pred leti, ko je 2o % dodatka, ki ga imajo delavci v organih za notranje zadeve, še resnično pomenilo 2o % več v primerjavi z nagrajevanjem v ostalih upravnih organih. Zdaj se je ta odstotek že občutno znižal.

V razpravi je bilo načeto tudi vprašanje varovanja družbenega premoženja. Pridružil bi se zlasti tistim, ki so se zavzemali za to, da ne bi zaupali varovanja družbenega premoženja samo profesionalnim organom, na primer delavcem organizacije "Varnost", ki sicer lahko zagotovi določen strokoven pristop na tem področju. Vendar pa moramo gotovo tudi celotne kolektive oziroma delovne skupnosti, ki jim je zaupano upravljanje z družbenim premoženjem, motivirati v tem smislu, da bodo to svojo funkcijo zadovoljivo opravljali. Zato bi bilo treba v smislu družbene samozaščite kombinirati dva pristopa. V okviru širšega pristopa bi mobilizirali celotne delovne skupnosti za večje napore na področju varovanja družbenega premoženja in seveda tudi pri zagotavljanju ustreznejših profesionalnih kadrov, ki bodo lahko svoje naloge na tem področju zadovoljivo opravljali.

Kar pa zadeva organe za notranje zadeve bi s številnimi informacijami o konkretnih odklonih pri varovanju družbenega premoženja skušali vplivati na odstranjevanje vzrokov, ki vplivajo na to, da včasih skrb za družbeno premoženje ni na ustrezni ravni; posledice pa so tudi v povečanem številu storjenih kaznivih dejanj. Ta naša opozorila so deloma direktna, deloma pa skušamo dati določene elemente družbenim pravobranilcem samoupravljanja in prek njih opozarjati na aktualne probleme pri varovanju družbenega premoženja.

Republiški sekretariat za notranje zadeve je zavarovanju meje v preteklosti posvečal precej pozornosti in jo mora tudi v bodoče. Stanje pa je takšno, glede na zaostreno mednarodno situacijo - tu mislim na stalne grožnje s strani sovražne emigracije, da skrb za mejo zahteva dodatne napore in ustrezno pozornost. Mislim,

da smo konkretno veliko storili na področju gradnje in rekonstrukcije mejnih prehodov. V zadnjem času so bili odprti mednarodni mejni prehodi: Hodoš, Kuzma, Vrtojba, Lipica, Fernetiči, izvedena je bila rekonstrukcija mednarodnega mejnega prehoda v Šentilju in še bi lahko našteval. Vse to naj bi prispevalo k temu, da bi bila propustnost naših mejnih prehodov večja, da bi promet potekal bolj tekoče, da bi bilo na prehodih manj gneče in s tem seveda tudi manj možnosti, da bi se nekateri lahko izognili kontroli, ki jo naši organi izvajajo na meji. To pa seveda prispeva tudi k zagotavljanju varnosti in ne samo k zadovoljevanju fiskalnih interesov.

Poleg tega delujemo tudi v tej smeri, vsaj s predlogi, da se z gradnjo cest in napeljevanjem telefonov ter drugimi podobnimi ukrepi v obmejnem območju zaustavi odhajanje ljudi z meje, kot osnovnega dejavnika varnosti v obmejnem območju. Moram reči, da so bili tudi tu doseženi v preteklosti že določeni rezultati. Seveda pa s stanjem ne moremo biti zadovoljni. Mislim, da ima na tem področju Sekretariat za notranje zadeve oziroma imajo organi za notranje zadeve izredno odgovornost. Tu ne gre za odgovornost do Slovenije,gre tudi za odgovornost do Jugoslavije. Vi veste, da okoli 7o % vsega prometa poteka prav prek republiških meja in da določene nevarnosti grozijo prav prek teh meja, zaradi česar mora biti ta skrb seveda še večja, kot je bila v preteklosti. Tudi problem tihotapstva na meji postaja v zadnjem času še aktualnejši, zaradi česar so potrebni še dodatni napori.

V letošnjem letu smo v Republiškem sekretariatu za notranje zadeve ponovno pristopili k izdelavi posebne analize, ki naj bi stanje varnosti na meji vsestransko osvetlila. K varovanju meje nameravamo pritegniti še številne druge družbene dejavnike tako, da bi določena vprašanja še ustrezneje uredili.

Prav gotovo je zavarovanje meje na morju pomemben del te analize. Glede samih plovnih objektov pa je Republiški komite za promet in zveze vložil precej naporov v to, da se pridobi ustrezen plovni objekt in mislim, da bo v kratkem že na razpolago.

V razpravi je bilo tudi ugotovljeno, da je v našem poročilu morda preveč statističnih podatkov. Poročilo smo morali na nek način omejiti, sicer bi bilo preobsežno, zato smo žal morali izpustiti komentarje o vzrokih posameznih pojavov in se bolj usmeriti na statistične podatke, ki kažejo v najosnovnejših črtah sliko varnostnih razmer na posameznih področjih. Morda bi bilo o vzrokih mogoče več povedati ob posebni obravnavi posameznih področij naše aktivnosti oziroma ob obravnavi posameznih problemov iz poročila.

V gradivu, ki ste ga dobili na klop, je med drugim ugotovljeno, da so sklepi odborov za družbenopolitični sistem in Komisije za družbeno nadzorstvo Skupščine SR Slovenije iz novembra preteklega leta še vedno aktualni, zato tudi nismo predlagali novih sklepov. Hvala za pozornost!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Besedo ima še tovariš Bojan Ušeničnik, pomočnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo!

B o j a n U š e n i č n i k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V razpravah o poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji je bilo dano veliko zelo koristnih predlogov in pripomb. Kot predstavnik predlagatelja moram poudariti, da bomo vse te predloge, pobude in pripombe temeljito proučili in jih upoštevali pri nadaljnjem razvijanju in dograjevanju sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti v primeru naravnih in drugih nesreč. Te pripombe in predloge bo obravnaval tudi odbor podpisnikov družbenega dogovora o zagotavljanju in uporabi sredstev solidarnosti glede na to, da je bilo precej predlogov v zvezi z nadaljnjim izpopolnjevanjem sistema solidarnosti, obravnavali jih bodo seveda tudi pristojni organi Republiške konference SZDL Slovenije.

Posebej bi rad opozoril le še na vprašanja varstva in zaščite naših rek, ker je bilo to vprašanje nekajkrat poudarjeno tudi v predhodnih razpravah, pa odgovora še ni bilo. Gre predvšem za vprašanje, kako teče sodelovanje med Socialistično republiko Slovenijo in Socialistično republiko Hrvatsko pri zagotavljanju varstva in zaščite mejnih rek in rek, ki tečejo prek območja Slovenije in

Hrvaške. V zvezi s tem naj vas opozorim, da je to sodelovanje v zadnjem času vse bolj intenzivno in da poteka zlasti na področju priprav in skupnega uresničevanja vodnogospodarskih osnov in na področju skupnega energetskega izkoriščanja voda.

V zadnjem času je vse bolj intenzivno tudi sodelovanje s sosednjo Republiko Avstrijo zlasti glede varstva in zaščite rek Drave in Mure. Toliko v zvezi s tem vprašanjem.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Želi še kdo besedo? (Ne.) Ugotavljam, da smo razpravo k tema dvema točkama izčrpali. Zaključujem razpravo in prekinjam to točko dnevnega reda, da bi se lahko sestala skupina delegatov.

Lahko ugotovimo, da je bila razprava zelo pestra, konstruktivna in zavzeta ter da je dala vrsto novih pobud, pripomb in predlogov, kar je dokaz, da se povsod močno zavedamo vrednot, ki jo predstavljata obe obravnavani temi. Glede na pestrost in tudi konkretnost razprav bi predlagal, da bi našo delovno skupino nekoliko razširili, in sicer predlagam, da bi vključili v zborovsko skupino delegatov še tovariša Franca Travnikarja iz občine Ptuj, tovariša Franca Čučka iz občine Brežice in tovariša Livija Jakomina iz občine Koper glede na to, da so ti trije delegati imeli precej konkretnih pripomb. S tem bi bilo tudi delo v tej skupini lažje.

Dajem ta predlog v razpravo. Se strinjate s predlagano razširitvijo te skupine? (Da.)

Skupina naj bi se takoj sestala, za nas pa predlagam pol ure odmora.

(Seja je bila prekinjena ob 11.55 in se je nadaljevala ob 12.3o.)

Predsednik M i t j a H o r v a t : Nadaljujemo sejo.

Prehajamo na 5 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Slavka Polaniča, namestnika republiškega sekretarja za finance. Želi predstavnik predlagatelja besedo? (Ne želi.)

Predlog zakona ste prejeli. Obravnavala sta ga Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija. Oba sta zboru pisno poročala. Želita morda poročevalca besedo? (Ne želita.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Kamil Lasič, delegat iz občine Nova Gorica!

K a m i l L a s i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V zvezi z osnutkom zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981 daje delegacija novogoriške občine naslednje načelne predloge in pripombe:

Iz gradiva je razvidno, kar je ugotovila tudi Služba družbenega knjigovodstva SR Slovenije, da je bilo zaradi neugodnega priliva od temeljnega davka od prometa proizvodov onemogočeno pravočasno plačilo celotne obveznosti do proračuna federacije za leto 1981. Zato je morala SR Slovenija za zagotovitev obveznosti iz naslova temeljnega davka od prometa proizvodov po stanju 31.12.1981 zagotoviti dodatna oziroma premostitvena sredstva. Pri tem ugotavljamo, da bi morali za vso splošno porabo zagotoviti, da se poraba med letom usklajuje z realnim stanjem, ne pa da se vede avtonomno ne glede na to, kaj se v družbenem gospodarstvu dogaja. Zato tudi prihaja do tega, da za preteklo leto pokrivamo te, tako imenovane zaostale obveznosti federacije iz priliva tekočega leta in zato nam zopet zmanjka sredstev v tekočem letu. Tak način zagotavljanja sredstev nam bo torej povzročil težave tudi letos, saj se je od 1.1.1982 do 22.1.1982 priliv od temeljnega davka od prometa proizvodov porabil za kritje obveznosti lanskega leta.

Drugo pomembno vprašanje je, da je bilo izposojeno za isti namen 9lo.ooo.ooo din sredstev za pospeševanje izvoza v letu 1981. Čeprav bodo ta sredstva vračljiva v letu 1982, je očitno, da kljub izrednemu poudarjanju izvoza ta sredstva niso bila uporabljena namensko za stimulacijo izvoza. Pri tem se pojavlja še vprašanje dinamike in pogojev vračila tega posojila, in podobno. Zato menimo, da je nujno zagotoviti tako proračunsko porabo, ki bo med letom ustrezala dejanskim dogajanjem v družbi. V zvezi s tem pa ne podpiramo take namenske uporabe ali izposoje sredstev, ki bi jih morali uporabiti za prioritetno nalogo naše družbe in gospodarstva, to je pospeševanje izvoza.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa, tovariš Lasič! Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Tovariš Polanič, boste odgovorili na vprašanji, ki sta bili zastavljeni v razpravi? (Da.) Besedo ima tovariš Slavko Polanič.

S l a v k o P o l a n i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V celoti se strinjam z mnenjem delegata iz občine Nova Gorica glede tega, da nekako ni normalno, da uporabljamo priliv temeljnega prometnega davka iz letošnjega leta še za pokrivanje obveznosti do federacije za lansko leto. Vendar so dejstva taka, kot so navedena v obravnavanem predlogu zakona.

Pri tem ne smemo pozabiti tudi, da je Zvezna skupščina sprejela zakon o izvrševanju proračuna za leto 1981, s katerim je zavezala vse republike in obe pokrajini, da morajo svoj prispevek oziroma kotizacijo zveznemu proračunu poravnati v tekočem letu. Vsa prejšnja leta pa smo lahko ta prispevek poravnali tudi še v januarju in še deloma v februarju za preteklo leto. Predvsem to so razlogi, zakaj smo v Sloveniji za izpolnitev obveznosti do proračuna federacije za leto 1981 uporabili sredstva tekočega priliva temeljnega prometnega davka. Vendar se pretežni del tega priliva nanaša na obračunane zneske po zaključnem računu oziroma še za mesec december 1981. leta.

Drugo vprašanje, ki je bilo zastavljeno, se nanaša na uporabo združenih sredstev za dodatne izvozne stimulacije, ki smo jih lansko leto zagotavljali na podlagi posebnega dogovora iz sredstev skupne porabe in splošne porabe. Res je, da smo v letošnjem januarju, predvsem z namenom, da bi našo obveznost do proračuna federacije za lansko leto izpolnili do 2o. januarja letos, ker ni bilo dovolj likvidnih sredstev v republiškem proračunu, morali začasno uporabiti tudi neizkoriščeni del sredstev iz naslova omejevanja splošne in skupne porabe, ki niso bila v celoti uporabljena v okviru Interesne skupnosti Jugoslavije za ekonomske odnose s tujino za dodatne izvozne stimulacije, ker je pač reden pritok teh sredstev bil večji, kot pa se je takrat računalo.

Na podlagi tega dogovora smo v Sloveniji zbrali 1.6oo.ooo.ooo dinarjev na posebnem računu; od tega smo 657.ooo.ooo dinarjev nakazali v lanskem letu, en del pa v letošnjem letu na račun Interesne skupnosti Jugoslavije za ekonomske odnose s tujino za dodatne izvozne stimulacije za leto 1981. Ostanek pa je ostal na računu in smo ga potem lahko uporabili za premostitev likvidnosti našega proračuna oziroma za izpolnitev naše celotne obveznosti do zveznega proračuna za leto 1981. V zvezi s 4. členom tega dogovora o zagotavljanju sredstev, ki so ga sklenile republike in obe pokrajini, je bilo določeno, da se lahko presežek sredstev, ki bi se morala združiti v Interesni skupnosti Jugoslavije za ekonomske odnose s tujino, namenili samo za izvozne stimulacije v republiki. Kot vidite, je nam ostalo okoli 9oo,ooo.ooo dinarjev, ki jih bomo uporabili v letošnjem letu za dodatne izvozne stimulacije. Predlog Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino in Izvršnega sveta oziroma Sekretariata za finance je, da bi naj kot osnova za dodeljevanje oziroma obračunavanje teh stimulacij organizacijam združenega dela, ki izvažajo na konvertibilni trg, služil devizni priliv v letošnjem letu. To se pravi, da bi dodatno stimulirali devizni priliv in prek tega seveda tudi izvoz. Da bodo ta sredstva lahko organizacije združenega dela tudi uporabile v okviru Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, morajo skleniti tudi poseben samoupravni sporazum.

Osnutek tega samoupravnega sporazuma je že sestavljen in bo obravnavan jutri na skupščini Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Takoj, ko bo ta samoupravni sporazum dobil dovolj podpore v organizacijah združenega dela, bomo lahko šli v dodatno stimuliranje izvoza, vendar samo prek Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Sredstva, ki so ostala iz tega naslova za lansko leto, bodo potem v celoti uporabljena za dodatno stimuliranje

izvoza v okviru Slovenije, s tem da bodo tudi sredstva, ki so bila začasno porabljena za pokritje naše obveznosti do kotizacije zveznemu proračunu, morali biti oziroma so verjetno že v celoti vrnjena na ta poseben račun.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Tovariš Polanič, hvala lepa! Tovariš Lasič, ste zadovoljni z odgovorom? (Da.) Želi še kdo besedo? (Nihče.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (63 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna Socialistične republike Slovenije.

Predlagam, da 6. točko dnevnega reda obravnavamo kasneje, ker je skupina delegatov iz občine Radlje ob Dravi k temu zakonu predložila amandma. V zvezi s tem predlagatelj pripravlja svoj amandma, ker bi se s sprejetjem tega amandmaja spremenili tudi nekateri drugi členi zakona.

Prehajamo na 7 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke s predlogom zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Predlog dogovora in predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Miho Wohinza, republiškega svetovalca v Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije. Tovariš Wohinz bo hkrati dal obrazložitev tudi k naslednji točki dnevnega reda. Besedo ima tovariš Wohinz!

M i h a W o h i n z : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Družbeni sveti predstavljajo v našem družbenopolitičnem sistemu novo obliko organizirane demokratične izmenjave in usklajevanja mnenj, medsebojnega sodelovanja in posvetovanja o načelnih vprašanjih določanja in izvajanja politike in razvoja socialističnih samoupravnih odnosov; pa tudi pomoč pri pripravljanju, sprejemanju in izvrševanju družbenih in samoupravnih odločitev.

Danes sta pred vami dogovora in zakonska osnutka o ustanovitvi dveh upravnih družbenih svetov, in sicer o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke in družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij. Obema dejavnostima, za katere predlagamo ustanovitev upravnih družbenih svetov, je skupen poseben pomen za republiko, kar je temeljni pogoj za ustanovitev družbenega sveta te vrste, še posebej zato, ker družbeni vpliv na izvrševanje upravnih funkcij na teh dveh področjih ni ustrezno zagotovljen prek republiških družbenih svetov niti v drugih organiziranih oblikah uresničevanja družbenega vpliva.

Naloge Republiške uprave za družbene prihodke nedvomno terjajo stalen in organiziran družbeni vpliv in pomoč pri izvrševanju upravnih funkcij tega republiškega upravnega organa, predvsem kadar gre za temeljne naloge na tem področju, kot so: proučevanje in analiziranje izvajanja davčnega sistema in davčne politike ter izvrševanje davčnih predpisov in v zvezi s tem drugih splošnih aktov.

Ti in drugi razlogi, ki so razvidni tako iz besedila dogovora in osnutka zakona kot iz obrazložitve, so vodili udeležence pri delu družbenega sveta, da so sklenili dogovor o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke. Udeleženec pri delu tega sveta je tudi Skupščina SR Slovenije, zaradi česar vam je danes predložen tudi predlog dogovora o oblikovanju tega družbenega sveta. Sklenjeni dogovor je namreč pogoj in podlaga za sprejem posebnega zakona, katerega osnutek je danes tudi na dnevnem redu.

Drugi dogovor in zakonski osnutek predvideva ustanovitev družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij. Poseben družbeni pomen te dejavnosti je bil ugotovljen že ob sprejemanju zakona o izvrševanju kazenskih sankcij pred tremi leti. Prav zaradi tega je bila v omenjeni zakon vgrajena določba, ki je pooblaščala republiškega sekretarja za pravosodje, upravo in pro-

račun, da ustanovi svet za izvrševanje kazenskih sankcij. Drugega pravnega temelja za takšno družbeno telo tedaj namreč ni bilo, čeprav ni dvoma, da je imel zakonodajalec v mislih družbeno telo, ki po svoji vsebini in namenu delovanja ustreza družbenemu svetu za posamezno upravno področje v smislu zveznega in republiškega zakona o družbenih svetih. Tudi pri delu tega upravnega družbenega sveta nastopa kot udeleženec Skupščina SR Slovenije, zaradi česar vam je danes predložen predlog ustreznega dogovora. Vsi ostali udeleženci pri delu obeh upravnih družbenih svetov so k dogovoroma že pristopili.

V dosedanjih razpravah k predlaganima dogovoroma in zakonskima osnutkoma ni bilo vsebinskih pripomb. Zato Izvršni svet Skupščine SR Slovenije v skladu s pobudami delovnih teles Skupščine na podlagi 3o7. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije predlaga, da se oba predlagana zakonska osnutka na zborih obravnavata in sprejmeta kot zakonska predloga.

Ob tem Izvršni svet predlaga amandmaje redakcijske narave k predlogu zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij, pa tudi amandma,po katerem bi z uveljavitvijo tega zakona prenehala veljati določba zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki je predvidevala ustanovitev posebnega sveta, o katerem sem uvodoma že govoril. Besedilo predloga za skrajšani postopek in besedilo predlaganih amandmajev z obrazložitvijo ste prejeli danes na klop.

Tovarišice in tovariši delegati! Glede na to v imenu Izvršnega sveta predlagam, da sprejmete dogovora o ustanovitvi obeh predlaganih upravnih družbenih svetov, po skrajšanem postopku pa tudi predloga obeh zakonov s predlaganimi amandmaji.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala, tovariš Wohinz!

Predlog dogovora in predlog zakona ste prejeli. Danes ste prejeli na klop še amandma Izvršnega sveta k 3. členu predloga zakona.

Gradivo sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročala. Želita poročevalca besedo? (Ne želita.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prijavljenih razpravljalcev k tej točki dnevnega reda ni bilo. Besedo ima tovariš Janez Železnik, delegat iz občine Ljubljana-Bežigrad!

J a n e z Ž e l e z n i k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor občin iz občine Ljubljana-Bežigrad k obravnavanemu gradivu sicer nima pripomb, pač pa si ni znala odgovoriti na naslednje vprašanje:

Imamo zakon o družbenih svetih, vendar danes sprejemamo še družbeni dogovor in na osnovi tega spet zakon. Ali ni to v nekem smislu zapleteno? Razmišljamo namreč v tej smeri, da bi kazalo to poenostaviti tako, da gremo direktno iz sedanjega zakona v družbeni dogovor, kar bi bilo pravzaprav dovolj za to, kar na tem področju potrebujemo.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa, tovariš Železnik! Tovariš Wohinz, boste odgovorili na to vprašanje? (Da.) Prosim.

M i h a W o h i n z : Tovarišice in tovariši delegati! Na to vprašanje lahko odgovorim zelo na kratko in sicer, da je tak postopek predpisan z zakonom in da od tega seveda ne moremo odstopiti. Kot sem že uvodoma povedal, je dogovor temelj in pogoj, da se ustanovi družbeni svet s posebnim zakonom. To pomeni, da se družbeni svet lahko ustanovi samo z zakonom. Da pa se lahko zakonski predlog predlaga v postopek, pa je potreben poprejšen dogovor udeležencev. Tak je bil postopek tudi pri oblikovanju drugih družbenih svetov.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Lahko pa bi dali pobudo, da se eventualno ta zakon spremeni.

J a n e z Ž e l e z n i k : (iz klopi) Tovariš predsednik, predlagam, da razpravljamo o tej pobudi in da nekaj storimo v smeri racionalizacije, saj je to tudi prispevek k stabilizaciji.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Besedo ima tovariš Miha Wohinz!

M i h a W o h i n z : Tovariš predsednik! Krivda ni na naši strani, kajti postopek je določen v zakonu o temeljih družbenih svetov in o zveznih družbenih svetih, to se pravi z zveznim zakonom, tako da to ni republiška pristojnost.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Želi še kdo besedo? (Ne.) Pobudo tovariša Železnika bi sprejeli kot delegatsko pobudo, ki naj jo pristojna telesa proučijo.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Skupščina SR Slovenije sklene dogovor o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

2. Zbor občin Skupščine SR Slovenije pooblašča tovarišico Silvo Jereb, podpredsednico Skupščine SR Slovenije, da v imanu Skupščine SR Slovenije podpiše ta dogovor.

Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (63 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Najprej bomo glasovali o amandmaju Izvršnega sveta k 3. členu, ki ste ga prejeli danes na klop in je razviden iz njegovega dopisa z dne 15.6.1982.

Sprašujem poročevalca delovnih teles, če s tem amandmajem soglašata? (Da.)

Kdor je za amandma k 3. členu, naj prosim glasuje! (57 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel amandma Izvršnega sveta k 3. členu.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (64 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog zakona.

Prehajamo na 8 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Predlog dogovora in predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet. Tovariš Miha Wohinz je v svoji uvodni obrazložitvi spregovoril tudi o tem zakonu.

Predlog dogovora in predlog zakona ste prejeli; danes na klop pa še amandmaje Izvršnega sveta. Amandmaje sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročala. Želita poročevalca delovnih teles besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Skupščina SR Slovenije sklene dogovor o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

2. Zbor občin pooblašča tovarišico Silvo Jereb, podpredsednico Skupščine SR Slovenije, da v imenu Skupščine SR Slovenije podpiše ta dogovor.

Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Prehajamo na glasovanje o predlogu zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Najprej bomo glasovali o amandmajih Izvršnega sveta k 3. in 7. členu ter k novemu 8. členu predloga zakona, ki so razvidni iz njegovega dopisa z dne 15.6. 1982, ki ste ga prejeli danes na klop. Sprašujem poročevalca delovnih teles, če s temi amandmaji soglašata? (Da.)

Ker z amandmaji soglašata delovni telesi zbora in Skupščine, predlagam, da zbor o vseh amandmajih glasuje skupaj. Se s tem predlogom strinjate? (Da.) Kdor je za amandmaje Izvršnega sveta, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel amandmaje Izvršnega sveta k predlogu zakona.

Glasovati moramo še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za predlog zakona, naj prosim glasuje! (64 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog zakona.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona.

Predlog za izdajo zakona in osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Matjaža Kmecla, člana Izvršnega sveta in predsednika Republiškega komiteja za kulturo. Tovariš Kmecl ima besedo!

M a t j a ž K m e c l : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Predloženi zakon posega v restavratorstvo kot posebno dejavnost v okviru varstva naravne in kulturne dediščine. Navsezadnje je od strokovne usposobljenosti, vestnosti, znanja in organiziranosti restavratorjev v veliki meri odvisno, ali bo stavba, plastika ali slika ohranila oziroma vnovič dobila tisto fizično podobo, zaradi katere je opredeljena kot spomenik.

V Socialistični republiki Sloveniji imamo približno trideset aktivnih, strokovno usposobljenih restavratorjev, ki delajo v različnih muzejih, galerijah in v Arhivu SR Slovenije. Največja delovna skupina pa je zbrana v Restavratorskem ateljeju pri Zavodu SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine. Kot je znano, je ta zavod republiška organizacija in deluje v okviru in po načelih, ki veljajo za republiško upravo, medtem ko Restavratorski atelje svoj prihodek pridobiva pretežno s pogodbami in svobodno menjavo dela. Od tod izvirajo tudi prizadevanja za ustanovitev delovne organizacije Restavratorski center oziroma z drugimi besedami, za osamosvojitev in izdvojitev sedanjega Restavratorskega ateljeja iz republiške uprave, ker to pač ne ustreza naravi restavratorskega dela, pa tudi ne vse večjim potrebam po restavratorskih delih, nakupu nove opreme in aparatur ter nastavitvi novih delavcev.

Zakonska osnova za predlagani zakonski akt je 85. člen zakona o naravni in kulturni dediščini, ki določa, da družbenopolitična skupnost lahko ustanovi po-

sebno organizacijo za restavratorska dela. Gre skratka za pravno ureditev nekega procesa, ki je v zadnjih letih potekal po naravi stvari same in ki bo omogočil tudi ustrezno samoupravno organiziranost delavcev v združenem delu in ne nazadnje tudi zmanjšanje republiške uprave.

Predlagani zakonski osnutek tudi zagotavlja, da bo Restavratorski center na voljo predvsem za tiste spomenike, ki so za družbo še posebej pomembni. Uresničevanje posebnega družbenega interesa je zagotovljeno tudi s soodločanjem delegatov širše družbene skupnosti in z ustrezno sestavo teh delegatov. Predloge in pripombe, ki so jih pripravili skupščinski odbori, bomo pri oblikovanju predloga zakona lahko v celoti upoštevali.

Predlagam torej, tovarišice in tovariši delegati, da sprejmete predlog za izdajo zakona in zakonski osnutek o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center v predloženem besedilu.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Dr. Kmeclu se zahvaljujem za uvodno obrazložitev. Predlog za izdajo zakona in osnutek zakona ste prejeli. Obravnavala sta ga Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročala. Želita poročevalca besedo? (Ne želita.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovariš Kamil Lasič, delegat iz občine Nova Gorica!

K a m i l L a s i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Naša delegacija podpira stališča, ki jih je sprejel Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem in hkrati predlaga, da se ta center imenuje Restavratorski center Slovenije.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Želi še kdo besedo? (Nihče.) Želi dr. Kmecl morda k temu še kaj dodati? (Ne.)

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep:

1. Predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona se sprejme.

2. Predlog zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi predloga zakona naj predlagatelj upošteva pripombe, predloge in mnenja, dane v poročilih delovnih teles zbora in Skupščine, pripombe skupin delegatov in pripombo delegata, dano v razpravi na seji zbora.

Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (64 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 1 o . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in registru prebivalstva.

Predlog za izdajo zakona s tezami za osnutek zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovarišico Dorotejo Stipanič, pomočnico republiškega sekretarja za notranje zadeve. Besedo ima tovarišica Stipaničeva.

D o r o t e j a S t i p a n i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Vprašanja odjavljanja in prijavljanja stalnega in začasnega prebivališča občanov in evidenc v zvezi s tem ureja zakon o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, ki je bil sprejet v letu 1974. Občinski upravni organi, ki izvajajo ta zakon in podzakonske predpise, sprejete na njegovi podlagi, kakor tudi uporabniki podatkov iz teh evidenc že vrsto let ugotavljajo, da so podatki iz teh evidenc pomanjkljivi oziroma neusklajeni z dejanskim stanjem.

Do teh neusklajenosti prihaja predvsem zaradi nedisciplíne občanov, ki pri prijavljanju in odjavljanju ne dajejo točnih podatkov, to pa omogočajo tudi določbe tega zakona, ki so preohlapne. Poleg tega tudi pristojni organi nimajo po veljavnem zakonu možnost, da bi prijavo odklonili, ampak jo morajo sprejeti in šele nato lahko uvedejo postopek za ugotavljanje fiktivne prijave. Ta postopek pa je zelo dolgotrajen, ker je treba občanu dokazati, da ne živi tam, kjer se je prijavil, ampak drugje. Mnogokrat pa takega občana sploh ni mogoče najti, ker se je samo prijavil in odšel neznano kam. Do takih prijav prihaja predvsem zaradi materialnih koristi, na primer, da bi lahko obrtnik prijavil obrt, da bi nekdo dobil delo, prepustnico za maloobmejni promet in podobno. Tega pa ne bi mogli preprečiti z ostrejšo kaznovalno politiko, ampak le s tako zakonsko ureditvijo, ki bi onemogočala dajanje neresničnih podatkov že ob prijavi.

Lahko navedem nekaj konkretnih podatkov. V Ljubljani je bilo ob pripravi volilnih imenikov ugotovljeno kar 9,6 % ali 31.ooo primerov, ko so bili občani stalno prijavljeni v Ljubljani, na teh naslovih pa jih dejansko ni bilo. Tudi ob zadnji akciji "Nič nas ne sme presenetiti" v Ljubljani ni bilo mogoče najti kar 2 % vojaških obveznikov oziroma prek 2.ooo. Na območju Maribora je približno 6.ooo občanov, ki jih ni mogoče najti na naslovih, od tega je kar 1.9oo obrtnikov; v Domžalah je takih oseb okoli 6oo, in tako dalje. Takšna netočnost podatkov o stanju prebivalstva je lahko problematična tudi na območju krajevne skupnosti ali v posameznih stanovanjskih hišah, ker se s tem ovira uresničevanje družbene samozaščite, izvajanje nalog narodne zaščite, civilne zaščite in podobno. Poleg tega si ob takem stanju na področju evidenc o nastanitvi občanov ni mogoče zamisliti, kako bi na primer ravnali pristojni organi v primeru večjega požara ali elementarne nesreče, ko se ne bi točno vedelo, koliko ljudi je bilo na ogroženem območju.

S tem, ko uvajamo informacijske sisteme in se podatki zbirajo na računalnikih - tako Zavod za statistiko SR Slovenije že vodi register stalnega prebivalstva na računalniku - pa tudi nekatere občine so že začele na ta način voditi register prebivalstva, bi bili podatki iz računalnika praktično neuporabni. Zato je tembolj pomembno, da te podatke čimprej uskladimo.

Tovarišice in tovariši delegati! Podatke iz evidenc o nastanitvi občanov uporabljamo pravzaprav na vseh področjih našega življenja, zato moramo biti vsi zainteresirani, da so ti podatki resnično uporabni. Pri pripravi predloga za izdajo zakona s tezami, ki je danes v razpravi, smo si prizadevali, da bi z novim zakonom zagotovili točno evidenco o stanju, gibanju in nastanitvi občanov v SR Sloveniji. Taka evidenca pa se lahko vzpostavi le na podlagi prijave in odjave stalnega oziroma začasnega prebivališča, zato menimo, da določbe predloženega zakona ne prekoračujejo pooblastil iz 17. točke 321. člena ustave SR Slovenije.

V novem zakonu so dopolnjene oziroma spremenjene predvsem tiste določbe, ki so onemogočale fiktivno prijavljanje ter tiste določbe, ki pristojnemu organu onemogočajo zavrnitev prijave, pri kateri obstaja sum v resničnost podatkov. To pa je treba urediti ne le ob sprejemanju prijave, ampak tudi kasneje, če organ izve za fiktivno stanje.

Predlagatelj nima namena, da bi s tem zakonom omejeval svobodo gibanja in nastanitve, ki je občanu zagotovljena z ustavo. S predloženim zakonom želimo le zagotoviti, da bo vsakdo prijavil prebivališče tam, kjer dejansko živi in onemogočiti dajanje prijav na naslovih, kjer občan dejansko ne prebiva. V predloženem zakonu smo to želeli doseči z določbo, po kateri občan lahko prijavi stalno prebivališče le v kraju, kjer ima zagotovljene pogoje za nastanitev. To dejstvo naj bi občan dokazoval z ustreznimi listinami, ki jih v večini primerov že poseduje ali z izjavami stanodajalcev, sorodnikov oziroma drugih, pri katerih občan stanuje. S tako rešitvijo bi bile v zakonu zajete vse možne oblike stanovanjskega oziroma podstanovanjskega razmerja, zato pridobitev takega dokaza ne bi smela predstavljati problema. Vendar je rešitev, predlagana v 3. in 6. tezi, v pristojnih telesih zborov in Skupščine povzročila razpravo o njeni skladnosti z ustavo.

Kot rečeno, predlagatelj ni imel namena s tem zakonom omejevati kakršnokoli pravico ali svoboščino, ampak le doseči, da bi se občani prijavljali le tam, kjer resnično prebivajo. Zato je predlagatelj pripravil varianti za prvi odstavek 3. teze in za 6. tezo, ki sta vam bili danes predloženi. Po mnenju predlagatelja

bo s tako preoblikovanim besedilom spornih določb dosežen namen zakona, poleg tega pa ne bodo dopuščale razlag, da se z njimi omejuje ustavna pravica občanov.

Bistvo naših prizadevanj je in na tem predlagatelj vztraja še naprej, da se z novim zakonom da pristojnim organom možnost, da od občana zahtevajo dokazilo, da stanuje na naslovu, ki ga prijavlja, če posumi v resničnost njegovih navedb. Le na ta način bomo dosegli, da se bo v primeru, ko organ dvomi v pravilnost prijave, dokazni postopek prenesel na občana. Kakršnakoli drugačna rešitev, po kateri bi dokazni postopek bremenil upravni organ, je po mnenju predlagatelja nesprejemljiva, ker bi se s tako rešitvijo obseg administrativnega in upravnega dela pristojnih organov bistveno povečal. To bi nujno zahtevalo povečanje števila upravnih delavcev, in to ne samo v občinskih upravnih organih za notranje zadeve, ampak tudi v drugih upravnih organih. Dokaze o fiktivnih prijavah je namreč mogoče zbirati le ob sodelovanju drugih upravnih organov, ki lahko v zvezi s tem dajo pravno pomembne ugotovitve. V večini primerov pa bi bil potreben tudi ogled kraja prijave.

V zvezi s pomisleki, ali je primerno zavezati hišne svete, predsednike zborov stanovalcev oziroma stanodajalce, da napotijo občane, ki se vselijo v stanovanjski objekt oziroma stanovanje, da naj prijavijo in odjavijo stalno prebivališče ter da se jim da možnost da preverijo, ali so občani izpolnili to dolžnost, pripominjamo naslednje. Vsebina te določbe je oblikovana v skladu z načelom, ki ga želimo uzakoniti v tem zakonu, po katerem naj bi bili za zagotovitev točnih evidenc zadolženi vsi družbeni dejavniki, ki so tudi zainteresirani za točnost evidenc. Samoupravni organi v stanovanjskih hišah imajo namreč poleg gospodarjenja s hišo tudi vrsto drugih nalog, na primer na področju družbene samozaščite. Te naloge pa bodo lahko uspešno izvajali le na podlagi točnih podatkov o tem, kdo stanuje v stanovanjski hiši, zato predlagatelj meni, da je tako določilo umestno in primerno.

Tovarišice in tovariši delegati! Predlagam, da sprejmete predlog za izdajo zakona s tezami ter z variantami, ki so vam bile predložene. Ostala odprta vprašanja pa bo skušal predlagatelj rešiti do priprave osnutka zakona.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa, tovarišica Stipaničeva! Predlog za izdajo zakona s tezami za osnutek zakona je bil objavljen v Poročevalcu št. 9.

Prejeli ste tudi stališča, mnenja in predloge Sveta za družbenopolitični sistem pri Predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije. Danes pa ste na klop dobili še spremembe in dopolnitve Izvršnega sveta k 3. in 6.tezi osnutka zakona in mnenje Skupščine občine Ormož oziroma njene skupine delegatov.

Predlog za izdajo zakona in teze za osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročala. Želita poročevalca besedo? (Ne želita.)

Pričenjam razpravo. Besedo ima tovarišica Jožica Kampuž, delegat iz občine Sežana!

J o ž i c a K a m p u ž : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov iz občine Sežana ocenjuje, da je sprejem navedenega zakona potreben, obenem pa predlagamo, da bi se črtala variantna predloga k 3. in 7. tezi osnutka zakona.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Besedo ima tovariš Martin Butkovič, delegat iz občine Grosuplje!

M a r t i n B u t k o v i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Ob obravnavi predloga za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva s tezami za osnutek zakona je skupina delegatov za delegiranje v Zbor občin iz občine Grosuplje analizirala tudi izvajanje sedaj veljavnega zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva iz leta 1974 v občini. Ugotovili smo, da je ta zakon tog in neživljenjski, zato

je njegovo izvajanje v praksi mnogokrat otežkočeno, kar povzroča neverodostojno stanje v predpisanih evidencah pristojnega upravnega organa.

Zakon znajo spretno izrabljati posamezniki,zlasti kadar želijo pridobiti materialne in druge koristi. Na vse te slabosti so občinski upravni organi za notranje zadeve kot neposredni izvajalci tega zakona že večkrat opozarjali in dajali tudi pobude pristojnim organom za spremembe in dopolnitve tega zakona. Zavedati se moramo, da je uporabnost podatkov iz registra stalnega prebivalstva in razvida začasno prijavljenih oseb širšega družbenega pomena, zato je treba sprejeti tak zakon,katerega izvajanje bo zagotavljalo točnost evidenc o stanju stalno in začasno prijavljenih občanov.

Naša skupina v celoti podpira teze za osnutek zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, ki jih danes obravnavamo, zlasti določbo 6. teze, katere izvajanje bo nedvomno prispevalo k večji socialni varnosti občanov. Ob tem velja opozoriti, da delovne organizacije ob zaposlovanju novih delavcev le-te pogosto prisilijo, da si pred sklenitvijo delovnega razmerja zagotovijo prijavo stalnega prebivališča, pa čeprav na neprimernem stanovanju. Na ta način se izognejo obveznostim, ki izvirajo iz samoupravnega sporazuma o minimalnih stanovanjskih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev, zato menimo, da bi sindikati morali sprožiti politično akcijo za doslednejše spoštovanje tega sporazuma.

Skupina izrecno podpira tudi določbo 7. teze in predlaga, da se varianta te teze črta.

Prav tako podpiramo določbe tretje alinee lo. teze, saj je povsem nesprejemljivo, da bi občina, ki ima na svojem območju domove za ostarele in onemogle občane, delovnovarstvene zavode, prevzgojne in druge domove, prevzemala za oskrbovance v teh domovih vse materialne obveznosti, ki jih pogojuje stalno bivališče.

Predlagamo, da naj se v prehodnih določbah zakona določi rok, ki bi pristojni upravni organ zavezoval, da bo po uradni dolžnosti uskladil sedanje stanje z določbami novega zakona.

Da bi bilo doseženo bolj racionalno in ažurno sodelovanje upravnih organov, katerih uradne evidence so povezane s spremembami v registru stalnega prebivalstva, zlasti z upravnimi organi za ljudsko obrambo, bi kazalo ob predpisovanju obrazca iz prvega odstavka 21. teze proučiti možnost kopije tega obrazca, ki bi se posredovala za vojaške obveznike in nabornike upravnemu organu za ljudsko obrambo. Če namreč obveznik opusti dolžnost prijave, ki jo ima po zakonu o vojaški obveznosti, ta organ ne more pravočasno ugotoviti novega stanja, niti zoper takega občana ukrepati, kar seveda vpliva tudi na točnost evidence vojaških obveznikov.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Besedo ima tovariš Iztok Medveščček, delegat iz občine Piran.

I z t o k M e d v e š č e k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Na podlagi določil statutov občin Izola, Koper in Piran so skupine delegatov Skupščin občin Izola, Koper in Piran za Zbor občin Skupščine SR Slovenije na svojih sejah obravnavale predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva s tezami za osnutek zakona in po opravljenih medsebojnih posvetovanjih sprejele naslednja temeljna stališča.

Ugotovljeno je bilo, da je predlagatelj pri sestavi predloga za izdajo zakona s tezami za osnutek zakona sledil izkušnjam in problematiki, ki je prisotna v posamezni družbenopolitični skupnosti in to v zelo različnem obsegu, teži in vsebini. Glede na dosedanje izkušnje na tem področju v občini Piran kot tudi v ostalih obalnih občinah lahko rečemo, da je zakonodaja iz leta 1974 preživela in nujno zahteva ustrezno prilagoditev sedanjim razmeram. Menimo, da je dosedanji zakon dopuščal možnost pogostih prijav in različnih razmer, zaradi katerih smo imeli mnogokrat tudi resne probleme na področju uresničevanja stanovanjske politike in tudi zaposlovanja. Predlog za izdajo zakona s tezami prinaša več ustreznih rešitev, kar ima za cilj doseči čim bolj realno in točno evidenco o tem, kjer so občani stalno oziroma začasno nastanjeni.

Konkretne pripombe pa so bile naslednje. Skupine delegatov iz občin Izola, Koper in Piran v celoti podpiramo besedilo predloženih tez s črtanjem variantnih predlogov k 3. in 7. tezi.

Obrazložitev. Menimo, da je nujno z zakonom opredeliti tako pogoje za nastanitev ob neposredni prijavi občana - kar opredeljuje 3. teza - kakor tudi prostore za rekreacijo in počitek, kar je vsebovano v 7. tezi. Izkušnje na našem območju kažejo, da je prav v teh objektih veliko število občanov efektivno prijavilo stalno prebivališče.

Pripombe k 19. tezi. Predlagatelj zakona naj prouči možnost, da se v 19. tezi doda nov drugi odstavek, ki naj bi se glasil: "Pristojni organi iz prvega odstavka te teze v primeru obstoja utemeljenega suma nastanitve občana v nasprotju z 12. tezo lahko v prostoru za nastanitev preverijo identiteto dejansko nastanjenih oseb."

Obrazložitev: Predlog, da se prouči dopolnitev 19. teze, utemeljujemo s tem, da pristojni organi nimajo možnosti nadzorovati izvajanje določil iz tega zakona o prijavljanju in odjavljanju stalnega in predvsem začasnega prebivališča. Poseben problem predstavlja izvajanje nadzora in nastanitve občanov v času turistične sezone, ko je v individualnih nočitvenih kapacitetah nastanjenih več tisoč turistov. Pristojni organi pa v primeru utemeljenega suma netočnih podatkov prijave in odjave občanov po predpisani evidenci nastanitve nimajo možnosti in pooblastila, da preverijo v prostorih za nastanitev dejansko nastanjenost oseb. Hvala lepa.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Besedo ima Franc Renier, delegat iz občine Šmarje pri Jelšah.

F r a n c R e n i e r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Člani skupine delegatov Skupščine občine Šmarje pri Jelšah posredujemo naslednje pripombe.

Ugotavljamo, da je vedno več občanov, za katerimi se po odjavi stalnega prebivališča izgubi vsaka sled. Ko občan odjavi svoje stalno prebivališče, navede novo, nato pa lahko prijavi začasno prebivališče in živi kjerkoli. Da se občan lahko za stalno prijavi, mora navesti tisti naslov, ki ga je navedel v odjavi, pri čemer pristojna služba, ki je prijavo stalnega bivališča sprejela, obvesti o datumu prijave in naslovu prebivališča matični urad, ki je izdal odjavnico stalnega prebivališča.

K drugemu odstavku lo. teze bi bilo potrebno črtati besedo: "več kot 15 dni". V vsakodnevnem življenju se srečujemo z raznimi cirkusanti in raznimi drugimi skupinami, ki začasno prebivajo v svojih prostorih, to so prikolice, šotori in tako dalje in za prijavo začasnega prebivališča niso zajeti v prvem odstavku lo. teze, zajeti pa so v drugem odstavku te teze, vendar le, če so izven kraja stalnega prebivališča več kot 15 dni. Menimo, da je nujno potrebno, da so takšne osebe začasno prijavljene in zato predlagamo, da se v lo. tezi črta besedilo "več kot 15 dni". Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa. Besedo ima Emil Dolčič, delegat mesta Ljubljane.

E m i l D o l č i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov mesta Ljubljane za Zbor občin Skupščine SR Slovenije je na seji dne 14. junija 1982 obravnavala predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva s tezami za osnutek zakona ter ga podprla iz naslednjih razlogov.

Ob izvedbi referenduma za samoprispevek III. dne 14. marca 1982 kakor tudi ob vseh prejšnjih večjih akcijah, pri katerih so se uporabljali podatki iz registra stalnega prebivalstva, vedno znova ugotavljamo, da določbe sedanjega zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva ne zagotavljajo točnosti registra prebivalcev.

Po podatkih iz registra je v Ljubljani stalno prijavljenih 19.ooo občanov,

za katere vemo, da ne prebivajo na naslovih, na katerih so prijavljeni. Določen odstotek teh občanov v Ljubljani dejansko ne prebiva več, pretežni del občanov pa je spremenil naslove stanovanj,ne da bi prijavili spremembo. Ob zadnjih volitvah smo po podatkih občinskih volilnih komisij odkrili še nadaljnjih 12.ooo občanov, ki jih ni na naslovih, kjer so prijavljeni. Ker so bila zadnja temeljitejša primerjanja stanja registra z dejanskim stanjem opravljena ob prejšnjih splošnih volitvah, menimo, da so ta neskladja nastala v zadnjih štirih letih. To število predstavlja samo tiste občane, ki so v celoti zanemarili prijavno-odjavno obveznost. Poleg navedenih občanov ostaja še neugotovljeno število tistih, ki so stalno prebivališče prijavili fiktivno zaradi določenih koristi, ki jih takšna prijava daje, kot so na primer: organizacija združenega dela pri zaposlovanju novih delavcev daje prednost tistim kandidatom, ki imajo v Ljubljani rešen stanovanjski problem; občani, ki želijo pridobiti obrtno dovoljenje zaradi različne ureditve pogojev opravljanja samostojne dejavnosti v občinah, prijavljajo stalno prebivališče tam, kjer so ti pogoji najugodnejši; občani, ki uveljavljajo pravice pri organih socialnega skrbstva se prijavljajo na območjih tistih skupnosti, ki jim zagotavljajo večjo varnost. Občani se fiktivno prijavljajo tudi za objekte,namenjene za počitek in rekreacijo in ne opravijo spremembe naslova ob preselitvi v novozgrajeno stanovanje oziroma hišo, kadar želijo ohraniti stanovanjsko pravico na družbenem stanovanju; fiktivno se prijavljajo na maloobmejno območje zaradi pridobitve maloobmejne propustnice in podobno. Bistveni vzrok za takšno stanje je nedvomno določba zakona o evidenci nastanitve občanov in registru prebivalstva, ki zahteva, da občan ob prijavi stalnega prebivališča predloži pristojnim organom le potrdilo o odjavi prejšnjega stalnega prebivališča brez dokazil, da se je v kraju prijave resnično nastanil. Takšna ureditev prijave stalnega prebivališča omogoča občanu, da se prijavi tam, kjer to najbolj ustreza njegovim interesom, ne da bi imel upravni organ pooblastilo, da lahko preveri resničnost prijave. Nepopolnost in netočnost podatkov registra stalnega prebivalstva otežuje tako delo mestnega sekretariata za notranje zadeve, zlasti za sestavo volilnih imenikov in drugih seznamov, kakor tudi delo sodišč in organov za kaznovanje prekrškov, pošte, samoupravnih stanovanjskih skupnosti, skupnosti zdravstvenega in socialnega varstva, predvsem pa škoduje interesom ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti.

V razpravi o podrobnostih se je skupina delegatov opredelila za variantni predlog tretje teze ter še posebej podprla šesto tezo predloga za izdajo zakona, in sicer v tem smislu, da ima upravni organ pooblastilo, da preverja resničnost prijave. Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Besedo ima Franc Lavrič, delegat iz občine Kranj.

F r a n c L a v r i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Število današnjih razprav in število gradiv, ki smo jih prejeli oziroma število tistih, ki so izrazili svoje mnenje v zvezi s to problematiko, kaže na izredno aktualnost tega problema. Vsi težimo k izboljšanju stanja, tako tudi v Kranju, zato smo pripravili nekaj konkretnih predlogov in mnenj v zvezi s predloženim aktom. Predlog za izdajo zakona smo obravnavali na seji skupine delegatov, ki je bila dne lo. junija 1982 in smo izrazili naslednje mnenje.

Zadnji odstavek 6. teze bi bilo potrebno dopolniti v tem smislu, da se pove, s katerimi drugimi dokazili naj bi občan prijavljal stalno prebivališče, tako da bi upravni organ lažje odločal v zvezi z ugotavljanjem prijavljanja stalnega prebivališča.

V zadnjem odstavku lo. teze bi lahko namesto 3o dni določili krajši čas za prijavo začasnega prebivališča za osebe, ki so na obisku pri ožjih sorodnikih v kraju njihovega stalnega prebivališča, na primer 15 dni. Iz istega odstavka je tudi razvidno, kako je potrebno ravnati v primerih, ko je nekdo na obisku pri začasno prijavljenih sorodnikih več kot 3o dni. Predlagamo uvedbo nove določbe, po kateri bi moral občan javiti pristojnemu organu v kraju stalnega prebivališča, če iz kraja stalnega prebivališča odpotuje za več kot 3o dni. Občan se sicer prijavi začasno v kraju, kamor dopotuje, medtem pa upravni organ v kraju njegovega stalnega prebivališča nima evidence o tem, da je občan odpotoval.

V 14. tezi je potrebno dopolniti drugi odstavek tako, da bi po preteku osem-

dnevnega roka za obnovitev prijave začasnega prebivališča, pristojni organ šele na podlagi izjave občana ugotovil dejstva in na podlagi tako ugotovljenih dejstev občana črtal iz razvida začasnega prebivališča.

To so pripombe v zvezi s predlogom za izdajo zakona.

V zvezi s pripombami oziroma s poročilom Zakonodajno-pravne komisije pa naslednje. Glede na načelne razprave o umestnosti predloga za izdajo zakona, predvsem glede 6. teze menimo, da se lahko strinjamo s stališči predlagatelja zakona, ki so dana k predlogu za izdajo zakona. Omenjena stališča zagovarjamo, saj bi kakršnakoli druga rešitev pomenila še nadaljnjo problematiko na področju ugotavljanja fiktivnih prijav in ostalih zadev,ki so v zvezi s tem.

Predlog, da naj bi se v zakonu opredelila naloga upravnega organa za notranje zadeve, da ugotavlja in dokazuje resničnost navedb o pogojih za nastanitev, bi pomenil povečanje obsega administrativnih in upravnih opravil ter povečanje števila zaposlenih delavcev - kar pa je seveda nezaželjeno - hkrati pa je zmanjševanje administrativnih delavcev v upravi nesprejemljivo.

Menimo, da je zaradi boljše evidence in čimprejšnje ugotovitve dejanskega stanja potrebno izvajati določbe 5. teze, kjer gre za to, da so tudi hišni sveti in drugi dolžni opozarjati občane, da se prijavljajo.

Menimo, da bi morala 7. teza ostati brez variante, saj nam je s tem dana možnost ugotavljanja, ali se hoče nekdo prijaviti na naslov, kjer ima svoj vikend ali počitniške prostore zgolj iz materialnih razlogov in drugih koristi, kot je na primer pridobitev ugodnosti in tako naprej, kar smo danes že slišali v razpravi.

Mnenja smo, da je prav, da ostane 15. teza v predlogu za izdajo zakona.

V zvezi s tem se v celoti pridružujemo stališču Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem Zbora občin. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Besedo ima tovariš Janko Vujica, delegat mesta Maribor. Prosim!

J a n k o V u j i c a : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov je obravnavala teze predloga za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva ter ugotovila, da predlagane spremembe sedaj veljavnega predpisa omogočajo občanom, delovnim organizacijam, hišnim svetom, stanovalcem, upravnim in drugim organom bolj dosledno izpolnjevanje pravic kot tudi obveznosti v zvezi s prijavo stalnega ali začasnega prebivališča, s prijavo spremembe naslova stanovanja ali prebivališča ter z vodenjem registra prebivalstva in razvida začasno prijavljenih oseb.

Ne moremo namreč prezreti dejstva, da sedaj veljavni zakon o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva nima vgrajenih tistih elementov, ki bi preprečili tako imenovano fiktivno prijavo, prijavo na izmišljenem naslovu ali prijavo zaradi pridobitve določenih koristi in izogibanj določenim obveznostim, zaradi česar prihaja v praksi v večjih krajih do velikih problemov, kot na primer pridobivanje materialnih koristi. Občan se prijavi na naslov in vseli v objekte, ki so predvideni za rušenje oziroma na izmišljen naslov ali takšen, kjer ni niti mogoče stanovati (bencinske črpalke, trgovine, in tako dalje) iz česar sledi uveljavljanje stanovanjskih pravic in še cela vrsta drugih, na primer za zadovoljevanje socialne varnosti in podobno.

Delovne organizacije, ki so sicer podpisnice družbenega dogovora o zagotavljanju minimalnih standardov za delavce, se namreč ob sklepanju delovnih razmerij za novo sprejete delavce zadovoljijo s potrdilom o prijavi stalnega prebivališča in ne preverjajo dejanskega stanja. Posledice tega so dokajšnji socialni problemi v delovni organizaciji, zlasti med starejšimi delavci, ki so na vrstnem redu za dodelitev stanovanja. Nadalje nastajajo ob fiktivni prijavi tudi ugodnosti kot so:

- v zvezi z uveljavljanjem pravic mednarodnih sporazumov na področju malo-

obmejnega prometa, to so na primer uveljavljanje pravice do stalnih obmejnih prepustnic, dovoljenja za gibanje in mudenje v mejnem pasu in tako dalje,

- pridobivanje dovoljenj za opravljanje določene obrti, ki je v neki drugi občini ne bi bilo mogoče uveljaviti ter pridobitve še vrste drugih ugodnosti kot so na primer izogibanje davčnim obveznostim in obveznostim, opredeljenih z občinskimi referendumi oziroma s samoprispevki v občinah in krajevnih skupnostih ter še vrsta drugih.

Zaradi netočnosti v registru prebivalstva oziroma zaradi nedisciplineobčanov prihaja v praksi tudi do novih težav kot so: težave v zvezi z izvajanjem mobilizacije, izogibanje vojaškim obveznostim in obveznostim pri izvajanju pravic in dolžnosti splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, pomanjkljivi in netočni volilni imeniki, gibanje in mudenje v obmejnem pasu, odpiranje ilegalnih poti za prehod čez državne meje, tihotapljenje različnega blaga in ne nazadnje tudi vnašanje orožja na ozemlje SFR Jugoslavije in tako dalje.

Skupina delegatov tudi meni, da s tem zakonom ne posegamo v ustavno pravico svobodnega gibanja občanov, pač pa skušamo s pomočjo pravnega instituta začasne prijave prebivališča za 6o dni oziroma za eno leto doseči boljši pravni red in tudi pravno varnost na območju, na katerem bi se ta predpis uveljavljal. Zato skupina podpira predlog za izdajo zakona skupaj s 3. in 6. tezo predlaganega zakonskega akta. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Želi še kdo besedo? (Ne želi.)

Moram reči, da je bila široka in zelo konkretna razprava k tej točki dnevnega reda nedvomno odraz tega, da se povsod soočamo z resnostjo problematike, ki izvira iz nereda na področju prijavljanja ljudi v posameznih občinah. Hkrati pa smo vsi zainteresirani za to, da se takšno stanje preseže. Zato je bila v razpravi izražena enotnost v mnenju, da je treba na tem področju narediti red, mislim pa, da smo si enotni tudi v tem, da je treba to urediti na takšen način, ki bo v skladu z ustavo in da bodo ostale rešitve v zakonu lahko nespremenjene tudi v primeru, če bi prišlo zaradi tega do ustavnega spora.

Če ne želi nihče več razpravljati, potem zaključujem razpravo in predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

1. Predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva se sprejme.

2. Osnutek zakona pripravi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

3. Pri pripravi osnutka zakona naj predlagatelj upošteva stališča Družbenopolitičnega zbora, pripombe, predloge in mnenja, dane v poročilih delovnih teles zbora in Skupščine, pripombe skupin delegatov ter pripombe, dane v razpravi delegatov na seji zbora ter pri tem izhaja zlasti iz njegovih variantnih dopolnitev k 3. in 6. tezi predloga za izdajo zakona.

Kdor je za tak sklep, naj prosim glasuje! (62 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani sklep.

Predlagam, da bi se sedaj vrnili na obravnavo 6 . t o č k e d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah.

Predlog zakona je Skupščini predložil v obravnavo Izvršni svet in za svojega predstavnika določil tovariša Antona Pengova, direktorja Republiške uprave za družbene prihodke. Želi tovariš Pengov besedo? (Da.) Prosim!

A n t o n P e n g o v : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Predlog za izdajo zakona in osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah so zbori Skupščine SR Slovenije obravnavali in sprejeli na sejah dne lo. marca 1982. Sprejeli so tudi sklep, da se pri pripravi predloga zako-

na upoštevajo stališča, mnenja in pripombe, dane v poročilih skupščinskih delovnih teles in v razpravah delegatov na sejah zborov.

Predlagatelj je v pripravah zakonskega predloga proučil dana mnenja, pripombe in stališča ter jih upošteval tako, da je ustrezno spremenil ali dopolnil posamezne določbe prvotnega zakonskega osnutka, kar je razvidno tudi iz obrazložitve. Na podlagi razprav k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah v odborih Skupščine SR Slovenije smo pripravili predlog amandmajev, in sicer:

K 8. členu: Besedilo tega člena se spremeni tako, da se glasi: "Izvajanje predpisov o upravnih taksah nadzorujejo v okviru svojih pristojnosti Republiška uprava za družbene prihodke in občinske uprave za družbene prihodke".

K tarifni številki 5: V 2. točki pod b) se znesek "24" nadomesti z zneskom "4o".

K tarifni številki 8: Besedilo 3. točke v opombi tarifne številke 8 se spremeni tako, da se glasi: "3. Taksa po tej tarifni številki se ne plača za orožje, ki ga imajo narodna zaščita, strelske organizacije in organizacije zveze rezervnih vojaških starešin za strelske vaje in tekmovanja ter za orožje, ki ga imajo organizacije združenega dela in druge organizacije za čuvanje družbenega premoženja. Takse ne plačajo tudi občani, ki poklicno opravljajo delo lovskega, ribiškega in naravovarstvenega čuvaja, in sicer za eno orožje".

S tem je natančneje opredeljeno, kateri občani ne plačajo takse, kot pa je bilo v dosedanjem besedilu.

Izvršni svet se strinja tudi z amandmajem Odbora za finance Zbora združenega dela k tarifni številki 12, po katerem naj se v dvojnik vozniškega dovoljenja namesto predlaganih petkratnih taks plačuje taksa v višini 12o dinarjev. Opozoril bi tudi na prepisno napako v tarifni številki 35 in 37. Pravilno bi se morali glasiti promili in ne odstotki.

V zvezi z amandmajem skupine delegatov za gospodarsko področje 37. okoliša za Zbor združenega dela in skupine delegatov za Zbor občin iz občine Radlje ob Dravi k drugemu odstavku 2. člena predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlaga, da se amandma upošteva tako, da se v celoti črta besedilo 2. člena predloga zakona sprememb in dopolnitev zakona o upravnih taksah in da se črta 7. člen predloga zakona. Hkrati Izvršni svet umika amandma k 2. členu.

Predlagam, da delegati predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah z amandmaji sprejmejo. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala. Predlog zakona ste prejeli. Prav tako ste danes prejeli na klop amandmaje Izvršnega sveta in amandma skupine delegatov iz občine Radlje ob Dravi.

Predlog zakona sta obravnavala Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročala. Želita poročevalca besedo? (Ne.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Za razpravo sta se prijavili dve delegatki. Besedo ima Marjana Pavlič, delegatka iz občine Ljutomer. Prosim!

M a r j a n a P a v l i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za Zbor občin Skupščine SR Slovenije Skupščine občine Ljutomer je na seji dne 14. junija 1982 obravnavala zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah. Delegati so dali naslednjo pripombo.

V 8. členu navedenega predloga zakona naj se prouči, ali je ta člen usklajen s 83.členom zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih, ker gre v tem primeru za podvajanje funkcij med upravo za družbene prihodke in oddelkom za občo upravo, saj imata oba iste pristojnosti. Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala. Želi morda besedo še Rozika Jeznik, delegatka iz občine Radlje ob Dravi? (Da.) Prosim!

R o z i k a J e z n i k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz občine Radlje ob Dravi je na seji dne 14. junija 1982 dala amandma k 2. členu predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah. Pri tem je imela predvsem naslednje pripombe:

Sedaj še veljavna določba 13. člena zakona o upravnih taksah določa, da pristojni organ vzame v postopek tudi nekolkovano ali premalo kolkovano vlogo, vendar odločbe oziroma drugega akta ni mogoče vročiti stranki, preden ne plača takse po opominu, ki ji ga pošlje pristojni organ. Stranke, ki vlagajo vloge oziroma zahtevke, imajo vsekakor interes, da se njihova upravna stvar reši. V praksi delovanja upravnih organov ni bilo nobenih težav glede plačila takse nekolkovane in premalo kolkovane vloge, saj so jih stranke na osnovi ustreznega opozorila ali opomina upravnega organa takoj poravnale. Iz navedenega razloga se nam zdi popolnoma nepotrebna sprememba določbe 13. člena zakona o upravnih taksah, ki jo vsebuje 2. člen predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah, ki predvideva, da mora organ, pristojen za reševanje vloge, zahtevati od pristojnega občinskega upravnega organa za družbene prihodke, da dolžno oziroma neplačano takso takoj izterja. Takšna določba bi imela za posledico le razširitev celotnega dela organov za družbene prihodke, ki so že sedaj obremenjeni z izterjavo najrazličnejših obveznosti. Vsekakor pa pride v poštev prisilna izterjava v primeru, da taksa tudi kljub opominu ni plačana. Menimo, da bi bili stroški izterjave prek organa za družbene prihodke mnogo večji, kot pa bi znašala vrednost morebitno pravočasno plačane takse. Vse to bi v končni fazi povzročalo dodatne stroške tudi strankam.

Menimo, da je do sedaj veljavna določba 13. člena zakona o upravnih taksah, ki med drugim določa, da se upravni akt ne sme vročiti stranki, preden ta ne plača takse, povsem ustrezna in hkrati zadostna garancija, da bodo stranke še naprej redno plačevale upravne takse.

Iz teh razlogov je naš amandma utemeljen. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala. Želi še kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Najprej bomo glasovali o amandmajih Izvršnega sveta k 8. členu in k tarifnima številkama 5 in 8. Amandmaji so razvidni iz dopisa Izvršnega sveta z dne lo. junija 1982 in 16. junija 1982, ki ste jih prejeli danes na klop.

O amandmaju Izvršnega sveta k 2. členu ne bomo glasovali, ker ga je Izvršni svet z dopisom, ki ste ga prejeli danes na klop, umaknil.

Vprašujem poročevalca odbora in komisije, če se s temi amandmaji strinjata? (Da.) Ker z amandmaji soglašajo delovna telesa zbora, predlagam zboru, da o vseh treh amandmajih glasuje skupaj. Ali kdo temu predlogu nasprotuje? (Nihče.)

Kdor je za amandmaje Izvršnega sveta, naj prosim glasuje! (62 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel amandmaje Izvršnega sveta.

Sedaj bomo glasovali še o amandmajih Izvršnega sveta k 2. in 7. členu v zvezi z amandmajem skupine delegatov iz občine Radlje ob Dravi.

Izvršni svet glede tega amandmaja predlaga, da se črtata 2. in 7. člen predloženega zakona o spremembah in dopolnitvah zakona. Kdor je za taka amandmaja Izvršnega sveta, naj prosim glasuje! (63 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel oba amandmaja Izvršnega sveta.

Sedaj bomo glasovali še o predlogu zakona v celoti. Kdor je za, naj prosim glasuje! (61 delegatov glasuje za.)Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlog zakona.

Predlagam, da se vrnemo k obravnavi 3. in 4. točke dnevnega reda, ki smo ju prekinili zato, da sta lahko v tem času delovna skupina in pa medzborovska skupina delegatov pripravili zaključke k navedenima točkama dnevnega reda.

Sekretar zbora pa me opozarja, da bi morali tudi pri prejšnji točki dnevnega reda ugotoviti, da je s tem, ko je Izvršni svet upošteval vsebino amandmaja skupine delegatov iz občine Radlje ob Dravi, skupina umaknila svoj amandma, ker je že zajet v vsebino amandmaja Izvršnega sveta.

Prehajamo torej na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a. Besedo ima Stane Vlaj, član skupine delegatov. Prosim!

S t a n e V l a j : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov, ki je bila imenovana na današnji seji zbora, predlaga, da v skladu z razpravo na zboru sprejmemo naslednji dopolnitvi k osnutku ugotovitev, sklepov in priporočil k poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve, ki ste jih prejeli danes na klop.

K II. točki: Za drugim stavkom, ki se konča v 9. vrsti, se doda nov stavek, ki se glasi: "Organizacije združenega dela naj ocenijo delovanje svojih varnostnih služb, predvsem z vidika njihove kadrovske zasedbe in strokovne usposobljenosti in na tej podlagi sprejmejo ustrezne ukrepe."

K III. točki: Za prvim stavkom se doda nov stavek, ki se glasi:"Razprava na zboru pa je opozorila, da se je v zadnjem času zaostrilo še vprašanje varovanja državne meje, predvsem na morju."

Predsednik M i t j a H o r v a t : Slišali ste predlog skupine delegatov. Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Ne.) Če ne, potem dajem na glasovanje predlog ugotovitev, sklepov in priporočil z omenjenima dopolnitvama. Kdor je za, naj prosim glasuje! (62 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog ugotovitev, sklepov in priporočil z dopolnitvama.

Prehajamo še na 4. t o č k o d n e v n e g a r e d a, to je na poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Besedo ima Stane Vlaj, član medzborovske skupine delegatov. Prosim!

S t a n e V l a j : Medzborovska skupina delegatov se je danes sestala že dvakrat, in sicer eno uro pred sejami zborov ter po razpravi na sejah zborov. Skupina predlaga zborom, da osnutek ugotovitev, priporočil in sklepov, ki ste jih dobili danes na klop, prekvalificirate v predlog, ki naj bi ga danes sprejeli skupaj z naslednjimi dopolnitvami:

"1. Na koncu 4. točke II. dela na strani 2 naj se besedilo spremeni tako, da bi se v celoti glasilo: "Zlasti je treba ustrezno kadrovsko okrepiti in usposobiti štabe in enote za civilno zaščito v krajevnih skupnostih. Pospešiti je treba tudi vse oblike sodelovanja med krajevnimi skupnostmi,organizacijami združenega dela in drugimi organizacijami in skupnostmi na področju varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami."

2. V 5. točki na strani 3 naj se v tretji vrsti za besedo "skupnosti" doda še besedilo "in ustrezne organizacije". Na začetku prve alinee pa naj se črta besedilo "ter ustrezne strokovne organizacije" ter nadomesti z besedo "naj".

3. V zadnji alinei 5. točke se doda še naslednji stavek: "Posebno pozornost naj namenijo opremljanju stanovanjskih hiš z zaščitno in reševalno opremo".

4. Za 5. točko naj se doda nova 5.a točka, ki se glasi: "5.a Pri nadaljnjem razvijanju solidarnosti je treba uveljavljati načelo, da mora celoten sistem solidarnosti, vključno z zavarovalništvom bolj spodbujati delovne ljudi in občane ter samoupravne organe in skupnosti k preventivnemu delovanju".

5. Začetek 6. točke naj se glasi: "Organizacije združenega dela, ki tvorijo velike sisteme, zlasti s področja elektrogospodarstva, prometa in zvez in druge, morajo ...". Ostalo besedilo te točke ostane nespremenjeno.

6. V drugem odstavku 7. točke se za prvim stavkom doda nov stavek, ki se glasi: "Posebno je treba zaostriti neposredno odgovornost za vse primere onesnaževanja rek; glede reke Save pa je potrebno začeti dosledno uresničevati sprejeti družbeni dogovor".

7. Za drugim odstavkom 7. točke se doda nov odstavek, ki se v celoti glasi: "S stalnim izpopolnjevanjem in vzdrževanjem najstrožjih varnostnih ukrepov in razmer pri pridobivanju in uporabi jedrske energije je potrebno okrepiti preventivne in druge zaščitne ukrepe in aktivnosti tudi v širšem okolju Nuklearne elektrarne Krško in rudnika urana Žirovski vrh".

8. Za 8. točko se doda nova 8.a točka, ki se glasi: "8.a Potrebno je nadaljevati z dograjevanjem sistema obrambe pred točo tako, da bo v čimvečji meri zaščitil kmetijska območja v SR Sloveniji z boljšim delovanjem skupnosti za obrambo pred točo ter s pospešenim opremljanjem centrov za obrambo pred točo. Razviti je treba tudi sodelovanje na tem področju s SR Hrvatsko in republiko Avstrijo".

9. Zadnji odstavek 7. točke na strani 4 se oblikuje kot nova 7.a točka.

lo. Na začetku tretje alinee III. dela na strani 5 se besedilo "izdelavi in sprejemanju" nadomesti z besedo "pripravi".

11. Peta alinea III. dela naj se v celoti glasi: "- prouči dosedanje izkušnje pri uveljavljanju medrepubliške solidarnosti, zlasti z vidika finančnih možnosti združenega dela, ob upoštevanju načela, da republika oziroma pokrajina ob nesrečah uporabi lastna sredstva za odpravo škode in nato, ob izpolnitvi drugih pogojev, tudi sredstva drugih republik".

12. Začetek zadnje alinee te točke na strani 6 naj se glasi: "- v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije ...". Ostalo besedilo ostane nespremenjeno.

13. V IV. delu se v četrti vrsti črta beseda "podobne".

Medzborovska skupina delegatov predlaga tudi številne redakcijske in druge izboljšave besedila, ki pa se bodo vključile v predlog ugotovitev, priporočil in sklepov v končni redakciji besedila za objavo v Poročevalcu Skupščine SR Slovenije.

Glede pobude skupine delegatov iz občine Ptuj za spremembo družbenega dogovora, ki se nanaša na uporabo in upravljanje s sredstvi za solidarnost ob elementarnih nesrečah, ki je bila dana tudi na seji Zbora združenega dela, medzborovska skupina predlaga, da vodstva obeh zborov posredujeta to pobudo odboru podpisnikov tega družbenega dogovora. Glede pobude skupine delegatov iz občine Slovenj Gradec o tem, da je treba razmisliti, ali so normativi za izgradnjo zaklonišč ustrezni in da bi bilo potrebno razmišljati o poenostavitvi gradnje zaklonišč, smo po informaciji predstavnika Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo obvestili delegate, da se ta poenostavitev kriterijev pripravlja in da Republiški sekretariat za ljudsko obrambo da za potrebe SZDL Slovenije temeljitejšo informacijo o tej problematiki. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Slišali ste predlog naše skupine, ki je precej dopolnila pripravljeni predlog zaključka k tej točki dnevnega reda. Želi o tem predlogu kdo razpravljati? (Ne.) Če ne, dajem na glasovanje predlog ugotovitev, priporočil in sklepov s predlaganimi spremembami in dopolnitvami.

Kdor je za, naj prosim glasuje! (65 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog ugotovitev, priporočil in sklepov v zvezi z obravnavo poročila o uresničevanju enotnega sistema organizacije,odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Sprejeta je bila tudi pobuda skupine delegatov iz občine Ptuj. Glede pobude skupine delegatov iz občine Slovenj Gradec je bil odgovor tudi dan.

Želi morda še kdo besedo? Besedo ima Bojan Ušeničnik, pomočnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo.

B o j a n U š e n i č n i k (iz klopi): Ali je potrebno dati širšo informacijo o zaključkih?

Predsednik M i t j a H o r v a t : Mislim, da ni potrebno. Hvala.

Prehajamo na 1 1 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982.

Predlog odloka je Skupščini predložil v obravnavo njen Izvršni svet in za svojega predstavnika določil Tomaža Banovca, direktorja Zavoda SR Slovenije za statistiko. Želi predstavnik predlagatelja besedo? (Ne želi.)

Predlog odloka ste prejeli. Na klop ste prejeli tudi pojasnila in odgovore na vprašanja, ki so bila dana na sejah delovnih teles ob obravnavi predloga odloka.

Obravnavali so ga Odbor za družbenopolitični in komunalni sistem in Odbor za finance, Zakonodajno-pravna komisija in Komisija za informiranje, ki so zboru predložili pisna poročila.

Želijo morda poročevalci delovnih teles besedo? (Ne želijo.) Če ne, pričenjam razpravo. Prosim, kdo želi razpravljati? K razpravi se je prijavil Rade Živanović, delegat iz občine Žalec.

R a d e Ž i v a n o v i ć : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz občine Žalec je na svoji seji obravnavala predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982 in s tem v zvezi sprejela naslednja stališča.

1. Pri Zavodu SR Slovenije za statistiko je treba zagotoviti ažurno obdelavo podatkov, tako da bodo le-ti pravočasno posredovani uporabnikom za sprejem ustreznih odlokov in odločitev.

2. Vsi statistični podatki naj se zbirajo le na enem mestu pri Zavodu SR Slovenije za statistiko, kjer je treba zagotoviti usklajenost nomenklatur in težiti k temu, da ne bo prihajalo do podvajanja istih podatkov v različnih raziskavah. Skupina utemeljuje svoje stališče s tem, da so pogosta statistična raziskovanja draga in neučinkovita, saj uporabniki obdelave, to so družbenopolitične skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, zlasti pa temeljne organizacije združenega dela dobijo le-te prepozno, prav tako pa prihaja pogosto do različnih podvajanj raziskav, kar ni v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji.

Skupina meni, da je potrebno poenotiti tudi elemente obdelave oziroma rešiti vprašanja enotne metodologije zbiranja podatkov. Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Besedo ima Janez Henigman, delegat iz občine Ribnica. Prosim!

J a n e z H e n i g m a n : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za Zbor občin Skupščine SR Slovenije iz občine Ribnica je dala k predlogu odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982 naslednje mnenje.

Statistične raziskave naj se v bodoče usklajujejo za daljše časovno obdobje, torej dolgoročnejše in širše, tako da bodo izsledki raziskovanj uporabni na vseh nivojih. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala. K razpravi se je prijavil še Jože Bartole, delegat iz občine Trbovlje. Prosim!

J o ž e B a r t o l e : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije je na svoji seji dne 14. junija 1982 ob obravnavi predloga odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982 oblikovala naslednje vsebinske pripombe.

1. Skupina delegatov je opozorila, da je skrajni čas, da se v okviru SR Slovenije poenoti celotni sistem zajemanja statističnih raziskovanj. Dosedanja praksa, ko različni družbeni subjekti zahtevajo statistične podatke, povzročajo povečano administracijo in povečujejo stroške organizacijam združenega dela.

2. Delegati smo v celoti podprli stališča Odbora za družbenopolitični in komunalni sistem, da je potrebno uveljaviti sistem sofinanciranja statističnih raziskav s strani uporabnikov podatkov, saj bi ob tem dosegli večjo selekcijo in marsikatera raziskava, ki traja daljše časovno obdobje, bi odpadla.

3. Skupina delegatov za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije se zavzema za to, da je treba načrte statističnih raziskovanj za tekoče leto predložiti pravočasno, to pomeni v mesecih december in januar, saj bi s tem zagotovili planiranje v upravnih organih in službah in tudi organizacije združenega dela bi na ta način vedele za svoje obveznosti s tega področja. Hvala!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala. Želi še kdo besedo? (Da.) Besedo ima Tomaž Banovec, direktor Zavoda SR Slovenije za statistiko. Prosim!

T o m a ž B a n o v e c : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Zdi se mi, da so potrebna nekatera pojasnila, čeprav je verjetno marsikaj od tega že navedeno v pojasnilih v zvezi z načelnimi in konkretnimi vprašanji, ki so bila dana na sejah skupščinskih delovnih teles ob obravnavi predloga odloka in ki ste jih dobili danes na klop. Predvsem pa bi se zadržal pri tistih zadevah, ki ta zbor, glede na njegovo funkcijo bolj zanimajo.

Glede na pripombo delegata iz občine Žalec bi rekel naslednje. Jasno je, da se zavzemamo za hitrejši in učinkovitejši način zbiranja podatkov, tako, da bi jih lahko čimprej posredovali na željena mesta. Vendar gre pri tem za določeno težavo, ki jo moramo razumeti predvsem v tem smislu, da imamo več informacijskih služb, med katerimi je sicer Zavod SR Slovenije za statistiko največja, ni pa edina. V načrtu statističnih raziskovanj, ki ga danes sprejemamo, je izvajalec v glavnem samo Zavod SR Slovenije za statistiko. Financiranje raziskovanj gre v pretežni meri iz proračunskih sredstev, in sicer približno 8o % te aktivnosti, ostalo pa je prepuščeno ali Službi družbenega knjigovodstva ali pa Sekretariatu za kadrovska vprašanja pri Izvršnem svetu in tako dalje. Za to, da se ta raziskovanja opravijo, je pomembno tudi, da obstaja za to pravna osnova. Strinjamo pa se z mnenjem, da kasnijo.

Glede pripombe delegata iz občine Trbovlje, ki se nanaša na večnamenskost uporabe enega podatka, pa bi rekel, da je to vsesplošni problem. Mi sicer težimo k temu, vendar pa smo daleč od tega, da bi lahko rekli, da en podatek zajamemo samo enkrat in ga potem večnamensko rabimo. Zakonski akt, ki ga bo Izvršni svet

letos predložil, to je osnutek zakona o družbenem sistemu informiranja in informacijskem sistemu republike bo sicer reševal ta problem in ta princip je podan tudi v zveznem zakonu o temeljih družbenega sistema informiranja in informacijskem sistemu federacije, vendar je zadeva nekoliko težje izvedljiva. Primer za osvetlitev problema bom vzel iz prejšnje točke dnevnega reda, in sicer iz predloga za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva. Poglejte samo, koliko uporabnikov enega podatka o eni nastanitvi, ki je lahko sporna,zahteva, da je ta podatek točen in to ali zaradi čuvanja meje, ali zaradi špekulacije s stanovanjem ali za otroški dodatek, ali za domicilni princip in tako dalje. In vso težavo gradimo na enem podatku, ki je predmet izjave oziroma prijave. Ali pa naslednji primer: Če se v Jugoslaviji izjavimo za Jugoslovana, v Sloveniji to ni pomembno, v Bosni pa je sestav nacionalnosti ključ za politične funkcije in tako dalje.

Strinjam se in potrudili se bomo, da bi sofinancirali nekatere raziskave uporabniki, vendar ima federacija pa tudi republika nekatere posebne naloge, ki so mednarodno sprejete, za katere pa seveda ne moremo vezati izdelka v tem smislu, da ga bo nekdo plačal, če bo raziskava zanj ugodna ali pa ne. Kot kaže, bomo morali tudi v prihodnje izračunavati družbeni proizvod za občine, četudi bi katera izmed občin tega ne hotela plačati. Menim pa, da je večji del uporabnikov v družbenopolitičnih skupnostih. Vendar pa je res, da dolgoročno gledano ne bi smeli odlašati s tem kriterijem sofinanciranja.

Glede planiranja na daljši čas. Delegate bi prosil, da bi v svojih sredinah v letošnjem letu v zvezi s planiranjem raziskovanj za daljši čas sprožili pobudo, da bi glede na sedanjo organizacijo podružbljanja teh raziskav združili vse napore v tej smeri, da bi bil program statističnih raziskovanj, pomembnih za vso državo, ki se določa v Zveznem zboru Skupščine SFRJ z glasovanjem, in o katerem smo včasih zelo različnega mnenja, skrbno obravnavan. S pomočjo naše delegacije, ki ga bo usklajevala na zveznem nivoju in katerega izvedba ter financiranje je po dogovoru pravzaprav strošek republik in pokrajin, bomo skušali te zadeve čimbolj konkretno urediti. Za nas je to pomembno, saj je v programu zajeto približno 5o - 6o % dela Zavoda SR Slovenije za statistiko.

To, kar danes obravnavamo, je majhen strošek in predstavlja večinoma dopolnitev zveznih raziskovanj. Pri tem moramo poudariti, da načrtujemo včasih v Sloveniji bolj precizne statistične raziskave. Primer za to je tako imenovani RAD obrazec, ki ga imamo povsod v Sloveniji, ker so v glavnem vsi zaposleni, drugje pa imajo tudi vzorce. S pomočjo tega obrazca lahko namreč dobimo zelo natančen podatek o številu zaposlenih. Zato je ta obrazec tudi dodan k raziskavam, poleg tega pa imamo še nekaj primerov takih raziskav, ki dajejo globalen in natančen pregled posameznih zadev.

Čas za pripravo načrta statističnih raziskovanj za prihodnje leto je do jeseni. Vendar pa bo zvezna procedura, ki je premaknjena spet v zadnje trimesečje tega leta, prekratka, tako, da dejansko ne bo mogoče, da bi se pravočasno organizirali na strokovno delegatski način, še manj pa, da bi izrazili svoja mnenja in stališča k posameznim raziskavam. Posledica tega bo zopet ta, da se bo, kot pravimo, začel vrteti mlin, v katerem se pravzaprav samo še izvaja in kjer se sklicujemo, včasih tudi po nepotrebnem, na zakone, ki so bili sprejeti na tak način in potem izvajamo stvari, ki so bile verjetno slabo pripravljene.

Menim, da je posebno vprašanje tudi vprašanje sofinanciranja, o čemer sem že govoril. Zavod si prizadeva za rešitev te problematike, kar je razvidno iz pojasnil v zvezi z načelnimi ter konkretnimi vprašanji ob sprejemu odloka. Predvideni prihodki zavoda v letu 1982, ki temeljijo na lastni dejavnosti in direktni menjavi, so v višini 17 %, čeprav je to šele načrt. Vendar pa se bojimo, da bi bili nekateri družbeni agregati pomembni na primer za vse družbene subjekte. Osnutek zveznega zakona o družbenem sistemu informiranja in informacijskem sistemu federacije v 5. členu uvršča med koristnike in subjekte družbenega sistema informiranja tako občane, delovne ljudi in delavce, kot tudi vse organizirane družbene subjekte, temeljne samoupravne organizacije in skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in tudi društva. Lahko bi rekli, vse od osebe do civilnopravnih in družbeno-pravnih oseb, kar pa bo v nekaterih primerih otežilo razdeliti stroške. Poudarjam pa, da se Izvršni svet zaveda svojih nalog na tem področju, seveda pa bo ta problem mogoče rešiti dolgoročno.

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Oprostite, če sem z nekoliko več primeri pojasnilo še dopolnil. Zavedamo se, da je problem izredno težak, še zlasti v pogojih stabilizacije in racionalizacije. Po svojih močeh se bomo potrudili, da bodo vaše pripombe čim bolj upoštevane. Predvsem pa želimo, če bi bilo mogoče, da bi skupaj pozorno pregledali program statističnih raziskovanj, ki so pomembna za vso državo za obdobje od leta 1982 do 1985, ki je bil te dni sicer posredovan Zveznemu izvršnemu svetu, ki pa utegne zavleči celotno proceduro v zvezi s tem, to bi ponovno povzročilo zakasnitev sprejemanja načrta statističnih raziskovanj. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala. Želi še kdo besedo? Besedo ima Marija Stanič, delegatka iz občine Ljubljana Vič-Rudnik.

M a r i j a S t a n i č : V zvezi s problematiko statističnih raziskovanj predlagam, da podpremo razpravo tovariša Banovca v tej smeri, da zadolžimo delegate iz SR Slovenije v Zvezni skupščini, da bodo zahtevali od Zveznega izvršnega sveta, da te zadeve pospeši, tako da bodo statistične raziskave oziroma programi pravočasno, torej takoj po letnih počitnicah na dnevnih redih skupščin. To bi omogočilo, da bi o njih lahko razpravljali tudi v občinah, saj so te stvari za nas res izredno pomembne. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala. Besedo ima Janez Železnik, delegat iz občine Ljubljana Bežigrad.

J a n e z Ž e l e z n i k : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Želel bi opozoriti na temeljno stališče naše bežigrajske delegacije, ki meni, da so v tem načrtu vendarle nekatere raziskave take narave, da bi kazalo o njih razpravljati. Tako uvajamo na primer sistem usmerjenega izobraževanja in čeprav se v jeseni začenja že drugo leto tega izobraževanja, so zasnovana statistična raziskovanja še vedno na starem sistemu, tako je na primer predvidena raziskava o učencih v gospodarstvu v obrti po starem sistemu, čeprav se bo drugo leto celoten sistem na tem področju iztekel in je vprašanje, ali je smiselno v to vlagati družbena sredstva.

Delegacija je med drugim izrazila tudi dvom v smiselnost zbiranja podatkov o prevozu z žičnicami, nadalje je vprašljivo zbiranje statističnih podatkov o športni rekreacijski dejavnosti v organizacijah združenega dela, ker je že pred tem predvidena raziskava o dejavnosti osnovnih organizacij za telesno kulturo. Obe raziskavi se namreč pokrivata,zato menim, da pri tem zapravljamo dragocen čas, ki ga bomo potrebovali za stabilizacijske ukrepe in seveda tudi za to namenjena družbena sredstva. Zato bi bilo treba resnično selektivno pristopiti k tem raziskavam in če že ne gre drugače, bi lahko prihranili tudi kakega delavca, ki dela na tem področju in ga usmerili v bolj koristno in praktično delo. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala! Želi še kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje. Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (58 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Dva delegata.) Se je kdo vzdržal? (Dva delegata.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlog odloka.

Glede na razpravo v Odboru za družbenopolitični in komunalni sistem našega zbora pa predlagam zboru, da sprejme še naslednji sklep:

1. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj pri načrtovanju statističnih raziskovanj v prihodnjem obdobju zagotovi večji vpliv uporabnikov statističnih podatkov, da bi tako dosegli večjo uporabnost teh podatkov ter predvsem racionalizirali obseg teh raziskav.

2. Izvršni svet naj pri načrtovanju in izvajanju statističnih raziskovanj poskuša v večji meri uveljaviti samofinanciranje uporabnikov statističnih podatkov ter teh raziskav ne vključuje v predlog vsakoletnega odloka o statističnih raziskovanjih.

Želi kdo o tem sklepu razpravljati? (Nihče.) Če ne, prosim, da o sklepu glasujete! Kdor je za, naj prosim glasuje! (6o delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani sklep.

Predlagam, da se ponovno vrnemo na 6. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah.

Ugotavljam namreč, da pri tej točki dnevnega reda nismo usklajeni z Zborom združenega dela, ki je sicer sprejel vse amandmaje, ki smo jih sprejeli tudi v našem zboru, poleg teh pa je sprejel še en amandma, o katerem bi moral naš zbor razpravljati in o njem glasovati. Gre za amandma, ki ga je Zboru združenega dela predlagal njegov Odbor za finance, in sicer k tarifni številki 12, ki se je glasil: "K tarifni številki 12: Pod točko 1 opombe tarifne številke 12 naj se črta naslednje besedilo: "petkratna taksa po tej tarifni številki"."

V prvi točki opombe tarifne številke 12 naj se doda taksa v dinarjih v znesku "12o", tako da se besedilo 1. točke opombe glasi:

"1. Za dvojnik vozniškega dovoljenja se plača taksa v dinarjih 12o".

Zbor združenega dela je amandma odbora sprejel, z njim pa je soglašal tudi Izvršni svet.

Pričenjam razpravo o tem amandmaju. Želi kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, potem predlagam, da glasujemo o amandmaju k tarifni številki 12. Kdor je za, naj prosim glasuje! (61 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani amandma.

Prehajamo na 12. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzemajo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane SAP Kosovo iz Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Predstavnik naše delegacije v tem zboru je Jože Globačnik, član delegacije, predstavnik Izvršnega sveta pa Slavko Polanič, namestnik republiškega sekretarja za finance. Želita predstavnika delegacije in Izvršnega sveta besedo? (Da.) Besedo ima tovariš Slavko Polanič.

S l a v k o P o l a n i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da dam uvodno obrazložitev k tej pa tudi k naslednji točki dnevnega reda, saj oba zakonska osnutka pomenita realizacijo 24. in 25. člena dogovora o posebnih ukrepih za uresničevanje politike hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvite pokrajine Kosovo.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je pri oblikovanju stališč k osnutku zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzemajo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane Socialistični avtonomni pokrajini Kosovo iz Sklada federacije za financiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o in k osnutku zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja Socialistične avtonomne pokrajine Kosovo iz sredstev Sklada federacije, upošteval ugotovitve in ocene o doseženih rezultatih gospodarskega razvoja Avtonomne pokrajine Kosovo in nekatere ključne težave pri izvajanju razvojne politike v sedanjem obdobju.

S temi ugotovitvami vas želimo danes nekoliko podrobneje seznaniti predvsem zato, da bi lahko ob zavzemanju stališč k osnutkoma obeh zakonov upoštevali temeljne razloge, ki so privedli do predlaganja posebne zakonske ureditve. Skupni

interesi in cilji ukrepov za pospeševanje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in SAP Kosovo je v doseganju višjih stopenj rasti na teh območjih v primerjavi s povprečjem v državi.

V planskih dokumentih tega srednjeročnega obdobja je dan poseben poudarek bolj smotrni uporabi in produktivnejšemu aktiviranju proizvodnih in drugih dejavnikov kot sredstvom za doseganje teh razvojnih ciljev. Na osnovi te opredelitve je prišlo tudi do bistvene vsebinske spremembe v ureditvi, saj temelji polovica vseh sredstev, ki so namenjena hitrejšemu gospodarskemu razvoju, na načelih skupnih vlaganj. S tem so bili podani že v ureditvi pogoji za realnost predvidevanj, da bo družbeni proizvod v manj razvitih republikah rasel 15 do 2o % hitreje, v SAP Kosovo pa kar 6o % hitreje od povprečne rasti družbenega proizvoda Jugoslavije.

Specifičnost razvojnih težav SAP Kosovo pa je terjala sprejem dodatnih ukrepov za doseganje najhitrejšega razvoja gospodarstva te pokrajine. Predvsem je bilo treba zaradi naraščajočega števila kvalificiranih delavcev zagotoviti nova produktivna delovna mesta. Zato je značilno, da je trenutno v pripravi izgradnja velikih industrijskih objektov, ki jih je treba čimprej dokončati in usposobiti za proizvodnjo. Podražitve, ki so nastale v izgradnji teh objektov, so angažirale precejšnji del sredstev pomoči, ki se je zagotavljala prek Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja te avtonomne pokrajine. V prejšnjem letu predvsem zaradi tega razloga ni prišlo do pomembnejšega deleža pri združevanju sredstev za skupne naložbe organizacij združenega dela z območja naše republike in Kosova. Tako so bili na območju SAP Kosovo začeti le štirje objekti od skupno 36 objektov na območju vseh manj razvitih republik in Avtonomne pokrajine Kosovo.

Zamude pri izgradnji investicijskih objektov, kakor tudi znatne prekoračitve predračunske vrednosti investicij, so povzročile počasnejšo rast družbenega proizvoda te avtonomne pokrajine od predvidenega. Prav tako so izgube, dosežene v prvem obdobju uvajanja novih proizvodenj, bremenile rezultate tekočega poslovanja in vplivale na znaten porast celotnih izgub gospodarstva te pokrajine. Družbeni proizvod se je v letu 1981 povečal realno le za 5,2 %, izvoz pa je, merjen v realni vrednosti, celo upadel. Zaradi obsežnih sanacijskih ukrepov, dospelih kreditnih obveznosti iz preteklih let in povečanega izločanja sredstev za dokončanje pomembnejših infrastrukturnih objektov se je v letu 1981 le lo % razporejenega čistega dohodka namenilo za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela. Celotna razpoložljiva sredstva za reprodukcijo so sicer porasla za 27,8 %, vendar predstavljajo dve tretjini tega deleža amortizacija, obračunana po minimalnih stopnjah.

Celotne izgube v gospodarstvu so v primerjavi z letom 198o porasle za skoraj 73 odstotkov. Skoraj ves znesek izgub pa je treba pokrivati v sanacijskih postopkih. Tako je že ob prvih ocenah rezultatov gospodarjenja za leto 1981 postalo očitno, da gospodarstvo te pokrajine iz ustvarjenih sredstev v preteklem letu ne bo sposobno poravnati vseh dospelih kreditnih obveznosti, predvsem odplačila anuitet za kredite, dane iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin. Navedene anuitete so dolžne poravnavati predvsem na novo ustanovljene organizacije združenega dela, ki so pričele s proizvodnjo šele pred kratkim in zaradi nezadostnih sredstev za pokrivanje stroškov uvajanja nove proizvodnje izkazujejo tekočo izgubo v poslovanju.

Na osnovi podrobnejše proučitve gospodarskega položaja predvsem teh organizacij združenega dela je bilo ocenjeno, da bodo lahko pričele z izpolnjevanjem svojih obveznosti ob začetku naslednjega srednjeročnega obdobja.

Zvezni izvršni svet je na osnovi te proučitve predlagal republikam in pokrajinama sklenitev posebnega dogovora o ukrepih za pospeševanje najhitrejšega razvoja SAP Kosovo, v katerem je med drugim predvidena trajna oprostitev vračila kreditnih obveznosti, ki so zapadle v plačilo 1. januarja 198o oziroma 1. januarja 1981 ter so bile na osnovi posebne zakonske ureditve sprejete v letu 1979, prenešene na republike in avtonomne pokrajine. Prav tako je v dogovoru predvidena tudi preložitev začetka odplačevanja dospelih kreditnih obveznosti iz leta 1982 in 1983 v letu 1986 oziroma v naslednje srednjeročno obdobje. Ob tem je bilo ocenjeno, da bo časovna preložitev dospelih kreditnih obveznosti omogočila

gospodarstvu Kosova učinkovito in hitro uvajanje novih proizvodnih zmogljivosti ter doseganje dohodkovnih rezultatov v prihodnjih letih, ob katerih bo sposobno poravnavati svoje dospele obveznosti.

Izhajajoč iz ocene trenutne gospodarske, socialne in politične problematike SAP Kosovo, je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije zavzel stališče, da je nujno treba sprejeti zakonsko ureditev, s katero se gospodarstvu Kosova odlagajo dospele kreditne obveznosti, del dospelih kreditnih obveznosti pa naj se v celoti oprosti vračila. Ob tem je bilo ocenjeno, da v SR Sloveniji ni mogoče sredi letošnjega leta zagotoviti sredstev, s katerimi bi bilo Skladu federacije omogočeno, da izplača imetnikom obveznic z območja Slovenije dospele anuitetne kupone v letu 1982 oziroma v letu 1983.

Izvršni svet zato predlaga uvedbo alternativne ureditve v zakonu, po kateri bi bilo omogočeno, da v republikah oziroma v avtonomni pokrajini, kjer ni mogoče zagotoviti potrebnih sredstev, pride v obeh letih le do delnega vnovčenja anuitetnih kuponov. Preostali del zneska teh kuponov pa bi bil vnovčen tedaj, ko bi organizacije z območja SAP Kosovo v celoti poravnale svoje obveznosti. Takšen predlog bi bil oblikovan v prepričanju, da se z njim ne spreminjajo temeljna načela, na katerih je predlagana zakonska ureditev zasnovana, ob upoštevanju vseh utemeljenih razlogov za odložitev dospelih obveznosti ter hkrati v prepričanju, da bo sprejeta zakonska ureditev omogočila in prispevala k uresničevanju skupnih ciljev hitrejšega gospodarskega razvoja avtonomne pokrajine Kosovo.

Menim, da sem s to uvodno obrazložitvijo delno odgovoril tudi na pisno stališče delegatov Skupščine občine Ljubljana Moste-Polje, ki v svojih ugotovitvah oziroma stališčih ugotavljajo, da v zakonu ni predvidenih posebnih ukrepov, ki naj bi jih sprejela Skupščina SAP Kosovo za hitrejšo usposobitev njihovega gospodarstva, da bo le-to postalo akumulativnejše in s tem seveda sposobno vračati najete kredite iz sklada federacije.

Drugi del vprašanja, kakšne ukrepe bo Skupščina SAP Kosova sprejela, pa je naloga, na katero naj poskušajo dobiti odgovor delegati v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Osnutek zakona ste prejeli, prejeli ste tudi mnenje Izvršnega sveta. Danes pa ste na klop prejeli še predlog sklepa, ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročala. Želita poročevalca besedo? (Ne želita.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Prijavljenih razpravljalcev ni. Besedo ima tovariš Ivo Bernard, delegat skupine delegatov Skupščine občine Ljubljana Center.

I v o B e r n a r d : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Menimo, da sta zakona, ki jih obravnavamo, predvsem posledica dejanskega stanja na tem področju. O vsem tem se nam ponovno zastavlja vprašanje smotrnosti oziroma pravilnosti zastavljenih rešitev. Če se ozremo v preteklo obdobje lahko ugotovimo, da se sredstva Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin oblikujejo po zahtevah manj razvitih in da pri tem manjka določen resnejši, predvsem gospodarni pristop v reševanju njihovih problemov. Ne financirajo se določeni ekonomski projekti, ki bi pogojevali hitrejši razvoj in prispevali k ustvarjanju večjega dohodka.

Naša skupina delegatov, ki je ta dva zakona obravnavala, je postavljala pa ne samo sedaj ampak že v preteklosti vprašanje, ali je sistem, ki je sedaj zastavljen, res pravilen? Znaten uspeh smo sicer dosegli s tem, da smo 5o odstotkov sredstev združili oziroma usmerili v obliki združevanja dela in sredstev organizacij združenega dela za pospeševanje manj razvitih republik in pokrajin, 5o odstotkov pa je še vedno ostalo na ravni proračunskega zbiranja sredstev. In kaj se dogaja? Slednjih 5o odstotkov sredstev gre v celoti v sklad, po drugi strani pa programi na področju združevanja dela in sredstev kasnijo. Število

projektov, ki je realizirano, je znatno manjše od načrtovanih.

Vendar pa s strani manj razvitih pokrajin in republik ni večjega interesa za tovrstno oblikovanje in združevanje dela in sredstev. Večji je interes za črpanje sredstev iz sklada federacije za manj razvite. Posledice takega pa sta predložena zakona, ki jih danes obravnavamo. Organizacije združenega dela iz SAP Kosova, ki so kredite prejele, niso sposobne vračati zapadlih obveznosti. To pa pomeni po eni strani prenašanje obveznosti na republike in pokrajine, po drugi strani pa preložitev vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja SAP Kosovo iz sredstev sklada federacije za leto 1986. Postavljam vprašanje, kdo nam lahko zagotavlja, da leta 1986 ne bomo v enaki situaciji, kot smo danes?

Iz tega razloga delegacija zastavlja vprašanje, ali je sedanji način pospeševanja razvoja manj razvitih republik in pokrajin prek financiranja sklada pravilen ali nepravilen. Naše mnenje je, da ni pravilen. Menimo, da moramo vsa sredstva, ki so namenjena za razvoj manj razvitih območij, zagotavljati prek konkretnih projektov z združevanjem dela in sredstev organizacij združenega dela, ki prevzemajo tudi rizik in dohodek iz vloženih sredstev.

Stari pregovor pravi: "Lačnega ne nahrani samo z ribo, ampak nauči ga ribe loviti". Zato je treba na teh področjih nastopati z vso odgovornostjo in solidarnostjo, da bodo učinki vlaganja v razvoj manj razvitih področij dejansko doseženi in ne bodo temeljili zgolj na predvidevanjih, kajti lahko ugotavljamo, da vrsta projektov, ki so bili na teh področjih začeti ali izpeljani, ustvarjajo izgube.

Iz teh razlogov se naša delegacija ni opredelila, da bi glasovala proti, ker vidimo nujnost, da je treba probleme tega območja reševati in zato tudi oba zakona sprejemamo.

Menimo, da je treba pristop v financiranju razvoja manj razvitih republik in pokrajin spremeniti v smeri pospeševanja razvoja manj razvitih področij v Jugoslaviji. Centri v teh manj razvitih republikah kot so Sarajevo, Skopje itd. so tako razviti, da konkurirajo vsem ostalim razvitejšim republikam in pokrajini Vojvodini in jim odvzemajo sredstva - oprostite, tudi SAP Kosovu. Zato lahko govorimo le o manj razvitih območjih. Da pa so se ti lahko tako razvili, pa so v tem uveljavljenem sistemu financiranja potegnili levji delež.Ostala nerazvita področja pa ostajajo še naprej nerazvita. Zato je treba financirati projekte, ki bodo omogočili večji in hitrejši razvoj manj razvitih področij. Menim, da je naša jugoslovanska dolžnost, da dejansko ta nerazvita področja dvignemo iz njihove zaostalosti. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa, tovariš Bernard! Želi še kdo razpravljati? (Ne želi.) Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog sklepa, ki ste ga prejeli danes na klop.

K tej točki smo dobili tudi nekaj pisnih pripomb, ki jih bomo posredovali naši delegaciji.

Kdor je za tak predlog sklepa, naj prosim glasuje! (49 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (En delegat.) Se je kdo vzdržal? (5 delegatov.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani sklep.

Razprava tovariša Bernarda bo posredovana naši delegaciji, ki jo bo skušala pri svojem delu v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ uveljavljati.

Prehajamo na 13. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja SAP Kosovo iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. Predstavnik naše delegacije v našem zboru je Jože

Globačnik, član delegacije, predstavnik Izvršnega sveta pa Slavko Polanič, namestnik republiškega sekretarja za finance. Želita morda predstavnika delegacije in Izvršnega sveta besedo? (Da.)

Besedo ima Jože Globačnik, član delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

J o ž e G l o b a č n i k : Tovarišice in tovariši delegati! Dovolite, da vas na kratko obvestim o tem, da je bila podobno kot v pristojnih delovnih telesih tega zbora pa tudi v ostalih zborih razprava o tem zakonu tudi v delegaciji Zbora republik in pokrajin dokaj polemična.

V končni fazi smo se uskladili na tem, kar je tovariš Polanič tu govoril in to zlasti iz naslednjih razlogov.

Naši zbori so v prejšnjem sklicu razpravljali o dogovoru o posebnih ukrepih za uresničitev politike najhitrejšega razvoja manj razvitih republik in pokrajin in v ustrezni vsebini tega dogovora tudi sprejeli obveznost, da bodo probleme reševali na način, ki je izpeljan v zakonu.

V razpravi smo bili pred dilemo, da k zakonu ne bi dali soglasja. V delegaciji smo menili, da to ne bi bilo dobro zato, ker bi na ta način onemogočili razpravo tudi o takih problemih, o katerih je govoril danes tovariš Bernard, pa tudi o problemih, ki so bili poudarjeni v Odboru za finance našega zbora. Po poslovniških določilih za delo Zbora republik in pokrajin namreč nesoglasje pomeni, da se na seji zbora ugotovi, da soglasja ni, in se s tem problem odloži za določen čas, kar pomeni, da ne pride na dnevni red.

Naš interes pa je, da hkrati,ko o tem konkretnem zakonskem predlogu razpravljamo, navedemo tudi vse pomisleke in predloge, izražene v razpravi.

V delegaciji menimo, da bomo zaradi obveznosti, ki smo jih sprejeli ob razpravi o planskih dokumentih za sedanje srednjeročno obdobje in s posebnim dogovorom, na osnovi predložene vsebine sklepa, ki je zboru predložen, lahko uveljavljali pripombe, ki jih bodo naši zbori sprejeli. Hvala.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Osnutek zakona ste prejeli. Prejeli ste tudi mnenje Izvršnega sveta, danes na klop pa tudi predlog sklepa, ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija, ki sta zboru pisno poročala. Želita morda poročevalca besedo? (Ne želita.)

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo pri tej točki dnevnega reda? (Ne želi.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog sklepa, ki ste ga dobili danes na klop.

Kdor je za takšen sklep, naj prosim glasuje! (52 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Dva delegata.) Se je kdo vzdržal? (Dva delegata.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 14. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v letu 1982 za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino.

Osnutek zakona je Skupščini predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije.

Predstavnik naše delegacije na naši seji je Jože Globačnik, predstavnik Izvršnega sveta pa Slavko Polanič, namestnik republiškega sekretarja za finance.

Želita morda predstavnika delegacije oziroma Izvršnega sveta besedo? (Ne želita.)

Osnutek zakona ste prejeli. Prejeli ste tudi pripombe Izvršnega sveta. Danes na klop ste prejeli novo obrazložitev osnutka zakona in predlog sklepa, ki naj bi ga po razpravi sprejel naš zbor. Upam, da ste uspeli med sejo vse to prebrati.

Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za finance in Zakonodajno-pravna komisija. Oba sta zboru pisno poročala. Želita poročevalca besedo? (Ne želita.)

Pričenjam razpravo. Kdo želi razpravljati? (Ne javi se nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem na glasovanje predlog sklepa, ki ste ga prejeli danes na klop v zvezi s to točko dnevnega reda.

Kdor je za predlagani sklep, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je zbor z večino glasov sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 15. točko dnevnega reda, to je na izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli v smislu 353. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije kandidatne liste za predsednike, podpredsednike in člane Komisije za narodnosti, Komisije za pravosodje, Komisije za družbeno nadzorstvo, Komisije za vloge in pritožbe in Komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu.

To so komisije naše Skupščine, ki jih nismo imenovali na prejšnji seji.

Predlagatelj vseh predloženih kandidatnih list za ta delovna telesa Skupščine je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, ki je za svojega predstavnika določila tovariša Jožeta Marolta, predsednika komisije. Tovariš Marolt, želiš morda besedo? (Da.)

Jože Marolt: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Pred vami je predlog za sestavo zadnjih stalnih delovnih teles naše Skupščine, ker smo ostale odbore in komisije imenovali že na prejšnji seji. S tem pravzaprav zaključujemo proces dokončnega konstituiranja delovnih teles naše Skupščine.

Ob zaključku tega dela pa bi v imenu Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve poudaril, da tudi naša komisija ugotavlja, da smo v pripravah za letošnje volitve znova storili velik korak dalje v demokratizaciji in podružbljanju kadrovske politike. Ne glede na to pa so se v pripravah na volitve ponavljale tudi nekatere slabosti, ki so se še posebej odražale in pravzaprav povečevale težave, ki jih je imela naša komisija pri sestavljanju oziroma predlaganju za sestavo delovnih teles Skupščine.

Opozoril bi samo na tri, ki so nam povzročile največ težav. Prvič, na pomanjkljivost, da smo v vseh predvolilnih postopkih ravnali tako, kakor da bi bile volitve opravljene že na voliščih temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnostih. Premalo smo namreč poudarjali dejstvo, da se volitve nadaljujejo tudi po izvolitvi temeljnih delegacij v skupščinah občin, prav tako tudi v samoupravnih interesnih skupnostih in republiški Skupščini, saj smo morali v občinskih skupščinah izvoliti tudi Predsedstvo SR Slovenije, delegacije za Zvezno skupščino, Družbenopolitični zbor, skupine delegatov ter delovna telesa v občinah in v republiški Skupščini.

Ugotavljamo, da smo na ta del volitev bili prav gotovo kadrovsko premalo pripravljeni in smo jih nekoliko zapostavljali.

Drugič, da smo v predvolilnih postopkih v fazi evidentiranja in kandidiranja tudi premalo poudarjali dejstvo, da bo moralo večje število delegatov, ki bodo izvoljeni, prevzeti v skupščinah, poleg svoje osnovne delegatske funkcije še vrsto zelo konkretnih nalog in obveznosti. O tem smo sicer veliko govorili, kadar je šlo za odgovorne funkcionarje skupščin, za predsednike, podpredsednike,

predsednike zborov, tudi še predsednike komisij in odborov. Premalo pa smo seveda to dejstvo poudarjali in pripravljali delegate za to, da bi bili pripravljeni prevzeti naloge v odborih, komisijah in drugih delovnih telesih Skupščine, tako na nivoju občin kot tudi v republiški Skupščini. Ker tega nismo dovolj pripravili, smo seveda imeli težave in zaradi tega so nekateri delegati z začudenjem pa tudi presenečenjem sprejemali določene dolžnosti, nekateri so jih prevzeli z nejevoljo, ali pa tudi odklanjali.

Tretjič. Gre tudi za to, da smo imeli precejšnje težave pri usklajevanju predlogov, ki so nam jih poslale občinske konference Socialistične zveze in medobčinski sveti Socialistične zveze z določbami poslovnika. Poslovnik Skupščine SR Slovenije določa, da morajo biti delovna telesa, zlasti komisije sestavljene tako, da ima v komisijah vsak zbor enako število delegatov - v Komisiji za narodnosti pa vsaka narodnost - slovenska, madžarska in italijanska - prav tako enako število. Razen tega smo morali upoštevati tudi zaposlitev, pa tudi interesno, poklicno in drugo usmerjenost delegatov. Predlogi so bili sicer dobri, toda niso ustrezali vsem zahtevanim kriterijem, ker so prevladovali predvsem delegati iz Zbora občin, premalo pa je bilo delegatov iz Zbora združenega dela, premalo tudi žensk,premalo mladih itd.

Izogibati smo se morali tudi temu, da ne bi nekatera delovna telesa bila sestavljena predvsem iz profesionalnih delavcev, ki delajo na svojem področju. Zato smo seveda morali iskati dodatne predloge. Nismo mogli upoštevati vsega tistega, kar so nam predlagale organizacije Socialistične zveze. Predloge, ki jih doslej nismo mogli upoštevati, pri čemer je zelo važen tudi regionalni princip, da bi vse občine bile tako ali drugače zastopane v delovnih telesih republiške Skupščine, bomo imeli v evidenci in jih upoštevali takrat, ko bomo predlagali zborom Skupščine tudi sestavo občasnih delovnih teles.

Na koncu bi opozoril še na spremembe v predloženih kandidatnih listah. Te spremembe so namreč že posledica tudi težav, o katerih sem govoril. Zato je prišlo do njih še pozneje, ko so bili odloki že napisani in vam poslani. Gre za spremembo v Komisiji za vloge in pritožbe, da bi namesto Tomaža Misleja, ki je delegat Družbenopolitičnega zbora republiške Skupščine, izvolili tovarišico Danico Smrdu, ki je prav tako delegatka tega zbora.

Nadalje, da bi v Komisiji za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu namesto tovarišice Marije Aljančič predlagali tovariša Borisa Pavlina. V tej komisiji je sedem delegatov, ki jih delegirajo direktno vodstva družbenopolitičnih organizacij, Gospodarska zbornica Slovenije in Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in med temi predlagajo, da bi namesto tovarišice Aljančičeve izvolili tovariša Borisa Pavlina.

In še zadnja dopolnitev. Ker nam Gospodarska zbornica Slovenije ni pravočasno posredovala svojega predloga za člana te komisije, dodatno predlagamo v to komisijo sekretarja Gospodarske zbornice Slovenije za področje samoupravljanja tovariša Gregorja Mikliča, delegata Gospodarske zbornice Slovenije. Prosim, da tudi to pri pripravi upoštevate in sprejmete.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Pred razpravo naj vas seznanim z nekaterimi določbami poslovnika Skupščine, na podlagi katerih se opravlja izvolitev skupnih delovnih teles Skupščine.

Že na podlagi sprejetega gradiva ste lahko ugotovili, da se volijo komisije Skupščine v celoti po kandidatnih listah. Na vsaki kandidatni listi je navedenih poleg kandidata za predsednika in podpredsednika še toliko kandidatov, kolikor je članov posamezne komisije. Kandidatno listo predlaga Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, lahko pa jo predlaga tudi najmanj deset delegatov iz vseh treh zborov. Predlogi kandidatnih list se morajo vložiti pisno najmanj 24 ur pred začetkom seje zbora, na kateri se te volitve opravljajo.

Glede na tak postopek po poslovniku moram ugotoviti, da do začetka seje nismo prejeli nobenega pisnega predloga. Ker moramo o vsaki kandidatni listi glasovati posebej, bomo tudi razpravo opravili ločeno.

V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli tudi predlog odloka, ki ga je

pripravila naša Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Tako prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za narodnosti.

Želi kdo besedo? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za narodnosti soglasno sprejeta.

S tem so bili v to komisijo izvoljeni: za predsednika Livij Jakomin, za podpredsednika Silvano Sau in Tibor Fülle, za člane pa Milena Bradač, Brudo Giacchin, Ladislav Ivanec, Elio Musizza, Viljem Pahor, Marija Todorovič-Gönc, Nadia Vidovich, Ernest Vörös in Ciril Zlobec.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za pravosodje.

Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (En delegat.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za pravosodje z večino glasov sprejeta.

S tem so bili v to komisijo izvoljeni: za predsednika Franjo Turk, za podpredsednika Ludvik Zajc, za člane pa Ferid Comič, Ernest Eöry, Marjan Kotar, Slobodan Sibinčič, Boris Šetina, Darjo Valentič in Vanja Vizjak. Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev pa so bili v komisijo imenovani: Miro Gošnik, dr. Ivan Kristan, Marjan Pavčnik in Anka Tominšek.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za družbeno nadzorstvo.

V tej kandidatni listi, ki ste jo prejeli, je napačno navedeno ime člana komisije Draga Škvarča, ki se pravilno glasi Janez Škvarč.

Želi kdo razpravljati o tej kandidatni listi? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za družbeno nadzorstvo soglasno sprejeta.

S tem so bili v to komisijo izvoljeni: za predsednika Aleksander Škraban, za podpredsednico Tilka Blaha, za člane pa Martina Kores, Ivan Kramer, Geza Ouček, Jože Rakun, Drago Simčič, Janez Škvarč in Marija Zupančič-Vičar.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vloge in pritožbe.

Pri tej kandidatni listi gre za dve spremembi. Na klop ste prejeli spremembo kandidatne liste, s katero se kandidata za člana komisije Tomaža Misleja nadomesti z novim kandidatom za člana komisije, in sicer Danico Smrdu. Komisija pa nas je opozorila, da se priimek članice komisije Nevenke Muren, tako je namreč napisano, pravilno glasi Neyenka Murn.

Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vloge in pritožbe soglasno sprejeta.

S tem so bili v to komisijo izvoljeni: za predsednika Janko Ževart, za podpredsednika Viktor Lešnjak, za člane pa Marica Brazda, Marija Drofenik, Martina Horžen, Darko Kastelic, Janko Kavalar, Nevenka Murn, Danica Smrdu, Bernard Zver, Tone Žibert in Mihael Žilavec.

Prehajamo na razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu.

Na klop ste danes prejeli spremembo v kandidatni listi, s katero komisija predlaga, da se kandidatka za članico te komisije Marija Aljančič, na predlog Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije nadomesti z novim kandidatom za člana komisije Borisom Pavlinom, članom Republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije. V tem smislu se popravi tudi predlog odloka. Danes ste na klop prejeli tudi dopolnitev kandidatne liste za člana komisije, ki ga je delegirala Gospodarska zbornica Slovenije. Le-ta predlaga za člana komisije Gregorja Miklič a.

Želi kdo o tej kandidatni listi razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za kandidatno listo z omenjeno spremembo, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je kandidatna lista za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu soglasno sprejeta.

S tem so bili v to komisijo izvoljeni izmed delegatov v zborih Skupščine SR Slovenije: za predsednika Jože Šušmelj, za podpredsednika Venčeslav Zalezina, za člane pa Jože Gabrovšek, Nevenka Lesar, Martin Mlinar, Marija Pukl, Ciril Ribičič in Ivan Žagar.

Na predlog organov družbenopolitičnih organizacij v republiki, Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije pa so bili za člane komisije izvoljeni: Ivo Marenk, Jože Knez, Brane Mišič, Boris Pavlin, Robert Černe, Peter Toš in Gregor Miklič.

Ker so bili v Zboru občin za predsednike, podpredsednike in člane komisij Skupščine SR Slovenije izvoljeni v kandidatnih listah predlagani delegati, ugotavljam, da se lahko objavi odlok o njihovi izvolitvi.

Prehajamo na 16. točko dnevnega reda, to je na volitve in imenovanja.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve naše Skupščine je predložila zboru v obravnavo predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije, predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije, predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije, predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani, predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani in predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Predstavnik komisije na seji našega zbora je tovariš Jože Marolt. Želiš morda besedo? (Ne.)

1. Prehajamo na predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (56 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem je bil tovariš Vinko Kastelic razrešen dolžnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije, na to dolžnost pa imenovan tovariš Ludvik Golob.

2. Prehajamo na predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije.

Pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem je bil tovariš Bojan Škrk razrešen dolžnosti javnega tožilca SR Slovenije, na to dolžnost pa imenovan tovariš Pavle Car.

3. Prehajamo na predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije.

Pričenjam razpravo. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (54 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem je bil tovariš Jože Pernuš razrešen dolžnosti predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije.

4. Prehajamo na predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani.

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem je bil tovariš Franc Skodlar razrešen dolžnosti sodnika Višjega sodišča v Ljubljani, in sicer s 30. junijem 1982.

5. Prehajamo na predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani.

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne.) Predlagam, da glasujemo.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog tega odloka.

S tem je bil tovariš Stane Iglič razrešen dolžnosti namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani.

6. Prehajamo na predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

O predlogu odloka pričenjam razpravo. Želi kdo besedo? (Ne.) Zaključujem razpravo in dajem predlog odloka na glasovanje.

Kdor je za predlog odloka, naj prosim glasuje! (55 delegatov glasuje za.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog odloka.

S tem je zbor dal soglasje k imenovanju tovariša Janeza Prijatelja za vodjo strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Prehajamo na 17. točko dnevnega reda, to je na predloge in vprašanja delegatov.

Po 1. odstavku 41. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije ima delegat v zboru pravico postaviti Izvršnemu svetu, republiškim funkcionarjem, ki vodijo delo v republiških organih, vprašanja, ki se nanašajo na njihovo delo ali na zadeve iz njihove pristojnosti. Vprašanje lahko postavi delegat v zboru tudi predsedniku Skupščine, predsedniku zbora, predsedniku delovnega telesa ali predsedniku skupščine samoupravne interesne skupnosti za območje republike, kadar ta enakopravno odloča s pristojnim zborom.

K tej točki dnevnega reda ste prejeli delegatski vprašanji skupine delegatov iz občine Litija. Na vprašanje skupine delegatov v zvezi s problematiko občinskega javnega pravobranilca bo odgovoril tovariš Miha Wohinz, republiški svetovalec v Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije.

Miha Wohinz: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Na delegatsko vprašanje skupine za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije v občini Litija odgovarjam v imenu Izvršnega sveta tole.

Na podlagi prehodne določbe zakona o javnem pravobranilstvu so javna pravobranilstva do 31. decembra 1981 lahko zastopala po pooblastilu glede premoženjskih pravic in koristi tudi samoupravne interesne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti,kulture, zdravstva in socialnega varstva in organizacije, ki imajo v teh samoupravnih interesnih skupnostih položaj izvajalcev. To začasno pooblastilo je bilo javnim pravobranilstvom dano zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov v samoupravnih interesnih skupnostih, ki so del skupščinskega sistema, ter slabega stanja zagotavljanja pravne pomoči v večini občin. Pri tem javna pravobranilstva že doslej niso imela pooblastila, da bi zastopala samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje,na primer samoupravne interesne skupnosti za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo.

V informaciji o uresničevanju zakona o pravni pomoči, ki jo je Skupščina SR Slovenije obravnavala pred letom dni, smo opozorili, da z 31.12.1981 preneha veljati navedeno pooblastilo za dajanje pravne pomoči samoupravnim interesnim skupnostim. Nakazana pa je bila tudi možnost, da bi pooblastilo podaljšali, dokler ne bi bile v skladu z zakonom o pravni pomoči ustanovljene službe pravne pomoči, ki bi lahko dajale samoupravnim interesnim skupnostim celovito pravno pomoč.

Ob obravnavi informacije v tej Skupščini je bilo sprejeto stališče, da je potrebno hitreje razvijati zagotavljanje pravne pomoči v smislu novega zakona o pravni pomoči in ustanoviti ustrezne službe pravne pomoči, ki bodo dajale pravno pomoč tako samoupravnim interesnim skupnostim s področja družbenih dejavnosti kot tudi samoupravnim interesnim skupnostim s področja materialne proizvodnje. Samoupravne interesne skupnosti so poleg občin, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, na podlagi drugega odstavka 3. člena zakona o pravni pomoči tudi same dolžne zagotavljati materialne in druge pogoje za zagotavljanje pravne pomoči in bi se morale zaradi tega tudi same aktivneje vključevati v prizadevanja, da se na območju posamezne občine ali več občin zagotovi celovita pravna pomoč vsem subjektom, ki pravno pomoč potrebujejo.

Zato Izvršni svet Skupščine SR Slovenije ni predložil spremembe zakona o javnem pravobranilstvu v tem smislu, da bi se rok iz 28. člena tega zakona še podaljšal, ampak je usmeril svojo aktivnost v ustanavljanje služb pravne pomoči v posameznih regijah. Tako je Republiški sekretariat za pravosodje in upravo kot pristojni republiški upravni organ za to področje ob obravnavi v Skupščini SR Slovenije ponovno opozoril vse občinske izvršne svete na navedeno problematiko in jih prosil, da z analizo stanja ugotovijo potrebe in možnosti za ustanovitev organiziranih služb pravne pomoči kot delovnih organizacij v svoji občini.

Na podlagi pisnih poročil in razgovorov, ki so jih imeli predstavniki republiškega sekretariata v vseh večjih občinah v aprilu in maju letos, pa je povsem jasno, da v bližnji prihodnosti ni mogoče pričakovati, da bi organizirane službe pravne pomoči v okviru občin ali regij zaživele. Podrobnejšo razčlenitev vzrokov takega stanja bo Izvršni svet v skladu s skupščinskimi sklepi ob obravnavi informacije o uresničevanju zakona o pravni pomoči junija lani predložil Skupščini SR Slovenije podrobnejšo razčlenitev vzrokov takega stanja in obrazložil v dopolnjeni informaciji o uresničevanju zakona o pravni pomoči, ki je na dnevnem redu v III. trimesečju tega leta, in tedaj tudi ponudil možne rešitve tega vprašanja.

Izvršni svet bo zaradi težav, na katere opozarja tudi to delegatsko vprašanje v zvezi z zastopanjem samoupravnih interesnih skupnosti, proučil vse možnosti, da se pooblastilo javnim pravobranilstvom uredi kot prehodna ureditev do časa, ko bodo ustvarjene možnosti za zagotavljanje pravne pomoči samoupravnim interesnim skupnostim v okviru rešitev, ki jih predvideva zakon o pravni pomoči. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Je delegat iz občine Litija s tem odgovorom zadovoljen? (Da.)

Na drugo vprašanje iste skupine delegatov v zvezi z združevanjem sredstev za nekatere samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje bo odgovorila Alenka Markič, pomočnica predsednika Republiškega komiteja za družbeno planiranje.

A l e n k a M a r k i č : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Na to vprašanje posreduje Izvršni svet naslednji odgovor.

Skladno z načeli svobodne menjave dela se delavci v temeljnih organizacijah dogovarjajo o razvoju dejavnosti gospodarske infrastrukture in prevzemajo obveznost združevanja sredstev za njihovo izvedbo s sprejemom samoupravnega sporazuma o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti.

Ob sprejemanju dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za to srednjeročno obdobje je bilo ugotovljeno, da samoupravni sporazumi o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje niso usklajeni z dogovorom. Zato so samoupravne interesne skupnosti pripravile anekse k tem sporazumom, s katerimi so opredelile zlasti nižje stopnje za združevanje sredstev po enotnih virih, osnovah in merilih.

Po zadnjih informacijah, to je konec maja, so samoupravne interesne skupnosti ugotovile, da je samoupravne sporazume in anekse k tem sporazumom podpisalo skupno 81,4 odstotka vseh zavezancev, ki na tej osnovi tudi združujejo sredstva za razvoj gospodarske infrastrukture. Podatek se nanaša na samoupravne interesne skupnosti na ravni republike, za katerih naloge se sredstva v skladu z dogovorom o temeljih plana združujejo po enotnih virih, osnovah in merilih. Stanje sprejemanja aneksov po posameznih samoupravnih interesnih skupnostih je naslednje.

Na področju elektrogospodarstva je sprejelo te anekse 89 odstotkov, na področju železniškega in luškega prometa - za železniški promet 85 odstotkov in za luški promet 81,4 odstotke - na področju cestnega gospodarstva, to je Republiške skupnosti za ceste 82 odstotkov ter v naftno-plinskem gospodarstvu 7o odstotkov. Po istih informacijah so samoupravni sporazumi oziroma aneksi v obravnavi v pretežnem delu tistih temeljnih organizacij, ki teh sporazumov še niso sprejele.

Skupščina SR Slovenije je obravnavala rezultate aktivnosti pri pripravi, usklajevanju in sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti gospodarske infrastrukture in njihovih aneksov 16. decembra lani in lo. marca letos. Ob obeh obravnavah je pozvala delavce v temeljnih organizacijah, da sprejmejo te sporazume, hkrati pa zadolžila delegacije v samoupravnih interesnih skupnostih, zbore združenega dela v občinskih skupščinah in druge družbene dejavnike, da pospešijo sprejemanje teh planskih dokumentov. Zato je treba nadaljevati z družbenopolitično akcijo za sprejemanje samoupravnih sporazumov o temeljih planov samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje.

Ob sprejemanju sprememb in dopolnitev planskih aktov samoupravnih interesnih skupnosti moramo doseči, da delavci v vsaki temeljni organizaciji spoznajo povezanost in soodvisnost svojega dela, proizvodnje in možnosti razvoja tudi od ustreznega razvoja gospodarske infrastrukture. Pri tem je pomembno nadaljnje razvijanje odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih, zlasti uveljavljanje vloge delegatov in povečanje vpliva uporabnikov, vključno z uveljavljanjem ugodnejših pogojev pri koriščenju storitev gospodarske infrastrukture za tiste organizacije združenega dela, ki na samoupravni osnovi združujejo sredstva za njen razvoj.

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti bi morale tudi določiti materialne prednosti podpisnikov, vključno z olajšavami pri cenah oziroma prednostjo pri uporabi posameznih storitev gospodarske infrastrukture.

Izvršni svet ocenjuje, da za enkrat ni potrebno intervenirati z zakoni o obveznem združevanju sredstev za razvoj gospodarske infrastrukture. Kolikor v postopku sprememb in dopolnitev planskih aktov ne bi dosegli želenih rezultatov pri podpisovanju teh sporazumov, bo Izvršni svet ob spremembah in dopolnitvah družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981-1985 predlagal Skupščini SR Slovenije ustrezne zakonske rešitve za izvajanje ključnih nalog družbene reprodukcije.

Predsednik M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Želi kdo od delegatov zastaviti novo delegatsko vprašanje? (Ne.)

Zbor moram seznaniti, da smo dobili dve pisno zastavljeni delegatski vprašanji, in sicer od skupine delegatov iz občine Nova Gorica in skupine delegatov iz Kranja ter Novega mesta. Na obe vprašanji bo odgovorjeno na prihodnji seji zbora.

Besedo ima Ivo Bernard, delegat skupine delegatov Skupščine občine Ljubljana Center.

I v o B e r n a r d : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Ne želim zavlačevati seje, vendar ker smo na začetku delegatskega mandata, je razumljivo, da še nismo uspeli izvesti naše organizacije na vseh področjih in zato prihaja včasih tudi do motenj in do pomanjkljivosti.

Naša delegacija meni, da je prav, da že na začetku vztrajamo na izvajanju določb poslovnika. Gradiva, ki jih delegati dobivamo za zadnje seje, nekoliko kasnijo, tako da ob obravnavanju posameznih zadev z njimi nismo seznanjeni. Zato v imenu naše skupine delegatov prosim, da strokovne službe Skupščine spet vpeljejo določen red in nam tekoče pošiljajo gradiva, kar nam bo omogočilo kvalitetno delo. Skupina je na primer dobila poročila odborov in komisij že po seji delegacije, tako da na sestanku skupine delegatov nismo bili soočeni s stališči teh odborov in komisij.

Prosimo, da se v bodoče poskušamo držati rokov, določenih v poslovniku, to je 45 dnevnega roka za sklic in lo dnevnega roka za ostala gradiva. Hvala lepa!

Predsednik M i t j a H o r v a t : Se strinjam!

Želi še kdo besedo? (Ne.) Če ne, potem vas ob zaključku obveščam, da je zbor pri vseh točkah dnevnega reda, kjer je sprejemal končne odločitve, usklajen

z Zborom združenega dela in Družbenopolitičnim zborom.

Pri obravnavi predloga za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva so naši zaključki usklajeni s stališči, ki jih je k tej točki sprejel Družbenopolitični zbor. Ta stališča bi seveda predlagatelj prav tako moral upoštevati pri oblikovanju osnutka tega zakona.

S tem je dnevni red današnje seje izčrpan. Vsem delegatom se za zelo zavzeto delo na seji zahvaljujem in zaključujem sejo Zbora občin. Hvala lepa!

(Seja zbora je bila končana ob 15.4o.)

D R U Ž B E N O P O L I T I Č N I Z B O R

1. SEJA

(7. MAJA 1981)

Predsedoval: Rudi Č a č i n o v i č , najstarejši delegat Družbenopolitičnega zbora in

dr. Ciril R i b i č i č , predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek seje ob 9. uri.

Predsedujoči R u d i Č a č i n o v i č : Tovarišice in tovariši delegati! Po določbi drugega odstavka 7. člena poslovnika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije pričenjam kot najstarejši delegat zbora, 1. sejo Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije, ki jo je na podlagi prvega odstavka 7. člena istega poslovnika sklicala dosedanja predsednica zbora. Pri tem mi dovolite, da vam vsem najprisrčneje čestitam k izvolitvi.

To sejo bom vodil do izvolitve predsednika in podpredsednika Družbenopolitičnega zbora. Pri vodenju seje mi bo pomagal dosedanji sekretar zbora tovariš Marko Herman.

Za to sejo se je opravičil samo tovariš Ciril Zlobec.

Na podlagi 102. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije predlagam, da dnevni red, katerega predlog ste prejeli s sklicem, razširimo še z izvolitvijo predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenopolitični sistem Družbenopolitičnega zbora in predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenoekonomske odnose Družbenopolitičnega zbora.

Izvolitev obeh delovnih teles je nujna zaradi tega, ker se že v tem mesecu predvideva seja zbora in bodo morala delovna telesa zbora v okviru svojih pristojnosti predhodno obravnavati vprašanja, ki bodo na dnevnem redu seje zbora.

Po določbah drugega odstavka 102. člena poslovnika Skupščine mora zbor odločiti o nujnosti predloga, zato dajem predlog, da se dnevni red današnje seje razširi s predlagano točko, na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog soglasno sprejel.

Iz predloga dnevnega reda umikam 6. točko dnevnega reda, to je izvolitev skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za II. trimesečje 1982. Izvolitev posebne skupine delegatov bi bila potrebna v primeru, če ne bi imeli oblikovanih delovnih teles zbora.

Po določbah 54. člena poslovnika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije, določi predlog periodičnega delovnega načrta in ga predloži zboru predsednik zbora skupaj s podpredsednikom zbora in predsedniki delovnih teles zbora. Ker bo potrebno na naslednji seji zbora sprejeti periodični delovni načrt, je dosedanja predsednica zbora v predlogu dnevnega reda predvidela izvolitev posebne skupine delegatov. Ker pa smo predlog dnevnega reda razširili z izvolitvijo predsednikov in članov delovnih teles zbora, ni potrebe po izvolitvi posebne skupine delegatov.

Glede na to, predlagam zboru naslednji dnevni red:

1. izvolitev Komisije Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja,

2. verifikacija mandatov delegatov v zboru,

3. izvolitev predsednika in podpredsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije,

4. imenovanje sekretarja Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije,

5. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve,

6. izvolitev predsednika in podpredsednikov Skupščine SR Slovenije,

7. imenovanje generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije in namestnika generalnega sekretarja,

8. izvolitev predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije,

9. izvolitev podpredsednikov in članov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ter imenovanje republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev,

lo. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije,

11. izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenopolitični sistem Družbenopolitičnega zbora in predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenoekonomske odnose Družbenopolitičnega zbora,

12. izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana Socialistične republike Slovenije.

Predlaga kdo kakšno spremembo ali dopolnitev dnevnega reda? (Ne.) Kdor je za predlog dnevnega reda, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog dnevnega reda soglasno sprejet.

Obveščam vas, da bo delo zbora na današnji seji potekalo takole. Zadeve iz 1. do vključno 5. točke dnevnega reda, bo zbor obravnaval in o njih odločal na ločeni seji. 6. in 7. točko dnevnega reda bomo po dogovoru s predsedujočimi tovariši v Zboru združenega dela in v Zboru občin obravnavali in o njih odločali na skupnem zasedanju vseh treh zborov. Skupno zasedanje bo nato prekinjeno, ker se bo ob 11. uri pričela skupna seja vseh zborov Skupščine SR Slovenije, za katero ste dnevni red prejeli skupaj s sklicem te seje. Po končani skupni seji bomo nadaljevali skupno zasedanje vseh treh zborov, na katerem bomo obravnavali in odločali o 8. in 9. točki dnevnega reda. Po končanem skupnem zasedanju bomo ponovno na ločeni seji zbora v tej dvorani obravnavali še lo. do 12. točko dnevnega reda in o njih odločali.

Kot vidite je procedura današnje seje nekoliko zapletena, vendar v skladu s skupščinskim poslovnikom, ki predvideva različne načine odločanja pri volitvah funkcionarjev zbora, skupščine, delegacije za Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ in za razglasitev izvolitve Predsedstva Socialistične republike Slovenije in objave njegove sestave. Razlogi za različne načine odločanja in za prekinitve ločenih sej in skupnega zasedanja so tudi v tem, ker mora predlagati kandidata za predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Predsedstvo SR Slovenije, prav tako pa se mora med sejo sestati tudi novoizvoljena Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, da bo lahko predlagala predsednike in člane tistih delovnih teles Skupščine in zbora, ki jih bomo danes izvolili oziroma imenovali.

S tem prehajamo na 1. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev Komisije Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja.

Na podlagi prvega odstavka 8. člena poslovnika Družbenopolitičnega zbora predlagam za predsednika komisije tovariša Jožeta Marolta, za člana pa Marijo Aljančič in Ludvika Zajca. Želi kdo razpravljati o predlogu? (Ne.) Če ne, dajem ta predlog na glasovanje.

Glasujemo javno z dviganjem rok. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog o izvolitvi Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Družbenopolitičnega zbora soglasno sprejet. Tako je za predsednika komisije izvoljen Jože Marolt, za člana pa Marija Aljančič in Ludvik Zajc.

Odrejam 15 minut odmora in prosim člane Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja, da v tem času pregledajo gradivo, ki ga je zboru poslala republiška volilna komisija in da pripravijo poročilo za zbor.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.15 in se je nadaljevala ob 9.2o.)

Predsedujoči R u d i Č a č i n o v i č : Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na verifikacijo mandatov delegatov v zboru.

Poročilo republiške volilne komisije o izidu glasovanja o izvolitvi delegatov v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije smo prejeli. Na podlagi tretjega odstavka 8. člena poslovnika Družbenopolitičnega zbora odloča o verifikaciji mandatov delegatov v zboru na predlog Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja zbor tako, da glasuje o poročilu te komisije. Prosim predsednika te komisije, da da poročilo.

J o ž e M a r o l t : Tovarišice in tovariši delegati! Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja je na podlagi 2. odstavka 8. člena poslovnika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije na današnji seji obravnavala poročilo republiške volilne komisije o izidu glasovanja, o izvolitvi delegatov Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije z dne 21.4. 1982, pregledala potrdila o izvolitvi in ugotovila naslednje:

1. O listi kandidatov za delegate v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije so glasovali v vseh družbenopolitičnih zborih občinskih skupščin ter Skupščine mesta Ljubljane, Skupščine skupnosti občin Maribor in Skupščine obalne skupnosti Koper kot posebnih družbenopolitičnih skupnosti, dne 14. aprila 1982.

2. Listo kandidatov za delegate v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije je določila republiška kandidacijska konferenca dne 29. marca 1982.

3. Vsi kandidati so dobili predpisano večino v vseh družbenopolitičnih zborih občinskih skupščin ter Skupščine mesta Ljubljane, Skupščine skupnosti občin Maribor in Skupščine obalne skupnosti Koper.

4. Lista kandidatov za delegate v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije je v smislu 116. člena zakona o volitvah in delegiranju v skupščine sprejeta.

Republiška volilna komisija je ugotovila, da so bile volitve v Družbenopolitični zbor Skupščine SR Slovenije izvedene v skladu s predpisi in da ni bilo nepravilnosti, ki bi lahko vplivale na volilni izid.

Na podlagi navedenih ugotovitev, predlaga Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije, da Družbenopolitični zbor Skupščine SR Slovenije sprejme to poročilo in s tem verificira izvolitev vseh delegatov v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije, ki so: Marija Aljančič, Tilka Blaha, Rudi Čačinovič, Robert Černe, Zorko Dežjot, Aljoša Drobnič, Erno Eöry, Ivan Godec, Vinko Hafner, Francka Herga, Martina Horžen, Silva Jereb, Aleksander Kerčmar, Nuša Kerševan, Alojz Kikec, Lado Kocijan, Štefan Korošec, Marjan Kotar, Vinko Kovačič, Ivan Kramer, Igor Križman, Zdravko Krvina, Milan Kučan, Jože Marolt, Ana-Marija Melanšek, Tomaž Mislej, Franc Mrcina, Viljem Pahor, Boris Pavlin, Miloš Prosenc, Marija Pukl, Dino Pucer, Ciril Ribičič, Silvano Sau, Jože Sintič, Danica Smrdu, Milenko Šetinc, Valerija Škerbec, Jože Šušmelj, Marjan Vidmar, Vili Vindiš, Anton Vratuša, Ivanka Vrhovčak, Ludvik Zajc, Ciril Zlobec, Marija Zupančič-Vičar, Bernard Zver, Mihael Žilavec, Stane Žunič in Štefanija Žagmeister.

Predsedujoči R u d i Č a č i n o v i č : Slišali smo poročilo komisije. Želi kdo besedo? (Ne.) Če nihče ne želi besedo in ker glede na poročilo komisije ni izvolitev nobenega delegata sporna, glasujemo o poročilu Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel poročilo Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja in s tem verificiral mandate vseh delegatov v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije.

Prehajamo na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika in podpredsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Predlog Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, ki predlaga za predsednika Družbenopolitičnega zbora tovariša Cirila Ribičiča smo prejeli. Želi predstavnik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije predlog še ustno obrazložiti? (Da.) Besedo ima tovariš Miloš Prosenc.

M i l o š P r o s e n c : Tovarišice in tovariši delegati! Na vseh, več kot desettisočih kandidacijskih konferencah v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih ter na občinskih kandidacijskih konferencah so delavci in občani, hkrati s kandidati za člane svojih delegacij, obravnavali tudi predloge evidentiranih možnih kandidatov za nosilce delegatskih dolžnosti v republiki in federaciji. Tako so imeli pred seboj celovit pregled kadrovskih potreb in kar je najvažnejše, bilo je dovolj možnosti za demokratično razpravo, usklajevanje ter presojo predlaganih kadrovskih usmeritev.

Tako je z vso odgovornostjo družbenopolitičnih organizacij nastajal tudi sestav Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije. Na seji Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je bilo to soglasno ugotovljeno. Prav tako pa tudi to, da so razprave v okviru temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti,nadalje v okviru občin, posebnih družbenopolitičnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacijah na vseh ravneh, soglasno podprle kandidaturo tovariša Cirila Ribičiča za predsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Vsi tisti, ki teoretično spremljajo razvijanje in uveljavljanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja, pa tudi številni delovni ljudje, ki vsakodnevno delujejo v njegovih inštitucijah in njegovih organizacijskih oblikah, predvsem pa v delegacijah, poznajo Cirila Ribičiča. S svojimi teoretičnimi in praktičnimi usmeritvami veliko prispeva k učinkovitejšemu uresničevanju delegatskih odnosov, še posebej pa k praktičnemu uresničevanju ustavno opredeljene vloge družbenopolitičnih zborov in vloge izvršnih svetov v skupščinskem sistemu. Pri znanstvenem in strokovnem delu je ves čas v živem stiku s potrebami prakse, zato so tudi rezultati njegovega delovanja neposredno uporabni za družbenopolitično aktivnost, nekatera njegova dela pa postajajo tudi študijsko čtivo.

Tovariš Ciril Ribičič se je uveljavil v naši skupni bitki za socialistično samoupravljanje in za odločujoč družbeni položaj delavca. Potrdil se je s svojim teoretičnim delom, s pedagoškim delom na Univerzi in s politično aktivnostjo. Je poznavalec ustavnega sistema in delegatske problematike na vseh ravneh. Njegovo znanje, dejavnost in tudi neposredna pomoč, pri konkretizaciji nalog družbenopolitičnih organizacij v okviru vloge in funkcije družbenopolitičnih zborov, so bili osnovno vodilo pri oblikovanju predloga, da bi prevzel dolžnost predsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

To, da na ta predlog nikjer ni bilo pripomb in da so povsod poudarjali umestnost te odločitve, dokazuje, da se je Socialistična zveza z vsemi svojimi frontnimi organizacijami, kadrovsko prav odločila, ko ga je predlagala na tako zahtevno dolžnost v našem skupščinskem sistemu.

V nadaljnjih postopkih usklajevanja izvoljenih delegatov je bil v okviru

Republiške konference Socialistične zveze delovnih ljudi oblikovan tudi predlog kandidata za podpredsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije. Za to dolžnost predlagamo tovariša Dina Pucerja, ki je dolgoletni družbenopolitični delavec. Ob opravljanju različnih pomembnih dolžnosti v združenem delu je vseskozi imel tudi odgovorne naloge v družbenopolitičnih organizacijah na Obali in v republiki. Še posebej zavzeto je njegovo delo v Zvezi komunistov. Dolžnost delegata v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije je opravljal že v tem mandatnem obdobju in s svojim aktivnim odnosom ustvarjalno prispeval k uspešnemu delu zbora. Njegove izkušnje v družbenopolitičnem delu ter v dosedanjem delu Družbenopolitičnega zbora bodo nedvomno prispevale k uspešnemu opravljanju zaupane dolžnosti.

V imenu Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije predlagam, da utemeljitev obeh predlogov upoštevate. Hvala lepa.

Predsedujoči R u d i Č a č i n o v i č : Slišali smo obrazložitev. Želi kdo o tem razpravljati? (Ne.) Ker ne želi nihče razpravljati, dajem na glasovanje predlog, da se za predsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije izvoli tovariš Ciril Ribičič. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil tovariša Cirila Ribičiča za predsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije. (Ploskanje.)

Glasujemo še o predlogu, da se za podpredsednika zbora izvoli tovariš Dino Pucer. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil tovariša Dina Pucerja za podpredsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije. (Ploskanje.)

V smislu 434. člena ustave SR Slovenije in 366. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije, prosim tovariša Cirila Ribičiča in Dina Pucerja, da dasta slovesno izjavo in to tako, da podpišeta besedilo izjave, ki ga bom prebral. Prosim, da pristopita k predsedniški mizi.

"Izjavljam, da bom svojo dolžnost opravljal vestno in odgovorno, da bom delal po ustavi in zakonih ter da bom varoval družbeni red Socialistične federativne republike Jugoslavije. Z vsemi svojimi močmi se bom boril za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za oblast delavskega razreda in uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov ter za napredek in razvoj Socialistične republike Slovenije in Socialistične federativne republike Jugoslavije."

Prosim vaju, da slovesne izjave podpišeta. (Predsednik dr. Ciril Ribičič in podpredsednik Dino Pucer, podpišeta slovesno izjavo.)

Predsedniku Cirilu Ribičiču in podpredsedniku Dinu Pucerju čestitam k izvolitvi v imenu vseh delegatov zbora in v svojem imenu. Pri delu jima želim veliko uspehov ter da bi ob pomoči vseh delegatov uspešno opravljala svoje odgovorne dolžnosti. Prosim, da predsednik in podpredsednik zbora zasedeta svoji mesti in da predsednik zbora nadaljuje vodenje seje zbora. (Ploskanje.)

Predsednik dr. C i r i l R i b i č i č : Mandatno obdobje, ki je pred nami, bo terjalo od nas in od vodstev republiških družbenopolitičnih organizacij, ki opravljajo funkcijo delegacije za naš zbor veliko aktivnost, veliko poguma, doslednosti in vztrajnosti pri spopadanju z nakopičenimi gospodarskimi in drugimi družbenimi dejavnostmi. V takšnih razmerah je vloga Družbenopolitičnega zbora še posebej zapletena in zahtevna. Skupaj z vodstvi republiških družbenopolitičnih organizacij mora bistveno prispevati k naprednosti, razrednosti in idejnopolitični utemeljenosti skupščinskih odločitev pri razvijanju, varovanju in utrjevanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Toda to mora uveljavljati tako, da se ne uveljavlja kot nadoblast, temveč kot opora in pomoč drugima delegatskima zboroma, na neprisiljen in nevsiljiv način, ki bo utrjeval zaupanje v moč, sposobnost in pripravljenost celotne samoupravne delegatske baze od delegacij, konferenc delegacij, občinskih skupščin in skupin de-

legatov, vse do zborov in delovnih teles republiške skupščine.

Naša naloga je, da prispevamo k sintezi kratkoročnih z dolgoročnimi družbenimi interesi, k povezovanju interesov samoupravnih skupnosti in občin z aktivnostjo subjektivnih sil, z dosežki znanosti in tako dalje. Vendar moramo to delati tako, da ne bomo nadomeščali, temveč spodbujali vsakodnevno konkretno aktivnost Zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij v samoupravnih skupnostih, njihovih delegacijah in konferencah delegacij. Vse to je toliko težje, ker je povsem naravno, da se v zapletenih gospodarskih in političnih razmerah, v katerih se nahajamo, rado zaide v na prvi pogled zelo učinkovito pragmatično reševanje perečih problemov, ne da bi se zavedali negativnih posledic takšnih ukrepov za uveljavljanje vodilne vloge Zveze komunistov, za utrjevanje samoupravnih in delegatskih razmerij, za spodbujanje aktivnosti najširših delovnih množic, njihove iniciativnosti in ustvarjalnosti.

Posebna odgovornost za delo skupščine, njenih zborov in delovnih teles je seveda na nas, ki smo bili danes izvoljeni, oziroma še bomo, da v njih dve leti opravljamo najodgovornejše funkcije. V glavnem smo iz Družbenopolitičnega zbora, ki mora tudi zato skupaj z vodstvi republiških družbenopolitičnih organizacij prevzeti svoj del odgovornosti pri uveljavljanju ustavne koncepcije Skupščine kot organa družbenega samoupravljanja in najvišjega organa oblasti v okviru pravic in dolžnosti Socialistične republike Slovenije.

Po mojem mnenju je za nas delegate v zboru in za vodstva republiških družbenopolitičnih organizacij posebno zavezujoč presenetljivo ugoden izid glasovanja o naši izvolitvi 14. aprila letos, ko je vseh sto odstotkov, to se pravi vseh 1433 delegatov v občinskih družbenopolitičnih zborih glasovalo za listo kandidatov, nihče pa ni bil proti.

Veliko truda bo treba, da bi lahko čez štiri leta na glasovanju dosegli vsaj približno enak rezultat zaupanja in enotnosti. Pri tem moramo nadaljevati na dosežkih prvih dveh mandatnih dob delovanja Družbenopolitičnega zbora pod vodstvom tovarišev Staneta Markiča in tovarišice Tine Tomlje. Zato tudi predlagam, da eno točko naše naslednje seje, ki naj bi bila predvidoma 19. maja, posvetimo obravnavi dosedanjih izkušenj glede vsebine in glede metod dela Družbenopolitičnega zbora in glede njegovih razmerij s Socialistično zvezo in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Predlagam, naj bi o tem uvodoma na naslednji seji govoril tovariš Miloš Prosenc.

Vesel sem, da sva bila s tovarišem Pucerjem na današnji seji soglasno izvoljena, zato osebno obljubljam, da bom storil vse, da bom upravičil zaupanje tistih, ki so se strinjali z mojo kandidaturo, pa tudi, da bi izginil pesimizem tistih, ki so morda intimno, čeprav ne javno imeli takšne ali drugačne pomisleke ob moji kandidaturi. Hvala lepa. (Ploskanje.)

S tem prehajamo na 4. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na imenovanje sekretarja Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Predlog odloka o imenovanju sekretarja je predložila Komisija Skupščine za volitve, imenovanja in administrativne zadeve in ste ga dobili danes na klop.

Tovariš Franc Grad je diplomirani pravnik, tudi absolvent na magistrskem študiju in je do sedaj opravljal funkcijo pomočnika predsednika Republiškega komiteja za zakonodajo. Deloval je tudi že v strokovni službi naše skupščine in je priznan strokovnjak za področje političnega sistema, posebej tudi volilnega sistema, saj opravlja med drugim tudi funkcijo tajnika Republiške volilne komisije.

Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, dajem predlog odloka o imenovanju sekretarja Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije na glasovanje. Kdor je za to, da se za sekretarja zbora izvoli tovariš Franc Grad, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je predlog odloka soglasno sprejet. S tem je bil za sekretarja Družbenopolitičnega zbora imenovan tovariš Franc Grad. K izvolitvi mu čestitam in prosim, da zasede svoje mesto. (Ploskanje.)

Obenem bi se želel posebej zahvaliti za dosedanje delo tovarišu Marku Hermanu, dosedanjemu sekretarju Družbenopolitičnega zbora, ki je dve mandatni dobi zelo uspešno opravljal to funkcijo. Hvala lepa! (Ploskanje.)

Prehajamo na 5. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Kandidatno listo za izvolitev komisije je predložila dosedanja komisija. Predlog kandidatne liste, skupaj s predlogom odloka smo prejeli za današnjo sejo. Želi predstavnik predlagatelja še ustno obrazložiti kandidatno listo? (Ne.) Želi kdo od delegatov razpravljati o predlogu kandidatne liste? (Ne.)

Predlagam, da preidemo na glasovanje. Predlagam, da glasujemo javno z dviganjem rok. Se zbor strinja s takšnim načinom glasovanja? (Da.) Ker se zbor strinja z javnim glasovanjem, prosim vse delegate, ki so za predlog kandidatne liste, da dvignejo roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog za izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

S tem so bili v komisijo izvoljeni v našem zboru za predsednika komisije Jože Marolt, delegat v Zboru občin Skupščine SR Slovenije, za podpredsednika tovariš Ivan Godec in za člane Helga Brodnik, Lovro Gajgar, Vinko Kovačič, Anton Mikeln, Jože Pintarič, Miloš Prosenc, Danica Smrdu, Edvard Špiler, Ivanka Šulgaj in Maks Večko.

S tem smo opravili tisto, kar je bilo predvideno za prvi del seje in vas prosim, da skupaj odidemo v veliko dvorano republiške skupščine, kjer bomo nadaljevali s skupnim zasedanjem vseh treh zborov republiške skupščine. Hvala lepa!

(Seja zbora je bila prekinjena ob lo. uri in se je nadaljevala ob 13.15.)

Predsednik dr. C i r i l R i b i č i č : Če dovolite, bi nadaljevali sejo.

Kot vidite smo 6., 7., 8., 9. točko opravili že na skupnem zasedanju in prehajamo na lo. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije.

Kandidatno listo za izvolitev ste dobili. Želi predstavnik predlagatelja kandidatno listo uvodno še dodatno obrazložiti? (Ne želi.)

Gradivo vam je bilo sedaj dostavljeno na klop. Želi kdo od delegatov razpravljati o predlogu kandidatne liste? (Nihče.)

Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Predlagam, da glasujemo javno z dviganjem rok. Se zbor strinja s takšnim načinom glasovanja? (Da.) S tem prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog kandidatne liste, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog za izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije.

S tem so bili v našem zboru izvoljeni za predsednika Zakonodajno-pravne komisije dr. Miha Ribarič, za podpredsednico Marija Fajt in za člane: Franc Cvelbar, Alojz Lindner, Peter Marinkovič, Bogomir Sajovic, Valerija Škerbec, Vili Vindiš in Štefanija Žagmeister.

Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev so postali člani komisije: Franc Arhar, Marko Ilešič, Nada Klemenčič in Janez Šinkovec.

Prehajamo na 11. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenopolitični sistem Družbenopolitičnega zbora in predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenoekonomske odnose Družbenopolitičnega zbora.

Kandidatno listo za izvolitev obeh odborov je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Predlog obeh kandidatnih list smo dobili sedaj na klop.

Komisija ne želi predlog za sestavo obeh odborov posebej obrazložiti. Povem naj le, da smo se o sestavi obeh odborov popreje posvetovali tudi v koordinacijskem odboru Socialistične zveze in predlagali takšno sestavo obeh odborov. Prav tako naj še povem, da v sestav obeh odborov nismo vključili tistih naših delegatov Družbenopolitičnega zbora, ki so izvoljeni za delegate v Zvezni zbor in Zbor republik in pokrajin. Predlagam pa, da bi jih vabili na seje obeh odborov in da bi na ta način zagotavljali dodatno povezavo, posebej še takrat, kadar bi šlo za vprašanja soglasij k aktom Zbora republik in pokrajin.

Želi kdo od delegatov razpravljati o predlogu kandidatnih list? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Najprej bi glasovali o predlogu kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Odbora za družbenopolitični sistem.

Kdor je za to, da izvolimo ta odbor v sestavi kot je bil predložen, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je bil Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora soglasno izvoljen. Sestavljajo ga: predsednica Silva Jereb, podpredsednik Marjan Kotar in člani: Marija Aljančič, Ivan Godec, Vlado Kocjan, Zdravko Krvina, Milan Kučan, Miloš Prosenc, Milenko Šetinc, Valerija Škerbec, Vili Vindiš, Ludvik Zajc in Ciril Zlobec.

Prehajamo na izvolitev drugega odbora, to je Odbora za družbenoekonomske odnose Družbenopolitičnega zbora. Kdor je za to, da izvolimo odbor v predlaganem sestavu,naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno izvolili Odbor za družbenoekonomske odnose v naslednjem sestavu: predsednik Igor Križman, podpredsednica Francka Herga in člani: Robert Černe, Zorko Dežjot, Aleksander Kerčmar, Alojz Kikec, Štefan Korošec, Tomaž Mislej, Dino Pucer, Jože Sintič in Stanislav Žunič.

Prehajamo na 12. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana Socialistične republike Slovenije.

Predlog sklepa za izvolitev skupine delegatov je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve in smo ga danes prejeli.

Želi predstavnik komisije predlog obrazložiti? (Ne želi.) Želi kdo razpravljati o predlogu sklepa? (Nihče.)

Če ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog sklepa, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog sklepa o izvolitvi skupine delegatov. S tem so bili v našem zboru izvoljeni v to skupino: za predsednika skupine Martin Mlinar in za člane skupine: Natan Bernot, Francka Herga, Livio Jakomin, Janez Kocjančič, Bernard Krivec, Igor Križman, Miran Mejak, Miran Potrč, Dino Pucer, Rafael Razpet, Boris Šnuderl in Terezija Štefančič.

S tem smo izčrpali dnevni red seje. Ob koncu seje bi vas želel obvestiti,

da bomo morali sklicati prve vsebinske seje zborov že 19. maja. Poslovnik skupščine sicer predpisuje za sklic seje praviloma 3o-dnevni rok, izjemoma pa se lahko skliče seja tudi v krajšem roku iz razlogov, ki so posebej navedeni v 98. členu poslovnika Skupščine SR Slovenije. Med temi razlogi so navedeni tudi postopki usklajevanja aktov, ki jih sprejema Skupščina SFR Jugoslavije v Zboru republik in pokrajin. Ravno ta razlog narekuje potrebo po sklicanju sej v krajšem roku, saj bodo na dnevnem redu teh sej nekateri zvezni akti, h katerim mora dati skupščina soglasje še v tem mesecu, poleg tega pa tudi poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja osnutka zakona o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih deviz v plačilih do tujine ter o zadolževanju v tujini v letu 1982. Osnutka zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije o plačilih s tujino ter predloga zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke. Vse te zakone je namreč Skupščina SR Slovenije obravnavala na svojih zadnjih sejah, 31. marca 1982 in k njim dala soglasje s pripombami.

Glede na poročilo delegacije o poteku usklajevanja bo potrebno zavzeti stališče glede nadaljnjega postopka usklajevanja v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije.

Na teh sejah bomo izvolili tudi sodnike Ustavnega in Vrhovnega sodišča.

Da bi zbori lahko takoj začeli z delom, bomo na teh sejah izvolili še nekatera delovna telesa skupščine ter sprejeli periodični delovni načrt za II. in III. trimesečje in izvolili še nekatere funkcionarje v republiških upravnih organih. Toliko za obvestilo o tem, zakaj v krajšem roku sklicujemo naslednjo sejo zbora.

Po poslovniku bi morali za vsako sejo uvrstiti tudi točko dnevnega reda o vprašanjih in pobudah delegatov. To bom storil ustno in zato vprašujem, ali je morda kakšen predlog ali pobuda ali pa tudi kakšno dodatno mnenje? (Ne.)

Če ne, ugotavljam, da smo izčrpali današnji dnevni red in zaključujem 1. sejo Družbenopolitičnega zbora.

(Seja zbora je bila zaključena ob 13.25.)

D R U Ž B E N O P O L I T I Č N I Z B O R

2. SEJA

(19. MAJA 1982)

Predsedoval: dr. Ciril R i b i č i č , predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek seje ob 9. uri.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Začenjam 2. sejo Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Odsotnost z današnje seje so opravičili naslednji delegati: Valerija Škerbec, Marjan Vidmar, Milenko Šetinc in Vili Vindiš. Navzočih je torej 46 delegatov. Zbor je tako sklepčen.

Preden preidemo na dnevni red, naj vas opozorim na naslednje. Že na podlagi dosedanje prakse naj bi tisti, ki želijo postaviti delegatska vprašanja Izvršnemu svetu ali republiškim upravnim organom, ali ki zahtevajo pojasnila od funkcionarjev v Skupščini SR Slovenije, in sicer od predsednika Skupščine, podpredsednikov zborov in predsednikov delovnih teles, to sporočili že na začetku seje, kar bi sicer veljalo tudi v bodoče, zaradi tega, da Izvršnemu svetu takoj posredujemo ta vprašanja in da bi Izvršni svet pri zadnji točki, ko obravnavamo delegatska vprašanja in pobude delegatov, že lahko dal odgovor oziroma nas obvestil, do kdaj bo takšen odgovor pripravil.

Komisija Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je predložila zboru tri predloge odlokov. Zato predlagam, da razširimo dnevni red v zvezi s točko volitve in imenovanja. Gre za imenovanje namestnikov javnega tožilca SR Slovenije in družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije in pa za razrešitev dveh sodnikov Višjega sodišča.

Predlagam, da zbor z glasovanjem odloči, ali bomo dnevni red seje razširili s temi akti. Kdor je za to razširitev, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor razširil svoj dnevni red s tremi akti v zvezi s točko volitve in imenovanja.

Glede na to spremembo predlagam za današnjo sejo naslednji dnevni red:

1. odobritev zapisnika 1. seje Družbenopolitičnega zbora;

2. poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije in informacija Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o aktivnostih v SR Sloveniji v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije;

3. osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju 1981 do 1985;

4. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov nekaterih delovnih teles Skupščine SR Slovenije;

5. izvolitev sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije;

6. izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije;

7. razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev;

8. predlog periodičnega delovnega načrta Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982;

9. izkušnje o vsebini in metodah dela Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije v preteklem mandatnem obdobju;

lo. volitve in imenovanja;

ll. predlogi in vprašanja delegatov.

Opazili ste lahko, da je 2. točka nekoliko razširjena. V okviru 2. točke obravnavamo tako poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ kot tudi informacijo, ki jo je pripravil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in ki smo jo danes prejeli tudi v pisni obliki. To informacijo bomo poslušali na skupnem zasedanju vseh treh zborov Skupščine SR Slovenije.

Predlaga morda kdo kakšno spremembo dnevnega reda današnje seje? (Ne.) Ker ne, dajem na glasovanje predlog dnevnega reda. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti?(Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlog dnevnega reda soglasno sprejel.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 1. seje Družbenopolitičnega zbora.

Ima morda kdo kakšne pripombe oziroma predlaga kake spremembe ali dopolnitve zapisnika? (Nihče.) Osnutek zapisnika ste prejeli. Ker ni nobenih pripomb, dajem na glasovanje osnutek zapisnika. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno odobril zapisnik 1. seje zbora.

Obveščam vas, da bomo na skupnem zasedanju vseh treh zborov Skupščine SR Slovenije poslušali poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ in informacijo Izvršnega sveta v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije. Poročilo delegacije bo dal tovariš Marko Bulc, dosedanji vodja delegacije, informacijo Izvršnega sveta pa podpredsednik Izvršnega sveta tovariš Vlado Klemenčič. Obravnava o poročilu in informaciji bo potekala ločeno po zborih.

Prekinjam sejo Družbenopolitičnega zbora in vas vabim, da odidete v veliko dvorano Skupščine SR Slovenije, kjer bo skupno zasedanje.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.lo in se je nadaljevala ob lo.45)

Predsednik dr. Ciril Ribičič: Nadaljujemo sejo zbora.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na razpravo o poročilu delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so bili obravnavani v zborih Skupščine SR Slovenije in o informaciji Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije.

Poročilo delegacije in informacijo Izvršnega sveta smo že poslušali. Oboje smo prejeli v pisni obliki na klop. Predlagam, da posebej razpravljamo o poročilu delegacije v Zboru republik in pokrajin in posebej o informaciji Izvršnega sveta. Predlagam torej, da najprej razpravljamo o poročilu delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ.

Opozoril bi vas še na to, da nas je strokovna služba prosila, da vsakdo, ki se prijavi k razpravi, govori z govorniškega odra. To je potrebno zaradi snemanja razprave. Prosim tudi vsakega, da se tudi zaradi snemanja, predstavi pred začetkom svoje razprave. To je tudi potrebno, ker se med seboj še vsi ne poznamo.

S tem pričenjam razpravo o poročilu delegacije te Skupščine v Zboru republik in pokrajin. Želi kdo razpravljati o tem poročilu? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. Naj povem, da se nedvomno vsi strinjamo s tem, da je delegacija te Skupščine v Zboru republik in pokrajin dobro opravila svoje celotno dosedanje delo in tudi težko nalogo, ki jo je imela pri usklajevanju zadnjih aktov, ki so se sprejemali v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Mislim, da velja tudi pri tem poudariti kot stališče tega zbora, da je bilo to delo pomembno z vidika uresničevanja, varstva in razvoja našega političnega sistema.

Družbenopolitični zbor formalno ni bil pristojen, ko je šlo za odločanje o aktih v zvezi z razpolaganjem z devizami, vendarle gre po vsebini te razprave očitno za akte, ki so zanimivi tudi za Družbenopolitični zbor. Zaradi tega mislim, da je prav, da v tej sklepni fazi naknadno ugotovimo, da je delegacija te Skupščine v Skupščini SFRJ ustrezno uveljavljala prizadevanja za varstvo in razvoj našega sistema socialističnega samoupravljanja na občutljivem področju razpolaganja z devizami.

Predlagam naslednji sklep:

Družbenopolitični zbor sprejema na znanje poročilo delegacije v Zboru republik in pokrajin o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki je bilo dano na skupnem zasedanju Skupščine SR Slovenije. Ob tem ugotavlja, da so bila upoštevana stališča in usmeritve, ki jih je v zvezi s tem predhodno sprejela Skupščina SR Slovenije.

Želi kdo razpravljati o predlaganem sklepu? (Nihče.) Ker ne, dajem predlagani sklep na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Predlagam, da sedaj razpravljamo še o informaciji Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o aktivnostih v Socialistični republiki Sloveniji v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije, o čemer je na skupnem zasedanju vseh treh zborov Skupščine SR Slovenije govoril tovariš Vlado Klemenčič, podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

Želi kdo razpravljati o tej informaciji? (Da.) Besedo ima tovariš Jože Šušmelj.

J o ž e Š u š m e l j : V svoji razpravi bi govoril predvsem o predlogih, ki smo jih obmejne občine v preteklih letih, zlasti po 1976. letu, dale različnim organom v republiki in federaciji, da bi pospešili nakupe tujcev iz sosednjih območij in tako tudi pomagali pri večjem deviznem prihodku Slovenije in Jugoslavije. Vendar ti predlogi, moram reči, niso naleteli na ustrezen odmev, pa tudi v današnji informaciji ni omenjen zlasti maloobmejni promet po Videmskem sporazumu. Mislim, da je prav Videmski sporazum, ki je bil pred kratkim noveliran, v zvezi s svobodno menjavo blaga v obmejnih območjih med Jugoslavijo in Italijo prinesel tudi velik devizni prihodek v prejšnjih letih za našo državo. Naj povem, da so 1976. leta italijanski kupci zamenjali v okviru maloobmejnega prometa od Pirana pa do Tolmina na celotnem obmejnem območju kar za 54 milijard lir, kar ni tako majhen znesek. V prejšnjem letu se je ta promet zmanjšal. Dejansko se zmanjšuje vsako leto, tako da je prejšnje leto dosegel le polovico navedenega zneska, in sicer okoli 27 milijard lir. Ugotavljamo, da je bil to

neto devizni priliv za našo državo, ker ni bilo potrebno vlagati tako kot v delovnih organizacijah v reprodukcijske materiale in v opremo. Ta medsebojna menjava je namreč ustvarila tudi politično ravnotežje v gibanju prebivalstva v maloobmejnem prometu. V prejšnjih letih je na toliko Jugoslovanov, kot jih je šlo v Italijo, približno toliko Italijanov prišlo zaradi večjih ugodnosti oziroma različnih cen blaga v Jugoslavijo. To ni povzročalo političnih problemov, kot so danes prisotni na meji, ko imamo enosmeren promet v smeri Jugoslavija-Italija. Hkrati je tak razvoj v obmejnih občinah v veliki meri pospešil gradnjo večjih trgovskih kapacitet, ki pa danes niso v celoti izkoriščene. Do zmanjšanja tega prometa je prišlo predvsem zaradi višjih cen blaga in živil pri nas. Tako je postalo to blago za italijanske kupce nezanimivo.

Obmejne občine so v teh letih večkrat predlagale ustreznim organom v republiki in federaciji, da se tudi v Jugoslaviji uvede za nakupe tujcev podoben sistem, kot je uveljavljen v državah celotne Zahodne Evrope. To pomeni, da se ne izmišljujemo nič novega, ampak da posnemamo države v EGS in Avstrijo, ko ob nakupu za devize in dokazu o izvozu nakupljenega blaga iz države tujce oprostijo plačevanja prometnega davka. To izhaja iz logike, da državljan, ki plačuje prometni davek na Zahodu, hkrati plačuje tudi storitve za funkcioniranje njegove države. Ker pa on ni državljan te države, mu ni potrebno plačevati tega davka.

S takim ukrepom bi izenačili "individualni" izvoz s preostalim izvozom, kar je danes onemogočeno. Visok prometni davek, predvsem zvezni - republiški je manjši, in sicer 8 %, občinski pa 3 % - povzroča, da so artikli, ki bi bili sicer zanimivi za nakupe tujcev, nezanimivi. Gre predvsem za usnjene izdelke, krzno, kristal, alkoholne pijače, preproge ipd. Pri teh izdelkih je prometni davek od 4o do loo %. Mislim, da bi tudi izkoristili možnost, da bi blago z nekonvertibilnega območja, torej tistega, ki bi ga kupovali na Vzhodu, lahko prodajali za konvertibilne devize.

Obmejne občine so tudi predlagale, da bi proučili možnost, da bi na velikih mejnih prehodih kot so Šentilj, Fernetiči, Vrtojba in drugi veliki prehodi ob rekah turistov, ko odhajajo iz države, - kar imajo uvedeno marsikje v Evropi - odprli blagovnice v brezcarinskih conah, kjer bi lahko tujci ob odhodu iz Jugoslavije kupovali blago za devize brez prometnega davka oziroma z znižanim prometnim davkom. Mislim, da bi na tak način ustvarili velik prihodek.

Mislim, da se nismo dovolj poglobili tudi v to, da reka turistov, ki gre skozi Slovenijo, pušča v raznih zasebnih gostilnah in za razne druge storitve ogromno deviz. Nismo še prišli do tega, da bi z družbenim dogovorom o davčni politiki v občinah v SR Sloveniji stimulirali prodajo deviz bankam. Menim, da bi s stimulacijo in z zniževanjem davčne obremenitve za tiste, ki uradno prodajo devize temeljnim bankam, dosegli, da bi se te devize ne prelivale po zasebnih kanalih, ampak da se vsaj del teh deviz s tako stimulacijo, če lahko tako rečem, podružbi.

Nismo tudi storili dovolj, vsaj če gledam s stališča obmejnih občin, v zvezi s tem, da je v obmejnih občinah veliko zanimanje tujcev, predvsem Italijanov, za koriščenje zobozdravstvenih in drugih zdravstvenih storitev v naši državi, ker so te zdravstvene storitve kvalitetne in ker so tudi cenejše od njihovih. Tujce pri tem bolj ali manj odklanjamo oziroma imamo sistem, ki ne stimulira zdravstvenih organizacij, da bi to uvedle, ker po eni strani ni dovolj kapacitet, po drugi strani pa delegati v samoupravnih interesnih skupnostih,ko pride do razprave o odpiranju ambulant za tujce, pravijo, da to niso storitve za naše delavce. To pomeni, da tega ne bomo financirali, ampak naj to financira tisti, ki je zainteresiran za devize. Prav zaradi tega to vprašanje ne rešujemo, čeprav bi lahko tudi z nudenjem strokovnih zdravstvenih storitev od Kopra do Tolmina in najbrž tudi še kje drugje v Sloveniji ustvarili dobršen del deviz. Mislim, da bi se morali glede tega v okviru pristojne samoupravne interesne skupnosti v Sloveniji dogovoriti, da bi zdravstvenim organizacijam, ki lahko na tak način ustvarjajo devize, omogočili, da zgradijo kapacitete, ki bi bile namenjene tudi zdravljenju tujcev ali pa zobozdravstvenim storitvam za tuje državljane.

Mnenja sem, da je še veliko drugih možnih predlogov, kako priti do deviz. Likvidnost se najbrž rešuje tako, da skušamo pridobiti čim več deviz, kar pomeni z večjo prožnostjo in iznajdljivostjo na tem področju, manj pa z omejitvenimi ukrepi. Mislim, da imamo še dosti možnosti, da bi devize pridobili tudi z različnimi vrstami storitev.

Predlagam, da glede tega Izvršni svet pripravi poseben posvet s predstavniki zainteresiranih obmejnih občin s tem, da bi bolj podrobno proučil vse možne ukrepe, ki bi jih lahko sprejel skupaj z ustreznimi občinami in z Zveznim izvršnim svetom, da bi prišlo do možnosti čim večjega pridobivanja deviz.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš Šušmelj. Kdo še želi razpravljati o informaciji Izvršnega sveta? Prosim, besedo ima tovariš Igor Križman.

I g o r K r i ž m a n : Izvršni svet je dal dokaj obširno in resno informacijo v zvezi s problematiko likvidnosti, ki jo je povezal tudi s posledicami, do katerih je prišlo na nekaterih pomembnih segmentih družbene reprodukcije. Iz te informacije izhaja, da so predvsem zaostreni problemi glede zagotavljanja ustreznega obsega in rasti proizvodnje, predvsem v odvisnosti od preskrbe z uvoznimi surovinami. Sploh je problematika ekonomskih odnosov s tujino zelo zaostrena. Na koncu informacije je Izvršni svet tudi nakazal probleme v zvezi s porabo, zlasti glede osebnih dohodkov in skupne porabe.

Prav gotovo gre za zelo resne probleme, ki se kažejo v uresničevanju letošnje resolucije. To bo terjalo tudi velike napore v vsakem okolju in v vsaki organizaciji združenega dela.

Izvršni svet je dal številne predloge in pobude ter predložil vrsto ukrepov. K razpravi sem se oglasil zaradi tega, ker menim, da ta aktivnost in potreba po vključevanju vseh subjektov terja od družbenopolitičnih organizacij, katerih predstavniki smo v tem zboru, bolj aktivno vključevanje in konkretno angažiranje pri reševanju teh vprašanj v posameznih okoljih. Gre za to, da bodo imeli vsi ti ukrepi kolikor ne bodo podprti z aktivno in konkretno široko družbenopolitično aktivnostjo, le omejen učinek. Dejansko pa je v zadnjem času stanje na tem področju takšno - nekoliko zaradi volitev, nekoliko tudi zaradi drugih problemov in nalog - da je družbenopolitična akcija vseh družbenopolitičnih organizacij, po moji oceni, dokaj zastala, tako na terenu kot tudi v republiki. Mislim, da takšna ocena kot je bila dana danes, terja, da v družbenopolitičnih organizacijah bolj temeljito proučimo konkretne aktualne naloge in se angažiramo. Še posebej pa je nujno, da se ponovno aktivirajo koordinacijski odbori za stabilizacijo, ki so v več občinah praktično nehali delovati. Hkrati tudi mislim, da bi bilo v zvezi s pobudami, ki jih daje Izvršni svet, prav, če bi te pobude na osnovi svojih informacij in spoznanj v večji meri usmeril v skupno politično akcijo. Usmeritev njegovih pobud v koordinacijske odbore bi tako pomenila pravočasno in konkretnejšo podlago za to, da bi se v fronti vseh subjektivnih sil lahko dogovorili za usklajeno akcijo, v katerih smereh bodo delovale posamezne družbenopolitične organizacije. Hvala!

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Kdo še želi razpravljati? Prosim, besedo ima tovarišica Francka Herga.

F r a n c k a H e r g a : Menim, da je prav gotovo potrebno podpreti vse ukrepe in aktivnosti, pa tudi zagotoviti, da bodo stališča, ki so predlagana v poročilu Izvršnega sveta, delegacije in v sklepih skupine, tudi uresničena. Povem pa naj še, da bi morali pri naših aktivnostih v posameznih konkretnih okoljih, predvsem v organizacijah združenega dela in v samoupravnih interesnih skupnostih, pri izvajanju teh ukrepov in pri zagotavljanju vendar še normalnega procesa dela vsi skupaj vztrajati, da bomo dosledno izvajali vse ukrepe na samoupraven način in na samoupravni osnovi. Moram namreč reči, da se v položaju, ko smo v izrednih težavah, hočeš, nočeš porajajo stremljenja, da bi se, predvsem zaradi premagovanja kratkoročnih problemov, pogostokrat izognili samoupravnemu reševanju problemov, predvsem pa takemu reševanju, v zvezi s katerim bi se skupno z delavci dogovorili za takšne ali drugačne ukrepe. Morali bi torej slediti reševanju problemov po samoupravni poti.

Seveda bi čimprej tudi morali - mislim, da je to navedeno v poročilu delovne skupine - sprejeti paket ukrepov, ki jih je danes Izvršni svet že napovedal v svojem poročilu, da bi se tako, kot je o tem razpravljal tovariš Križman, v fronti potem dogovorili za nadaljnje aktivnosti.

Prav gotovo pa bo potrebno, ne glede na to, da bi danes seveda lahko razpravljali o vprašanju odgovornosti, da smo sploh prišli v takšen položaj,

v vseh naših nadaljnjih ukrepih zahtevati, da dosledno in odgovorno izvajamo to, za kar se bomo dogovorili. Naj opozorim na to, da prav na področju porabe, na kar je bilo danes tudi opozorjeno, ugotavljamo velika odstopanja. Danes šele pavšalno ugotavljamo, da na vseh področjih porabe odstopamo od tega, kar smo se dogovorili v resoluciji, da pa seveda nimamo konkretnejših podatkov, v katerih okoljih in seveda na katerih področjih so ta odstopanja najhujša. Morali se bomo zlasti v družbenopolitičnih organizacijah zavzemati za to, da terjamo odgovornost od vseh posameznikov v okoljih, kjer so seveda odstopanja od tega, kar smo se dogovorili v resoluciji, najbolj očitna. Ne bi smeli popuščati pri tem, da bi glede na težak položaj odstopali od začrtane politike predvsem na področju rasti osebnih dohodkov. Vztrajati moramo torej na tem,da bodo v tistih okoljih, v katerih ne spoštujejo resolucije in dogovore, uveljavljali tudi ustrezne sankcije.

Naj opozorim tudi na to, da moramo sedaj, ko bomo vendar morali selektivno pristopiti k nekaterim ukrepom za zagotovitev proizvodnje, upoštevati to, da je vendarle treba ugotoviti probleme. Ponekod bodo imeli zagotovljene surovine za zagotovitev izvozne proizvodnje, drugje pa bodo glede tega večji problemi. Seveda pa je treba ugotoviti, koliko so delavci v posameznih delih proizvodnih dejavnosti bolj ali manj prizadeti. Potrebno bo tudi uveljavljati načela vzajemnosti, solidarnosti in skupne odgovornosti za premagovanje težav in se o tem dogovoriti, da bomo lahko enakomerneje porazdelili breme, ki ga prinaša tak položaj.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa! Kdo še želi razpravljati o informaciji Izvršnega sveta? (Nihče.) Želi besedo predstavnik Izvršnega sveta? (Ne želi.) S tem zaključujem razpravo o informaciji Izvršnega sveta.

Predlagam, da posebej opozorimo Izvršni svet in republiške upravne organe, da proučijo in upoštevajo pripombe, ki so bile dane v razpravi v zboru v zvezi z aktivnostjo za zagotavljanje zunanje likvidnosti Jugoslavije in da tudi kot delegacija Družbenopolitičnega zbora znotraj vodstev družbenopolitičnih organizacij sodelujemo v tisti aktivnosti, na katero sta opozarjala predvsem tovariš Križman in tovarišica Herga. Mislim, da je pravilno opozorilo, da je treba okrepiti politično akcijo v oteženih razmerah za gospodarjenje.

Glede na to predlagam, da zbor sprejme naslednji sklep:

Družbenopolitični zbor sprejema na znanje informacijo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o aktivnostih v SR Sloveniji v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije in podpira tista prizadevanja Izvršnega sveta v zvezi s temi aktivnostmi, s katerimi smo bili seznanjeni na današnji skupni seji vseh treh zborov Skupščine SR Slovenije, z dodatkom, da zbor daje načelno podporo takšni usmeritvi Izvršnega sveta.

Mislim, da je to tisto, kar je Izvršni svet želel, ko je prosil za načelno podporo pri njegovem delu na tem področju in kar je predlagala tudi skupina delegatov, ki jo vodi tovariš Mlinar in katere mnenje ste danes prejeli.

Želi kdo razpravljati o predloženem sklepu? (Ne.) Prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlagani sklep, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko!) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 3 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju 1981 do 1985.

Osnutek zakona je predložil v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ. Osnutek zakona sta obravnavala Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija. Danes smo prejeli poročilo Zakonodajno-pravne komisije, predlog sklepa, ki naj bi ga zbor sprejel pri tej točki dnevnega reda, poročilo Odbora za družbenoekonomske odnose, poročilo skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije in mnenje Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

Predstavnik Izvršnega sveta pri tej točki dnevnega reda je tovariš Milivoj Samar, član Izvršnega sveta in predsednik Republiškega komiteja za družbeno planiranje.

Želi morda besedo predstavnik Odbora za družbenoekonomske odnose? (Ne želi.) Želi besedo predstavnik Zakonodajno-pravne komisije? (Ne želi.) Tovariš Samar? (Tudi ne.)

Pričenjam razpravo o osnutku tega zakona. Želi kdo razpravljati? (Ne.)

Predlagam, da glasujemo o predlogu sklepa k osnutku zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju 1981-1985. Predlog sklepa ste prejeli. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov nekaterih delovnih teles Skupščine SR Slovenije.

Znano vam je, da so zbori Skupščine SR Slovenije že na prvih sejah oblikovali dve komisiji, in sicer Zakonodajno-pravno in Komisijo za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Skupno ima Skupščina SR Slovenije devet komisij, kar pomeni, da sedem komisij še ni imenovanih. Danes gre za oblikovanje treh komisij na predlog Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Sestava štirih komisij še ni predložena. Predvsem gre pri tem za izhodišče, da bi poizkušali v teh komisijah v večji meri zagotavljati zastopanost delegatov iz delegacij v temeljnih organizacijah združenega dela, kratek čas pa ni dopuščal, da bi lahko pripravili vse kadrovske rešitve v Komisiji za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Prejeli ste predloge odlokov za oblikovanje komisij, in sicer Komisije za mednarodne odnose, Komisije za vprašanja borcev NOV in Komisije za informiranje. Obveščam vas, da je Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlagala spremembo, ki se nanaša na Komisijo Skupščine SR Slovenije za informiranje. To spremembo ste pravkar prejeli na klop. Bistvo tega predloga je, da se za člana te komisije namesto Zdravka Krvine, delegata v Družbenopolitičnem zboru, imenuje Aljoša Drobnič, tudi delegat v tem zboru. S tem se ne spreminja številčno razmerje med zbori, ki je določeno s poslovnikom Skupščine SR Slovenije.

Kandidatne liste ste prejeli. Kot predstavnik komisije je na seji navzoč tovariš Ivan Godec. Ali želi besedo? (Ne želi.) Zbor glasuje o vsaki kandidatni listi posebej. Zato bo tudi razprava ločena.

Pričenjam razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za mednarodne odnose. Po predlogu se za predsednika komisije predlaga Rudi Čačinovič, za podpredsednika komisije Vlado Uršič, za člane komisije pa: Ivan Cvar, Simon Duretič, Tibor Füle, Francka Herga, Stevan Janevski, Dušanka Janša, Boris Kompare, Štefan Korošec, Jože Marolt in Ivan Vušnik.

V tej komisiji je tudi pet predstavnikov iz vrst znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev. Predlog je, da bi bili v komisiji: dr. Borut Bohte, Dušan Dolinar, dr. Vladimir Klemenčič, Slavko Štante in dr. Iztok Winkler.

Želi kdo razpravljati o sestavi te komisije? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, dajem na glasovanje predlog, kot ste ga prejeli. Kdor je za takšno sestavo komisije, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog za izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije za mednarodne odnose.

Pričenjam razpravo o kandidatni listi za predsednika, podpredsednika in člane Komisije Skupščine SR Slovenije za vprašanja borcev NOV.

Za predsednika je predlagan Franc Mrcina, za podpredsednico Angelca-Vlasta Vidic, za člane pa: Marija Aljančič, Mira Čuček, Janez Jerman, Rade Kordič, Boris Pavlin, Slavko Rajh in Ignac Voljč.

Želi kdo razpravljati o sestavi te komisije? (Nihče.) Če ne, dajem na glasovanje predlog kandidatne liste za predsednika, podpredsednika in člane Komisije za vprašanja borcev NOV. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil Komisijo za vprašanja borcev NOV.

Pričenjam še razpravo o predlogu kandidatne liste za predsednika,podpredsednika in člane Komisije Skupščine SR Slovenije za informiranje.

Za predsednika je predlagan Vlado Beznik, za podpredsednika Drago Sotler, za člane pa: Ervin Eržen, Sonja Kerec, Tone Krašovec, Aljoša Drobnič, Zdenka Mazi, Ana-Marija Melanšek,Stanislav Smolej, Majda Struc, Milenko Šetinc in Ivanka Vrhovčak.

Želi kdo razpravljati o sestavi te komisije? (Nihče.) Ker ne, dajem na glasovanje kandidatno listo. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno izvolil Komisijo Skupščine SR Slovenije za informiranje.

Prehajamo na 5 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije.

Predlog za izvolitev je dalo Predsedstvo SR Slovenije. Ta predlog smo prejeli. Komisija Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je predložila predlog odloka o izvolitvi sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije. Želi predstavnik Predsedstva SR Slovenije obrazložiti predlog? (Ne želi.) Predstavnik Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve? (Ne želi.)

Za sodnike Ustavnega sodišča SR Slovenije so predlagani: Mara Bešter, Tone Bole, Bogdan Osolnik, Jože Pavličič, Jože Pernuš in Bojan Škrk.

Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Ne želi.) Predlagana je izvolitev šest sodnikov od devetih. Trem še traja mandatna doba in imajo še eno leto do izteka mandatne dobe.

Za predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije je predlagan tovariš Jože Pavličič. To je v skladu z ustavnimi amandmaji, po katerih je predsednik izvoljen izmed sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije.

Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Ne želi.) Ker ne, predlagam, da glasujemo. Kdor je za to, da se po predlogu Predsedstva SR Slovenije izvolijo navedeni kandidati za sodnike Ustavnega sodišča SR Slovenije in da se Jože Pavličič izvoli za predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog za izvolitev sodnikov in predsednikov Ustavnega sodišča SR Slovenije.

Prehajamo na 6 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije.

Predlog odloka o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Želi besedo predstavnik komisije? (Ne želi.)

Za sodnike Vrhovnega sodišča so predlagani: Milan Gaspari, Tomislav Grgič, Nada Klemenčič, Borut-Marko Kobi, Milan Kosterca, Marija Ude-Marinček, Franc Mastnak, Jolanka Kuhar-Mevželj,Alenka Jelenc-Puklavec, Boris Strohsack, Janez Šinkovec in Živko Zobec.

Iz predloga je tudi razvidno, kdo je že doslej opravljal to funkcijo in kdo je na novo predlagan za sodnika Vrhovnega sodišča SR Slovenije.

Želi kdo razpravljati o predlaganih kandidatih? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, prehajamo na glasovanje o sprejemu predloga odloka o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog odloka o izvolitvi sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije.

Prehajamo na 7. točko dnevnega reda, to je na razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev.

Predlog Izvršnega sveta za razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev ste prejeli. Ob tem moram omeniti, da je Izvršni svet predlagal spremembo, in sicer, da se za sedaj odloži predlog za imenovanje namestnika republiške sekretarke za pravosodje in upravo, za kar je kandidat Jernej Vrhunec.

Želi predstavnik Izvršnega sveta obrazložiti to spremembo? (Da.) Besedo ima tovariš Martin Košir.

Martin Košir: Tovarišice in tovariši delegati! Dovolite, da na kratko obrazložim predlog glede razrešitve nekaterih namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev in imenovanje novih.

Ob tem se sklicujem na ekspoze predsednika Izvršnega sveta, ki ga je imel na skupnem zasedanju vseh zborov republiške Skupščine 7. maja 1982, v katerem je posebej poudaril odgovornost in naloge Izvršnega sveta v tem mandatnem obdobju in da se je glede na odgovornosti, ki jih Izvršni svet ima tudi ravnal pri izbiri članov Izvršnega sveta. Že takrat je napovedal,da bo na današnji seji poizkušal predložiti določene kadrovske rešitve glede namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev, to je, da bo poizkušal, kar se da, upoštevati želje in potrebe ter zahteve glede regionalne zastopanosti, sposobnosti in odgovornosti kadrov, ki bi delali na tako pomembnih in odgovornih dolžnostih. Zato je predlagana lista namestnikov bila tudi v fazi postopka v okviru Koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja Predsedstva Republiške konference Socialistične zveze in medobčinskih svetov Socialistične zveze. Lahko ugotovimo,da do danes ni bilo pripomb k predlogu, ki vam je bil posredovan. Zato predlagam, da Družbenopolitični zbor sprejme predlog, da se razrešijo dolžnosti namestniki, ki so navedeni in da se hkrati imenujejo novi namestniki.

Glede odložitve izvolitve namestnika republiške sekretarke za pravosodje in upravo naj pojasnim le to, da je v času,ko se je pripravljal predlog, bila dana tudi morebitna varianta, da bi tovariš Jernej Vrhunec, kolikor bi se predsednik Ustavnega sodišča Jugoslavije odločil, prevzel dolžnost sekretarja Ustavnega sodišča Jugoslavije. Ker pa je to še v fazi razprave v Ustavnem sodišču Jugoslavije, iz tega razloga Izvršni svet ne umika predloga, ampak ga le odlaga do naslednje seje. Ugotovili bomo, ali bo ta kandidat SR Slovenije imenovan za sekretarja Ustavnega sodišča Jugoslavije. Argument za to imenovanje je v tem, da nobeden od strokovnih delavcev v Ustavnem sodišču Jugoslavije ni iz Socialistične republike Slovenije. Zato smo to kandidaturo odložili. Kolikor bi bil ta kandidat imenovan za navedenega sekretarja, bi v tem primeru predsednik Izvršnega sveta na naslednji seji zbora predložil v sprejem drugega kandidata, v nasprotnem primeru pa tovariša Jerneja Vrhunca. Toliko v pojasnilo.

Glede preostalih še nerešenih kadrovskih vprašanj, ki jih bo do naslednje seje zbora še pripravil Izvršni svet, pa predlagam, da bi o tem razpravljali na naslednji seji zbora zato, ker še v vseh organih ni zaključen kadrovski postopek za imenovanje preostalih namestnikov. Hvala lepa.

Predsednik d r. C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Za posamezne funkcije namestnikov so predlagani: Ciril Baškovič, Jože Humer, Dinko Leskovšek, Cveto Majdič, Andrej Miklavčič, Marjan Oblak, Metka Oderlap, Anton Plut, Bruno Podreka, Slobodan Rakočević, Ivan Samec, Ivan Seničar, Saša Skulj, Viktor Žakelj in Jelka Žekar, s predlogom, da se odloži razprava o predlogu v zvezi s tovarišem Jernejem Vrhuncem in s tem, da ni bil razrešen svoje funkcije in nadaljuje z delom Peter Bekeš kot namestnik republiške sekretarke za pravosodje in upravo.

Želi kdo razpravljati o teh predlogih? (Nihče.) Ker ne želi nihče razpravljati, dajem na glasovanje predlog odloka. Kdor je za to, da zbor sprejme predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev, kot je bil predložen, s spremembo, o kateri sem že govoril, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel predlog odloka.

Prehajamo na 8 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog periodičnega delovnega načrta Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982.

Predlog periodičnega delovnega načrta so obravnavali Odbor za družbenopolitični sistem, Odbor za družbenoekonomske odnose in Zakonodajno-pravna komisija Skupščine SR Slovenije. Danes smo prejeli poročilo Zakonodajno-pravne komisije in poročilo Odbora za družbenoekonomske odnose.

Na začetku bi želel dati nekaj krajših pojasnil o dosedanji razpravi ob pripravi predloga periodičnega delovnega načrta.

Po 241. členu poslovnika Skupščine SR Slovenije morajo zbori na podlagi letnega delovnega programa določiti tudi periodični delovni načrt svojega dela. Ta načrt se praviloma sprejema za vsako trimesečje posebej. Tokrat pa izjemoma hkrati razpravljamo o predlogu načrta za II. in III. trimesečje, in sicer zaradi tega, ker bi se sicer morali dejansko omejiti le na eno sejo zbora, ki bo v juniju 1982 in s tem ne bi imeli celovitega pregleda dela zbora v naslednjih mesecih.

Predlog periodičnega načrta zajema štiri seje, in sicer sejo 16. junija, ki je zadnja v II. trimesečju, in tri seje v III. trimesečju. Te naj bi bile 14. in 28. julija ter 29. septembra. Seja je ob koncu septembra zaradi letnega odmora Skupščine v avgustu.

Na sejah 16. junija so na dnevnem redu predvsem vprašanja v zvezi z uresničevanjem politike, ki jo je določila Skupščina na posameznih področjih, in nekatera vprašanja, ki se nanašajo na zakonodajno delo.

Na seji 14. julija bo Skupščina obravnavala predvsem vprašanja uresničevanja politike Skupščine v naši republiki in nekatere pomembne zakone, kot so zakoni o delovnih razmerjih, o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, o knjižničarstvu, prekrških in upravah za družbene prihodke.

Na sejah 28. julija 1982 bo obravnavan zaokrožen tematski sklop, ki se nanaša na uresničevanje srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije za preteklo obdobje s prvo oceno možnosti razvoja v letu 1983 ter osnutek sprememb in dopolnitev srednjeročnega družbenega plana Slovenije. To je edina seja zbora, ki bo vsaj deloma poskusila uresničiti tisto težnjo, ki je bila, kolikor je bilo mogoče, spoštovana v preteklem mandatnem obdobju, da se dajejo na seje zborov zaokroženi tematski sklopi. Pri preostalih sejah to ni bilo mogoče zaradi tega, ker je bilo treba na podlagi programa dela za to leto uvrstiti na dnevne rede sej zborov zadeve, ki jih ni mogoče povezati v neko skupno celoto.

Na sejah 29. septembra bodo obravnavana številna poročila o uresničevanju politike Skupščine na posameznih področjih in nekaj pomembnih zakonskih aktov. Ker je na tem dnevnem redu zelo veliko zadev, je prišlo do predloga, da se nekatere zadeve obravnavajo pozneje v IV. trimesečju, vendar tako, da bi bile seje že predvidoma 13. oktobra in bi pravzaprav bile zadeve, ki jih bodo iz III. trimesečja prenesli v IV. trimesečje, obravnavane že 14 dni po poteku III. trimesečja.

Nekatere zadeve, ki bi morale biti uvrščene na dnevni red na podlagi letnega programa, niso uvrščene. V predlogu tega periodičnega načrta je to posebej navedeno na zadnji strani. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je po 247. členu poslovnika Skupščine Izvršni svet oziroma predlagatelj dolžan obvestiti Skupščino in navesti razloge, zaradi katerih ni mogel izvesti programiranih nalog v predvidenih rokih. Pričakujemo, da bi takšno obvestilo Izvršnega sveta prejeli na naslednji seji zbora.

Seznanil vas bom tudi z nekaterimi predlogi sprememb, ki so se izoblikovali v dosedanjih razgovorih na sejah, ki sem jih omenil in na seji predsedstva Skupščine. Predlagam torej naslednje spremembe.

V zvezi s sejami zborov 16. junija naj se črta lo. točka, to je analiza o uresničevanju akcijskega programa boja proti alkoholizmu. To analizo naj bi po predlogu Socialistične zveze obravnavali v mesecu novembru, ki je posvečen boju proti alkoholizmu. Ob tem je dan predlog, da Družbenopolitični zbor ne bi uvrstil v svoj dnevni red obravnave te točke, ki pa bo sicer obravnavana v okviru Socialistične zveze oziroma se bo ta obravnava nadaljevala v delegatski bazi in v preostalih dveh zborih.

S sej zborov 14. julija bi umaknili točke 6., 9. in lo. To so točke, ki se nanašajo na uresničevanje družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, poročilo o skladnosti samoupravnih sporazumov, ki urejajo cene, s kriteriji za oblikovanje cen in z dogovori o izvajanju politike cen in poročilo o oskrbi z lesom in lesnimi proizvodi. To bi prenesli na seje 28. julija, ker gre za zadeve, ki sodijo v sklop vprašanj o uresničevanju družbenega plana Socialistične republike Slovenije.

Na predlog Izvršnega sveta pa bi obravnavali že na seji 14. julija, čeprav je v gradivu, ki ste ga prejeli za današnjo sejo, to predvideno šele pozneje, predlog za izdajo zakona o kulturno-umetniških dejavnostih in posredovanju kulturnih vrednot in predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o republiških blagovnih rezervah. Ta dva zakona sta bila predvidena za obravnavo na seji 29. septembra, vendar Izvršni svet meni, da sta v taki fazi priprav, da ju je mogoče uvrstiti že na sejo 14. julija.

V zvezi s sejami zborov 28. julija naj se črta 6. točka, in sicer predlog sprememb dogovora o temeljih družbenega plana Socialistične republike Slovenije za obdobje 1981-1985 in se prenese na seje zborov v septembru. Pri tem je predstavnik Izvršnega sveta pojasnil, da bo predlog tega dogovora sicer pripravljen v juliju, in sicer predvidoma okoli 15. julija, vendar ga ni mogoče uvrstiti na dnevni red zborov že v juliju, ker ne moremo potem spoštovati 45 oziroma v tem primeru celo 6o dnevni rok za obravnavo gradiv.

S sej zborov 29. septembra pa bi prenesli v IV. trimesečje 3. točko, to je predlog zakona o davkih občanov, 5. točko, to je osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah obrtnega zakona, 6.točko, to je problematiko domače in umetne obrti, 18. točko, to je poročilo o izvajanju zakona o usmerjenem izobraževanju, 19. točko, to so statuti visokošolskih delovnih organizacij, ki jih potrjuje republiška Skupščina. Gre pač za mnenje, da teh gradiv ni mogoče pripraviti pravočasno, da bi jih zbori obravnavali ob koncu septembra in da je treba tudi razbremeniti seje zborov ob koncu septembra, ker bodo dokaj obsežne. V zvezi s statuti visokošolskih delovnih organizacij pa je bilo na predlog Zakonodajno-pravne komisije ugotovljeno, da tako obsežnega dela ni mogoče opraviti v tako kratkem času. Sicer pa je bilo sklenjeno, da bi večino teh zadev vendarle poizkusili uvrstiti na dnevni red že na prvih sejah zborov v IV. trimesečju, to je 13. oktobra.

To sem povedal za uvod. Dajem v razpravo predlog periodičnega delovnega načrta zbora za II. in III. trimesečje.

Želi besedo poročevalec Odbora za družbenopolitični sistem? (Da.) Besedo ima tovariš Marjan Kotar.

M a r j a n K o t a r : Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! Odbor za družbenopolitični sistem je na seji dne 19. maja 1982 obravnaval predlog periodičnega načrta Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije

za II. in III. trimesečje tega leta. Člani odbora so bili na seji seznanjeni tudi s spremembami in dopolnitvami predloga periodičnega delovnega načrta zbora.

Odbor se je strinjal s tako spremenjenim načrtom. Odbor predlaga Družbenopolitičnemu zboru, da sprejme predlog periodičnega načrta zbora za II. in III. trimesečje.

Odbor podpira tudi predlog, da se zaveže Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, da na eni izmed prihodnjih sej zbora seznani delegate z razlogi, zaradi katerih nekatere zadeve, predvidene v delovnem programu za to leto, niso bile vključene v periodični delovni načrt za II. in III. trimesečje. Pri tem so delegati odbora še posebej opozorili na realnost planiranja, kajti dnevni redi septembrskih sej zborov bodo izredno napeti.

Odbor tudi opozarja predlagatelje, da je potrebno gradivo za posamezne zadeve pripraviti pravočasno, ker sicer ne bo mogoče zagotoviti ustrezno javno razpravo, kljub temu da smo nekatere zadeve uvrstili v IV. trimesečje, kot je bilo predvideno v prvotnem predlogu. Hvala lepa.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Predstavnik Odbora za družbenoekonomske odnose, tovariš Pucer pravi, da ne želi besede. Dobili ste tudi pismeno poročilo tega odbora. Želi besedo predstavnik Zakonodajno-pravne komisije? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo o predlogu periodičnega delovnega načrta. Želi kdo besedo? (Nihče.) Ker nihče ne želi razpravljati, predlagam, da preidemo na glasovanje o predlogu tega načrta. Iz poročil ne izhaja kakšna dodatna sprememba, poleg sprememb, ki sem jih obrazložil.

Dajem na glasovanje predlog periodičnega delovnega načrta Družbenopolitičnega zbora za II. in III. trimesečje 1982. leta. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog periodičnega delovnega načrta Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje tega leta.

Prehajamo na 9 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na obravnavo z naslovom: "Izkušnje o vsebini in metodah dela Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije v preteklem mandatnem obdobju".

Za to točko dnevnega reda smo prejeli statistične podatke o delu Družbenopolitičnega zbora za obdobje od maja 1978 do marca 1982. Ker gre za izkušnje delovanja Družbenopolitičnega zbora v preteklih mandatnih obdobjih, smo k tej točki povabili tudi tovariša Staneta Markiča, ki je vodil Družbenopolitični zbor v letih 1974-1978, in tovarišico Tino Tomlje, ki je bila predsednica Družbenopolitičnega zbora v letih 1978-1982. Oba sta se vabilu odzvala in jih v naši sredini lepo pozdravljam.

Uvodno besedo bo imel tovariš Miloš Prosenc, sekretar Predsedstva Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in delegat v našem zboru. Bil je delegat v tem zboru tudi v preteklem mandatnem obdobju. Besedo ima tovariš Miloš Prosenc.

M i l o š P r o s e n c : Tovarišice in tovariši delegati! Tretje mandatno delegatsko obdobje začenjamo z dosedanjimi osemletnimi izkušnjami funkcioniranja delegatskega sistema. Obenem pa je to tudi obdobje, ko so družbenopolitične in družbenoekonomske razmere zelo zahtevne. Kongresi Zveze komunistov v socialističnih republikah in konferenci Zveze komunistov v obeh socialističnih avtonomnih pokrajinah so ob analizi problemov, s katerimi se soočamo, izrazito poudarili zahtevo in spoznanje, da je potrebno tudi najtežja družbena razvojna vprašanja in protislovja reševati po samoupravni poti ter pri tem utrjevati in razvijati tudi kvaliteto delegatskih odnosov in avtoriteto delegatskega skupščinskega odločanja.

V sistemu socialističnega samoupravljanja imajo družbenopolitične organizacije odločilen vpliv in s tem tudi odgovornost za razvoj celotnega političnega sistema. Zato imajo v njem tudi jasno opredeljeno ustavno funkcijo, ki jo uresničujejo z metodami množičnega dela in s tako aktivnostjo, ki omogoča široko organiziranje in mobilizacijo delovnih ljudi. Pri tem pa je izredno pomembno, kako razumejo in uresničujejo svojo vlogo v delegatskem sistemu ter svojo odgovornost, ki jo imajo pri zagotavljanju pogojev za učinkovito delovanje delegatskega sistema. S tega vidika morajo nenehno ocenjevati svoje ravnanje, še posebej pa delovanje družbenopolitičnih zborov, ki s svojo sestavo pomenijo neposredno vključitev delegatov družbenopolitičnih organizacij v skupščinski sistem.

V Skupščini SR Slovenije smo že v prvem delegatskem sklicu uvedli prakso stalnega preverjanja izkušenj pri delovanju Družbenopolitičnega zbora. Tako sta Republiška konferenca SZDL Slovenije ali njeno predsedstvo redno obravnavala poročila delegatov tega zbora o njihovem delu. To obveznost smo zapisali tudi v statut in poslovnik Republiške konference Socialistične zveze, opredelili pa smo jo tudi v določbah poslovnika Družbenopolitičnega zbora. Tako imamo o njegovem delovanju več gradiv in poročil, ilustriranih in podkrepljenih z vsemi potrebnimi statističnimi podatki. Ob tem pa so družbenopolitične organizacije v frontni Socialistični zvezi sprejemale tudi svoje akcijske obveznosti, ki jih imajo do Družbenopolitičnega zbora in njegovih delegatov, saj se je v vseh teh letih utrdilo spoznanje, da bo lahko uspešno deloval v tem zboru tisti, ki bo delovno vpet v aktivnost družbenopolitičnih organizacij in v njihova politično-izvršilna telesa.

Vseh ugotovitev in ocen o delovanju Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije ne bom ponavljal. Prav tako menim, da ni potrebno obsežneje ponavljati vseh razlogov, ki so narekovali uvedbo družbenopolitičnih zborov v skupščinski sistem, pa tudi o njegovi specifični stalni sestavi ne bom govoril, ker smo se s temi vprašanji že vsi pogosto srečevali, s kadrovskimi pa še posebej tudi pri sestavi sedanjega zbora. Koristno je, da za naš skupni začetek v tretjem delegatskem mandatu vendarle osvežimo nekaj dosedanjih spoznanj.

Kadarkoli smo delegati Družbenopolitičnega zbora poročali o svojem delu in ocenjevali njegovo delo kot celoto, smo se ob mnogih drugih vprašanjih osredotočili predvsem na dva sklopa vprašanj. Prvi, ali način dela Družbenopolitičnega zbora, njegove metode in oblike, vključno z dejavnostjo njegovih delovnih teles omogočajo in zagotavljajo uresničevanje ustavne funkcije Družbenopolitičnega zbora ter njegov položaj in vlogo v skupščinskem sistemu. Drugo tako vprašanje pa je bilo vedno povezano z ocenjevanjem, kako ustvarjamo odgovorno akcijsko razmerje med Družbenopolitičnim zborom in družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem Republiško konferenco Socialistične zveze, ki opravlja funkcijo skupne delegacije za delegate v tem zboru. Ob tem smo vedno kritično obravnavali tudi to, kako uresničujemo temeljno razmerje med delegati in posameznimi družbenopolitičnimi organizacijami, saj za delegate in delo tega zbora ni odgovorna samo Socialistična zveza s svojimi delovnimi telesi, ampak tudi organi vseh drugih družbenopolitičnih organizacij.

Tudi danes bom govoril predvsem o tej problematiki. Za uresničevanje funkcije Družbenopolitičnega zbora v skupščinskem sistemu je zelo pomembno, da stalno ugotavljamo, s čim se zbor ukvarja, kaj obravnava in uvršča na svoj dnevni red. Smisel uvedbe družbenopolitičnih zborov v skupščinski sistem je razviden že iz ustavne opredelitve njihovih pristojnosti, saj soodločajo le pri sprejemanju tistih odločitev, ki so bistvenega pomena za obstoj, varstvo in razvoj samoupravnega socialističnega sistema. Tako družbenopolitične organizacije prek svojih delegatov v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti neposredno vplivajo in prevzemajo odgovornost samo za razreševanje nekaterih temeljnih družbenih vprašanj oziroma za razredno naravnanost skupščinskih odločitev. Zato ustavna koncepcija Družbenopolitičnega zbora nedvomno terja restriktivni pristop pri določanju pristojnosti tega zbora in pri odločanju, katere zadeve naj vključi v svoj program dela.

Nespoštovanje takega pristopa bi Družbenopolitični zbor spreminjalo v splošno pristojen zbor, ki bi odločal o vsem, to pa bi popolnoma zameglilo in razvrednotilo njegovo vlogo. Zato je Družbenopolitični zbor pri svojem dosedanjem delovanju v največji možni meri pazil na to, da bi s svojo pristojnostjo in delovanjem ne

oviral avtonomnega in po ustavi začrtanega uresničevanja položaja in pristojnosti Zbora združenega dela, Zbora občin in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Vemo, da družbenopolitični zbori odločajo na tri načine. Enakopravno odločanje pomeni, da mora biti akt sprejet v enakem besedilu v vseh treh zborih in iz tega izhaja, da je postopek v tem primeru zelo podoben postopku v drugih dveh zborih in da je potrebno pri eventualni neusklajenosti med zbori izpeljati usklajevalni postopek. Drug način odločanja, zelo specifičen v skupščinah, je sprejemanje stališč, s katerimi se Družbenopolitični zbor opredeli do bistvenih družbenopolitičnih in družbenoekonomskih sistemskih vprašanj. Ta stališča zavezujoče usmerjajo druga dva zbora in tudi predlagatelja. Družbenopolitični zbor odloča tudi na tretji način, in sicer kot zainteresirani zbor. Pri tem odločanju Družbenopolitični zbor oblikuje samo mnenja in predloge, ki jih posreduje drugima dvema zboroma.

Če s tega vidika statistično pregledamo program Družbenopolitičnega zbora v drugem mandatnem obdobju, lahko ugotovimo, da je program v glavnem še vedno obsegal zakonodajno dejavnost, manj pozornosti pa je posvetil obravnavi aktualnih družbenih vprašanj in spremljanju uresničevanja politike na posameznih področjih družbenega življenja in dela.

Od obravnavanih 368 zadev je Družbenopolitični zbor razpravljal o 16o republiških zakonih, o 61 zveznih aktih in 31 odlokih, ali o približno 6o odstotkih sprejete republiške zakonodaje v tem obdobju, o 25 odstotkih zveznih aktov in le o 7 odstotkih odlokov, ki sta jih obravnavala druga dva zbora. Ob tem pa je obravnaval še 77 poročil o uresničevanju dogovorjene in sprejete politike in zakonodaje, informacij, analiz ter podobno, ali približno 6o odstotkov teh zadev, ki sta jih obravnavala druga dva zbora. V tem obdobju se je močno povečalo število zadev, ki jih je zbor obravnaval kot zainteresirani zbor. Gre za nekatere predpise in odloke, za katere so tudi družbenopolitične organizacije ocenile, da je potrebno, da jih Družbenopolitični zbor vključi v svoj dnevni red in obravnava kot zainteresirani zbor.

Na splošno lahko ugotovimo, da je Družbenopolitični zbor v prvem in drugem mandatnem obdobju obravnaval približno enako število zadev: 387 v prvem in 368 v drugem delegatskem sklicu in da je to v primerjavi s številom vprašanj, ki sta jih obravnavala druga dva zbora - Zbor združenega dela 1o77 in Zbor občin 98o zadev v prvem mandatu ter Zbor združenega dela 1o79 in Zbor občin 1o23 v drugem mandatu - le približno tretjina vprašanj iz obsežne delegatske tematike Zbora združenega dela in Zbora občin slovenske Skupščine. Že ti podatki, pa čeprav suhoparni, kažejo, da je Družbenopolitični zbor uveljavljal restriktivni pristop v oblikovanju svojega programa dela in da bo potrebno tako prakso še dosledneje uveljavljati.

Ko sem prebiral poročila o delovanju Družbenopolitičnega zbora in razprave v zvezi z njimi, sem zasledil na eni strani mnenja, da bo potrebno v prihodnje v Družbenopolitičnem zboru posvetiti največ pozornosti odločanju s sprejemanjem stališč, po drugi strani pa tudi oceno, da se bo vse pogosteje kazala potreba, da Družbenopolitični zbor obravnava posamezno problematiko kot zainteresirani zbor.

Za nadaljnjo perspektivo planiranja programa dela Družbenopolitičnega zbora pa bo še vedno pomembno to, da je program dela Skupščine SR Slovenije skupen družbenopolitični dokument, ki zahteva tudi usklajeno družbenopolitično aktivnost. Predvsem pri programiranju dela Družbenopolitičnega zbora bo potrebno še naprej slediti temu, da bo program odprt, kar pomeni, da je potrebno vključevati v dnevne rede sej tudi vprašanja, ki jih zahtevajo družbene razmere in problemi in se v zvezi z njimi pojavi frontno usklajeni interes družbenopolitičnih organizacij za obravnavo v Družbenopolitičnem zboru. Pri tem bo potrebno še bolj utrditi tudi pot, da bo Družbenopolitični zbor prek Republiške konference SZDL Slovenije opozarjal svoje delegatske strukture - pri tem mislim na politično izvršne organe družbenopolitičnih organizacij v republiki - katere vprašanja sta pristojna zbora uvrstila v svoj program. Pri tem bi morali oceniti, za kakšna vprašanja gre in katero je na dnevnem redu takšno, da bi zahtevalo obravnavo tudi v Družbenopolitičnem zboru. Hkrati s tako ugotovitvijo in usklajeno frontno iniciativo, pa bi Predsedstvo Republiške konference SZDL moralo razpravljati tudi o tem, kako bomo oblikovali stališča za Družbenopolitični zbor, kje bomo konkretna vprašanja obravnavali in v katerih primerih bo v oblike dela Socialistične zveze potrebno še posebej pritegniti stroko, znanost ter vse druge dejavnike, ki lahko pomagajo oblikovati skupno politično usmeritev za delegate v Družbenopolitičnem zboru.

Socialistična zveza je do sedaj sicer obravnavala večino pomembnejših vprašanj, ki so bila v programu Družbenopolitičnega zbora, vendar bolj avtomatično, da zberemo točke, ki jih vključimo v program družbenopolitične aktivnosti, pri tem pa se premalo povezujemo s potrebami obeh pristojnih zborov. Pri programiranju lahko še marsikaj izpopolnimo, če bodo družbenopolitične organizacije pri svojem družbenopolitičnem delovanju bolj povezane s potrebami delegacij in delegatskih skupščin.

Glede nadaljnjega izostrovanja dnevnih redov in programa Družbenopolitičnega zbora se je v Socialistični zvezi pojavilo tudi razmišljanje o tem, koliko lahko odbora Družbenopolitičnega zbora vplivata, na primer, na spremembo že sprejetega periodičnega programa. V zvezi s tem je bilo izraženo mnenje, da uvrstitev v sprejeti periodični načrt še ne pomeni, da mora Družbenopolitični zbor vsa vprašanja tudi obravnavati. Vendar pa je vprašljivo, če lahko delovno telo brez uskladitve v Socialistični zvezi oceni, katere zadeve bi lahko glede na opredeljeni periodični delovni načrt umaknili z dnevnega reda seje zbora. Med delegati je bilo zastavljeno tudi vprašanje, če je potrebno v Družbenopolitičnem zboru obravnavati vsako zakonodajno zadevo v treh fazah, kar, kot vemo, določa poslovnik in to tudi takrat, ko že odbora Družbenopolitičnega zbora ugotovita, da je na primer, vsa razprava ob osnutku zakona s pripombami upoštevana v predlogu določenega zakona. O teh vprašanjih lahko precej razmišljamo z namenom, da bi Družbenopolitični zbor uresničeval svojo ustavno opredeljeno funkcijo in da bi bil ob tistih vprašanjih, ki jih mora obravnavati, nosilec integracije interesov v drugih dveh zborih, v katerih prihaja normalno tudi do izražanja delnih interesov, ki jih je potrebno prav z vlogo Družbenopolitičnega zbora in družbenopolitičnih organizacij v njem povezovati in usklajevati v skupni družbeni interes.

Družbenopolitični zbor mora predvsem imeti svojo vlogo, kadar prihaja do različnih stališč v drugih dveh zborih in tako imajo družbenopolitične organizacije možnost vplivati na vsebino skupščinskih odločitev, s tem pa seveda prevzemajo nase tudi skupno odgovornost, saj tisto, kar je delegatsko sprejeto, potem postane skupna družbena norma, ki zahteva tudi skupno družbeno akcijo. Vse to je bilo v veliki meri vgrajeno v delovanje Družbenopolitičnega zbora v dosedanjih dveh mandatih in v Predsedstvu Republiške konference SZDL smo enotno ocenili, da je ta zbor kontinuirano in dosledno uresničeval ter razvijal svojo vlogo v skupščinskem sistemu, ob tem pa so seveda tudi družbenopolitične organizacije izpopolnjevale svoj način dela, ne samo v odnosu do Družbenopolitičnega zbora, ampak do delegatskega sistema sploh.

Razmerje med družbenopolitičnimi organizacijami in Družbenopolitičnim zborom je drugo področje nalog in vprašanj, ki smo jim v obeh dosedanjih mandatih posvečali veliko pozornosti. Brez ustreznih odnosov na tej ravni funkcije Družbenopolitičnega zbora v Skupščini ne moremo uresničevati. Govoril sem že o tem, kako pomembno je, da so družbenopolitične organizacije ustvarjalno vključene v nastajanje programa zbora. Nadaljnja naloga pa je, da najpomembnejše teme iz tega programa družbenopolitične organizacije sprejmejo v svoj program redne družbenopolitične aktivnosti, saj le tako lahko časovno usklajeno povežemo družbenopolitično aktivnost s potrebami delegatske skupščine.

Tak program zahteva tudi frontno usklajeno aktivnost vseh družbenopolitičnih organizacij in vodstev, če hočemo, da bo Republiška konferenca Socialistične zveze s svojimi oblikami dela funkcionirala kot skupna delegacija za vse delegate v Družbenopolitičnem zboru. Socialistična zveza mora biti v odnosu do tega zbora najprej fronta opredeljevanja in usklajevanja stališč o vprašanjih in zadevah, ki so na dnevnem redu zbora, zagotavljati pa mora tudi, da Družbenopolitični zbor in njegova funkcija ostajata znotraj ustavno opredeljenih namenov.

Izkušnje govorijo, statistika pa potrjuje, da smo delegati Družbenopolitičnega zbora pri svojem delovanju izhajali iz dokumentov in usmeritev družbenopolitičnih organizacij, iz stališč Predsedstva Zveze komunistov Slovenije, Zveze sindikatov, Socialistične zveze, Zveze socialistične mladine Slovenije in organizacij Zveze borcev. Hkrati pa smo predvsem v Socialistični zvezi dosledno razvijali tudi sekcijske oblike dela, ki morajo svoj program prav tako uskladiti z delegatsko skupščino. Stalno smo se povezovali z delegati Družbenopolitičnega zbora tako, da smo jih pisno obveščali ter jim pošiljali stališča, mnenja, pripombe in ugotovitve do posameznih vprašanj, ki jih je obravnaval Družbenopolitični zbor, obenem

pa smo v nastajanje teh stališč vključevali tudi delegate, saj jih je precej zelo redno aktivno delovalo v svetih in drugih delovnih telesih pri Predsedstvu Republiške konference Socialistične zveze. Lahko bi celo rekli, da smo organizacijsko že zelo dobro utrdili in izpeljali povezavo med družbenopolitičnimi organizacijami in delegati Družbenopolitičnega zbora.

Vendar pa je očitno, da usklajevanje o posameznih pomembnih problemih še prevečkrat poteka zgolj med republiškimi forumi. To je sicer potrebno, vendar smo ob mnogih konkretnih zadevah ugotovili, da do teh stališč posamezne organizacije ne prihajajo na podlagi razprave na temeljni ravni samoupravnega in družbenopolitičnega organiziranja in da vodstva pri opredeljevanju posameznih problemov niso dovolj povezana s svojim članstvom. Kljub temu pa smo v glavnem uspeli frontno usklajevati vsa najvažnejša vprašanja in to je bilo delegatom Družbenopolitičnega zbora v veliko pomoč. Pri tem smo tudi konkretno in praktično uskladili poglede na delovanje svetov pri Predsedstvu Republiške konference SZDL. Statut SZDL opredeljuje konferenco in predsedstvo kot organa, ki usklajujeta aktivnost in stališča za delegatske skupščine. Ker pa večji del aktivnosti v Republiški konferenci že poteka prek svetov, ki so vsi kadrovsko frontno oblikovani, smo spoznali, da so tudi razmišljanja in mnenja svetov lahko v pomoč delegatskemu odločanju. To smo tudi opredelili v poslovniku Socialistične zveze in praksa je potrdila, da je tako prav. Seveda pa mnenja svetov nimajo take teže kot frontno usklajena stališča Republiške konference SZDL ali njenega predsedstva, ki jih delegati morajo upoštevati pri svojem delu.

Treba je tudi opozoriti še na eno kvaliteto delovanja delegatov Družbenopolitičnega zbora. Pri svoji aktivnosti niso uveljavljali samo tako imenovanega imperativnega mandata. V precejšnji meri je prišla do izraza odgovornost posameznih delegatov Družbenopolitičnega zbora, ki so se opredeljevali do posameznih dilem tudi tedaj, ko niso imeli dovolj jasnih stališč svojih družbenopolitičnih organizacij in Socialistične zveze. Zaradi večinoma usklajenih mnenj in elastičnosti v delu Družbenopolitičnega zbora v njem, ni prihajalo do preglasovanja delegatov ene družbenopolitične organizacije nad delegati druge družbenopolitične organizacije. Tako je skoraj vsaka odločitev v Družbenopolitičnem zboru temeljila na popolnem dogovoru, za kar je bilo potrebno mnogo priprav pred sejo zbora in tudi odprto delo obeh odborov Družbenopolitičnega zbora.

Seveda je prihajalo tudi do nekoliko različnih opredelitev o posameznih vprašanjih v naši skupni delegaciji ob obravnavi posamezne zadeve. Če ni bilo razhajanj, ki bi zahtevala ponovno usklajevanje v Predsedstvu Republiške konference Socialistične zveze, smo probleme usklajevali na seji zbora. Pri tem pa smo dosledno uresničevali zahtevo, da Družbenopolitičnega zbora ne smemo spreminjati v prostor za usklajevanje družbenopolitičnih organizacij, kajti le-to je potrebno opraviti v Socialistični zvezi in da delegati posamezne družbenopolitične organizacije ne morejo prevzemati funkcije svojega vodstva in prihajati na seje zbora s stališči, ki nosi bila usklajena v Socialistični zvezi. Na takih razgovorih pride lahko tudi do pobud in dobro bi bilo, če bi se tedaj dogovorili, kaj naj obravnava Socialistična zveza, Sindikat ali Zveza socialistične mladine glede na posamezno temo dnevnega reda. Pomembno je torej, da iz takega sestajanja ne nastane več usmeritev oziroma da se o njih uskladimo v fronti. Delegati smo večkrat ugotavljali,da način dela Družbenopolitičnega zbora in pristop k obravnavi posameznih aktov ter dokumentov ne more biti enak kot v drugih dveh zborih. Za nas niso pomembni samo posamezni členi določenega zakona, niti to, da oblikujemo vrsto amandmajev, ko obravnavamo predloge zakonov. Veliko več bi morali razpravljati o temeljnih vprašanjih, ki jih želimo urejati z normativnimi ali drugačnimi akti. Tudi to prakso smo v Družbenopolitičnem zboru že uresničevali, čeprav se obravnavi pomembnih členov in amandmajev ne bo mogoče povsem izogniti.

V tem zboru so manj kot v drugih dveh aktualna delegatska vprašanja. Niso pogosta in v tem mandatu so bila po svoji vsebini bolj v skladu z vlogo Družbenopolitičnega zbora kot v prvem mandatu, ko so posamezni krajevni, regionalni in drugi podarki v vprašanjih dokazovali, da gre za probleme, ki bi jih morali urejevati v drugih dveh zborih. Delegatska vprašanja omenjam zato, ker večina teh obravnava problematiko, ki bi jo morali pogosto čimbolj razjasniti že na samem zboru, če je le mogoče tudi z odgovorom, ne pa da čakamo na poslovniško proceduro.

Tovarišice in tovariši! To so le nekatere izkušnje in opažanja iz gradiv in ocen o delovanju Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije. To ni niti ocena niti popolna informacija. Želeli smo le osvetliti nekatere izkušnje o metodah in načinu dela. Po enem letu pa se bomo o tej problematiki in naših novih skupnih spoznanjih pogovarjali na Predsedstvu Republiške konference SZDL. O morebitnih pobudah in vprašanjih, ki se bodo sproti pojavljala in se nanašajo na delovanje SZDL v odnosu do Družbenopolitičnega zbora, bomo takoj organizirali razgovor.

Na zaključku bi še poudaril, da nam bodo izkušnje dobrega dela Družbenopolitičnega zbora v dveh preteklih mandatih prav gotovo koristile in da bomo na njih gradili naprej. Družbenopolitični zbor je mlada, nova inštitucija političnega sistema, ima svoje dialektično življenje, zato je vedno mogoče še kaj izboljšati, dopolniti ali spremeniti. Je samo ena od točk vplivanja družbenopolitičnih organizacij na delegatske odnose in le sestavni del odgovornosti SZDL in vseh družbenopolitičnih organizacij za celoten delegatski sistem in njegovo delovanje.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Mislim, da je tovariš Prosenc v svojem uvodu že pojasnil razloge za obravnavo te točke dnevnega reda, dal pa je tudi vsebinske temelje in izhodišča za razpravo o tem vprašanju. Pri tem je predvsem pozval k razpravi tiste delegate našega zbora, ki so bili delegati tudi v pretekli mandatni dobi. Prosim, kdo želi razpravljati? Besedo ima tovariš Milan Kučan.

M i l a n K u č a n : Zdi se mi, da je odločitev našega zbora, da razpravlja o izkušnjah iz 8-letnega dela tega skupščinskega zbora bila dobra. Zdi pa se mi, da je dovolj razlogov, da s takšno iniciativo prideta tudi ostala dva zbora naše skupščine, zlasti še zbor združenega dela in pregledata ne le izkušnje iz svojega delovanja nabrane v dveh mandatih, ampak da vidita celoviteje svojo funkcijo znotraj skupščinskega in delegatskega sistema oziroma znotraj celotnega koncepta političnega sistema naše socialistične samoupravne demokracije. In to ne nasploh, načeloma, ampak z vidika dejanske razvitosti odnosov, ki se znotraj vsakega zbora uveljavljajo skozi vso delegatsko strukturo, v povezovanju nosilcev temeljnih interesov, pri izražanju, uveljavljanju in še posebej pri usklajevanju njihovih interesov.

Tovariš Prosenc je govoril o vrsti stvari, ki jih ne bi ponavljal, bilo pa bi koristno, če bi pri razmišljanju o uresničevanju vloge našega zbora, predvsem pri vprašanjih odpiranja perspektive njegovega bodočega dela, le poskušali upoštevati nekaj širših vidikov in konstant, ki veljajo za naš politični sistem v celoti in o katerih je bilo precej govora na našem slovenskem 9. kongresu zveze komunistov. To načeloma velja tudi za razpravo v ostalih dveh zborih, če bo sploh do nje prišlo.

Kar zadeva razpravo o samem DPZ je treba za izhodišče vzeti temeljna načela, ki se nanašajo na vlogo t.i. subjektivnega dejavnika v našem političnem sistemu. Ustava iz leta 1974 ni globlje posegla v načelne vidike položaja, vloge in načina delovanja idejnih in političnih sil socialističnega samoupravljanja, je pa nekoliko natančneje opredelila in razčlenila njihovo organiziranost in metode dela v političnem, še posebej v delegatskem sistemu in to prav zaradi tega, da bi se tako načeloma že dolgo jasna vloga v tem sistemu tudi uveljavila in uresničila. To še posebej velja za opredelitev vloge DPZ v skupščinskem sistemu, ki je ena tistih novosti, za katere je mogoče trditi, da so nastale kot posledica velikih revolucionarnih sprememb v družbenoekonomskih in proizvodnih odnosih, katerih se že precej časa prilagaja tudi naš politični sistem v celoti s svojimi posebnimi, izvirnimi oblikami socialistične samoupravne demokracije vred. Smisel tega prilagajanja je, da se v vseh teh odnosih in tudi postopkih sprejemanja družbenih odločitev zagotovi vodilna vloga delavskega razreda oziroma delovnih ljudi. Kolikor bolj bodo namreč tista vozlišča v družbi, ki so bistvena z vidika odločanja trdneje v rokah samoupravno organiziranih delovnih ljudi, toliko bogatejša in razvitejša bo lahko in bo morala biti naša praksa demokratizacije odnosov v družbi. Socialistično samoupravljanje ne more obstajati in se razvijati drugače kot demokratični sistem. To pa zahteva, da vztrajno teži za novimi oblikami demokratičnih odnosov in za popolnejšo demokratično organizacijo, ki bo omogočala, da se bodo interesi delovnih ljudi, oblikovali v najrazličnejših samoupravnih skupnostih in na različnih ravneh družbene organiziranosti čimbolj neposredno in svobodno izražali v procesu in sistemu samoupravnega odločanja.

Naloga sistema, posebej še delegatskega, pa ni le, da omogoča soočanje neposrednih interesov, niti ne le naprednih in dolgoročnih interesov delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Za to, da bi se zagotovila njihova vodilna vloga v družbi je potrebno tudi uspešno, učinkovito, demokratično usklajevanje in uresničevanje teh interesov. Treba je torej zagotoviti sintezo kratkoročnih in dolgoročnih, posamičnih in skupnih interesov v celoti! To pa je mogoče le, če se problemi oziroma interesi samoupravne prakse, pobude, povezujejo s pobudami vodilnih ustvarjalnih sil socialistične družbene zavesti, med katere - to zdaj ni treba več poudarjati - štejemo tudi znanje oziroma znanost. Te sile pa morajo za to, da bi to nalogo lahko opravile, imeti tudi ustrezno mesto v političnem in seveda tudi delegatskem sistemu.

Mislim, da je očitno, da ob tako zelo diferenciranih interesih, zlasti na gospodarskem področju, ki so v veliki meri posledica različne stopnje gospodarske in siceršnje razvitosti, oziroma še bolj različnega položaja v sistemu pridobivanja in razporejanja dohodka, da takšen proces in razvoj ne more biti prepuščen sam sebi. V vsakodnevni praksi so možni tudi resnejši odkloni samoupravnih odnosov, pritiski in zlorabe sicer fomalnopravno opredeljenih pravic delovnih ljudi in njihovih samoupravnih kolektivov, oziroma skupnosti interesov. Dostikrat pa ta praksa tudi pod pritiskom dnevnih, povsem pragmatičnih problemov in težav postaja nenačelna, usmerjena v kratkoročne cilje, mimo odnosov in smotrov, ki naj bi sicer usmerjali naše družbeno in tudi gospodarsko življenje. V zadnjem obdobju je primerov, povzročenih z gospodarskimi in drugimi težavami za podkrepitev takšnega mnenja kar veliko.

Tako kot je delegatski sistem organizacijsko izpeljan, ob dejstvu seveda, da je njegov razredni smisel in bistvo - poenostavljeno rečeno - da poveže delavca na delovnem mestu v proizvodnji s celotnim upravljanjem gospodarskih in političnih funkcij družbe, je eden od pogojev za njegovo učinkovitost, da se v njegovi vsebini oziroma vsebini, ki se znotraj njega uveljavlja poveže zavest o neposrednih, iz problemov vsakodnevnega življenja izvirajočih interesov z zavestjo o svojih dolgoročnih ali tudi razrednih interesih, ki so dolgoročni strateški cilj naše družbe. V prvi vrsti naj bi to na doseženi stopnji razvoja, bila naloga subjektivnih družbenih dejavnikov. Toda te vloge ni mogoče v celoti in na vseh potrebnih idejnih, socialnih, političnih in drugih razsežnostih uveljaviti samo na sklepni točki delegatskega procesa odločanja, torej v skupščinah, ampak mora biti aktivno vtkana v celoten ta proces. To pomeni, da mora biti uveljavljena že pri oblikovanju smernic in opredelitev delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, kajti brez tega bi ta sistem ne mogel biti izpeljan demokratično in samoupravno do konca, zlasti ne usklajevanje interesov,ampak bi bil nasilno prekinjen z intervencijami od zunaj, dejavnikov torej, ki niso organska sestavina delegatskega sistema. Ključno področje vpliva subjektivnih dejavnikov v delegatskem sistemu je zato predvsem delegatska baza. In to je žal v naši praksi še vedno prepuščeno samo sebi. Tako stališče nikakor ne zmanjšuje vloge DPZ, ki jo ta ima na sklepni točki procesa delegatskega odločanja, torej v skupščinah. Nasprotno, uveljavitev vpliva družbenopolitičnih organizacij že v delegacijah je eden temeljnih pogojev za to, da bi vloga DPZ lahko bila uspešna in kar najbolj principielno uresničena. Mislim, da je predvsem potrebno upoštevati načelo, da delegacije oziroma delegati DPO v tem zboru v primerjavi z delegati oziroma delegacijami temeljnih in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti nimajo nobene izjemne, več vredne ali celo monopolne pozicije. V resnici, vsaj kar zadeva neposredno odločanje, je njihov položaj,vpliv in pristojnost močno omejen. Toda to predvsem velja, čeprav ne v celoti za DPZ v republiški skupščini, daleč manj dosledne pa so glede tega opredeljene pristojnosti DPZ v statutih občin. Enakopravno pravzaprav ta zbor soodloča z drugima zboroma le takrat, kadar gre za vprašanja povezana z opredeljevanjem temeljnih smeri razvoja sistema socialističnega samoupravljanja in pogojev za takšen njegov razvoj. DPZ sam ne odloča o ničemer, nasprotno pa druga dva zbora o vrsti stvari, ki zadevajo uresničevanje te temeljne razvojne usmeritve odločata brez DPZ. Vendarle je tudi pri tem delu vpliv DPZ velik, zlasti kadar gre za usklajevanje interesov v zborih ali za usklajevanje stališč, ki sta jih zbora sprejela. Takrat je naloga DPZ, da kot pravi E. Kardelj "odkrivata delegatom širše vidike posameznih odločitev, ki jih sprejemajo". Brez takšne vloge DPZ bi odločitve skupščine lahko bile podvržene slučajnemu razmerju interesov oziroma družbenih sil, ki bi se na takšnih interesih vzpostavile. Skupščinske odločitve pa bile rezultat preglasovanja, uveljavitev enih interesov na račun drugih ne pa sporazum enakopravnih nosilcev interesov o tem katera in kakšna je tudi s širšega vidika optimalna družbena rešitev!

DPZ bi - in zdi se mi, da je načeloma v tem tudi njegova poglavitna naloga - moral biti politično, idejno, sistemsko usposobljen, da je opora ostalima delegatskima zboroma tako še posebej pri preverjanju izhodišč, smotrov in posledic predlaganih rešitev, pri oblikovanju družbenih podlag za usklajevanje pogledov, interesov in stališč ter seveda tudi pri spremljanju uresničevanja že sprejete odločitve. Težišče in osnovna naloga DPZ torej ni v odločanju, ampak v pobudah, ki bi jih ta zbor moral vnašati v vsebino skupščinskega dela na podlagi ugotovitev s katerimi razpolagajo politične organizacije o gospodarskih, socialnih, političnih, idejnih in drugih družbenih vprašanjih ter v predlogih, kako zagotoviti uspešnost uresničevanja sprejetih odločitev in politike kadar bi v družbeni praksi prihajalo do odstopanj. Za sedaj, po določilih naše ustave DPZ tudi odloča, oziroma soodloča glede nekaterih vprašanj z ostalima delegatskima zboroma (čl. 341, 342, 344, 346. in 348. ustave SRS), vendar se mi zdi, da bi perspektiva njegovega uveljavljanja v skupščini morala biti grajena na drugih osnovah in ne na odločanju.

Toliko na kratko, zelo na splošno o družbenopolitičnem zboru. Kar zadeva pa vprašanja njegovega delovanja in izkušenj se mi zdi, da bi bilo potrebno predvsem upoštevati, da je družbenopolitični zbor ena od pomembnih izvirnih oblik naše politične demokracije in da deli usodo te demokracije v celoti. Kot vse druge tudi ta oblika v svoji vsebini, odnosih in organiziranosti ni dokončna, ni do konca in za vselej opredeljena njena vsebina in njena ustavna podoba. Zato bi do tega zbora, njegove vsebine, pristojnosti in metod dela ne smeli ocenjevati statično in moje mnenje je, niti ne preveč kritično. Tako kot skoraj vse druge oblike naše politične demokracije, tudi ta išče svojo fiziognomijo, v kateri se mora izraziti razredna vsebina socialistične samoupravne demokracije v tisti meri kot je to danes, v danih objektivnih pogojih in razmerah mogoče in potrebno. Idealiziranje stvari, mimo teh razmer gotovo ne more koristiti. Seveda pa se naša zahtevnost, naša pričakovanja glede zagotavljanja teh pogojev in spreminjanje razmer, spreminjajo in postajajo čedalje bolj zahtevna. Pomembno pri tem pa je, da ostaja v tem iskanju in naporih kriterij, s katerim vrednotimo oblike politične demokracije oziroma institucij našega političnega sistema isti. Ta pa je zajet v vprašanju, ali v danem razvojnem trenutku, to se pravi v konkretnem času in prostoru, v konkretnih družbenoekonomskih razmerah in prilikah ustrezno opravljajo svojo vlogo, to se pravi, zagotavljajo in omogočajo vpliv interesov delavskega razreda oziroma združenih delavcev na opravljanju ekonomskih in političnih funkcij družbe.

To pa neposredno vodi do nekega širšega in dostikrat pozabljenega ali spregledovanega vprašanja o razmerju in o povezanosti družbenoekonomskih osnov našega sistema socialističnega samoupravljanja in institucionalnega mehanizma socialistične samoupravne demokracije.

Cel naš koncept socialističnega samoupravljanja je zgrajen na čvrsti organski povezanosti vsebine in oblik socialistične demokracije, ki se kot neposredna, množična socialistična ali samoupravna demokracija lahko izrazi samo v specifičnih, sebi lastnih institucijah, ki omogočajo izražanje in uveljavljanje njene razredne vsebine oziroma družbenolastninskih osnov družbenoekonomskih odnosov iz katerih raste in na katerih se utemeljuje.

V našem političnem sistemu je zato razvidna vrsta - dostikrat se celo govori o preorganiziranosti, o institucionalno organizacijski preobremenjenosti našega sistema - originalnih oblik politične demokracije, od delavskih svetov, da začnem s temi, zdaj že klasičnimi oblikami naše samoupravne demokracije, do delegatskega sistema, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenih svetov in drugih.

Z vsemi temi oblikami si naš politični sistem išče najustreznejše možnosti, da se razvijejo tiste oblike socialistične samoupravne demokracije, ki bodo sposobne, da se bodo v njihovi vsebini neposredno in organizirano izražali volja in različni interesi samoupravno organiziranih delovnih ljudi ter vsebina družbenoekonomskih osnov odnosov, ki opredeljujejo njihov družbeni položaj.

Te forme, da se vrnem k tej izhodiščni misli, niso dokončne, enkrat za vselej dane; nenehno jih je treba spremljati,analizirati, in dopolnjevati, da bi bile čim popolneje v svoji temeljni funkciji oziroma da bi jo bile sposobne uresničevati. Potemtakem bi bilo dobro tudi v razpravi o izkušnjah in perspektivah družbenopolitičnega zbora upoštevati, da je tudi ta institucija samo ena od mož-

nosti prek katere se lahko izraža specifična vsebina socialistične demokracije, odpravlja politična država kot posebna institucija oziroma odtujeni aparat nasilja, ki je formalno avtonomen in ločen od produkcijskih odnosov oziroma od združenega dela.

Končno je prav to temeljna razredna funkcija celotnega delegatskega sistema kot hrbtenice našega sistema politične demokracije povezati v specifični družbeni organizaciji združenega dela in nanjo naslonjeni zgradbi politične demokracije delo in politiko, ter s tem odpravljati oziroma presegati zgodovinsko ločitev dela in politike; prispevati k povezovanju ideje diktature proletariata in samoupravljanja z idejo pluralizma samoupravnih interesov, kar je posebna vrednost našega političnega sistema in še posebej Kardeljeva zasluga, ki je teoretično in praktično to povezavo z delegatskim sistemom znal utemeljiti in izpeljati. Oblike politične demokracije, se pravi institucija političnega sistema so potemtakem samo možnost, prek katere se izražajo in uveljavljajo kratkoročni in dolgoročni interesi združenih delavcev, oziroma delavskega razreda in vseh delovnih ljudi s tem, ko se v njih s kar največjo svobodo izražajo konkretni interesi, potrebe in volja teh ljudi in njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti in njihovih političnih organizacij, ki so posebna, razredna oblika njihovega interesnega organiziranja.

To seveda zadeva posebna in zelo občutljiva vprašanja notranje demokracije ali samoupravljanja v temeljnih celicah združenega dela in družbe nasploh o katerih posebej ne bom govoril, demokracije, ki omogoča, da se v teh celicah, seveda tudi v celicah političnih organizacij izrazi interes in volja posameznika, da se ta interes uskladi z drugimi v skupni interes, v enotno programsko, akcijsko naravnanost, ki je pogoj za opredelitev in uresničitev splošnega družbenega interesa.

V razmišljanjih o perspektivi družbenopolitičnega zbora bi morali upoštevati tudi potrebo po stalnem in nenehnem zagotavljanju medsebojnega vpliva družbenoekonomskih in političnih odnosov, kar vključuje tudi potrebo po izpopolnjevanju in prilagajanju njihovih institucionalnih okvirov potrebam in razmeram vsakokratnega konkretnega obdobja našega družbenoekonomskega razvoja in potrebam vsakokratnega spreminjanja objektivno obstoječega razmerja družbenih sil, v prid, - na kratko rečeno - sil socializma in družbenega napredka.

Gre za zelo praktično vprašanje ali je naš zbor takšen kot je, s svojimi formalnimi pristojnostmi in uokvirjenostjo, ki je dana deloma ustavno, deloma pa s skupščinskim poslovnikom sposoben odzivati se na aktualno družbenoekonomsko in politično dogajanje, tako kakor to zahteva naš čas in razmere, da bi lahko aktivno opravil svojo nalogo znotraj skupščinskega sistema in znotraj političnega sistema v celoti.

Ne glede na sedanje formalne pristojnosti bi moralo biti vse tisto kar je po domače rečeno politično vroče, kar je politično aktualno in bistveno za samoupravni in socialistični karakter naših odnosov, za federativno ureditev Jugoslavije, za enakopravnost narodov in narodnosti, za neuvrščeno pozicijo Jugoslavije predmet razpravljanja v našem zboru.

Brez tega, ne mislim pa s tem samo družbenopolitičnega zbora, bo nujno prišlo do zastoja pri utrjevanju in razvijanju našega ekonomskega in političnega sistema, do zmanjševanja njegove sposobnosti, da zagotavlja svojo družbeno in gospodarsko učinkovitost, pa tudi reprodukcija samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Krize in zapleti, oziroma konflikti interesov v katere nas bo to pripeljalo se bodo poglabljale, posebej še, ker se v takih zaostrenih razmerah prirodno rojevajo, ponujajo in uporabljajo pragmatične formule za iskanje izhodov in preseganje družbenih konfliktov. Kot protiutež tem pragmatičnim formulam, ki nikakor niso lastne samo izvršnim organom, ki so največkrat res stisnjeni pod pezo dnevnih dogajanj v izkušnjavo, da se odločajo za predlaganje pragmatičnih ukrepov, bi morala nastajati iz širših družbenih, gospodarskih, socialnih, političnih in drugih vidikov domišljena platforma, ki bi jo lahko in bi jo morali ponujati tudi družbenopolitični zbori. To bi bil lahko način skupščinske osmislitve oziroma skupščinskega udejanjanja vloge političnih organizacij v našem političnem sistemu.

Prav razvitost in stabilnost proizvodnih odnosov in njihova družbenoekonomska vsebina imata namreč odločilen vpliv pri opredeljevanju karakterja in podobe političnega sistema in pri zagotavljanju družbene in politične stabilnosti in na to dejstvo bi pri izbiri vsebine, metod in pristojnosti, skratka, podobe našega zbora ne smeli pozabljati.

To predvsem pomeni, da kljub razmeroma že zaokroženi družbenoekonomski vsebini naših družbenih odnosov ni zagotovljen svobodni samoupravni položaj in vloga delavca, če se temeljnemu produkcijskemu odnosu ne prilagaja in ne razvija hkrati z njim tudi politični sistem in vsaka njegova institucija posebej, kar je posebej aktualno tudi za naš družbenopolitični zbor. Zdi se mi pri tem, da manj z vidika vloge, ki jo je v svoji praksi že uveljavil zbor republiške skupščine, pač pa imam veliko bolj v mislih zelo različne razvojne težnje v uveljavljanju družbenopolitičnih zborov v posameznih naših občinskih skupščinah. Imeli smo pred leti celo nam vsem verjetno poznan ekstremni primer, ko je bil občinski DPZ klasičen zbor splošne pristojnosti, ki je v vlogi odločujočih zborov zamenjeval oba ostala delegatska zbora parcialnih samoupravnih interesov, zlasti zbor združenega dela. V resnici je odločitve sprejemal družbenopolitični zbor, ostala dva pa sta se sestajala le od časa do časa samo, ko se je izvršnemu svetu in občinski politični strukturi zazdelo potrebno, da potrdita tudi formalno, ker je pač tako zapisano v statutu občine, tisto o čemer je v resnici že bilo odločeno.

Zato, da bi bila naša presoja čim manj podvržena vplivom trenutnih razmer je potrebno biti trajno pozoren do protislovja oziroma do neskladja med doseženo stopnjo razvitosti produkcijskih odnosov in zaostajanja institucionalnih oblik in odnosov v političnem sistemu. Kajti to protislovje ali to neskladje lahko postane in postaja resna ovira uspešnemu razvojnemu utrjevanju stabilnosti sistema socialističnega samoupravljanja. Zato je prav in je potrebno, da smo pri presoji sleherne oblike politične demokracije kritični, a ne kritični na sploh in brez slehernega kriterija, ker nam to več, kot da ugotavljamo sicer naprej neko razmeroma nezadovoljno stanje, ne koristi veliko. Gre za oblike politične demokracije socialističnega samoupravljanja, ki je specifična oblika diktature proletariata, je po svoji vsebini razredna demokracija in je zato osnovno za presojanje koliko so te oblike oziroma vsaka od njih v funkciji ustvarjanja pogojev, ki omogočajo, da delavec gospodari s tekočim dohodkom, da gospodari s podružbljenim minulim delom oziroma s presežnim delom, kar je med drugim tudi bila nosilna misel in preokupacija 9. kongresa ZKS, in zdi se, sodeč po časopisju,da v veliki meri lahko tudi kongresov drugih naših republiških in pokrajinskih organizacij zveze komunistov. Gre torej za to, koliko so institucije političnega sistema v funkciji ustvarjanja pogojev, ki delavcu omogočajo, da upravlja z vsemi ekonomskimi in političnimi funkcijami družbe v celoti. In sicer preko njegovega razpolaganja in gospodarjenja z dohodkom in sredstvi družbene reprodukcije ter njegovega nadzora nad temi sredstvi, ki so materialni temelj njegove politične oblasti. Ob spraševanju po perspektivi, razvojni težnji sleherni instituciji bi morali upoštevati njen prispevek k revolucioniranju družbenih odnosov in zagotavljanju vodilne vloge delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter njihovih interesov v sleherni družbeni odločitvi.

To je mislim temeljni kriterij tudi za presojo družbenopolitičnega zbora, njegovega dela, usmeritev, pristojnosti, načinov in metod dela, povezav z ostalima zboroma, z družbenopolitičnimi organizacijami, z izvršnim svetom in drugimi dejavniki v družbi.

Perspektivo in razvojno težnjo zbora bi bilo potrebno presojati predvsem iz dveh vidikov. Prvič, z vidika zagotavljanja njegove aktivne vloge v samem skupščinskem sistemu, konkretno tudi v naši Skupščini SR Slovenije. Pri tem naj takoj dodam, da po mojem mnenju ne gre za probleme pristojnosti, za formalne opredelitve vsebine zbora oziroma družbenih problemov s katerimi naj se ukvarja. Vse kar mislim, da je potrebno razvijati in izpopolnjevati je možno v okvirih sedanjih ustavnih opredelitev. Morali bi se varovati izkušnjave, da bi zbor poskušali razvijati v klasični skupščinski zbor. DPZ to ni! Ne po svoji ideji, ne po tem kar je že doslej v praksi pokazal. Za to je dovolj razlogov in dovolj izkušenj,da bi ga lahko še bolj odtrgali od inercije parlamentarne tradicije oziroma teženj, ki rastejo iz nje in ki trdovratno vztrajajo na tem, da mora biti tudi to zbor, ki odloča ali vsaj soodloča z drugima zboroma. Problem ni ne v pristojnostih, ne v odločanju s katerim se te pristojnosti uresničujejo, ampak predvsem v uveljavljanju njegove moralno-politične vloge, njegove avtoritete, moralno-politične, ki temelji na znanju, strokovnih, družbenoekonomskih, idejnopolitičnih in drugih argumentih in ki mora odražati družbeno vlogo,

odgovornost in zgodovinsko odgovornost partije in na ustrezen način tudi ostalih družbenopolitičnih organizacij. S to moralno avtoriteto, ki pa ne more biti formalna, forumska, pač na podlagi dejstva, da je o neki stvari tako bilo rečeno v partijskem forumu, mora biti v moralno oporo ostalima dvema zboroma, kadar gre za odločanje oziroma iskanje skupne rešitve ali skupnega iskanja skupne rešitve ali skupnega interesa glede bistvenih vprašanj, ki so povezana s temeljno smerjo razvoja socialističnega samoupravljanja in varovanja socialističnega karakterja samoupravnih odnosov, enakopravnosti, federativne ureditve in neuvrščene mednarodne pozicije Jugoslavije.

To je le poseben vidik vloge političnih organizacij, oziroma subjektivnega faktorja v političnem sistemu. Ta temelji na spoznanju da razvoj politične demokracije socialističnega samoupravljanja oziroma da vsebina odločitev, ki bi bila po svoji družbeni usmeritvi napredna, po formi pa demokratična v družbi prehodnega obdobja ne more biti stvar stihije in slučajnega razmerja družbenih sil. Naše gospodarske in politične razmere pa so takšne, da je sedaj že jasno razumljeno tisto kar je tudi v javni razpravi o resoluciji IX. kongresa ZKS bilo dolgo časa celc sporno, da razmerje družbenih sil ni izmišljana, ideološka in dogmatska formula s katero se poizkuša ilustrirati neko družbeno stanje, ampak da gre za konkretno opredeljeno razmerje družbenih sil, ki je takšno kot je, nastalo prav z uveljavljanjem samoupravljanja, ki kljub vsem težavam, oviram in zastojem vendarle določenim družbenim silam, silam samoupravljanja, silam delavskega razreda, silam dela in ustvarjanja daje vse več in vse bolj odločilne možnosti družbenega vplivanja, možnosti uveljavljanja vodilne vloge njihovih interesov in ki - nasprotno - določenim družbenim strukturam, ki so dolgo let v imenu takšnih ali drugačnih monopolov imele možnost razpolagati ali imeti vsaj odločilen vpliv na delitev dohodka in na razpolaganje s presežno vrednostjo ter s tem povezano politično močjo jemlje to moč, določene družbene privilegije in vpliv v družbi.

Da bi v praksi preprečili večja odstopanja od temeljne smeri in ciljev družbenega razvoja je neizogibno, da so v prvi vrsti prizadevanj za njeno zagotavljanje prav organizirane subjektivne sile, socialistična zveza kot celota in med temi silami znotraj socialistične zveze še prav posebej zveza komunistov, ki ima posebno odgovorno, zgodovinsko utemeljeno vlogo. S tem pa postane tudi za delo v družbenopolitičnem zboru silno aktualno vprašanje enotnosti ZK, njene idejne in akcijske enotnosti. Dejstvo je namreč,da neenotna zveza komunistov, ki ni sposobna v sebi zagotoviti idejne in politične enotnosti in akcije glede ključnih vprašanj našega razvoja, razumljivo tudi ne more opraviti svoje družbene vloge; s tem pa tudi ne socialistična zveza in tudi ne vse tista najširša demokracija, ki je iz nje izpeljana, izpeljana iz najširše akcije ljudskih in delavskih množic, vključno z družbenopolitičnim zborom.

Dokler imajo lahko domovinsko pravico znotraj iste zveze komunistov vse ideje, takšne in drugačne, in dokler lahko njihovi nosilci nastopajo v družbi z enako avtoriteto te iste zveze komunistov, toliko časa bo to fluidno, oportunistično, protislovno in nerazvidno idejno in politično stanje hromilo učinkovitost našega sistema v celoti.

Ta enotnost je možna in potrebna na temeljnih načelih, ciljih in smereh naše družbe. To pa pomeni ne zgolj na Programu zveze komunistov, ampak tudi na njegovi konkretizaciji, ki jo pomeni Ustava, Zakon o združenem delu in rekel bi tudi dobršen del naše sistemske zakonodaje, ne glede na to kakšne so nekatere operacionalizacije, o katerih je nedvomno potrebna in koristna razprava. Ta enotnost je pogoj tudi za enotnost družbenopolitičnega zbora, ki je sestavljen iz delegatov različnih organizacij v tem zboru. Enotnost tega zbora pa je pogoj za doseganje enotnosti tudi z ostalima dvema zboroma v bistvenih skupščinskih odločitvah ter posledično, glede na vlogo skupščine v našem sistemu za enotnost v celotni družbi. To se pravi, da je tudi skupščinski mehanizem eden tistih instrumentov, preko katerih se enotnost partije kaže in uveljavlja kot pogoj za zagotavljanje enotnosti naše družbe glede globalnih strateško najpomembnejših razvojnih in drugih vprašanj.

Da bi ta zbor lahko imel potrebno iniciativo v skupščini je predvsem potrebno, da spremlja dogajanja v ostalih dveh zborih in to ne samo preko formalnih poročil. Bile so že zelo resne in domišljene ideje o tem, da naj bi se

družbenopolitični zbor sestajal tudi časovno preje kot ostala dva zbora, da bi se sestajal med njunima zasedanjema in to ne glede na svoje formalne pristojnosti glede odločanja oziroma soodločanja. Veliko večkrat kot doslej naj bi se proglasil za tako imenovani zainteresirani zbor pri vseh tistih vprašanjih, ki so pomembna spet z vidika temeljnih vprašanj o katerih je že bilo govora.

Recimo prav razprava o poročilu naše delegacije v zboru republik in pokrajin o opravljenem usklajevanju stališč skupščin republik in pokrajin v tem zboru zvezne skupščine je gotovo toliko pomembna, da bi bilo več kot dovolj razlogov za angažiranje našega zbora ob teh vprašanjih. V poročilu, ki ga je prebral tovariš Bulc ste na primer imeli zapisano, da je pri nekaterih vprašanjih, kot recimo člen 17., člen 13., člen 9. tega Zakona o zagotavljanju deviz.. ostala naša delegacija s svojimi stališči osamljena oziroma ponekod s podporo nekaj delegacij. Gre pa za vprašanja doslednosti temeljnim načelom na katerih je zgrajen sistem ekonomskih odnosov s tujino. Različne opredelitve Skupščine objektivno postavljajo vprašanje odgovornosti vseh, za isto ustavo, za isto ustavno pozicijo delavca oziroma za različno interpretacijo vsebine ustavnih odnosov. Ne more biti o tem, kaj je ustavna pozicija delavca pri urejanju ekonomskih odnosov s tujino in pri gospodarjenju z dohodkom, ustvarjenim v teh odnosih, osem različnih najbolj avtoritativnih mnenj.

Drugi vidik na podlagi katerega bi ob zagotavljanju aktivne vloge našega zbora v skupščini, to se pravi vloge, ki naj omogoči, da se v skupščinski odločitvi uskladijo parcialni interesi, ki prihajajo preko svojih nosilcev normalno do izraza v zboru občin in v zboru združenega dela, kazalo razmišljati je zagotavljanje aktivnega razmerja zbora do družbenopolitičnih organizacij. To vprašanje ima shematično rečeno vsaj dva pomembna vidika. Na eni strani iniciativnost zbora do vodstev družbenopolitičnih organizacij ter težnjo, da preko Predsedstva republiške konference socialistične zveze prenaša iniciative za razprave s širših, družbenih, splošnih, temeljnih vidikov v teh organizacijah o stvareh, ki so na dnevnih redih ostalih dveh zborov in ki naj služijo kot smernice in podlaga pri opredeljevanju našega zbora, ki mora na podlagi teh smernic oblikovati platformo za usklajevanje nosilcev parcialnih samoupravnih interesov v ostalih dveh zborih in med njima. Ta iniciativa bi v bistvu izhajala iz iniciativ in problemov, ki jih prinašajo v Skupščino delegacije temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij.

Na drugi strani pa je tudi za prenašanje iniciative teh organizacij v Skupščino, kajti tudi one so po svoji organizacijski strukturi, po svojih metodah dela in po svoji družbeni vlogi sredi življenja in so s temi sredi problemov, ki jih delo političnih organizacij prenaša v vsebino skupščinskega dela, ker pač zahtevajo dokončne rešitve. To je mogoče že ob programiranju dela skupščine, ob odločanju za javno razpravljanje o posameznih problemih. Preko formule zainteresiranega zbora lahko DPO tudi uresničujejo svojo odgovornost za stališča, ki jih družbenopolitični zbor opredeli kot podlago za usklajevanje ali za sprejemanje stališča v skupščini in konec koncev tudi za oblikovanje kadrovske sestave tega zbora v perspektivi fleksibilne sestave oziroma fleksibilnega mandata njegovih delegatov.

Racionalen razlog za razmišljanja o fleksibilnih mandatih obstoja samo pod pogojem, da bežimo od formalne pristojnosti tega zbora, od klasičnega zbora, ki odloča, da ima opredeljene svoje pristojnosti v splošno formulo, da razpravlja o vseh vprašanjih, ki so temeljnega pomena za socialistični karakter odnosov v naši družbi, za enakopravnost narodov in narodnosti, za federativno ureditev in za neuvrščeno pozicijo, da z vidika tašne splošne formule presoja katera so tista vprašanja, ki so pomembna in ki lahko vplivajo na splošne smeri razvoja, na njegove cilje. Posameznim vprašanjem, ki bi jih tako izbrali seji DPZ ustrezno, bi na podlagi predhodnih razprav, smernic in izhodišč političnih organizacij v SZDL oblikovali tudi ustrezno kvalificirano delegacijo, ki bi lahko opravljala vlogo pobudnika in usklajevalca stališč znotraj skupščinske strukture, po postopku kakršen je pač v teh naših poslovnikih predviden.

Seveda o vseh teh stvareh, ki bi zaslužile širšo razpravljanje, zlasti glede perspektive razvoja našega zbora je potrebno upoštevati še tri stvari, o katerih ne bom govoril nič, samo omenil bi jih rad. Prvič, celotno linijo vpliva in odgovornosti političnih organizacij za delegatski sistem in za politični sistem v celoti, ker je vendarle bistvo opredeljevanja smernic in stališč že v temeljnih delegacijah oziroma delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti. Dolgoročno se teh opredelitev na sklepni točki odločanja ne da substituirati z

avtoriteto političnih organizacij, čeprav so težnje in pritiski zelo močni. Drugič, da je družbenopolitični zbor samo ena, sicer zelo pomembna sestavina odgovornosti socialistične zveze za cel delegatski sistem, ne samo za sklepne odločitve. In tretjič, da je odločanje v Skupščini samo en vidik odgovornosti DPO za delegatski in skupščinski sistem in da zato moramo v političnem delu in v delu družbenopolitičnega zbora bežati stran od te formalnosti, ki se ji pravi odločanje ali soodločanje ali skupno odločanje z ostalima dvema zboroma. Treba je predvsem upoštevati karakter delegatske skupščinske odločitve. Mi bomo še dolgo časa imeli tudi odločanje z večino. To se pravi, razmere v katerih bodo sprejemane odločitve na način, ko bo večno preglasovala manjšina. Z vsemi metodami našega dela bi morali težiti za tem, da se v sleherni odločitvi čimbolj uveljavi sporazum kot način sprejemanja odločitve. Gre za doseganje sporazuma nosilcev enakopravnih interesov pri urejanju posameznega družbenega vprašanja. Ustava določa, da so pravice vsakega samoupravnega subjekta omejene samo z enakimi pravicami drugih in z splošnimi interesi družbene skupnosti. Vsako odločanje z večino je potemtakem tudi že nasilje nad delom nosilcev enakovrednih interesov, ki so zlasti pri materialnih problemih razumljivo dostikrat različni, dostikrat konfliktni. Potrebno bo, da še dolgo časa o teh stvareh odločimo z večino glasov, vendar se pri tem moramo zavedati, da ta odločitev ni tipična in ni karakteristična za delegatsko naravo odločanja. Da bi pa bilo čim manj tega odločanja je potrebno uveljaviti takšno vlogo družbenopolitičnega zbora, kjer bi on izhajajoč in upoštevajoč posebne interese posameznih delegacij oziroma njihovih delegatov ob upoštevanju splošnih tendenc v našem razvoju in splošnih interesov in ciljev našega razvoja moral biti sposoben oblikovati toliko demokratično in široko platformo, ki bi omogočala sporazum nosilcev teh interesov.

Ta stvar ni aktualna samo za republiško skupščino, je aktualna v enaki meri za občinske skupščine in je na poseben način, zato ker ni tam družbenopolitičnega zbora aktualna tudi za zvezno skupščino. Tam bi DPO svojo družbeno vlogo morale zagotavljati v celotni svoji organizacijski vertikalni strukturi, s celo metodologijo svojega dela od centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije do osnovnih organizacij in od tam zopet v naš centralni komite in od tam v predsedstvo oziroma v republiško konferenco socialistične zveze in od tam v družbenopolitični zbor. To pa bi moral na podlagi interesov naše republike ob posameznem vprašanju o katerem odloča zbor republik in pokrajin na podlagi soglasja njihovih skupščin, upoštevati jugoslovansko realnost, interese in položaj drugih republik in pokrajin ter predlagati usmeritve, ki omogočajo sporazum z delegacijami skupščin drugih republik in pokrajin.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa! Po tako poglobljeni in tehtni prvi razpravi se je seveda težko vključiti v razpravo. Prosim, kdo želi še razpravljati? (Nihče.)

Želel bi spregovoriti samo nekaj besed v zvezi z opredelitvijo pristojnosti Družbenopolitičnega zbora. Po ustavi SFRJ in ustavi SR Slovenije je Družbenopolitični zbor pristojen za uresničevanje, razvoj in varstvo našega političnega sistema. Mislim, da je to tista temeljna določba na podlagi katere je mogoče graditi tisto, za kar se je zavzemal danes tovariš Kučan, ko je dejal, da ne gre širiti formalnih pristojnosti Družbenopolitičnega zbora in da mora Družbenopolitični zbor obravnavati vsa pomembnejša oziroma vroča politična vprašanja. Ko poslovnik Skupščine SR Slovenije razčlenjuje ustavno določbo o pristojnostih Družbenopolitičnega zbora našteva nekatere zadeve o katerih odloča Družbenopolitični zbor enakopravno z drugima dvema zboroma, tako da v celoti sprejema besedilo aktov in druge, o katerih Družbenopolitični zbor sprejema za druga dva zbora obvezujoča stališča. Pri tem določbe poslovnika deloma odstopajo od navedenega ustavnega načela.

Moje mnenje je, da je potrebno ne glede na določbe poslovnika v praksi uresničevati ustavno načelo, da Družbenopolitični zbor odloča v skupščini vedno in samo takrat, kadar so na dnevnem redu vprašanja uresničevanja razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema. To praktično pomeni, da Družbenopolitičnemu zboru ne bi bilo treba obravnavati 3. točke današnjega dnevnega reda, za katero je po poslovniku formalno pristojen že samo zaradi tega, ker se nanaša na vprašanje kreditiranja razvoja manj razvitih republik in Avtonomne pokrajine Kosovo. Po svoji vsebini, to smo lahko danes ugotovili, zadeva ni takšne narave, da bi zahtevala poglobljeno politično razpravo v Družbenopolitičnem zboru. Prav nasproten primer predstavlja razprava, ki je pred časom potekala o novi ureditvi razpolaganja z devizami. Ta razprava je namreč pokazala,

da gre za bistvena vprašanja nadaljnjega razvoja našega samoupravnega sistema. Zato bi veljalo to zadevo ne glede na določbe poslovnika Skupščine SR Slovenije uvrstiti na dnevni red Družbenopolitičnega zbora.

Kolikor bi se strogo ravnali po določbah poslovnika bi to pomenilo, da bi morali takšne zadeve, ki imajo pomen za uresničevanje, razvoj in varstvo sistema pa niso izrecno navedene v poslovniku, uvrščati na dnevni red Družbenopolitičnega zbora kot zainteresiranega zbora. Menim, da takšna praksa ne bi bila ustrezna, ker bi Družbenopolitični zbor obravnaval vprašanja za katera je pristojen po ustavi kot zainteresiran zbor, ne pa kot pristojen zbor. Slabost institucije zainteresiranega zbora pa je namreč v tem, da je končna odločitev v pristojnosti pristojnega zbora in je torej lahko zainteresiran zbor preglasovan. Seveda pa bi bilo z ustavnega vidika vprašljivo, da bi bil lahko Družbenopolitični zbor, s tem pa vodstva družbenopolitičnih organizacij preglasovan v primerih, ki zadevajo bistvena vprašanja uresničevanja, varstva in razvoja političnega sistema.

Zavzemam se torej za to, da bi uvrščali posamezne zadeve na dnevni red Družbenopolitičnega zbora na podlagi vsebinske analize, njihove vsebine in ne formalno na podlagi naslova posameznega akta. Pri tem je po mojem mnenju bistvenega pomena vloga obeh odborov našega zbora, ki naj ocenita pomen in potrebnost uvrstitve določene zadeve na dnevni red Družbenopolitičnega zbora. Menim, da je takšno gledanje na vprašanje pristojnosti Družbenopolitičnega zbora v skladu z ustavnimi načeli in omogoča zboru, da poglobljeno obravnava bistvena politična vprašanja in ne izgublja po nepotrebnem časa za obravnavo drugih za uresničevanje, varstvo in razvoj manj pomembnih vprašanj. Predlagam, da vprašanje pristojnosti Družbenopolitičnega zbora in ustreznosti poslovniških določb podrobneje obravnavamo z zakonodajno-pravnega vidika in na podlagi takšne analize predlagamo ustrezne spremembe oziroma uskladitev poslovniških določb z ustavo SR Slovenije.

Želi še kdo razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, predlagam, da današnjo razpravo sklenemo z ugotovitvijo, da je bila razprava o izkušnjah pri delu Družbenopolitičnega zbora v preteklih dveh mandatnih obdobjih koristna za vse sedanje delegate tega zbora in da bomo pri svojem nadaljnjem delu izhajali iz dosedanjih spoznanj in ocen. Predlagam tudi, da razpravi tovariša Miloša Prosenca in tovariša Milana Kučana povzamemo in ju posredujemo vsem delegatom našega zbora ter Predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije.

Ob tem se vsi, ki smo odgovorni za delo Družbenopolitičnega zbora, vključno s strokovno službo, zavezujemo, da bomo vsebino te razprave upoštevali pri nadaljnjem delu zbora.

Prehajamo na 1 o . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to so volitve in imenovanja.

Na dnevnem redu so trije predlogi odlokov. Prvi je predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije.

Po tem predlogu naj bi bil razrešen Boris Šetina, dolžnosti namestnika javnega tožilca in imenovan Stane Iglič za namestnika javnega tožilca SR Slovenije.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije se s predlogom odloka strinja. Predlog odloka nam je predložila Komisija Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Tovariš Godec pravi, da ne želi posebej obrazložiti tega predloga. Želi kdo razpravljati o predlogu odloka? (Nihče.)

Potem dajem predlog odloka na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli predlog odloka in s tem razrešili dosedanjega in imenovali novega namestnika javnega tožilca SR Slovenije.

Drugi predlog odloka, ki ste ga dobili, je predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

Predlog odloka nam je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet se s predlogom odloka strinja. Po tem predlogu naj bi imenovali za namestnika družbenega pravobranilca samoupravljnja SR Slovenije tovariša Franca Polaka.

Želi tovariš Godec besedo? (Ne želi.) Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Nihče.)

Potem predlagam, da o njem glasujemo. Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

Tretji je predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani.

Predlog odloka je predložila Komisija Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve in ste ga dobili danes. Izvršni svet se s predlogom odloka strinja. Želi kdo razpravljat? (Nihče.)

Predlog odloka bi na kratko obrazložil. Tovarišico Alenko-Jelenc Puklavec in tovariša Franca Mastnaka, ki sta bila danes v našem zboru izvoljena v Vrhovno sodišče SR Slovenije, je potrebno razrešiti dosedanjih funkcij. Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Nihče.)

Če nihče, potem dajem predlog odloka o razrešitvi dveh sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno sprejel odlok o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani.

Prehajamo na 11. točko dnevnega reda, to so predlogi in vprašanja delegatov.

Kdo želi besedo? Prosim, tovariš Pahor!

Viljem Pahor: Moje vprašanje je namenjeno Republiškemu komiteju za zdravstvo in socialno varstvo, in sicer v zvezi s slabšo oskrbo z zdravili. Vprašanje se glasi:

Kakšni so vzroki za tako stanje in kdaj lahko pričakujemo normalizacijo?

Predsednik dr. Ciril Ribičič: Hvala lepa! Tovariš Pahor nas je že prej obvestil, da bo postavil delegatsko vprašanje. Predstavnik Izvršnega sveta in podpredsednik Izvršnega sveta tovariš Dušan Šinigoj je sporočil, da bo Izvršni svet odgovoril na to vprašanje na naslednji seji.

Želi še kdo od delegatov postaviti vprašanje ali ima kakšen predlog? (Ne.)

Če ne želi nihče, vas obveščam, da je naslednja seja že sklicana za 16. junij 1982.

S tem je dnevni red današnje seje izčrpan in zaključujem 2. sejo Družbenopolitičnega zbora. Hvala lepa!

(Seja zbora je bila končana ob 12.45.)

D R U Ž B E N O P O L I T I Č N I Z B O R

3. SEJA

(16. JUNIJA 1982)

Predsedoval: dr. Ciril R i b i č i č , predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek seje ob 9. uri.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Začenjam 3. sejo Družbenopolitičnega zbora.

Odsotnóst s seje so opravičili: Zorko Dežjot, Francka Herga, Franc Mrcina, Anton Vratuša in Štefanija Žagmeister.

Predlagam, da razširimo dnevni red, ki ste ga prejeli s sklicem, s predlogom za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva s tezami za osnutek zakona. Predlog za razširitev z obrazložitvijo ste prejeli danes na klop. Po določbah drugega odstavka 1o2. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije mora zbor odločiti o nujnosti predloga. Zato dajem na glasovanje predlog, da se dnevni red današnje seje razširi s predlagano točko. Iz obrazložitve ste lahko ugotovili, da je bilo v odborih zbora, deloma tudi Zbora občin in v Odboru sveta Republiške konference SZDL ugotovljeno, da se ta predlog za izdajo zakona, posebej dve tezi, nanaša tudi na obravnavo vprašanj o uresničevanju oziroma varstvu pravic. Po poslovniku Skupščine SR Slovenije je za tako obravnavo pristojen Družbenopolitični zbor.

Želi kdo razpravljati o tej razširitvi? (Ne želi.) Dajem na glasovanje predlog, da razširimo devni red z navedeno točko. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog o razširitvi dnevnega reda.

Izvršni svet Skupščine je v dopisu z dne 15. junija 1982 predlagal, da se zakon o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke obravnava po skrajšanem postopku na podlagi 3o7. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije. Odbor za družbenopolitični sistem in Zakonodajno-pravna komisija Skupščine SR Slovenije se strinjata s predlogom predlagatelja. Ta predlog je dal tudi Odbor za družbenopolitični sistem. Predlagam, da zbor z glasovanjem odloči o predlogu predlagatelja, da se obravnava zakon po skrajšanem postopku, kar pomeni, da bi hkrati sprejemali osnutek in predlog zakona. Kdor je za ta predlog predlagatelja, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da se zbor strinja s predlogom predlagatelja in bomo danes obravnavali ta zakon po skrajšanem postopku.

Enak postopek predlaga Izvršni svet na predlog našega odbora tudi za zakon o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij. Argumenti so isti. Kdor je za to, da tudi ta zakon obravnavamo po skrajšanem postopku, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno odločil o tem, da bo oba zakona obravnaval po skrajšanem postopku.

Glede na to predlagam za današnjo sejo zbora naslednji dnevni red:

1. odobritev zapisnika 2. seje,

2. poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve,

3. poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji,

4. predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke, s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke,

5. predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij, s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij,

6. predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, s tezami za osnutek zakona,

7. izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije,

8. volitve in imenovanja,

9. predlogi in vprašanja delegatov.

Predlaga morda kdo spremembo ali dopolnitev dnevnega reda? (Ne.) Če ne, prosim, da z dvigom rok potrdite, da ste za takšen dnevni red! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog dnevnega reda.

Prehajamo na 1. točko dnevnega reda, to je na odobritev zapisnika 2. seje Družbenopolitičnega zbora.

S sklicem seje zbora ste prejeli tudi zapisnik. Predlaga kdo kakšno spremembo ali dopolnitev osnutka zapisnika, ki ste ga prejeli? (Ne.)

Ker ni pripomb, predlagam, da glasujemo o odobritvi zapisnika. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbenopolitični zbor soglasno odobril zapisnik 2. seje zbora.

Obveščam vas, da bomo na skupnem zasedanju vseh treh zborov poslušali uvodno besedo k poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve in uvodno besedo k poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji. Uvodni besedi bosta dala tovariša Tomaž Ertl in Martin Košir.

Prekinjam sejo Družbenopolitičnega zbora in vas vabim, da gremo skupaj v veliko dvorano Skupščine SR Slovenije. Vsebinsko obravnavo obeh točk bomo opravili ločeno po zborih, kar pomeni za ta zbor v tej dvorani.

(Seja zbora je bila prekinjena ob 9.lo in se je nadaljevala ob lo.4o.)

Predsednik dr. Ciril Ribičič: Predlagam, da nadaljujemo delo.

Prehajamo na 2. točko dnevnega reda, to je na poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve.

Predlagam, da bi to točko dnevnega reda obravnavali javno oziroma v prisotnosti predstavnikov sredstev javnega obveščanja s tem, da kolikor kakšen podatek, naveden v razpravi, ne bi bil za javnost, bi prosil razpravljalce, da na to posebej opozorijo.

Poročilo je Skupščini SR Slovenije predložil v obravnavo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Poročilo je obravnaval Odbor za družbenopolitični sistem zbora. Danes smo prejeli predlog ugotovitev, sklepov in priporočil, ki naj bi jih zbor sprejel pri tej točki dnevnega reda. Uvodno besedo smo že poslušali na skupnem zasedanju. Želi poročevalec Odbora za družbenopolitični sistem tovariš Zajc dopolniti pisno poročilo odbora? (Ne želi.)

Preden pričnemo razpravo, predlagam, da zbor imenuje skupino delegatov, ki bo na podlagi razprave po potrebi predlagala morebitne spremembe in dopolnitve k predlogu ugotovitev, sklepov in priporočil. V skupino predlagam naslednje delegate: Silvo Jereb, Ludvika Zajca in Dina Pucarja. Se strinjate s tem predlogom? (Da.) Ugotavljam, da je predlog sprejet.

Pričenjam razpravo. Kdo želi besedo? Besedo ima tovariš Robert Černe.

R o b e r t Č e r n e : Poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve smo obravnavali tudi v organih Republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije, in sicer z namenom, da ocenimo uresničevanje vloge Zveze socialistične mladine Slovenije kot subjektivne sile na področju varnosti naše družbe v celoti, kar nam bo hkrati služilo tudi kot osnova za načrtovanje nadaljnje družbenopolitične aktivnosti mladinske organizacije na tem področju.

Obravnavanje varnostno-politične ocene je namreč v organizacijah in organih Zveze socialistične mladine še vedno bolj izraz spontanosti oziroma nekega trenutnega spleta okoliščin kot pa del redne programske aktivnosti. Pri obravnavanju navedenega poročila smo v Zvezi socialistične mladine Slovenije posebno pozornost posvetili predvsem ugotovitvi, da je v zadnjem obdobju prišlo do porasta mladoletniškega prestopništva kot tudi do povečanja agresivnosti mladih. To tendenco je vsekakor potrebno obravnavati v sklopu ugotovljenega naraščanja skoraj vseh vrst kriminala v naši republiki. Nedvomno je potrebno obravnavati te pojave v povezanosti z zaostrenimi gospodarskimi razmerami v zadnjem obdobju, ki so se kazale predvsem v zaostrenih pogojih proizvajanja in ob znižanju osebnega standarda. Toda na varnostno-politične ocene ne vpliva le tak ali drugačen gospodarski položaj, temveč tudi in predvsem političen in družbenoekonomski položaj delavcev.

Dvig varnostno-politične kulture ljudi in naroda je v tesni povezanosti z uresničevanjem temeljnega interesa delavskega razreda in ciljev socialistične samoupravne družbe, to je z osvoboditvijo človekovega dela, ko bo delavec dejansko obvladal celoten proces družbene reprodukcije. Le takrat se bo šele v popolnosti zavedal pomena družbene samozaščite. Zato moramo pri iskanju ukrepov za izboljšanje varnostnih razmer v naši družbi izhajati iz spoznanja, da bomo to dosegli le z nadaljnjim razvojem in utrjevanjem socialističnega samoupravljanja.

Izhajajoč iz tega, moramo tudi o prestopništvu mladih govoriti v tesni povezanosti z gospodarskimi, političnimi in drugimi razmerami v družbi. Lahko bi celo rekli, da je mladoletniško prestopništvo, njegov obseg in struktura pomemben barometer oziroma dejavnik družbenih razmer in uspešnosti oziroma rezultatov, ki jih je družba dosegla v prizadevanjih po zmanjševanju deviantnih pojavov nasploh. Osnovna naloga vseh družbenih dejavnikov v zvezi z mladoletniškim prestopništvom je prav gotovo predvsem v njihovem preventivnem delovanju, to je odpravljanju vzrokov mladoletniškega prestopništva.

Zveza socialistične mladine Slovenije kot pomemben dejavnik socializacije mladih usmerja svojo dejavnost predvsem v dve smeri, in sicer, prvič h krepitvi Zveze socialistične mladine kot množične in najširše demokratične fronte mlade generacije, ki se je opredelila za socializem ne glede na svetovno nazorske oziroma druge razlike. V njej se morajo izražati in usklajevati različni interesi mladih, v njej se mora prepletati mladostni elan, želja in odločnost po spreminjanju vsega, s čimer nismo zadovoljni in kar zavira hitrejši družbeni razvoj.

Glavna naloga Zveze socialistične mladine je, da vpelje široke množice mladih v sistem socialistične samoupravne demokracije. Ne sme in ne more biti organizacija tistih, ki so nekako poklicani, da delajo med mladino, ampak mora biti prav množična organizacija mladih. Izgradnji socialističnih samoupravnih odnosov kot tudi interesom mladih nikakor ne ustreza taka mladinska organizacija, ki bi bila le nekakšen politični predstavnik mlade generacije v organih družbenega odločanja. Mladi so dovolj zreli, da sami kar najbolj množično sodelujejo v delu teh organov, sooblikujejo odločitve in zanje nosijo tudi svoj del odgovornosti. Na tak način bomo najuspešneje tudi presegli, kot je dejal tovariš Kardelj, glavni vzrok tako za ultra leva kot tudi ultra desna gibanja mlade generacije, ki so še vedno prisotna tudi danes.

Druga smer je v prizadevanju organiziranega preživljanja prostega časa in v interesnem delovanju mladih v družbenih organizacijah in društvih, kjer mladi razvijajo svoje ustvarjalne sposobnosti, se izobražujejo,zabavajo skratka v družbenih organizacijah in društvih, ki so pomemben dejavnik socializacije mladega človeka, kajti pomembno prispevajo k oblikovanju vsestransko razvite in kritične osebnosti. Mladi menimo, da bomo ravno z nadaljnjim razvijanjem interesnih dejavnosti, to je organiziranega preživljanja prostega časa, pomembno prispevali k zmanjševanju mladoletniškega prestopništva, saj raziskave kažejo, da store mladoletniki največ prestopkov prav v prostem času. Za organizirano preživljanje prostega časa mladih in za zagotavljanje materialnih in drugih pogojev za njihovo angažiranje na različnih interesnih področjih pa so odgovorne vse socialistične subjektivne sile in ne le Zveza socialistične mladine, kot je bilo to nekajkrat slišati ob incidentu na Kodeljevem, ki se je tudi tragično končal.V Sloveniji se namreč v zadnjem času kljub deklarativnim izjavam, kako pomembna je dejavnost družbenih organizacij oziroma društev, precej mačehovsko obnašamo do teh organizacij, ko gre za vprašanje zagotavljanja materialnih in finančnih pogojev njihovega delovanja. Posledice tega se kažejo v krnitvi njihove dejavnosti.

Prav tako se že nekaj let spopadamo s problemi pri zagotavljanju sredstev za regresiranje skupinskih potovanj otrok in mladine. Sistem regresiranja skupinskih potovanj ima namreč velik pomen pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega procesa, razvijanju in ohranjanju revolucionarnih tradicij, krepitvi bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi, spoznavanju naše domovine in pri organiziranju aktivnosti v prostem času ter je tesno povezan s programi mladinskih organizacij oziroma delovnih organizacij in društev ter vzgojno-izobraževalnih organizacij. Zaradi nezadostnih sredstev smo morali že v začetku tega leta zaostriti že tako zaostrene pogoje za uveljavljanje popustov v Sloveniji, sedaj pa smo pred dejstvom, da bomo regresiranje ukinili. To bi pomenilo precejšnjo družbenopolitično škodo, za katero pa ne more odgovarjati le Zveza socialistične mladine. Za primerjavo naj navedem le dva podatka. SR Hrvatska je namenila regresiranju potovanj otrok in mladine 22 milijard starih dinarjev, v SR Sloveniji pa temu nismo namenili niti 3 milijarde starih dinarjev.

Ne bi rad nadalje širil spektra problemov, ki omejujejo ne le interesno udejstvovanje mladih, temveč tudi njihovo družbenopolitično aktivnost. Poudaril bi rad še enkrat le-to, da ne bi smeli spregledati pomena, ki ga ima organizirano preživljanje prostega časa na zmanjševanje prestopništva mladoletnikov in dolgoročnih posledic, ki jih bo zapustil naš včasih preveč stiskaški odnos do teh dejavnosti. Kolikor ne bomo spremenili tega odnosa, ne bomo mladih odtegovali vzgoji ulice, temveč jih nasprotno zavestno prepuščali ulici z vsemi posledicami, ki iz tega izhajajo.

Kot del naše frontne množične dejavnosti v zadnjem času se lotevamo tudi organiziranja množičnih manifestacij in koncertov, to je manifestacij množične kulture mladih. Vendar pa moram reči, da se pri tem srečujemo z mnogimi ovirami. Ocena Mestne konference Zveze socialistične mladine v Ljubljani je na primer, da so te ovire posledica dolgoročnega nezaupanja do naše organizacije. Te ovire so še vedno izraz določenega nezaupanja do dela množične kulture mladih, ki ga najpogosteje imenujejo "punk" oziroma "novi val". Če smo se sprva srečevali s časopisnim senzacionalizmom v zvezi s tem delom množične kulture, se sedaj srečujemo z določeno nestrpnostjo med pripadniki organov za notranje zadeve in mladino na teh prireditvah. Ta nestrpnost ni prisotna le na samih manifestacijah, ampak tudi ob postopkih za izdajo dovoljenj za prireditve, kar prav gotovo ne ustvarja medsebojnega zaupanja. Ta nestrpnost je posledica še vedno prisotnega nezaupanja v naši družbi in tudi v družbenopolitičnih or-

ganizacijah, ki del množične kulture mladih enostavno enačijo z nečim negativnim. Mislim, da pri tem ne gre le za posamezne primere nestrpnosti, ampak da je to prisotno skorajda ob vseh tovrstnih prireditvah. Zato moramo ob naših znanih stališčih o množični kulturi, množičnosti in frontnosti veliko več pozornosti posvetiti medsebojnemu sodelovanju z organi za notranje zadeve v vseh fazah priprav teh prireditev. To seveda ne pomeni, da zagovarjamo vse, kar se na teh manifestacijah dogaja, vendar teh posameznosti ne gre posploševati, kakorkoli so obsojanja vredne in jih obsojamo tudi v Zvezi socialistične mladine. Vendar se to dogaja tudi na drugih manifestacijah elitne kulture in ni da bi pripenjali nekaterih etiket le temu delu množične kulture. Hvala.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa! Pozabil sem povedati, da sta predstavnika predlagatelja tovariša Košir in Kranjčevič. Izmed vabljenih gostov je navzoča tovarišica Strmoletova, predsednica Vrhovnega sodišča SR Slovenije. Besedo ima tovariš Vinko Hafner.

V i n k o H a f n e r : Tovarišice in tovariši delegati! Najprej bi se vam opravičil, če bo dolžina moje razprave nekoliko presegla običajen okvir in če ne bom kasneje mogel prisostvovati nadaljnji razpravi ali pa tudi konfrontaciji mnenj, ki jih bom navedel, glede na protokolarno obveznost, ki jo moram med tem opraviti.

Prvič.želel bi poudariti, da se tudi sam kot delegat v celoti strinjam z oceno, ki jo je dalo Predsedstvo Republiške konference Socialistične zveze in Odbor za družbenopolitični sistem o kvaliteti poročila o varnostnih razmerah, ki ga je pripravil Republiški sekretariat za notranje zadeve. Prav tako se strinjam s predlogom sklepov zborov Skupščine SR Slovenije o tej temi, čeprav bodo gotovo v razpravi dane še posamezne dopolnitve.

V svoji razpravi bi želel poudariti predvsem to, da je podlaga za oceno naše varnostne situacije in obrambne sposobnosti v svojem bistvu ocena politične situacije. Takšno oceno so najbolj kvalificirano opravili do sedaj IX. kongres Zveze komunistov Slovenije, prav tako kot v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah njihovi kongresi Zveze komunistov in jo bo dokončno dal za vso Jugoslavijo XII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. To pa terja tudi od nas delegatov v Družbenopolitičnem zboru, ki smo skoraj izključno komunisti, da v svoji pristojnosti in na temelju teme, ki jo danes obravnavamo, sprejmemo nekatera stališča in izpopolnimo te ocene.

Eno nam je vsem jasno, in sicer to, da je najbolj trdna in obrambno sposobna tista država in tista družbena ureditev, ki jo brani celoten narod in ki jo ves narod priznava kot svojo domovino, svojo državo in svojo družbeno ureditev. To je tudi bistvena osnova za varovanje in za krepitev varnostne situacije, pa tudi obrambne sposobnosti države. To je potemtakem takšna družbena ureditev, v kateri delavski razred in delovni ljudje v največji možni meri uveljavljajo svoje današnje in zgodovinske interese, ker čutijo, da jim zagotavlja trajno socialno varnost, nacionalno,osebno svobodo in perspektivo napredka. V naših konkretnih razmerah je to samoupravna socialistična družba, to je naša slovenska republika in samoupravna socialistična, federativna in neuvrščena Jugoslavija.

Ko govorim o odnosu naroda do družbene ureditve in do družbene skupnosti, v kateri živimo, nikakor ne mislim na tako imenovan uradni narod, kot ga je nekoč tudi Cankar imenoval. To so tiste strukture, ki predtavljajo pred javnostjo narod in izražajo njegove interese. Del take strukture smo seveda tudi mi, ne le profesionalni politični delavci, ampak tudi delegatski zbori Skupščine. Gre za dejansko razpoloženje in odnos velike večine osnovnih slojev delavskega razreda, kmetov, obrtnikov in inteligence. Lahko trdimo, da je v veliki večini odnos tega tako imenovanega naroda, delovnega ljudstva do naše družbene ureditve pozitiven in več kot pozitiven, tudi ustvarjalen.

Zanesljivo je, da ima naš delavski razred in tudi naš slovenski narod to svojo državo in to družbeno ureditev za svojo. Zanjo se je boril,k njenemu ustvarjanju dal velik prispevek in jo je zato tudi pripravljen braniti zoper kogarkoli.

V poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostnem položaju kot tudi v današnjem poročilu tovariša Ertla je navedenih več vidikov sovražne

dejavnosti znotraj naše domovine kot tudi od zunaj. Kaže se nekoliko bolj pomeniti o tem, kaj so to reakcionarne, kaj konzervativne sile, ki so po svojem dejanskem položaju in razpoloženju sovražno usmerjene proti samoupravnemu socializmu. Res je, da je zelo težko ločiti med ljudmi, ali pa še težje povsem konkretno izenačevati posamezne skupine ljudi ali posameznike za reakcionarje. Kajti, kadar jih lahko za take označimo, potem to pogosto povzroči že tudi težje posledice. Še težje pa je ločiti med dejanskimi zavestnimi sovražnimi silami in pa težnjami, ki pa se pojavljajo lahko tudi pri naprednejših ali pa povprečnih ljudeh in ki niso v korist razvijanju napredne samoupravne socialistične družbe.

V zvezi s tem bi posebej opozoril na naše opredelitve, kadar gre za obrambo samoupravljanja in za njegov razvoj, kadar govorimo, da obstojajo v družbi konzervativne, tehnobirokratske sile in pri tem včasih kar na splošno mislimo na vso tisto upravljalsko družbeno sestavo, ki po svojem poklicu ali po svojem delu opravlja določene organizatorske in druge skupne družbene zadeve. Mislim pri tem na poslovodne delavce, direktorje in druge v organizacijah združenega dela, v bankah in različnih drugih ekonomskih institucijah, pa tudi na profesionalne družbenopolitične delavce, ki opravljajo svoje profesionalno delo v družbenopolitičnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in podobno. To je poklic, ki je v vsaki družbi potreben v smislu delitve dela in bo vedno potreben. Sam po sebi človek, ki opravlja tak poklic, ni nikakršno zlo in je le družbena potreba. Zato obračati misel na to, da je tak človek že vnaprej konzervativen in da je leglo antisamoupravnih teženj in podobno, je nesmisel in je to lahko samo škodljivo. Res pa je, da so v tem upravljalskem sloju tudi določene težnje, nasprotujoče si in napredne, lahko pa tudi konzervativne, ki se lahko v določenih pogojih zoperstavljajo tudi razvoju samoupravljanja. Vendar je bistveno to, da imamo opraviti tudi z dejansko organiziranimi reakcionarnimi silami in to obeh barv, in sicer tistimi povsem kapitalističnimi meščanskimi, ki so bile poražene že v revoluciji in v nadaljnji graditvi socialistične samoupravne družbe, ki pa se niso zaradi podpore od zunaj in svojih lastnih notranjih teženj nikdar odrekle možnosti obnove meščanske družbe in kapitalističnega izkoriščanja. Ne mislite, da so to le tiste sile, ki so bile fizično in starostno poražene v revoluciji in neposredno po njej. Te sile se na svojevrsten način obnavljajo tudi v sedanjih družbenih razmerah in jih nikoli ne gre podcenjevati.

Druge so zanesljivo etatistično birokratske stalinistične sile, za katere prav tako ni mogoče trditi, da so bile kdajkoli poražene do konca ob spopadu z Informbirojem, ampak so se obnavljale in negovale, spet v svojevrstnih razmerah ter so še danes prisotne. Obe vrsti sil imata svoje korenine doma v naših konkretnih razmerah, težnjah in razpoloženju in so nedvomno nenehno podpirane tudi od zunaj s številnimi oblikami moralne podpore, pa tudi materialne in po potrebi tudi vojaške podpore, če bi to terjala situacija. Te sile so si seveda ideološko zelo nasprotne, izhajajo iz različnih idejnih pozicij, ampak so v nečem povsem do konca enotne, in sicer v sovraštvu do te družbene ureditve, do socialističnega samoupravljanja, do naše svobode in do naše enotnosti. V tem so si edine in vsaka na svoj način poskuša rušiti in slabiti ta sistem, za kar jih podpirajo tudi od zunaj. Te sile so dejansko maloštevilne. Če bi jih poskušali tudi vsako zase v svojem okolju in družbi identificirati, bi ugotovili, da gre za majhno število ljudi, ki bi jih lahko označevali za reakcionarne in sovražne sile. Morda bi lažje včasih uporabili nekoliko širši pojem, to je konzervativne oziroma nazadnjaške sile. Številčno pa so te sile dejansko skromne. Njihova moč ni v številčnosti in v njihovi organiziranosti, njihova moč je v bistvu v podpori od zunaj, v ideološki, moralni in tudi praktični podpori in pa seveda v naših notranjih težavah in slabostih, ki na ta ali oni način destabilizirajo naše družbeno stanje in spodkopujejo družbeno ureditev.

V boju zoper te sile je temeljno sredstvo krepitev zaupanja delavcev in delovnih ljudi v družbeno in ekonomsko učinkovitost samoupravne socialistične ureditve, in sicer tiste, ki so jo ti isti delovni ljudje sprejeli kot svojo in kot najnaprednejšo ureditev. Ljudje zaupajo vanjo in jo štejejo za svojo, vendar terjajo njeno dosledno uresničevanje ter njeno družbeno in ekonomsko učinkovitost. Tam, kjer ta družba ni takšna, tam lahko poraja tudi pri delavcu in pri delovnem človeku dvome v njeno naprednost, ustvarjalnost in učinkovitost.

V tem trenutku je gotovo eno bistvenih vprašanj z vidika naše družbenopolitične stabilnosti in tudi obrambne sposobnosti vprašanje reševanja naših ekonomskih nalog, vprašanje učinkovite ekonomske stabilizacije. Gotovo so sedanje ekonomske razmere in visoka stopnja ekonomske nestabilnosti tudi najbolj neposredna podlaga

za zmanjšanje zaupanja delovnih ljudi v naprednost naše družbene ureditve in hkrati tudi najboljši povod in opora reakcionarnim silam za kompromitiranje in rušenje te ureditve. Pri tem vprašanju je zelo pomembna ocena, kako smo zašli v sedanji gospodarski položaj in kako lahko iz njega izidemo. Na to opozarjam zaradi tega, ker se danes pojavljajo v družbi nekatere težnje, ki ne podpirajo objektivne ocene dosedanjih gospodarskih razmer in s tem tudi otežujejo iskanje pravih izhodov iz sedanjih težav. Naš dosedanji razvoj v 3o letih je bil nedvomno zelo dinamičen in v svojem bistvu tudi zelo učinkovit. Nismo se zaman leta in leta hvalili z visoko stopnjo rasti proizvodnje in družbenega proizvoda in v zadnjih desetih, petnajstih letih tudi s hitrim vzponom družbenega in osebnega standarda delavcev in delovnih ljudi. Tega, s čimer smo se upravičeno hvalili, nikakor ne kaže sedaj razvrednotiti. To, kar imenujemo ekstenziven razvoj, visoko investiranje, veliko zaposlovanje in podobno, je povzročilo tudi povečanje družbene produktivnosti dela, večji dohodek in s tem tudi osnovo za hitrejši ekonomski in družbeni napredek. Tisto, kar je v tem razvoju problematično in kar nam je škodovalo, pa je to, da smo vse predolgo, zlasti pa v obdobju zadnjih desetih let, ko je bilo že očitno, da takšna vsebina razvoja ne more biti več napredna, da jo je treba preseči, pri njej vztrajali in se premalo uspešno borili za njeno preusmeritev, za intenzivnejšo, stabilnejšo rast proizvodnje in s tem tudi družbenega in osebnega standarda delavca. Nasprotno, ko je že pojemala gospodarska rast, smo še zmeraj skušali vzdrževati razmeroma visoko rast družbenega in osebnega standarda, visok obseg investicij, predvsem z dodatnim zadolževanjem v tujini in hkrati tudi s tako imenovano anticipirano potrošnjo, s potrošnjo dohodka, ki naj bi bil šele ustvarjen in s tem tudi s krepitvijo inflacijskih teženj. V tem obdobju pa bi nam lahko resno očitali, da se v posameznih fazah pri usmerjanju gospodarstva in našem osebnem ravnanju nismo vedli tako, kot bi to zahtevala dejanska ekonomska preobrazba. Vendar se pri tem, ko iščemo krivca za to stanje in ugotavljamo naše dosedanje slabosti, ne smemo spustiti v razveljavljanje tega, kar smo dosegli.

Na naše sedanje ekonomske razmere močno vplivajo že nekaj let tudi zelo neugodna gospodarska in politična gibanja v svetu. Če teh ne bi bilo, bi zagotovo lažje presegli sedanje razmere, ali pa bi se morda težje soočili s stvarnostjo, vendar bi te težave vsekakor bile manjše, če nas ne bi spremljali tudi izjemni ekonomski pritiski in težave s tujino, ki so nam otežile tudi našo ekonomsko preobrazbo in stabilizacijo.

Moram povedati, da se to pogosto zanemari, kot da bi lahko vzpostavili ekonomsko stabilnost in drugačna razmerja ne glede na ekonomske pritiske in gibanja od zunaj. To se pogosto dogaja, preprosto z namenom, da se še bolj kaže na naše lastne slabosti, na nedoslednosti v usmerjanju ekonomskega in družbenega razvoja, s tem pa seveda tudi na slabosti subjektivnega faktorja, v skrajni konsekvenci pa tudi na slabosti samega samoupravnega socialističnega sistema. To pa je bistveno vprašanje, povezano z našo trdnostjo, našo družbenopolitično in varnostno situacijo. Take pavšalne, ali včasih tudi zlonamerne in enostranske kritike so lahko preprosto povod tudi za diskreditiranje samega sistema.

Naj opozorim še na eno stvar, ki ni nepomembna za varnostno situacijo. Taki neobjektivni, ali celo zlonarmerni pogledi na našo prehojeno pot in na vzroke naših sedanjih gospodarskih težav so pogosto tudi predmet zaostrovanja generacijskega konflikta, to je odnosov med mlado in staro generacijo. V kakšnem smislu? Konflikt med mlado in staro generacijo je na svoj način objektivno prisoten v vsaki družbi zaradi bioloških, ekonomskih in socialnih faktorjev, vendar mislim, da se je prav naša družba, zahvaljujoč tudi samoupravni ureditvi, demokratizaciji in vsemu drugemu v precejšnji meri do sedaj izognila težjim konfliktom te vrste. Sedanja situacija pa seveda poglablja ta konflikt iz nekaj vidikov, iz vidikov na primer zaposlovanja, socialnih razmer in socialnih neenakosti in številnih problemov, do katerih prihaja tudi zaradi gospodarske nestabilnosti, hkrati pa se seveda lahko to uporablja tudi kot politična maska za poskus političnega diskreditiranja celotne starejše generacije, češ, kdo drug je kriv za tako ravnanje, če ne vsi tisti, ki ste bodisi nekoliko prej ali kasneje imeli krmilo v rokah, od podjetij, pa do federacije. Zato kaže biti v tem pogledu zelo previdaren in strpen, kadar obravnavamo vprašanje odgovornosti, pa tudi dejanskih izvorov nastalega stanja in posledic tega stanja glede na generacijske odnose. Zato je v tem trenutku za nas gotovo odločilnega pomena uveljavljanje politike gospodarske stabilizacije tudi za vzdrževanje družbene stabilnosti.

Po poročilu tovariša Ertla in tudi glede na oceno naših najodgovornejših

političnih organov, vključno s kongresi Zveze komunistov, je naša politična situacija še dokaj trdna. Med drugim naj kot primer navedem podatek, ki ga je omenil tovariš Ertl, in sicer o ustavitvah in prekinitvah dela kakršnekoli vrste. Ob enakih kriterijih za presojo je bilo v letih 1981 in 1982 manj ustavitev dela kot leto ali dve leti prej. Te ustavitve res da niso edino in najpomembnejše merilo za dejansko razpoloženje delavcev, so pa eno izmed meril. Očitno je, da so delavci v združenem delu danes ob vsej naši kritiki razvitosti samoupravljanja vendar v tolikšni meri že gospodarji rezultatov svojega dela in da v tolikšni meri gospodarijo z ustvarjenim dohodkom in o tem odločajo, da čutijo del svoje odgovornosti za nastali položaj. Dovolj dobro so poučeni o položaju lastne delovne organizacije in vseh drugih asociacij, pa tudi o položaju slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva. Zato so včasih bolj zmerni in bolj objektivni od nekaterih naših političnih kritikov, pa ne mislim na sovražne kritike, ampak odgovornih političnih delavcev, kadar razglabljajo o našem sedanjem stanju in njegovih vzrokih. Zato so tudi zelo preudarni v svojih ocenah in ravnanju, ko gre za gospodarske odločitve.

Pri tem pa je treba vedeti, da se delavci zavedajo tudi tega, da so bili na svoj način udeleženi tudi pri tem, kar štejemo za slabost naše politike, to je pri pretiranem zadolževanju v tujini in anticipirani ter prekomerni potrošnji prek naših realnih možnosti. Vedo, da so tudi sami bili v tem do neke mere udeleženi, sicer neposredno manj odgovorni za odločitve, zato pa predvsem ekonomsko - socialno udeleženi. Razumejo, da je treba to sedaj tujini plačati - sicer ne lahko in ne radi - vendar razumejo naše lastne notranje gospodarske razmere in usmeritve. Želim reči, da je treba to zaupanje delavcev tudi še za naprej upoštevati, vendar ne do pretirane mere.

Če sem prej omenil prekinitve dela kot eno izmed meril za razpoloženje delavcev, seveda menim, da to ni nobeno odločilno merilo, ker se lahko nerazpoloženje ali razpoloženje delavcev kaže tudi v drugih oblikah. Če na primer danes ugotavljamo tudi iz tega poročila nekaj več primerov neodgovornega ravnanja z družbenim premoženjem, več primerov nesreč pri delu in nekatere druge pomanjkljivosti, kot je popuščanje discipline pri delu, ki izvira pogosto prav iz nezmožnosti organizirane proizvodnje, potem so seveda tudi to sestavine nezadovoljstva delavcev, ki se na svojstven način izraža v njihovi odgovornosti do ravnanja z družbenimi sredstvi in do dela. Zato je seveda stabilizacija gospodarskih razmer, povezana z vsemi varnostnimi ukrepi in krepitvijo varnostne kulture in odgovornosti delavcev, zelo pomemben faktor stabilnosti naše družbe. Nam vsem, ne le političnim dejavnikom, ampak tudi delavcem je jasno, da je podlaga za stabilizacijo lahko le v treh osnovnih sestavinah.

Prvič, v krepitvi delavčevega položaja in delavčeve odgovornosti, v njegovem občutku, da gospodari zase in s svojimi sredstvi v imenu celotnega združenega dela. Drugič, v upoštevanju ekonomskih zakonitosti, ki smo jih do neke mere zanemarili in si s tem otežili položaj. In tretjič, v delitvi po delu kot bistveni stimulaciji tako za krepitev samoupravnega položaja delavcev, kot tudi za spodbudo za boljše delo in stabilizacijsko ravnanje.

Mislim, da imamo tako dovolj osnov za naše politične usmeritve. Želim poudariti le-to, da je v tem trenutku uspešnost v uresničevanju ekonomske stabilizacije temeljni pogoj tudi naše družbenopolitične stabilnosti, našega varnostnega položaja in tudi obrambne sposobnosti v Sloveniji in v celotni Jugoslaviji. To je sedaj težiščno vprašanje. Kolikor bolj smo pri tem uspešni, toliko bolj ustvarjamo podlago za stabilnost tako v Sloveniji kot tudi v celotni Jugoslaviji.

Morda nisem s to svojo razpravo kdo ve kaj prispeval h konkretizaciji sklepov, ki naj jih danes sprejmemo v zvezi z varnostno situacijo, pa tudi v zvezi z obrambo pred naravnimi nesrečami in večjimi nezgodami, vendar sem želel opozoriti na nekaj elementov, ki so, globalno vzeto, najpomembnejši za krepitev naše politične stabilnosti in s tem tudi za krepitev naše varnostne situacije. Hvala lepa.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš predsednik. Besedo ima tovariš Lado Kocijan.

L a d o K o c i j a n : Gre pravzaprav za moj komentar k tej točki dnevnega reda. Strinjam se s poročilom, kot je predloženo. Obravnavali smo ga tudi v komisiji. Mislim, da je zelo izčrpno. Ko pa govorimo o varnostni situaciji, gre pa za navedbo zelo ozkega področja varnostne situacije. To je le poročilo enega izmed resorjev kot enega izmed subjektov naše varnosti. Ne vem, če je najbolj racionalno, da varnostno situacijo obravnavamo z vidika le enega resorja in le enega dokumenta. Imamo javna tožilstva, javna pravobranilstva, sodišča, inšpekcije, svet za ljudsko obrambo, SZDL, ki morajo ocenjevati stanje družbene samozaščite. To je njihova funkcija. Komiteji za SLO in za družbeno samozaščito bi tudi morali to opravljati. Menim, da bo ocena preveč enostranska, če bomo obravnavali le ta dokument in dali končno oceno, kakšna je varnostna situacija v SR Sloveniji.

V poročilu vzbuja pozornost podatek, da je 33 % primerov kriminala ostalo neodkritih. Če je to parameter, ki nam govori, kakšna je učinkovitost organov za notranje zadeve, potem moram reči, da to ni dobro in se nam lahko zgodi, da ne bomo odkrili tudi zelo važnih dejanj na tem področju. Menim, da to povzroča potrebo po analizi, kje so vzroki tolikšnega števila neodkritih dejanj. Mi imamo sistem družbene samozaščite in ne moremo biti zadovoljni s tem povprečjem. Sprejeti moramo sklepe in ukrepe, da se sistem dogradi, ali pa je treba morda kaj reorganizirati, ali drugače opraviti, skratka, drugače postaviti ali sprejeti drugačne norme, kakšne predpise dodati, ali kaj podobnega. To manjka v tem poročilu.

Prav tako vzbuja pozornost podatek o gospodarskem kriminalu. Če imamo 32.ooo primerov kriminala, in od tega v gospodarstvu vsega 8 %, potem se vprašam, kje pride do tega kriminala: v državni upravi, v družbenih organizacijah ali kje drugje, če ga je v gospodarstvu le 8,3 %. Menim, da pa je največ kriminala vendarle v gospodarstvu. Imam vtis, da je tu preveč prisotno veliko malo pomembnih zadev, ki jih v praksi registrirajo in da bi to morali kvalificirati in kvantificirati drugače, da ne bi izpadlo, da imamo skoraj povsem nenevarno stanje v gospodarstvu, kajti, če je 3 % kriminala v gospodarstvu, to ni nobena nevarnost za našo družbo. Rekel pa bi, da je pri tem obratno, saj iz analiz stanja v gospodarskih organizacijah, če analiziramo le nekaj organizacij, lahko ugotovimo, da imajo neki milijarde in desetine milijard dinarjev pokritih in nepokritih na najrazličnejših čudnih računih. Mislim, da bi to morali bolj analizirati.

Prav tako naj navedem podatek iz poročila, da imamo od 32.ooo primerov vsega lo primerov kriminala v zunanji trgovini. Vemo pa iz nekaj primerov, ki so bili sporočeni javnosti, da na tem področju nimamo veliko reda, da nam zunanja trgovina v marsičem šepa in da je v zunanji trgovini marsikje kriminal, kar ni zajeto v teh desetih primerih.

Še nekaj manjka v tem poročilu, o čemer pa bi morali poročilo dati drugi. Gre za to, kar je omenil tudi tovariš Hafner. To so vse bolj jasni in glasni sejalci dvoma v naši družbi o najpomembnejših dogodkih v naši preteklosti. Gre za najbolj jasne ocene teh dogodkov, pa že zopet so nekateri dejavni pri demitologiranju teh dogodkov.

Menim, da se vse bolj glasno, poleg samoupravnega pluralizma pojavlja tudi meščanski pluralizem. To se opaža tudi v sredstvih javnega informiranja. Gre za idejno stran tiste dejavnosti, naperjene zoper družbeno lastnino, ki ni le kriminal v smislu, na primer če je kdo kaj ukradel. To je za naš varnostni sistem in sistem samoupravljanja zelo pomembno.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa! Kdo še želi razpravljati? Prosim, besedo ima tovariš Ivan Kramer.

I v a n K r a m e r : Tovarišice in tovariši delegati! Rad bi vas na kratko informiral o dejavnosti na področju samozaščitne funkcije sindikatov. Gre za precej velike pravice na tem področju, ki jih imamo v Zvezi sindikatov in v združenem delu. V Zvezi sindikatov Slovenije so se organizacije in organi Zveze sindikatov redno, bolj odgovorno in vsebinsko ukvarjali z družbeno samozaščito. Celota ali pa posamezni elementi sistema družbene samozaščite so bili pogosta tema mnogih sej, seminarjev, posvetov, razprav in razgovorov organizacij in organov Zveze sindikatov. Prav zaradi tega so na tem področju doseženi nekateri rezultati oziroma dosežen napredek v smislu nadaljnjega podružbljanja zaščitne

funkcije. Okrepljena je zavest, povečana usposobljenost in poudarjen nov ustvarjalen odnos delavcev do aktivnosti pri uresničevanju družbene samozaščite, še posebno pri preprečevanju različnih oblik sovražnega in drugih oblik družbeno škodljivega delovanja.

Poleg tega so organizacije in organi Zveze sindikatov skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami spodbudili široke družbenopolitične akcije za zaščito samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine, zaščito delavcev pri delu, fizično-tehnično zavarovanje, protipožarno zaščito, varnost prometa, zaščito tajnih podatkov ljudske obrambe, poslovnih in drugih tajnosti, obveščanje in usposabljanje delavcev za delo na opravilih družbene samozaščite, usposabljanje samoupravne delavske kontrole za upravno-ustavne in zakonske funkcije. Posebna pozornost pa je bila namenjena ocenjevanju politično-varnostnih situacij v konkretnih okoljih ter izvajanju ukrepov in akcijam, ki so jih pogojevale varnostne razmere v posameznih delovnih okoljih.

Kljub doseženim rezultatom pri uresničevanju družbene samozaščite pa lahko ocenimo, da družbenopolitična akcija, vezana na varnostne in zaščitne naloge, ni bila povsod enako intenzivna. Še vedno so prisotne nekatere pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti od pasivnosti, formalnosti in počasnosti do nerazumevanja bistva zelo jasno opredeljenih kongresnih sklepov Zveze sindikatov.

Za situacije, o katerih je nekoliko prej razpravljal predsednik Skupščine SR Slovenije tovariš Vinko Hafner, pa moram reči, da so v posameznih delovnih okoljih zelo različne. Zelo pozitivno je ocenjena včerajšnja seja, ko so obravnavali gospodarska gibanja v tem letu v okviru odbora kovinarjev v Novi Gorici. Tam vodijo politično akcijo v tem smislu, da delavce pripravijo na to, da bodo delali 12 ur na dan in še vse sobote in nedelje, da bi dosegli izvozne cilje oziroma se v Vozilih-Nova Gorica prilagodili zahtevam tujega tržišča. To pomeni, da je treba politično aktivnost voditi v tej smeri, da delavce pripravimo na več dela. Gre pa tudi za okolja, kjer bo treba delavce politično pripraviti na to, da bodo manj delali zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala in pa vseh preostalih težav, o katerih ne bi danes na široko govoril, do tega, da jih bo treba pripraviti na to, da bodo morali iti na prisilne dopuste. Tam pa bo treba politično aktivnost malo drugače zastaviti. Zato predlagam zboru sklep, da bi morali družbenopolitični delavci, predvsem pa sindikati, biti na osnovi konkretnih ocen v posameznih okoljih dnevno prisotni tam,kjer pričakujemo take težave, ki sem jih na kratko omenil. Hvala lepa.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš Kramer. Besedo ima tovariš Milan Kučan.

M i l a n K u č a n : Menim, da je že doslej razprava šla daleč čez okvire dokumenta, ki je predmet današnje razprave, kar je glede na značaj tega zbora sicer razumljivo. Menim,da bi ne smeli temu poročilu dajati več kot objektivno lahko prevzame nase oziroma od njega pričakovati več, kot je njegov namen. Gre namreč za poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostnih razmerah in o aktivnosti organov za notranje zadeve. V tem poročilu so našteti elementi, ki so sicer relevantni za varnostno oceno. O tem je že nekaj govoril, če sem prav razumel, tudi tovariš Kocijan. Gre vendarle za elemente, ki so našteti in obdelani s posebnega vidika vloge te službe in te dejavnosti. To pomeni, da so to v bistvu le relevantni elementi za upoštevanje varnostnih vidikov v politični situaciji in ob razmerah v naši družbi.

Ne vem, če sem tovariša Hafnerja prav razumel, ampak mislim, da bi se težko strinjali s tezo, da je to v bistvu ocena politične situacije, ker bi s tem hočeš nočeš pristali na to, da je pri nas neka posebna služba, ki ima zakonsko določen obseg, naloge, pristojnosti in funkcijo in ki opravlja nalogo ocenjevanja političnih razmer v družbi. Seveda je najbrže to bil spodrsljaj. Mislim, da tudi vsebina razprave tovariša Hafnerja ni na to kazala. Menim, da gre za zelo pomembne elemente, ki jih mora upoštevati vsaka politična ocena. Prepričan sem, da je to upošteval tako slovenski kongres kot tudi preostali kongresi in bo tudi zvezni kongres Zveze komunistov te vidike v svoji oceni moral upoštevati.

Menim, da je seveda veliko bolj pomembno za našo razpravo in so zaradi tega stališča zbora in stališča Socialistične zveze pomanjkljiva, da ni dane analize o družbenoekonomskih, ideoloških ali koncepcijskih osnovah, na katerih se uveljav-

ljajo za politično oceno relevantna dejanja, deviacije v družbenem obnašanju in tako naprej, vse do mladinskega prestopništva.

Ob nekaterih konstantah, ki sicer veljajo glede na vrednostna načela, ki jih ta družba ima za družbeno zavržena dejanja, je potrebno v zaostreni ekonomski in politični situaciji računati tudi z nekaterimi novimi obnašanji, ravnanji, pojavi in tako naprej, ki so pomembni za ocenjevanje varnostne situacije. O nekaterih je govoril tovariš Kramer. Za primer bi navedel še nekatere. Na primer, do sedaj smo bili navajeni, da smo prekinitve dela, ne glede na to, kako smo jih kvalificirali, zmeraj šteli za negativno dejanje. Do prekinitev dela bo prihajalo zaradi tega, ker v prihodnje ne bo dela. Disciplina je lahko v določenem delovnem okolju, kjer ni dela, kjer je celo ta hip lahko to "družbeno opravičljivo in zaželjeno" in kjer je težko mobilizirati delavce za večji delovni napor, za izkoriščanje materialnih rezerv in tako naprej kot v drugih okoljih. Seveda je to nujno in je to družbeni imperativ. Imamo tudi situacije, ko ne bodo vsi kolektivi toliko zreli, da bi znali to svojo situacijo in svoj večji napor pravilno vrednotiti. To pomeni, da ne bodo vsi pristajali na podaljšani delovni čas in na delo ob sobotah in nedeljah in podobno, ampak bodo tudi odpori do tega.

To so tisti elementi, ki so pomembni zato, da bi jih družbenopolitične organizacije oziroma naša delegatska struktura ocenila kot relevantne elemente, na katere ta služba glede na način svojega dela in metode, ki jih uporablja, opozarja vse nas, v tem primeru tudi Skupščino SR Slovenije in tudi Družbenopolitični zbor.

Strinjam se, da je družba toliko bolj trdna, kolikor jo branijo delovni ljudje, delavci in občani, skratka, kolikor vsa družbena struktura stoji za njo. Vendarle mislim, da je pri tem, če gre že za politično vrednotenje teh elementov, pomembno ugotoviti osnovni vzrok za ta obnašanja, ki so bolj občutljiva v politično-subtilni sferi in ki imajo svoj vpliv na gospodarsko in politično učinkovitost sistema. Menim, da je vendarle osnovni vzrok - pri tem se je potrebno sklicevati na oceno političnih dogodkov in sestankov v zadnjem času - v odtujenosti delavcev od dohodka in zlasti od presežne vrednosti. S tem je povezana obramba njihovih interesov. Že prejšnjikrat sem na seji zbora, ko smo ocenjevali izkušnje iz dela Družbepolitičnega zbora, hotel povedati, da se šele takrat, ko se delavec poveže prek celotnega ekonomskega instrumentarija v mikroekonomske celice, kar ima neposreden vpliv na njegov materialni položaj in na možnosti zagotavljanja njegovega razvoja in socialne varnosti, spreminja iz delavca, ki misli na način mezdnega delavca, v delavca, ki odloča o tekočem dohodku. Šele takrat, ko začne odločati o presežnem delu v razširjeni in družbeni reprodukciji, se začne obnašati kot gospodar. Tega pri ocenjevanju tako varnostne kot tudi politične situacije ne bi smeli zanemarjati, ker je s tem povezano drugo zelo pomembno vprašanje, od kod so sovražniki in kdo so sovražniki, da uporabim ta izraz, ali zoper koga se je potrebno boriti.

Pri nas ni le klasične reakcije, ta je v svojih praktičnih manifestacijah v tem poročilu tudi tako ocenjena, čeprav v velikem delu navaja aktivnosti naše emigracije in vpliv te emigracije. To je vendarle z vidika naše osnovne strategije ta hip manj pomembno. Bolj pomembno je tisto, kar se dogaja pri nas doma in čemur pravimo z različnimi izrazi boj za družbo združenega dela, ali pa konflikt med samoupravnimi in etatističnimi, birokratskimi, tehnokratskimi, liberalističnimi in ne vem še kakšnimi tendencami. Kaj je družbenoekonomska osnova tega konflikta? Po mojem mnenju bi morali biti pozorni na dejstvo, da so z uveljavljanjem in širitvijo samoupravljanja na ključna, zgodovinsko od delavcev najbolj odtujena področja odločanja o presežnem delu in družbenem kapitalu v razširjeni reprodukciji, resno ogroženi zgodovinsko pridobljeni monopoli posameznih struktur pri nas, in sicer od etatistične, ki je združena z izvršilnimi organi in najneposredneje povezana s političnimi strukturami, komiteji na ravni občine, že v tovarni, republiki, federaciji, pa do tistih, ki so pogojene s samimi pozicijami, ki so si jih posamezni ljudje pridobili znotraj podjetij. Ne gre zmeraj za zavesten odpor temu. Gre pogostokrat tudi za nezaupanje,oportunizem in tako naprej. Če pogledamo, je vse to, kar smo na primer zadnji dve leti govorili o vzrokih za ekonomsko situacijo, o krivdi, o odgovornosti za ekonomsko politiko, kakršna je bila vodena, zapisano v dokumentih. Kljub temu se tudi na področju ekonomske politike sprejemajo odločitve drugače. Skoraj noben pomembnejši ukrep ni sprejet brez podpore istih političnih organov, ki so sprejemali te politične dokumente. Tu je konflikt med,rekel bi "dvojno dušo", ki jo vsak od nas nosi s seboj in o kateri smo govorili tudi na kongresu Zveze komunistov Slovenije. Ne gre le za te interes, ampak ponekod gre za nezaupanje

in ponekod tudi za oportunizem.

To se na skupnem imenovalcu fronte samoupravljanja pojavlja seveda z drugačnimi načini urejanja družbenih odnosov in se kaže kot nezaupanje tako v sistem, kot še bolj tudi v socialnega nosilca drugačnega gospodarjenja ali drugačnega urejanja družbenih odnosov. Brez tega, ne da bi poudarili, da je osnovni socialni nosilec delavec v temeljni organizaciji združenega dela in od tam v celotni integraciji združenega dela, ne bi dobili prave podobe in pravih koordinat, znotraj katerih se mora gibati politična akcija. S tem je namreč povezana teza, ki je zelo pogosta in ki je tudi v zvezi z XII. kongresom Zveze komunistov Jugoslavije napisana v dokumentih in tudi v antiinflacijskem programu, kar pomeni v vseh programih, ki nastajajo na izhodiščih dolgoročnega programa stabilizacije. To je teza o zaostajanju samoupravljanja oziroma o zastoju v razvoju samoupravljanja, ali še bolj neposredno rečeno kriza samoupravljanja. Mislim, da na takšno tezo, vsaj glede globalnega razvoja samoupravljanja, ne bi smeli pristati, ker se s tem zapira perspektiva.

Vsi konflikti ne bi bili opaženi, če se samoupravljanje ne bi širilo na področje zlasti odločanja o družbenem kapitalu oziroma o razširjeni reprodukciji. To je izzvalo konflikte na področju ekonomskih odnosov s tujino, na področju kreditno-monetarne in emisijske politike, na področju bančnega sistema, financiranja razširjene reprodukcije in tako naprej. Gre za ključna področja. Na te konflikte nekateri odgovarjajo, da je do tega prišlo zaradi zastoja v samoupravljanju. Je pa dejansko narobe! Mislim, da je do njih prišlo prav zaradi uveljavljanja samoupravljanja. Vprašanje pa je odgovornosti, zrelosti in sposobnosti, rekel bi tudi odločnosti in neoportunizma subjektivnih sil, zlasti Zveze komunistov, da vztrajajo na tem, da je subjekt spreminjanja teh odnosov in teh procesov delavec v temeljni organizaciji združenega dela, ki pa mora biti z inštrumentarijem ekonomske politike postavljen v situacijo, da nosi pozitivne in negativne materialne učinke svojega obnašanja v teh konfliktih. Prek socializacije dolgov, izgub, prek socializacije tujih kreditov, ki so bili porabljeni za finalno porabo, ki nimajo nobenih posledic v večanju materialnih proizvodnih kapacitet, v agresivnejši politiki izvoza in s tem v spreminjanju plačilno-bilančne in devizno-bilančne pozicije Jugoslavije, seveda to ne more iti.

Dejstvo namreč je, da bodo delavci nosili posledice ekonomske stabilizacije, če bomo pri njej resno vztrajali in jih že nosijo. Vprašanje pa je seveda, ali so res delavci imeli vpliv na to, da smo v tako situacijo prišli. Formalno da. Iz tega vidika so v zadnjih osmih letih posebej aktualni zbori združenega dela, zbori uporabnikov tako v skupnostih materialne kot tudi nematerialne proizvodnje, zbori upravljalcev bank, da o preostalih uporabniških strukturah ne govorim. Povsod je šlo za njihov denar, ki se je uporabljal, vprašanje pa je, ali res tako kot so oni mislili, da je to najbolj prav.

Tovariš Hafner je rekel, da je izhod v krepitvi zaupanja ljudi v sistem in njegovo učinkovitost. S tem se strinjam. S prepričevanjem, da je ta sistem dober, ne bomo več veliko dosegli. To zaupanje se bo okrepilo, če bodo delavci imeli delo, če bo to delo organizirano in če ga bodo organizirali tisti, ki so za to plačani in ki nosijo za to posebno odgovornost, vključno z izvršilnimi in političnimi strukturami, če bodo delavci imeli vpliv na odločitve v zvezi z razpolaganjem z družbenim kapitalom, investicijskimi sredstvi, namenom investicij, delitvijo dohodka in njegovimi segmenti uporabe, vključno z osebnim dohodkom. Govorim o tem zaradi tega, ker ljudje res terjajo doslednost, vendar ne vedo od koga. Mogli bi v zvezi s tem biti dosledni do sebe in do drugih. Smisel odgovornosti in kolektivnega dela ni v tem, da se prepiramo o mandatih in da tisti, ki so bili najbolj goreči za enoletni mandat, ugotavljajo, da je prekratek in da se v bistvu s tem zamegljuje odgovornost, ampak je v tem, da vsakdo v okviru svojih pristojnosti in pooblastil tudi do konca odgovorno dela oziroma jih izpolni. Zato mora biti sistem samoupravne in socialne oziroma politične kontrole veliko bolj afirmiran, česar se spet ne da narediti brez odločnosti subjektivnega faktorja, to je družbenopolitičnih organizacij, ki morajo najprej izpostaviti problem svoje odgovornosti.

Da ne bom predolg. O teh problemih govorim zaradi tega, ker se postavlja vprašanje učinkovitosti ali neučinkovitosti, naše doslednosti ali nedoslednosti, sposobnosti ali nesposobnosti, da realiziramo odločitev za koncept dolgoročne

ekonomske stabilizacije. Ta je resnično pomembna, ker je bistven element vseh naših ekonomskih in družbenih problemov. V njej se kažejo vsa naša razvojna, materialna in socialna protislovja in tudi naša nedoslednost, da bi nekatera pred leti sprejeta načelna izhodišča realizirali v naši družbeni praksi. Vendarle mislim, da so ekonomske razmere le posledica nečesa, kar je veliko globlje, to je konflikta različnih konceptov in pogledov na možne smeri razvoja pri nas.

Osnovni konflikt je ideološkega značaja in se reflektira tudi v različnih pogledih na sposobnost ali nesposobnost našega sistema socialističnega samoupravljanja s svojim družbenoekonomskim in družbenopolitičnim vidikom. Mislim, da je to pravi vzrok. Morali bi po vseh teh kongresih zahtevati enotnost, ker bodo brez te enotnosti različni koncepti etatističnega razvoja nujno drug drugega blokirali in se bo to reflektiralo še naprej v splošni družbeni učinkovitosti. S tem je povezano tudi vprašanje ocene dosedanjega razvoja. Program ekonomske stabilizacije in izhodišča imajo med vzroki našteto tudi na nek način negativno oceno dosedanjega razvoja, ne zato, ker bi ga postavljala pod vprašaj. Gotovo je, da se od leta 1945 naprej nismo mogli kot silno nerazvita družba s številnimi gospodarskimi, materialnimi, socialnimi, kulturnimi, političnimi in drugimi konflikti in protislovji drugače razvijati in drugače krepiti materialne baze kot po poti ekstenzivnega razvoja. Tako se razvija sleherna nerazvita družba.

Gotovo je, da smo s stopnjami razvoja, ki so bile daleč nad svetovnim in evropskim povprečjem vse do zadnjih pet oziroma štirih let toliko okrepili materialne proizvodne sile te družbe in s tem družbenoekonomske osnove te družbe, da je na njihovi podlagi možen kakovostni razvoj. Celo po ocenah mednarodnega monetarnega fonda bomo leta 1985 presegli bariero nerazvite in prešli v srednje razvito industrijsko družbo na začetni etapi takšnega razvoja. Naši ekonomisti pravijo, da smo to stopnjo že presegli. To seveda zahteva bistveno drugačen odnos do kvalitete gospodarjenja, do veljavnosti ekonomskih kvalitativnih faktorjev gospodarjenja, do veljavnosti tržnih zakonitosti v pogojih uveljavljanja naših družbenoekonomskih razmer, kategorij dohodka, dohodkovnih odnosov glede skupnega prihodka, udeležbe v skupnem prihodku, združevanja dela in sredstev. Le prek teh naših izvirnih družbenoekonomskih kategorij se lahko uveljavljajo in polno delujejo tržne oziroma druge ekonomske zakonitosti. Gre za problem in se zelo strinjam s tovarišem Hafnerjem, da smo predolgo zadrževali ekstenzivni razvoj, ne glede na to, da bi najbrž določenim delom Jugoslavije ustrezalo, če bi zadrževali še naprej tak ekstenziven razvoj. V bistvu, če se pogledajo kvaliteta razvoja Jugoslavije v celoti in tisti motivi, ki vlečejo Jugoslavijo naprej in jo usposabljajo za njeno konkurenčno prisotnost na svetovnem trgu oziroma v mednarodni delitvi dela, je to gotovo prehod v intenziven razvoj na kvalitativnih faktorjih gospodarjenja ob polnem izkoriščanju prednosti in družbenih rezerv, ki niso le v materialno-ekonomskem, ampak predvsem v družbenoekonomskem smislu v okviru našega sistema.

Morali bi prenehati z birokratsko etatistično logiko, da je materialno bogastvo družbe, družbeni proizvod in nacionalni dohodek mogoče povečevati le z nadaljevanjem investiranja v nove proizvodne kapacitete. Zlasti za Slovenijo postaja osnovni problem boljše gospodarjenje na sedanjih kapacitetah.

Nikjer tudi nisem zasledil, da bi bilo v katerikoli od teh ocen zapisano, da je bil ta razvoj vprašljiv, ali da se ga da postaviti pod vprašaj oziroma da ga je potrebno razveljaviti. Rad bi pa rekel nekaj. Kot primer imam dva podatka, ki sem ju poiskal. Delež izvoza jugoslovanskega gospodarstva od leta 1966 - kar pomeni za zadnjih 15 let - se je po petletnih srednjeročnih obdobjih, to je v obdobju, ko smo imeli izrazito ekstenziven razvoj z velikimi investicijami in z razmeroma velikim deležem tujega kapitala v širitvi materialne podlage združenega dela pri nas, ampak veliko bolj na začetni fazi znotraj realno razpoložljivega dohodka, kot v končnem obdobju tega 15-letnega obdobja, gibal takole: v obdobju 1966-197o je jugoslovansko gospodarstvo sodelovalo v svetovnem izvozu z o,53 %, kar je padlo v naslednjih petih letih 1971-1975 na o,48 % in v obdobju 1976-198o, kar pomeni v zadnjem obdobju, na o,44 %, na konvertibilnem področju z o,4o % na o,23 %. To samo po sebi dosti govori o tem, koliko smo s kvaliteto gospodarjenja padli, čeprav seveda ne mislim, da je to seveda absoluten podatek, ki pove vse. Dolg do tujine leta 1981 znaša 21 milijard dolarjev, na konvertibilnem področju 19,5 milijard dolarjev. Leta 1975, kar pomeni na začetku spreminjanja v intenzivno gospodarjenje, je znašal 6,6 milijarde dolarjev,

kar pomeni, da se je v zadnjih petih letih povečal več kot trikrat.

O teh podatkih govorim zaradi tega, ker se seveda moramo nujno vprašati, kdo nosi krivdo za to? Ali lahko torej krivca za to iščemo v dejstvu, da je delavec začel dobivati večjo vlogo pri vplivu na kvaliteto in na smer razvoja družbenoekonomskega in materialnega razvoja pri nas, ali je krivdo za to treba iskati v zadrževanju inštrumentarija starega administrativnega etatističnega urejanja odnosov, zlasti v družbeni reprodukciji. Mislim, da bi najbrže bilo težko in za nas prezahtevno, da bi rekli: "tako ali drugače". Gotovo, da je potreben dialektičen pogled na to. Ampak prevladujočo odgovornost za to je vendarle potrebno iskati v nedoslednosti,zopet bi rekel subjektivnega faktorja, da odločno vztraja, da je primarna odgovornost na mnogih socialnih nosilcih ekonomske politike in ekonomskega oziroma družbenega razvoja v celoti. To so lahko le delavci v temeljnih organizacijah združenega dela v celotni integraciji združenega dela na samoupravni družbenolastninski in družbenoekonomski podlagi in na že močno razviti materialni podlagi družbe in združenega dela še posebej.

Če tega ne bi ugotovili, potem seveda nujno moramo pristati na tezo, ki je pri nas zelo prisotna, da imamo dobro postavljen ekonomski sistem,ki sicer ni popolnoma med seboj usklajen na posameznih segmentih družbene reprodukcije, od ekonomskih odnosov s tujino, sistema in kontrole cen, do razširjene reprodukcije in tako naprej, vendarle je to sistem za redne razmere. V izrednih razmerah, ko so porušeni materialni proporci in so strukturna neskladja očitna, pa ta sistem ne more delovati. S tem sistemom je povezan seveda, rečem mu socialni nosilec, kar pomeni, da ga je treba nadomestiti in je postavljeno vprašanje, kakšen sistem je treba uveljaviti in kdo je socialni nosilec tega drugega sistema. Možno je le etatistično vračanje na državno-lastninske osnove, ali na liberalno gospodarstvo. Seveda pa nismo ne za eno ne za drugo glede na naše deklaracije, ustavo in zakon o združenem delu.

Bistveno drugače se postavlja vprašanje reforme oziroma ekonomske stabilizacije, kot se je postavljalo leta 1965, čeprav so cilji, gledano materialno in ekonomsko, približno isti. Takrat nismo imeli pomembnega pogoja. Nismo imeli zaokrožene institucionalno zgrajene družbenoekonomske osnove za takšno zahtevno družbeno operacijo. Že z amandmaji, z ustavo in z zakonom o združenem delu pa jo imamo. Sedaj gre za vprašanje, ali smo pripravljeni do konca, z vsemi konsekvencami na tej podlagi in na takšni strukturi družbenoekonomskih odnosov pripeljati to družbeno operacijo do konca in s tem prek uveljavljanja sistema ustvarjati normalne razmere, ali pa se zatekati nazaj v arzenal državno-lastninskih odnosov in instrumentarij ekonomske politike in na tej osnovi delavca držati v mezdnem položaju, ali pa mu ustvarjati razmere, ko bo lahko prevzel ekonomsko in s tem tudi politično oblast.

To so elementi, ki jih tudi navaja v svojem pomembnem delu poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve in seveda normalno v skladu z vlogo te naše službe tudi prepušča družbenopolitičnim organizacijam, da na tej podlagi ocenijo politične razmere in koncipirajo svojo akcijo. Zato sem se tudi oglasil k razpravi, ker mislim, da ne bi bilo prav, če bi od tega poročila pričakovali več, kot je to poročilo objektivno po svoji funkciji in namenu in posebej ne, kot je lahko več glede na vlogo, ki jo ima ta služba in ta dejavnost za organizacijo naše družbe.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš Kučan. Kdo še želi razpravljati? Želi besedo v imenu predlagatelja tovariš Edvard Kranjčevič?

E d v a r d K r a n j č e v i č : Tovarišice in tovariši delegati! Rad bi pojasnil, da nismo imeli namena poročila Republiškega sekretariata za notranje zadeve oblikovati kot politično oceno razmer v republiki. To tudi v poročilu ni navedeno in tudi iz današnjega uvoda republiškega sekretarja tega ne moremo sklepati. Dejstvo pa je, da smo na nekatere zadeve opozorili v tem poročilu predvsem zato, ker je to naša dolžnost glede na pristojnosti, ki jih ima Republiški sekretariat za notranje zadeve na varnostnem področju. V skladu s temi pristojnostmi je tudi poročilo koncipirano, čeprav ima morda nekoliko neroden naslov "Varnostne

razmere v Sloveniji v letu 1981". Vendar gre le za tiste varnostne razmere, za katere je pristojen Republiški sekretariat za notranje zadeve in jih mora spremljati in tudi urejati.

Drugo vprašanje, ki ga moram pojasniti, je vprašanje števila kriminala in njegove strukture oziroma neraziskanosti. Treba je povedati, da smo v preteklih letih iz leta v leto bolj zaostrovali disciplino pri prijavljanju kaznivih dejanj in prekrškov. Pri nas je bila namreč praksa, da so se nekateri komandirji postaj milice v preteklosti pod različnimi lokalnimi vplivi svobodno odločali, da nekaterih kaznivih dejanj, zlasti lažjih pa tudi nekaterih drugih, niso prijavljali. V zadnjem času zahtevamo, da se sleherno kaznivo dejanje, tudi najlažje, obvezno prijavi tožilcu, ki je edini pristojen, da oceni družbeno nevarnost posameznih dejanj. Zato se v nekaj preteklih letih nekoliko bolj kot je normalni trend povečuje število kaznivih dejanj, to se pravi kriminalitet. Normalna rast znaša od 3 do 6 odstotkov letno, kar pa je več od tega, je predvsem posledica bolj striktnega izvajanja načela legalitete, po katerem je treba sleherno kaznivo dejanje ovaditi.

Kar zadeva neraziskanost kaznivih dejanj nas tudi ta pojav skrbi. V Jugoslaviji je odstotek neraziskanih dejanj še vedno nekaj nižji kot pri nas in znaša okoli 15 do 2o odstotkov. V svetu je danes odstotek neraziskanih kaznivih dejanj predvsem splošnega kriminala med 6o in 7o odstotki. Ponekod je celo višji, tako da smo z našo številko, če jo primerjamo z razvitimi družbami, lahko bolj ali manj zadovoljni. Res pa je, da bo verjetno ta odstotek neraziskanosti pri nas še rastel, kajti srečujemo se z vrsto novih oblik kriminala, predvsem organiziranega, ki ga do sedaj ni bilo v takem obsegu, kot je v novejšem času. Zlasti se je pojavil tako imenovani tranzitni kriminal, ko kriminalci iz drugih republik, ali celo iz drugih držav pridejo k nam, izvršijo kaznivo dejanje in se takoj umaknejo z našega terena. Praktično lahko le ugotovimo, da je kaznivo dejanje izvršeno, storilca pa že dolgo ni več in ga pravzaprav ni mogoče prijeti.

V Jugoslaviji si prizadevamo, da bi kriminalistične informacijske sisteme povezali in bolj učinkovito izmenjavali informacije o teh tako imenovanih organiziranih storilcih kaznivih dejanj. Pri tem nismo najbolj uspešni predvsem zato, ker na področju informacijskega sistema organov za notranje zadeve Jugoslavije nismo pravočasno sprejeli ustreznega sporazuma o metodologijah in o drugih vprašanjih, o računalniških programih in opremi.

Za gospodarski kriminal moram reči, da je ta številka dokaj visoka. Trdno pa sem prepričan, da ne izraža pravega stanja predvsem zato, ker je gospodarski kriminal resnično specifičen kriminal. Tukaj je treba odkrivati kaznivo dejanje, ko pa je kaznivo dejanje odkrito, odkriješ hkrati storilca, medtem ko pri vsem drugem kriminalu odkrivaš v glavnem storilca, ker so dejanja znana. Odkriti kaznivo dejanje, ki je praviloma zakrito na vse mogoče načine, je težka zadeva. Trudimo se, da bi odkrili več, vendar nismo toliko uspešni, da bi lahko bili s temi rezultati zadovoljni. Bolj nas skrbi varovanje družbenega premoženja nasploh. Nekateri pokazatelji kažejo, da ni največje zlo tisto, ki ga povzroči gospodarski kriminal družbenemu premoženju. Veliko več družbenega premoženja se uniči in odtuji z različnimi oblikami malomarnega odnosa do družbenega premoženja tudi z majhnimi krajami, ki jih je izredno veliko. Znani so primeri iz preteklih let, ko so recimo cele delovne organizacije kradle. Naj spomnim samo na primer iz Kranja, ko so bili odnosi znotraj organizacij povsem skaljeni in se je v bistvu cela organizacija spremenila v kriminalno organizacijo.

Omenim naj tudi zavarovanje družbenega premoženja in vrsto drugih stvari. Pri nas je tako pri poslovodnih kot včasih tudi pri samoupravnih organih prisoten malomaren odnos do družbenega premoženja, češ saj smo zavarovani in s tem je naše delo opravljeno. Zavarovalnica bo v vsakem primeru plačala sleherno škodo. To pomeni, da so dodatni izdatki za večjo varnost pravzaprav odvečni izdatki za delovno organizacijo oziroma organizacijo združenega dela. Rešitve lahko iščemo v tej smeri, da se plačilo stroškov oziroma škode delovni organizaciji veže na to, ali so bili predhodni preventivni in zavarovalni ukrepi ustrezno opravljeni ali ne.

Kar zadeva nekatere druge številke, ko je na primer deset kaznivih dejanj v zunanji trgovini, je treba upoštevati, da so podatki tako razvrščeni zaradi statistike in da prav gotovo teh kaznivih dejanj ni samo deset. Pri zunanjetrgovinskih organizacijah v ožjem pomenu jih je bilo toliko, sicer pa jih je na tem področju bistveno več.

Komentirati moram tudi vprašanje nestrpnosti organov za notranje zadeve in mladih, da ne bi bilo to vprašanje le polovično pojasnjeno. Do tega je prihajalo vedno v tistem času, ko smo imeli mlado milico in tudi danes je tako. Povprečna starost miličnikov je od 28 do 3o let. V Ljubljani je povprečna starost miličnikov 25 let. Podobna situacija je bila v 1948. letu in tedaj vedno prihaja do določenih konfliktov med mladino in mladimi miličniki. Vzrok za to ni v tem, da izvajamo neko politiko zaostrovanja teh odnosov, ampak gre enostavno zato, da mladi miličniki in mladinska organizacija ne najdejo skupnega jezika. Dokler so kadeti v šoli, imamo tam najboljše mladinske organizacije, taka je bila tudi ocena občinskega vodstva mladine v Šiški in v mestu. Potem pa se pojavijo konflikti. Najbrž je res, da miličnik z vidika svoje funkcije nekoliko drugače opazuje izvedbo množičnih kulturnih akcij, kakor pa jo opazuje tisti, ki jo prireja in se je udeležuje. Najbrže teh konfliktov ne bi bilo, če bi tudi prireditelji bolj skrbeli za to, da na takih prireditvah ne prihaja do izgredov, do nemogočega razgrajanja, pijančevanja in podobnega. Najbrž res ni nujno, da je ta množična kultura povezana z množičnim pijančevanjem in razbijanjem, kaljenjem javnega miru in tako dalje, ko morajo miličniki posredovati. Seveda pa so tudi občinski upravni organi za notranje zadeve, ki taka dovoljenja dajejo, previdni, če predvidevajo, da bo - in praviloma do tega prihaja - takšno ali drugačno kaljenje javnega reda in miru ob takih prireditvah. Dogovoriti bi se morali, kako bomo ravnali ob takih prireditvah, kajti mi nimamo nič proti njim, vendar moramo v okviru zakonitih pooblastil izvajati in zagotavljati javni red, ne pa podpirati kršitev le-tega.

Zdi se mi, da bi bilo bolje, če bi mladinska organizacija uspela vključiti v svoje vrste vse miličnike, ki se pogosto, ko pridejo na teren, znajdemo v dokaj praznem prostoru. Treba bi bilo delati z njimi in jim pomagati. Verjetno pa je potrebno tudi več dogovarjanja in več strpnosti tudi s strani prirediteljev takih množičnih manifestacij. Hvala.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš Kranjčevič. Želi še kdo razpravljati? (Ne.)

Na kratko bi komentiral dve vprašanji. Menim, da je prav, da je tovariš Černe govoril o odnosu med ZSMS in organi za notranje zadeve tudi samokritično in podpiram misel, da si je treba prizadevati za preseganje nezaupanja, ki se je pokazalo ob nekaterih zadnjih prireditvah. Prav tako je razumljivo, da organi za notranje zadeve ustrezno reagirajo na kršitve javnega reda in miru. Zdi se mi le, da temeljni problem pri tem ni v razmerju med ZSMS in mladimi miličniki, temveč gre bolj za odnos med organizatorji prireditev v okviru ZSMS in pristojnimi organi za notranje zadeve.

Drugo vprašanje, ki bi ga želel kratko komentirati zadeva širino današnje razprave. Prav gotovo je bila celotna današnja razprava veliko širša kot pa gradivo, na podlagi katerega je potekala. Seveda pri tem ni bil namen, da širimo pristojnosti in odgovornost nosilcev poročila, temveč da na temelju stališč in usmeritev, ki so jih sprejele družbenopolitične organizacije, širše spregovorimo o političnih vidikih varnostne situacije. V zvezi s tem bi se morali dogovoriti, da bomo v prihodnje pripravili oziroma zahtevali takšna gradiva za to razpravo, ki se ne bodo omejevala le na vlogo, funkcije in odgovornost organov za notranje zadeve in na ta način ustvarili boljše pogoje za široko politično razpravo v zboru.

Menim, da mora skupina, ki smo jo oblikovali, da oblikuje predlog dopolnitev k predlaganim sklepom vključiti vanje zlasti družbenoekonomski vidik, kot je bil poudarjen v razpravi tovariša Kučana.

S to točko dnevnega reda bomo nadaljevali, ko bo skupina dala svoje poročilo.

Prehajamo na 3 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na razpravo o poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Poročilo je predložil Izvršni svet. Obravnavala sta ga Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija.

Danes smo prejeli predlog ugotovitev, priporočil in sklepov, ki naj bi jih sprejeli vsi zbori Skupščine. Uvodno besedo smo že poslušali. Predstavnik Izvršnega

sveta v našem zboru je tovariš Martin Košir.

Želi poročevalec Odbora za družbenopolitični sistem razpravljati? (Ne želi.) Želi predstavnik Zakonodajno-pravne komisije razpravljati? (Ne želi.)

Preden preidemo na razpravo, predlagam zboru, da imenujemo tovariša Šušmelja in tovariša Vindiša v skupino delegatov vseh zborov, ki bo spremljala razpravo v zborih in po potrebi predlagala spremembe in dopolnitve predloga ugotovitev, priporočil in sklepov. Se strinjate s tem predlogom? (Da.)

Pričenjam razpravo k tej točki dnevnega reda. Kdo želi razpravljati? (Nihče.) Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. Predlagam, da se tovariša Šušmelj in Vindiš takoj vključita v medzborovsko skupino, ker so drugi zbori že zaključili obravnavo te točke dnevnega reda in bi tudi mi to točko zaključili potem, ko dobimo poročilo in ugotovimo, ali so predlagane kakšne spremembe in dopolnitve v drugih dveh zborih.

Predlagam, da bi spremenili vrstni red obravnave zadev in da bi se lotili predloga zakona o evidenci nastanitve občanov in registrov prebivalstva glede na to, da je odbor predlagal, da oblikujemo stališča in bi bilo prav, da ta stališča dobi Zbor občin preden sam sklepa o tej zadevi. Se s takšnim predlogom strinjate? Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli sklep, da se v skladu s poslovnikom spremeni vrstni red obravnavanja zadev.

Prehajamo na 4. točko dnevnega reda, to je na predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva s tezami za osnutek zakona.

Predlog za izdajo zakona s tezami je predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Obravnavali so ga Odbor za vprašanja posebnega družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine Sveta za politični sistem pri Predsedstvu Republiške konference SZDL, Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija.

Danes smo prejeli poročilo Odbora za družbenopolitični sistem našega zbora, poročilo Zakonodajno-pravne komisije, stališča, mnenja in predloge Odbora za vprašanja posebnega družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine Sveta za politični sistem pri Predsedstvu RK SZDL in predlog stališč, ki naj bi jih zbor sprejel na podlagi 72. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije in 19. člena poslovnika Družbenopolitičnega zbora.

Želi predstavnik predlagatelja razpravljati? (Da.) Prosim, tovariš Kranjčevič.

Edvard Kranjčevič: Glede na to, da je že republiški sekretar na skupni seji govoril o tem vprašanju, bi se omejil zgolj na nekatera vprašanja, za katera Izvršni svet želi, da se uredijo s tem zakonom.

Dosedanji zakon o odjavljanju in prijavljanju stalnega bivališča in začasnega bivališča občanov in evidenc je bil urejen z zakonom iz leta 1974. Ta zakon je imel vrsto pomanjkljivosti, predvsem z vidika možnosti vodenja točnih evidenc o stalno nastanjenem prebivalstvu. Omogočal pa je zaradi dikcije zakona, da so se nekateri občani zgolj fiktivno prijavljali na naslove, ki so si jih lahko tudi izmislili. Upravni organ, ko je sprejemal prijavo stalnega bivališča, ni imel možnosti zavrniti tako prijavo, ampak jo je moral sprejeti in šele naknadno preveriti, ali je občan prijavil svoje stalno bivališče na stalni naslov ali na fiktivni naslov. Postopki okrog tega ugotavljanja so bili praviloma izredno dolgi, ker je moral upravni organ dokazati, da občan ne stanuje na tistem naslovu, ampak da stanuje nekje drugje. Praviloma so bili taki postopki tudi neučinkoviti, ker je občan takoj, ko je dobil drugostopenjsko odločbo ali odločbo sodišča, lahko ponovno prijavil stalno bivališče spet fiktivno in je bil ponovno potreben dolgotrajen postopek, ki je trajal šest in več mesecev za ugotovitev, da to ni stalno prebivališče.

Naš cilj je bil, da z dopolnitvijo tega zakona oziroma z izdajo novega, ker je zakon zelo kratek, zagotovimo predvsem možnost, da bo prijavna in odjavna služba delovala učinkovito in da bodo tudi registri stalnega prebivalstva taki, da bodo služili svojemu namenu. Danes se pogosto dogaja, da registri ne služijo svojemu namenu v celoti,ker se ob volitvah in ob drugih družbenih akcijah dogaja, da po nekaj tisoč ljudi, na primer v Ljubljani, ne najdemo. V Ljubljani je zdaj nekaj prek 19 tisoč primerov, ko ljudi, ki imajo prijavljeno stalno bivališče, ni in jih ni mogoče najti. V Mariboru je okoli 6 tisoč takih primerov. Pri različnih akcijah s področja družbene samozaščite in ljudske obrambe nekaj odstotkov ljudi sploh ni mogoče najti. Od 8 do lo odstotkov jih iščemo in najdemo po dveh ali treh dneh iskanja, preverjanja in tako dalje. To se pravi, da evidence na tem področju niso učinkovite.

Ko je bilo gradivo obravnavano v odborih zborov in v Zakonodajno-pravni komisiji, so bili izraženi pomisleki o ustanovitvi predlaganih rešitev. Res je, da jih lahko tolmačimo tudi tako, vendar predlagatelj meni, da to ni ključni problem. Zato je predlagal, da se sprejmejo amandmaji k 3. in 6. tezi, ki nekoliko drugače opredeljujejo stalno bivališče in možnosti za prijavo stalnega bivališča. Ta rešitev omogoča upravnemu organu, ki vodi evidence, da če posumi, da je prijava lažna, takoj sproži postopek in da sedaj preide dokazovanje na občana, ne pa na upravni organ. Če bi sprejeli tezo, da mora upravni organ dokazovati, ali je občan točno prijavil bivališče ali ne, se znajdemo v taki situaciji, kot je sedanja: veliko bi bilo postopkov, saj je 15o tisoč sprememb stalnih bivališč v republiki, kar pomeni, da bi bilo verjetno potrebno za eno tretjino izpeljati pravne postopke. Prav gotovo bi bilo potem nujno uvajati nove službe, novo administrativno delo, kar pa ne želimo. Hvala lepa.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Odbor za družbenopolitični sistem se je danes ponovno sestal in obravnaval to vprašanje. O tem bo poročal tovariš Kotar, ker nismo uspeli razmnožiti tega dodatnega poročila.

M a r j a n K o t a r : Odbor za družbenopolitični sistem je danes ponovno obravnaval predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov s tezami za osnutek zakona. Pri tem je odbor razpolagal tudi s spremenjenim besedilom 3. in 6. teze.

Odbor je mnenja, da je problematika evidence nastanitve občanov nedvomno problem, ki ga je treba reševati z vso pozornostjo. Dejansko se dogaja, da se občani prijavljajo fiktivno, tako kot je v uvodu povedal predstavnik predlagatelja in mislim, da je tudi Socialistična zveza v letošnjem letu po končanih volitvah predlagala, da se na tem področju zadeve nekoliko drugače uredijo. Ob volitvah smo ugotovili, da je veliko število delovnih ljudi in občanov prijavljenih fiktivno in da so bili na posameznih področjih rezultati zaradi tega bistveno slabši.

Zato odbor podpira napore, da se uvede čimbolj dosledna evidenca, saj je potrebna zaradi varnosti, ljudske obrambe in družbene samozaščite. V zvezi s tem odbor tudi podpira predlog za izdajo takega zakona.

Odbor je razpravljal tudi o dopolnitvah tez Izvršnega sveta. Mnenja je bil, da je nova rešitev v 3. tezi zakona slabša od sedaj predlagane variante k 3. tezi. V tej varianti sta bila opredeljena dva elementa, in sicer element namena in stalnosti bivanja. Glede nove rešitve v 6. tezi pa je odbor bil mnenja, da to vprašanje tudi z novo tezo ni rešeno povsem zadovoljivo. Pri iskanju dokončne rešitve bo treba po mnenju odbora izhajati iz načela, da je pravica svobode gibanja in nastanitve ustavna pravica občana, ki mu je ni treba dokazovati. Vsaka taka pravica mora biti delovnemu človeku zagotovljena tako, da jo izvršuje posredno in neposredno. To pomeni, da občana pri izvrševanju pravice ni mogoče obremenjevati s fomalnostmi, zlasti pa ga pri tem ni mogoče spremeniti v stranko, kajti takšna pravica se izvršuje neposredno z drugimi delovnimi ljudmi in občani. Občan je v tem primeru enak med enakimi, pri čemer seveda ne more omejevati pravic drugih in interesov socialistične skupnosti. Hvala lepa.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš Kotar. Pričenjam razpravo. Želi tovarišica Škerbčeva kot predstavnik Zakonodajno-pravne komisije razpravljati? (Da.)

V a l e r i j a Š k e r b e c : Rada bi povedala svoje osebno mnenje. Tega besedila nismo imeli pred seboj, zato se tudi kot poročevalec Zakonodajno-pravne komisije ne bi mogla izreči. Glede na razpravo v komisiji pa bi lahko o spremenjenih predlogih Izvršnega sveta povedala naslednje.

V prvem predlogu, ki se nanaša na stalno bivališče, je pravilno upoštevan predlog komisije. Menim pa, da bi pri drugi točki veljalo upoštevati mnenje, ki ga je oblikoval odbor Družbenopolitičnega zbora; še vedno v tem predlogu ni v zadostni meri upoštevana celotna razprava v komisiji o ustavnih vidikih predpisovanja pogojev za nastanitev oziroma upoštevan 183. člen ustave SFRJ oziroma 224. člen ustave SR Slovenije. Zato bi predlagala, da se ta vprašanja v nadaljevanju razprav, ki bodo do osnutka zakona in ob njem, še dograjujejo ter da na ta način pridemo do ustreznih rešitev v zakonu, ki je po oceni odbora in komisije nedvomno potreben, o čemer je tovariš Kranjčevič dovolj izčrpno govoril. Hvala.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Dobili ste predlog stališč za današnjo sejo. Mislim, da so ta stališča aktualna. Pri tem bi opozoril še na eno vprašanje. Izvršni svet predlaga varianto k 6. tezi, se pravi, da ostane osnovno besedilo enako. Nedvomno je, da naša stališča, če bi bila sprejeta v besedilu, kot so predložena, izključujejo takšno rešitev, ki jo vsebuje osnovno besedilo 6. teze. Mislim, da za to novo predloženo variantno rešitev velja, da je v skladu z našimi pripombami, treba pa jo je še dodatno preveriti z vseh vkdikov v naslednjih dveh fazah postopka sprejemanja zakona in v skladu z mnenjem Zbora občin.

Predlagam, da Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora spremlja nadaljnjo razpravo o tem zakonu, ga obravnava in ugotovi, ali je glede na stališča našega zbora, ki naj bi jih danes sprejeli, potrebno, da naš zbor o tem zakonu še razpravlja. Zbor občin je tisti, ki bo lahko z vseh vidikov ocenil predloženi zakon in poiskal najboljšo rešitev glede na težave, ki v praksi nastajajo. S tega vidika je treba oceniti tudi to, ali je potreben tretji odstavek v 6. tezi zakona, ali je treba naštevati dokaze, ali pa to ni potrebno. Tudi to naj bi se v teh razpravah razčistilo.

Za Družbenopolitični zbor je verjetno dovolj, če sprejmemo stališča tako, kot so predložena, s tem da predlagam, da se k predlogu Zakonodajno-pravne komisije oziroma strokovne službe Zakonodajno-pravne komisije v drugi točki teh stališč v prvem stavku, ki govori o stalnem bivališču, doda tudi začasno bivališče. Treba je preprečiti fiktivno prijavljanje stalnega in začasnega prebivališča in zagotoviti, da bo prijava prebivališča dejansko ustrezala resničnemu stalnemu in začasnemu prebivališču, ker ugotavljamo, da takrat, ko je stalno bivališče fiktivno, to pomeni, da je tudi začasno bivališče fiktivno oziroma napačno s tega vidika, da gre dejansko za stalno prebivališče, prijavljeno pa je kot začasno.

Želi še kdo razpravljati o vsebini predloženih stališč? (Ne želi.) Če ne želi, predlagam, da glasujemo. Kdor je za to, da sprejmemo stališča v besedilu, kot so predložena z dopolnitvijo, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli ta stališča z dopolnitvijo in predlagam, da se takoj posredujejo Zboru občin, ki mora v skladu s temi stališči oblikovati svoje odločitve.

Predlagam, da preidemo na 5 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Predlog zakona s predlogom dogovora je predložil Izvršni svet. Predlog zakona in predlog dogovora sta obravnavala Odbor za družbenopolitični sistem našega zbora in Zakonodajno-pravna komisija.

Danes smo prejeli pismo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in amandma Izvršnega sveta k 3. členu predloga zakona.

Želi razpravljati predstavnica predlagatelja tovarišica Kristina Kobal? (Da.) Prosim.

K r i s t i n a K o b a l : Obvestila bi Družbenopolitični zbor, da je Izvršni svet predložil amandma k 3. členu.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Ta amandma je v bistvu predlagala Zakonodajno-pravna komisija, ker so ugotovili, da je razlika med družbenim dogovorom in zakonom pri naštevanju udeležencev v družbenem svetu.

Želi poročevalka Odbora za družbenopolitični sistem tovarišica Škerbčeva dopolniti pismeno poročilo Odbora? (Ne želi.) Želi predstavnik Zakonodajno-pravne komisije razpravljati? (Ne želi.)

Pričenjam razpravo o predlogu dogovora o oblikovanju družbenega sveta za republiško upravo. So kakšne pripombe k družbenem dogovoru? (Ne.) Želi kdo razpravljati o tem? (Ne želi.) Ker ne želi nihče razpravljati, predlagam naslednji sklep:

1. Družbenopolitični zbor Skupščine SR Slovenije sprejema predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

2. Zbor pooblašča tovarišico Silvo Jereb, podpredsednico Skupščine SR Slovenije, da v imenu Skupščine SR Slovenije podpiše dogovor o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke.

Želi kdo o predlaganem sklepu razpravljati? (Ne želi.) Če ne želi, potem prehajamo na glasovanje. Kdor je za ta sklep, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli sklep o sprejemu družbenega dogovora.

Začenjam razpravo o predlogu zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke. Želi kdo razpravljati o predlogu zakona, ki izhaja iz tega dogovora? (Ne želi.)

Dajem predlog zakona na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlog zakona skupaj z amandmajem Izvršnega sveta k 3. členu.

Prehajamo na 6 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Besedo ima tovarišica Kristina Kobal, republiška sekretarka za pravosodje in upravo.

K r i s t i n a K o b a l : Obrazložitve k predlogoma ne bom ponavljala, želela pa bi odgovoriti na sugestijo Odbora za družbenopolitični sistem tega zbora, ki je ob obravnavi predloga dogovora o oblikovanju družbenega sveta predlagal, da bi se med udeležence dogovora vključila še Rdeči križ Slovenije in Zveza skupnosti za zaposlovanje.

Predlagatelj je imel vprašanje vključitve Zveze skupnosti za zaposlovanje med udeležence tega družbenega sveta v mislih že ob pripravi osnutka dogovora, vendar je že tedaj ugotovil, da se širša problematika v zvezi z zaposlovanjem oseb po prestani kazni obravnava že v okviru Skupnosti socialnega varstva,ki pa je prav zaradi tega tudi vključena med udeležence sveta.

Poleg tega je treba upoštevati, da na republiškem nivoju Zveza skupnosti za zaposlovanje nima tistega neposrednega vpliva na reševanje konkretnih problemov v okviru občine.

Glede udeležbe Rdečega križa Slovenije v delu družbenega sveta pa je predlagatelj prav tako mnenja, da ga ni potrebno vključevati med udeležence, saj delo te humanitarne organizacije posebej ni vezano na področje izvrševanja ka-

zenskih sankcij. Če bi bila njegova navzočnost ob obravnavi posameznih vprašanj potrebna, pa jo bo seveda svet povabil k sodelovanju, tako kot tudi druge organe in organizacije, ki bi glede na svoje delo lahko prispevali k pospeševanju reševanja te problematike.

Predlagatelj zato meni, da kroga udeležencev v tem družbenem svetu ni potrebno razširjati. Hvala.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Danes smo prejeli tudi amandmaje Izvršnega sveta k 3. in 7. členu in da se za 7. členom doda nov 8. člen, sedanji 8. člen pa postane 9. člen zakona. To so le manjše spremembe.

Želi kdo razpravljati o družbenem dogovoru o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij? (Nihče.)

Predlagam naslednji sklep:

1. Družbenopolitični zbor Skupščine SR Slovenije sprejema predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

2. Zbor pooblašča tovarišico Silvo Jereb, podpredsednico Skupščine SR Slovenije, da v imenu Skupščine SR Slovenije podpiše dogovor o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Želi kdo o predlaganem sklepu razpravljati? (Ne želi.) Če ne želi, dajem sklep na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je zbor soglasno sprejel predlagani sklep.

Prehajamo na razpravo o predlogu zakona o ustanovitvi istega družbenega sveta. Želi kdo razpravljati o predlogu zakona? (Nihče.) Če ne želi, dajem najprej na glasovanje amandmaje, ki jih je danes predložil Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in sicer vse amandmaje skupaj z amandmaji k 3. in 7. členu in amandma, ki vsebuje nov 8. člen. Kdor je za te amandmaje, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so amandmaji v Družbenopolitičnem zboru soglasno sprejeti.

Predlagam, da zdaj glasujemo še o sprejemu predloga zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij v celoti. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo v Družbenopolitičnem zboru soglasno sprejeli zakon o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij.

Prehajamo na 7 . t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije.

Gre za naslednje komisije: Komisijo za narodnosti, Komisijo za pravosodje, Komisijo za družbeno nadzorstvo, Komisijo za vloge in pritožbe in Komisijo za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu. V zvezi s to točko dnevnega reda ste prejeli kandidatne liste za predsednike, podpredsednike in člane teh komisij. Kandidatne liste skupaj s predlogom odloka o izvolitvi je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve.

Prejeli smo tudi predlog spremembe kandidatne liste za Komisijo za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu in dopolnitev te kandidatne liste ter predlog za redakcijske popravke v predlogu odloka in v kandidatnih listah III. in IV.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je za svojega poročevalca določila članico komisije tovarišico Danico Smrdu. Želi predstavnica komisije predloge še ustno obrazložiti? (Ne želi.)

Ker moramo o vsaki kandidatni listi glasovati posebej, bomo razpravo opravili ločeno. Tako piše v scenariju, predlagam pa, da bi vendarle obravnavali vse te komisije skupaj in bi zato znova prebral, kdo je predlagan za posamezno komisijo.

Komisija za narodnosti: za predsednika komisije je bil predlagan Livij Jakomin, za podpredsednika sta predlagana Silvano Sau in Tibor Füle, za člane pa Milena Bradač, Bruno Giacchin, Ladislav Ivanec, Elio Musizza, Viljem Pahor, Marija Todorovič-Gönc, Nadia Vidovich, Ernest Vörös in Ciril Zlobec.

V Komisijo za pravosodje so predlagani: za predsednika Franjo Turk, za podpredsednika Ludvik Zajc, za člane komisije pa Ferid Comič, Ernest Eöry, Marjan Kotar, Slobodan Sibinčič, Boris Šetina, Darjo Valentič in Vanja Vizjak. Izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev pa naj bi imenovali v komisijo Mira Gošnika, dr. Ivana Kristana, dr. Marjana Pavčnika in Anko Tominšek.

Komisija za družbeno nadzorstvo: za predsednika je predlagan Aleksander Škraban, za podpredsednico Tilka Blaha, za člane pa Martina Kores, Ivan Kramer, Geza Ouček, Jože Rakun, Drago Simčič, Janez Škvarč in Marija Zupančič-Vičar.

Komisija za vloge in pritožbe: za predsednika je predlagan Janko Ževart, za podpredsednika Viktor Lešnjak, za člane pa Marija Brazda, Marija Drofenik, Martina Horžen, Darko Kastelic, Janko Kavalar, Danica Smrdu, Nevenka Murn, Bernard Zver, Tone Žibert in Mihael Žilavec.

Opozoril bi vas še, da smo danes dobili še predlog, da je namesto tovariša Misleja predlagana tovarišica Danica Smrdu.

Komisija za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu pa naj bi imela naslednjo sestavo: predsednik Jože Šušmelj, podpredsednik Venčeslav Zalezina, za člane pa Jože Gabrovšek, Nevenka Lesar, Martin Mlinar, Marija Pukl, Ciril Ribičič in Ivan Žagar. Na predlog organov družbenopolitičnih organizacij, Izvršnega sveta in Gospodarske zbornice bi bili v komisijo izvoljeni: Ivo Marenk, Jože Knez, Brane Mišič, Boris Pavlin, Robert Černe in Peter Toš. Dodatno pa smo dobili od Gospodarske zbornice tudi predlog za tovariša Gregorja Mikliča.

Pričenjam razpravo o vseh teh predlogih. Pri tem prosim, da upoštevate tudi predložene spremembe. Ima kdo kakšno pripombo? (Ne.) Potem predlagam, da bi hkrati sprejeli odloke o izvolitvi vseh petih komisij, to je Komisije za narodnosti, Komisije za pravosodje, Komisije za družbeno nadzorstvo, Komisije za vloge in pritožbe in Komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu. Kdor je za predlagane odloke s spremembami, na katere sem posebej opozoril, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno izvolili predsednike, podpredsednike in člane delovnih teles Skupščine SR Slovenije.

Prehajamo na 8. točko dnevnega reda, to so volitve in imenovanja.

1. Prva točka v zvezi s to točko dnevnega reda je predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

Predlog odloka je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije se s predlogom odloka strinja. Želi kdo razpravljati o predlogu odloka, in sicer, da se razreši Vinko Kastelic dolžnosti družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije in da se za novega družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije imenuje Ludvik Golob, dosedanji podpredsednik Skupščine SR Slovenije? Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Ne želi.)

Glede na to, da nihče ne želi razpravljati, dajem na glasovanje predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije. Kdor je za ta odlok, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije.

2. Predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije.

Predlog odloka je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet se s predlogom odloka strinja. Dolžnosti javnega tožilca SR Slovenije se razreši tovariš Bojan Škrk, ki je bil na našem prejšnjem zasedanju izvoljen v Ustavno sodišče SR Slovenije in se za javnega tožilca imenuje Pavle Car, republiški podsekretar v Republiškem sekretariatu za notranje zadeve. Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Nihče.) Če ne želi, dajem predlog odloka na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Družbepolitični zbor soglasno sprejel predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije.

3. Predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije.

Predlog odloka je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet se s predlogom strinja. Želi kdo razpravljati o predlogu, da se dolžnosti predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije razreši Jože Pernuš? (Nihče.) Na prejšnjem zasedanju smo tovariša Pernuša izvolili v Ustavno sodišče, novega predsednika pa ne moremo imenovati, dokler ne poteče z zakonom predpisani rok razpisa.

Če ne želi nihče razpravljati, predlagam, da glasujemo. Kdor je za predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije.

4. Predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani.

Predlog odloka je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet se s predlogom strinja. Dolžnosti sodnika Višjega sodišča v Ljubljani se s 30. junijem 1982 razreši tovariš Franc Skodlar.

Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Ne.) Če ne želi, prehajamo na glasovanje. Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli tudi predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani.

5. Predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani.

Predlog odloka je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Izvršni svet se s predlogom strinja.

Tovariš Stane Iglič se razreši dolžnosti namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani. Želi kdo razpravljati o tem predlogu? (Ne.) Če ne želi, predlagam, da glasujemo. Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo odlok o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani v Družbenopolitičnem zboru soglasno sprejeli.

6. Predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Predlog odloka je predložila Komisija za volitve, imenovanja ir administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije se s predlogom strinja.

Želi kdo razpravljati o predlogu, da damo soglasje k imenovanju tovariša Janeza Prijatelja za vodjo strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja? Tovariš Prijatelj je bil že imenovan, mi dajemo samo soglasje k temu imenovanju. Želi kdo razpravljati o tem? (Nihče.)

Dajem predlog na glasovanje. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli predlog odloka in s tem dali soglasje k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije.

Glede na to, da se je vrnila skupina delegatov, ki je opravila svoje delo v zvezi z 2. točko dnevnega reda, prosim tovarišico Silvo Jereb, da poroča kakšni so predlogi za dopolnitev sklepov k 2. točki dnevnega reda, to se pravi k obravnavi poročila Republiškega sekretariata za notranje zadeve.

Silva Jereb: Predlog dopolnitev običajno napišemo in preberemo, če pa želite, jih lahko povem na izust in boste sledili po besedilu predloga sklepa.

Predsednik dr. Ciril Ribičič: Predlagam, da poročanje skupine še odložimo, ker imamo še eno točko, to so predlogi in vprašanja delegatov.

Prehajamo na 9. točko dnevnega reda, to je na predloge in vprašanja delegatov.

Opozoril bi vas na to, da je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije v skladu z 247. členom poslovnika Skupščine SR Slovenije in sklepi zborov na našem zadnjem zasedanju poslal seznam zadev, ki jih glede na letni program Skupščine SR Slovenije ni mogel pravočasno predložiti. Obrazložitev Izvršnega sveta ste danes sprejeli. Na zadnjem zasedanju smo zadolžili Izvršni svet, da pojasni, v kakšni fazi so nekatere zadeve, ki bi morale biti po letnem planu vključene v periodični načrt, pa niso mogle biti vključene. Zdaj smo dobili obrazložitev, zakaj nekateri akti niso predloženi in v kakšni fazi so. Želi kdo razpravljati o tem dokumentu Izvršnega sveta? (Nihče.) Če ne želi nihče, mislim, da je upravičeno, da ugotovimo, da Družbenopolitični zbor sprejema razloge, ki jih je navedel Izvršni svet v svoji obrazložitvi.

Na zadnji seji Družbenopolitičnega zbora je tovariš Viljem Pahor postavil delegatsko vprašanje v zvezi s preskrbo z zdravili. Navzoč je tovariš Borut Miklavčič, član Izvršnega sveta in predsednik Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo, ki bo odgovoril na postavljeno vprašanje. Prosim, tovariš Miklavčič.

Borut Miklavčič: Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši delegati! V letu 1980 se je na območju vse Jugoslavije poslabšala preskrba z zdravili domačih farmacevtskih proizvajalcev, zato je bil 6. marca 1981 sprejet samoupravni sporazum o preskrbi z zdravili na enotnem jugoslovanskem trgu. Podpisali so ga jugoslovanski proizvajalci zdravil ter se tako obvezali oskrbovati jugoslovansko tržišče z vsemi registriranimi zdravili. Ker je za večino zdravil potreben uvoz surovin s konvertibilnega območja, je bil sprejet dogovor, da bo vsak proizvajalec skupno s svojo republiko oziroma pokrajino zagotovil devizna sredstva, potrebna za uvoz surovin za proizvodnjo svojih registriranih zdravil. Le-ta pa mora zagotavljati celotnemu jugoslovanskemu tržišču. Konec leta 1981 je bilo ugotovljeno, da je sporazum doprinesel k boljši oskrbi trga z zdravili.

Za leto 1982 je bi podpisan enak samoupravni sporazum. Slovensko združeno delo združuje velika devizna sredstva za uvoz surovin za zdravila in sanitetni material ter za uvoz blaga za potrebe zdravstvenih delovnih organizacij v SR Sloveniji. V ta namen je združeno delo za leto 1981 predvidelo 1.517 milijonov deviznih dinarjev, za leto 1982 pa znašajo predvidena sredstva 1.329 milijonov dinarjev. Od tega je bilo od 1. januarja do 21. maja 1982 porabljenih 399 milijonov deviznih dinarjev, kar je za 23 milijonov več sredstev, kot je bilo za to obdobje združeno.

Republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo spremlja preskrbo z zdravili preko proizvajalcev veledrogerij in lekarn. Skoraj v vsej Sloveniji je vzpostavljen sistem informiranja med lekarnami in osnovano zdravstveno službo glede pomanjkanja zdravil oziroma možnosti njihove zamenjave z enakim ali podobnim zdravilom. Vendar moramo ob tem opozoriti, da mnogokrat povzroča nezadovoljstvo uporabnika dejstvo, da v lekarni ne dobi zdravila, ki mu ga je zdravnik predpisal.na recept kljub temu, da je hkrati na voljo enako zdravilo z drugim imenom.

Glavni vzroki za sedanje pomanjkanje zdravil so naslednji: prenizka realizacija izvoza zdravil in sanitetnega materiala zaradi odloka Zveznega izvršnega sveta o dovoljenem izvozu zdravil, pomanjkanje surovin zaradi restriktivnih ukrepov in neusklajenost cen končnih proizvodov s cenami surovin. Zaradi tega Republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo meni, da je ena od njegovih prioritetnih nalog izboljšanje oskrbe z zdravili na našem tržišču in je v zvezi s tem že imel razgovore s slovenskimi proizvajalci zdravil. Pripravil je tudi obsežnejšo informacijo s predlogi ukrepov o omenjenem problemu, katero je posredoval pristojnim organom v republiki in federaciji, ki sodelujejo pri celoviti preskrbi tržišča z zdravili. Komite bo tudi posredoval pri Zdravstveni skupnosti Slovenije, da se zagotovijo dodatna sredstva za ustvarjanje rezerv za vitalna zdravila in da se zdravila vključijo v program republiških blagovnih rezerv.

Republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo vlaga vse napore za čim hitrejše izboljšanje sedanjega stanja, vendar bo občasno še vedno prihajalo do manjšega pomanjkanja zdravil.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo skupaj s pristojnimi organi, ki sodelujejo pri preskrbi tržišča z zdravili, storil vse za čim hitrejšo normalizacijo stanja. Če bi, tovariš predsednik, delegati želeli še podrobnejše informacije, tako v številkah kot o stanju, bi lahko te odgovore posredoval še v dodatni dopolnitvi. Hvala.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš Miklavčič. Želi tovariš Pahor razpravljati? (Ne želi.) Želi še kdo razpravljati? (Nihče.)

Predlagam, da se kot običajno pisni odgovor objavi v Poročevalcu.

Zdaj pa se bomo vendarle morali vrniti k obravnavi 2 . t o č k e d n e v n e g a r e d a .

Tovarišica Silva Jereb je bila tudi koordinator za to točko dnevnega reda in ji dajem besedo.

S i l v a J e r e b : Morda ne bom dobesedno povedala tako, kot bo to zapisano, vendar preden bom končala, boste predlog dopolnitev dobili tudi pisno, tako da boste lahko povedali svoje mnenje.

Naša skupina je bila takega mnenja: če bi zelo široko tolmačili besedilo prve točke pod I., bi se morebiti lahko zadovoljili tudi s takimi stališči, kot so sedaj opredeljena. Res je, da med prvo in drugo točko morda ni zadostne vsebinske povezave, kajti v 1. točki smo povedali, da vsakokratne gospodarske in politične, torej družbene razmere, odločujoče vplivajo na varnostne razmere in na varnost, v 2. točki pa smo se bolj omejili na samozaščitni vlogi in na samozaščitne aktivnosti. Upoštevaje razpravo, smo skušali konec 1. točke in začetek 2. točke delno doreči.

Naše ugotovitve, sklepi in priporočila naj bi se glasili takole:

"Vsakokratne gospodarske in politične razmere imajo svoj odločilen vpliv na varnostne razmere v sleherni samoupravni organizaciji in skupnosti in v celotni družbi."

Novo besedilo se glasi: "Največje jamstvo za trdne varnostne razmere je zato tudi v zaostrenih pogojih gospodarjenja in v bolj zapletenih družbenih odnosih, v uresničevanju ustavno opredeljenega družbenoekonomskega in političnega položaja

delovnega človeka; zlasti da odloča o pogojih in rezultatih svojega dela in da v celoti obvladuje procese družbene reprodukcije."

Naslednji stavek v tej 1. točki se glasi: "Zato je tudi proces podružbljanja samozaščite tesno povezan s procesom uveljavljanja in uresničevanja samoupravnih pravic delovnega človeka in občana ter njegovih ustavnih pravic in svoboščin."

V drugi točki bi prvi stavek ostal nespremenjen, za prvim stavkom pa sledi naslednje besedilo: "Zato je potrebno aktivnost organiziranih socialističnih sil usmeriti predvsem k uresničevanju ustavne funkcije temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter položaja delovnega človeka in občana v njih in tu predvsem uveljavljati družbeno samozaščito pri vsakodnevnem obnašanju in ravnanju posameznikov ter ob doslednem odgovornem delovanju vseh organiziranih družbenih subjektov."

Naslednji stavek se nadomesti z besedilom, ki sem ga pravkar prebrala. Tretji stavek v tej 2. točki bi se potem nadaljeval takole: "V tej zvezi je zlasti treba krepiti odgovoren odnos delovnih ljudi in občanov do družbene lastnine..."

Skušali smo poudariti samoupravni položaj delovnega človeka in občana ter uresničevanje njegovih pravic in to povezati z varnostnimi razmerami. Razen tega smo želeli še enkrat poudariti potrebo organiziranih subjektivnih sil, da so s svojo organizirano aktivnostjo prisotne prav tam, kjer se začne zgradba našega političnega sistema, to je v temeljni samoupravni organizaciji in skupnosti.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa! Želi kdo razpravljati o teh spreminjevalnih predlogih? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, predlagam, da glasujemo o sprejemu ugotovitev, sklepov in priporočil, kot so bila predložena skupaj s spremembami, ki jih je navedla tovarišica Jerebova v imenu skupine delegatov. Kdor je za to, da sprejmemo takšne ugotovitve, sklepe in priporočila, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da smo soglasno sprejeli ugotovitve, sklepe in priporočila.

Verjetno je bila naša razprava še bolj bogata, kot smo lahko zapisali v te sklepe in jo bo vsakdo od nas prenesel v tiste organe družbenopolitičnih organizacij in skupščinske organe, v katerih deluje.

S i l v a J e r e b : Prosila bi še, da nas pooblastite za redakcijske popravke.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Za redakcijske oziroma jezikovne popravke je pooblaščena skupina skupaj s predsednikom zbora.

Obvestil bi vas, da je Odbor Družbenopolitičnega zbora za družbenoekonomske odnose obravnaval osnutek zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja SAP Kosovo iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin in osnutek zakona o spremembi zakona o dolžnostih, ki jih prevzemajo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane SAP Kosovo iz Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in pokrajin v dobi do leta 1980.

Ta dva zakona je Skupščini SR Slovenije poslal v soglasje Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije. Po predlogu periodičnega plana za obravnavo teh aktov Družbenopolitični zbor ni pristojen, čeprav bi iz poslovnika izhajalo, da je to v njegovi pristojnosti, ker gre za kreditiranje razvoja manj razvitih območij, kar je po poslovniku zadeva Družbenopolitičnega zbora. Zato smo se odločili, da uvrstimo ta dva akta na dnevni red odbora in naj odbor potem oceni, ali je to potrebno obravnavati tudi na zboru. V zvezi z drugim od teh dveh aktov je bilo nekaj zapletov in sprememb v zvezi z rešitvijo, ki je predlagana in prosim tovariša Križmana, predsednika odbora, da jih pojasni.

I g o r K r i ž m a n : Nisem mislil, da so potrebna kakšna pojasnila v zvezi s tem drugim zakonom, ker mislim, da so vprašanja razčiščena. O teh poročilih, ki ste jih prejeli, sem hotel razpravljati zato, da bi zbor ocenil prakso, ki smo jo v tem primeru uporabili v odboru. Sami smo obravnavali to problematiko in tudi ocenili, da ni potrebna obravnava na seji Družbenopolitičnega zbora.

Mislim, da je prav, da ste s tem seznanjeni in da to tudi ocenite, da ne bi odbor prekoračil svojih pooblastil. Dejansko gre pri obeh zakonih samo za realizacijo že dogovorjenih obveznosti, ki imajo svojo podlago v ustreznem dogovoru o temeljih zveznega plana in še posebej v dogovoru o posebnih ukrepih za zagotavljanje najhitrejšega razvoja SAP Kosovo, ki je bil sprejet marca letos.

Obveznosti, ki so po teh dveh zakonih predvidene, dejansko izhajajo iz vseh teh dokumentov, zato smo menili, da gre samo za realizacijo teh dokumentov in je dovolj, če odbor obravnava oba dokumenta.

Tovariš predsednik je povedal, da sta bila to dva zakona. Prvi zakon obravnava dolžnosti, ki jih prevzemajo republike za vračanje anuitet za kredite, ki so bili dani SAP Kosovo do leta 1980. Vsebina tega zakona je, da se celotna obveznost za vračanje teh anuitet prenese na republike in pokrajine. V zvezi s tem seveda tudi Slovenija prevzema svoj ustrezni delež, ki ga pokriva iz proračuna. Sredstva so v prejšnjih dogovorih bila predvidena in so tudi zagotovljena. V zvezi s tem zakonom lahko rečem, da ni bilo nobenih problemov in je dejansko tudi odbor ob upoštevanju in ob seznanitvi z mnenjem Izvršnega sveta menil, da je potrebno dati podporo sprejetju tega zakona, kot je bil predlagan.

Drugi zakon predvideva odlaganje odplačila anuitet, ki so dane organizacijam združenega dela s področja SAP Kosovo in ki zapadejo v odplačilo s 1. januarjem 1982 in s 1. januarjem 1983. Zakon predlaga, da se ta odplačila prenesejo na 1986. in 1987. leto, potem pa se odplačajo v petletnih obrokih.

V obravnavi tega zakona ni bilo nobenih nesoglasij, ali je potrebno podpreti odlog odplačil organizacijam združenega dela. Sprejeta je bila enotna in soglasna ocena, da je takšno obveznost v sedanjih razmerah potrebno sprejeti. Bila so sicer nekatera različna razmišljanja o načinu, kako naj to republika pokriva. Osnutek zakona predvideva, da za odložena plačila republike dajejo skladu federacije brezobrestno posojilo za to vmesno obdobje do leta 1986, za katera naj bi sredstva zagotovili v republiških proračunih. Stališče slovenskega Izvršnega sveta je bilo, da je takšno obveznost težko sprejeti, ker ta obveznost ni bila predvidena in tudi ne upoštevana pri oblikovanju republiškega proračuna, zato ta sredstva v proračunu niso zagotovljena. Proračun je že tako v izredno velikih težavah, ker ima precej velik izpad priliva sredstev. Zato je bil predlog Izvršnega sveta, da se osnutek zakona dopolni na ta način, da se obveznost seveda sprejema, da pa se dopusti možnost posameznim republikam, da svojo obveznost lahko uredijo tudi na drug način glede na svoje materialne možnosti.

S tem smo se strinjali. Primerneje je, če zakon takšno možnost posamezni republiki dopusti. V nobenem primeru se zaradi tega ne spremeni obveznost, ki jo republika prevzema v zvezi s temi sredstvi. Verjetno je ustrezneje, da republika sama oceni in presodi, na kakšen način lahko ta sredstva zagotavlja.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa, tovariš Križman!

Želi kdo razpravljati o stališču odbora? (Nihče.) V zvezi s 3. točko dnevnega reda bi rad pojasnil, da smo oblikovali skupine delegatov za vse tri zbore, ki pripravlja predlog enotnih stališč. V našem zboru sploh ni bilo razprave o tej točki, v drugih zborih pa so o teh vprašanjih očitno več razpravljali in skupina je pravkar končala z delom, vendar še ni predložila predloga sprememb. Zato predlagam, da še počakamo, saj smo še sklepčni. Mislim, da bo to v najkrajšem času urejeno.

Želi kdo danes postaviti delegatsko vprašanje ali pa dati kakšno delegatsko pobudo? (Ne.)

Če ne želi, predlagam, da nadaljujemo 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a in prosim tovariša Šušmelja, da poroča o delu skupine.

J o ž e Š u š m e l j : Poročilo bi podal v dveh delih. Prvi del dopolnitev bi prebral, drugi del pa bom ustno obrazložil, ker je skupina pravkar zaključila svoje delo in dopolnitve še niso napisane.

Skupina predlaga zborom, da se osnutek ugotovitev, priporočil in sklepov, ki ste jih dobili danes na klop, prekvalificira v predlog, ki naj bi ga danes sprejeli skupaj z naslednjimi dopolnitvami.

Na koncu 4. točke drugega dela na 12. strani se besedilo spremeni tako, da se v celoti glasi: "Zlasti je treba ustrezno kadrovsko okrepiti in usposobiti štabe in enote za civilno zaščito v krajevni skupnosti. Pospešiti je treba tudi vse oblike sodelovanja med krajevnimi skupnostmi, organizacijami združenega dela in drugimi organizacijami in skupnostmi na področju varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami.

V 5. točki na 3. strani naj se v tretji vrsti za besedo "skupnosti" doda še besedilo "in ustrezne organizacije". Na začetku prve alinee naj se črta besedilo "ter ustrezne strokovne organizacije" ter nadomesti z besedo "naj".

V zadnji alinei 5. točke naj se doda še naslednji stavek. "Posebno pozornost naj namenijo opremljanju stanovanjskih hiš z zaščitno in reševalno opremo."

Za 5. točko naj se doda nova 5.a točka, ki se glasi: "Pri nadaljnjem razvijanju solidarnosti je treba uveljavljati načelo, da mora celotni sistem solidarnosti vključno z zavarovalništvom bolj spodbujati delovne ljudi in občane ter samoupravne organe in skupnosti k preventivnemu delovanju." Ocenili smo, da samo plačujemo škodo, da pa ne delujemo v smislu preventivnega delovanja in odpravljanja tistih vzrokov, ki povzročajo nesreče.

Začetek 6. točke naj se glasi: "Organizacije združenega dela, ki tvorijo velike sisteme, zlasti s področja elektrogospodarstva, prometa in zvez in druge, morajo..."; nadaljnje besedilo se ne spremeni.

Zadnji stavek 7. točke na 4. strani se oblikuje kot nova 7.a točka.

Na začetku tretje alinee tretjega dela na 5. strani se besedilo "izdelavi in sprejemanju" nadomesti z besedo "pripravi".

Peta alinea tretjega dela naj se v celoti glasi: "- Prouči dosedanje izkušnje pri uveljavljanju medrepubliške solidarnosti, zlasti z vidika finančnih zmožnosti združenega dela ob upoštevanju načela, da republika oziroma pokrajina ob nesrečah uporabi lastna sredstva za odpravo škode in nato ob izpolnitvi drugih pogojev tudi sredstva drugih republik.

Začetek zadnje alinee te točke na 16. strani se glasi: "- v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije", ostalo besedilo je nespremenjeno.

V četrtem delu naj se v četrti vrsti črta beseda "podobno".

Ko se je danes medzborovska skupina drugič sestala, je skušala vnesti v ta dokument tudi sklepe, stališča in priporočila, ki so jih delegati predlagali na posameznih zborih. Ugotavljam, da je bila o tem poročilu zelo obširna razprava v Zboru združenega dela in Zboru občin, kjer so delegati dajali številne konkretne predloge. V posebni točki, kar smo tudi sprejeli, naj bi obdelali sistem obrambe pred točo in njegovo delovanje; delegati v Zboru občin so kritizirali delovanje tega sistema in zahtevajo, da se ta sistem izpopolni ter da postanejo tudi samoupravne interesne skupnosti za obrambo proti toči bolj aktiven dejavnik v delovanju tega sistema. To smo tudi upoštevali.

Predstavniki občine Krško so zahtevali, da se zaostrijo ukrepi v teh stališčih, da se posebna alinea nameni striktnemu izvajanju sprejetih predpisov o zaščitnih ukrepih, ki so bili sprejeti za zaščito širšega območja Krškega in s tem smo vključili tudi uranski rudnik ter odgovornosti tistih, ki zaradi malomarnosti ne izvajajo teh predpisov. Zahtevamo striktno izvajanje sprejetih predpisov, tako da bi lahko ljudje živeli bolj v miru.

Tretja bistvena pripomba se je nanašala na uresničevanje družbenega dogovora o solidarnosti. Pripombe nismo mogli upoštevati, ampak smo sklenili, da predlagamo zboru, da odstopi to pripombo podpisnikom družbenega dogovora o solidarnosti, ki naj jo proučijo. Mislim, da je bila to pobuda občine Ptuj. Predlagajo namreč, da bi 2o % sredstev, ki se jih zbere ob dnevu solidarnosti v Sloveniji, ostalo za uporabo matičnim občinam in da bi ob manjših nesrečah lahko občine same najprej in hitreje pokrile te zahteve. Ker se morajo o tem opredeliti podpisniki družbenega dogovora, smo dali pobudo, da se ta pobuda posreduje podpisnikom družbenega dogovora.

To so bistvene dopolnitve teh stališč, priporočil in sklepov, so pa še nekatere, ki niso vsebinske narave. Predlagam, da Družbenopolitični zbor sprejme te dopolnjene predloge, stališča in sklepe, ki smo jih pripravili kot zaključek današnje razprave o problematiki naravnih in drugih nesreč v Sloveniji. Hvala.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Besedo ima tovarišica Silva Jereb.

S i l v a J e r e b : Ne bi rada zavlačevala, le na nekaj moram opozoriti. Vedno znova se pogovarjamo o tem, katere so tiste obveznosti, ki jih mora prevzeti republika in katere so tiste, ki jih mora prevzeti družbenopolitična skupnost, na območju katere se ta obramba izvaja.

J o ž e Š u š m e l j : Za tri stvari smo se dogovorili pri tej točki:

1. da se nadaljuje izgradnja sistema obrambe proti toči v Sloveniji oziroma da se ta izgradnja pospeši. V Sloveniji so namreč predvideni trije centri obrambe pred točo: na Štajerskem, v osrednji Sloveniji in na Primorskem. Z Italijani imamo podpisan dogovor v skladu z osimskim sporazumom za skupno obrambo in se to tudi pripravlja;

2. ugotovljeno je bilo, da samoupravne interesne skupnosti za obrambo na posameznih območjih ne delujejo tako, kot bi morale, zato je v teh stališčih tudi predlog, da se samoupravne interesne skupnosti za obrambo bolj aktivno vključujejo v sistem;

3. v teh stališčih smo zapisali, da nimamo dogovorjenega poenotenega sistema s sosednjo republiko Hrvaško in nimamo usklajenega sistema z Republiko Avstrijo, zato smo tudi kot tretji del tega stališča zapisali, da je potrebno pospešiti prizadevanja za poenotenje sistema in za skupno obrambo s sosednjo Socialistično republiko Hrvatsko in Republiko Avstrijo.

Predsednik d r . C i r i l R i b i č i č : Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o teh spremembah in dopolnitvah? (Ne.) Če ne želi, predlagam, da glasujemo. Glasujemo o celotnem dokumentu, ugotovitvah, sklepih in priporočilih, skupaj s spremembami, ki jih je skupina predložila in ki jih je tovariš Šušmelj posebej razložil.

Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Na julijskih sejah imamo zahteven in obsežen dnevni red. Obvestil bi vas, da bom dal pobudo, da bi v Skupščini poskusili ugotoviti, ali imamo na voljo prostor za to, da bi Družbenopolitični zbor lahko zasedal v Skupščini. Ker to še ni odločeno, vas na to samo opozarjam, da boste pri vabilu pozorni, v kateri dvorani bomo imeli sejo zbora. Hvala lepa.

(Seja zbora je bila zaključena ob 13.3o uri.)

S K U P N A S E J A
VSEH ZBOROV SKUPŠČINE SR SLOVENIJE
1. SEJA
(7. MAJA 1982)

Predsedoval: Vinko H a f n e r , predsednik Skupščine SR Slovenije

Začetek seje ob 11. uri.

Predsednik V i n k o H a f n e r : Tovarišice in tovariši delegati! Na podlagi 349. člena ustave SR Slovenije in 132. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije, pričenjam 1. skupno sejo vseh zborov Skupščine SR Slovenije, ki jo je na podlagi 364. člena ustave SR Slovenije ter na podlagi poslovnika naše skupščine sklical dosedanji predsednik skupščine, tovariš Milan Kučan.

Ugotavljam, da so bila na ločenih sejah zborov verificirana pooblastila 143 delegatov Zbora združenega dela, 68 delegatov Zbora občin in da je bila na seji Družbenopolitičnega zbora verificirana izvolitev 5o delegatov tega zbora. Na današnji seji je od teh navzočih 49 delegatov Družbenopolitičnega zbora.

Glede na to ugotavljam, da je navzočih večina delegatov vsakega zbora in da je skupna seja vseh zborov Skupščine SR Slovenije sklepčna.

Delegate obveščam, da so bili na skupno sejo vseh zborov Skupščine SR Slovenije povabljeni člani Predsedstva SR Slovenije in predstavniki Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije.

Predlog dnevnega reda vam je bil poslan s sklicem seje in obsega:

1. razglasitev izvolitve Predsedstva Socialistične republike Slovenije in objava njegove sestave,

2. slovesna izjava predsednika in članov Predsedstva SR Slovenije,

3. izvolitev delegatov za Zbor republik in pokrajin Skupščine SR Slovenije.

Če se strinjate s tem dnevnim redom prosim, da dvignete roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red soglasno sprejet.

Prehajamo na 1. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na razglasitev izvolitve Predsedstva Socialistične republike Slovenije in objavo njegove sestave.

Po 383. členu ustave SR Slovenije, sestavljajo Predsedstvo SR Slovenije predsednik, šest članov in po položaju predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in predsednik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Predsednika in člane Predsedstva SR Slovenije so na podlagi liste kandidatov za člane Predsedstva SR Slovenije, ki jo je določila republiška kandidacijska konferenca, izvolile občinske skupščine in skupščine skupnosti občin kot posebnih družbenopolitičnih skupnosti. Republiška volilna komisija je poslala Skupščini SR Slovenije poročilo o izidu glasovanja o izvolitvi predsednika in članov Predsedstva SR Slovenije, ki vam je bilo poslano.

Po 384. členu ustave SR Slovenije in po 37o. členu našega poslovnika, razglasi izvolitev in objavi sestavo Predsedstva SR Slovenije Skupščina SR Slove-

nije na skupni seji vseh zborov.

Ugotavljam, da so izpolnjeni vsi zahtevani formalni pogoji na podlagi 1. odstavka 384. člena ustave SR Slovenije ter 37o. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije ter poročila republiške volilne komisije z dne 21. aprila 1982. Zato razglašam na skupni seji vseh zborov Skupščine SR Slovenije, da so bili v Predsedstvo Socialistične republike Slovenije izvoljeni: za predsednika tovariš Viktor Avbelj; (Ploskanje!) za člane pa tovariš Alojz Briški, tovarišica Majda Gaspari, tovariš Stane Markič, tovariš Zoran Polič, tovariš France Popit in tovariš Franc Štiglic. (Ploskanje!).

Glede na to, da sta po 383. členu ustave SR Slovenije po položaju člana Predsedstva tudi predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in predsednik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, objavljam naslednjo sestavo Predsedstva Socialistične republike Slovenije: predsednik Viktor Avbelj, člani: Alojz Briški, Majda Gaspari, Stane Markič, Zoran Polič, France Popit, Franc Štiglic, predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Andrej Marinc in predsednik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, Mitja Ribičič.

Prehajamo na 2. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na slovesno izjavo predsednika in članov Predsedstva Socialistične republike Slovenije.

Besedilo slovesne izjave določa 434. člen ustave SR Slovenije. Prosim predsednika in člane Predsedstva SR Slovenije, da dajo slovesno izjavo tako, da besedilo slovesne izjave, ki ga bom prebral, podpišejo.

Besedilo slovesne izjave se glasi: "Izjavljam, da se bom boril za varstvo suverenosti, neodvisnosti in nedotakljivosti države in za uresničevanje oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, da se bom zavzemal za uresničevanje bratstva in enotnosti ter za enakopravnost narodov in narodnosti, za razvoj socialistične samoupravne družbe in za uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov Socialistične republike Slovenije in Socialistične federativne republike Jugoslavije in da bom ravnal po ustavi Socialistične federativne republike Jugoslavije in po ustavi Socialistične republike Slovenije in zakonih ter vestno in odgovorno opravljal svojo dolžnost".

Sedaj prosim predsednika Predsedstva Socialistične republike Slovenije, tovariša Viktorja Avblja, da podpiše slovesno izjavo.

Prosim tudi ostale člane Predsedstva Alojza Briškija, Majdo Gaspari, Staneta Markiča, Zorana Poliča, Franceta Popita, Franceta Štiglica, Andreja Marinca in Mitjo Ribičiča, da podpišejo izjavo. (Predsednik in člani Predsedstva SR Slovenije podpišejo slovesno izjavo.)

Ugotavljam, da so s tem izpolnjeni vsi pogoji, ki jih določa ustava naše republike, da Predsedstvo SR Slovenije prevzame svojo dolžnost. (Ploskanje.)

V imenu delegatov vseh treh zborov naše skupščine in v svojem imenu, želim Predsedstvu SR Slovenije uspeh pri njegovem odgovornem in zahtevnem delu.

Predsedstvo naj bi se takoj po tej seji sestalo na svojo prvo sejo.

Prehajamo na 3. t o č k o d n e v n e g a r e d a , to je na izvolitev delegatov za Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Po 292. členu ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije sestavljajo Zbor republik in pokrajin po 12 delegatov iz skupščine vsake republike in po 8 delegatov iz skupščine vsake avtonomne pokrajine. Delegacije Zbora republik in pokrajin volijo in odpokličejo vsi zbori skupščin republik oziroma skupščin avtonomnih pokrajin na skupni seji s tajnim glasovanjem.

Po republiškem zakonu o volitvah in odpoklicu delegatov za Zbor republik

in pokrajin Skupščine SFRJ je listo kandidatov za delegate Zbora republik in pokrajin določila Republiška kandidacijska konferenca, potem ko je dobila mnenje o možnih kandidatih od vseh občinskih kandidacijskih konferenc. Lista kandidatov za delegate Zbora republik in pokrajin ima toliko kandidatov, kolikor je treba izvoliti delegatov. Republiška kandidacijska konferenca je pravočasno poslala obrazloženo listo kandidatov za delegate Zbora republik in pokrajin Skupščini SR Slovenije, ki ste jo prejeli.

Na skupnem zasedanju vseh zborov ste slišali tudi obrazložitev predsednika Republiške konference Socialistične zveze tovariša Mitjo Ribičiča.

Želi kdo od delegatov o tem še razpravljati? (Ne.) Če ne, ugotavljam, da je postopek za izvolitev delegatov za Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije na podlagi zakona in poslovnika naše skupščine takle:

Glasovanje vodi predsednik Skupščine, pri čemer mu pomaga generalni sekretar Skupščine in dva ali trije na skupni seji izvoljeni delegati. Glasuje se tajno z glasovnicami, na katerih so vpisana imena in priimki kandidatov. Pred imenom vsakega kandidata pa je zaporedna številka. Ta je važna, ker delegat glasuje tako, da obkroži številko pred imeni tistih kandidatov, za katere želi glasovati. Glasovnica, iz katere se ne da ugotoviti za katere kandidate je delegat glasoval, je neveljavna. Za delegate v Zboru republik in pokrajin so izvoljeni tisti kandidati, za katere je na skupni seji glasovala večina delegatov vseh zborov Skupščine SR Slovenije. Če ne pride do izvolitve, se za tiste kandidate za delegate, ki niso dobili potrebne večine, ponovi kandidacijski postopek in postopek glasovanja.

Po teh kratkih opozorilih, ki so v bistvu izvleček iz poslovnika, prehajamo na volitve. Predlagam, da mi pri volitvah delegatov za Zbor republik in pokrajin pomagata poleg generalnega sekretarja Skupščine tovariša Komarja, še delegata tovariš Zdravko Krvina in tovarišica Anka Tominšek. Oba delegata prosim, da prideta k predsedniški mizi.

Za izvedbo volitev je tehnično vse pripravljeno, zato prosim, da ostanete na svojih mestih, da prinesejo glasovnice in volilne spiske, da bomo potem lahko prešli na volitve.

Ponovno vas opozarjam, da se glasuje tako, da na glasovnici obkrožimo številko pred imeni tistih kandidatov, za katere želimo glasovati. Delegati vsakega zbora naj brez poimenskega pozivanja pridejo vsak k tisti mizi, ki je označena za posamezen zbor, da tam prevzamejo glasovnico. Ker je največje število delegatov Zbora združenega dela bodo ti delegati dobili glasovnice pri dveh mizah, in sicer pri prvi mizi delegati, katerih priimek se pričenja s črkami od A do L, pri drugi mizi pa delegati, katerih priimek se pričenja s črkami od M do Ž. Ko bo delegat glasovnico izpolnil, naj jo odda v eno od volilnih skrinjic, ki so v dvorani.

Začenjamo z volitvami. Delegate prosim, da prihajajo posamič po glasovnice. (V skladu z navodili so delegati nato opravili glasovanje.)

Glasovanje je s tem končano. Ker pa bo potrebno, glede na to, da so bile volitve tajne, ugotoviti rezultate glasovanja, odrejam 3o minut odmora s tem, da se zberemo ob 12. uri.

(Skupna seja je bila prekinjena ob 11.2o in se je nadaljevala ob 12. uri.)

Predsednik V i n k o H a f n e r : Tovariši delegati, obveščam vas, da je glasovanje za izvolitev delegatov za Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije zaključeno. Na podlagi 382. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije ugotavljam naslednji izid glasovanja.

Glasovanja se je udeležilo 263 delegatov. Oddanih je bilo 263 glasovnic. Neveljavnih glasovnic ni bilo.

Posamezni kandidati so dobili naslednje število glasov: Jože Globačnik 262 glasov, Nuša Kerševan 261 glasov, Ivo Klemenčič 261 glasov, Franjo Križmančič 261 glasov, Marjan Markovič 262 glasov, Miran Mejak 262 glasov, Jože

Marolt 261 glasov, Miran Potrč 261 glasov, Lojze Skok 261 glasov, Boris Šnuderl 263 glasov, Emil Tomažič 263 glasov in Mirko Žlender 262 glasov.

Na podlagi volilnega izida in ugotovitve, da je za kandidate glasovala večina vseh delegatov vseh zborov Skupščine SR Slovenije razglašam, da je Skupščina SR Slovenije na 1. skupni seji vseh zborov izvolila za delegate za Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije naslednje kandidate: Jožeta Globačnika, Nušo Kerševan, Iva Klemenčiča, Franja Križmančiča, Marjana Markoviča, Mirana Mejaka, Jožeta Marolta, Mirana Potrča, Lojzeta Skoka, Borisa Šnuderla, Emila Tomažiča in Mirka Žlendra.

Na podlagi 383. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije bom po končani skupni seji sporočil predsedniku Skupščine SFR Jugoslavije imena delegatov v Zboru republik in pokrajin, ki so bili izvoljeni.

Dovolite, da vsem izvoljenim delegatom čestitam v našem skupnem imenu k njihovi izvolitvi in zaupanju, ki je s tem izraženo. (Ploskanje.)

Vse novoizvoljene delegate v Zboru republik in pokrajin obveščam, da se bodo takoj po zaključenih ločenih sejah zborov sestali v sobi 217 v drugem nadstropju.

S tem je dnevni red 1. skupne seje vseh zborov Skupščine SR Slovenije izčrpan in zaključujem sejo. Delegate obveščam, da bomo takoj nadaljevali s skupnim zasedanjem Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora.

(Skupna seja je bila končana ob 12.o5.)

SKUPNO ZASEDANJE
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA, ZBORA OBČIN IN DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
(7. MAJA 1982)

Predsedoval: Martin M l i n a r , predsednik Zbora združenega dela

Začetek seje ob 9.5o.

Predsedujoči M a r t i n M l i n a r : Tovarišice in tovariši delegati, dragi gostje! Začenjam skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Prehajamo na 4. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora združenega dela, na 4. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora občin in na 6. t o č k o d n e v n e g a r e d a Družbenopolitičnega zbora, to je na izvolitev predsednika in podpredsednikov Skupščine SR Slovenije.

Prejeli ste predlog kandidatov za predsednika in podpredsednikov Skupščine SR Slovenije, ki ga je skupščini poslalo Predsedstvo Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Prejeli ste tudi predlog odloka o izvolitvi predsednika in predlog odloka o izvolitvi podpredsednikov Skupščine SR Slovenije. Obrazložitev vseh kadrovskih predlogov, ki so predmet današnje obravnave bo podal predsednik Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva tovariš Mitja Ribičič. Prosim!

M i t j a R i b i č i č : Tovarišice in tovariši delegati! Na Predsedstvu Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije so mi zaupali nalogo, da na vaši današnji konstitutivni seji republiške skupščine - tretjega sklica v delegatski sestavi - kratko pojasnim osnovna politična izhodišča in okoliščine s katerimi in o katerih je Socialistična zveza nosilec in organizator vseh volilnih opravil uresničevala to svojo, upam trditi letošnjo politično in družbeno najbolj odgovorno demokratično akcijo.

Moja naloga je, če sodimo po videzu zaradi zapletenosti in mnoštva volilnih opravil zelo težka, pa tudi nimam še zbranih vseh podatkov o poteku volitev v temeljnih organizacijah združenega dela - celovito oceno celotnih volitev bomo dali na skupni seji Republiške konference Socialistične zveze in Republiškega sveta Zveze sindikatov po 2o. maju - vendar menim, da lahko na podlagi doslej zbranega gradiva in podatkov vnaprej in dokaj argumentirano izrečem nekaj glavnih ugotovitev in značilnosti tretjih delegatskih volitev v Socialistični republiki Sloveniji.

Končno so volitve rezultat skoraj leto dni trajajoče celovite dejavnosti delovnih ljudi in občanov, ko so se v krajevnih skupnostih in v temeljnih organizacijah združenega dela javno, tako rekoč na dlani naše družbe odločali za delegate in delegacije, s tem pa za politiko, ki naj jo izvoljeni delegati v tem trenutku in v mandatnem obdobju uresničujejo. Tako so volitve pomenile nekakšen naraven spoj interesov ljudi z interesi svojega kraja, svoje tovarne, svoje krajevne skupnosti, občine, nacionalne, državne in samoupravne skupnosti in vse Jugoslavije. Zdi se, kot da so v času volitev ljudje najbolj neposredno začutili, da je mlada jugoslovanska demokracija in njena samoupravna demokracija temeljna pridobitev partizanskega boja in revolucije, zdaj, drugo leto po Titovi in tretje leto po Kardeljevi smrti, zaradi zastojev v uresničevanju ustave, resno ogrožena, da so ogroženi napori, interesi, svoboda in socialna varnost, kar je povzročilo nekakšen spontan val opredeljevanja naših ljudi po mestih in vaseh, tovarnah in šolah za samoupravljanje, za delegatski sistem,

za širjenje pravic in odgovornosti delavcev v združenem delu, za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, za podružbljanje politike na vseh ravneh in na vseh področjih.

Upal bi si trditi, da so bile volitve v celoti in po vsej naši domovini z 9o %-no udeležbo, tudi na Kosovu, plebiscitarna odločitev jugoslovanskih delovnih ljudi za samoupravljanje, za Kardeljevske smeri političnega sistema socialističnega samoupravljanja, za kontinuiteto Titove poti bratstva med narodi in enotnosti delovnih ljudi socialistične Jugoslavije.

Končno ali obstoji na svetu dežela, večnarodnostna in tako raznolika po svojem sestavu, ki bi v današnjih zapletenih mednarodnih in notranjepolitičnih in gospodarskih okoliščinah, v razmerah gospodarske krize, nihanja cen, zastojih v preskrbi, padanju realnega standarda in ob dejstvu, da smo težili v Socialistični zvezi za tem, da pred javnostjo ne skrivamo čeri, da ob volitvah ničesar ne obljubljamo. Nasprotno, rekli smo, da delegate čaka eno najtežjih mandatnih razdobij v povojnem obdobju, desetorice parlamentarnih in delegatskih volitev v skupščini. Ali je kje dežela, ki bi lahko v takšnih razmerah pokazala takšno enotnost v množicah ter takšno voljo in pripravljenost množic za premagovanje ovir, da bi utirali pota nadaljnjemu gospodarskemu in kulturnemu napredku.

Tako so pomenile volitve tudi mobilizacijo množic za stabilizacijo, za odrekanja, za zaostritev odgovornosti, za učinkovitost samoupravljanja, da bi to postalo prevladujoč odnos na vseh področjih našega življenja in dela in da bi se potrdilo tudi kot združujoč dejavnik, kot kohezijska sila znotraj nacionalne in večnacionalne skupnosti. V njihovi odločitvi ni spraševanja po tem ali so poti samoupravljanja realne. Za njih je to edina možna perspektiva, nov korak k osvoboditvi človeka. S tem bodo morali računati vsi pri nas in na tujem, kajti kdor ni z ljudmi je proti njim.

Tovarišice in tovariši! Naše osnovne politične usmeritve ob letošnjih volitvah so bile podobne tistim pred štirimi leti. Ob takratnih volitvah in leto kasneje ob izvolitvi tovariša Sergerja Kraigherja v Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije smo jih simbolično imenovali štiri Titove pobude. Prva je pomenila gospodarsko stabilizacijo. Druga je bila povezana z obrambnimi pripravami in krepitvijo enotnosti in varnosti znotraj dežele. V tretjo je spadala konferenca neuvrščenih na vrhu in pripravljanje Madridske evropske konference. Četrta je zahtevala demokratizacijo političnega sistema in širjenje vpliva množic na delegatske skupščine in na vodstva družbenopolitičnih organizacij.

Rekli smo takrat, da je stabilizacija gospodarstva v katerem bo vsak uporabljal le svoj ustvarjeni dinar - dodal bi le svojo ustvarjeno devizo - prioriteta nad prioriteto. Rekli smo, da bo moralo Predsedstvo Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije s svojim vplivom in ugledom, v skladu s svojimi ustavnimi pristojnostmi dati zveznim političnim izvršnim organom hrbtenico, da bodo upali plavati tudi proti toku in razpoloženju, ki je vladalo v deželi s predimenzioniranimi investicijami in pretirano in nepokrito porabo. Rekli smo, da bo treba jugoslovansko gospodarstvo prilagoditi novi, njegovi vlogi v mednarodni delitvi dela. Mislim, da se je ta prva gospodarska naloga v tem času samo še zaostrila in dobila večje razsežnosti, zlasti, ker je naše gospodarstvo prišlo tako rekoč na rob svoje zunanje plačilne sposobnosti.

Glede notranje politične stabilnosti dežele smo v tem času doživeli kosovske nemire, ki smo jih začasno sicer pomirili z intervencijo organov varnosti in jugoslovanske ljudske armade. Pomenili pa so resno opozorilo, da moramo doma in po vsej Jugoslaviji okrepiti fronto organiziranih socialističnih sil, tako proti razraščanju nacionalizma, kakor proti oživljanju unitarizma, kakršnega smo pred 15 leti tako zmagovito premagali na znanem Brionskem plenumu. Vsi sosedi Jugoslavije so obenem sosedi Socialistične republike Slovenije je dejal tovariš Popit v uvodnem referatu na IX. kongresu in tako opredelil našo celovito skupno odgovornost za uresničevanje enotne, skupne jugoslovanske, srbske in kosovske politične platforme, ki naj bi sanirala mednacionalne odnose v tej obmejni pokrajini in odprla ljudem perspektivo zdrave gospodarske rasti in socialne varnosti. Program združevanja sredstev in drugih oblik pomoči hitrejšemu

razvoju Kosova, ki ga bo danes pred vami obrazložil predsednik Izvršnega sveta Janez Zemljarič, dobiva tako strateški, slovenski in jugoslovanski pomen in interes v naši politiki gospodarske in politične stabilizacije Jugoslavije.

Pred dnevi je Predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije razgrnilo svoj načrt političnih akcij za samit neuvrščenih na vrhu, ki ga resno ogroža vse močnejši vojaški spopad med Iranom in Irakom. Madridska konferenca je prav tako ostala neuresničena naloga za mir in varnost v Evropi. Spopad okrog Falklandskih otokov, čeprav je tako daleč, pa je odprl novo, nevarno etapo ogrožanja miru v današnjem svetu, ki se nahaja na prelomnem in najbolj usodnem razpotju človeštva.

Prepričan sem, da smo v uresničevanju Titove pobude za demokratizacijo in vodenje izvoljenih organov na vseh nivojih, z uporabljanjem zgleda enoletnega mandata v obeh predsedstvih federacije, partijskem in državnem,dosegli v naši republiki pomemben korak. Titova pobuda je takrat imela tudi v naši republiki velik odmev, ne samo zato, ker je vsaka Titova misel in vsaka njegova beseda med ljudmi imela poseben zven, temveč tudi zaradi tega, ker so ljudje tudi v naši republiki čutili škodljivost personalne prenasičenosti v vodstvih na vseh ravneh in ker so od volitev do volitev izjeme ustavnih načel rotacije postajale vse bolj pravilo.

Na podlagi kritične ocene stanja v naši republiki smo v Socialistični zvezi ustvarjalno uporabili Titovo priporočilo. Izognili smo se obema skrajnostima, anarhičnemu radikalizmu, dejal bi nekakšni kulturni revoluciji v naših razmerah, ki je hotela zbrisati sleherno osebno odgovornost in ustvarjalno zavzetost ljudi, kakor tudi nenačelni obrambi obstoječih razmer, vrtenju istih ljudi v istem krogu. Naš pristop do uresničevanja duha Titove pobude smo tudi v osebnem razgovoru preverjali pri predsedniku republike, na pomembnem razgovoru slovenske delegacije v Karadjordjevu, 24. decembra 1979. leta. Titova pritrditev je bila velikega pomena in močan faktor politične stabilnosti in zaupanja delovnih ljudi Socialistične republike Slovenije v politični sistem socialističnega samoupravljanja ter v izvoljene izvršne organe na vseh ravneh v naši republiki. Ta načela pa so bila tudi sprejeta na IX. kongresu v statut Zveze komunistov za odnose znotraj delavske avantgarde.

Ni bilo lahko doseči te enotnosti v množicah in v vodstvih. Dosegli pa smo jo zato, ker smo krepko udarili proti tendencam vladanja v imenu delavskega razreda, proti vsakršnemu liderstvu in manipuliranju z interesi ljudi ter se zavzeli za neposreden samoupraven vpliv delovnih ljudi za gospodarsko in vsakršno politiko in ker je to v praksi potrdilo rezultate, ki dajejo ljudem občutek gotovosti in moči, tudi in še posebej v težkih razmerah. To ne pomeni, da se nismo srečevali pri volitvah tudi z nevšečnimi pojavi lokalizma, karierizma, ozkosti, uzurpacije oblasti, neodgovornega razmerja do delegatske baze in slično. Vendar smo te pojave prevladovali z javnostjo in zahtevo po spoštovanju kriterijev in načel za kadrovsko politiko. Objavili smo liste vseh evidentiranih možnih kandidatov. Tako smo lahko v roku in brez večjih težav uresničili vsa volilna opravila. Volitve pomenijo pomemben korak k demokratizaciji kadrovske politike. Pomenijo največjo povojno kadrovsko pomladitev slovenske družbe, pravcati vdor tisočev novih kadrov, tudi mladih in žensk, v občinske, republiško in zvezno skupščino.

Vsi ti rezultati so po našem mišljenju močno vplivali na potek ter na notranjo idejno in akcijsko enotnost komunistov na pravkar končanem IX. kongresu Zveze komunistov Slovenije. Slovenski kongres je jasno pokazal razmerje sil v Socialistični republiki Sloveniji in organizirane socialistične sile so z njim dobile jasnejšo strateško usmeritev za svojo politično aktivnost v tem letu in v vsem planskem razdobju, ki pokriva tudi celotno mandatno razdobje naše sedanje skupščine. To je bil kongres delavske avantgarde in ne avantgardističen kongres, kakor so si upali zapisati o njem sumljivi komentatorji - ne vem v čigavem interesu. Prepričani smo tudi, da bo IX. kongres v mozaik vseh šestih republiških in dveh pokrajinskih zborov jugoslovanskih komunistov, dal svoj prispevek in svoj pečat tudi k sklepom in dokumentom XII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

Naj povem ob tem, da smo se v Socialistični zvezi zavedali pomena izvršnih organov v federaciji in republiki in smo zato dali vso moralno in politič-

no podporo tako zveznemu mandatarju, tovarišici Milki Planinčevi, kot tudi mandatarju za sestavo republiškega izvršnega sveta, tovarišu Janezu Zemljariču, da bi okrog sebe zbrala teama, ki bosta kos izredno zapletenim in težkim gospodarskim pogojem. Zavedali smo se pomembnosti uporabljanja tudi hitrih, tudi izrednih in odločnih administrativnih posegov v pogoje našega gospodarstva, zlasti na področju zunanje menjave, vključitve v mednarodno delitev dela, zagotovitev gospodarske in državne likvidnosti, obenem pa smo za to obdobje postavili pred njih tudi zahtevo, da se vsi ti organi odločnejše opredele za krepitev socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ali da govorim v jeziku Socialistične zveze, za ustvarjanje širokega, vseljudskega samoupravljalskega gibanja in obnašanja množic in vseh samoupravnih subjektov. Mi danes potrebujemo močne izvršne organe v občinah, v republikah, pokrajinah in v federaciji. Ne rabimo vlad, ki bi vladale namesto ljudi in nad ljudmi, pač pa strokovne in politično sposobne sestave, ki bodo mogle izvrševati voljo delegatskih skupščin, tesno povezane z delegati, s samoupravljalsko delegatsko bazo, z združenim delom, z interesnimi in družbenopolitičnimi skupnostmi ter družbenopolitičnimi organizacijami. In še nekaj. Brez Socialistične zveze, ki bo delo teh izvršnih organov spremljala na vseh ravneh, ki bo merila tudi pulz razpoloženja ljudi, ki bo tudi kritična v fazi predlaganja ukrepov in zakonskih rešitev, ni niti pluralizma samoupravnih interesov niti gospodarskega in kulturnega napredka, pa tudi prave stabilizacijske gospodarske politike ne. Za takšno kritiko je danes še mnogo prevelika občutljivost in zamera v občinah, republiki in zvezi.

Tovarišice in tovariši! O vseh obravnavanih, evidentiranih in možnih kandidatih pravijo, ni bilo pripomb. Rekel bi, ni bilo takšnih argumentiranih pripomb, ki bi ovrgle predlog. To potrjuje, da so bile kadrovske priprave odgovorne, pravočasne, demokratične in celovite glede na vse družbene in kadrovske potrebe. Njihova rdeča nit je bila, da se moramo odločati za ljudi, ki bodo tudi najtežje probleme pripravljeni reševati po samoupravni poti in tako vztrajno utrjevati in razvijati našo socialistično družbo z vsemi njenimi stalnicami.

Tako predlog za sestavo Predsedstva Socialistične republike Slovenije, ki so ga že izvolile občinske skupščine in skupščine skupnosti občin kot posebnih družbenopolitičnih skupnosti, kot predlog za delegacijo Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije ter predlogi kandidatov za predsednika in oba podpredsednika Skupščine SR Slovenije ter za njen Izvršni svet, izhajajo iz nalog, ki jih to mandatno obdobje postavlja pred celotno družbenopolitično skupnost. Seveda pa je bilo potrebno pri oblikovanju predlogov tudi upoštevati, da so kandidati s svojim dosedanjim delom ter ustvarjalnim prispevkom pri poglabljanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja izpričali tiste kvalitete delavca in človeka, ki jih te odgovorne funkcije zahtevajo.

Poleg tega je bilo za najodgovornejše funkcije v skupščini potrebno upoštevati tudi sposobnost vodenja in usmerjanja dela skupščine in njenih organov, povezovanje in usklajevanje posebnih, splošnih in družbenih interesov ter usmerjanje demokratične, odgovorne in konstruktivne izmenjave mnenj in stališč delegatov v skupščini in njenih telesih. Predlagani kandidati morajo biti nosilci interesov delavskega razreda in njegovih čvrstih vezi z vsemi njegovimi naprednimi silami dela in znanja v naši družbi.

Pri oblikovanju delegacije za Zbor republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije je bilo potrebno še posebej upoštevati, da so kandidati že s svojim dosedanjim družbenopolitičnim delovanjem dokazali, da se zavzemajo za uresničevanje interesov delavskega razreda, za razvijanje samoupravnega političnega sistema, za krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, politike neuvrščenosti in uresničevanje koncepta splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Potrebno je bilo upoštevati tudi naloge zbora, med katere sodijo zlasti medrepubliško sodelovanje, sporazumevanje in dogovarjanje ter usklajevanje interesov in stališč o vseh vprašanjih, ki zadevajo materialne odnose med republikami ter odgovornost za uresničevanje dogovorjene politike.

To so bila, tovarišice in tovariši, izhodišča, na osnovi katerih so nastajali predlogi kadrovskih rešitev. Ko se boste na današnjih sejah odločali o

njih upoštevajte, da je vsa ta kadrovska dejavnost rezultat večmesečne aktivnosti delavcev in občanov ter njihovih organiziranih oblik družbenopolitičnega in samoupravnega delovanja. Hvala! (Ploskanje!)

Predsedujoči M a r t i n M l i n a r : Zahvaljujem se tovarišu Ribičiču za izrečene besede. Želi kdo razpravljati o obrazložitvi? (Ne.) Če ne želi nihče razpravljati, potem lahko preidemo na glasovanje.

Glasovali bomo ločeno po zborih in to z dviganjem rok! Najprej prosim delegate Zbora združenega dela, da glasujejo. Kdor je za predlog, da se za predsednika Skupščine SR Slovenije izvoli tovariš Vinko Hafner, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti?(Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je tovariš Vinko Hafner v Zboru združenega dela soglasno izvoljen za predsednika Skupščine SR Slovenije. (Ploskanje).

Prosim delegate Zbora občin, da glasujejo o istem predlogu. Kdor je za predlog, da se za predsednika Skupščine SR Slovenije izvoli tovariš Vinko Hafner, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je tovariš Vinko Hafner v Zboru občin soglasno izvoljen za predsednika Skupščine SR Slovenije. (Ploskanje).

Prosim delegate Družbenopolitičnega zbora, da glasujejo o istem predlogu, da se za predsednika Skupščine SR Slovenije izvoli tovariš Vinko Hafner.

Kdor je za predlog, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)
Ugotavljam, da je tovariš Vinko Hafner tudi v Družbenopolitičnem zboru soglasno izvoljen za predsednika Skupščine SR Slovenije. (Ploskanje).

Ločeno po zborih moramo izvoliti tudi oba podpredsednika Skupščine SR Slovenije.

Najprej bomo izvolili prvega podpredsednika Skupščine SR Slovenije.

Prosim delegate Zbora združenega dela, da se z dvigom rok izrečejo o predlogu, da se za podpredsednico Skupščine SR Slovenije izvoli tovarišica Silva Jereb. Kdor je za,naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je tovarišica Silva Jereb bila v Zboru združenega dela soglasno izvoljena za podpredsednico Skupščine SR Slovenije.

Prosim še delegate Zbora občin, da glasujejo o istem predlogu. Kdor je za predlog, da se tovarišico Silvo Jereb izvoli za podpredsednico Skupščine SR Slovenije, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)
Ugotavljam, da je tovarišica Silva Jereb bila v Zboru občin soglasno izvoljena za podpredsednico Skupščine SR Slovenije.

Prosim še delegate Družbenopolitičnega zbora, da glasujejo o predlogu, da se za podpredsednico Skupščine SR Slovenije izvoli tovarišica Silva Jereb. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.) (Ploskanje.)

Ugotavljam, da je bila Silva Jereb, tudi v Družbenopolitičnem zboru soglasno izvoljena za podpredsednico Skupščine SR Slovenije.

Izvoliti moramo še drugega podpredsednika Skupščine SR Slovenije.

Predlog je, da se za podpredsednika Skupščine izvoli tovariš Jože Šušmelj.

Prosim delegate Zbora združenega dela, da glasujejo o tem predlogu. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor združenega dela soglasno izvolil tovariša Jožeta Šušmelja za podpredsednika Skupščine SR Slovenije.

Prosim delegate Zbora občin, da glasujejo o istem predlogu. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Jože Šušmelj tudi v Zboru občin soglasno izvoljen za podpredsednika Skupščine SR Slovenije.

Prosim še delegate Družbenopolitičnega zbora, da glasujejo o tem predlogu. Kdor je za, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Jože Šušmelj tudi v Družbenopolitičnem zboru soglasno izvoljen za podpredsednika Skupščine SR Slovenije. (Ploskanje).

V smislu 434. člena ustave Socialistične republike Slovenije in 366. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije prosim tovariše Vinka Hafnerja, Silvo Jereb in Jožeta Šušmelja, da dajo slovesno izjavo, in sicer tako, da besedilo slovesne izjave, ki ga bom prebral, podpišejo.

"Izjavljam, da bom svojo dolžnost opravljal vestno in odgovorno, da bom delal po ustavi in zakonih ter da bom varoval družbeni red Socialistične federativne republike Jugoslavije. Z vsemi svojimi močmi se bom boril za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za oblast delavskega razreda in uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov ter za napredek in razvoj Socialistične republike Slovenije in Socialistične federativne republike Jugoslavije."

Prosim imenovane tovariše, da podpišejo izjave. (Tovariši Vinko Hafner, Silva Jereb in Jože Šušmelj pristopijo k predsedniški mizi in podpišejo slovesno izjavo.)

V imenu vseh delegatov čestitam predsedniku Vinku Hafnerju in podpredsednikoma Silvi Jereb in Jožetu Šušmelju za izvolitev. Želimo jim obilo uspehov pri njihovem nadaljnjem delu. Predsednika Vinka Hafnerja pa prosim, če spregovori.

V i n k o H a f n e r : Spoštovane tovarišice in tovariši delegati! Dovolite mi, da se najprej v imenu vseh, ki ste nas danes na predlog republiške kandidacijske konference izvolili na odgovorne dolžnosti v Skupščini SR Slovenije iskreno zahvalim za izkazano zaupanje.

Z današnjimi sejami Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora ter skupnim zasedanjem in skupno sejo vseh treh zborov začenjamo tretji mandat delegatsko zasnovane republiške skupščine, kot najvišjega organa samoupravljanja in oblasti v Socialistični republiki Sloveniji. Zato je prav, da se ob tej priložnosti zahvalimo vsem delovnim ljudem in občanom v naši republiki za zaupanje, ki so nam ga izkazali z izvolitvijo v delegacije in nam prek njih zaupali tudi odgovorno in častno nalogo delegatov v republiški skupščini. Prav tako se moramo zahvaliti številnim organizacijam, aktivistom Socialistične zveze, Sindikatu in drugim družbenopolitičnim organizacijam, ki so s svojo požrtvovalno dejavnostjo zagotovili uspešno pripravo in izvedbo volitev delegacij v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti in s tem omogočili tudi njihovo konstituiranje.

Dovolite mi, da sedaj ko začenjamo z delom republiške skupščine v novem mandatnem obdobju opozorim na nekatere bistvene okoliščine, ki so lahko pomembne za bodočo našo usmeritev in delo. Te okoliščine so v večjem delu podobne, v marsičem pa tudi precej drugačne od tistih, v kakršnih so pred štirimi leti začele delovati prejšnje delegatske skupščine. Nekaj bistvenih ugotovitev o tem je napravil tudi že tovariš Ribičič v svoji obrazložitvi.

V preteklem štiriletnem obdobju smo vsekakor dosegli posebej družbeni napredek, vključno z uveljavljanjem samoupravnega družbenoekonomskega položaja delavca, kot ga določata ustava in zakon o združenem delu. Občutno smo napredovali

tudi z uveljavljanjem delegatskega sistema kot bistvene sestavine samoupravljanja in nepogrešljivega vzvoda pri uresničevanju neposredne oblasti delavcev in občanov. Sprejeli smo in deloma tudi že uveljavili vrsto pomembnih sistemskih zakonov in trajnejših usmeritev za razvoj posameznih področij družbene reprodukcije. S sprejetjem družbenih planov za srednjeročno obdobje od leta 1981 do 1985 smo dosegli pomemben napredek pri uveljavljanju delavcev v združenem delu kot nosilcev družbenega planiranja. Zato bodo dosežki in izkušnje iz tega obdobja pomembna opora in spodbuda za delovanje delegatskih skupščin tudi v novem mandatnem obdobju.

Pri tem pa moramo upoštevati, da so se kljub omenjenemu napredku že nekaj let nazaj vse očitneje pojavljala v naši družbi nekatera globlja družbenoekonomska protislovja in nasprotja, ki so se prav v zadnjem času še posebno zaostrila in bodo zato nenehno prisotna tudi v novem mandatnem obdobju delegatskih skupščin. To se kaže zlasti v zaostrenih gospodarskih razmerah, torej v nizki gospodarski rasti, v nestabilnosti oziroma v visoki stopnji inflacije, v hudih motnjah v tekoči reprodukciji in pridobivanju dohodka, v zaostrovanju problema likvidnosti države v ekonomsko-finančnih odnosih s tujino in kar je še zlasti pomembno tudi v dejanskem upadanju življenjskega standarda delavcev in slabitvi njihove socialne varnosti. Vse to je zagotovo v precejšnji meri nujna posledica zelo neugodnih gospodarskih in političnih dogajanj v svetu, ki močno vplivajo tudi na naše gospodarske razmere. Bistveni vzroki sedanjih gospodarskih in socialnih zaostritev pa vendarle izvirajo iz naših domačih razmer, predvsem pa iz globljih strukturalnih neskladij našega dosedanjega, sicer zelo hitrega in uspešnega družbenoekonomskega razvoja. Na to pa se potem navezujejo tudi mnoge subjektivne slabosti in napake v tekočem usmerjanju družbene reprodukcije.

Sedanja gospodarska nestabilnost in z njo povezane težave pa zelo neugodno vplivajo na razvoj samoupravljanja, saj služijo kot pobuda in opravičilo za kratkoročno pragmatično razreševanje nastalih težav in nasprotij ter za širjenje ali vsaj ohranjanje državnega intervencionizma na vseh področjih družbene reprodukcije in na vseh ravneh gospodarske in družbene organiziranosti. Obenem to služi nazadnjaškim družbenim silam doma in v tujini kot sredstvo za kompromitiranje samoupravljanja in slabitev dosežene družbenopolitične stabilnosti. Vendar bistveni vzroki sedanjih zaostritev in težav niso gospodarske, temveč so globoko družbene narave. Dosegli smo namreč takšno stopnjo družbene in gospodarske razvitosti, ki ne terja kvalitetnih premikov le na področju gospodarstva, temveč predvsem v razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Gre za to, da čim prej tudi dejansko preidemo od upravljanja v imenu delavcev na upravljanje delavcev samih in da uveljavimo samoupravljanje kot prevladujoč družbeni odnos na vseh področjih družbene reprodukcije, da torej zagotovimo trdno prevlado novih socialističnih družbenolastninskih odnosov nad preživelimi državnolastninskimi in kapitalističnimi oziroma grupno-lastninskimi odnosi. To je lahko v naših razmerah edino prava in trdna podlaga družbene stabilnosti, s tem pa tudi gospodarske stabilnosti in napredka. Naša temeljna naloga bo torej tudi v novem mandatnem obdobju uveljavljanje socialističnega samoupravljanja, vključno z uveljavljanjem delegatskih odnosov, kot njegove nepogrešljive sestavine.

Ko si začrtujemo takšno nalogo, pa moramo vendarle upoštevati, da izgrajujemo samoupravljanje že več kot 3o let, delegatski sistem pa tudi že osem let, to je dve mandatni dobi. Med tem smo zagotovo dosegli velik napredek pri uresničevanju pravice delavcev, da neposredno razpolagajo s pogoji in rezultati svojega dela. Vendarle še nismo dejansko prešli od upravljanja v imenu delavcev na upravljanje delavcev samih oziroma še vedno nismo uveljavili samoupravljanja kot prevladujočega družbenega odnosa na vseh področjih družbene reprodukcije. To še zlasti velja za področje razširjene reprodukcije oziroma razpolaganja z minulim delom. Očitno je torej, da napredek samoupravljanja kot kakovostno novega produkcijskega odnosa ni odvisen le od prizadevanja zavestnih družbenih sil in hotenja samih delavcev, pač pa je v veliki meri odvisen tudi od nekaterih čisto objektivnih pogojev, predvsem pa od razvitosti proizvajalnih sil in družbene zavesti. Teh objektivnih pogojev pa ni mogoče spreminjati v krajših časovnih razdobjih, temveč le v dolgotrajnem procesu celovite družbene preobrazbe. Zato tudi v naslednjih štirih letih ne moremo pričakovati nekakšnega skokovitega napredka niti v uveljavljanju delegatskega sistema, niti v razvijanju samoupravljanja v celoti. Preokret, ki ga lahko dosežemo in ga moramo doseči pa je zagotovo preseganje sedanjega zastoja v razvoju samoupravljanja in pa njegova celovitejša uveljavitev kot edina možna pot našega nadaljnjega družbenega razvoja. Predvsem pa

moramo doseči očitnejši napredek v uveljavljanju samoupravnih odnosov na področju razširjene reprodukcije, oziroma razpolaganja delavca s presežnim delom, ter na področju ekonomskih odnosov s tujino, kar postaja vse pomembnejše za dejansko odločanje delavcev v celotni družbeni reprodukciji.

Pri uveljavljanju delegatskih odnosov moramo predvsem nadaljevati z dobro usmeritvijo in prakso dosedanje republiške skupščine in njenega predsedstva. Posebno pozornost bomo morali tudi v prihodnje posvetiti uveljavljanju delegacij v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih kot osnove za delovanje celotnega delegatskega sistema. Razume se, da to velja tudi za temeljne delegacije v krajevnih skupnostih.

V tem smislu moramo okrepiti tudi vlogo in učinkovitost zborov združenega dela v občinskih in republiški skupščini kot najprimernejšega mesta za odločanje in sporazumevanje o vseh bistvenih interesih samoupravno organiziranega združenega dela ter njihovega uveljavljanja v skupščinskem sistemu.

V delovanje republiške in občinskih skupščin moramo aktivneje vključiti tudi skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

Tovarišice in tovariši delegati! Naslednja najpomembnejša in hkrati tudi najtežja naloga novih delegatskih skupščin bo vsekakor uresničevanje politike gospodarske stabilizacije ob hkratni korenitejši preosnovi našega gospodarstva in njegovem večjem vključevanju v mednarodno delitev dela. Ker bo o tem kasneje več spregovoril tovariš Zemljarič, se bom omejil le na nekatere bistvene ugotovitve.

Ni dvoma, da je zdaj zagotovitev gospodarske stabilnosti temeljni življenjski interes delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Gospodarska stabilnost je namreč eden bistvenih pogojev tako za uspešno uveljavljanje socialističnega samoupravljanja kot tudi za krepitev socialne varnosti delovnih ljudi in normalno rast njihovega življenjskega standarda v skladu z rastjo produktivnosti dela in realno ustvarjenega dohodka. To pa je bistvenega pomena tudi za preprečevanje težjih socialnih konfliktov in ohranitev neobhodne družbenopolitične stabilnosti.

Upoštevati moramo, da so delavci v združenem delu že do sedaj dali največji prispevek k uresničevanju stabilizacije z omejevanjem rasti njihovega življenjskega standarda, v zadnjih dveh letih pa tudi z njegovim občutnim zmanjševanjem, kar se najbolj očitno kaže v padcu realnega osebnega dohodka zaposlenih v zadnjih dveh letih. Res je, da celoten življenjski standard delavcev ni bil nikoli odvisen le od rasti osebnega dohodka zaposlenih, temveč se je vseskozi zviševal tudi s povečevanjem obsega zaposlenosti, s pridobivanjem dohodka iz drugih virov in z rastjo družbene porabe. V zadnjem času pa so tudi ti viri vsemanjši in tako prihaja do občutnega dejanskega padca življenjskega standarda,zlasti pa delavcev v večjih mestih in industrijskih središčih, ki se preživljajo skoraj izključno z osebnim dohodkom iz delovnega razmerja, dalje delavcev z nizkimi osebnimi oziroma družinskimi dohodki ter večine upokojencev.

Posebno občuten je padec realnih osebnih dohodkov pri delavcih v družbenih dejavnostih. Podatki o gibanju nominalnih in realnih osebnih dohodkov v prvih treh mesecih letošnjega leta so sicer ugodnejši, vendar še vedno ne dajejo zagotovila, da bi letos lahko povsem zaustavili padanje življenjskega standarda delavcev. Čeprav se le-ti zavedajo težavnosti sedanjih gospodarskih razmer in nujnosti odrekanja v korist stabilizacije, pa ima padec realnih osebnih dohodkov tudi številne negativne posledice za razpoloženje in ravnanje delavcev. Predvsem pa slabi njihova prizadevanja za uveljavljanje delitve po delu in rezultatih dela ter zmanjšuje njihov interes za smotrno gospodarjenje z družbenimi produkcijskimi sredstvi.

Zato tudi kritika delavcev ni več uperjena le na posamezne slabosti, napake in nedoslednosti v tekoči ekonomski politiki, temveč vse bolj tudi na ekonomsko učinkovitost socialističnega samoupravljanja samega, saj se le-ta lahko potrjuje kot najnaprednejši družbeni sistem le tako, da hkrati z osvobajanjem dela in delavca zagotavlja tudi uspešen razvoj proizvajalnih sil in stabilno rast osebnega in družbenega standarda prebivalcev.

Zato je zdaj tudi pred novo delegatsko sestavo ena bistvenih zahtev za ustavitev padanja življenjskega standarda delavcev ter njegov ponoven postopen

dvig v ustreznem razmerju z rastjo produktivnosti dela in realnega dohodka ter v skladu s politiko gospodarske stabilizacije. Glede tega bomo že v kratkem v tej skupščini in v vseh drugih delegatskih skupščinah postavljeni pred resno preizkušnjo ob predvideni reviziji družbenih dogovorov o temeljih družbenih planov razvoja v obdobju od leta 1981-1985 pa tudi pri razreševanju mnogih drugih pomembnih ekonomskih in družbenih vprašanj.

Tovarišice in tovariši delegati! Pomemben pogoj za naše uspešno delovanje v novem mandatnem obdobju bo vsekakor smotrno programiranje in usklajevanje dela republiške skupščine in njenih organov. Pri tem bomo lahko koristno uporabili uspešne delovne metode in izkušnje prejšnje republiške skupščine in njenega predsedstva. Le-ta je s svojim dosedanjim delom in z že sprejetim programom dela za letošnje leto vsaj v osnovi opredelila naše temeljne naloge in obveznosti najmanj za leto dni naprej. Prejšnja skupščina je opravila obširno in pomembno delo s sprejemom številnih sistemskih zakonov za posamezna gospodarska in družbena področja, katerih urejanje je v pristojnosti republike. Zato bo nova skupščina verjetno nekaj manj obremenjena z oblikovanjem in uzakonjanjem sistemskih rešitev, pač pa se bo morala več ukvarjati s praktičnim uveljavljanjem že uzakonjenih rešitev.

Republiška skupščina ima pomembne naloge in odgovornosti tudi pri oblikovanju in sprejemanju odločitev Zvezne skupščine, zlasti tistih, o katerih le-ta odloča na podlagi soglasja skupščin socialističnih republik in pokrajin. Pri tem je prejšnja skupščina zagotovo opravila zelo pomembno delo, saj je ustvarjalno sodelovala že pri predhodnem oblikovanju posameznih zakonov, predlagala mnoge koristne spremembe in dopolnitve, v nekaterih primerih pa je tudi odrekla svoje soglasje. Pri tem je uspešno usmerjala in povezovala delo svoje delegacije v Zboru republik in pokrajin, ob sprejemanju pomembnih sistemskih in drugih rešitev pa je usmerjala tudi delegate iz naše republike v Zveznem zboru Zvezne skupščine.

Nova skupščina bo vsekakor nadaljevala s takšnim delovanjem. Pri tem pa mora tako kot v preteklosti tudi v prihodnje računati z različnimi interesi in vplivi v Jugoslaviji. Zato pa tudi na možna nesoglasja in zaostritve pri obravnavi in razreševanju posameznih pomembnih družbenih in gospodarskih vprašanj v federaciji.

Da bi bila v takih primerih naše ravnanje in stališča resnično principialna, napredna in ustvarjalna, se moramo dosledno ravnati zlasti po naslednjih načelih:

1. da se vsa vprašanja, ki so pomembna za odnos republika - federacija obravnavajo tudi v delegatski bazi in da se sprejeta stališča do njih ne oblikujejo le v republiških organih;

2. da obenem s kritiko predlaganih zakonskih predlogov in drugih ukrepov s strani zveznih organov vedno ponudimo tudi svoje konkretne in ustvarjalne alternativne rešitve, in

3. da se z enako doslednostjo in odločnostjo, s kakršno nasprotujemo morebitnim pojavom etatistično birokratskih in unitarističnih teženj v ravnanju posameznih zveznih organov, borimo tudi proti vsem pojavom nacionalizma, tehnobirokratizma ter lokalistične in podjetniške sebičnosti znotraj naše republike in to vse od organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti do občinskih in zveznih organov.

Za to pa je seveda kot vi sami veste potrebno še več doslednosti, principialnosti in odločnosti kot pa za kritiko negativnih pojavov v usmeritvah in ravnanju posameznih organov federacije. Vendar je taka naša usmeritev neobhoden pogoj za to, da bodo naša stališča tudi v celotni jugoslovanski javnosti sprejemana kot napredna in koristna, tako za uveljavljanje samoupravne socialistične družbene ureditve, kot tudi za krepitev bratstva in enotnosti enakopravnih narodov in narodnosti v federativni jugoslovanski skupnosti.

Tovarišice in tovariši delegati! V novem mandatnem obdobju, ki ga sedaj začenjamo bodo torej naše bistvene skupne naloge, zagotoviti hitrejši razvoj samoupravljanja, stabilizirati gospodarske razmere in zagotoviti stabilen družbeni napredek, kakršnega nam realno omogočajo razpoložljivi človeški in materialni

resursi. To obdobje bo torej zelo pomembno, morda celo odločilno za naš nadaljnji družbeni razvoj. Zato bo to obdobje tudi obdobje trdih preizkušenj za celotno novo izvoljeno delegatsko sestavo, vključno z našo republiško skupščino.

Vendar imamo mnogo stvarnih razlogov za prepričanje, da bomo svoje obveznosti tudi uspešno uresničili. Pri tem nam bodo v veliko oporo tudi sklepi in usmeritve uspešno opravljenega IX. kongresa Zveze komunistov Slovenije. Bil je, tako kot je rekel že tovariš Ribičič, ustvarjalen delovni dogovor slovenskih komunistov, ki je dokazal njihovo idejnopolitično enotnost in zavzetost za nadaljnjo krepitev samoupravnega družbenoekonomskega položaja delavca, za uspešno razvijanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja, za dosledno uresničevanje politike gospodarske stabilizacije ter demokratično in učinkovito razreševanje gospodarskih in družbenih nasprotij, za dosledno uveljavljanje suverenosti in samobitnosti slovenskega in vseh drugih narodov in narodnosti v okviru Socialistične federativne republike Jugoslavije kot svobodne skupnosti narodov in narodnosti, za obrambo njene neodvisnosti in celovitosti, za nadaljevanje politike neuvrščenosti ter borbe za mir in enakopravnost v svetu. Torej vsega tega, kar razumemo pod nadaljevanjem Titove in Kardeljeve poti.

V juliju bo potekal tudi XII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, ki bo o bistvenih vprašanjih zagotovo sprejel enake usmeritve za aktivnost vseh jugoslovanskih komunistov. Jeseni letos bodo tudi kongresi Zveze sindikatov, Zveze socialistične mladine in Zveze borcev, ki bodo v skladu z družbeno vlogo teh organizacij opredelili njihove naloge v graditvi socialistične samoupravne družbe in v uresničevanju drugih življenjskih interesov delovnih ljudi. Tako nam bodo idejne usmeritve in akcijski dogovori organiziranih socialističnih sil, povezanih v Socialistični zvezi delovnih ljudi in ob idejnem usmerjanju Zveze komunistov, nepogrešljivo sredstvo in močna opora celotnemu delegatskemu organizmu pri uspešnem uresničevanju njegove vloge in nalog.

Prav tako bo neobhodno ustvarjalno sodelovanje različnih asociacij združenega dela, zlasti pa Gospodarske zbornice Slovenije ter njenih splošnih združenj za posamezne gospodarske dejavnosti. Posebnega pomena za uspešno delovanje delegatskih teles pa bo tudi v prihodnje sodelovanje znanstveno-raziskovalnih organizacij, obeh slovenskih univerz in Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Celotni novo izvoljeni delegatski sestavi, vključno z danes konstituirano republiško skupščino, so torej naložene zelo odgovorne in težavne naloge. Vendar ne gre dvomiti v to, da smo jih z ustvarjalnim, zavzetim in demokratičnim delovanjem ter potrebnem medsebojnem razumevanju in zaupanju sposobni tudi uresničiti. Pri tem nam bodo v veliko pomoč napredne usmeritve in bogate delovne izkušnje prejšnje republiške skupščine, katere delovanje je uspešno usmerjal in usklajeval njen predsednik, tovariš Milan Kučan s sodelavci. Zato dovolite, da se v imenu vseh nas iskreno zahvalim za njihovo dosedanje, zares požrtvovalno in učinkovito delo in da jim zaželim mnogo uspehov in zadovoljstva tudi na novih odgovornih družbenih dolžnostih. (Ploskanje).

Prav tako se iskreno zahvaljujem za uspešno delo in sodelovanje dosedanjemu Izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije, ki ga je uspešno vodil njegov predsednik, tovariš Janez Zemljarič. Le-ta je mandatar za sestavo novega Izvršnega sveta, ki ga bomo izvolili na tem zasedanju vseh treh zborov. Ob učinkovitosti in usmerjenosti njegovega delovanja pa bo v veliki meri odvisna tudi učinkovitost in usmerjenost delovanja naše republiške skupščine.

Na koncu mi dovolite, da se vam ponovno zahvalim za izvolitev na odgovorne dolžnosti in da vam vsem skupaj zaželim plodno delovanje in dobro počutje v naši delegatski republiški skupščini. Čisto osebno v svojem imenu pa vam še posebej izjavljam, da se bom po svojih najboljših močeh trudil, da bi bilo naše skupno delo uspešno in da bom morda tudi tiste, ki morda niso bili povsem soglasni z mojo kandidaturo in izvolitvijo na to odgovorno mesto, prepričal v to, da morda niso imeli prav. Od večine in to velike večine pa smo vsi kandidati dobili potrebno podporo. Hvala vam! (Ploskanje).

Predsedujoči M a r t i n M l i n a r : Zahvaljujem se tovarišu Vinku Hafnerju za izrečene besede in usmeritve.

Prehajamo na 5. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora združenega dela, 5. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora občin in 7. t o č k o d n e v n e g a r e d a Družbenopolitičnega zbora, to je na imenovanje generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije in namestnika generalnega sekretarja.

Predlog odloka je predložila Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve. Predlog odloka ste prejeli. Želi kdo razpravljati o predlogu odloka? (Nihče.)

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in dajem predlog odloka o imenovanju generalnega sekretarja in namestnika generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije na glasovanje.

Glasovali bomo zopet ločeno po zborih z dviganjem rok. Najprej glasujejo delegati Zbora združenega dela. Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor združenega dela soglasno potrdil odlok.

Sedaj bodo o predlogu odloka glasovali delegati Zbora občin. Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor občin soglasno sprejel odlok.

Slednjič glasujejo še delegati Družbenopolitičnega zbora. Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je tudi Družbenopolitični zbor soglasno sprejel odlok.

Tako je predlog odloka o imenovanju generalnega sekretarja in namestnika generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije v celoti soglasno sprejet.

S tem je v vseh treh zborih Skupščine SR Slovenije imenovan za generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije tovariš Gojmir Komar, za namestnika generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije pa Marko Herman. (Ploskanje)

Prekinjam skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora. V tej dvorani se bomo sestali ob 11. uri, na skupni seji vseh zborov Skupščine SR Slovenije. Do pričetka skupne seje vseh zborov pa odrejam krajši odmor.

(Skupno zasedanje zborov je bilo prekinjeno ob 10.50 in se je nadaljevalo ob 12.10)

Predsedujoči M a r t i n M l i n a r : Nadaljujemo skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora.

Prehajamo na 6. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora združenega dela, 6. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora občin in 8. t o č k o d n e v n e g a r e d a Družbenopolitičnega zbora, to je na izvolitev predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

Predlog Predsedstva Socialistične republike Slovenije za izvolitev predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ste prejeli na klop.

Želi predstavnik Predsedstva Socialistične republike Slovenije predlog ustno obrazložiti? (Ne želi.) Želi kdo razpravljati o predlogu odloka? (Ne želi nihče.) Če ne želi nihče razpravljati o predlogu odloka, prehajamo na glasovanje. Glasovali bomo ločeno po zborih, javno, z dviganjem rok.

Kdor je za predlog Predsedstva, da se za predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije izvoli tovariš Janez Zemljarič, naj prosim dvigne roko! Najprej glasuje Zbor združenega dela! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor združenega dela soglasno potrdil predlog, da za predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije izvolimo tovariša Janeza Zemljariča.

Glasujejo delegati Zbora občin. Kdor je za predlog odloka, da se za predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije izvoli tovariš Janez Zemljarič naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da je Zbor občin soglasno sprejel predlog odloka.

Glasujejo delegati Družbenopolitičnega zbora. Kdor je za predlog odloka, naj prosim dvigne roko!(Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so Zbor združenega dela, Zbor občin in Družbenopolitični zbor soglasno izvolili Janeza Zemljariča za predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. (Ploskanje).

Prehajamo na 7. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora združenega dela, 7. t o č k o d n e v n e g a r e d a Zbora občin in 9. t o č k o d n e v n e g a r e d a Družbenopolitičnega zbora, to je na izvolitev podpredsednikov in članov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ter imenovanje republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev.

Predlog predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ste prejeli na klop. Prav tako ste prejeli mnenje Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve k temu predlogu.

Prosim tovariša predsednika Izvršnega sveta, Janeza Zemljariča,da ustno obrazloži svoj predlog.

J a n e z Z e m l j a r i č : Spoštovane tovarišice in tovariši! Dovolite mi, da se vam najprej zahvalim za zaupanje, ki ste mi ga pravkar izkazali. Prizadeval si bom, da to vaše zaupanje izpolnim.

Novi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije predlagam v skladu z določili ustave SR Slovenije in po opravljenih kandidacijskih opravilih. Predlog je nastajal samoupravno in demokratično, neločljivo povezan s predvolilnim delom v Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije in v vsej naši družbi. Oblikovan je bil ob številnih razpravah, o pomembnih tekočih in razvojnih težavah, aktualnih nalogah in nadaljnjih načrtih pri krepitvi materialnih proizvajalnih sil in socialističnega samoupravljanja. V teh razpravah oblikovane in potrjene usmeritve glede nadaljnjega političnega, gospodarskega in kulturnega razvoja ter opredeljene obveznosti in odgovornosti vseh organiziranih sil socialistične zavesti, so bile temeljno vodilo pri oblikovanju predloga kandidatne liste.

Zavzeta in ustvarjalna aktivnost delovnih ljudi in občanov v tem obdobju, sprejeti dogovori in dokumenti, so znova čvrsto potrdili socialistično samoupravljanje in gospodarsko stabilizacijo kot temeljni, neločljivo povezani vsebinski usmeritvi vsega našega nadaljnjega razvoja in naše poti. Le dosledno izvajana gospodarska stabilizacija, čeprav so njena bremena še tako huda in hkrati učinkovitejše uresničevanje in dopolnjevanje samoupravno zasnovanih družbenogospodarskih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja, bodo omogočili in zagotavljali nadaljnjo krepitev družbenega vpliva delavcev ter uspešen razvoj proizvajalnih sil in napredek na vseh področjih. Nobena druga pot, niti poskusi državno-lastninskega niti tehnokratsko-liberalističnо urejanje gospodarskih in družbenih težav ne vodi k trajnejšim rezultatom, ne krepi ustvarjalne vloge, pravic in odgovornosti delavcev, delovnih ljudi in občanov v sprejemanju družbenih odločitev in pri gospodarjenju z družbeno lastnino.

Te idejne in politično enotne usmeritve, ki so bile poudarjene tudi na IX. kongresu Zveze komunistov Slovenije in v dosedanjih pripravah na XII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, bodo novemu Izvršnemu svetu trdne oporne točke. Pomembna spodbuda bodo tudi izhodišča za dolgoročni program gospodarske stabilizacije komisije zveznih družbenih svetov. Ena bistvenih, v njih opredeljenih nalog, ki jo želim posebej poudariti, sta skrb in odgovornost za hitrejše in

širše samoupravno združevanje dela in redstev, tudi deviznih, večje samoupravno ekonomsko povezovanje na osnovi skupnega dohodka in prihodka in deviznega priliva na enotnem jugoslovanskem trgu. Take samoupravno zasnovane reprodukcijske verige v združenem delu na območju celotne Jugoslavije, morajo postati prevladujoč odnos v družbeni reprodukciji pri nas. Hkrati so to razvojna nujnost vseh proizvodnih dejavnikov in celotnega združenega dela v Sloveniji in Jugoslaviji kot celoti. Vsako ohranjanje ali še celo krepitev avtarkičnih razvojnih teženj tako v Sloveniji kot kjerkoli drugod, bi vodilo naše gospodarstvo v še hujše in razvojno neperspektivne ali celo brezizhodne težave, krhalo notranjepolitično in gospodarsko enotnost in stabilnost Jugoslavije ter slabilo njeno celovitost, varnost in njen mednarodni gospodarski in politični položaj. Bogata osnova za delo novega Izvršnega sveta bodo tudi odločitve in izkušnje obsežnega in družbeno pomembnega dela Skupščine SR Slovenije v drugem delegatskem mandatu.

Novi Izvršni svet bo prevzel svoje naloge v drugem letu izvajanja srednjeročnega plana. Samoupravno opredeljena razvojna politika v njem ostaja še naprej čvrsta opora in nepretrgana vez pri delovnih usmeritvah in prizadevanjih v naši republiki. Spremenjene možnosti, zoženi materialni okviri in težje gospodarske razmere zahtevajo, da te usmeritve še bolj poudarimo in izostrimo, vključimo v njihovo uresničevanje vse razpoložljive materialne, kadrovske in druge zmogljivosti ter jim odredimo vse naše posamične in skupne interese. Novi Izvršni svet bo tedaj v mnogočem nadaljeval z dosedanjimi delovnimi usmeritvami, zasnovanimi na opredeljenih idejnopolitičnih in plansko razvojnih ter drugih delovnih podlagah.

Dovolite mi, da konkretneje spregovorim o nekaterih najbolj perečih. V prvih mesecih tega leta delamo v nekoliko bolj umirjenih razmerah kot v preteklem letu in dosegamo nekatere spodbudnejše rezultate, kot so bili napovedani. Industrijska proizvodnja je narasla za 2,3 odstotke v štirih mesecih. Izvozili smo realno za okoli 4 odstotke več blaga kot v istem obdobju lani. Gibanje cen je počasnejše, zaposlovanje se umirja, padanje realnih osebnih dohodkov smo v tem času zaustavili. Vendar smo že večkrat poudarili, da bo nadaljnji družbenogospodarski razvoj potekal v znatno bolj zapletenih razmerah. Ključni omejevalni dejavnik gospodarjenja in porabe bodo razmere na področju ekonomskih odnosov s tujino in vse tiste slabosti, ki jih te razmere neizprosno razkrivajo, kot so nizka produktivnost, avtarkičen razvoj, strukturna neskladja in druge.

Zdaj se tudi v Socialistični republiki Sloveniji kažejo nekatere vzpodbudne spremembe. Postopoma premagujemo dosedanjo dokajšnjo gospodarsko zaprtost, razvoj in proizvodnjo vse bolj usmerjamo v povečevanje izvoza in mednarodno delitev dela. Delež slovenskega konvertibilnega izvoza v jugoslovanskem, je bil lani 26 %. V letošnjih prvih treh mesecih se je povečal na 27,4 %. Povečala se je stopnja pokritja uvoza blaga z izvozom na konvertibilno tržišče od 79 % lani, na 83 % v prvih treh mesecih tega leta. V vsej državi se je ta stopnja zmanjšala od 54,9 na 52,3 %.

Za te spremembe in rezultate je bilo treba veliko prizadevanj naših delovnih ljudi in niso privilegiji, kot mislijo nekateri. Vendar z doseženimi rezultati ne moremo biti zadovoljni.Gospodarstvo na taki razvojni stopnji, s tolikimi strukturnimi neskladji, tako odvisnostjo glede surovin in drugih reprodukcijskih sredstev, tolikimi rezervami storilnosti oziroma nedovolj izkoriščenimi zmogljivostmi itd., ne more trajneje zagotavljati razvoja in dela ter ohranjati dosežene ravni dohodka. Ne more napredovati, če sodeluje v mednarodni menjavi le s 26 % deležem izvoza v družbenem proizvodu. Po preverjenih ocenah bi moralo naše združeno delo v naslednjih treh letih, da bi si zagotavljali kvalitetni razvoj, izvoziti najmanj 32 % celotne proizvodnje, to je blaga in storitev.

Poleg znanega globalnega neravnovesja med izvozom in potrebami, se letos resno zaostruje gospodarski položaj zaradi poslabšane likvidnosti. Slovenske organizacije združenega dela bi morale združiti in zbrati približno milijardo 35o milijonov dolarjev za plačilo letos zapadlih anuitet in obresti, za kredite iz prejšnjih let, za uvoz nafte in drugih energetskih surovin ter uvoz najnujnejših izdelkov za oskrbo občanov, za devizne izdatke, ki jih financiramo skupno v federaciji in za skupne potrebe v republiki.

Poleg tega bo potrebnih še milijardo 3oo milijonov dolarjev za nujen uvoz surovin in reprodukcijskih sredstev za sedanji obseg proizvodnje in storitev.

Tudi če bomo izpolnili vse obveznosti iz začasne projekcije plačilno bilančnega položaja naše republike za leto 1982 - zdaj pa žal že zaostajamo - bo naš celotni devizni priliv do izvoza blaga in storitev in iz drugih virov, le okoli 2 milijarde 2oo milijonov dolarjev. To pomeni, da bo združenemu delu letos primanjkovalo za okoli 4oo milijonov dolarjev likvidnih konvertibilnih sredstev. S skupnimi napori združenega dela in bank so bile doslej v naši republiki poravnavane vse obveznosti do tujine. To ostane tudi za prihodnost največja prioriteta.

Iz sedanjega kočljivega deviznega likvidnostnega položaja v državi in v naši republiki je izhod le v nadaljnjem povečevanju izvoza na konvertibilno tržišče in druge aktivnosti za večji devizni priliv. V ta namen moramo izkoristiti vse razpoložljive možnosti. Že sedanji obseg proizvodnje bomo lahko obdržali samo, če bo izvoz večji kot so obveznosti po projekciji in zastavljeni izvozni plani v republiki. Vsak zaostanek v izvozu bo v najkrajšem času povzročil zastoje v proizvodnji z vsemi negativnimi posledicami za dohodek, njegovo delitev in vso porabo.

Druga prednostna naloga pri prizadevanjih za zboljšanje sedanjega kritičnega položaja na tem področju, je boljše izkoriščanje domačih surovin, energije in reprodukcijskih sredstev v proizvodnji. Organizacije združenega dela si morajo še bolj prizadevati, da bomo v vsej državi skupno izvozili več izdelkov višje stopnje obdelave. Nedopustno in skrajno negospodarno bi bilo, da bi nekateri še naprej izvažali na primer surovine, drugi jih za predelavo spet uvažali ali zaradi njihovega pomanjkanja ustavljali proizvodnjo. To morajo preprečiti proizvajalci in predelovalci z neposrednim tesnejšim samoupravnim dohodkovnim povezovanjem na načelih skupnega prihodka in dohodka. Zato jih zavezuje tudi skupna odgovornost za ohranjanje in reprodukcijo družbene lastnine, s katero gospodarijo.

Izvršni svet si bo skupaj z drugimi tudi prizadeval, da bomo preprečili nadaljnje pogojevanje dobav s plačevanjem v devizah. To nezakonito prakso moramo izkoreniniti in namesto nje uveljaviti čvrsto medsebojno samoupravno razporejanje in združevanje deviz v skladu z deležem posamezne organizacije združenega dela v izvoznem izdelku in v skupnem višjem prihodku in dohodku. Samo tak način je v skladu s socialističnimi samoupravnimi odnosi ter pravicami in odgovornostmi delavcev pri gospodarjenju, na katerih je zasnovana tudi naša ekonomska politika s tujino. Le tako bomo tudi najučinkoviteje premagovali sedanje težave v vsem našem združenem delu in tudi v združenem delu v drugih republikah in pokrajinah, ki lahko prej ali slej neposredno vplivajo tudi na združeno delo naše republike, če ne bodo odstranjene.

Zaradi vseh navedenih okoliščin se zavedamo povezanosti in odvisnosti od dogajanj v vsej Jugoslaviji in naše soodgovornosti tudi za solidarno in na dohodkovnih načelih zasnovano skupno reševanje nakopičenih težav. S pospešeno krepitvijo medsebojnih proizvodnih in dohodkovnih odnosov in vezi na področju ekonomskih odnosov s tujino, bodo organizacije združenega dela tudi največ in najhitreje prispevale k razreševanju sedanjih težav pri vračilu dolgov.

Pri tem moramo najprej v polni meri uveljaviti odgovornost prevzemnikov kreditov. Šele ko je ta možnost izčrpana, lahko uveljavljamo solidarno združevanje dohodka in deviz v okviru samoupravnih interesnih skupnosti za ekonomske odnose s tujino in poslovnih bank v republikah in pokrajinah. In končno, tudi vzajemno združevanje v federaciji. Toda to morajo biti jasno opredeljeni posojilni odnosi, s pravicami in odgovornostmi, ki izhajajo iz takega solidarnega, skupnega pokrivanja dospelih obveznosti. Zapiranje v republiške okvire ali administrativno centraliziranje in razporejanje deviznih sredstev, za kar se nekateri zavzemajo, težav ne more preprečiti in odstraniti, ampak pa jih lahko le poslabša. Posledica administriranja in prej ali slej razdeljevanje uvoženih reprodukcijskih sredstev bi bil hud padec proizvodnje in izvoza, to pa bi nedvomno občutili v vsej Jugoslaviji. Zato niso mogli sprejeti in podpirati predlogov, s katerimi lahko dosežemo v najboljšem primeru le kake zelo kratkotrajne in tvegane rezultate, prej ali slej pa hudo prizadenemo tudi proizvodnjo in posebej proizvodnjo za izvoz, prizadevnost, pobude in resnične dolgoročne interese združenega dela.

Večji delež izvoza v družbenem proizvodu na konvertibilno tržišče in večji devizni priliv lahko zagotovimo razen s povečano industrijsko in kmetijsko

proizvodnjo tudi s storitvami. Zlasti moramo pospešiti usmerjanje gradbeništva v izvajanje investicijskih del v tujini. Podatki glede tega so vzpodbudni, saj se je v prvih 3 mesecih letos obseg teh del povečal za 5o %, v primerjavi z enakim obdobjem lani. Izboljševati in povečevati moramo zmogljivosti za inozemski turizem in povečati izvozne prometne storitve.

Ob tolikšnem deviznem primanjkljaju v republiki in vsej Jugoslaviji, moramo hkrati mnogo odgovorneje in varčneje uporabljati devizna sredstva povsod in na vseh ravneh. V takih okoliščinah verjetno tudi letos v republiki ne bo mogoče uresničiti prenekatere upravičene želje za uvoz opreme ali česa drugega. Povsod bomo morali tudi kritičneje obravnavati zavzemanje za tako imenovano nadomeščanje uvoza. S tem se zdaj že pogosto prikriva vsakršno proizvodnjo, namenjeno za domači trg, namesto za izvoz.

Tovarišice in tovariši! Pri prizadevanjih za novo kvaliteto pri nadaljnjem gospodarskem razvoju v republiki pripisujemo odločilno vlogo prestrukturiranju gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti. V ta namen so potrebne spremembe predvsem v industriji na področju gospodarske infrastrukture in v kmetijstvu. V industriji moramo poskrbeti za nadaljnjo rast proizvodnje, ki bo dolgoročno zagotavljala večji dohodek na zaposlenega in na vložena sredstva, tehnološko bo na višji ravni in bo omogočala gospodarnejšo porabo energije in surovin, večjo prostorsko in ekološko zaščito. Razvijati moramo torej proizvodnjo, ki bo konkurenčno in kvalitativno bolj sposobna za prodajo na tujih tržiščih.

V teh pogledih morajo dobiti nesporno prednost ustrezni programi v strojni industriji, povezani z elektroniko, bazni kemiji, kovinskopredelovalni industriji, pa tudi v pridobivanju energije, deficitarnih surovin in reprodukcijskih sredstev. Še naprej moramo zagotavljati tako energetsko oskrbo, da ne bo postala zaviralni dejavnik pri potrebnem naraščanju proizvodnje, zlasti izvozne. Potrebna bodo nadaljnja prizadevanja za njeno gospodarnejšo pridobivanje, pretvarjanje in porabo. Da se bo zmanjšala energetska uvozna odvisnost, moramo pospešiti geološke raziskave in ustvariti razmere, da bo mogoče bolj izkoriščati domača nahajališča premoga, plina, urana, vodno in sončno energijo. V ta namen bomo še nadalje povečevali skupna vlaganja v drugih republikah in pokrajinah in skupaj z njimi tudi v tujini. S tem in varčnejšim obnašanjem vseh energetskih porabnikov moramo občutno zmanjšati delež uvoznih tekočih goriv za tehnološke in gospodinjske potrebe.

V naslednjem obdobju moramo močno povečati, tehnološko sodobno, bolj produktivno in tržno usmerjeno kmetijsko, zlasti rastlinsko pridelovanje, predvsem pšenice in sladkorne pese z dohodkovnimi spodbudami znotraj združenega dela in s podpiranjem trajne dohodkovne in rizične povezanosti v produkcijskih verigah. Z intervencijami in drugimi ukrepi moramo za učinkovitejše izkoriščanje travnikov zlasti v odročnih hribovskih predelih doseči tudi več na področju živinoreje, da bosta zagotovljena večji izvoz in rednejša oskrba občanov. Večji tržni pridelek hrane in kmetijskih surovin moramo dobivati predvsem v družbeno-organizirani proizvodnji, s samoupravnim proizvodnim združevanjem kmetov, še širšim uveljavljanjem najrazličnejših oblik kmetijskega zadružništva in kooperacije z združenimi organizacijami ter stimulativno dopolnitvijo sedanjega davčnega sistema v kmetijstvu, o katerem še teče javna razprava.

Onemogočiti moramo nadaljnja stihijska razpolaganja z najboljšimi kmetijskimi zemljišči. Izvršni svet bo v najkrajšem času predložil ukrepe za nujno zavarovanje njiv pred nadaljnjimi, često povsem neupravičenimi posegi. Hkrati moramo odločneje povečevati in usposabljati zemljišča za družbeno organizirano kmetijstvo. V tem pogledu bo dana vsa podpora samoupravnim interesnim in delovnim organizacijam ter občinam, da bodo v naslednjih letih do konca opravljena hidro in agromelioracijska dela na okrog 4o.ooo ha zemlje v Sloveniji.

Čeprav bosta proizvodnja za domači trg in tudi uvoz še nekaj časa omejena, si bomo tudi vnaprej prizadevali, da bo preskrba z osnovnimi živili in nekaterimi drugimi izdelki vsakdanje rabe stalna in zadovoljiva. Pomemben dejavnik stabilne preskrbe bodo blagovne rezerve. Zato moramo še naprej dopolnjevati njihov celotni samoupravni organizirani sistem in njihovo intervencijsko sposobnost.

Nujno moramo zagotoviti tudi večji družbeni vpliv in odgovornost svetov potrošnikov na redno in organizirano delo prodajnih in oskrbovalnih organizacij.

Tovarišice in tovariši! V preteklih dveh letih smo v naši republiki zmanjšali delež investicij v osnovna sredstva v družbenem proizvodu z okoli 33 na 25 %. Zboljšali smo njihovo namembnost in strukturo virov. K temu je prispevalo odgovornejše ravnanje organizacij združenega dela in okrepljena družbena in strokovna aktivnost na tem področju. Pomemben je bil tudi vpliv, v dogovoru o temeljih družbenega plana Slovenije opredeljenih kriterijev, in nekajkratne obravnave te problematike v Skupščini SR Slovenije.

Izvršni svet bo vztrajal, da te kriterije še nadalje izpopolnjujemo in odgovorno uveljavljamo v praksi. Novo kakovost v investicijski dejavnosti, hitrejši prehod iz pretežno ekstenzivne na intenzivno gospodarsko rast, oblikovanje izvozno usmerjenega in tehnološko zahtevnejšega gospodarstva, bo lahko pomembno pospešilo izvajanje programa sto novih naložb v sedanji skupni vrednosti čez 75 milijard dinarjev. Pripravile so ga organizacije združenega dela, splošna združenja in gospodarske zbornice, banke in drugi podpisniki dogovora o družbeni in strokovni aktivnosti na področju investicij. Blizu 7o naložb bo usmerjeno čez polovico proizvodnje v izvoz na konvertibilno tržišče, kar bo omogočilo v nekaj letih za eno tretjino povečati sedanji celotni priliv v republiki.

Zanesljiva in nujna pot za hitrejšo usposobitev našega gospodarstva bo hitrejše uveljavljanje znanosti in raziskovalnega dela kot neposrednega proizvodnega in kvalitetnega dejavnika. Čeprav je zdaj močno omejen uvoz in so manjše možnosti za spremembe v delitvi dohodka, bo treba za program raziskovalnega dela zagotoviti trdnejšo podlago in podporo. V raziskovalnem delu pa je treba okrepiti vezi z dolgoročnejšimi samoupravnimi družbenogospodarskimi odnosi med raziskovalci in uporabniki, s krepitvijo neposredne menjave dela, z razvijanjem raziskovalnih enot v organizacijah združenega dela, zlasti v materialni proizvodnji, pa tudi s krepitvijo medrepubliškega znanstvenega sodelovanja.

Tovarišice in tovariši! V združenem delu v Sloveniji se vse hitreje uveljavlja spoznanje o nujnem samoupravnem produkcijskem in dohodkovnem povezovanju združenega dela v vsej Jugoslaviji. Na področju črne in barvaste metalurgije, energetike, kovinske industrije, bazne in predelovalne kemične, papirne in lesne industrije, agroživilstva in tako dalje, se že uveljavljajo proizvodne, poslovne, dohodkovne in interesne vezi na načelih združevanja dela in sredstev, skupnih vlaganj, udeležbe v skupnem deviznem prilivu, skupnem prihodku in dohodku in skupnem riziku na dolgoročnih osnovah, ne glede na meje republik in pokrajin. Zlasti se utrjujejo vezi z združenim delom Hrvaške na področju energije, kemije, kmetijstva in raznih predelovalnih dejavnosti. Z Vojvodino na področju agroživilstva, metalurgije in na drugih področjih. S Srbijo na področju predelovalne industrije in posebej elektronike, avtomobilske industrije, kmetijstva in tako dalje. Z Bosno in Hercegovino na področju energije, črne metalurgije in kovinsko-predelovalne industrije, z Makedonijo v barvni metalurgiji in agroživilstvu ter Črno goro v turizmu. Pomembni so rezultati pri samoupravnem dohodkovnem povezovanju z združenim delom gospodarsko manj razvitih republik in avtonomne pokrajine Kosovo.

Združeno delo v Sloveniji je dalo v 1981. letu skupaj 123 predlogov in pobud za skupna vlaganja. 5o v Bosni in Hercegovini, 23 v Črni gori, 3o na Kosovem in 2o v Makedoniji. Sklenjenih je bilo 36 samoupravnih sporazumov o sovlaganjih v skupne programe. Njihova investicijska vrednost je okrog 4o milijard dinarjev. Pri njihovi izvedbi sodeluje okrog 1oo organizacij združenega dela iz Slovenije. V njih je naše združeno delo sodelovalo s skoraj vseh 5o % sredstev za manj razvite, ki naj bi jih združilo po samoupravni poti. V tem letu bo usklajenih nadaljnjih okoli 4o samoupravnih sporazumov o skupnih programih in naložbah.

Izvršni svet bo z ukrepi tekoče ekonomske politike in na druge načine še intenzivneje spodbujal in pospeševal samoupravno združevanje dela in sredstev na dohodkovnih osnovah. To je realna podlaga za povečevanje materialne osnove združenega dela, rast proizvajalnih sil in dohodka ter tudi hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in pokrajine Kosovo. Prizadeval si bo, da bomo postopoma povečevali delež zdaj na 5o % opredeljenih sredstev, ki jih vlagamo in samoupravno združujemo v ta namen.

Orisane gospodarske razmere in naloge narekujejo, da vsi nosilci planiranja znova preverijo razvojne možnosti in ustrezno prilagodijo svoje plane. V njih bo potrebno zlasti povečati izvozne obveznosti oziroma stopnje rasti izvoza in temu še bolj podrediti vse gospodarske aktivnosti in možnosti. Dosedanje ocene kažejo, da bo potrebno še bolj skrčiti vlaganja v neprioritetne gospodarske infrastrukture in na podoben način opredeljene družbene dejavnosti.

Tudi sistem sicer nujnega pospeševanja skladnejšega regionalnega razvoja v republiki bomo morali še bolj opreti na samoupravne odločitve in pobude združenega dela in družbenopolitičnih skupnosti. Ob spreminjanju sedanjih načrtov moramo pospešiti pripravo dolgoročnega razvojnega plana Slovenije za obdobje do leta 2000. V okviru stabilizacijskih prizadevanj bo treba več pozornosti nameniti še nekaterim perečim nalogam. Zavzemamo se za to, da se s kreditno-monetarno politiko prvenstveno pospešuje izvoz in postopoma zmanjšujejo inflacijska gibanja. Uveljaviti moramo temeljno sistemsko ureditev na področju cen in skrbeti za večjo odgovornost združenega dela pri izvajanju dogovorjene politike cen. Zmanjševati moramo sedanji obseg neposredne kontrole cen in jo ohranjati v mejah, ki bodo krepile vpliv ekonomskih zakonitosti.

Zaradi nakopičenih težav na področju prostora in varstva okolja bo Izvršni svet vztrajal, da bodo čim prej pripravljeni prostorski ureditveni načrti in da bodo odgovorne organizacije v najkrajšem času izdelale in postopoma izvajale sanacijske programe, da bodo uničena največja žarišča onesnaževanja narave, zraka in voda. Odpravljanje takih žarišč onesnaževanja okolja in preprečevanje novih, mora biti sestavni del odgovornosti delavcev v teh organizacijah združenega dela, da gospodarijo z družbeno lastnino in do drugih delavcev in občanov.

V naši republiki moramo še naprej uveljavljati začrtano politiko produktivnega zaposlovanja in v večji meri preusmerjati izobraževanje in delavce v skladu z izvoznim in tehnološkim preusmerjanjem proizvodnje. V republiki je bilo konec marca letos ob približno 804.000 zaposlenih delavcev, okoli 13.000 nezaposlenih, ali 1,7 %. V tem času so naše organizacije združenega dela iskale okoli 24.000 delavcev. Ne glede na to menimo,da število nezaposlenih še lahko zmanjšamo s tem, da organizacije združenega dela bolj zaposlujejo mlade kadre, pripravnike in da dosegamo večjo prostorsko gibljivost iskalcev zaposlitve. Potrebno bo tudi dopolniti zakonsko ureditev zaposlovanja in preobraziti sedanjo samoupravno organiziranost na tem področju. Zavzemati se moramo za aktivno politiko zaposlovanja, torej ne samo za zavarovanje brezposelnih, temveč za samoupravno organiziranost in dejavnost ter ukrepe zoper brezposelnost.

Še naprej moramo tudi zboljševati življenjske in kulturne razmere delavcev iz drugih republik in pokrajin. V večini organizacij združenega dela, ki že nekaj let poslujejo z izgubo, so začeli resno odpravljati vzroke, ki so povzročili sedanje težave: IMV, Gorenje, CIMOS in INA-Nafta Lendava, Salonit, klavnice in druge. Iskoristiti moramo vse možnosti, da bodo te organizacije začele ustvarjati večji dohodek, rentabilneje poslovati in še več izvažati. Če organizacije z izgubami same s svojimi sanacijskimi programi, dalje v reprodukcijsko in dohodkovno interesno povezanih celotah in skupnostih in končno s solidarnostno pomočjo rezervnih skladov združenega dela, dolgoročno ne bodo mogle iz sedanjih zagat, bomo morali čimpreje preusmeriti oziroma zamenjati njihove proizvodne programe.

V preteklih dveh letih smo v republiki zmanjšali vse oblike porabe ter jih usklajevali z realnimi možnostmi. Tudi osebni dohodki na zaposlenega so se realno zmanjšali, vsako leto za nekaj več kot 8 %. Ugotavljamo, da ob zaostrenih proizvodnih in izvoznih nalogah ne bi smeli več nadalje zniževati globalne ravni realnih osebnih dohodkov. Višje realne osebne dohodke pa bo mogoče dosegati predvsem z večjo storilnostjo, s povečanjem proizvodnje in dohodka in z večjim deležem nagrajevanja po delovnih rezultatih. Z ustreznejšo davčno politiko pa moramo hkrati zagotoviti, da bodo posamezne kategorije občanov s sorazmerno znatno višjim dohodkom v prihodnje prispevale več kot doslej za skupne družbene potrebe.

Analizirati moramo tudi pojave nekaterih prekoračitev sredstev za osebne dohodke in skladov skupne porabe ter jih uskladiti z ustreznim dogovorom. Tudi proračunska poraba na ravni republike in občin je bila v preteklih dveh letih realno znatno zmanjšana. Pri skupni porabi je to zmanjšanje nižje predvsem za-

radi velikega deleža sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, na oblikovanje katerih vpliva starostna struktura našega prebivalstva.

Če hočemo krepiti sposobnost gospodarstva in torej ustvariti osnove za stabilizacijo, bo potrebno v vseh oblikah porabe še naprej uveljavljati skrajno racionalno ravnanje s sredstvi. Materialne možnosti družbenih dejavnosti bo še nekaj časa dodatno omejevala revalorizacija osnovnih sredstev in nove amortizacijske stopnje, ki zahtevajo, da organizacije združenega dela namenijo več sredstev kot doslej za nadomestilo izrabljenih sredstev s katerimi gospodarijo.

Izvršni svet bo pozorno spremljal družbeno gospodarski položaj delavcev v nekaterih delih družbenih dejavnosti, ki se v zadnjem času slabša, v primerjavi z delavci na drugih področjih združenega dela.

Na področju družbenih dejavnosti ima poleg raziskovalnega dela prednost usmerjeno izobraževanje. To sta ključni področji, ki najbolj vplivata na storilnost in družbeni dohodek. V tem šolskem letu smo dosegli že nekatere vzpodbudne rezultate. Z organiziranimi družbenimi prizadevanji se je povečal delež mladine, ki se izobražuje v proizvodnih izobraževalnih usmeritvah z 58 % v 1979.letu na 65 % v 1981. letu. Programe in mrežo šol začenjajo bolj približevati potrebam združenega dela. Večji je vpliv delavcev na vsebino izobraževanja in krepi se skupna odgovornost za celotno izobraževalno politiko. Vendar nas še čaka vrsta zahtevnih nalog.

V srednjih šolah mora združeno delo spremljati uveljavljanje novih vzgojno-izobraževalnih programov in mreže šol, jih dopolnjevati in tudi spreminjati, omogočati še kvalitetnejše sodelovanje, zagotavljanje proizvodnega dela in delovne prakse ter opremljanje vzgojno-izobraževalnih organizacij za nove programe. V visokem šolstvu morajo pospešeno pripravljati nove vzgojno-izobraževalne programe in potrebne organizacijske ukrepe za preobrazbo visokega šolstva kot dela usmerjenega izobraževanja, v skladu z dolgoročnimi potrebami celotnega združenega dela. Nadaljevati moramo začeto razvijanje raznovrstnih oblik predšolske vzgoje in razširiti organizirano vzgojno delo vrtcev. Sorazmerno počasen napredek celodnevne šole moramo pospešiti z njenim tesnejšim povezovanjem in vključevanjem v življenjske in razvojne tokove kraja ter s temu ustrezno prožnejšo vsebino in organizacijo dela, ki bo omogočala neposrednejše sodelovanje staršev in drugih občanov pri uresničevanju njene celovite družbene funkcije.

Na področju zdravstvenega varstva se bo Izvršni svet zavzemal predvsem za dosledno delitev dela, za selektivnejše in racionalnejše koriščenje ambulantno-specialističnega zdravstvenega varstva, zdravil in medicinske opreme, za razvoj dejavnosti splošne medicine, medicine dela in preventive ter za ustreznejšo samoupravno organiziranost izvajalcev na tem področju.

Tovarišice in tovariši delegati! V zadnjih letih smo v naši republiki sprejeli in uskladili pomembne sistemske zakone z ustavo in zakonom o združenem delu, zlasti tiste, ki urejajo področja, kjer so ustanovljene samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje in na posameznih področjih družbenih dejavnosti. V prihodnjem obdobju bo treba sprejeti še zakone s področja gospodarjenja z gozdovi, urejanja prostora, družbenega sistema informiranja, javnega obveščanja, kulturno-umetniških dejavnosti, posredovanja kulturnih vrednot in knjižničarstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja in še nekaj drugih sistemskih zakonov, kot na primer zakon o davkih občanov in zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti. S tem bo v naši republiki v celoti zaokrožen samoupravno pravni sistem, oblikovana temeljna družbeno gospodarska razmerja oziroma temeljne pravice in razmerja na teh področjih.

Na teh osnovah morajo sedaj delavci in delovni ljudje v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, konkretneje oblikovati svoje splošne samoupravne akte in uveljaviti svojo polno odgovornost za samoupravne odnose in razvoj. Ko postaja pravni sistem tako v celoti zaokrožen, bo tem pomembnejše, z mnogo večjo skrbjo in odgovornostjo kot doslej, dosledno izvajati in spoštovati uveljavljena sistemska določila in dogovore. Sistemska zakonodaja za vso federacijo je glede družbenogospodarskih odnosov zaokrožena z nedavno sprejetim zakonom o razširjeni reprodukciji in minulem delu. Zakon je pomembna pravna osnova za utrjevanje vloge delavcev pri gospodarjenju in še posebej pri razpolaganju s sredstvi razširjene reprodukcije v združenem delu. Izvršni svet bo v najkrajšem času analiziral,

katere republiške zakone in predpise ter samoupravne dogovore bo treba dopolniti in si hkrati prizadeval za dosledno izvajanje zakona.

V zaostrenih gospodarskih razmerah je pogosto nujno hitro in učinkovito tudi administrativno ukrepati. S sprejemanjem takih ukrepov pa ne smemo posegati v osnove samoupravnih družbenogospodarskih odnosov in ne prenašati pravic in tudi odgovornosti samoupravljalcev na upravne in strokovne organe in službe. Tudi z izjemnimi ukrepi moramo ustvarjati razmere, v katerih se bo krepil samoupravni položaj delovnega človeka, tako da bo mogel in moral biti resničen nosilec vseh svojih pravic in odgovornosti. Tudi ti, včasih neizogibni ukrepi, morajo zato spodbujati samoupravno urejanje družbenogospodarskih problemov, ne pa odpirati vrata za administrativno urejanje odnosov, administrativno razdeljevanje dohodka in zakrivanje posamezne in skupne odgovornosti za gospodarjenje z družbeno lastnino.

Tudi na področju državne uprave bodo v ospredju naloge za uresničevanje sprejetih sistemskih usmeritev. Državno upravo morajo v mejah njenih pravic, dolžnosti in odgovornosti še bolj usmeriti v pomoč samoupravnemu urejanju družbenih zadev. Še bolj se mora odpreti družbenim vplivom in družbenemu nadzoru nad njenim delom v vseh fazah in oblikah delovanja. Ob tem bodo morali upravni organi delati učinkoviteje in bolj samostojno ter v polni meri prevzemati odgovornost za svoje predloge in izvajanje sprejetih odločitev. Kadrovsko in strokovno jih moramo usposobiti, da bodo ustvarjalno ukrepali vselej, ko ne bo izvajana dogovorjena politika.

Tem smotrom je bila nedavno prilagojena tudi organizacija republiške uprave. Zmanjšati moramo obseg upravnih opravil, racionalizirati postopke in hitreje uvajati tehnična sredstva, ki bodo omogočala bolj kakovostno, enostavno in učinkovito upravno delo, z manj delavci kot jih sedaj dela v upravi v republiki, v občinah in v organizacijah združenega dela. Zagotoviti moramo tudi učinkovitejše delo inšpekcijskih organov in drugih organov odkrivanja in pregona. Podprli bomo potrebne aktivnosti, da bi tudi na področjih splošne ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti, kot neločljivih sestavin socialističnega samoupravljanja dosegli nadaljnji razvoj in v kar največji meri uveljavili sposobnost, samoupravno urejanje in večjo odgovornost.

Izvršni svet bo dalje skrbel, da bo s svojim delovanjem prispeval k utrjevanju in razvoju delegatskega sistema, uveljavljanju in poglabljanju demokratičnega izražanja in usklajevanja interesov, potreb in možnosti. Spoštoval in spodbujal bo demokratično oblikovanje in sprejemanje družbenih odločitev, širše in učinkovitejše uveljavljanje družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. Poglabljal bo že doslej plodno in uspešno sodelovanje z Gospodarsko zbornico Slovenije in njenimi delovnimi telesi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, izvršnimi sveti občin in posebnimi družbenopolitičnimi skupnosti, delegati in delegacijo v zborih Skupščine Jugoslavije in drugimi organi ter organizacijami. Skrbno bo razvijal vsestranske delovne stike z družbenopolitičnimi organizacijami pri pripravljanju predlogov odločitev, njihovem izvajanju in usklajevanju aktivnosti. Sodeloval bo z raziskovalnimi ustanovami in republiškimi družbenimi sveti.

Z dajanjem pobud, predlogov, spoznavanjem in razumevanjem težav, potreb in interesov drugih, s sporazumevanjem in dogovarjanjem pri oblikovanju skupne politike ter na tej podlagi zasnovano solidarnostjo in vzajemnostjo, si bo preko delegatov v medrepubliških in zveznih komitejih, v delovnih stikih s predstavniki Zveznega izvršnega sveta in na druge načine prizadeval uresničevati soodgovornost za izvajanje funkcij federacije. Ustvarjalno bo sodeloval pri oblikovanju zveznih zakonov in drugih predpisov ter skupnih stališč do takega razvoja družbeno gospodarskega in družbenopolitičnega sistema, ki bo prispeval k uveljavljanju vodilne vloge delavskega razreda in delovnih ljudi, k nenehnemu utrjevanju enakopravnosti vseh narodov in narodnosti na temelju trajnih skupnih interesov, vzajemnosti in solidarnosti, polnem uveljavljanju socialističnega samoupravljanja.

Tovarišice in tovariši! Izvršni svet je že v dosedanjem sestavu odgovorno skrbel za uresničevanje zakona o pravnem položaju verskih skupnosti in politike skupščine na tem področju v naši republiki. Zaradi pomena teh vprašanj je tudi imenoval podpredsednika Izvršnega sveta za predsednika verske komisije. Dejavnosti in delovni rezultati te komisije potrjujejo ustreznost sedanje zakonske

ureditve položaja vseh verskih skupnosti v naši republiki. Na tej podlagi se sporazumno urejajo vsa vprašanja in usklajujejo interesi vseh verskih skupnosti s širšimi družbenimi interesi.

Novi Izvršni svet si bo prizadeval zagotavljati kontinuiteto te politike in družbenih odnosov, ki v polni meri omogočajo demokratično usklajevanje in uresničevanje pluralizma samoupravnih interesov. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije bo tudi v prihodnje aktivno sodeloval pri oblikovanju in uresničevanju enotne zunanje politike Jugoslavije in pri krepitvi dobrih odnosov z vsemi sosednjimi državami, njihovimi deželami ali pokrajinami.

V okviru obmejnega sodelovanja si bomo prizadevali razvijati višje oblike gospodarskega povezovanja, s katerimi bo mogoče nadomestiti sedanji ponekod še drobni blagovni promet in trgovinske nakupe, hkrati pa razvijati tudi druge oblike vzajemno koristnega sodelovanja. V skladu z našo neuvrščeno zunanjo politiko in mednarodnimi sporazumi ter bilateralnimi dogovori, si bo Izvršni svet prizadeval za uveljavitev pravic in svoboden razvoj slovenske narodne skupnosti v zamejstvu, pri čemer je v našem skupnem in njihovem interesu, da izkoristimo še velike možnosti za razširitev obmejnih gospodarskih, kulturnih, športnih in drugih oblik sodelovanja.

Tovarišice in tovariši delegati! To so bila nekatera pomembnejša izhodišča in usmeritve za delo novega Izvršnega sveta. Odražajo naš odziv na nekatere spremenjene okoliščine na gospodarskem in na drugih področjih in naše zavzemanje za utrditev dosedanjih dosežkov in za stabilen nadaljnji družbeni samoupravni razvoj.

Izbor Izvršnega sveta po drugi kandidacijski konferenci v občinah in v drugih dejavnikih našega samoupravnega sistema ni bil v ničemer spremenjen ali dopolnjen. Menim, da vam zato ni potrebno znova širše predstavljati in povzemati vseh njegovih značilnosti.

Ko pa predlagam nov sestav Izvršnega sveta mi, tovarišice in tovariši delegati, dovolite, da se tudi tu iskreno zahvalim dosedanjemu vodstvu Skupščine SR Slovenije, vodstvom družbenopolitičnih organizacij in vsem dosedanjim članom Izvršnega sveta za delovno in nesebično sodelovanje in pomoč pri naših skupnih prizadevanjih.

Na temelju vseh dosedanjih razprav, vključno na zadnji seji Predsedstva Republiške konference Socialistične zveze Slovenije, predlagam naslednji sestav Izvršnega sveta: za podpredsednika Vlada Klemenčiča, ki bo odgovarjal za družbeno gospodarsko ureditev, razvojno in tekočo gospodarsko politiko in Dušana Šinigoja, ki bo odgovarjal za področje političnega sistema in družbenih dejavnosti.

Predlagam, da za člane Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije izvolite tovarišice in tovariše, navedene v pismenem predlogu, ki ga imate pred seboj.

Predlagam, da izmed njih imenujete: Tomaža Ertla za republiškega sekretarja za notranje zadeve, Jerneja Jana za predsednika Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje, Jožeta Kavčiča za predsednika Republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora, Alojza Klemenčiča za predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve, Matjaža Kmecla za predsednika Republiškega komiteja za kulturo, Milana Kneževiča za predsednika Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kristino Kobal za republiško sekretarko za pravosodje in upravo, Martina Koširja za republiškega sekretarja za ljudsko obrambo, Staneta Kotnika za predsednika Republiškega komiteja za borce in vojaške invalide, Boruta Miklavčiča za predsednika Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo, Bogomilo Mitič za predsednico Republiškega komiteja za turizem in gostinstvo, Majdo Poljanšek za predsednico Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, Hermana Rigelnika za predsednika Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, Milivoja Samarja za predsednika Republiškega komiteja za družbeno planiranje, Janeza Sternišo za predsednika Republiškega komiteja za energetiko, Rudija Šepiča za republiškega sekretarja za finance, Marjana Šiftarja za predsednika Republiškega komiteja za informiranje, Petra Toša za predsednika Republiškega komiteja za delo, Lojzeta Udeta za predsednika Republiškega komiteja za zakonodajo, Erika Vrenka za predsednika Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo in Julko Žibert za predsednico Republiškega komiteja za promet in zveze.

Tovarišice in tovariši delegati! Prosim, da izvolite in imenujete predlagane kandidate in s tem omogočite, da bomo v Izvršnem svetu lahko začeli delati in uresničevati nam zastavljene odgovorne naloge. Hvala za pozornost! (Ploskanje.)

Predsedujoči M a r t i n M l i n a r : Slišali smo obrazložitev izhodišč in usmeritev za delo Izvršnega sveta ter predlog za sestavo Izvršnega sveta ter izvolitev sekretarjev republiških sekretariatov in predsednikov republiških komitejev. Tovarišu Janezu Zemljariču, predsedniku Izvršnega sveta se za to obrazložitev zahvaljujem.

Želi besedo predstavnik Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve? (Ne želi.) Želi kdo razpravljati o predlogu predsednika Izvršnega sveta, ki ga je pravkar obrazložil? (Ne želi.)

Če ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo in prehajamo na glasovanje.

Glasovali bomo javno z dviganjem rok, ločeno po zborih. O predlogu predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije bomo glasovali v celoti.

Najprej glasujejo delegati Zbora združenega dela. Kdor je za predlog predsednika Izvršnega sveta, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Glasuje Zbor občin. Kdor je za predlog predsednika Izvršnega sveta, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Glasujejo delegati Družbenopolitičnega zbora. Kdor je za predlog predsednika Izvršnega sveta, naj prosim dvigne roko! (Vsi delegati dvignejo roko.) Je kdo proti? (Nihče.) Se je kdo vzdržal? (Nihče.)

Ugotavljam, da so Zbor združenega dela, Zbor občin in Družbenopolitični zbor soglasno sprejeli predlog predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Janeza Zemljariča.

S tem sta bila v vseh zborih izvoljena za podpredsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Vlado Klemenčič in Dušan Šinigoj.

Za člane Izvršnega sveta so bili izvoljeni: Tomaž Ertl, Jernej Jan, Jože-Peter Kavčič, Alojz Klemenčič, Matjaž Kmecl, Milan Kneževič, Kristina Kobal, Martin Košir, Stane Kotnik, Borut Miklavčič, Bogomila Mitič, Majda Poljanšek, Herman Rigelnik, Milivoj Samar, Janez Sterniša, Rudi Šepič, Marjan Šiftar, Peter Toš, Lojze Ude, Erik Vrenko in Julka Žibert. (Ploskanje.)

Izmed članov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, so z našim glasovanjem bili imenovani naslednji republiški funkcionarji v Izvršnem svetu: Tomaž Ertl za republiškega sekretarja za notranje zadeve, Jernej Jan za predsednika Republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje, Jože-Peter Kavčič za predsednika Republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora, Alojz Klemenčič za predsednika Republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve, Matjaž Kmecl za predsednika Republiškega komiteja za kulturo, Milan Kneževič za predsednika Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kristina Kobal za republiško sekretarko za pravosodje in upravo, Martin Košir za republiškega sekretarja za ljudsko obrambo, Stane Kotnik za predsednika Republiškega komiteja za borce in vojaške invalide, Borut Miklavčič za predsednika Republiškega komiteja za zdravstveno in socialno varstvo, Bogomila Mitič za predsednico Republiškega komiteja za turizem in gostinstvo, Majda Poljanšek za predsednico Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, Herman Rigelnik za predsednika Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, Milivoj Samar za predsednika Republiškega komiteja za družbeno planiranje, Janez Sterniša za predsednika Republiškega komiteja za energetiko, Rudi Šepič, za republiškega sekretarja za finance, Marjan Šiftar za predsednika Republiškega komiteja za informiranje, Peter Toš za predsednika Republiškega komiteja za delo, Lojze Ude za predsednika Republiškega komiteja za zakonodajo,

Erik Vrenko za predsednika Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo in Julka Žibert za predsednico Republiškega komiteja za promet in zveze.

Dovolite, tovarišice in tovariši delegati, da v vašem in v svojem imenu čestitam predsedniku, podpredsednikoma in članom Izvršnega sveta k izvolitvi in jim želim veliko delovnih uspehov in dobrega medsebojnega sodelovanja.

S tem zaključujem skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora.

Zbori nadaljujejo delo na ločenih sejah, in sicer Zbor združenega dela v tej dvorani, Zbor občin v mali dvorani in Družbenopolitični zbor v dvorani Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije takoj.

(Skupno zasedanje je bilo končano ob 13.1o.)

S K U P N O Z A S E D A N J E
Z B O R A Z D R U Ž E N E G A D E L A , Z B O R A O B Č I N I N D R U Ž B E N O P O L I T I Č N E G A Z B O R A

(19. MAJA 1982)

Predsedoval: Mitja H o r v a t , predsednik Zbora občin

Začetek seje ob 9.25 uri.

Predsedujoči M i t j a H o r v a t : Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije.

Na skupnem zasedanju bomo poslušali poročilo naše delegacije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja zakona o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih do tujine ter o zadolževanju v tujini v letu 1982, zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino, zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o spremembi pogodbe med SFRJ in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke, z dne 15. septembra 1977, zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa izgradnje jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skadar v letu 1982 in 1983 in zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu. Poročilo bo podal tovariš Marko Bulc, dosedanji vodja delegacije.

Prav tako bomo na skupnem zasedanju poslušali poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti, ki ga bo podal podpredsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije tovariš Vlado Klemenčič.

Prosim tovariša Marka Bulca, da poda poročilo delegacije.

M a r k o B u l c : Tovarišice in tovariši delegati! Poročilo, ki ga podajam v imenu delegacije drugega sklica Zbora republik in pokrajin, ste dobili na klop. Opravičujem se, da ga niste dobili vnaprej, mi smo usklajevanje končali pozno v noč, v sredo zvečer in ga ni bilo mogoče pripraviti.

Gre za kontinuiteto politike in njene vsebine, zato delegacija drugega sklica poroča pravzaprav delegatom tretjega sklica, novim delegatom slovenske Skupščine.

Skupščina SR Slovenije je v drugem delegatskem sklicu ob koncu mandata obravnavala in sprejela stališča in pripombe ter pooblastila svojo delegacijo v Zboru republik in pokrajin med drugim tudi za usklajevanje delovnih teles Zbora republik in pokrajin za naslednje akte: za zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za zakon o zagotovitvi sredstev za financiranje programa izgradnje jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skadar v letih 1982 in 1983, za zakon o ratifikaciji pogodbe med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o spremembi pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke, za zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino in zakon o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih s tujino ter o zadolževanju v tujini v letu 1982.

V usklajevalnem postopku Zbora republik in pokrajin so bili vsi navedeni akti, razen zakona o ratifikaciji, ki bo usklajevan v rednem postopku v tem novem sklicu, usklajeni in predlogi zakonov sprejeti na zadnjih dveh sejah Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ konec aprila in v začetku maja letos.

V nadaljevanju bom zato in še posebej, ker se z vsebino teh aktov nekateri prvič srečujete, podal k vsakemu od navedenih aktov njegovo vsebino, povzetek stališč in pripomb Skupščine SR Slovenije ter potek usklajevanja.

K osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu.

Zakon je bil predložen z namenom, ki je v poročilu naveden in ga ne bom bral. Skupščina SR Slovenije je zakon obravnavala januarja in marca letos. Na sejah zborov januarja je k predloženim spremembam in dopolnitvam oblikovala številne pripombe in jih je delegacija v usklajevanju uveljavila ter o tem Skupščini Slovenije poročala. Skupščina SR Slovenije je na zadnjem zasedanju v marcu poročilo delegacije podprla in obenem naložila, da v nadaljnjem usklajevanju uveljavlja zlasti še neusklajene pripombe, ki zadevajo obdavčevanje prometa motornih vozil glede na delovno prostornino motorja ali kubaturo in na oprostitev obdavčevanja kurilnega olja, turističnih in gostinskih organizacij z namenom, da se jim omogoči ustvarjanje deviznega priliva tudi v podaljšanju turistične sezone.

V nadaljnjem poteku usklajevalnega postopka je delegacija uspela uveljaviti vse dodatne pripombe Skupščine SR Slovenije razen tiste, ki se je nanašala na zahtevo, da se tudi za kurilne peči v turističnih in gostinskih delovnih organizacijah zagotovi nižja stopnja prometnega davka za lahka in specialna kurilna olja.

Zvezni izvršni svet je ob podpori šestih delegacij vztrajal na stališču, da je smisel povečanja stopenj prometnega davka za te vrste naftnih derivatov motiviran izključno s štednjo teh goriv in ne zaradi fiskalnih razlogov. Ob podpori delegacije Hrvatske nam je uspelo, da je Zvezni izvršni svet pristal na formiranje sklepa Zbora republik in pokrajin, da bo Zvezni izvršni svet do 31. decembra letos ponovno proučil problem obdavčevanja kurilnega olja, ki se uporablja za ogrevanje hotelskih objektov v turističnih krajih z namenom, podaljšanja turistične sezone ter s tem pridobivanja turističnih deviz, kakor tudi s stališča krepitve akumulativne sposobnosti gostinstva in turističnega gospodarstva.

Medtem je bil nov princip obdavčenja osebnih vozil po delovni prostornini, namesto dosedanje metode obdavčenja po višini prodajalčeve cene hitro usklajen in so bile dosežene tarife prometnega davka po naslednjih merilih do 950 kubikov 8 %, od 950 do 1600 14 %, od 1600 do 2000 35 % in nad 2000 cm3 35 % prometnega davka, kar pomeni glede na dosedanji prometni davek veliko znižanje prometnega davka.

Mnogo težje pa je bilo doseči soglasje o davčnih stopnjah za uvožene avtomobile. Šele po dolgotrajnem usklajevanju in zaradi vztrajanja delegacije Srbije za optimalno zaščito domače proizvodnje je bila za uvožena vozila sprejeta tarifa po istih kriterijih sicer, kot velja za domača vozila, vendar s stopnjami, ki so višje, 30 %, 45 %, 60 in 80 %. Za dosego soglasja k tem vprašanjem je bil zakon o obdavčitvi proizvodov in storitev v prometu usklajen v celoti in tudi sprejet.

K osnutku zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa izgradnje jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skadar.

Najprej čisto na kratko o vsebini. Povezava Albanije z jugoslovanskim železniškim omrežjem je v interesu Jugoslavije in Albanije. Albanija bi se s tem vključila v evropski železniški prometni sistem, jugoslovanske železnice pa bi bile deležne prihodkov od tranzita albanskega uvozno-izvoznega blaga. S sporazumom med državama iz leta 1979 je predvideno, da bo proga zgrajena do konca leta 1982. Jugoslavija ima za izgradnjo proge torej ekonomski in politični interes.

Ob ratifikaciji omenjenega sporazuma je Zbor republik in pokrajin na zahtevo Skupščine SR Slovenije sprejel sklep, da naj Zvezni izvršni svet pri pripravi predloga zakona prouči možnost, da sredstva zagotovijo zainteresirani investitorji, predvsem pa železniške transportne organizacije oziroma samoupravne interesne skupnosti za železniški promet.

V pripravljalnem postopku pa je bilo ugotovljeno, da železniška transportna organizacija Titograd, niti republika Črna gora zaradi obveznosti pri odpravljanju posledic potresa, sredstev ne moreta zagotoviti. Iz navedenih razlogov se je predlagatelj odločil, da se sredstva zagotove v proračunu federacije, na predlog albanske strani pa je rok izgradnje podaljšan do konca leta 1983.

Z osnutkom zakona je bilo zato predvideno, da pri financiranju izgradnje sodelujejo republike in pokrajine. Za izgradnjo našega dela proge bi bilo potrebno zagotoviti po cenah iz leta 1980 dobro milijardo dinarjev. Predlagano je bilo tudi, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku.

Skupščina SR Slovenije je menila, da se sredstva zagotove s samoupravnim združevanjem, pri čemer naj se v izvajanje del vključijo tudi organizacije združenega dela iz Slovenije in ni soglašala z osnutkom zakona. Po ponovni proučitvi vseh okoliščin, posebno političnih, povezanih s perspektivami in pomenom sodelovanja z Albanijo, pa je Skupščina SR Slovenije s svojim sklepom z dne 31.3.1982 pooblastila svojo delegacijo v Zboru republik in pokrajin za usklajevanje zakona. Ob tem je Skupščina ugotovila, da predlagatelj zakona ni povsem uresničil naloge, da naj ob pripravljanju predlogov za financiranje te investicije išče in najde rešitev predvsem v tej smeri, da naj sredstva zagotovijo zainteresirani investitorji oziroma samoupravne interesne skupnosti in delovne organizacije ter, da naj se glede na pričakovane gospodarske učinke te naložbe oziroma rentabilnost proge ponovno prouči smotrnost oziroma potrebnost, da se v sedanji fazi graditve opravijo nekatera predvidena dela v programu, na primer elektrifikacija proge, obseg avtomatizacije prometa in še nekatera dela.

V usklajevalnem postopku v Odboru za finance Zbora republik in pokrajin je delegacija Skupščine SR Slovenije uspela v precejšnji meri uveljaviti te pripombe, namreč v zakon so bile vnešene določbe, po katerih bo v letu 1982 realizirana samo ena tretjina predvidenega obsega naložb, preostalo pa v 1983 letu. S sklepom Zbora republik in pokrajin bo formirana medrepubliška komisija, ki jo bodo imenovali izvršni sveti vseh republik in socialističnih avtonomnih pokrajin z nalogo, da opravi revizijo celotnega programa graditve in prouči tudi možnost vsaj delnega financiranja izgradnje proge na osnovi kreditnih sredstev, postopek licitacije oziroma odstopanja del pa opravi, če bo le mogoče, na podlagi vnaprej dogovorjenih fiksnih cen. Te rešitve bodo omogočile tudi gradbeni operativi Slovenije, da sodeluje s svojimi zmogljivostmi pri izvajanju te naložbe, zato smo k zakonu dali soglasje.

K predlogu zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke.

S spremembo pogodbe med Jugoslavijo in Republiko Avstrijo, ki je bila podpisana 20. septembra 1980, so bili za jugoslovansko stran zagotovljeni znatno ugodnejši pogoji financiranja izgradnje tunela glede na pogoje v osnovni pogodbi iz leta 1977. Avstrija je namreč pripravljena odobriti kredit za izgradnjo tunela na našem ozemlju, ki je že zagotovljen, vendar je njegova uporaba vezana na ratifikacijo sprememb pogodbe.

Glede na to, da je dogovorjeno, da bo predor zgrajen do konca 1985. leta in izročen v promet in glede na to, da so v Avstriji pripravili vse za začetek gradnje, je predlagatelj, to je Zvezni izvršni svet, ocenil, da je treba ratifikacijo pospešiti, da ne bi zamudili tudi letošnje gradbene sezone. To so bili tudi obenem razlogi, da je Zvezni izvršni svet predlagal, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku.

Skupščina SR Slovenije je predlog zakona v celoti podprla, saj spremembe pogodbe izboljšujejo veljavno pogodbo. Tudi skupščine drugih socialističnih republik in avtonomnih pokrajin so s predlogom zakona soglašale, samo Sabor Socialistične republike Hrvatske je dal bistvene pripombe, in sicer, da se je vrednost investicije glede na osnovno pogodbo povečala od 2,1 milijarde na 6,5 avstrijskih šilingov, da sprememba pogodbe predvideva tudi spremembo načrta za ugotavljanje sredstev, da je spremenjen načrt izvajanja del, da je treba za kontrolne objekte na mejnem prehodu z jugoslovanske strani zagotoviti sredstva v proračunu federacije, da se za opremo, ki bo vgrajena, predvideva oprostitev plačila carine. Sabor SR Hrvatske je menil, da je treba pred odločanjem podrobno prikazati ekonomske učinke te naložbe, določiti pogoje za odplačilo kredita z roki in obrestno mero, proučiti možnost za vključitev jugoslovanske gradbene operative v izgradnjo objekta in določiti način kompenziranja proračunskih sredstev federacije. Na podlagi navedenega Sabor SR Hrvatske ni sprejel predloga za skrajševanje rokov in je predlagal redni postopek. Ob tem je Sabor SR Hrvatske

poudaril, da je bilo prvotno izhodišče za odobritev gradnje predora povsem drugačno in da naj zato predlagatelj zaradi izjemno težkih razmer v ekonomskih odnosih s tujino, posebej pa zaradi nujnosti zmanjševanja zadolževanja v tujini s predstavniki Avstrije znova prouči možnost izgradnje predora skozi Karavanke.

Upoštevaje ta stališča, je Zbor republik in pokrajin na predlog Odbora za ekonomske odnose s tujino tega zbora z dnevnega reda seje, dne 26. aprila to točko umaknil. Predlog zakona je bil s tem uvrščen v rednem postopku, tako da se bo usklajevanje in odločanje o tem aktu nadaljevalo.

K zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino.

Julija 1980. leta je Zbor republik in pokrajin sprejel zakon, da se zaradi zagotovitve likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino do konca leta 1981 izjemoma lahko zadolži Narodna banka Jugoslavije. Hkrati je bil sprejet sklep, da bo Zvezni izvršni svet do oktobra leta 1980 predložil akt o načinu uporabe in vračnikih tega kredita. Minilo je leto 1980 in leto 1981, pa tak akt ni bil predložen, pač pa dopolnitev zakona, da se Narodna banka Jugoslavije lahko zadolžuje tudi v letu 1982.

Skupščina SR Slovenije je soglasje k temu novemu zakonu vezala za določilo, kako kredit uporabiti in kdo bo vračnik. Ker so bile akcije Narodne banke Jugoslavije za pridobivanje kreditov v teku, Zvezni izvršni svet pa je dal v Zboru republik in pokrajin izjavo, da bo najpozneje do 15. marca 1982. leta tak akt predložil, je dala delegacija soglasje. O tem smo poročali na zborih Skupščine SR Slovenije in dobili potrditev, vendar, ker tudi do konca aprila letos Zvezni izvršni svet ni predložil akta, ki bi uredil uporabo in vračnike kreditov, je tak osnutek zakona predložila delegacija sama po skrajšanem postopku. Osnutek zakona bo tako pred vas prišel po skupščinski proceduri in vendar, kljub vsemu temu je Zvezni izvršni svet za zadnje zasedanje Zbora republik in pokrajin predložil sklep, po katerem lahko Narodna banka Jugoslavije pridobljene kredite uporabi, brez dogovora republik in pokrajin o načinu uporabe in vračnikih.

Naša delegacija je s posebno izjavo kritično prikazala to stanje in predlaga, da se odločanje o tem odloži na usklajevanje in odločanje o zakonu, ki ga je delegacija predložila. Vendar so vse delegacije glasovale za predlog Zveznega izvršnega sveta in preglasovale našo delegacijo in še nekaj delegatov, ki so glasovali z nami.

O zakonu o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih s tujino ter o zadolževanju v tujini v letu 1982.

Zakon je bil predlagan z namenom, da se zagotovi zunanja likvidnost Jugoslavije, ker so se problemi te likvidnosti močno zaostrili. Razlogi so napisani, ker so obširni, jih tudi ne bom bral. Vendar je predlagatelj ocenil, da ti problemi narekujejo, da se z zakonom v odplačilih v tujini v letu 1982 prednostno zagotovi odplačilo zapadlih anuitet iz srednjeročnih in kratkoročnih kreditov skupaj s povečanimi obrestmi, skrajša roke za vnos deviz iz tujine za izvršen uvoz blaga in storitev od 90 na 60 dni. uvede vodenje deviznih računov organizacij združenega dela v dinarjih, predpiše obvezno združevanje neblagovnega deviznega priliva pri Narodni banki Jugoslavije po srednjem tečaju, predpiše obvezna prodaja deviznih depozitov za opravljanje investicijskih del v tujini Narodni banki Jugoslavije, predpiše nove sankcije za neizvajanje zakona, vključno z izgubo pravice do izvoznih spodbud.

Skupščina SR Slovenije je na seji Zbora združenega dela dne 31. marca letos soglašala, da se z zakonom za 1982. leto izjemoma uredijo pogoji in način razpolaganja in uporabe ustvarjanih konvertibilnih deviz. Obenem je naložila delegaciji, da v usklajevalnem postopku uveljavi tale stališča in pripombe: da je nesprejemljivo, da se z intervencijskim zakonom za leto 1982 spreminja temelje sistema ekonomskih odnosov s tujino, kar se v osnutku predlaga v členih 13., 15. in 17., da je nesprejemljivo povečanje pooblastil Narodne banke Jugoslavije, zlasti glede opravil Narodne banke, ki jih po ustavi lahko opravljajo samo poslovne banke in da ob teh rešitvah nastaja možnost, da se ponovno oblikuje anonimni kapital s prihodki od kurznih razlik, da je obvezen odstop ali cesija deviz v nasprotju z veljavnim zakonom o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino.

Ob teh načelnih pripombah je Skupščina SR Slovenije podprla prioritetno odplačevanje zapadlih obresti za zagotovitve zunanje likvidnosti in menila, da predloženi zakon ne bo vplival spodbudno na gibanje izvoza blaga in storitev, saj vsebuje vrsto administrativnih omejitvenih ukrepov, da predložene rešitve spreminjajo veljavno ureditev deviznega trga, da se s predloženim zakonom ovira samoupravno združevanje deviz po 68. členu sistemskega zakona, da predloženi zakon vsebuje vrsto pooblastil za sprejemanje podzakonskih predpisov, ne da bi natančneje opredelili njihovo vsebino.

Skupščina SR Slovenije je tudi menila, da je izboljšanje devizne likvidnosti mogoče zagotoviti le z zaostreno odgovornostjo organizacij združenega dela in poslovnih bank za njihov lastni likvidnostni položaj do tujine. Prenašanje obveznosti do Narodne banke Jugoslavije destimulira in zmanjšuje odgovornost organizacij združenega dela in poslovnih bank. V tem smislu je tudi intervencijo Narodne banke Jugoslavije na deviznem trgu treba zmanjšati samo na nujni obseg ter obveznosti do tujine poravnati z aktivnostjo in medsebojnim sodelovanjem in medsebojno odgovornostjo organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti ter poslovnih bank v skladu s sistemskim zakonom, vključno z medrepubliško solidarnostjo.

Na podlagi teh načelnih pripomb so bile oblikovane tudi številne konkretne pripombe Skupščine SR Slovenije, ki jih je delegacija uveljavljala v usklajevalnem postopku. V središču pozornosti usklajevanja so bili predvsem naslednji členi:

- člen 6, ki skrajšuje roke vnosa deviz z 90 na 60 dni in daje Narodni banki Jugoslavije pooblastilo, da določi kriterije, po katerih lahko narodne banke republik in avtonomnih pokrajin rok vnosa deviz izjemoma podaljšajo. V postopku usklajevanja sta bila ves čas prisotna dva pristopa; rekel sem administrativni, da se zaradi hitrejšega vnosa deviz ne glede na ostale možne posledice to uveljavi, kar je zastopal in zagovarjal predlagatelj in nekatere delegacije, ter na drugi strani opozorila delegacijo Slovenije skupaj z delegacijo Hrvatske, Gospodarsko zbornico Jugoslavije in deloma delegacijo Bosne in Hercegovine, da je vnos deviz plačilni pogoj, ki je različen na različnih trgih za različno blago in ki ga v času, ko je osnovna naloga izvoz, zaradi tujih kupcev in konkurenčnosti ne kaže spreminjati. Ker predlagatelj ni odstopil od svojega predloga, je bila na zahtevo naše delegacije v zakonu vgrajena določba, da mora Narodna banka Jugoslavije pri kriterijih za podaljšanje rokov, ki jih lahko odobri narodna banka republike, upoštevati razmere na posameznih tržiščih in pri posameznih vrstah blaga. Ob tem soglasju smo mi potem naše preostale rezerve umaknili;

- člen 9: Prvotno besedilo tega člena bi se dalo razumeti kot da omejuje združevanje deviz za potrebe tekoče reprodukcije po 68. členu deviznega zakona. V postopku usklajevanja sta delegaciji Slovenije in Hrvatske predlagali črtanje drugega odstavka tega člena. Ker predlagatelj, ki je zasledoval idejo prepovedi prekupčevanja deviz, na to ni pristal, se je v postopku usklajevanja določba drugega odstavka izpopolnila v tem smislu, da je združevanje deviz po 68. členu deviznega zakona dovoljena, da bi bilo to povsem nesporno. Ostala pa je še zmeraj dokaj nejasna določba, ki ureja devizna sovlaganja. Ker je bilo sprejeto tolmačenje predstavnika predlagatelja, da zakon nima v mislih prepovedi združevanja deviz, ampak le nedovoljeno preprodajo deviz, ki je že sedaj prepovedana, in ker ostale delegacije z izjemo delegacije Hrvatske, našega amandmaja niso podprle, smo ob koncu usklajevanja dali soglasje k omenjenemu besedilu novelirane-ga 9. člena zakona;

- člen 13: V svojih načelnih pripombah je Skupščina SR Slovenije zahtevala črtanje tega člena, ker bi predložena ureditev pomenila temeljit poseg v veljavni sistem ekonomskih odnosov s tujino. Iz teh razlogov sta delegaciji Slovenije in Hrvatske predlagali črtanje tega člena. Vsebina tega člena je bila, kot je znano, tudi predmet širših političnih razprav. Večina delegacij je bila za tak ali nekako preformuliran člen, vendar kompromis ob eventualnem drugačnem besedilu določb tega člena ni bil mogoč. Predlagatelj je končno, pa tudi druge delegacije verjetno tudi zaradi mnenja Predsedstva SFRJ pristal na črtanje tega člena, ki ga je vezal na sklep Zbora republik in pokrajin, da bo ob nadaljnjem proučevanju v primeru potrebe po novem sestavu Skupščine SFRJ, dal ustreznejšo zakonsko ureditev te materije, ker to ne rešuje problema kurznih razlik, kar je bilo po izjavah predlagatelja eden od motivov predloženega 13. člena;

Člen 15: Prvotno besedilo je predvidevalo centralizacijo deviz iz neidentificiranega priliva in deviz, prodanih z deviznih računov in hranilnih vlog občanov pri Narodni banki Jugoslavije. V procesu usklajevanja je predlagatelj zaradi pripomb večine delegacij ostal samo na neidentificiranem deviznem prilivu s predlogom, da bi se s temi sredstvi pokrivali deficiti plačilnobilančnih pozicij posameznih republik in pokrajin, ki imajo vgrajen deficit v svoje plačilnobilančne pozicije za leto 1982. Osnovni ugovor delegacije iz Slovenije je šel v smeri, da je nesprejemljivo, da samo ena panoga gospodarstva obvezno združuje devizna sredstva in da je ob nuji za reševanje zunanje nelikvidnosti države vprašljivo prednostno pokrivanje deficitov republik in pokrajin. Taki cesiji deviz je še posebej nasprotovala delegacija SR Hrvatske. Argumentov, ki sta jih navajali obe delegaciji, predlagatelj in druge delegacije niso upoštevali. Določbe tega in 13. člena so bile tako sporne, da je zbor že ugotovil nesoglasje.

Zvezni izvršni svet je predlagal, da Predsedstvo SFRJ sprejme začasen ukrep. Predsedstvo SFRJ pa je ocenilo, da so potrebni skrajni napori vseh, da do soglasja vendarle pride, še posebej zaradi nuje energičnega reševanja likvidnosti v tujini. Intervencija Predsedstva SFRJ je bila uspešna, saj je Zvezni izvršni svet naknadno uredil tudi določbo, da se ta sredstva izjemoma po sklepu Zveznega izvršnega sveta lahko uporabljajo tudi za intervencijo pri nelikvidnih poslovnih bankah, ko so le-te izčrpale vse devizne vire za sanacijo v republiki oziroma v pokrajini. Določeno je tudi, da je iz teh deviz intervencija Narodne banke Jugoslavije za pokrivanje deficita mogoča le na podlagi sklepa Zveznega izvršnega sveta ob soglasju pristojnih organov republik in avtonomnih pokrajin. Delegacija je upoštevala politične razloge, ki jih je sprejelo Predsedstvo SFRJ in namero, da bodo predloženi izredni ukrepi, kolikor ne pride do soglasja. Zato je v dogovoru s političnim vodstvom SR Slovenije, ob dejstvu, da se črta 13. člen, dala soglasje tudi k temu dopolnjenemu členu zakona.

Člen 17. Predlog zakona je predvideval obveznost deponiranja avansov deviz na osnovi investicijskih del v tujini pri Narodni banki Jugoslavije. Delegacije SR Slovenije, SR Hrvatske, SR Bosne in Hercegovine in SR Srbije so bile proti taki rešitvi, ker bi to prizadelo taka dela in je v nasprotju s sistemom. Zvezni izvršni svet je na insistiranje teh delegacij določbe tega člena ob soglasju ostalih delegacij spremenil tako, da to ni obveznost, pač pa samo možnost; - tako je bil člen usklajen.

Člen 18, ki je pomenil kazenske sankcije glede na prvotni člen 13., se je na naš predlog črtal.

Člen 21, ki je predvideval, da je od deviz, zbranih pri Narodni banki Jugoslavije, možno po dogovoru izplačevati kompenzacije, je naša delegacija predlagala, da bi se kompenzacije izplačevale iz združenih sredstev SISEOT-ov. Ker nobena delegacija amandma Slovenije ni podprla, je delegacija rezervo k temu členu umaknila.

V členih od 24. do 27, ki so bili vezani na prvotna besedila in pomenijo predvsem kazenske določbe oziroma kaj naj se iz veljavnega deviznega sistema črta, smo uspeli z načelno pripombo, da bi bilo treba v ta dogovor vnesti tudi samoupravne interesne skupnosti, ki naj bodo vključene pri razreševanju teh vprašanj, vendarle, ker nismo dobili v tem delu podpore, to ni bilo sprejeto. Sprejeta pa je bila predvsem pripomba k 31. členu, da naj se črtajo tiste določbe, ki so do sedaj pomenile razveljavitev določbe 8. člena sedanjega deviznega zakona, ki ureja vodenje deviznih računov v organizacijah združenega dela.

Želim poudariti, da je delegacija ob dejstvu, da ni imela svoje delegatske baze, vsa svoja stališča sproti preverjala z Izvršnim svetom Skupščine SR Slovenije in prek njega s političnim vodstvom republike. To je pomenilo dragoceno pomoč pri delu delegacije. O vsem tem je bilo doseženo z vsemi temi činitelji popolno soglasje.

In končno, res je, da se s sprejetjem tega zakona zaostrujejo pogoji gospodarjenja organizacij združenega dela, še posebej, ker imajo pri plačilih v tujini zakonsko prednost plačila zapadlih obveznosti v 1982. letu. Vendar zato, da bi predvsem z lastnimi napori in to je bil osnovni namen Zveznega izvršnega sveta, pa tudi z žrtvami in solidarno družbena skupnost kot celota, kar najuspešneje reševali nakopičene probleme nelikvidnosti Jugoslavije, smo v bistvu k temu

dali soglasje. Moram povedati, da pa je res tudi to, da je prevladalo spoznanje večine in so v ekonomskih odnosih s tujino kljub vsemu ohranjeni samoupravni odnosi in tudi zato smo dali kot delegacija soglasje k temu zakonu. Prav zato pa nas zavezuje, zagotovo, za nove napore, za še večji in kvalitetnejši izvoz ter mnogo racionalnejšo uporabo blaga in uvoza, namreč, samo v tem je rešitev v izpeljavi zakona; zavezuje, da v vsaki organizaciji združenega dela znova ocenimo realnost nastalega položaja in s še več razumevanja za prioritetno in skupno najdemo skupni izhod.

Tovarišice in tovariši delegati! V imenu delegacije vas prosim, da odobrite naše delo in to poročilo sprejmete.

Predsedujoči M i t j a H o r v a t : Hvala lepa! Tovarišice in tovariši delegati! S poročilom o poteku usklajevanja nekaterih zveznih zakonov, ki ga je pravkar podal tovariš Marko Bulc, delegacija Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Zvezne skupščine iz prejšnjega sklica zaključuje svoje delo. Delegacija je v preteklih štirih letih opravila pomembno delo, saj je v stalnem stiku s Skupščino SR Slovenije, njenim Izvršnim svetom in drugimi organiziranimi družbenimi dejavniki v naši republiki uspešno uveljavljala naša stališča v Zvezni skupščini. Tudi po zaslugi naše delegacije se je prav v preteklih štirih letih v Zvezni skupščini močneje uveljavila potreba po usklajevanju interesov republik in pokrajin v procesu dogovarjanja o skupnih razvojnih ciljih Jugoslavije. S svojim delom je delegacija prek Skupščine SR Slovenije v Zvezni skupščini uspešno uveljavljala pristne interese samoupravno organiziranih delovnih ljudi in občanov v zapletenih in težavnih gospodarskih in družbenih razmerah.Delovne izkušnje te delegacije bodo nedvomno zelo koristne tudi za delegacijo tega sklica. Zato mi dovolite, da se delegaciji in njenemu vodji, tovarišu Marku Bulcu, za zavzeto in dobro opravljeno delo v našem imenu in v imenu delegatov preteklega sklica naše Skupščine iskreno zahvalim. (Ploskanje!)

Prosim tovariša Vlada Klemenčiča, podpredsednika Izvršnega sveta Skupščine Socialistične republike Slovenije, da poda poročilo Izvršnega sveta.

V l a d o K l e m e n č i č: Tovarišice in tovariši delegati! Zvezni izvršni svet je pripravil analizo o stanju na področju zunanje likvidnosti, o kateri je potekala razprava s predstavniki izvršnih svetov republik in pokrajin nato pa v Skupščini in Predsedstvu SFRJ. V analizi je pregled obveznosti po kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih posojilih do tujine, katerih odplačila dospevajo v letošnjem in naslednjih letih. Analiza opozarja na težke in zahtevne naloge na tem področju v letu 1982. Na tej podlagi je Skupščina SFRJ prejšnji teden sprejela zakon o pogojih in načinu razpolaganja in uporabe ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih do tujine in o zadolževanju v tujini v letu 1982, ki zavezuje organizacije združenega dela, da prednostno poravnavajo obveznosti po kreditih do tujine in šele nato izvršujejo druga plačila v tujino.

V analizi so tudi predlogi drugih ukrepov, ki jih je nujno sprejeti za zagotavljanje devizne likvidnosti do tujine. Med njimi je naveden tudi odlok o določanju kriterijev za ukrepe, ki jih je pristojni organ republike ali avtonomne pokrajine dolžan izvesti za zagotavljanje likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino v letu 1982. Ta odlok Zvezni izvršni svet sprejema v soglasju z izvršnimi sveti republik in avtonomnih pokrajin. Nadalje je predviden podpis dogovora med Zveznim izvršnim svetom in izvršnimi sveti republik in pokrajin o ukrepih za zagotavljanje likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino v letu 1982. S tema dvema aktoma se predpisuje vzajemnost pri pokrivanju dela dospelih plačil po posojilih do tujine na ravni Jugoslavije.

O osnutku odloka in dogovora se je nedavno začelo usklajevanje med predstavniki Zveznega izvršnega sveta ter republiških in pokrajinskih izvršnih svetov. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije želi s tem poročilom seznaniti Skupščino z vsebino teh aktov ter pripombami k njim zaradi nadaljnjega opredeljevanja pri njihovem usklajevanju. Obenem z obravnavo teh aktov so republiški upravni organi v sodelovanju s Samoupravno interesno skupnostjo za ekonomske odnose s tujino, Gospodarsko zbornico Slovenije, Narodno banko in poslovnimi bankami začeli pripravljati program ukrepov in aktivnosti, ki jih je treba sprejeti v republiki, da bomo zagotovili odplačevanje obveznosti po najetih posojilih v tujini in ohranili ter razvijali proizvodnjo. Program se nanaša na aktivnosti v letošnjem

in naslednjih letih. Izvršni svet je ocenil, da je treba tudi s tem seznaniti delegatsko Skupščino ter zagotoviti najširšo družbeno podporo za družbene aktivnosti, s katerimi lahko prebrodimo te težave.

Tovarišice in tovariši delegati! Podatki glede blagovne menjave s konvertibilnim območjem kažejo, da v prvih štirih mesecih letošnjega leta ne dosegamo vseh ciljev, opredeljenih s plačilno-bilančno pozicijo republike in plačilno bilanco Jugoslavije. Blagovna menjava v teh mesecih poteka na precej nižji ravni kot je predvidena s projekcijo. Hkrati ponovno dosegamo presežek izvoza nad uvozom blaga v menjavi s klirinškim območjem.

Po podatkih za prve štiri mesece letošnjega leta se je celotni izvoz blaga iz SR Slovenije povečal nominalno za lo %, iz Jugoslavije pa za 6 %. Pri tem se je izvoz na klirinško področje iz SR Slovenije povečal za 7 %, iz Jugoslavije prav tako za 7 % ter na konvertibilno področje za 12 %, iz Jugoslavije za 5 %.

Celotni uvoz blaga v Sloveniji se je zmanjšal za 8 % ter v Jugoslavijo za 12 %. Od tega s konvertibilnega območja v Slovenijo za 9 % ter Jugoslaviji za 12 %, medtem ko znaša zmanjšanje s klirinškega področja 6 % ter za Jugoslavijo lo %.

S tem je doseženo na konvertibilnem območju 78 % pokritje uvoza z izvozom blaga, v Jugoslaviji je hkrati doseženo 52 % pokritje. Na klirinškem področju smo v SR Sloveniji dosegli lo5 % pokritje uvoza z izvozom ter v Jugoslaviji 135 % pokritje.

V celotni menjavi s tujino smo tako v Sloveniji namesto 1/3 uresničili le 1/4 letne obveznosti izvoza blaga in izrabili 27 % letnih možnosti uvoza blaga, medtem ko smo na konvertibilnem območju dosegli 1/4 letne obveznosti izvoza blaga, izrabili pa že 29 % letnih možnosti uvoza blaga.

Kljub nižjemu uvozu blaga ter slabši založenosti proizvodnje s surovinami in repromateriali - zaloge uvoženih surovin so za 15 % manjše od lanskoletnih - je bila fizična rast industrijske proizvodnje v prvih štirih mesecih nekoliko nad opredelitvijo resolucije in je znašala 2,6 % v primerjavi z enakim obdobjem lani. Na to je vplival pogon nuklearke v Krškem.

Ta gibanja uvoza in izvoza je treba obravnavati ne samo s stališča fizičnih tokov v menjavi s tujino, se pravi s stališča vrednosti uvoženega in izvoženega blaga, ki je prestopilo mejo, ampak predvsem s stališča dejanskih deviznih prilivov in odlivov glede česa pa so razmere pri nas manj ugodne. Razmere so še bolj kritične, če ob tem podrobneje pogledamo obveznosti do tujine, ki v letošnjem letu dospejo v plačilo. Ob predpostavki, da bi v SR Sloveniji v celoti uresničili sprejeto projekcijo plačilno-bilančnega položaja republike, nam bo po izračunih primanjkovalo 415 milijonov dolarjev likvidnih deviznih sredstev, skupaj s predvideno vzajemnostjo na ravni federacije pa znaša ta številka nekaj čez 6oo milijonov dolarjev.

Te obveznosti so še posebej zahtevne, če obravnavamo Jugoslavijo kot celoto. Okoli 4o % celotnega z bilanco predvidenega konvertibilnega deviznega priliva v letošnjem letu bo potrebno usmeriti v odplačevanje fiksnih in garantiranih obveznosti do tujine, to je v odplačevanje anuitet po najetih kreditih. Znano vam je, da je po mednarodnih metodologijah sprejeta tako imenovana rdeča cona prezadolženosti, če mora neka država v posameznem letu odplačati več kot 1/5 deviznega priliva posameznega leta. Če upoštevamo dolgoročne, srednjeročne in kratkoročne konvertibilne dolgove znaša to v letošnjem letu 5,4 milijarde dolarjev.

Visoki zneski konvertibilnih deviz, ki jih moramo izdvojiti za odplačilo dolgov, v vedno večji meri povzročajo težave pri plačevanju obveznosti do tujine. To je privedlo do stanja, da je v Jugoslaviji od 44 bank, pooblaščenih za devizno poslovanje, že precej takšnih, ki niso v stanju tekoče odplačevati svojih obveznosti. To stanje pritiska tudi na banke, ki so doslej same zagotavljale poravnavo kreditnih obveznosti do tujine in predvsem otežuje poslovanje organizacijam združenega dela. Organizacije tudi ne morejo realizirati pravice do nakupa deviz, ki izhaja iz dogovorjenega deficita posameznih republik oziroma avtonomnih pokrajin, ne morejo kupiti deviz, da bi z njimi realizirali tako imenovane dinarje deviznega porekla in podobno. Poleg navedenega prihaja do te-

žav pri zagotavljanju deviz za nakup nafte in naftnih derivatov, ti problemi pa se neposredno odražajo tudi na potek procesa reprodukcije. Takšno stanje je značilno za vse združeno delo v Jugoslaviji s tem, da so ponekod ti problemi še bolj zaostreni.

To dejstvo postavlja pred združeno delo in celotno družbeno skupnost velike naloge. Razmere so v veliki meri posledica dosedanjega gospodarskega razvoja, ki je bil v precejšnjem obsegu zasnovan na uporabi tujih sredstev. Tako so bila v obdobju 1976-1980 tuja sredstva udeležena v celotnih investicijah v osnovna sredstva v Jugoslaviji z 18 %. Vložena so bila v dejavnosti, ki niso dovolj usmerjene v izvoz. Zaostrene gospodarske razmere pri nas in v svetu so kompromise in odstope v razvojni politiki na vseh ravneh docela razkrile.

Izvršni svet je v vseh obravnavah te problematike vztrajal na stališču, da je odgovornost za odplačilo dolgov na tistih organizacijah in poslovnih bankah, ki so uporabile ta devizna sredstva. Nikakršna centralizacija deviz ali socializacija obveznosti ne more razrešiti tega stanja, hkrati pa bi tak ukrep kot trajna sistemska rešitev oslabil sistem na ključni točki, to je glede odgovornosti temeljnih organizacij in poslovnih bank za takšno razpolaganje z devizami, v katerem so pravice organizacij izravnane z njihovimi obveznostmi. Vsaka druga rešitev bi pomenila, da v sistemu ustvarjamo možnosti, da del gospodarskih subjektov uresničuje pravice glede razpolaganja z devizami, obveznosti za to pa prevrača na družbo kot celoto. Zato mora biti primarna odgovornost na tistih, ki so se zadolževali, šele nato je v skladu z načeli, ki sicer veljajo v našem sistemu, mogoče te probleme reševati vzajemno ali celo solidarno.

Zaradi obsega obveznosti, ki letos dospevajo za njihovo plačilo, bodo potrebna velika prizadevanja, hkrati pa bomo morali izvesti aktivnosti za zagotavljanje čimbolj nemotenega poteka procesa proizvodnje, še posebej tiste, namenjene v izvoz na konvertibilno območje.

Osnutek odloka o določanju kriterijev, ki jih je dolžan izvesti pristojni organ republike oziroma avtonomne pokrajine za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije pri plačilih v tujini, zavezuje republike in pokrajine, da s svojimi ukrepi zagotove, da organizacije združenega dela s sedežem na njihovem območju izločijo potreben del deviznega priliva s konvertibilnega območja za odplačilo dolgov v okviru republike ter 15,9 % deviznih prilivov za poravnavo dolgov na ravni Jugoslavije. Obveznost se torej ne nanaša na nakazila zdomcev ali nakazila na devizno-hranilne račune občanov.

Izhodišče odloka in dogovora je obveznost, da organizacije združenega dela v prvi vrsti same poravnajo svoje zapadle obveznosti do tujine. Nato skušajo obveznost poravnati vzajemno z drugimi organizacijami znotraj poslovne banke, katere članice so. Če to ni mogoče, se na ravni republike izločena sredstva, v za to posebej opredeljeni poslovni banki, uporabljajo za vzajemnost pri odplačevanju kreditov v okviru republike. V primeru, da tudi na ta način obveznosti do tujine ni mogoče poravnati, se za to uporabijo devize, izločene na ravni Jugoslavije, in sicer kot začasno posojilo. Devize za ta namen bodo izločene na posebnem računu pri Narodni banki Jugoslavije. Organizacije združenega dela bodo lahko s tega računa plačevale svoje obveznosti do tujine le, če bodo izčrpane vse prej navedene možnosti, torej če ne bo mogoče uresničiti niti vzajemnosti v okviru poslovne banke niti v okviru republike oziroma avtonomne pokrajine.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je, izhajajoč iz stanja in problemov na področju zunanje likvidnosti Jugoslavije, ocenil, da so takojšnji ukrepi nujni. Upošteval je nadalje, da oba osnutka aktov izhajata iz veljavnega deviznega sistema, zato je aktivnosti, predložene v osnutku odloka in dogovora, v načelu podprl.

Ob tem, ko podpiramo princip, da so dolžniki sami dolžni poskrbeti za odplačevanje anuitet ter se strinjamo, da se v primeru, če tega niso sposobni, uveljavi vzajemnost najprej v okviru republike, nato pa še v federaciji, pa je hkrati nujno odnose, obveznosti in pravice posameznih subjektov v teh aktih natančno opredeliti. Uporaba izločenih sredstev na nivoju federacije mora temeljiti na začasnih posojilnih odnosih med poslovnimi bankami. To pomeni, da bo potrebno jasno opredeliti načine, roke in pogoje vračila začasnih posojil, vprašanja tečajnih razlik ter ponovno preveriti obseg obveznega združevanja. Predlagamo nada-

lje, da se akt dopolni s podrobnejšo opredelitvijo pogojev uporabe sredstev ter vrst posojil in predvidi skupno telo, ki naj bi v imenu pristojnih organov v republikah in pokrajinah spremljalo uresničevanje tega dogovora. Preden se dogovor začne izvajati, je treba v Narodni banki Jugoslavije uskladiti plan deviznih prilivov in določiti terminski plan odplačil fiksnih in garantiranih obveznosti, ki pridejo v poštev za poravnavo. Predlagamo nadalje, da se med podpisnike dogovora vključijo tudi samoupravne interesne skupnosti republik in avtonomnih pokrajin za ekonomske odnose s tujino ter da se definirajo obveznosti združenega dela republik in pokrajin za ta namen namesto v odstotku v absolutnih zneskih, kar bi nedvomno stimulativneje delovalo na organizacije združenega dela za ustvarjanje čim večjega deviznega priliva.

To so poglavitne pripombe in predlogi, ki jih bo Izvršni svet uveljavljal v nadaljnjem postopku medrepubliškega usklajevanja odloka in dogovora ter o rezultatih obvestil Skupščino.

Tovarišice in tovariši delegati! Vse to dodatno zaostruje položaj v tekoči reprodukciji. Dosedanje obveznosti, ki iz ustvarjenega konvertibilnega deviznega priliva za organizacije združenega dela že obstajajo, so: 5 %-no združevanje za potrebe federacije, 17 %-no združevanje za plačilo uvoza energetskih surovin, 2o %-no združevanje za skupne potrebe v SR Sloveniji, kot so gnojila in zaščitna sredstva v kmetijstvu, zdravila, družbene dejavnosti, del anuitet in drugo.

Nedavno povečana obveznost za nafto in nekatere druge energetske surovine od lo % na 17 % že zmanjšuje tako imenovano prosto razpolaganje z devizami s strani organizacij od 65 % deviznega priliva na 58 % priliva. Če k temu dodamo še predvideno 15,9 % izločanje za odplačila dolgov na ravni Jugoslavije, ostaja organizacijam združenega dela za vse druge namene na razpolago le še 42 % ustvarjenega konvertibilnega deviznega priliva.

Ta izračun narekuje aktivnosti, s katerimi bi izboljšali predvideno razmerje oziroma odstotek deviz, ki bi jih lahko namenili v organizacijah združenega dela za lasten uvoz ter samoupravno združevanje po 67. členu pa tudi 68. členu zakona o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino. Izračun torej še ne upošteva dodatnih naporov pri racionalizaciji deviznega odliva, nadalje možno selekcijo v planih predvidenega uvoza, nujnih prizadevanj za večji izvoz, večjo uporabo blagovnih kreditov za uvoz kot doslej in možnosti odloga nekaterih plačil.

Od naših aktivnosti še posebej pri razvijanju proizvodnje ter izvoza je potemtakem odvisno, koliko se bodo v danih okoliščinah zaostrili pogoji gospodarjenja in kakšne motnje lahko nastanejo v proizvodnji. Zato je Izvršni svet pripravil program ukrepov in aktivnosti v SR Sloveniji za zagotavljanje odplačevanja obveznosti po najetih kreditih v tujini in za ohranjanje in razvoj proizvodnje, še posebej izvozno usmerjene.

Ta program se nanaša na leto 1982, vendar se bo večji del aktivnosti nadaljeval tudi v prihodnjem letu. Pri pripravi programa so sodelovali odgovorni delavci in strokovnjaki Narodne banke Slovenije, Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, Gospodarske zbornice Slovenije in poslovnih bank. Dogovorjeno je bilo, da se v tem tednu o njem izrečejo tudi ustrezna telesa Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, Gospodarske zbornice Slovenije in Narodne banke Slovenije in poslovnih bank.

Program predvideva, da se vsi ukrepi in aktivnosti v republiki, ki se nanašajo na izvedbo omenjenega odloka in dogovora, v čim večji možni meri uresničujejo po samoupravni poti, s sprejetjem in dopolnitvijo ustreznih samoupravnih odločitev in aktov ter z aktivnostjo organizacij združenega dela, Samoupravne interesne skupnosti Slovenije za ekonomske odnose s tujino, poslovnih bank in Gospodarske zbornice Slovenije. Pri tem Izvršni svet meni, da jih je potrebno izvajati predvsem z angažiranjem in aktivnostjo organizacij združenega dela, ki bodo ponovno ovrednotile svoje izvozne možnosti in v največji meri usmerile svoja prizadevanja k povečanju konvertibilnega deviznega priliva. Samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino in poslovne banke bodo imele pri tej aktivnosti še posebej pomembno nalogo in odgovornost. Organizacije združenega dela se morajo prek Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino uveljavljati kot spodbujevalec procesov sporazumevanja in dogovarjanja, do-

hodkovnega in deviznega sodelovanja in povezovanja, kar bo tudi v zoženih okvirih zagotovilo delovanje samoupravno zasnovanega deviznega sistema.

Program ukrepov upošteva dve izhodišči: ukreniti vse potrebno, da zagotovimo odplačilo dospelih obveznosti do tujine ter drugo, sprožiti aktivnosti za čimbolj nemoten potek proizvodnje in pospeševanje proizvodnje, namenjene izvozu oziroma povečanju konvertibilnega deviznega priliva.

Program zadolžuje organizacije in pristojne organe, da pripravijo pregled dospelih odplačil posojil tujini v letošnjem letu za vsako organizacijo združenega dela, in sicer po mesecih in trimesečjih, kakor tudi vseh deviznih prilivov in odlivov. Skladno s tem, naj vsaka organizacija združenega dela izdela devizno bilanco prilivov in deviznih odlivov in še posebej v njej izkaže odplačila anuitet. Opredeliti bo potrebno način izločanja sredstev za vzajemno pokrivanje anuitet v okviru republike in določiti mehanizme uporabe tako združenih deviz.

Za republiko kot celoto je že v pripravi izračun in opredeljevanje načinov možnega pokrivanja deviznega primanjkljaja v letošnjem letu. Poslovne banke bodo glede tega pripravile predloge za revalviranje kratkoročnih posojil ter predloge za refinanciranje dospelih anuitetnih obveznosti. Preusmeriti bodo morale dinarska sredstva v odkup deviznih sredstev, ki so jih pripravljeni dokončno prodati občani, pripraviti je treba tudi pregled obveznosti glede odplačil kreditov v prihodnjem in naslednjih letih srednjeročnega obdobja, da bi na ta način podrobno ugotovili razmere in s tem opredelili glavne možne materialne okvire poslovanja v prihodnjih letih. To bo vplivalo tudi na odločitve v okviru tekoče ekonomske politike do konca letošnjega leta in na spremembe dogovora o temeljih plana republike in na spremembe planskih dokumentov drugih nosilcev planiranja za to srednjeročno obdobje.

Pri aktivnostih, ki se nanašajo na proizvodnjo, moramo upoštevati, da bo znesek dospelih obveznosti po tujih zadolžitvah povzročil ponekod resne težave v tekoči reprodukciji in bo vplival na višino ustvarjenega dohodka, njegovo razdelitev in potrošnjo. Poglavitna pot za premostitev teh razmer je, da damo absolutno prednost proizvodnji blaga in opravljanju storitev za izvoz na konveritibilno področje.

Program zato predvideva izdelavo pregleda prednostne proizvodnje, to je razvrstitev temeljnih organizacij glede na izvozno usmerjenost na konvertibilno področje. Še v večji meri kot doslej bo potrebno oskrbi te proizvodnje podrediti proizvodnjo, namenjeno domačemu trgu in klirinškemu izvozu. Aktivnosti bomo usmerili tudi v tesnejše sodelovanje in povezovanje z organizacijami v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah, da bi lahko zagotovili nemoteno preskrbo izvozno usmerjene proizvodnje in da ne bi prihajalo do trganje reprodukcijskih povezav. To hkrati pomeni, da skušamo enak odnos zagotoviti tudi za proizvajalce v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah. Predlagamo tudi oblikovanje akcijskih štabov v republiki in občinah, katerih naloga bi bila aktivnosti pri zagotavljanju likvidnosti ter skrb za ohranjanje proizvodnje.

Nekaj nalog se nanaša na sklade skupnih rezerv v občinah in v republiki. Aktivnosti za pokritje nekrite izgube organizacij združenega dela po zaključnih računih za leto 1981 je potrebno pospešiti, tako da bodo pokrite pri vseh organizacijah, ki so večji izvozniki na konvertibilno območje.

Organizacije združenega dela program zavezuje, da izdelajo plane proizvodnje za takšne zaostrene pogoje gospodarjenja z namenom, da se preprečijo hujši zastoji v proizvodnji in poveča izvoz. Predložene so tudi spremembe zakona o delovnih razmerjih, ki naj omogočajo začasno razporeditev delavcev v drugo temeljno organizacijo zaradi zmanjšanega obsega del v prvi ter prerazporejanja delovnega časa s tem, da se zagotovi 42 -urno tedensko povprečje v letu dni. Odvijanju proizvodnje bo treba prilagoditi načrt izrabe dopustov. Program nalaga vsaki organizaciji združenega dela, da ponovno preveri dosedanjo devizno potrošnjo za uvoz blaga in storitev ter druge odlive deviz.

Ob teh aktivnostih, ki morajo imeti za rezultat povečanje deviznega priliva in zmanjšanje odliva, velja vsa pozornost tudi drugim možnim vrstam uvoza, s katerimi lahko zagotavljamo proizvodnjo. Pri tem gre predvsem za uporabo presežkov sredstev na avtonomnih računih po Goriškem in Tržaškem sporazumu, uvoz

skozi sejemske aranžmaje ter izkoriščanje pozitivnih saldov po pogodbah o dolgoročnih proizvodnih kooperacijah. Organizacije združenega dela naj črpajo že odobrene blagovne kredite po posebnih aranžmajih ter blagovne in komercialne kredite za uvoz repromateriala, ki jih del organizacij lahko pridobi. Da bi olajšali odplačevanje teh kreditov, naj se organizacije organizirajo v interesne skupine, v okviru katerih naj se skupno dogovorijo za odplačevanje teh kreditov po dogovorjenih kriterijih. Zavzeti se bomo morali za pridobitev drugih tujih posojil, ki jih v tem trenutku lahko dobimo in so namenjeni konverziji v dinarje. To se nanaša predvsem na investicijska posojila, pri čemer pa mora biti zagotovljeno tudi dinarsko financiranje ter opredeljen način in nosilec vračila tako najetega deviznega posojila.

V pripravi je program varčevanja z uvoženimi energetskimi surovinami. Povečati moramo aktivnosti pri zbiranju sekundarnih surovin, ki se sedaj uvažajo, pa bi jih lahko še dodatno zbrali doma. V turizmu moramo zajeti čim več direktnega deviznega priliva ter se dogovoriti za usmerjanje ustvarjenih deviz v ključne vrste proizvodnje za izvoz, ki jih je potrebno oskrbovati z uvoženimi surovinami in repromateriali. Poleg tega je potrebno izvršiti še vrsto drugih aktivnosti, posebej v okviru Narodne banke Slovenije in poslovnih bank, ki se nanašajo na delovanje menjalniške službe. Velik pomen pripisujemo tudi popestritvi turistične ponudbe.

Na področju prometa je nujno dolgoročno urediti odnose med proizvodnjo in izvajalci prometnih storitev tako, da bi razrešili sedanje kritično stanje pri plačevanju transportnih storitev. S sklepanjem samoupravnih sporazumov o udeležbi na skupno ustvarjenem deviznem prilivu ter z aktivnostmi v okviru samoupravnih interesnih skupnosti za ekonomske odnose s tujino republik in avtonomnih pokrajin je potrebno nadomestiti dosedanji režim, po katerem se dinarji, ki jih organizacije plačujejo našim prometnim organizacijam za storitve zunaj meja države, priznavajo kot devizni priliv. V vsem dosedanjem obdobju se je ta režim izkazal za neučinkovitega.

Poudarjeno je bilo že, da je edini možni izhod iz nastale situacije v pospeševanju izvoza. Na zvezni ali pa republiški ravni bodo glede tega potrebne nadaljnje spodbude. Izvršni svet s tem v zvezi obravnava tudi predloge dodatnega pospeševanja izvoza v republiki. Gre za spodbujanje organizacij združenega dela, ki imajo večji delež konvertibilnega izvoza v celotnem prihodku za pospeševanje hitrejšega vnosa konvertibilnega deviznega priliva ter za eventualno nadomestilo izvoznikom za združevanje deviz po 13. členu samoupravnega sporazuma za tekoči devizni režim.

Vsi ti predlogi se nahajajo v razpravi in do njih se bo potrebno v najkrajšem času opredeliti.

Več ukrepov se nanaša na različne oblike porabe. Gibanja v prvih štirih mesecih kažejo na precejšnja odstopanja od resolucije pri nekaterih vrstah porabe. Pritisk domače porabe ogroža izvozno usmeritev. Ko pripravljamo program ukrepov in aktivnosti za zagotavljanje devizne likvidnosti in plane proizvodnje v zoženih možnostih, kaže zato opozoriti na tista negativna gibanja, ki posredno in s svojimi posledicami vplivajo na akumulativno in konkurenčno sposobnost gospodarstva in prav tako terjajo ukrepanje. Predvsem mislimo na gibanje cen, ki rastejo hitreje od predvidevanj in postajajo tako ponovno ena od ključnih nalog družbenih aktivnosti na vseh ravneh.

Nadalje ugotavljamo, da se osebni dohodki dvigajo hitreje kot raste dohodek. Podatki periodičnih obračunov za prvo trimesečje kažejo, da dohodek zaradi rasti cen nominalno narašča hitreje, kot je bilo predvideno, vendar je porast osebnih dohodkov še višji ter ni v skladu z družbenim dogovorom o usmerjanju in razporejanju dohodka in osebnih dohodkov. V celem letu naj bi osebni dohodki porasli glede na leto 1981 za 19,4 %, vendar podatki kažejo, da je dinamika porasta mnogo hitrejša od načrtovane z resolucijo.

Posledica takih gibanj je večji dotok sredstev na račune samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občinah in v republiki v prvih mesecih letošnjega leta od načrtovanih. Ker je poraba sredstev na področju družbenih dejavnosti v skladu s planirano dinamiko, se ob nadaljevanju navedenih trendov na področju cen in osebnih dohodkov lahko pričakuje, da se bodo na računih samoupravnih interesnih skupnosti pojavili presežki.

Po drugi strani se vrsta pravic, ki jih delavci zadovoljujejo v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti, na primer pokojnine in invalidnine, nadomestila za bolezensko odsotnost z dela, nadomestila za porodniški dopust in tako dalje, usklajujejo z gibanjem osebnih dohodkov. Takih sredstev je 45 % vseh sredstev skupne porabe. To pomeni, da bodo zaradi rasti osebnih dohodkov iznad planirane ravni nastale tudi v samoupravnih interesnih skupnostih večje potrebe od planiranih. Enak družbenoekonomski položaj vseh delavcev v združenem delu v nematerialni proizvodnji, ki pridobiva dohodek s svobodno menjavo dela, predpostavlja enake osebne dohodke kot v gospodarstvu. To zopet zahteva več sredstev od načrtovanih.

Odstopi od načrtovanih gibanj na navedenih ključnih področjih, ki nastajajo v teh mesecih, imajo neugodne posledice prav na področju skupne porabe. Na eni strani bodo nastali presežki, po drugi strani pa bodo v nekaterih samoupravnih interesnih skupnostih nastale potrebe po dodatnih sredstvih za zagotovitev pravic na dogovorjeni ravni.

Da bi se izognili tem neugodnim posledicam, je Izvršni svet že začel aktivnosti na področjih, kjer gibanja odstopajo od resolucije. Pri tem velja posebna pozornost gibanju na področju cen. Pri izvajanju politike razporejanja dohodka in osebnih dohodkov je nujno upočasniti dinamiko porasta osebnih dohodkov in jo uskladiti z določili dogovora o razporejanju dohodka ter jo prilagoditi celoletni planirani rasti dohodka. Izvršni sveti skupščin občin, kot udeleženci dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanje dohodka pri oblikovanju sredstev za osebne dohodke, so se dogovorili, da bodo do konca meseca maja ugotovili, katere temeljne organizacije so z razporejenimi sredstvi za osebne dohodke kršile dogovor in zahtevali poračun osebnih dohodkov v prvih devetih mesecih letos. Z anticipirano osebno porabo, ki ni utemeljena z rezultati dela in poslovanja, ni mogoče rušiti prizadevanj za stabilizacijske razmere.

Izvršni svet bo skupaj z občinskimi izvršnimi sveti in sindikalnimi sveti zahteval oceno odgovornosti v temeljnih organizacijah kršiteljih dogovora. Pri hujših kršitvah bodo predlagali ti organi tudi začasne ukrepe družbenega varstva.

Poleg tega Izvršni svet Skupščine daje pobudo skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti, da se v tem mesecu opravijo analize dotoka sredstev ter v skladu s svojimi pristojnostmi znižajo prispevne stopnje in tako onemogočijo nastanek presežkov in nepotrebno združevanje sredstev združenega dela.

Tovarišice in tovariši delegati! Organizacije združenega dela bomo podrobno seznanili z vsebino novih ukrepov na področju ekonomskih odnosov s tujino, kar bo še posebej naloga Gospodarske zbornice in splošnih združenj, ki bodo aktivna tudi pri nalogah, ki se nanašajo na ohranjanje in razvoj proizvodnje. Prav tako predlagamo, da se še v tem mesecu obravnava stanje in aktivnosti v zvezi z devizno likvidnostjo na seji skupščine Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Po obravnavi bi z izdelanim programom ukrepov in aktivnosti za zagotavljanje odplačevanja obveznosti po najetih posojilih in ohranjanje ter razvijanje proizvodnje delegate republiške Skupščine seznanili v Poročevalcu.

Glede osnutkov odloka in dogovora, ki sta v usklajevanju v federaciji, pa predlagamo, da zbori dajo načelno podporo tem aktom, kot tudi podprejo naše pripombe, ki jih želimo v nadaljnjem usklajevanju uveljavljati ter tudi sicer opredelijo smernice za naše ravnanje. Hvala lepa.

Predsedujoči M i t j a H o r v a t : Tovarišu Klemenčiču se zahvaljujem za dano poročilo. Delegate pa bi obvestil, da so nekateri podatki v poročilu tovariša Klemenčiča zaupne narave in jih zato ni dovoljeno objavljati. Novinarji so bili o tem, kateri so ti podatki, posebej seznanjeni.

Ker bomo o obeh poročilih razpravljali v zborih, zaključujem skupno zasedanje vseh treh zborov, delegati Zbora občin nadaljujemo z delom v mali dvorani, delegati Družbenopolitičnega zbora v dvorani Centralnega komiteja ZKS in delegati Zbora združenega dela v tej dvorani. Hvala!

(Skupno zasedanje je bilo končano ob 10.30 uri.)

S K U P N O Z A S E D A N J E
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA, ZBORA OBČIN IN DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA

(16. JUNIJA 1982)

Predsedoval: Ciril R i b i č i č , predsednik Družbenopolitičnega zbora

Začetek zasedanja ob 9.3o uri.

Predsedujoči C i r i l R i b i č i č : Tovarišice in tovariši delegati! Pričenjam skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije, na katerem bomo poslušali uvodni besedi k poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve ter k poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Obe poročili sta na dnevnem redu vseh treh zborov Skupščine SR Slovenije.

Delegate obveščam, da so bili na skupno zasedanje vabljeni tudi predstavniki Vrhovnega sodišča SR Slovenije, Sodišča združenega dela SR Slovenije, Javnega tožilstva SR Slovenije, Javnega pravobranilstva SR Slovenije in družbeni pravobranilec samoupravljanja SR Slovenije. Vabimo jih, da se glede na svoj interes vključijo tudi v razpravo po posameznih zborih.

Hkrati obveščam navzoče, da je poročilo, h kateremu bomo poslušali uvodno besedo tovariša Tomaža Ertla, zaupne narave. Zato ga bomo obravnavali v skladu z drugim odstavkom 429.člena in drugim odstavkom 43o. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije, to je brez navzočnosti javnosti.

Predstavniki sredstev javnega obveščanja, ki so navzoči na skupnem zasedanju, bodo javnost lahko obvestili le o tem, kar jim bo posredoval Sekretariat Skupščine SR Slovenije za informacije.

Prosim tovariša Tomaža Ertla, člana Izvršnega sveta in republiškega sekretarja za notranje zadeve, da poda uvodno besedo k poročilu.

T o m a ž E r t l : Tovarišice in tovariši delegati! Varnostne razmere v Sloveniji so bile lani in letos dobre in stabilne. Toda nujno zaostrovanje pogojev za gospodarsko stabilizacijo in dogodki v Avtonomni pokrajini Kosovo v času ponovnega oživljanja hladne vojne med blokoma, neposrednih vojnih spopadov in kriznih razmer, razraščanja mednarodnega političnega terorizma, zastoja v gospodarstvu razvitih dežel in s tem vse težjih pogojev v mednarodni menjavi, ustvarja vzdušje in osnovo za nekatere negativne pojave in težnje, ki vplivajo na varnostne razmere v Jugoslaviji in Sloveniji.

Jugoslavija je bila doslej med najbolj stabilnimi, mirnimi in varnimi državami, kar je predvsem rezultat naše družbene ureditve, ki zagotavlja uspešno, demokratično reševanje podedovanih in v družbenoekonomskem razvoju novonastalih družbenih protislovij.

S svojo notranjo stabilnostjo, enotnostjo in dosledno neuvrščeno zunanjo politiko se je Jugoslavija uspešno upirala vsem pritiskom iz tujine in proti-

socialistično in protisamoupravno naravnanim težnjam doma. Toda zaostrovanje v mednarodnih odnosih in vedno bolj izražene posledice zaostrenih pogojev gospodarjenja, ki jih skušajo posamezniki in posamezne skupine izkoristiti za delovanje proti naši ustavni ureditvi ter naraščanje kaznivih in drugih negativnih družbenih pojavov, opozarja na to, da bo potrebno čedalje več naporov vseh subjektivnih sil in vsakega posameznika za ohranjanje stabilnih varnostnih razmer tako s stališča varovanja ustavne ureditve kot drugih vidikov ogrožanja varnega in mirnega življenja in dela občanov.

Jugoslavija je ves čas svojega obstoja pod različnimi pritiski reakcionarnih in hegemonističnih sil od zunaj ter poskusov njihovega povezovanja s posamezniki in posameznimi skupinami, ki delujejo v protisocialističnih stališčih doma. Obseg in agresivnost takih pritiskov je bila vedno odvisna od razmer v mednarodnih odnosih in stabilnega notranjega, družbenoekonomskega in političnega razvoja.

Tako kot so v preteklosti skušali izkoristiti vsak zastoj ali težavo v našem družbenem razvoju, so tudi sedaj posamezniki in posamezne skupine prepričani, da je čas povečanih pritiskov od zunaj, težav v gospodarstvu in dogodkov na Kosovu primeren za stopnjevanje njihovega sovražnega delovanja, predvsem pa primeren za to, da se odločneje zavzemajo za izhod iz anonimne osamljenosti v javnost, da bi na ta način lahko pridobili širši krog somišljenikov za svoje subverzivno delovanje.

Dogodki na Poljskem so spodbudili zagovornike zapadnega meščanskega političnega pluralizma k razmišljanju o nujnosti liberalizacije družbenih odnosov pri nas. Delali so primerjavo med družbenimi razmerami v Poljski in pri nas, ki se niso bistveno razlikovali od ocen raznih propagandističnih špekulacij na Zahodu in ocen politične emigracije.

Nacionalistični in iredentistični izpadi v Avtonomni pokrajini Kosovo, razen vsesplošne obsodbe v Sloveniji, niso imeli večjega odmeva. Stanje na Kosovu se postopno izboljšuje, vendar bo za dokončno ureditev potrebno še dosti časa. Upamo, da so glavna žarišča večjih nacionalističnih in iredentističnih izpadov onemogočena, vendar glede na zelo široko in dolgotrajno indoktrinacijo zlasti mladine, se bodo posamezni izpadi še pojavljali. Koliko časa bo potrebno za ureditev razmer na Kosovu, je odvisno predvsem od uspešne politične in družbenoekonomske aktivnosti.

Po dogodkih na Kosovu oživljajo različne inačice nacionalizma v skoraj vseh nacionalnih sredinah v Jugoslaviji. Tudi v Sloveniji se pogosteje kot pred dogodki na Kosovu srečujemo s šovinističnimi izpadi do drugih narodov in narodnosti.

V Sloveniji doslej posamezniki, ki skušajo pridobivati somišljenike za svoje protisocialistične in protisamoupravno delovanje, niso imeli široke podpore. To pa ne pomeni, da te pojave ne bi pozorno spremljali in tudi ukrepali, če bi take tendence presegle družbeno sprejemljivo toleranco.

Lani je bilo v Sloveniji 23,8 % manj odkritih kaznivih dejanj in za 11,4 več prekrškov političnega značaja. Kazniva dejanja, žalitve države, vzbujanje narodnostne in verske nestrpnosti, sramotitve republik in pokrajin, sramotitve narodnosti sovražne propagande in širjenja lažnih vesti so bila večinoma storjena v takih okoliščinah in s tako vsebino, da niso širše ogrožale družbene varnosti, pač pa so storilci s svojim vedenjem vznemirjali občane.

Prekrškov s političnim obeležjem je bilo nekaj več po marčnih dogodkih na Kosovu. V tem času se je precej povečalo število letakov sovražne vsebine, anonimnih pisem in sovražnih napisov na javnih mestih, med njimi z nacionalistično vsebino.

Slovenska belogardistična emigracija ostaja pretežno na pozicijah tako imenovanega borbenega antikomunizma in v tej smeri naravnane propagande. Posamezni zagovorniki samostojne slovenske države so vse bolj razočarani, ker za svoje ideje ne dobijo širše podpore niti med emigracijo in še manj seveda doma.

Tovarišice in tovariši! Dovolite mi, da kratko spregovorim tudi o neka-

terih drugih pomembnejših varnostnih vprašanjih v Sloveniji.

Varovanje državne meje v Sloveniji, prek katere načrtujejo večino subverzivnih aktivnosti prej omenjene politične emigracije, zahteva od organov za notranje zadeve, Jugoslovanske ljudske armade, carine in prebivalcev, ki žive ob meji, izredno pomembno varnostno vprašanje. Le dobro medsebojno sodelovanje nas je doslej obvarovalo neprijetnih presenečenj.

V letu 1981 je na mejnih prehodih v Sloveniji prestopilo 67 milijonov ljudi. Imamo 108 mejnih prehodov, od tega 36 za mednarodni prehod, 65 obmejnih prehodov in 7 po posebnem sporazumu z republiko Avstrijo. Na teh mejnih prehodih je bilo lani kar 69,5 % vseh prehodov meje v Jugoslaviji, in to 66 % v mednarodnem in 82 % v obmejnem prometu. Čeprav smo v preteklem obdobju posodobili in razširili večino najbolj prometnih mejnih prehodov ter odprli ali spremenili iz mejnih v mednarodne prehode, še vedno občasno prihaja na meji do zastojev. V letošnjem letu k temu znatno prispeva masovno nakupovanje v slovenskem zamejstvu, zlasti pa tihotapstvo nekaterih vrst blaga, ki ga doma primanjkuje. Načrtno ustvarjanje gneče na mejnih prehodih z namenom lažjega prevoza raznega tihotapskega blaga, resno ogroža varnost na naši meji, normalen turistični promet, predvsem pa ugled naše dežele v zamejstvu. Teh vprašanj ne morejo rešiti delavci organov za notranje zadeve, in carine na meji, če poleg posebno okrepljenih omenjenih služb ne bodo sledili ustrezni drugi ukrepi, ki bi ta pojav zajezili.

Na področju javnega reda in miru v letu 1981 in tudi letos nismo imeli nobenih večjih kršitev. Lani smo imeli 5,5 % manj kršitev javnega reda in miru, okrepili smo sodelovanje z občani in delavci v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in družbenopolitičnih skupnostih pri preventivni aktivnosti za zagotavljanje osebne varnosti ljudi. Čeprav se stanje v zadnjem obdobju izboljšuje, varnost v cestnem prometu še vedno predstavlja poseben varnostni problem. Pada nam skupno število nesreč s smrtnim izidom in težjimi telesnimi poškodbami, katerih je bilo lani za 6,6 % manj, vendar je bilo kljub temu 6 ljudi več mrtvih v prometnih nesrečah kot leto poprej.

Na slovenskih cestah je lani umrlo v prometnih nesrečah 565 ljudi, 2812 je bilo težje poškodovanih, 5.765 ljudi je bilo lažje telesno poškodovanih. Omenjene številke kažejo, da na naših cestah vsako leto nastaja več sto invalidov in velika družbena škoda s tem, da osebno človeških tragedij in celih družin ni mogoče izraziti z nikakršnimi številkami ali indeksi.

Čeprav so bili v zadnjih letih na tem področju storjeni veliki napori v smeri preventivnega delovanja, nas čaka prav pri zagotavljanju večje varnosti v cestnem prometu še veliko dela, zlasti pri krepitvi varnostne kulture posameznega udeleženca. K temu je naravnan tudi pred kratkim sprejet zakon o varnosti v cestnem prometu in prizadevno delo republiškega in večine občinskih svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Požarna varnost se v zadnjih dveh letih prav posebno hitro poslabšuje. Leta 1981 smo imeli 15 % več požarov, s katerimi je bilo povzročeno samo neposredne škode za 55 starih milijard, ali enkrat več kot leto prej. Pretežno povečanje škode resda odpade na požare v luki Koper in javnih skladiščih v Ljubljani, toda dejstvo, da je kar 67,3 % požarov povzročenih iz malomarnosti, otroško igro ali z namernimi požigi, ki so posledica prepirov med sosedi ali v družinah, kaže na veliko neodgovornost pri upravljanju in delu z družbenimi sredstvi in tudi do lastne imovine. V teh požarih je 16 ljudi izgubilo življenje, 62 je bilo težje ali lažje poškodovanih. Kljub številnim ukrepom, ki so jih organi za notranje zadeve, skupaj z inšpekcijsko službo izvedli v zadnjih dveh letih, nam tudi letos podatki za prvih pet mesecev kažejo za 26,5 % več požarov kot lani, le da je povzročena škoda s temi požari za 44 % manjša.

Lani so organi za notranje zadeve obravnavali 32.000 kaznivih dejanj ali 11,6 % več kot leto poprej. Z obravnavanimi kaznivimi dejanji nastala škoda je znašala 91,5 starih milijard. Neraziskanih je še vedno ostalo 10.900 odkritih kaznivih dejanj ali 33,9 %.

Organi za notranje zadeve so lani obravnavali 2.691 kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, kar je za 11,5 % več kot leto poprej. Večje število kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete je bilo odkrito v gospodarskih organiza-

cijah združenega dela, skupnostih in društvih, kjer ni zadostne kontrole in učinkovite evidence poslovanja, kjer se pojavljajo nezdravi odnosi, neodgovorno ravnanje z družbenim premoženjem in slaba organizacija dela.

Ob pomanjkanju repromateriala in zaostrenih ter poslabšanih pogojih gospodarjenja so organi za notranje zadeve odkrili 28 primerov ponarejenih zaključnih računov organizacij združenega dela na področju industrije, z namenom, da bi prekrile izgube poslovanja. Odkriti so bili primeri nedovoljenega razpolaganja z deviznimi sredstvi, uvoza blaga brez predhodnega dovoljenja, prikrivanja ali ponarejanja poslovnih rezultatov in ustvarjanja neevidentiranih denarnih skladov predstavništev v tujini ter manipulacije v plačevanju delavcev na tujem.

Podobne razmere so bile ponekod v notranji trgovini, kjer je bilo lani obravnavanih 94 zlorab položaja, 91 poneverb, 96 ponaredb listin in tako dalje. Ugotovljeni pa so bili tudi primeri nelojalne konkurence nekaterih trgovinskih organizacij združenega dela.

Odkrita kazniva dejanja splošne kriminalitete so najštevilnejša in pomenijo v strukturi vseh obravnavanih kaznivih dejanj kar 91,5 %. Število teh odkritih kaznivih dejanj se je v letu 1981 povečalo za 12,5 %. V notranji strukturi splošne kriminalitete je lani prišlo do nekaterih sprememb, povečalo se je število odkritih kaznivih dejanj zoper svoboščine in pravice človeka in občana, spolno nedotakljivost in moralo, človekovo zdravje, družbeno in zasebne premoženje. Vsi ti indeksi so med 12 in 16 % povečanjem v primerjavi z letom 1981.

Povečuje se tudi odkrito mladoletniško prestopništvo. V letu 1981 je bilo obravnavanih 2.257 mladoletnikov, ki so storili 3.935 kaznivih dejanj, kar je za 12,2 % več kot leto poprej. Ugotavljamo porast odkritih težjih oblik kaznivega dejanja med mladoletniki, kot so umor, dva poizkusa umora, več primerov nasilniškega obnašanja in več primerov posilstev, kar opozarja na bolj agresivno vedenje posameznih mladoletnikov.

Čeprav gre za relativno majhno število takih pojavov, ne bi smeli mimo širše družbene pozornosti in večje preventivne aktivnosti služb, ki so za delo z mladoletniki primernejši, kot je milica.

Problematika mamil predstavlja resen družbeni problem. Lani se je sicer za 34 % zmanjšalo število kaznivih dejanj v zvezi z mamili, vendar pa se je za 2o % povečalo število prekrškov nedovoljenega posedovanja mamila po zakonu o proizvodnji in prometu z mamili. Ugotovljeni so bili primeri uživanja hašiša in LSD, ki sta bila prinešena iz tujine, zaseženih je bilo 116 tako imenovanih "pivnikov", v Ljubljani je bilo obravnavanih pet oseb zaradi razpečavanja in uživanja "trde droge", v Mariboru in Murski Soboti pa so organi za notranje zadeve obravnavali osem oseb zaradi pridobivanja opija. V tranzitu prek naše republike je bila tujcem zasežena večja količina različnih mamil. Ugotavljamo, da se povečujejo primeri gojenja indijske konoplje, predvsem na koprskem in goriškem območju.

V letu 1981 se je povečalo tudi število nesreč pri delu. V 283 delovnih nesrečah, ki so jih obravnavali organi za notranje zadeve, je bilo 42 ljudi mrtvih in 239 hudo telesno poškodovanih, predvsem zaradi neupoštevanja predpisov za varno delo. Obravnavali smo 266 dogodkov, zaradi katerih je nastala večja škoda v organizacijah združenega dela, od tega kar 183 na železnici, kar poleg škode predstavlja tudi resno ogrožanje javnega prometa. S tem je bila povzročena neposredna škoda v višini 6,5 starih milijard.

Zaradi malomarnega ravnanja s strupenimi snovmi je bilo 66 onesnaženih tekočih in stoječih voda, s tem je bil povzročen kar v 42 primerih večji pogin rib.

Čeprav 5o manj kot v letu 198o je v Sloveniji v letu 1981 napravilo samomor še vedno 522 oseb. V letu 198o smo imeli več primerov samomorov kot mrtvih na cesti. K temu pa je treba prišteti še vsako leto okoli 15o primerov poizkusov samomorov.

Delavci organov za notranje zadeve so v letu 1981 v 396 primerih uporabili prisilna sredstva, od tega 29-krat neupravičeno, dvakrat je bilo uporabljeno

orožje, pri tem pa je ena oseba izgubila življenje.

Zaradi neupravičene uporabe prisilnih sredstev so bili štirje miličniki sodno kaznovani, 17 miličnikom je bil izrečen disciplinski ukrep in štirje miličniki so bili opozorjeni.

V organih za notranje zadeve si posebno prizadevamo, da bi delavci dosledno spoštovali z zakonom določena pooblastila, ker se zavedamo, da je vsako nepotrebno vznemirjanje občanov in še zlasti prekoračenje pooblastil v nasprotju z osnovno nalogo delavcev organov za notranje zadeve, t pa je varovanje varnega in mirnega življenja občanov.

V letu 1981 so bili miličniki 9o-krat fizično napadeni, kar je za 91 primerov manj kot leto poprej.

Na področju prijavljanja in odjavljanja občanov že daljši čas ugotavljamo večje probleme zaradi neustreznega zakona, ki dovoljuje občanom, da se lahko prijavljajo na razne fiktivne naslove. Upravni organ mora v takem primeru v upravnem postopku občanu dokazovati, da ob prijavi bivališča ni dal resničnih podatkov. Samo v Ljubljani bi morali ta čas uvesti okoli 31.ooo takih upravnih postopkov, kar dovolj zgovorno kaže na precejšnjo neurejenost na tem področju, ki povzroča vse več težav pri realni evidenci nastanitve občanov.

Republiški sekretariat za notranje zadeve je po sklepu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije pripravil predlog za izdajo zakona o evidencah nastanitve občanov in o registru prebivalcev s tezami. Zavedamo se občutljivosti urejanja tega področja, zato so nam že dosedanje razprave v delovnih telesih Skupščine in drugih organih o predloženih tezah dale številne koristne predloge in sugestije, ki jih bomo upoštevali pri pripravi osnutka zakona. Danes predlog za izdajo zakona s tezami obravnavata Družbenopolitični zbor in Zbor občin, kjer bo podana podrobnejša uvodna obrazložitev in iz dosedanje razprave izoblikovane alternative k 3. in 6. tezi. Z novim zakonom ne želimo nikogar omejevati v njegovih ustavnih pravicah in svoboščinah, ampak zagotoviti samo evidenco dejanskega stanja nastanitve občanov, brez dolgoveznih in dragih upravnih postopkov, s tem da upravni organ lahko v primeru, če sumi v resničnost danih podatkov, zahteva primerno overovljen dokaz, ali odkloni prijavo stalnega bivališča, če podatki niso resnični.

Prosim delegate, če s tega stališča obravnavajo predlog za izdajo zakona in teze, ki smo jih predložili z namenom, da pridobimo še eno fazo javne razprave več.

Tovarišice in tovariši! Večina negativnih pojavov, ki so obravnavani v letnem poročilu Republiškega sekretariata zahteva usklajeno sodelovanje številnih strokovnih, znanstvenih, družbenopolitičnih, državnih in drugih organov in organizacij, če se jim želimo resneje zoperstaviti. Organi za notranje zadeve lahko prispevajo k širšemu družbeno preventivnemu in samozaščitnemu delovanju predvsem z informiranjem širše javnosti. Taka naravnanost organov za notranje zadeve je prisotna že daljši čas, izdajamo številne informacije za republiška vodstva, redno poročamo o varnostnih razmerah številnim organom in organizacijam, sodelujemo pri izdelavi varnostnih ocen v krajevni skupnosti, občini, pokrajinah, še posebno v komitejih za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Vključujemo se skupno z občani v akciji "Nič nas ne sme presenetiti", ki je v letu 1982 usmerjena predvsem v preverjanje požarne varnosti in varnosti v cestnem prometu.Republiški sekretariat za notranje zadeve je sam ali v sodelovanju z drugimi inštitucijami organiziral posvete o nekaterih negativnih pojavih, da bi spodbudil širšo družbeno aktivnost za njihovo preprečevanje. Decembra 1981 smo skupaj z javnim tožilstvom sklicali posvet o problematiki narkomanije. Posveta so se udeležili predstavniki sodišč, javnega tožilstva,organov za notranje zadeve, Zavoda za zdravstveno varstvo in Komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo.

Posvet je problem narkomanije osvetlil z vidika odkrivanja tovrstnih kaznivih dejanj, kazenskega pregona in z medicinskega vidika uživanja in odvisnosti od njih.

Na posvetovanju so bili sprejeti zaključki in sklepi tako glede preventivnega delovanja in zdravljenja kot glede odkrivanja in kazenskega pregona.

Republiški sekretariat je spomladi 1981 organiziral seminar o mladoletniškem prestopništvu, udeležilo se ga je prek 100 delavcev organov za notranje zadeve, predstavniki Inštituta za kriminologijo, tožilstva, centrov za socialno delo, sodniki za prekrške in drugi. Seminar je predstavil strokovno delo z otroki in mladoletniki pri preiskavi kaznivih dejanj ter obravnaval tudi druge neprilagojene oblike vedenja mladih. Na posvetu z uvodnimi referati o zakonskih prestopkih z mladoletniki in napakah pri delu organov odkrivanja v postopku z otroki in mladoletniki so bili sprejeti sklepi o nadaljnjem boljšem in zlasti prilagodljivejšem ravnanju organov za notranje zadeve z mladimi.

Sprejeti so bili zaključki o boljšem sodelovanju z drugimi organi, organizacijami, inštitucijami, ki s svojih področij sodelujejo z mladoletniki.

Republiški sekretariat je o problematiki v zvezi s samomorilnostjo izdelal analizo za leto 1981, ki je bila osnova za posvetovanje po regijah, kjer je ta problematika najbolj izražena. Na teh posvetovanjih so bili sprejeti sklepi o aktivnejšem delu skrbstvenih organov za preprečevanje in odklanjanje vzrokov, ki pogojujejo samomorilnost med mladimi.

Na področju obravnave in raziskovanja samomorilstva v naši republiki, organi za notranje zadeve tesno sodelujejo s centrom za prevencijo samomorov pri klinični bolnišnici za psihiatrijo v Ljubljani. O vsakem obravnavanem primeru pošiljajo poročilo o okoliščinah in vzroku samomora.

Vse večje število smrtnih žrtev pri delu s traktorji smo upoštevali v zakonu o varnosti v cestnem prometu s tem, da smo v zakonu predlagali strožje kriterije pri usposabljanju voznikov traktorjev in potrebno opremo za varnejše delo, ki jo morajo vgraditi proizvajalci traktorjev oziroma lastnik, če traktor nima take opreme.

Zakon je Skupščina v januarju 1982 sprejela in glede na kratek čas in v zakonu določeno prehodno obdobje bomo lahko ocenili prispevek zakona k zboljšanju stanja v cestnem prometu in uporabi traktorjev šele po preteku določenega časa.

Tovarišice in tovariši! Če ocenjujemo rezultate teh prizadevanj po podatkih, ki so navedeni v letnem poročilu Republiškega sekretariata, ne moremo biti zadovoljni. Vse preveč informacij ostaja samo informacija in sklepi posvetovanj samo sklepi s premalo spodbude za prizadevanja za bolj usklajeno širšo družbeno akcijo, ki bi bolj konkretno in neposredno dosegla ne samo vodstva družbenopolitičnih organizacij, organe in inštitucije ampak tudi posameznega občana.

Kljub uspehom, ki smo jih dosegli v razvoju družbene samozaščite v različnih oblikah in organiziranega delovanja, še se vedno prepogosto srečujemo s pojavi, ki kažejo, da je nizka varnostna kultura malomaren in brezbrižen odnos posameznika do varovanja delovnih pogojev in življenjskega okolja vzrok za številne škodljive in druge negativne pojave, ki uničujejo napore delovnih ljudi. Večina požarov in nesreč pri delu, nesreč v cestnem prometu, ogrožanje javnega prometa in raznih oblik kriminala je še vedno posledica neodgovornega malomarnega ravnanja in dela posameznikov. Tako obnašanje posameznikov do družbenega in tudi lastnega premoženja in življenjskega okolja je v vse večjem nasprotju z rezultati, ki smo jih že dosegli pri organiziranju in usposabljanju narodne in civilne zaščite. Narodna in civilna zaščita, ki sta uprti na izredno veliko pripravljenost delovnih ljudi in občanov za sodelovanje in usposabljanje, sta danes že sposobni razreševati tudi najzahtevnejše varnostne probleme. Ob grožnjah, ki so prihajale od zunaj, so pripadniki narodne zaščite skupaj z delavci organov za notranje zadeve in Jugoslovanske ljudske armade uspešno varovale našo mejo. Civilna zaščita je uspešnost svoje organiziranosti in usposobljenosti že večkrat dokazala doma in v tujini in trdno smo prepričani, da noben prebivalec v Sloveniji ob elementarni ali drugi nesreči ne bo ostal osamljen in brez organizirane družbene pomoči. To bi morala biti spodbuda tudi v naporu za večjo varnostno kulturo, varno in odgovorno delo posameznika, ki sam izven omenjenih organiziranih oblik delovanja še pogosto ravna v nasprotju z načelom družbene samozaščite. Še tako delovne, prizadevne in opremljene službe odkrivanja, pregona, sodišča in inšpekcije ne morejo uspešno preprečevati negativnih družbenih pojavov, če pri tem ne sodelujejo vsi, ki z odgovornim ravnanjem in delom lahko prispevajo k večji varnosti ljudi in materialnih dobrin.

Varno in mirno življenje je vse bolj dragocena družbena dobrina. Zato smo jo dolžni varovati vsi. Skrb zanjo mora biti sestavni del naših samoupravnih odnosov in prizadevanj ter našega vsakodnevnega obnašanja v delovnem in življenjskem okolju. Hvala lepa.

Predsedujoči C i r i l R i b i č i č : Tovarišu Ertlu se zahvaljujem za izčrpno uvodno besedo k poročilu.

Predlagam, da preidemo k poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v Socialistični republiki Sloveniji. Uvodno besedo bo dal tovariš Martin Košir, član Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in republiški sekretar za ljudsko obrambo. Prosim!

M a r t i n K o š i r : Tovariš predsedujoči, tovarišice in tovariši delegati! Zaradi pogostih naravnih in drugih nesreč ter človeških žrtev in vse večjih škod, ki jih le-te povzročajo, je Skupščina SR Slovenije 1979. leta obravnavala problematiko družbene organiziranosti in pripravljenosti za varstvo in zaščito pred naravnimi in drugimi nesrečami v Sloveniji in se zavzela za načrtno izpopolnjevanje enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah.

Zadolžila je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, da oceni umestnost sistemskih rešitev, tako da bi celovito in enotno urejale postopek in ravnanje odgovornih družbenih dejavnikov ob nesrečah ter da redno spremlja in proučuje problematiko na tem področju in ustvarja možnosti za organizirano in načrtno uresničevanje enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah.

Izvršni svet si je pri pripravi poročila o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji prizadeval, da bi zbore Skupščine SR Slovenije in najširšo javnost kar najbolj celovito in objektivno seznanil z dejanskim stanjem in problematiko na področju varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami ter hkrati opozoril na bistvene cilje in naloge nadaljnjega razvoja in izpopolnjevanja omenjenega sistema.

Izvršni svet se zaveda, da je poročilo obsežno, vendar ocenjuje, da je tudi zato konkretno in aktualno in da tako lahko pomembno prispeva k spodbujanju in usmerjanju najširše samozaščitne aktivnosti delovnih ljudi in občanov ter je hkrati podlaga za pripravo konkretnih programov za uresničevanje varstva in zaščite pred nesrečami na vseh ravneh družbenega organiziranja.

V dosedanjih razpravah o poročilu v občinskih in Republiškem štabu za civilno zaščito, Izvršnem svetu, organih Predsedstva Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva, Svetu za ljudsko obrambo Predsedstva SR Slovenije in drugod je bil izražen izjemno velik interes za problematiko in razvojna vprašanja varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami. Poročilo je bilo v teh razpravah dopolnjeno z mnogimi koristnimi predlogi, podprte pa so bile tudi vse v poročilu zajete razvojne in druge usmeritve.

Iz poročila in vseh dosedanjih razprav izhaja enotna ocena, da je bilo v zadnjem obdobju, zlasti po letu 1979 v skladu z usmeritvami republiške Skupščine veliko storjenega za učinkovitejše obvladovanje naravnih in drugih nesreč. Posebno velik napredek je dosežen pri normativno pravni in organizacijski ureditvi varstva in zaščite pred nesrečami. Naloge s tega področja se vse bolj celovito vgrajujejo v planske akte temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti. Pomembno se je izboljšala tudi praktična pripravljenost za zaščito in reševanje ob nesrečah ter za odpravljanje njihovih posledic, kot na primer, na področju civilne zaščite, razvoja sistema solidarnosti, oblikovanja zalog materialnih rezerv za primer nesreč in drugo.

Izvršni svet ocenjuje, da enotni sistem organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah, ki smo ga zgradili in ga nadalje razvijamo na temelju družbene samozaščite in splošne ljudske obrambe ter socialistične solidarnosti in vzajemnosti, zagotavlja temeljne pogoje in možnosti za učinkovito preprečevanje naravnih in drugih nesreč ter odpravljanje njihovih posledic. Toda

te pogoje in možnosti mnogokrat zaradi subjektivnih razlogov oziroma slabosti v praksi ne uveljavljamo dovolj uspešno. To dokazujejo tudi podatki o naraščanju števila požarov in drugih nesreč, katerih povzročitelj je človek, največkrat njegova malomarnost, kakor tudi podatki o škodah, ki jih povzročajo naravne nesreče zato, ker niso bili pravočasno izvedeni ustrezni preventivni ukrepi.

Očitno je, da organizacije združenega dela ter vse druge samoupravne organizacije in skupnosti posvečajo premalo pozornosti praktičnemu uresničevanju preventivnih in drugih ukrepov za zaščito pred nesrečami v okviru vsakodnevne redne dejavnosti, kar pa v enaki meri velja tudi za družbeno samozaščitno delovanje delovnih ljudi in občanov. To pa seveda ni vprašanje pomanjkljivosti ali celo neustreznosti sistema, ki ga razvijamo na tem področju, temveč predvsem vprašanje osveščenosti in usposobljenosti ter odgovornosti delovnih ljudi in občanov za praktično uresničevanje nalog varstva in zaščite pred nesrečami.

Za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč dajemo v Sloveniji velik del narodnega dohodka. V letu 1980 so samo neposredne škode, ki so jih povzročile poplave, požari, žled, presegle 1,6 odstotka vsega družbenega proizvoda SR Slovenije, kar je tikrat več sredstev, kot smo jih dali v istem obdobju za celotne obrambne priprave v naši republiki. Naravne in druge nesreče tako pri nas niso le pomembno varnostno, temveč tudi izjemno pomembno ekonomsko vprašanje, ki zahteva organizirano in načrtno razreševanje. Ne moremo namreč biti ravnodušni ob dejstvu, da nam nesreče že v precejšnji meri ogrožajo rezultate našega dela, ki jih z napori in odrekanjem dosegajo delavci in vsi drugi delovni ljudje pri ustvarjanju družbenega proizvoda in pri ekonomski stabilizaciji.

V okviru okrepljene aktivnosti organiziranih socialističnih subjektivnih sil je treba odločneje ustvarjati možnosti, da se bo aktivno varstvo in zaščita pred nesrečami hitreje uveljavila kot sestavina samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in kot pomemben del stabilizacijskih prizadevanj, v katerih lahko s samozaščitnim delovanjem in ravnanjem sodelujejo vsi, od učencev osnovnih šol do starejših občanov.

Ugotoviti moramo, da se kljub izpopolnjeni normativni pravni ureditvi varstva in zaščite pred nesrečami v praksi še vedno premalo uveljavlja odgovornost vsakega posameznika, vsake samoupravne organizacije in skupnosti, inšpekcijskih služb in drugih za uresničevanje predpisov oziroma praktičnih preventivnih in drugih zaščitnih ukrepov s tega področja. Gmotna in druga škoda, ki nastaja zaradi slabega izvajanja protipožarnih predpisov, predpisov o potresno varni graditvi objektov, o varstvu zraka, vode in zemljišča ter drugih, terjajo poostrene inšpekcijske in seveda tudi druge oblike nadzora nad izvajanjem predpisov s tega področja, upoštevajoč pri tem, da so inšpekcijski in drugi nadzorni organi na svojem delovnem področju neposredno soodgovorni za izvajanje ukrepov in aktivnosti za preprečevanje nesreč in njihovih posledic.

Žal moramo ugotoviti, da se zahteve po večji odgovornosti običajno pojavljajo prepozno, potem ko se težave že kopičijo in ko se skuša z zaostrovanjem odgovornosti obračunati samo za pretekle napake.

Naše razprave in aktivnosti v zvezi z odgovornostjo za uresničevanje varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami morajo biti usmerjene v prihodnost, saj je le na ta način mogoče zmanjšati možnost pojavljanja novih napak na tem področju. Pri tem pa je seveda treba uveljavljati vse tiste oblike družbene organiziranosti in delovanja, ki lahko pripeljejo do večje individualne in kolektivne celokupne odgovornosti.

Pri obvladovanju naravnih in drugih nesreč,zlasti še na celotnem področju varstva človekovega življenjskega in delovnega okolja, je tudi zelo pomembno, da se zavedamo posledic naših sedanjih dejanj za prihodnost in za prihodnje generacije. Zavzemati se moramo za odgovornejšo presojo raznih investicijskih programov, da ne bo prihajalo do pojavov, da z novo tovarno ustvarjamo tudi novega, močnega onesnaževalca okolja. V tej zvezi je treba poudariti pomen opustitve odgovornosti, torej odgovornosti za neizkoriščene možnosti, to je za neizvajanje preventivnih in drugih ukrepov zaščite, ki bi v dani situaciji lahko bili uresničeni, pa iz različnih razlogov niso bili.

V zvezi s krepitvijo subjektivne odgovornosti pa želim posebej poudariti, da sta aktivno sodelovanje delovnih ljudi in občanov pri načrtovanju in izvaja-

nju preventivnih in drugih samozaščitnih nalog za obvladovanje naravnih in drugih nesreč ter množično osveščanje in usposabljanje glavna temelja, na katerih moramo razvijati in krepiti subjektivno odgovornost. Na to često pozabljamo in menimo, da je v tem pomemben vzrok naraščanja številnih nesreč in škod zaradi malomarnega in seveda tudi neodgovornega ravnanja.

Tovarišice in tovariši! Izvršni svet posebej opozarja na še nekatere težiščne naloge pri nadaljnjem razvijanju in uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah. Pri tem posebej poudarja, da moramo tudi v bodoče organizirano in usklajeno razvijati vse sestavine omenjenega enotnega sistema, to je organiziranosti in pripravljenosti:

- za pravočasno odkrivanje, spremljanje in proučevanje nevarnosti nesreč;

- za preprečevanje nesreč in njihovih posledic;

- za uspešno zaščito in reševanje ljudi in imetja ob nesrečah;

- ter za učinkovito odstranjevanje posledic nesreč.

Pravočasno odkrivanje in spremljanje nevarnosti naravnih in drugih nesreč je stalna naloga vseh samoupravnih organizacij in skupnosti ter vseh delovnih ljudi in občanov v okviru samozaščitnega delovanja. Še posebno skrb pa morajo temu nameniti organizacije združenega dela in druge organizacije, v katerih so povečane možnosti nastanka nesreč.

Za odkrivanje, strokovno spremljanje in proučevanje nevarnosti nesreč smo v minulem obdobju v Sloveniji usposobili v ustreznih organih in organizacijah že znane strokovnjake in raziskovalne zmogljivosti. Vendar so te zmogljivosti oziroma dejavnosti na nekaterih ključnih področjih, kot na primer na seizmološkem, hidrometeorološkem, požarnovarnostnem in drugih, še slabo razvite. Zato moramo v prihodnje pospešiti razvoj organizacij združenega dela in drugih organizacij s tega področja, zlasti še tistih, ki se ukvarjajo z aktivnimi oblikami varstva in zaščite pred nesrečami. S problematiko varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami se bodo morale bolj aktivno ukvarjati tudi ustrezne univerzitetne in druge znanstveno-raziskovalne organizacije.

Zmogljivosti organov in organizacij, ki se ukvarjajo z odkrivanjem, spremljanjem in proučevanjem nevarnosti naravnih in drugih nesreč pa seveda ne bodo dajale pričakovanih rezultatov, če ne bodo med seboj ustrezno povezane, še posebno v okviru sistema opazovanja in obveščanja, ki ga razvijamo v vseh družbenopolitičnih skupnostih.

Tudi za sistem opazovanja in obveščanja velja, da je treba prednostno razvijati predvsem tiste njegove elemente, ki so odločilnega pomena za učinkovito preventivno delovanje. To mora postati njihova temeljna funkcija in v tem je tudi njegova perspektiva.

V zvezi s preprečevanjem naravnih in drugih nesreč ter njihovih posledic želimo posebej opozoriti na nekatere opredelitve, ki jih moramo glede na današnje in jutrišnje potrebe varstva in zaščite pred nesrečami uresničevati kot trajno usmeritev pri nadaljnjem razvoju preventivne dejavnosti. Te so predvsem:

1. Uresničevanje preventivnih ukrepov in aktivnosti za zaščito pred nesrečami moramo zasnovati na temelju najširšega obrambno samozaščitnega usposabljanja in delovanja delovnih ljudi in občanov ter aktiviranja vseh organiziranih socialističnih subjektivnih sil v temeljnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

2. Organizirano strokovno preventivno dejavnost s področja varstva in zaščite pred nesrečami moramo v skladu s podružbljanjem obrambno samozaščitnih funkcij prednostno razvijati na vseh področjih gospodarskih in družbenih dejavnostih ter na teh področjih zagotavljati mobilizacijo vseh ustvarjalnih sil za praktično uresničevanje preventivnih in drugih zaščitnih ukrepov. Pri tem se mora še bolj okrepiti odgovornost organizacij združenega dela in drugih organizacij ter vloga in odgovornost samoupravnih interesnih skupnosti. S tem namenom si prizadevamo, da bi tudi v bodoče pri sprejemanju novih in dopolnjevanju

veljavnih zakonov in drugih predpisov, s katerimi se urejajo posamezna področja gospodarskih in družbenih dejavnosti, upoštevali celovite in enotne rešitve za uresničevanje preventivnih in drugih ukrepov za varstvo in zaščito pred naravnimi in drugimi nesrečami.

3. Večji del najbolj nevarnih naravnih in drugih nesreč ter njihovih posledic je mogoče učinkovito preprečevati z organiziranim in načrtnim uresničevanjem prostorskih, urbanističnih, gradbeno-tehničnih, hidrotehničnih obrambno-zaščitnih ukrepov. Zato je tem ukrepom potrebno nameniti vso pozornost pri prostorskem planiranju in urbanističnem načrtovanju ter graditvi objektov.

Za zaščito in reševanje prebivalstva, materialnih in drugih dobrin ob naravnih in drugih nesrečah, izrednih razmerah in vojnih akcijah razvijamo civilno zaščito kot del splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Podatki o njenem razvoju in uspešno ukrepanje ob mnogih naravnih in drugih nesrečah kažejo, da je na tem področju dosežen velik napredek. Posebno pomemben je tudi napredek, ki je bil v zadnjih letih dosežen pri razvoju zasnove in doktrine civilne zaščite. Tako se danes že zelo redko srečujemo s pojmovanjem, da civilno zaščito razvijemo predvsem za zaščito in reševanje ljudi in imetja v vojni, ne pa tudi za zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah ter za izvajanje drugih samozaščitnih nalog. Očitno je, da gre pri takšnih pojmovanjih za preživelo uradniško miselnost in za odpore tistih, ki ne razumejo današnjih družbenih potreb in ki ne sledijo razvoju družbenopolitičnega sistema.

Civilno zaščito v miru uresničujemo kot del družbene samozaščite, kot njeno strokovno in družbeno organizirano silo. V skladu s takšno opredelitvijo družbenega bistva in vloge civilne zaščite v miru se sile in sredstva civilne zaščite uporabijo v potrebnem času in obsegu vedno, kadar to narekujejo potrebe za zaščito in reševanje prebivalstva, družbenega in zasebnega imetja ali potrebe za organizirano izvajanje drugih družbeno samozaščitnih nalog.

V današnjih pripravah civilne zaščite se uresničuje tudi načelo, da je za zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah mogoče angažirati vse razpoložljive družbene sile in sredstva, vključno s celotnim potencialom rednega in rezervnega sestava oboroženih sil. V tem smislu tečejo tudi priprave za uskladitev in dopolnitev programov usposabljanja, med temi tudi izobraževanje pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade in teritorialne obrambe.

V dosedanjem razvoju civilne zaščite so bili doseženi pomembni rezultati tudi pri prilagajanju njenega delovanja potrebam varstva in zaščite v razmerah pospešene urbanizacije, industrializacije in splošnega tehnološkega razvoja, čeprav se ugotavlja, da to prilagajanje na vseh področjih priprav in delovanja civilne zaščite ni sledilo omenjenemu razvoju, zlasti ne v pogledu usposabljanja in opremljanja sestavin civilne zaščite. Priprave in delovanje civilne zaščite moramo zato odločneje snovati in uresničevati na sodobnih znanstvenih spoznanjih in dosežkih. Pospešiti moramo uvajanje najsodobnejših sredstev in opreme za zaščito in reševanje, zlasti v specializiranih enotah civilne zaščite. Obračunati moramo tudi z nekaterimi tradicionalizmi, ki jih ponekod skušajo prenesti v priprave in delovanje civilne zaščite in omejujejo njen hitrejši nadaljnji razvoj. Pri usmerjanju nadaljnjega razvoja civilne zaščite se moramo tudi bolj zavedati, da bo ta dejavnost lahko maksimalno učinkovita le, če bo učinkovit celoten sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, kar z drugimi besedami pomeni, da moramo zagotavljati čimbolj skladen razvoj vseh sestavin splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Izkušnje ob naravnih in drugih nesrečah kažejo, da lahko z nekoliko slabšo materialno-tehnično opremljenostjo, vendar z dobro organiziranostjo in usposobljenostjo marsikatero nesrečo preprečimo ali pa pomembno zmanjšamo njene posledice. Zato je v sedanjem obdobju zaostrenih gospodarskih razmer toliko bolj pomembno, da okrepimo prizadevanja za nadaljnjo krepitev in usposabljanje vseh sestavin civilne zaščite. Še posebno moramo krepiti družbeno samozaščitne funkcije štabov za civilno zaščito.

Štabov v organizacijah združenega dela in drugih organizacijah, krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih še nismo dovolj uveljavili, zlasti ne z vidika njihovih funkcij, ki jih imajo v našem političnem sistemu socialističnega samoupravljanja na področju preventivnega delovanja in operativnega

usmerjanja in usklajevanja ukrepov in aktivnosti za varstvo in zaščito pred nesrečami na posameznih področjih gospodarskih in družbenih dejavnosti ter pri podružbljanju samozaščitnih funkcij in s tem pri zagotavljanju množičnosti v pripravah in delovanju civilne zaščite.

V dosedanjih razpravah o poročilu so bile nekajkrat poudarjene pomanjkljivosti pri obrambno-samozaščitnem usposabljanju delovnih ljudi in občanov, štabov in enot civilne zaščite, teritorialne obrambe in drugih sestavin splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Razpravljalci so se upravičeno zavzemali predvsem za boljšo organizacijo usposabljanja, za pripravo bolj aktualnih programov usposabljanja ter njihovo kvalitetnejše izvajanje.

Čeprav v mnogih slovenskih občinah ob aktivnem sodelovanju in podpori družbenopolitičnih in družbenih organizacij, raznih strokovnih organov in organizacij združenega dela s področja vzgoje in izobraževanja že zelo kvalitetno in množično izvajajo program obrambno-samozaščitnega usposabljanja, je res, da pri usposabljanju prebivalstva, štabov in enot civilne zaščite in drugih delov splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite še vedno ne dosegajo zadovoljive kvalitete.

Republiški sekretariat za ljudsko obrambo vse vrste in oblike obrambno-samozaščitnega usposabljanja skrbno spremlja in si intenzivno prizadeva, da bi z usposabljanjem predavateljskih kadrov v novem Republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah, z razvijanjem sodobnih metod andragoškega dela, izdelavo ustreznih učnih sredstev, zlasti filmov in literature ter z zagotavljanjem drugih pogojev sodobnega usposabljanja odraslih, čimprej in čim več prispeval k odpravljanju omenjenih slabosti in pomanjkljivosti.

Pri tem pa se je treba zavedati, da vse to ne bo dalo ustreznih rezultatov, če se v občinah ne bo izboljšala organiziranost za usposabljanje, predvsem pa zagotovilo angažiranje vseh družbenih in političnih dejavnikov pri zagotavljanju kadrovskih in drugih možnosti za samo izvajanje programov obrambno-samozaščitnega usposabljanja.

K boljši usposobljenosti za obrambo in zaščito so v zadnjih letih pomembno prispevale tudi akcije NNNP, ki jih je organizirala in usmerjala Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije. Zavzemamo se za nadaljevanje teh akcij tudi v bodoče,s tem da bi v programih aktivnosti še v večji meri zajeli samozaščitno usposabljanje in delovanje pri izvajanju preventivnih in drugih ukrepov zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami, pri čemer se mora še bolj okrepiti vloga vseh družbenih organizacij in društev ter drugih pomembnih množičnih nosilcev nalog civilne zaščite.

Še odločneje si moramo prizadevati tudi za nadaljnje dopolnjevanje vzgojnoizobraževalnih programov na vseh stopnjah izobraževanja z vsebinami s področja obrambe in zaščite. Šole, zlasti na osnovni in srednji stopnji, pa morajo še več storiti za krepitev varnostne kulture in zavesti mladine o nujnosti in pomenu obrambno-samozaščitnega usposabljanja in delovanja.

V zvezi z ustvarjanjem možnosti za učinkovito odpravljanje posledic nesreč, to je za sanacijo ob nesrečah nastalih škod, želimo posebej poudariti predvsem:

1. da moramo z največjo odgovornostjo in vso potrebno občutljivostjo negovati in razvijati solidarnostno zavest in pripravljenost delovnih ljudi in občanov za pomoč prizadetim ob nesrečah, ki se je že tolikokrat potrdila pri odpravljanju posledic nesreč. Nadalje moramo spremljati in izpopolnjevati tudi na treh znanih medrepubliških dogovorih temelječ sistem solidarnosti, ki se je pokazal kot zelo učinkovit v vseh primerih, ko je bil uveljavljen. V dosedanjih razpravah so se mnogi zavzemali za to, da bi morali ta sistem solidarnosti v praksi dosledno uveljavljati in ne dopuščati, da se v posameznih primerih nesreč solidarnostna pomoč ureja s posebno zakonsko ureditvijo.

V tej zvezi vas želimo seznaniti, da so že pripravljeni predlogi sprememb in dopolnitev družbenih dogovorov, ki urejajo oblikovanje in uporabo solidarnostnih sredstev.

Bistvo predlaganih sprememb in dopolnitev je v tem, da se sredstva solidarnosti uporabijo za pomoč ob nesrečah prizadetih v socialistični republiki ali v

socialistični avtonomni pokrajini, ki je utrpela škodo, ki presega 4 % vsega družbenega proizvoda prizadete republike oziroma socialistične avtonomne pokrajine v preteklem letu - torej meja uporabe solidarnostnih sredstev naj bi torej ne bila več 3 % vsega družbenega proizvoda - ter da škode, ki znašajo do 4 % vsega družbenega proizvoda pokriva prizadeta socialistična republika oziroma avtonomna pokrajina sama.

Sredstva medrepubliške solidarnosti naj bi se uporabljala predvsem za saniranje škod na družbeni lastnini, na zasebni pa največ do 3o % celotne škode.

Predlagane so še druge dopolnitve dogovorov oziroma novosti, ki so tudi rezultat prizadevanj ustreznih organov naše republike, predvsem pa izkušenj ob naravnih nesrečah v zadnjih letih.

2. Ugotoviti moramo, da smo razvili in uveljavili učinkovit sistem zagotavljanja uporabe solidarnostnih sredstev za odpravljanje posledic nesreč, torej tudi tistih, ki nastajajo zaradi neizvajanja preventivnih ukrepov, zaradi malomarnega ravnanja in podobnih vzrokov, čeprav dogovor o uporabi solidarnostnih sredstev tega ne dopušča. Zelo malo pa smo do danes storili za to, da bi s sistemom solidarnostnega zagotavljanja in uporabe sredstev bolj stimulirali preventivno delovanje.

3. V okviru zavarovanja premoženja in oseb za primer naravnih in drugih nesreč si moramo še bolj prizadevati za množična zavarovanja, zlasti v kmetijstvu, katerega nesreče v naši republiki najpogosteje prizadenejo in tudi škode so velike, saj bi s tem lahko pomembno izboljšali zavarovalne pogoje in seveda tudi ekonomsko in socialno varnost zavarovancev.

V zvezi s solidarnostjo in zavarovalstvom pa želim opozoriti še na dejstvo, da je pri nas postala že kar navada in realno pričakovanje vsakogar, ki ga prizadene nesreča, da dobi škodo povrnjeno, ne glede na to, zakaj je do nesreče oziroma njenih posledic prišlo.

Te oblike zagotavljanja ekonomske in socialne varnosti delovnih ljudi in občanov moramo seveda še nadalje razvijati. Vendar to ne sme postati potuha tistim, ki opuščajo vse preventivno delovanje in ukrepe. Odločneje moramo uveljaviti razne oblike solidarnostnega zagotavljanja sredstev za izvajanje preventivnih obrambno zaščitnih ukrepov, k čemur bi lahko pomembno prispevale predvsem samoupravne interesne skupnosti. S tem bi pospešili izvajanje preventivnih ukrepov in aktivnosti.

Danes namreč že ugotavljamo, da marsikatera organizacija združenega dela ali druga samoupravna organizacija oziroma skupnost ne opravi potrebnih preventivnih ukrepov, ker se zanaša na to, da ji bo ob nesreči nastala škoda povrnjena. Gre torej za to, da mora celotni sistem solidarnosti z zavarovalstvom vred bolj spodbujati delovne ljudi in občane ter samoupravne organizacije in skupnosti k preventivnim ukrepom in delovanju.

Tovarišice in tovariši! Vse vrste in oblike načrtnih in stalnih obrambno-samozaščitnih priprav in delovanje na področju varstva in zaščite pred naravnimi in drugimi nesrečami, so izjemnega pomena tudi za nadaljnjo krepitev obrambne in samozaščitne sposobnoti naše družbe za primer vojne ali izrednih razmer. Zavedati se namreč moramo, da živimo v nemirnem svetu in času, ko pogoste krize in konflikti v sodobnih mednarodnih odnosih, izmed katerih se mnogi spreminjajo v prava vojna žarišča, pomenijo kljub naši aktivni in miroljubni neuvrščeni politiki stalno potencialno nevarnost tudi za našo državo. Prav v zadnjem času smo priča najbolj brezobzirnim krvavim napadom Izraela na majhno miroljubno neuvrščeno državo, najbolj grobega teptanja temeljnih pravic vsakega naroda in narodnosti. To je primer, kako lahko neka država uspeva ob podpori velike sile uveljavljati izrazito agresivno politiko z neomejeno uporabo vojaške sile in to navkljub obsodbam in nasprotovanju najširše svetovne javnosti in vseh miroljubnih in demokratičnih sil v svetu. Ta primer nas opozarja, da se moramo takšnemu ravnanju in nevarnostim aktivno in najodločneje upreti, in sicer z doslednim uveljavljanjem načel miroljubne in neuvrščene politike, z uveljavljanjem temeljnih načel socialističnega samoupravljanja pri nadaljnji graditvi in krepitvi naše družbe ter z uresničevanjem zasnove splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši! Izvršni svet predlaga, da poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti, obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah sprejmete z vsemi predlogi za nadaljnje izpopolnjevanje omenjenega sistema.

Zahvaljujem se za vašo pozornost.

Predsedujoči C i r i l R i b i č i č : Zahvaljujem se tovarišu Koširju za obsežno in temeljito uvodno besedo k poročilu. Obe poročili bomo obravnavali na ločenih sejah vseh treh zborov, ki se bodo začele takoj po skupnem zasedanju.

S tem zaključujem skupno zasedanje Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora republiške Skupščine.

(Seja je bila končana ob 1o.3o)

SEZNAM GOVORNIKOV

Zbor združenega dela

Banovec Tomaž 55
Bašin Danilo 67
Bekeš Peter 49
Bešvir Jože 39, 53
Bizjak Marjana 34
Borovinšek Vlado 45
Černe Simon 45, 54
Divjak Stane 15, 19
Drofenik Marija 15, 17, 32
Fakin Miran 39
Humer Jože 52, 54
Kalčič Ivan 3o
Kočila Franjo 45
Kojek Olga lo
Košir Martin 26
Kovačič Vinko 3
Kristan Stanislav 43
Krivec Bernard 58, 64
Kunej Herman 42
Lesar Miha 43
Markič Uroš 21
Masnec Marija 37
Mikuž Marko 55
Mlinar Martin 5
Možina Ivan 41
Prešern Boris 15, 17, 18, 31
Prevorčič Leopold 53
Rakuša Martin 18
Rosa Anton 41, 57, 72
Šefman Bojan 1
Šepič Rudi 16, 17, 19, 2o, 46, 61, 64
Škufca Franc 46, 49
Šprah Anemarie 54
Štante Slavko 57
Tajč Janez 16
Tomažič Emil 62
Tušar Srečko 38
Ušeničnik Bojan 68
Vavpotič Branko 53

Zbor občin

Banovec Tomaž 14o
Bartole Jože 14o
Bauman-Čenčič Silva 83, 9o, loo
Bernard Ivo 145, 155
Borovac Milena 85
Bračko Branimir 118
Briški Andrej 86
Butkovič Martin 129
Čuček Franc 112
Dagarin Matevž 113
Deržman Franc 114
Dolčič Emil 131
Dular Uroš loo
Globačnik Jože 147
Grilc Jože lo4
Henigman Janez 14o
Horvat Alojz lol
Horvat Mitja 76
Jakomin Livij llo
Jeznik Rozika 136
Jurakovič Boris 114
Kambič Mirko lo2
Kampuž Jožica 129
Klavora Marjan 92
Kmecl Matjaž 126
Knez Ivan 84
Košir Martin 97
Kotnik Adrian 89
Kšela Tomaž 85
Lasič Kamil 121, 127
Lavrič Franc 132
Markič Alenka 154
Markič Uroš 92
Marolt Jože 148
Medvešček Iztok 13o
Mikeln Anton lol
Muc Jože 89
Ogrin Roman 75
Pakiž Janez 8o
Pavlič Marjana 135
Pengov Anton 134
Polanič Slavko 88, 9o, 122, 143
Rakčevič Milena 9o
Renier Franc 131
Repše Slava 86
Stanič Marija 142
Stipanič Doroteja 127
Stopar Ivan 89
Travnikar Franc 116
Turk Bojan 73
Uršej Jože 117
Ušeničnik Bojan 12o, 139
Vlaj Stane 137
Vraničar Stanko lo9
Vujica Janko 133
Wohinz Miha 123, 124, 125, 153
Zlobko Stanko 117
Železnik Janez lo8, 124, 125, 142
Živanović Rade 111, 139

Družbenopolitični zbor

Černe Robert 194
Hafner Vinko 196
Herga Francka 17o
Jereb Silva 215, 216, 217, 22o
Kobal Kristina 211
Kocijan Lado 2oo
Košir Martin 174
Kotar Marjan 176, 2o9

K r a m e r Ivan 2oo
K r a n j č e v i č Edvard 2o5, 2o8
K r i ž m a n Igor 17o, 218
K u č a n Milan 182, 2o1
M a r o l t Jože 159
M i k l a v č i č Borut 215
P a h o r Viljem 191
P r o s e n c Miloš 16o, 177
R i b i č i č Ciril 161, 189
Š k e r b e c Valerija 21o
Š u š m e l j Jože 168, 219, 22o

S k u p n o z a s e d a n j e
Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora

B u l c Marko 247
E r t l Tomaž 26o
H a f n e r Vinko 23o
K l e m e n č i č Vlado 253
K o š i r Martin 266
R i b i č i č Mitja 225
Z e m l j a r i č Janez 236

Sekretariat Skupščine SRS
DOKUMENTACIJA

V S E B I N A

Z b o r z d r u ž e n e g a d e l a

1. seja - 7. maja 1982

Pred dnevnim redom:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije 1

G o v o r n i k :

Bojan Š e f m a n 1

2. Določitev dnevnega reda 1. seje Zbora združenega dela 2

Dnevni red:

1. Izvolitev predsednika in podpredsednika Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije 3

G o v o r n i k a :

Vinko Kovačič 3
Martin Mlinar 5

2. Imenovanje sekretarja Zbora združenega dela 5

3. Izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve 5

4. Izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije 6

5. Izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana Socialistične republike Slovenije 6

6. Izvolitev skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta za II. in III. trimesečje leta 1982 7

7. Predlogi in vprašanja delegatov 7

2. seja - 19. maja 1982

Pred dnevnim redom:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije 9

G o v o r n i k :

Olga Kojek 1o

Dnevni red:

1. Določitev dnevnega reda 2. seje Zbora združenega dela 1o

2. Odobritev zapisnika 1. seje Zbora združenega dela 12

3. Razprava o poročilu delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije 12

4. Osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985 14

G o v o r n i k i :

Boris Prešern 15
Marija Drofenik 15
Stane Divjak 15
Janez Tajč 16
Rudi Šepič 16
Marija Drofenik 17
Rudi Šepič 17
Boris Prešern 17
Dr. Martin Rakuša 18

5. Osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do 1985 18

G o v o r n i k i :

Boris Prešern 18
Stane Divjak 19
Rudi Šepič 19

6. Predlog zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 198o 2o

7. Predlog zakona o prenehanju veljavnosti zakona o ratifikaciji pogodbe o skupnem financiranju severnoatlantskih oceanskih postaj .. 2o

G o v o r n i k :

Uroš Markič 21

8. Predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Ljudsko republiko Mongolijo o pravni pomoči v civilnih, družinskih in kazenskih zadevah 22

9. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Skupščine SR Slovenije 22

lo. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov odborov Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije 23

11. Izvolitev sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča Socialistične republike Slovenije 25

12. Izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča Socialistične republike Slovenije 25

13. Razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev 26

G o v o r n i k :

Martin Košir 26

14. Volitve in imenovanja 27

- predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije 27
- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije 28
- predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani 28

15. Predlog periodičnega delovnega načrta Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982 28

G o v o r n i k a :

Ivan Kalčič 3o
Boris Prešern 31

16. Nadaljevanje razprave o osnutku zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985 32

G o v o r n i k :

Marija Drofenik 32

17. Predlogi in vprašanja delegatov 32

3. seja - 16. junija 1982

Pred dnevnim redom:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije 33

G o v o r n i k :

Marjana Bizjak 34

Dnevni red:

1. Določitev dnevnega reda 3. seje Zbora združenega dela 34

2. Odobritev zapisnika 2. seje Zbora združenega dela 36

3. Poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve 36

G o v o r n i k :

Marija Masnec 37

4. Poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji .. 38

G o v o r n i k i :

Srečko Tušar 38
Miran Fakin 39
Jože Bešvir 39
Ivan Možina 41
Anton Rosa 41
Herman Kunej 42
Stanislav Kristan 43
Miha Lesar 43

5. Predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981 44

G o v o r n i k i :

Simon Černe 45
Vlado Borovinšek 45
Franjo Kočila 45
Rudi Šepič 46

6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah 46

G o v o r n i k :

Franc Škufca 46

7. Predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke 49

G o v o r n i k :

Peter Bekeš 49

8. Predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij 51

9. Predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona 52

G o v o r n i k i :

Jože Humer 52
Leopold Prevorčič 53
Jože Bešvir 53
Branko Vavpotič 53
Simon Černe 54
Jože Humer 54

lo. Predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982 54

G o v o r n i k i :

Anemarie Šprah 54
Marko Mikuž 55
Tomaž Banovec 55

11. Zaključni račun Narodne banke Slovenije za leto 1981 in finančni načrt Narodne banke Slovenije za leto 1982 57

G o v o r n i k i :

Anton Rosa 57
Slavko Štante 57
Bernard Krivec 58

12. Zaključni račun Narodne banke Jugoslavije za leto 1981 in finančni načrt Narodne banke Jugoslavije za leto 1982 59

13. Osnutek zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v letu 1982 za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino 6o

14. Osnutek zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja Socialistične avtonomne pokrajine Kosovo iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonommih pokrajin 6o

G o v o r n i k i :

Rudi Šepič 61
Emil Tomažič 62
Bernard Krivec 64
Rudi Šepič 64

15. Osnutek zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzamejo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane Socialistični avtonomni pokrajini Kosovo iz Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o 65

16. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije 65

17. Nadaljevanje razprave o poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji 67

G o v o r n i k a :

Danilo Bašin 67
Bojan Ušeničnik 68

18. Nadaljevanje razprave o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah 69

19. Volitve in imenovanja 7o

- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije 7o
- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije 7o
- predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije 7o
- predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani 7o
- predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani 71
- predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji 71

2o. Predlogi in vprašanja delegatov 71

G o v o r n i k :

Anton Rosa 72

Z b o r o b č i n

1. seja - 7. maja 1982

Pred dnevnim redom:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije 73

G o v o r n i k :

Bojan Turk 73

2. Določitev dnevnega reda 1. seje Zbora občin 74

Dnevni red:

1. Izvolitev predsednika in podpredsednika Zbora občin Skupščine SR Slovenije 75

G o v o r n i k a :

Roman Ogrin 75
Mitja Horvat 76

2. Imenovanje sekretarja Zbora občin Skupščine SR Slovenije 77

3. Izvolitev predsednika in članov Komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve Skupščine SR Slovenije 77

4. Izvolitev skupine delegatov za pripravo periodičnega delovnega načrta Zbora občin za II. trimesečje 1982. leta 78

5. Izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije 78

6. Izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije 78

2. seja - 19. maja 1982

Pred dnevnim redom:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije 8o

G o v o r n i k :

Janez Pakiž 8o

Dnevni red:

1. Določitev dnevnega reda 2. seje Zbora občin 81

2. Odobritev zapisnika 1. seje Zbora občin 82

3. Poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so bili v obravnavi v zborih Skupščine SR Slovenije 82

G o v o r n i k i :

Silva Bauman-Čenčič 83
Ivan Knez 84
Tomaž Kšela 85
Milena Borovac 85

4. Osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju od leta 1981 do leta 1985 86

G o v o r n i k a :

Slava Repše 86
Andrej Briški 86

5. Osnutek zakona o zagotavljanju sredstev za financiranje programa zamenjave računalnika za avtomatsko obdelavo podatkov Zveznega zavoda za statistiko v obdobju od leta 1982 do 1985 87

G o v o r n i k i :

Slavko Polanič 88
Jože Muc 89
Adrian Kotnik 89
Ivan Stopar 89
Silva Bauman-Čenčič 9o
Milena Rakčevič 9o
Slavko Polanič 9o

6. Predlog zakona o ratifikaciji mednarodnega sporazuma o kakau, 198o 91

7. Predlog zakona o prenehanju veljavnosti zakona o ratifikaciji pogodbe o skupnem financiranju severnoatlantskih oceanskih postaj ..92

G o v o r n i k a :

Marjan Klavora 92
Uroš Markič 92

8. Predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Ljudsko republiko Mongolijo o pravni pomoči v civilnih, družinskih in kazenskih zadevah 93

9. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije 93

1o. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov odborov Zbora občin 95

11. Izvolitev sodnikov Ustavnega sodišča SR Slovenije in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije 96

12. Izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije 97

13. Razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev 97

G o v o r n i k :

Martin Košir 97

14. Predlog periodičnega delovnega načrta Zbora občin za II. in III. trimesečje 1982 98

G o v o r n i k i :

Silva Bauman-Čenčič 1oo
Uroš Dular 1oo
Alojz Horvat 1o1
Anton Mikeln 1o1
Mirko Kambič 1o2

15. Volitve in imenovanja 1o2

- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije 1o2
- predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije 1o3
- predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani 1o3

16. Predlogi in vprašanja delegatov 1o3

3. seja - 16. junija 1982

Pred dnevnim redom:

1. Izvolitev Komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ter poročilo te komisije 1o4

G o v o r n i k :

Jože Grilc 1o4

Dnevni red:

1. Določitev dnevnega reda 3. seje Zbora občin 1o5

2. Odobritev zapisnika 2. seje Zbora občin 1o7

3. Poročilo o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve 1o8

G o v o r n i k i :

Janez Železnik 1o8
Stanko Vraničar 1o9
Livij Jakomin 11o
Rade Živanović 111

4. Poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji 112

G o v o r n i k i :

Franc Čuček 112
Matevž Dagarin 113
Franc Dežman 114
Boris Jurakovič 114
Franc Travnikar 116
Jože Uršej 117
Stanko Zlobko 117
Branimir Bračko 118
Bojan Ušeničnik 12o

5. Predlog zakona o zaključnem računu o izvršitvi proračuna SR Slovenije za leto 1981 121

G o v o r n i k a :

Kamil Lasič 121
Slavko Polanič 122

6. Predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke s predlogom zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke 123

G o v o r n i k a :

Miha Wohinz 123
Janez Železnik 124

7. Predlog dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij 125

8. Predlog za izdajo zakona o ustanovitvi delovne organizacije Restavratorski center z osnutkom zakona 126

G o v o r n i k a :

Matjaž Kmecl 126
Kamil Lasič 127

9. Predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in registru prebivalstva 127

G o v o r n i k i :

Doroteja Stipanič 127
Jožica Kampuž 129
Martin Butkovič 129
Iztok Medvešček 13o
Franc Renier 131
Emil Dolčič 131
Franc Lavrič 132
Janko Vujica 133

lo. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah 134

G o v o r n i k i :

Anton Pengov 134
Marjana Pavlič 135
Rozika Jeznik 136

11. Nadaljevanje razprave o poročilu o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve 137

G o v o r n i k :

Stane Vlaj 137

12. Nadaljevanje razprave o poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji 137

G o v o r n i k a :

Stane Vlaj 137
Bojan Ušeničnik 139

13. Predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj SR Slovenije v letu 1982 139

G o v o r n i k i :

Rade Živanović 139
Janez Henigman 14o
Jože Bartole 14o
Tomaž Banovec 14o
Marija Stanič 142
Janez Železnik 142

14. Nadaljevanje razprave o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih taksah 143

15. Osnutek zakona o spremembi zakona o obveznostih, ki jih prevzemajo republike in avtonomni pokrajini za vračanje anuitet za kredite, dane SAP Kosovo iz Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v dobi do leta 198o 143

G o v o r n i k a :

Slavko Polanič 143
Ivo Bernard 145

16. Osnutek zakona o preložitvi vračanja anuitet za kredite, dane organizacijam združenega dela z ozemlja SAP Kosovo iz sredstev Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin 146

G o v o r n i k :

Jože Globačnik 147

17. Osnutek zakona o določitvi končnih uporabnikov in načinu odplačila kreditov, ki jih Narodna banka Jugoslavije najame v letu 1982 za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino 147

18. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije 148

G o v o r n i k :

Jože Marolt 148

19. Volitve in imenovanja 151

- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije 151
- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije 152
- predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije 152
- predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani 152
- predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani 152
- predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji 152

2o. Predlogi in vprašanja delegatov 153

G o v o r n i k i :

Miha Wohinz 153
Alenka Markič 154
Ivo Bernard 155

D r u ž b e n o p o l i t i č n i z b o r

1. seja - 7. maja 1982

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost delegatov 157

2. Določitev dnevnega reda 157

Dnevni red:

1. Izvolitev Komisije Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja 158

2. Verifikacija mandatov delegatov v zboru 159

G o v o r n i k :

Jože Marolt 159

3. Izvolitev predsednika in podpredsednika Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije 16o

G o v o r n i k a :

Miloš Prosenc 16o
Dr. Ciril Ribičič 161

4. Imenovanje sekretarja Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije 162

5. Izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Komisije Skupščine SR Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve 163

6. Izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Zakonodajno-pravne komisije Skupščine SR Slovenije 163

7. Izvolitev predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenopolitični sistem Družbenopolitičnega zbora in predsednika, podpredsednika in članov Odbora za družbenoekonomske odnose Družbenopolitičnega zbora 164

8. Izvolitev skupine delegatov za spremljanje uresničevanja srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije 164

2. seja - 19. maja 1982

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost delegatov 166

2. Določitev dnevnega reda 166

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 1. seje Družbenopolitičnega zbora 167

2. Razprava o poročilu delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ o poteku usklajevanja nekaterih zakonov iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ, ki so bili obravnavani v zborih Skupščine SR Slovenije in o informaciji Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti Jugoslavije 167

G o v o r n i k i :

Jože Šušmelj 168
Igor Križman 17o
Francka Herga 17o

3. Osnutek zakona o dopolnitvi zakona o stalnih sredstvih Sklada federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin v obdobju 1981 do 1985 171

4. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov nekaterih delovnih teles Skupščine SR Slovenije 172

5. Izvolitev sodnikov in predsednika Ustavnega sodišča SR Slovenije 173

6. Izvolitev sodnikov Vrhovnega sodišča SR Slovenije 173

7. Razrešitev in imenovanje namestnikov republiških sekretarjev in namestnikov predsednikov republiških komitejev 174

G o v o r n i k :

Martin Košir 174

8. Predlog periodičnega delovnega načrta Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije za II. in III. trimesečje 1982 175

G o v o r n i k :

Marjan Kotar 176

9. Izkušnje o vsebini in metodah dela Družbenopolitičnega zbora Skupščine SR Slovenije v preteklem mandatnem obdobju 177

G o v o r n i k i :

Miloš Prosenc 177
Milan Kučan 182
Dr. Ciril Ribičič 189

lo. Volitve in imenovanja 19o

- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju namestnika javnega tožilca SR Slovenije 19o

- predlog odloka o imenovanju namestnika družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije 19o

- predlog odloka o razrešitvi sodnikov Višjega sodišča v Ljubljani 191

11. Predlogi in vprašanja delegatov 191

G o v o r n i k :

Viljem Pahor 191

3. seja - 16. junija 1982

Pred dnevnim redom:

1. Odsotnost delegatov 192

2. Določitev dnevnega reda 192

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 2. seje Družbenopolitičnega zbora 193

2. Poročilo Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve 193

G o v o r n i k i :

Robert Černe 194
Vinko Hafner 196

Lado Kocijan 2oo
Ivan Kramer 2oo
Milan Kučan 2o1
Edvard Kranjčevič 2o5

3. Razprava o poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji 2o7

4. Predlog za izdajo zakona o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva s tezami za osnutek zakona 2o8

G o v o r n i k i :

Edvard Kranjčevič 2o8
Marjan Kotar 2o9
Valerija Škerbec 21o

5. Predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za Republiško upravo za družbene prihodke 21o

G o v o r n i k :

Kristina Kobal 211

6. Predlog zakona o ustanovitvi družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij s predlogom dogovora o oblikovanju družbenega sveta za upravno področje izvrševanja kazenskih sankcij 211

G o v o r n i k :

Kristina Kobal 211

7. Izvolitev predsednikov, podpredsednikov in članov delovnih teles Skupščine SR Slovenije 212

8. Volitve in imenovanja 213

- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju družbenega pravobranilca samoupravljanja SR Slovenije 213
- predlog odloka o razrešitvi in imenovanju javnega tožilca SR Slovenije 214
- predlog odloka o razrešitvi predsednika Sodišča združenega dela SR Slovenije 214
- predlog odloka o razrešitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani .. 214
- predlog odloka o razrešitvi namestnika javnega tožilca Višjega javnega tožilstva v Ljubljani 214
- predlog odloka o soglasju k imenovanju vodje strokovne službe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji 214

9. Nadaljevanje razprave o poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostnih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve 215

G o v o r n i k :

Silva Jereb 215

lo. Predlogi in vprašanja delegatov 215

G o v o r n i k :

Borut Miklavčič 215

11. Nadaljevanje razprave o poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve o varnostih razmerah v letu 1981 in aktivnosti organov za notranje zadeve 216

G o v o r n i k a :

Silva Jereb 216
Igor Križman 218

12. Nadaljevanje razprave o poročilu o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji 218

G o v o r n i k a :

Jože Šušmelj 219
Silva Jereb 22o
Jože Šušmelj 22o

S k u p n a s e j a
v s e h z b o r o v S k u p š č i n e SR S l o v e n i j e

1. seja - 7. maja 1982

1. Navzočnost delegatov 221

2. Določitev dnevnega reda skupne seje 221

Dnevni red:

1. Razglasitev izvolitve Predsedstva Socialistične republike Slovenije in objava njegove sestave 221

2. Slovesna izjava predsednika in članov Predsedstva Socialistične republike Slovenije 222

3. Izvolitev delegatov za Zbor republik in pokrajin Skupščine Socialistične federativne republike Jugoslavije 222

S k u p n o z a s e d a n j e
Z b o r a z d r u ž e n e g a d e l a , Z b o r a o b č i n
i n D r u ž b e n o p o l i t i č n e g a z b o r a

Zasedanje - 7. maja 1982

Dnevni red:

1. Izvolitev predsednika in podpredsednikov Skupščine SR Slovenije 225

G o v o r n i k a :

Mitja Ribičič 225
Vinko Hafner 23o

2. Imenovanje generalnega sekretarja Skupščine SR Slovenije in namestnika generalnega sekretarja 235

3. Izvolitev predsednika Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ... 235

4. Izvolitev podpredsednikov in članov Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije ter imenovanje republiških sekretarjev in predsednikov republiških komitejev 236

G o v o r n i k :

Janez Zemljarič 236

Zasedanje - 19. maja 1982

1. Določitev dnevnega reda 247

Dnevni red:

1. Poročilo delegacije Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFR Jugoslavije o poteku usklajevanja zakona o pogojih in načinu razpolaganja in o uporabljanju ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilih do tujine ter o zadolževanju v tujini v letu 1982, zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o zadolžitvi Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotovitev likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino, zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in Republiko Avstrijo o spremembi pogodbe med SFRJ in Republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke, z dne 15. septembra 177, zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa izgradnje jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skadar v letu 1982 in 1983 in zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu 247

G o v o r n i k :

Marko Bulc 247

2. Poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o nekaterih vprašanjih zunanje likvidnosti 253

G o v o r n i k :

Vlado Klemenčič 253

Zasedanje - 16. junija 1982

1. Določitev dnevnega reda 26o

Dnevni red:

1. Uvodna beseda k poročilu Republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije o varnostnih razmerah v letu 1981 ..... 26o

G o v o r n i k :

Tomaž Ertl 26o

2. Poročilo o uresničevanju enotnega sistema organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji 266

G o v o r n i k :

Martin Košir 266

Izdala in založila
Skupščina SR Slovenije

Odgovorni urednik
Milan Megušar-Borut

Natisnila
tiskarna Skupščine SR Slovenije

November 1982

v 230 izvodih
Obseg 290 strani

Sejni zapisi
9. sklic (1982 -1986)

št. **1**